Acton His Book

March ye 11 1789 / 40

Acton His Book

March ye 11 1789

Gilpin's Anacreon

E Acton His Book

March ye 11 1789 / 40

2931 f 36

Acton His Book

[ma]rch ye 11 1789 40

Acton His Book

March ye 11 1789

Gilpin's Anacreon

E. Acton His Book

March ye 11 1789

40

Dusty [illegible]

2931 f 3.6

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΣ.

Adjicitur in Calcem

Interpretatio Latina.

LONDINI:
Ex Officinâ JACOBI TONSON, &
JOHANNIS WATTS.

M DCC XXII.

CUM PRIVILEGIO.

ΟΜΗΡΟΣ.
G. Vdr Gucht Sculp.

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΣ.

Adjicitur in Calcem

Interpretatio Latina.

LONDINI:
Ex Officinâ JACOBI TONSON, & JOHANNIS WATTS.
M DCC XXII.
CUM PRIVILEGIO.

LECTORI S.

PAUCA admodum, Lector sive Erudite sive Erudiende, Tibi dicenda habeo. Cur enim Authorem per omnia sæcula laudatissimum, nunc demùm cumularem laudibus, aut plusquam millies jam antehac repetitis, aut etiam, si fieri id posset, novis? Præsertim cùm nos Angli Homerum ipsissimum viderimus linguâ nostrâ felicitèr donatum, notísque perspicuis acutè solidéque illustratum?

Quod ad hanc Editionem attinet, Barnesium in Textu ferè semper secutus sum, nisi ubi resolutionem vocalium Ionicam minimè necessariam exhibuerit; & translationem Accentuum a Voculis Encliticis aut ipse, aut saltem Typographus neglexerit. At Quoties Figuræ longiùs petitæ, puerísque minùs obviæ occurrebant, Editionem Accuratam Oxoniensem A. 1714. præferendam duxi. Quo enim aliqua Lectio facilior, eò mihi videtur etiam præstantior, si cui omninò Authoritati innitatur. Ab eo-

dem

dem Barnesio Interpretationem Latinam adjeci, paululùm ab oculis legentium submotam, ne verbum verbo ex opposito responderet, & discentium labori in volvendis Lexicis nimis parceretur. Quam nihilominùs utilem aliquando fore spero, cum in difficilioribus locis consulenda, Commentarii loco inservire possit. Siquis alitèr senserit, Illum penes erit sine Interprete, Homero frui.

Quali volumine, chartâ, aut charactere donetur Liber, aliáque quæ ad Bibliopolam potiùs spectant, tuis oculis investiganda relinquo. Neque enim is sum qui in hac re quicquam contrà suprâve oculorum fidem, Tibi persuadere aut possim aut velim. His Fruere, & Vale.

ΤΗΣ ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ ΡΑΨΩΙΔΙΑ Α'.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Α' ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

ΡΥΣΗΣ ἱερεὺς τοῦ Ἀπόλλωνος παραγίνεται ἐπὶ τὸν ναύσταθμον τῶν Ἑλλήνων, βουλόμενος λυτρώσασθαι τὴν θυγατέρα αὐτοῦ Χρυσηΐδα· οὐκ ἀπολαβὼν δέ, ἀλλὰ καὶ μεθ' ὕβρεως ἀποδιωχθεὶς ὑπὸ Ἀγαμέμνονος, ηὔξατο τῷ Ἀπόλλωνι κατὰ τῶν Ἑλλήνων. Λοιμοῦ δὲ γενομένου, καὶ πολλῶν, ὡς εἰκός, διαφθειρομένων, ἐκκλησίαν Ἀχιλλεὺς συνήγαγε. Κάλχαντος δὲ διασαφήσαντος τὴν ἀληθῆ αἰτίαν, καὶ κελεύσαντος Ἀχιλλέως ἐξιλάσκεσθαι τὸν θεόν, Ἀγαμέμνων ὀργισθεὶς διηνέχθη πρὸς τὸν Ἀχιλλέα, καὶ αὐτοῦ τὸ γέρας ἀπέσπασε, τὴν Βρισηΐδα. Ὁ δὲ ὀργίζεται τοῖς Ἕλλησι. Θέτις δέ, τοῦ υἱοῦ δεηθέντος, εἰς Ὄλυμπον ἀνελθοῦσα, ᾐτήσατο παρὰ τοῦ Διός, ὅπως τοὺς Τρῶας ἐπικρατεστέρους τῶν Ἑλλήνων ποιήσῃ. Ἥρα δὲ γνοῦσα τοῦτο, διηνέχθη πρὸς τὸν Δία, ἕως αὐτοὺς διέλυσεν Ἥφαιστος, οἰνοχοήσας ἐν ἐκπώματι χρυσέῳ. Οἱ δὲ τὸ λοιπὸν τῆς ἡμέρας εὐωχηθέντες εἰς ὕπνον τρέπονται.

ΛΟΙΜΟΣ καὶ ΜΗΝΙΣ.

Ἄλφα λιτὰς Χρύσου, λοιμὸν στρατοῦ, ἔχθος ἀνάκτων.

ΜΗΝΙΝ ἄειδε, Θεὰ, Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος
Οὐλομένην, ἣ μυρί' Ἀχαιοῖς ἄλγε' ἔθηκε·
Πολλὰς δ' ἰφθίμους ψυχὰς ἄϊδι προΐαψεν
Ἡρώων, αὐτοὺς δὲ ἑλώρια τεῦχε κύνεσσιν
5 Οἰωνοῖσί τε πᾶσι· (Διὸς δ' ἐτελείετο βουλή)
Ἐξ οὗ δὴ τὰ πρῶτα διαστήτην ἐρίσαντε
Ἀτρείδης τε ἄναξ ἀνδρῶν, καὶ δῖος Ἀχιλλεύς.
Τίς τ' ἄρ σφωε θεῶν ἔριδι ξυνέηκε μάχεσθαι;
Λητοῦς καὶ Διὸς υἱός. ὁ γὰρ βασιλῆϊ χολωθεὶς
10 Νοῦσον ἀνὰ στρατὸν ὦρσε κακὴν, ὀλέκοντο δὲ λαοὶ,
Οὕνεκα τὸν Χρύσην ἠτίμησ' ἀρητῆρα
Ἀτρείδης. ὁ γὰρ ἦλθε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν,
Λυσόμενός τε θύγατρα, φέρων τ' ἀπερείσι' ἄποινα,
Στέμμα τ' ἔχων ἐν χερσὶν ἑκηβόλου Ἀπόλλωνος,
15 Χρυσέῳ ἀνὰ σκήπτρῳ· καὶ ἐλίσσετο πάντας Ἀχαιοὺς,
Ἀτρείδα δὲ μάλιστα, δύω κοσμήτορε λαῶν,
Ἀτρεῖδαί τε, καὶ ἄλλοι ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοὶ,
Ὑμῖν μὲν θεοὶ δοῖεν, ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες,
Ἐκπέρσαι Πριάμοιο πόλιν, εὖ δ' οἴκαδ' ἱκέσθαι·
20 Παῖδα δέ μοι λύσατε φίλην, τὰ δ' ἄποινα δέχεσθε,
Ἁζόμενοι Διὸς υἱὸν ἑκηβόλον Ἀπόλλωνα.
Ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἐπευφήμησαν Ἀχαιοὶ,
Αἰδεῖσθαί θ' ἱερῆα, καὶ ἀγλαὰ δέχθαι ἄποινα·
Ἀλλ' οὐκ Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι ἥνδανε θυμῷ,
25 Ἀλλὰ κακῶς ἀφίει, κρατερὸν δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλε,

Μή

Μή σε, γέρον, κοίλῃσιν ἐγὼ παρὰ νηυσὶ κιχείω
Ἢ νῦν δηθύνοντ', ἢ ὕστερον αὖτις ἰόντα,
Μή νύ τοι οὐ χραίσμῃ σκῆπτρον, καὶ στέμμα θεοῖο.
Τὴν δ' ἐγὼ οὐ λύσω, πρίν μιν καὶ γῆρας ἔπεισιν,
Ἡμετέρῳ ἐνὶ οἴκῳ ἐν Ἄργεϊ, τηλόθι πάτρης, 30
Ἱστὸν ἐποιχομένην, καὶ ἐμὸν λέχος ἀντιόωσαν.
Ἀλλ' ἴθι, μή μ' ἐρέθιζε, σαώτερος ὥς κε νέηαι.
Ὣς ἔφατ'· ἔδδεισεν δ' ὁ γέρων, καὶ ἐπείθετο μύθῳ.
Βῆ δ' ἀκέων παρὰ θῖνα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης.
Πολλὰ δ' ἔπειτ' ἀπάνευθε κιὼν ἠρᾶθ' ὁ γεραιὸς 35
Ἀπόλλωνι ἄνακτι, τὸν ἠΰκομος τέκε Λητώ.
Κλῦθί μευ, Ἀργυρότοξ', ὃς Χρύσην ἀμφιβέβηκας,
Κίλλαν τε ζαθέην, Τενέδοιό τε ἶφι ἀνάσσεις,
Σμινθεῦ· εἴποτέ τοι χαρίεντ' ἐπὶ νηὸν ἔρεψα,
Ἢ εἰ δή ποτέ τοι κατὰ πίονα μηρί' ἔκηα 40
Ταύρων, ἠδ' αἰγῶν, τόδε μοι κρήηνον ἐέλδωρ·
Τίσειαν Δαναοὶ ἐμὰ δάκρυα σοῖσι βέλεσσιν.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε Φοῖβος Ἀπόλλων.
Βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων χωόμενος κῆρ,
Τόξ' ὤμοισιν ἔχων, ἀμφηρεφέα τε φαρέτρην· 45
Ἔκλαγξαν δ' ἄρ' ὀϊστοὶ ἐπ' ὤμων χωομένοιο,
Αὐτοῦ κινηθέντος· ὁ δ' ἤϊε νυκτὶ ἐοικώς·
Ἕζετ' ἔπειτ' ἀπάνευθε νεῶν, μετὰ δ' ἰὸν ἕηκε·
Δεινὴ δὲ κλαγγὴ γένετ' ἀργυρέοιο βιοῖο.
Οὐρῆας μὲν πρῶτον ἐπῴχετο, καὶ κύνας ἀργούς· 50
Αὐτὰρ ἔπειτ' αὐτοῖσι βέλος ἐχεπευκὲς ἐφιεὶς,
Βάλλ'· αἰεὶ δὲ πυραὶ νεκύων καίοντο θαμειαί.
Ἐννῆμαρ μὲν ἀνὰ στρατὸν ᾤχετο κῆλα θεοῖο·
Τῇ δεκάτῃ δ' ἀγορήνδε καλέσσατο λαὸν Ἀχιλλεύς·
Τῷ γὰρ ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ λευκώλενος Ἥρη. 55
Κήδετο γὰρ Δαναῶν, ὅτι ῥα θνήσκοντας ὁρᾶτο.

Οἱ δ᾽ ἐπεὶ οὖν ἤγερθεν, ὁμηγερέες τ᾽ ἐγένοντο,
Τοῖσι δ᾽ ἀνιστάμενος μετέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
Ἀτρείδη, νῦν ἄμμε παλιμπλαγχθέντας ὀΐω
60 Ἂψ ἀπονοστήσειν, εἴ κεν θάνατόν γε φύγοιμεν·
Εἰ δὴ ὁμοῦ πόλεμός τε δαμᾷ καὶ λοιμὸς Ἀχαιούς.
Ἀλλ᾽ ἄγε δή τινα μάντιν ἐρείομεν, ἢ ἱερῆα,
Ἢ καὶ ὀνειροπόλον, (καὶ γάρ τ᾽ ὄναρ ἐκ Διός ἐστιν)
Ὅς κ᾽ εἴποι, ὅτι τόσον ἐχώσατο Φοῖβος Ἀπόλλων.
65 Εἴτ᾽ ἄρ᾽ ὅγ᾽ εὐχωλῆς ἐπιμέμφεται, εἴθ᾽ ἑκατόμβης.
Αἴκεν πως ἀρνῶν κνίσσης αἰγῶν τε τελείων
Βούλεται ἀντιάσας ἡμῖν ἀπὸ λοιγὸν ἀμῦναι.
Ἤτοι ὅγ᾽ ὡς εἰπὼν κατ᾽ ἄρ᾽ ἕζετο· τοῖσι δ᾽ ἀνέστη
Κάλχας Θεστορίδης οἰωνοπόλων ὄχ᾽ ἄριστος,
70 Ὃς ᾔδη τά τ᾽ ἐόντα, τά τ᾽ ἐσσόμενα, πρό τ᾽ ἐόντα,
Καὶ νήεσσ᾽ ἡγήσατ᾽ Ἀχαιῶν Ἴλιον εἴσω,
Ἣν διὰ μαντοσύνην, τήν οἱ πόρε Φοῖβος Ἀπόλλων·
Ὅς σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο, καὶ μετέειπεν·
Ὦ Ἀχιλεῦ, κέλεαί με, Διῒ φίλε, μυθήσασθαι
75 Μῆνιν Ἀπόλλωνος ἑκατηβελέταο ἄνακτος;
Τοιγὰρ ἐγὼν ἐρέω· σὺ δὲ σύνθεο, καί μοι ὄμοσον,
Ἦ μέν μοι πρόφρων ἔπεσιν καὶ χερσὶν ἀρήξειν.
Ἦ γὰρ ὀΐομαι ἄνδρα χολωσέμεν, ὃς μέγα πάντων
Ἀργείων κρατέει, καί οἱ πείθονται Ἀχαιοί.
80 Κρείσσων γὰρ βασιλεύς, ὅτε χώσεται ἀνδρὶ χέρηϊ·
Εἴπερ γάρ τε χόλον γε καὶ αὐτῆμαρ καταπέψῃ,
Ἀλλά γε καὶ μετόπισθεν ἔχει κότον, ὄφρα τελέσῃ,
Ἐν στήθεσσιν ἑοῖσι· σὺ δὲ φράσαι, εἴ με σαώσεις.
Τὸν δ᾽ ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
85 Θαρσήσας μάλα, εἰπὲ θεοπρόπιον, ὅ, τι οἶσθα.
Οὐ μὰ γὰρ Ἀπόλλωνα Διῒ φίλον, ᾧτε σύ, Κάλχαν,
Εὐχόμενος Δαναοῖσι θεοπροπίας ἀναφαίνεις,

Οὔτις,

Οὔτις, ἐμεῦ ζῶντος καὶ ἐπὶ χθονὶ δερκομένοιο,
Σοὶ κοίλης παρὰ νηυσὶ βαρείας χεῖρας ἐποίσει,
Συμπάντων Δαναῶν· οὐδ᾽ ἢν Ἀγαμέμνονα εἴπῃς, 90
Ὃς νῦν πολλὸν ἄριστος ἐνὶ στρατῷ εὔχεται εἶναι.
Καὶ τότε δὴ θάρσησε, καὶ ηὔδα μάντις ἀμύμων·
Οὔτ᾽ ἄρ᾽ ὅγ᾽ εὐχωλῆς ἐπιμέμφεται, οὔθ᾽ ἑκατόμβης·
Ἀλλ᾽ ἕνεκ᾽ ἀρητῆρος, ὃν ἠτίμησ᾽ Ἀγαμέμνων,
Οὐδ᾽ ἀπέλυσε θύγατρα, καὶ οὐκ ἀπεδέξατ᾽ ἄποινα. 95
Τοὔνεκ᾽ ἄρ᾽ ἄλγε᾽ ἔδωκεν Ἑκηβόλος, ἠδ᾽ ἔτι δώσει.
Οὐδ᾽ ὅγε πρὶν λοιμοῖο βαρείας χεῖρας ἀφέξει,
Πρίν γ᾽ ἀπὸ πατρὶ φίλῳ δόμεναι ἑλικώπιδα κούρην
Ἀπριάτην, ἀνάποινον, ἄγειν θ᾽ ἱερὴν ἑκατόμβην
Ἐς Χρύσην· τότε κέν μιν ἱλασσάμενοι πεπίθοιμεν. 100
Ἤτοι ὅγ᾽ ὣς εἰπὼν κατ᾽ ἄρ᾽ ἕζετο· τοῖσι δ᾽ ἀνέστη
Ἥρως Ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων
Ἀχνύμενος, μένεος δὲ μέγα φρένες ἀμφιμέλαιναι
Πίμπλαντ᾽, ὄσσε δέ οἱ πυρὶ λαμπετόωντι ἐΐκτην.
Κάλχαντα πρώτιστα κάκ᾽ ὀσσόμενος προσέειπε. 105
Μάντι κακῶν, οὐ πώποτέ μοι τὸ κρήγυον εἶπας·
Αἰεί τοι τὰ κάκ᾽ ἐστὶ φίλα φρεσὶ μαντεύεσθαι·
Ἐσθλὸν δ᾽ οὐδέ τί πω εἶπας ἔπος, οὐδ᾽ ἐτέλεσσας.
Καὶ νῦν ἐν Δαναοῖσι θεοπροπέων ἀγορεύεις,
Ὡς δὴ τοῦδ᾽ ἕνεκά σφιν Ἑκηβόλος ἄλγεα τεύχει, 110
Οὕνεκ᾽ ἐγὼ κούρης Χρυσηΐδος ἀγλά᾽ ἄποινα
Οὐκ ἔθελον δέξασθαι· ἐπεὶ πολὺ βούλομαι αὐτὴν
Οἴκοι ἔχειν· καὶ γάρ ῥα Κλυταιμνήστρης προβέβουλα
Κουριδίης ἀλόχου· ἐπεὶ οὔ ἑθέν ἐστι χερείων,
Οὐ δέμας, οὐδὲ φυὴν, οὔτ᾽ ἂρ φρένας, οὔτέ τι ἔργα. 115
Ἀλλὰ καὶ ὣς ἐθέλω δόμεναι πάλιν, εἰ τόγ᾽ ἄμεινον·
Βούλομ᾽ ἐγὼ λαὸν σόον ἔμμεναι, ἢ ἀπολέσθαι.
Αὐτὰρ ἐμοὶ γέρας αὐτίχ᾽ ἑτοιμάσατ᾽, ὄφρα μὴ οἶος

Ἀργείων ἀγέραστος ἔω, ἐπεὶ οὐδὲ ἔοικε.
120 Λεύσετε γὰρ τόγε πάντες, ὅ μοι γέρας ἔρχεται ἄλλῃ.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς·
Ἀτρείδη κύδιστε, φιλοκτεανώτατε πάντων,
Πῶς γάρ τοι δώσουσι γέρας μεγάθυμοι Ἀχαιοί;
Οὐδέ τί πω ἴδμεν ξυνήϊα κείμενα πολλά·
125 Ἀλλὰ τὰ μὲν πολίων ἐξεπράθομεν, τὰ δέδασται,
Λαοὺς δ' οὐκ ἐπέοικε παλίλλογα ταῦτ' ἐπαγείρειν.
Ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν τήνδε θεῷ πρόες· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
Τριπλῇ τετραπλῇ τ' ἀποτίσομεν, αἴ κέ ποθι Ζεὺς
Δῷσι πόλιν Τροίην εὐτείχεον ἐξαλαπάξαι.
130 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
Μὴ δ' οὕτως, ἀγαθός περ ἐών, θεοείκελ' Ἀχιλλεῦ,
Κλέπτε νόῳ· ἐπεὶ οὐ παρελεύσεαι, οὐδέ με πείσεις.
Ἦ ἐθέλεις, ὄφρ' αὐτὸς ἔχῃς γέρας, αὐτὰρ ἔμ' αὔτως
Ἧσθαι δευόμενον· κέλεαι δέ με τήνδ' ἀποδοῦναι;
135 Ἀλλ' εἰ μὲν δώσουσι γέρας μεγάθυμοι Ἀχαιοί,
Ἄρσαντες κατὰ θυμὸν, ὅπως ἀντάξιον ἔσται·
Εἰ δέ κε μὴ δώωσιν, ἐγὼ δέ κεν αὐτὸς ἕλωμαι
Ἢ τεὸν, ἢ Αἴαντος ἰὼν γέρας, ἢ Ὀδυσῆος
Ἄξω ἑλών· ὁ δέ κεν κεχολώσεται, ὅν κεν ἵκωμαι.
140 Ἀλλ' ἤτοι μὲν ταῦτα μεταφρασόμεσθα καὶ αὖτις·
Νῦν δ' ἄγε νῆα μέλαιναν ἐρύσσομεν εἰς ἅλα δῖαν,
Ἐς δ' ἐρέτας ἐπιτηδὲς ἀγείρομεν, ἐς δ' ἑκατόμβην
Θείομεν, ἂν δ' αὐτὴν Χρυσηΐδα καλλιπάρῃον
Βήσομεν· εἷς δέ τις ἀρχὸς ἀνὴρ βουληφόρος ἔστω,
145 Ἢ Αἴας, ἢ Ἰδομενεὺς, ἢ δῖος Ὀδυσεύς·
Ἠὲ σὺ, Πηλείδη, πάντων ἐκπαγλότατ' ἀνδρῶν,
Ὄφρ' ἡμῖν Ἑκάεργον ἱλάσσεαι ἱερὰ ῥέξας. (λεύς.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλ-
Ὢ μοι, ἀναιδείην ἐπιειμένε, κερδαλεόφρον,

Πῶς

Πῶς τίς τοι πρόφρων ἔπεσιν πείθηται Ἀχαιῶν,
Ἢ ὁδὸν ἐλθέμεναι, ἢ ἀνδράσιν ἶφι μάχεσθαι;
Οὐ γὰρ ἐγὼ Τρώων ἕνεκ' ἤλυθον αἰχμητάων
Δεῦρο μαχησόμενος· ἐπεὶ οὔτι μοι αἴτιοί εἰσιν.
Οὐ γὰρ πώποτ' ἐμὰς βοῦς ἤλασαν, οὐδὲ μὲν ἵππους,
Οὐδέ ποτ' ἐν Φθίῃ ἐριβώλακι βωτιανείρῃ
Καρπὸν ἐδηλήσαντ'· ἐπειὴ μάλα πολλὰ μεταξὺ
Οὔρεά τε σκιόεντα, θάλασσά τε ἠχήεσσα·
Ἀλλὰ σοὶ, ὦ μέγ' ἀναιδὲς, ἅμ' ἑσπόμεθ', ὄφρα σὺ χαίρῃς
Τιμὴν ἀρνύμενοι Μενελάῳ, σοί τε, κυνῶπα,
Πρὸς Τρώων· τῶν οὔτι μετατρέπῃ, οὐδ' ἀλεγίζεις·
Καὶ δή μοι γέρας αὐτὸς ἀφαιρήσεσθαι ἀπειλεῖς,
Ὧ, ἔπι πόλλ' ἐμόγησα, δόσαν δέ μοι υἷες Ἀχαιῶν.
Οὐ μὲν σοί ποτε ἶσον ἔχω γέρας, ὁππότ' Ἀχαιοὶ
Τρώων ἐκπέρσωσ' ἐϋναιόμενον πτολίεθρον.
Ἀλλὰ τὸ μὲν πλεῖον πολυάϊκος πολέμοιο
Χεῖρες ἐμαὶ διέπουσ'· ἀτὰρ ἤν ποτε δασμὸς ἵκηται,
Σοὶ τὸ γέρας πολὺ μεῖζον, ἐγὼ δ' ὀλίγον τε φίλον
Ἔρχομ' ἔχων ἐπὶ νῆας, ἐπεί κε κάμω πολεμίζω
Νῦν δ' εἶμι Φθίηνδ'· ἐπειὴ πολὺ φέρτερόν ἐστιν,
Οἴκαδ' ἴμεν σὺν νηυσὶ κορωνίσιν· οὐδέ σ' ὀΐω,
Ἐνθάδ' ἄτιμος ἐὼν, ἄφενος καὶ πλοῦτον ἀφύξειν.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
Φεῦγε μάλ', εἴ τοι θυμὸς ἐπέσσυται· οὐδέ σ' ἔγωγε
Λίσσομαι εἵνεκ' ἐμεῖο μένειν· παρ' ἔμοιγε καὶ ἄλλοι,
Οἵ κέ με τιμήσουσι· μάλιστα δὲ μητίετα Ζεύς.
Ἔχθιστος δέ μοι ἐσσὶ διοτρεφέων βασιλήων.
Αἰεὶ γάρ τοι ἔρις τε φίλη, πόλεμοί τε, μάχαι τε.
Εἰ μάλα καρτερός ἐσσι, θεός που σοὶ τόγ' ἔδωκεν.
Οἴκαδ' ἰὼν, σὺν νηυσί τε σῇς, καὶ σοῖς ἑτάροισι,
Μυρμιδόνεσσιν ἄνασσε· σέθεν δ' ἐγὼ οὐκ ἀλεγίζω,

Οὐδ' ὄθομαι κοτέοντος· ἀπειλήσω δέ τοι ὧδε·
Ὡς ἔμ' ἀφαιρεῦται Χρυσηΐδα Φοῖβος Ἀπόλλων,
Τὴν μὲν ἐγὼ σὺν νηΐ τ' ἐμῇ καὶ ἐμοῖς ἑτάροισι
Πέμψω· ἐγὼ δέ κ' ἄγω Βρισηΐδα καλλιπάρῃον
185 Αὐτὸς ἰὼν κλισίηνδε, τὸ σὸν γέρας· ὄφρ' εὖ εἰδῇς,
Ὅσσον φέρτερός εἰμι σέθεν, συγέῃ δὲ καὶ ἄλλος
Ἶσον ἐμοὶ φάσθαι, καὶ ὁμοιωθήμεναι ἄντην.
Ὡς φάτο· Πηλεΐωνι δ' ἄχος γένετ'· ἐν δέ οἱ ἦτορ
Στήθεσσιν λασίοισι διάνδιχα μερμήριξεν,
190 Ἢ ὅγε φάσγανον ὀξὺ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ
Τοὺς μὲν ἀναςήσειεν, ὁ δ' Ἀτρείδην ἐναρίζοι,
Ἠὲ χόλον παύσειεν, ἐρητύσειέ τε θυμόν.
Ἕως ὁ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
Ἕλκετο δ' ἐκ κολεοῖο μέγα ξίφος· ἦλθε δ' Ἀθήνη
195 Οὐρανόθεν· πρὸ γὰρ ἧκε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
Ἄμφω ὁμῶς θυμῷ φιλέουσά τε, κηδομένη τε·
Στῆ δ' ὄπιθεν, ξανθῆς δὲ κόμης ἕλε Πηλεΐωνα,
Οἴῳ φαινομένη, τῶν δ' ἄλλων οὔτις ὁρᾶτο.
Θάμβησεν δ' Ἀχιλεύς, μετὰ δ' ἐτράπετ'· αὐτίκα δ' ἔγνω
200 Παλλάδ' Ἀθηναίην, δεινὼ δέ οἱ ὄσσε φάανθεν·
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
Τίπτ' αὖτ', αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, εἰλήλυθας;
Ἦ ἵνα ὕβριν ἴδῃς Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο;
Ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω, τὸ δὲ καὶ τετελέσθαι ὀΐω,
205 Ἧς ὑπεροπλίῃσι τάχ' ἄν ποτε θυμὸν ὀλέσσῃ.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Ἦλθον ἐγὼ παύσουσα τεὸν μένος, αἴ κε πίθηαι,
Οὐρανόθεν· πρὸ δέ μ' ἧκε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
Ἄμφω ὁμῶς θυμῷ φιλέουσά τε, κηδομένη τε.
210 Ἀλλ' ἄγε, λῆγ' ἔριδος, μηδὲ ξίφος ἕλκεο χειρί·
Ἀλλ' ἤτοι ἔπεσιν μὲν ὀνείδισον, ὡς ἔσεταί περ.

Ὡς δὲ

Ὧδε γὰρ ἐξερέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται.
Καί ποτέ τοι τρὶς τόσσα παρέσσεται ἀγλαὰ δῶρα,
Ὕβριος εἵνεκα τῆσδε· σὺ δ' ἴσχεο, πείθεο δ' ἡμῖν.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλ- 215
[λεύς.
Χρὴ μὲν σφωΐτερόν γε, θεὰ, ἔπος εἰρύσασθαι,
Καὶ μάλα περ θυμῷ κεχολωμένον· ὧς γὰρ ἄμεινον.
Ὅσκε θεοῖς ἐπιπείθηται, μάλα τ' ἔκλυον αὐτοῦ.
Ἦ, καὶ ἐπ' ἀργυρέῃ κώπῃ σχέθε χεῖρα βαρεῖαν·
Ἂψ δ' ἐς κουλεὸν ὦσε μέγα ξίφος, οὐδ' ἀπίθησε 220
Μύθῳ Ἀθηναίης· ἡ δ' Οὔλυμπόνδε βεβήκει,
Δώματ' ἐς αἰγιόχοιο Διὸς, μετὰ δαίμονας ἄλλους.
Πηλείδης δ' ἐξαῦτις ἀταρτηροῖς ἐπέεσσιν
Ἀτρείδην προσέειπε, καὶ οὔπω λῆγε χόλοιο.
Οἰνοβαρὲς, κυνὸς ὄμματ' ἔχων, κραδίην δ' ἐλάφοιο, 225
Οὔτε ποτ' ἐς πόλεμον ἅμα λαῷ θωρηχθῆναι,
Οὔτε λόχονδ' ἰέναι σὺν ἀριστήεσσιν Ἀχαιῶν
Τέτληκας θυμῷ· τὸ δέ τοι κὴρ εἴδεται εἶναι.
Ἦ πολὺ λώϊόν ἐστι κατὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν
Δῶρ' ἀποαιρεῖσθαι, ὅστις σέθεν ἀντίον εἴπῃ. 230
Δημοβόρος βασιλεὺς, ἐπεὶ οὐτιδανοῖσιν ἀνάσσεις.
Ἦ γὰρ ἂν, Ἀτρείδη, νῦν ὕστατα λωβήσαιο.
Ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω, καὶ ἐπὶ μέγαν ὅρκον ὀμοῦμαι,
Ναὶ μὰ τόδε σκῆπτρον, τὸ μὲν οὔποτε φύλλα καὶ ὄζους
Φύσει, ἐπειδὴ πρῶτα τομὴν ἐν ὄρεσσι λέλοιπεν, 235
Οὐδ' ἀναθηλήσει· περὶ γάρ ῥά ἑ χαλκὸς ἔλεψε
Φύλλα τε καὶ φλοιόν· νῦν αὖτέ μιν υἷες Ἀχαιῶν
Ἐν παλάμῃς φορέουσι δικασπόλοι, οἵ τε θέμιστας
Πρὸς Διὸς εἰρύαται· ὁ δέ τοι μέγας ἔσσεται ὅρκος.
Ἦ ποτ' Ἀχιλλῆος ποθὴ ἵξεται υἷας Ἀχαιῶν 240
Σύμπαντας· τοῖς δ' οὔτι δυνήσεαι, ἀχνύμενός περ,
Χραισμεῖν, εὖτ' ἂν πολλοὶ ὑφ' Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο

Θνήσκοντες πίπτωσι· σὺ δ' ἔνδοθι θυμὸν ἀμύξεις
Χωόμενος, ὅτ' ἄριστον Ἀχαιῶν οὐδὲν ἔτισας.
45 Ὣς φάτο Πηλείδης· ποτὶ δὲ σκῆπτρον βάλε γαίῃ
Χρυσείοις ἥλοισι πεπαρμένον· ἕζετο δ' αὐτός·
Ἀτρείδης δ' ἑτέρωθεν ἐμήνιε· τοῖσι δὲ Νέστωρ
Ἡδυεπὴς ἀνόρουσε, λιγὺς Πυλίων ἀγορητής,
Τοῦ καὶ ἀπὸ γλώσσης μέλιτος γλυκίων ῥέεν αὐδή.
50 Τῷ δ' ἤδη δύο μὲν γενεαὶ μερόπων ἀνθρώπων
Ἐφθίαθ', οἵ οἱ πρόσθεν ἅμα τράφεν ἠδ' ἐγένοντο
Ἐν Πύλῳ ἠγαθέῃ, μετὰ δὲ τριτάτοισιν ἄνασσεν·
Ὅς σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο, καὶ μετέειπεν.
Ὢ πόποι, ἦ μέγα πένθος Ἀχαιΐδα γαῖαν ἱκάνει.
55 Ἦ κεν γηθήσαι Πρίαμος, Πριάμοιό τε παῖδες,
Ἄλλοι τε Τρῶες μέγα κεν κεχαροίατο θυμῷ,
Εἰ σφῶϊν τάδε πάντα πυθοίατο μαρναμένοιϊν,
Οἳ περὶ μὲν βουλῇ Δαναῶν, περὶ δ' ἐστὲ μάχεσθαι.
Ἀλλὰ πίθεσθ'· ἄμφω δὲ νεωτέρω ἐστὸν ἐμεῖο.
60 Ἤδη γάρ ποτ' ἐγὼ καὶ ἀρείοσιν, ἠέπερ ὑμῖν,
Ἀνδράσιν ὡμίλησα, καὶ οὔ ποτέ μ' οἵγ' ἀθέριζον.
Οὐ γάρ πω τοίους ἴδον ἀνέρας, οὐδὲ ἴδωμαι,
Οἷον Πειρίθοόν τε, Δρύαντά τε ποιμένα λαῶν,
Καινέα τ', Ἐξάδιόν τε, καὶ ἀντίθεον Πολύφημον,
65 Θησέα τ' Αἰγείδην ἐπιείκελον ἀθανάτοισι.
Κάρτιστοι δὴ κεῖνοι ἐπιχθονίων τράφεν ἀνδρῶν·
Κάρτιστοι μὲν ἔσαν, καὶ καρτίστοις ἐμάχοντο
Φηρσὶν ὀρεσκῴοισι, καὶ ἐκπάγλως ἀπόλεσσαν.
Καὶ μὲν τοῖσιν ἐγὼ μεθομίλεον, ἐκ Πύλου ἐλθών,
70 Τηλόθεν ἐξ ἀπίης γαίης· καλέσαντο γὰρ αὐτοί·
Καὶ μαχόμην κατ' ἐμαυτὸν ἐγώ· κείνοισι δ' ἂν οὔτις
Τῶν, οἳ νῦν βροτοί εἰσιν ἐπιχθόνιοι, μαχέοιτο·
Καὶ μέν μευ βουλέων ξύνιον, πείθοντό τε μύθῳ.

Ἀλλὰ

Ἀλλὰ πίθεσθε καὶ ὔμμες, ἐπεὶ πείθεσθαι ἄμεινον·
Μήτε σὺ τόνδ', ἀγαθός περ ἐὼν, ἀποαίρεο κούρην,
[illegible]λλ' ἔα, ὥς οἱ πρῶτα δόσαν γέρας υἷες Ἀχαιῶν·
[illegible]ύ, Πηλείδη, θέλ' ἐριζέμεναι βασιλῆϊ
[illegible]ιβίην· ἐπεὶ οὔποθ' ὁμοίης ἔμμορε τιμῆς
[illegible]ηπτοῦχος βασιλεὺς, ᾧτε Ζεὺς κῦδος ἔδωκεν.
Εἰ δὲ σὺ καρτερός ἐσσι, θεὰ δέ σε γείνατο μήτηρ,
Ἀλλ' ὅγε φέρτερός ἐστιν, ἐπεὶ πλεόνεσσιν ἀνάσσει.
Ἀτρείδη, σὺ δὲ παῦε τεὸν μένος· αὐτὰρ ἔγωγε
Λίσσομ' Ἀχιλλῆϊ μεθέμεν χόλον, ὃς μέγα πᾶσιν
Ἕρκος Ἀχαιοῖσιν πέλεται πολέμοιο κακοῖο.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
Ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, γέρον, κατὰ μοῖραν ἔειπες.
Ἀλλ' ὅδ' ἀνὴρ ἐθέλει περὶ πάντων ἔμμεναι ἄλλων,
Πάντων μὲν κρατέειν ἐθέλει, πάντεσσι δ' ἀνάσσειν,
Πᾶσι δὲ σημαίνειν· ἅτιν' οὐ πείσεσθαι ὀΐω.
Εἰ δέ μιν αἰχμητὴν ἔθεσαν θεοὶ αἰὲν ἐόντες,
Τοὔνεκά οἱ προθέουσιν ὀνείδεα μυθήσασθαι;
Τὸν δ' ἄρ' ὑποβλήδην ἠμείβετο δῖος Ἀχιλλεύς.
Ἦ γάρ κεν δειλός τε καὶ οὐτιδανὸς καλεοίμην,
Εἰ δὴ σοὶ πᾶν ἔργον ὑπείξομαι, ὅ, τι κεν εἴποις·
Ἄλλοισιν δὴ ταῦτ' ἐπιτέλλεο, μὴ γὰρ ἔμοιγε
Σήμαιν'· οὐ γὰρ ἔγωγ' ἔτι σοὶ πείσεσθαι ὀΐω.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσι·
Χερσὶ μὲν ἔτι ἔγωγε μαχήσομαι εἵνεκα κούρης
Οὔτε σοὶ, οὔτε τῳ ἄλλῳ, ἐπεί μ' ἀφέλεσθέ γε δόντες·
Τῶν δ' ἄλλων, ἅ μοι ἐστὶ θοῇ παρὰ νηῒ μελαίνῃ,
Τῶν οὐκ ἄν τι φέροις ἀνελὼν ἀέκοντος ἐμεῖο.
Εἰ δ' ἄγε μὴν, πείρησαι, ἵνα γνώωσι καὶ οἵδε·
Αἶψά τοι αἷμα κελαινὸν ἐρωήσει περὶ δουρί.
Ὣς τώ γ' ἀντιβίοισι μαχεσσαμένω ἐπέεσσιν

305 Ἀνστήτην· λῦσαν δ' ἀγορὴν παρὰ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
Πηλείδης μὲν ἐπὶ κλισίας ϗ νῆας ἐΐσας
Ἤϊε, σύν τε Μενοιτιάδῃ ϗ οἷς ἑτάροισιν.
Ἀτρείδης δ' ἄρα νῆα θοὴν ἅλαδε προέρυσσεν,
Ἐς δ' ἐρέτας ἔκρινεν ἐείκοσιν, ἐς δ' ἑκατόμβην
310 Βῆσε θεῷ· ἀνὰ δὲ Χρυσηΐδα καλλιπάρῃον
Εἷσεν ἄγων· ἐν δ' ἀρχὸς ἔβη πολύμητις Ὀδυσσεύς.
Οἱ μὲν ἔπειτ' ἀναβάντες ἐπέπλεον ὑγρὰ κέλευθα.
Λαοὺς δ' Ἀτρείδης ἀπολυμαίνεσθαι ἄνωγεν.
Οἱ δ' ἀπελυμαίνοντο, ϗ εἰς ἅλα λύματ' ἔβαλλον·
315 Ἕρδον δ' Ἀπόλλωνι τεληέσσας ἑκατόμβας
Ταύρων ἠδ' αἰγῶν παρὰ θῖν' ἁλὸς ἀτρυγέτοιο·
Κνίση δ' οὐρανὸν ἷκεν ἑλισσομένη περὶ καπνῷ.
Ὣς οἱ μὲν τὰ πένοντο κατὰ στρατόν· οὐδ' Ἀγαμέμνων
Λῆγ' ἔριδος, τὴν πρῶτον ἐπηπείλησ' Ἀχιλῆϊ.
320 Ἀλλ' ὅγε Ταλθύβιόν τε ϗ Εὐρυβάτην προσέειπε,
Τώ οἱ ἔσαν κήρυκε ϗ ὀτρηρὼ θεράποντε.
Ἔρχεσθον κλισίην Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος,
Χειρὸς ἑλόντ' ἀγέμεν Βρισηΐδα καλλιπάρῃον·
Εἰ δέ κε μὴ δώῃσιν, ἐγὼ δέ κεν αὐτὸς ἕλωμαι
325 Ἐλθὼν σὺν πλεόνεσσι· τό οἱ ϗ ῥίγιον ἔσται.
Ὣς εἰπὼν, προΐει, κρατερὸν δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλε.
Τὼ δ' ἀέκοντε βάτην παρὰ θῖν' ἁλὸς ἀτρυγέτοιο.
Μυρμιδόνων δ' ἐπί τε κλισίας ϗ νῆας ἱκέσθην.
Τὸν δ' εὗρον παρά τε κλισίῃ ϗ νηῒ μελαίνῃ
330 Ἥμενον· οὐδ' ἄρα τώγε ἰδὼν γήθησεν Ἀχιλλεύς.
Τὼ μὲν ταρβήσαντε, ϗ αἰδομένω βασιλῆα,
Στήτην, οὐδέ τι μιν προσεφώνεον, οὐδ' ἐρέοντο.
Αὐτὰρ ὁ ἔγνω ᾗσιν ἐνὶ φρεσὶ, φώνησέν τε.
Χαίρετε, κήρυκες, Διὸς ἄγγελοι, ἠδὲ ϗ ἀνδρῶν.
335 Ἆσσον ἴτ'· οὔ τί μοι ὔμμες ἐπαίτιοι, ἀλλ' Ἀγαμέμνων,

Ὃς

Ὅς σφῶϊ προΐει Βρισηΐδος εἵνεκα κούρης.
Ἀλλ' ἄγε, διογενὲς Πατρόκλεις, ἔξαγε κούρην,
Καὶ σφῶϊν δὸς ἄγειν· τὼ δ' αὐτὼ μάρτυροι ἔστων
Πρός τε θεῶν μακάρων, πρός τε θνητῶν ἀνθρώπων,
Καὶ πρὸς τοῦ βασιλῆος ἀπηνέος, εἴποτε δ' αὖτε
Χρειὼ ἐμεῖο γένηται ἀεικέα λοιγὸν ἀμῦναι
Τοῖς ἄλλοις· ἦ γὰρ ὅγ' ὀλοιῇσι φρεσὶ θύει,
Οὐδέ τι οἶδε νοῆσαι ἅμα πρόσσω καὶ ὀπίσσω,
Ὅππως οἱ παρὰ νηυσὶ σόοι μαχέοιντο Ἀχαιοί.
Ὡς φάτο· Πάτροκλος δὲ φίλῳ ἐπεπείθεθ' ἑταίρῳ,
Ἐκ δ' ἄγαγε κλισίης Βρισηΐδα καλλιπάρηον,
Δῶκε δ' ἄγειν· τὼ δ' αὖτις ἴτην παρὰ νῆας Ἀχαιῶν·
Ἡ δ' ἀέκουσ' ἅμα τοῖσι γυνὴ κίεν. αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
Δακρύσας, ἑτάρων ἄφαρ ἕζετο νόσφι λιασθεὶς,
Θῖν' ἐφ' ἁλὸς πολιῆς, ὁρόων ἐπὶ οἴνοπα πόντον·
Πολλὰ δὲ μητρὶ φίλῃ ἠρήσατο χεῖρας ὀρεγνύς.
Μῆτερ, ἐπεί μ' ἔτεκές γε μινυνθάδιόν περ ἐόντα,
Τιμὴν πέρ μοι ὄφελλεν Ὀλύμπιος ἐγγυαλίξαι
Ζεὺς ὑψιβρεμέτης· νῦν δ' οὐδέ με τυτθὸν ἔτισεν.
Ἦ γάρ μ' Ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων
Ἠτίμησεν· ἑλὼν γὰρ ἔχει γέρας, αὐτὸς ἀπούρας.
Ὡς φάτο δακρυχέων· Τοῦ δ' ἔκλυε πότνια μήτηρ,
Ἡμένη ἐν βένθεσσιν ἁλὸς παρὰ πατρὶ γέροντι·
Καρπαλίμως δ' ἀνέδυ πολιῆς ἁλὸς, ἠΰτ' ὀμίχλη·
Καί ῥα πάροιθ' αὐτοῖο καθέζετο δακρυχέοντος,
Χειρί τέ μιν κατέρεξεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε.
Τέκνον, τί κλαίεις; τί δέ σε φρένας ἵκετο πένθος;
Ἐξαύδα, μὴ κεῦθε νόῳ, ἵνα εἴδομεν ἄμφω.
Τὴν δὲ βαρυστενάχων προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς.
Οἶσθα· τίη τοι ταῦτ' εἰδυίῃ πάντ' ἀγορεύω;
Ὠχόμεθ' ἐς Θήβην ἱερὴν πόλιν Ἠετίωνος,

Τὴν

Τὴν δὲ διεπράθομέν τε, καὶ ἤγομεν ἐνθάδε πάντα·
Καὶ τὰ μὲν εὖ δάσσαντο μετὰ σφίσιν υἷες Ἀχαιῶν,
Ἐκ δ' ἕλον Ἀτρείδῃ Χρυσηΐδα καλλιπάρῃον·
370 Χρύσης δ' αὖθ' ἱερεὺς ἑκατηβόλου Ἀπόλλωνος
Ἦλθε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
Λυσόμενός τε θύγατρα, φέρων τ' ἀπερείσι' ἄποινα,
Στέμμα τ' ἔχων ἐν χερσὶν ἑκηβόλου Ἀπόλλωνος,
Χρυσέῳ ἀνὰ σκήπτρῳ· καὶ ἐλίσσετο πάντας Ἀχαιούς,
375 Ἀτρείδα δὲ μάλιστα, δύω κοσμήτορε λαῶν.
Ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἐπευφήμησαν Ἀχαιοὶ,
Αἰδεῖσθαί θ' ἱερῆα, καὶ ἀγλαὰ δέχθαι ἄποινα.
Ἀλλ' οὐκ Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι ἥνδανε θυμῷ,
Ἀλλὰ κακῶς ἀφίει, κρατερὸν δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλε.
380 Χωόμενος δ' ὁ γέρων πάλιν ᾤχετο· τοῖο δ' Ἀπόλλων
Εὐξαμένου ἤκουσεν, ἐπεὶ μάλα οἱ φίλος ἦεν.
Ἧκε δ' ἐπ' Ἀργείοισι κακὸν βέλος· οἱ δέ νυ λαοὶ
Θνῆσκον ἐπασσύτεροι· τὰ δ' ἐπῴχετο κῆλα θεοῖο
Πάντη ἀνὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν· ἄμμι δὲ μάντις
385 Εὖ εἰδὼς ἀγόρευε θεοπροπίας Ἑκάτοιο.
Αὐτίκ' ἐγὼ πρῶτος κελόμην θεὸν ἱλάσκεσθαι.
Ἀτρείωνα δ' ἔπειτα χόλος λάβεν· αἶψα δ' ἀναστὰς
Ἠπείλησεν μῦθον, ὃ δὴ τετελεσμένος ἐστί.
Τὴν μὲν γὰρ σὺν νηῒ θοῇ ἑλίκωπες Ἀχαιοὶ
390 Ἐς Χρύσην πέμπουσιν, ἄγουσι δὲ δῶρα ἄνακτι·
Τὴν δὲ νέον κλισίηθεν ἔβαν κήρυκες ἄγοντες
Κούρην Βρισῆος, τήν μοι δόσαν υἷες Ἀχαιῶν.
Ἀλλὰ σὺ, εἰ δύνασαί γε, περίσχεο παιδὸς ἑῆος·
Ἐλθοῦσ' Οὔλυμπόνδε Δία λίσαι, εἴ ποτε δή τι
395 Ἢ ἔπει ὤνησας κραδίην Διὸς, ἠὲ καὶ ἔργῳ.
Πολλάκι γάρ σεο πατρὸς ἐνὶ μεγάροισιν ἄκουσα
Εὐχομένης, ὅτ' ἔφησθα κελαινεφέϊ Κρονίωνι

Οἴη

ι ἀθανάτοισιν ἀεικέα λοιγὸν ἀμῦναι,
τε μιν ξυνδῆσαι ὀλύμπιοι ἤθελον ἄλλοι,
', ἠδὲ Ποσειδάων, καὶ Παλλὰς Ἀθήνη· 400
σὺ τόν γ' ἐλθοῦσα, θεά, ὑπελύσαο δεσμῶν,
Ἑκατόγχειρον καλέσασ' ἐς μακρὸν Ὄλυμπον,
ιάρεων καλέουσι θεοὶ, ἄνδρες δέ τε πάντες
ων· ὁ γὰρ αὖτε βίῃ οὗ πατρὸς ἀμείνων,
; παρὰ Κρονίωνι καθέζετο, κύδεϊ γαίων· 405
ὑπέδδεισαν μάκαρες θεοὶ, οὐδ' ἔτ' ἔδησαν.
ῶ μιν μνήσασα παρέζεο, καὶ λαβὲ γούνων,
πως ἐθέλῃσιν ἐπὶ Τρώεσσιν ἀρῆξαι,
κατὰ πρύμνας τε καὶ ἀμφ' ἅλα ἔλσαι Ἀχαιοὺς
μένους, ἵνα πάντες ἐπαύρωνται βασιλῆος, 410
καὶ Ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων
ἴω, ὅτ' ἄριστον Ἀχαιῶν οὐδὲν ἔτισε.
δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Θέτις κατὰ δάκρυ χέουσα·
, τέκνον ἐμὸν, τί νύ σ' ἔτρεφον αἰνὰ τεκοῦσα;
φελες παρὰ νηυσὶν ἀδάκρυτος καὶ ἀπήμων 415
ἐπεί νύ τοι αἶσα μίνυνθά περ, οὔτι μάλα δήν·
' ἅμα τ' ὠκύμορος καὶ ὀϊζυρὸς περὶ πάντων
· τῷ σε κακῇ αἴσῃ τέκον ἐν μεγάροισι.
δέ τοι ἐρέουσα ἔπος Διῒ τερπικεραύνῳ
ἰτὴ πρὸς Ὄλυμπον ἀγάννιφον, αἴ κε πίθηται. 420
σὺ μὲν νῦν, νηυσὶ παρήμενος ὠκυπόροισι,
Ἀχαιοῖσιν, πολέμου δ' ἀποπαύεο πάμπαν.
ς ἐπ' Ὠκεανὸν μετ' ἀμύμονας Αἰθιοπῆας
ἔβη κατὰ δαῖτα· θεοὶ δ' ἅμα πάντες ἕποντο.
ἀτῃ δέ τοι αὖθις ἐλεύσεται Οὔλυμπόνδε· 425
τ' ἔπειτά τοι εἶμι Διὸς ποτὶ χαλκοβατὲς δῶ,
ν γουνάσομαι, καί μιν πείσεσθαι ὀΐω.
ἄρα φωνήσασ' ἀπεβήσατο, τὸν δ' ἔλιπ' αὐτοῦ

Χωό-

Χωόμενον κατὰ θυμὸν, ἐϋζώνοιο γυναικὸς,
430 Τὴν ῥα βίῃ ἀέκοντος ἀπηύρων. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ἐς Χρύσην ἵκανεν, ἄγων ἱερὴν ἑκατόμβην.
Οἱ δ' ὅτε δὴ λιμένος πολυβενθέος ἐντὸς ἵκοντο,
Ἱστία μὲν στείλαντο, θέσαν δ' ἐν νηῒ μελαίνῃ·
Ἱστὸν δ' ἱστοδόκῃ πέλασαν, προτόνοισιν ὑφέντες
435 Καρπαλίμως· τὴν δ' εἰς ὅρμον προέρυσσαν ἐρετμοῖς.
Ἐκ δ' εὐνὰς ἔβαλον, κατὰ δὲ πρυμνήσι' ἔδησαν·
Ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βαῖνον ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης·
Ἐκ δ' ἑκατόμβην βῆσαν ἑκηβόλῳ Ἀπόλλωνι.
Ἐκ δὲ Χρυσηῒς νηὸς βῆ ποντοπόροιο.
440 Τὴν μὲν ἔπειτ' ἐπὶ βωμὸν ἄγων πολύμητις Ὀδυσσεὺς,
Πατρὶ φίλῳ ἐν χερσὶ τίθει, καί μιν προσέειπεν.
Ὦ Χρύση, πρό μ' ἔπεμψεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
Παῖδά τε σοὶ ἀγέμεν, Φοίβῳ θ' ἱερὴν ἑκατόμβην
Ῥέξαι ὑπὲρ Δαναῶν, ὄφρ' ἱλασόμεσθ' ἄνακτα,
445 Ὃς νῦν Ἀργείοισι πολύστονα κήδε' ἐφῆκεν.
Ὣς εἰπὼν, ἐν χερσὶ τίθει· ὁ δ' ἐδέξατο χαίρων
Παῖδα φίλην· τοὶ δ' ὦκα θεῷ κλειτὴν ἑκατόμβην
Ἑξείης ἔστησαν ἐΰδμητον περὶ βωμόν.
Χερνίψαντο δ' ἔπειτα, καὶ οὐλοχύτας ἀνέλοντο.
450 Τοῖσιν δὲ Χρύσης μεγάλ' εὔχετο, χεῖρας ἀνασχών.
Κλῦθί μευ, Ἀργυρότοξ', ὃς Χρύσην ἀμφιβέβηκας,
Κίλλαν τε ζαθέην, Τενέδοιό τε ἶφι ἀνάσσεις·
Ἤδη μέν ποτ' ἐμεῦ πάρος ἔκλυες εὐξαμένοιο,
Τίμησας μὲν ἐμὲ, μέγα δ' ἴψαο λαὸν Ἀχαιῶν·
455 Ἠδ' ἔτι καὶ νῦν μοι τόδ' ἐπικρήηνον ἐέλδωρ·
Ἤδη νῦν Δαναοῖσιν ἀεικέα λοιγὸν ἄμυνον.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε Φοῖβος Ἀπόλλων.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' εὔξαντο, καὶ οὐλοχύτας προβάλοντο,
Αὐέρυσαν μὲν πρῶτα, καὶ ἔσφαξαν, καὶ ἔδειραν.
460 Μηρούς τ' ἐξέταμον, κατά τε κνίσῃ ἐκάλυψαν,

Δίπτυ-

Δίπτυχα ποιήσαντες, ἐπ' αὐτῶν δ' ὠμοθέτησαν.
Καῖε δ' ἐπὶ σχίζης ὁ γέρων, ἐπὶ δ' αἴθοπα οἶνον
Λεῖβε· νέοι δὲ παρ' αὐτὸν ἔχον πεμπώβολα χερσίν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρ' ἐκάη, καὶ σπλάγχν' ἐπάσαντο,
Μίστυλλόν τ' ἄρα τἆλλα, καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν, 465
Ὤπτησάν τε περιφραδέως, ἐρύσαντό τε πάντα.
Αὐτὰρ ἐπεὶ παύσαντο πόνου, τετύκοντό τε δαῖτα,
Δαίνυντ'· οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐίσης.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Κοῦροι μὲν κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο· 470
Νώμησαν δ' ἄρα πᾶσιν, ἐπαρξάμενοι δεπάεσσιν.
Οἱ δὲ πανημέριοι μολπῇ θεὸν ἱλάσκοντο,
Καλὸν ἀείδοντες παιήονα κοῦροι Ἀχαιῶν,
Μέλποντες Ἑκάεργον· ὁ δὲ φρένα τέρπετ' ἀκούων.
Ἦμος δ' ἠέλιος κατέδυ, καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθε, 475
Δὴ τότε κοιμήσαντο παρὰ πρυμνήσια νηός.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠώς,
Καὶ τότ' ἔπειτ' ἀνάγοντο μετὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν.
Τοῖσιν δ' ἴκμενον οὖρον ἵει ἑκάεργος Ἀπόλλων.
Οἱ δ' ἱστὸν στήσαντ', ἀνὰ θ' ἱστία λευκὰ πέτασσαν· 480
Ἐν δ' ἄνεμος πρῆσεν μέσον ἱστίον, ἀμφὶ δὲ κῦμα
Στείρῃ πορφύρεον μεγάλ' ἴαχε, νηὸς ἰούσης·
Ἡ δ' ἔθεεν κατὰ κῦμα διαπρήσσουσα κέλευθα.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἵκοντο κατὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν,
Νῆα μὲν οἵγε μέλαιναν ἐπ' ἠπείροιο ἔρυσσαν 485
Ὑψοῦ ἐπὶ ψαμάθοις, ὑπὸ δ' ἕρματα μακρὰ τάνυσσαν·
Αὐτοὶ δ' ἐσκίδναντο κατὰ κλισίας τε νέας τε.
Αὐτὰρ ὁ μήνιε νηυσὶ παρήμενος ὠκυπόροισι
Διογενὴς Πηλέος υἱὸς πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς.
Οὔτε ποτ' εἰς ἀγορὴν πωλέσκετο κυδιάνειραν, 490
Οὔτε ποτ' ἐς πόλεμόν γ'· ἀλλὰ φθινύθεσκε φίλον κῆρ,

Αὖθι

Αὖθι μένων, ποθέεσκε δ' ἀϋτήν τε πτόλεμόν τε.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἐκ τοῖο δυωδεκάτη γένετ' ἠώς,
Καὶ τότε δὴ πρὸς Ὄλυμπον ἴσαν Θεοὶ αἰὲν ἐόντες
495 Πάντες ἅμα, Ζεὺς δ' ἦρχε. Θέτις δ' οὐ λήθετ' ἐφετμέων
Παιδὸς ἑοῦ, ἀλλ' ἥγ' ἀνεδύσατο κῦμα θαλάσσης,
Ἠερίη δ' ἀνέβη μέγαν οὐρανὸν, Οὔλυμπόν τε·
Εὗρεν δ' εὐρύοπα Κρονίδην ἄτερ ἥμενον ἄλλων
Ἀκροτάτῃ κορυφῇ πολυδειράδος Οὐλύμποιο.
500 Καί ῥα πάροιθ' αὐτοῖο καθέζετο, καὶ λάβε γούνων
Σκαιῇ· δεξιτερῇ δ' ἄρ' ὑπ' ἀνθερεῶνος ἑλοῦσα,
Λισσομένη προσέειπε Δία Κρονίωνα ἄνακτα.
Ζεῦ πάτερ, εἴποτε δή σε μετ' ἀθανάτοισιν ὄνησα
Ἢ ἔπει, ἢ ἔργῳ, τόδε μοι κρήηνον ἐέλδωρ·
505 Τίμησόν μοι υἱόν, ὃς ὠκυμορώτατος ἄλλων
Ἔπλετ'· ἀτάρ μιν νῦν γε ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
Ἠτίμησεν· ἑλὼν γὰρ ἔχει γέρας αὐτὸς ἀπούρας.
Ἀλλὰ σύ πέρ μιν τῖσον, Ὀλύμπιε, μητίετα Ζεῦ·
Τόφρα δ' ἐπὶ Τρώεσσι τίθει κράτος, ὄφρ' ἂν Ἀχαιοὶ
510 Υἱὸν ἐμὸν τίσωσιν, ὀφέλλωσίν τέ ἑ τιμῇ.
Ὣς φάτο. τὴν δ' οὔτι προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς,
Ἀλλ' ἀκέων δὴν ἧστο. Θέτις δ' ὡς ἥψατο γούνων,
Ὣς ἔχετ' ἐμπεφυυῖα, καὶ εἴρετο δεύτερον αὖθις.
Νημερτὲς μὲν δή μοι ὑπόσχεο, καὶ κατάνευσον,
515 Ἢ ἀπόειπ'· ἐπεὶ οὔ τοι ἔπι δέος· ὄφρ' εὖ εἰδῶ
Ὅσσον ἐγὼ μετὰ πᾶσιν ἀτιμοτάτη Θεός εἰμι.
Τὴν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
Ἦ δὴ λοίγια ἔργ', ὅτ' ἔμ' ἐχθοδοπῆσαι ἐφήσεις
Ἥρῃ, ὅταν μ' ἐρέθῃσιν ὀνειδείοις ἐπέεσσιν.
520 Ἡ δὲ καὶ αὔτως μ' αἰεὶ ἐν ἀθανάτοισι Θεοῖσι
Νεικεῖ, καί τέ μέ φησι μάχῃ Τρώεσσιν ἀρήγειν.
Ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν αὖθις ἀπόστιχε, μή σε νοήσῃ

Ἥρη·

Ἥρη· ἐμοὶ δέ κε ταῦτα μελήσεται ὄφρα τελέσω·
Εἰ δ' ἄγε, τοὶ κεφαλῇ κατανεύσομαι, ὄφρα πεποίθῃς.
Τοῦτο γὰρ ἐξ ἐμέθεν γε μετ' ἀθανάτοισι μέγιστον 525
Τέκμωρ· οὐ γὰρ ἐμὸν παλινάγρετον, οὐδ' ἀπατηλὸν,
Οὐδ' ἀτελεύτητόν γ', ὅ, τι κεν κεφαλῇ κατανεύσω.
Ἦ, καὶ κυανέῃσιν ἐπ' ὀφρύσι νεῦσε Κρονίων,
Ἀμβρόσιαι δ' ἄρα χαῖται ἐπερρώσαντο ἄνακτος
Κρατὸς ἀπ' ἀθανάτοιο· μέγαν δ' ἐλέλιξεν Ὄλυμπον. 530
Τώ γ' ὣς βουλεύσαντε διέτμαγεν· ἡ μὲν ἔπειτα
Εἰς ἅλα ἆλτο βαθεῖαν ἀπ' αἰγλήεντος Ὀλύμπου.
Ζεὺς δὲ ἑὸν πρὸς δῶμα· Θεοὶ δ' ἅμα πάντες ἀνέσταν
Ἐξ ἑδέων, σφοῦ πατρὸς ἐναντίον· οὐδέ τις ἔτλη
Μεῖναι ἐπερχόμενον, ἀλλ' ἀντίοι ἔσταν ἅπαντες. 535
Ὣς ὁ μὲν ἔνθα καθέζετ' ἐπὶ θρόνου· οὐδέ μιν Ἥρη
Ἠγνοίησεν, ἰδοῦσ' ὅτι οἱ συμφράσσατο βουλὰς
Ἀργυρόπεζα Θέτις, θυγάτηρ ἁλίοιο γέροντος.
Αὐτίκα κερτομίοισι Δία Κρονίωνα προσηύδα.
Τίς δ' αὖ τοι, δολομῆτα, Θεῶν συμφράσσατο βουλάς; 540
Αἰεί τοι φίλον ἐστὶν ἐμεῦ ἀπὸ νόσφιν ἐόντα,
Κρυπτάδια φρονέοντα δικαζέμεν· οὐδέ τι πώ μοι
Πρόφρων τέτληκας εἰπεῖν ἔπος ὅ, ττι νοήσῃς.
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα πατὴρ ἀνδρῶν τε Θεῶν τε,
Ἥρη, μὴ δὴ πάντας ἐμοὺς ἐπιέλπεο μύθους 545
Εἰδήσειν· χαλεποί τοι ἔσοντ' ἀλόχῳ περ ἐούσῃ.
Ἀλλ' ὃν μέν κ' ἐπιεικὲς ἀκουέμεν, οὔτις ἔπειτα
Οὔτε Θεῶν πρότερος τόνγ' εἴσεται, οὔτ' ἀνθρώπων
Ὃν δ' ἂν ἐγὼν ἀπάνευθε Θεῶν ἐθέλοιμι νοῆσαι,
Μήτι σὺ ταῦτα ἕκαστα διείρεο, μηδὲ μετάλλα. 550
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοῶπις πότνια Ἥρη,
Αἰνότατε Κρονίδη, ποῖον τὸν μῦθον ἔειπας;
Καὶ λίην σε πάρος γ' οὔτ' εἴρομαι, οὔτε μεταλλῶ·

Ἀλλὰ

Ἀλλὰ μάλ' εὔκηλος τὰ φράζεαι ἅσσ' ἐθέλῃσθα.
555 Νῦν δ' αἰνῶς δείδοικα κατὰ φρένα, μή σε παρείπῃ
Ἀργυρόπεζα Θέτις, θυγάτηρ ἁλίοιο γέροντος.
Ἠερίη γὰρ σοί γε παρέζετο, καὶ λάβε γούνων.
Τῇ σ' οἴω κατανεῦσαι ἐτήτυμον, ὡς Ἀχιλῆα
Τιμήσῃς, ὀλέσῃς δὲ πολέας ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
560 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
Δαιμονίη, αἰεὶ μὲν ὀΐεαι, οὐδέ σε λήθω·
Πρῆξαι δ' ἔμπης οὔτι δυνήσεαι, ἀλλ' ἀπὸ θυμοῦ
Μᾶλλον ἐμοὶ ἔσεαι. τὸ δέ τοι καὶ ῥίγιον ἔσται.
Εἰ δ' οὕτω τοῦτ' ἐστὶν, ἐμοὶ μέλλει φίλον εἶναι.
565 Ἀλλ' ἀκέουσα κάθησο, ἐμῷ δ' ἐπιπείθεο μύθῳ·
Μή νύ τοι οὐ χραίσμωσιν ὅσοι θεοί εἰσ' ἐν Ὀλύμπῳ
Ἆσσον ἰόνθ', ὅτε κέν τοι ἀάπτους χεῖρας ἐφείω.
Ὣς ἔφατ'· ἔδεισεν δὲ βοῶπις πότνια Ἥρη,
Καί ῥ' ἀκέουσα καθῆστο, ἐπιγνάμψασα φίλον κῆρ.
570 Ὤχθησαν δ' ἀνὰ δῶμα Διὸς θεοὶ οὐρανίωνες.
Τοῖσιν δ' Ἥφαιστος κλυτοτέχνης ἦρχ' ἀγορεύειν,
Μητρὶ φίλῃ ἐπίηρα φέρων λευκωλένῳ Ἥρῃ.
Ἦ δὴ λοίγια ἔργα τάδ' ἔσσεται, οὐδ' ἔτ' ἀνεκτὰ,
Εἰ δὴ σφὼ ἕνεκα θνητῶν ἐριδαίνετον ὧδε,
575 Ἐν δὲ θεοῖσι κολῳὸν ἐλαύνετον· οὐδέ τι δαιτὸς
Ἐσθλῆς ἔσσεται ἦδος, ἐπεὶ τὰ χερείονα νικᾷ.
Μητρὶ δ' ἐγὼ παράφημι, καὶ αὐτῇ περ νοεούσῃ,
Πατρὶ φίλῳ ἐπίηρα φέρειν Διῒ, ὄφρα μὴ αὖτε
Νεικείῃσι πατὴρ, σὺν δ' ἡμῖν δαῖτα ταράξῃ.
580 Εἴπερ γάρ κ' ἐθέλῃσιν Ὀλύμπιος ἀστεροπητὴς
Ἐξ ἑδέων στυφελίξαι· ὁ γὰρ πολὺ φέρτατός ἐστιν.
Ἀλλὰ σὺ τόνγ' ἐπέεσσι καθάπτεσθαι μαλακοῖσιν·
Αὐτίκ' ἔπειθ' ἵλαος Ὀλύμπιος ἔσσεται ἡμῖν.
Ὣς ἄρ' ἔφη· καὶ ἀναΐξας, δέπας ἀμφικύπελλον

Μητρὶ

φίλῃ ἐν χερσὶ τίθει, καί μιν προσέειπε. 585
λαθι, μῆτερ ἐμὴ, καὶ ἀνάσχεο, κηδομένη περ,
, φίλην περ ἐοῦσαν ἐν ὀφθαλμοῖσιν ἴδωμαι
μένην· τότε δ' οὔ τι δυνήσομαι, ἀχνύμενός περ.
μεῖν· ἀργαλέος γὰρ Ὀλύμπιος ἀντιφέρεσθαι.
γάρ με, καὶ ἄλλοτ' ἀλεξέμεναι μεμαῶτα, 590
ποδὸς τεταγὼν, ἀπὸ βηλοῦ θεσπεσίοιο.
' ἦμαρ φερόμην, ἅμα δ' ἠελίῳ καταδύντι
σον ἐν Λήμνῳ, ὀλίγος δ' ἔτι θυμὸς ἐνῆεν·
με Σίντιες ἄνδρες ἄφαρ κομίσαντο πεσόντα.
φάτο· μείδησεν δὲ θεὰ λευκώλενος Ἥρη· 595
σασα. δὲ, παιδὸς ἐδέξατο χειρὶ κύπελλον.
ὁ τοῖς ἄλλοισι θεοῖς ἐνδέξια πᾶσιν
όει, γλυκὺ νέκταρ ἀπὸ κρητῆρος ἀφύσσων.
ος δ' ἄρ' ἐνῶρτο γέλως μακάρεσσι θεοῖσιν,
ον Ἥφαιστον διὰ δώματα ποιπνύοντα. 600
ὶτε μὲν πρόπαν ἦμαρ ἐς ἠέλιον καταδύντα
ντ', οὐδ' ἔτι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης,
φόρμιγγος περικαλλέος, ἣν ἔχ' Ἀπόλλων,
ν θ', αἳ ἄειδον ἀμειβόμεναι ὀπὶ καλῇ.
ἐπεὶ κατέδυ λαμπρὸν φάος ἠελίοιο. 605
κακκείοντες ἔβαν οἶκόνδε ἕκαστος,
ἑκάστῳ δῶμα περικλυτὸς ἀμφιγυήεις
ος ποίησ' εἰδυίῃσι πραπίδεσσι.
πρὸς ὃν λέχος ἤϊ' Ὀλύμπιος ἀστεροπητὴς,
πάρος κοιμᾶθ', ὅτε μιν γλυκὺς ὕπνος ἱκάνοι· 610
καθεῦδ' ἀναβὰς, παρὰ δὲ χρυσόθρονος Ἥρη.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Β. ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ

ΤΗΣ

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ.

Εὺς (ἐμέμνητο γὰρ τῆς Θέτιδος ἱκεσίας) τῶν ἄλλων θεῶν τε καὶ ἀνθρώπων ὕπνῳ χολαζόντων, περὶ ὀφθαλμῶν ποιούμενος τιμῆσαι τὸν τοῦ Πηλέως, Ὄνειρον Ἀγαμέμνονι πέμπει, κελεύων αὐτῷ ἐκβάλλειν πάντας τοὺς Ἕλληνας εἰς τὴν μάχην, συμβουλεύων αὐτῷ δηλαδὴ καὶ τὸν Ἀχιλλέα παρακαλέσαι. ὁ δὲ, οὐ συνιεὶς τὸ ὄναρ, τοῖς ἀριστεῦσιν αὐτὸ διηγεῖται· καὶ μετὰ τοῦτο εἰς ἐκκλησίαν ἀθροίσας πάντας Ἕλληνας, ὑπόπτως πρὸς αὐτοὺς διακείμενος, διὰ τὸ ἡγεῖσθαι τὸν Ἀχιλλέα ἐπιτιθέμενον αὐτῷ τῇ ἀρχῇ, προσοικειοῦσθαι τὸ πᾶν πλῆθος πειράζων, φεύγειν αὐτοὺς εἰς τὰς πατρίδας κελεύει. οἱ δὲ, οὐ συνιέντες, ἐπὶ τὸ καθέλκειν τὰς ναῦς, καὶ εἰς τὰς πατρίδας ἀπαλλάττεσθαι χωροῦσιν. Ὀδυσσεὺς δὲ, ὑποθεμένης αὐτῷ Ἀθηνᾶς, τοὺς μὲν ἀρίστους πειθοῖ κατέχει, τῶν δὲ στρατιωτῶν πικρῶς καθάπτεται· παίει δὲ καὶ Θερσίτην ἀμέσως πρὸς τὸν βασιλέα στασιάζοντα· καὶ τοὺς Ἕλληνας μένειν, καὶ τὴν Ἴλιον ἑλεῖν προτρέπει. συμβουλεύσαντος δὲ καὶ Νέστορος τὰ αὐτὰ, Ἀγαμέμνων θύσας τῷ Διῒ, τοὺς γέροντας ἑστιᾷ, καὶ προτρεψάμενος τοὺς Ἕλληνας, ἐπὶ τὸν πόλεμον ἐξάγει πάντας. ἑξῆς δέ ἐστιν ὁ κατάλογος τῶν νεῶν, ἐφ᾽ ὧν ἦλθον οἱ Ἕλληνες, καὶ τῶν ἡγεμόνων αὐτῶν, καὶ τῶν Τρώων, καὶ τῶν ἐπικούρων.

ὌΝΕΙΡΟΣ καὶ ΚΑΤΆΛΟΓΟΣ.

Βῆτα δ' ὄνειρον ἔχει, ἀγορὴν καὶ νῆας ἀριθμεῖ.

ΑΛΛΟΙ μέν ῥα θεοί τε καὶ ἀνέρες ἱπποκορυσταὶ
Εὗδον παννύχιοι, Δία δ' οὐκ ἔχε νήδυμος ὕπνος·
ἀλλ' ὅγε μερμήριζε κατὰ φρένα, ὡς Ἀχιλῆα
τιμήσῃ, ὀλέσῃ δὲ πολέας ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
ἥδε δέ οἱ κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βουλή, 5
πέμψαι ἐπ' Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι οὖλον Ὄνειρον·
καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
Βάσκ' ἴθι, οὖλε Ὄνειρε, θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν,
ἐλθὼν ἐς κλισίην Ἀγαμέμνονος Ἀτρείδαο,
πάντα μάλ' ἀτρεκέως ἀγορευέμεν, ὡς ἐπιτέλλω. 10
θωρῆξαί ἑ κέλευε καρηκομόωντας Ἀχαιοὺς
πανσυδίῃ· νῦν γάρ κεν ἕλοι πόλιν εὐρυάγυιαν
Τρώων· οὐ γὰρ ἔτ' ἀμφὶς Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες
ἀθάνατοι φράζονται· ἐπέγναμψεν γὰρ ἅπαντας
Ἥρη λισσομένη· Τρώεσσι δὲ κήδε' ἐφῆπται. 15
Ὣς φάτο. βῆ δ' ἄρ' Ὄνειρος, ἐπεὶ τὸν μῦθον ἄκουσε,
καρπαλίμως δ' ἵκανε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν·
βῆ δ' ἄρ' ἐπ' Ἀτρείδην Ἀγαμέμνονα· τὸν δ' ἐκίχανεν
εὕδοντ' ἐν κλισίῃ· περὶ δ' ἀμβρόσιος κέχυθ' ὕπνος.
στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς Νηληΐῳ υἷι ἐοικώς 20
Νέστορι, τόν ῥα μάλιστα γερόντων τῖ' Ἀγαμέμνων·
τῷ μιν ἐεισάμενος προσεφώνεε θεῖος Ὄνειρος.

Εὕ-

Εὕδεις, Ἀτρέος υἱὲ δαΐφρονος ἱπποδάμοιο;
Οὐ χρὴ παννύχιον εὕδειν βουληφόρον ἄνδρα,
25 Ὧ λαοί τ' ἐπιτετράφαται, καὶ τόσσα μέμηλε.
Νῦν δ' ἐμέθεν ξύνες ὦκα· Διὸς δέ τοι ἄγγελός εἰμι
Ὅς σευ, ἄνευθεν ἐὼν, μέγα κήδεται, ἠδ' ἐλεαίρει.
Θωρῆξαί σε κέλευσε καρηκομόωντας Ἀχαιοὺς
Πανσυδίῃ· νῦν γάρ κεν ἕλοις πόλιν εὐρυάγυιαν
30 Τρώων· οὐ γὰρ ἔτ' ἀμφὶς Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες
Ἀθάνατοι φράζονται· ἐπέγναμψεν γὰρ ἅπαντας
Ἥρη λισσομένη· Τρώεσσι δὲ κήδε' ἐφῆπται
Ἐκ Διός. ἀλλὰ σὺ σῇσιν ἔχε φρεσὶ, μηδέ σε λήθη
Αἱρείτω, εὖτ' ἄν σε μελίφρων ὕπνος ἀνήῃ.
35 Ὣς ἄρα φωνήσας ἀπεβήσατο· τὸν δ' ἔλιπ' αὐτοῦ
Τὰ φρονέοντ' ἀνὰ θυμὸν, ἅ ῥ' οὐ τελέεσθαι ἔμελλε.
Φῆ γὰρ ὅγ' αἱρήσειν Πριάμου πόλιν ἤματι κείνῳ,
Νήπιος· οὐδὲ τὰ ᾔδη, ἅ ῥα Ζεὺς μήδετο ἔργα.
Θήσειν γὰρ ἔτ' ἔμελλεν ἐπ' ἄλγεά τε στοναχάς τε
40 Τρωσί τε καὶ Δαναοῖσι διὰ κρατερὰς ὑσμίνας.
Ἔγρετο δ' ἐξ ὕπνου· θείη δέ μιν ἀμφέχυτ' ὀμφή·
Ἕζετο δ' ὀρθωθείς· μαλακὸν δ' ἔνδυνε χιτῶνα,
Καλὸν, νηγάτεον· περὶ δ' αὖ μέγα βάλλετο φᾶρος.
Ποσσὶ δ' ὑπαὶ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα·
45 Ἀμφὶ δ' ἄρ' ὤμοισιν βάλετο ξίφος ἀργυρόηλον.
Εἵλετο δὲ σκῆπτρον πατρώϊον ἄφθιτον αἰεὶ,
Σὺν τῷ ἔβη κατὰ νῆας Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων.
Ἠὼς μέν ῥα θεὰ προσεβήσατο μακρὸν Ὄλυμπον,
Ζηνὶ φόως ἐρέουσα καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισιν.
50 Αὐτὰρ ὁ κηρύκεσσι λιγυφθόγγοισι κέλευε
Κηρύσσειν ἀγορὴν δὲ καρηκομόωντας Ἀχαιούς.
Οἱ μὲν ἐκήρυσσον· τοὶ δ' ἠγείροντο μάλ' ὦκα.
Βουλὴν δὲ πρῶτον μεγαθύμων ἷζε γερόντων

Νεστ-

ςορέῃ παρὰ νηῒ Πυλοιγενέος βασιλῆος·
ς ὅγε συγκαλέσας, πυκινὴν ἠρτύνετο βουλήν· 55
κλῦτε, φίλοι· θεῖός μοι ἐνύπνιον ἦλθεν Ὄνειρος,
βροσίην διὰ νύκτα· μάλιστα δὲ Νέστορι δίῳ,
δός τε, μέγεθός τε, φυήν τ', ἄγχιστα ἐῴκει.
ῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καί με πρὸς μῦθον ἔειπεν,
Εὕδεις, Ἀτρέος υἱὲ, δαΐφρονος, ἱπποδάμοιο; 60
χρὴ παννύχιον εὕδειν βουληφόρον ἄνδρα,
ι λαοί τ' ἐπιτετράφαται, καὶ τόσσα μέμηλε.
ῦ δ' ἐμέθεν ξύνες ὦκα· Διὸς δέ τοι ἄγγελός εἰμι,
ς σεῦ, ἄνευθεν ἐὼν, μέγα κήδεται, ἠδ' ἐλεαίρει·
ωρῆξαί σε κέλευσε καρηκομόωντας Ἀχαιοὺς 65
ανσυδίῃ· νῦν γάρ κεν ἕλοις πόλιν εὐρυάγυιαν
ώων· οὐ γὰρ ἔτ' ἀμφὶς Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες
θάνατοι φράζονται· ἐπέγναμψεν γὰρ ἅπαντας
ρη λισσομένη· Τρώεσσι δὲ κήδε' ἐφῆπται
κ Διός· ἀλλὰ σὺ σῇσιν ἔχε φρεσίν. Ὣς ὁ μὲν εἰπὼν 70
ῴχετ' ἀποπτάμενος· ἐμὲ δὲ γλυκὺς ὕπνος ἀνῆκεν.
λλ' ἄγετ', αἴ κεν πως θωρήξομεν υἷας Ἀχαιῶν·
ρῶτα δ' ἐγὼν ἔπεσιν πειρήσομαι, ἣ θέμις ἐστί,
αὶ φεύγειν σὺν νηυσὶ πολυκλήϊσι κελεύσω·
μεῖς δ' ἄλλοθεν ἄλλος ἐρητύειν ἐπέεσσιν.
Ἤτοι ὅγ' ὣς εἰπὼν, κατ' ἄρ' ἕζετο· τοῖσι δ' ἀνέστη 75
ἔστωρ, ὅς ῥα Πύλοιο ἄναξ ἦν ἠμαθόεντος,
ς σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν,
Ὦ φίλοι, Ἀργείων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
ἰ μέν τις τὸν ὄνειρον Ἀχαιῶν ἄλλος ἔνισπε,
εῦδός κεν φαῖμεν, καὶ νοσφιζοίμεθα μᾶλλον. 80
ῦν δ' ἴδεν, ὃς μέγ' ἄριστος ἐνὶ στρατῷ εὔχεται εἶναι·
λλ' ἄγετ', αἴ κέν πως θωρήξομεν υἷας Ἀχαιῶν.
Ὣς ἄρα φωνήσας, βουλῆς ἐξῆρχε νέεσθαι.

Ὡς δ' ὅτε κινήσῃ Ζέφυρος βαθὺ λήϊον ἐλθὼν
Λάβρος ἐπαιγίζων, ἐπί τ' ἠμύει ἀσταχύεσσιν·
Ὣς τῶν πᾶσ' ἀγορὴ κινήθη· τοὶ δ' ἀλαλητῷ
150 Νῆας ἐπεσσεύοντο· ποδῶν δ' ὑπένερθε κονίη
Ἵστατ' ἀειρομένη· τοὶ δ' ἀλλήλοισι κέλευον,
Ἅπτεσθαι νηῶν, ἠδ' ἑλκέμεν εἰς ἅλα δῖαν,
Οὐρούς τ' ἐξεκάθαιρον· ἀϋτὴ δ' οὐρανὸν ἷκεν
Οἴκαδε ἱεμένων, ὑπὸ δ' ᾕρεον ἕρματα νηῶν.
155 Ἔνθα κεν Ἀργείοισιν ὑπέρμορα νόστος ἐτύχθη,
Εἰ μὴ Ἀθηναίην Ἥρη πρὸς μῦθον ἔειπεν,
Ὢ πόποι, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος ἀτρυτώνη,
Οὕτω δὴ οἶκόνδε, φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Ἀργεῖοι φεύξονται ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης;
160 Καδδέ κεν εὐχωλὴν Πριάμῳ, καὶ Τρωσὶ λίποιεν,
Ἀργείην Ἑλένην, ἧς εἵνεκα πολλοὶ Ἀχαιῶν
Ἐν Τροίῃ ἀπόλοντο, φίλης ἀπὸ πατρίδος αἴης;
Ἀλλ' ἴθι νῦν κατὰ λαὸν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
Σοῖς δ' ἀγανοῖς ἐπέεσσιν ἐρήτυε φῶτα ἕκαστον,
165 Μηδὲ ἔα νῆας ἅλαδ' ἑλκέμεν ἀμφιελίσσας.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων ἀΐξασα.
Καρπαλίμως δ' ἵκανε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν·
Εὗρεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα, Διῒ μῆτιν ἀτάλαντον,
170 Ἑσταότ'· οὐδ' ὅγε νηὸς ἐϋσσέλμοιο μελαίνης
Ἅπτετ', ἐπεί μιν ἄχος κραδίην καὶ θυμὸν ἵκανεν.
Ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Οὕτω δὴ οἶκόνδε, φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
175 Φεύξεσθ', ἐν νήεσσι πολυκλήϊσι πεσόντες;
Καδδέ κεν εὐχωλὴν Πριάμῳ, καὶ Τρωσὶ λίποιτε,
Ἀργείην Ἑλένην, ἧς εἵνεκα πολλοὶ Ἀχαιῶν

Ἐν

Ἐν Τροίῃ ἀπόλοντο, φίλης ἀπὸ πατρίδος αἴης;
Ἀλλ' ἴθι νῦν μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν, μηδέ τ' ἐρώει·
Σοῖς δ' ἀγανοῖς ἐπέεσσιν ἐρήτυε φῶτα ἕκαστον, 180
Μηδὲ ἔα νῆας ἅλαδ' ἑλκέμεν ἀμφιελίσσας.
Ὣς φάθ'· ὁ δὲ ξυνέηκε θεᾶς ὄπα φωνησάσης·
Βῆ δὲ θέειν, ἀπὸ δὲ χλαῖναν βάλε· τὴν δ' ἐκόμισσε
Κῆρυξ Εὐρυβάτης Ἰθακήσιος, ὅς οἱ ὀπήδει.
Αὐτὸς δ' Ἀτρείδεω Ἀγαμέμνονος ἀντίος ἐλθὼν, 185
Δέξατό οἱ σκῆπτρον πατρώϊον ἄφθιτον αἰεί·
Σὺν τῷ ἔβη κατὰ νῆας Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων.
Ὅντινα μὲν, βασιλῆα καὶ ἔξοχον ἄνδρα κιχείη,
Τόνδ' ἀγανοῖς ἐπέεσσιν ἐρητύσασκε παραστάς.
Δαιμόνι', οὔ σε ἔοικε, κακὸν ὣς, δειδίσσεσθαι· 190
Ἀλλ' αὐτός τε κάθησο καὶ ἄλλους ἵδρυε λαούς.
Οὐ γάρ πω σάφα οἶσθ', οἷος νόος Ἀτρείδαο·
Νῦν μὲν πειρᾶται, τάχα δ' ἴψεται υἷας Ἀχαιῶν.
Ἐν βουλῇ δ' οὐ πάντες ἀκούσαμεν, οἷον ἔειπε·
Μή τι χολωσάμενος ῥέξῃ κακὸν υἷας Ἀχαιῶν. 195
Θυμὸς δὲ μέγας ἐστὶ διοτρεφέος βασιλῆος·
Τιμὴ δ' ἐκ Διός ἐστι, φιλεῖ δέ ἑ μητίετα Ζεύς.
Ὃν δ' αὖ δήμου τ' ἄνδρα ἴδοι, βοόωντά τ' ἐφεύροι,
Τὸν σκήπτρῳ ἐλάσασκεν, ὁμοκλήσασκέ τε μύθῳ,
Δαιμόνι', ἀτρέμας ἧσο, καὶ ἄλλων μῦθον ἄκουε, 200
Οἳ σέο φέρτεροί εἰσι· σὺ δ' ἀπτόλεμος καὶ ἄναλκις,
Οὔτε ποτ' ἐν πολέμῳ ἐναρίθμιος, οὔτ' ἐνὶ βουλῇ.
Οὐ μέν πως πάντες βασιλεύσομεν ἐνθάδ' Ἀχαιοί·
Οὐκ ἀγαθὸν πολυκοιρανίη· εἷς κοίρανος ἔστω,
Εἷς βασιλεὺς, ᾧ ἔδωκε Κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω 205
Σκῆπτρόν τ' ἠδὲ θέμιστας, ἵνα σφίσιν ἐμβασιλεύῃ.
Ὣς ὅγε κοιρανέων δίεπε στρατόν· οἱ δ' ἀγορήνδε
Αὖτις ἐπεσσεύοντο, νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων,

Ἠχῇ· ὡς ὅτε κῦμα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης
210 Αἰγιαλῷ μεγάλῳ βρέμεται, σμαραγεῖ δέ τε πόντος.
Ἄλλοι μέν ῥ' ἕζοντο, ἐρήτυθεν δὲ καθέδρας,
Θερσίτης δ' ἔτι μοῦνος ἀμετροεπὴς ἐκολῴα,
Ὅς ῥ' ἔπεα φρεσὶν ᾗσιν ἄκοσμά τε, πολλά τε ᾔδη,
Μὰψ, ἀτὰρ οὐ κατὰ κόσμον, ἐριζέμεναι βασιλεῦσιν,
215 Ἀλλ', ὅ, τι οἱ εἴσαιτο γελοίιον Ἀργείοισιν
Ἔμμεναι· αἴσχιστος δὲ ἀνὴρ ὑπὸ Ἴλιον ἦλθε·
Φολκὸς ἔην, χωλὸς δ' ἕτερον πόδα· τὼ δέ οἱ ὤμω
Κυρτὼ, ἐπὶ στῆθος συνοχωκότε· αὐτὰρ ὕπερθε
Φοξὸς ἔην κεφαλὴν, ψεδνὴ δ' ἐπενήνοθε λάχνη.
220 Ἔχθιστος δ' Ἀχιλῆϊ μάλιστ' ἦν, ἠδ' Ὀδυσῆϊ·
Τὼ γὰρ νεικείεσκε. Τότ' αὖ Ἀγαμέμνονι δίῳ
Ὀξέα κεκληγὼς λέγ' ὀνείδεα· τῷ δ' ἄρ' Ἀχαιοὶ
Ἐκπάγλως κοτέοντο, νεμέσσηθέν τ' ἐνὶ θυμῷ·
Αὐτὰρ ὁ μακρὰ βοῶν, Ἀγαμέμνονα νείκεε μύθῳ.
225 Ἀτρεΐδη, τέο δ' αὖτ' ἐπιμέμφεαι, ἠδὲ χατίζεις;
Πλεῖαί τοι χαλκοῦ κλισίαι, πολλαὶ δὲ γυναῖκες
Εἰσὶν ἐνὶ κλισίῃς ἐξαίρετοι, ἅς τοι Ἀχαιοὶ
Πρωτίστῳ δίδομεν, εὖτ' ἂν πτολίεθρον ἕλωμεν.
Ἦ ἔτι καὶ χρυσοῦ ἐπιδεύεαι, ὅν κέ τις οἴσει
230 Τρώων ἱπποδάμων ἐξ Ἰλίου, υἷος ἄποινα,
Ὅν κεν ἐγὼ δήσας ἀγάγω, ἢ ἄλλος Ἀχαιῶν;
Ἠὲ γυναῖκα νέην, ἵνα μίσγεαι ἐν φιλότητι,
Ἥν τ' αὐτὸς ἀπονόσφι κατίσχεαι; Οὐ μὲν ἔοικεν
Ἀρχὸν ἐόντα, κακῶν ἐπιβασκέμεν υἷας Ἀχαιῶν.
235 Ὦ πέπονες, κάκ' ἐλέγχε', Ἀχαιΐδες, οὐκ ἔτ' Ἀχαιοί,
Οἴκαδέ περ σὺν νηυσὶ νεώμεθα· τόνδε δ' ἐῶμεν
Αὐτοῦ ἐνὶ Τροίῃ γέρα πεσσέμεν, ὄφρα ἴδηται,
Ἤ ῥά τι οἱ χ' ἡμεῖς προσαμύνομεν, ἦε καὶ οὐκί·
Ὃς καὶ νῦν Ἀχιλῆα, ἕο μέγ' ἀμείνονα φῶτα,

Ἠτί-

Ἠτίμησεν· ἑλὼν γὰρ ἔχει γέρας αὐτὸς ἀπούρας. 240
Ἀλλὰ μάλ' οὐκ Ἀχιλῆϊ χόλος φρεσὶν, ἀλλὰ μεθήμων.
Ἦ γὰρ ἂν, Ἀτρείδη, νῦν ὕστατα λωβήσαιο.
Ὣς φάτο, νεικείων Ἀγαμέμνονα, ποιμένα λαῶν,
Θερσίτης· τῷ δ' ὦκα παρίστατο δῖος Ὀδυσσεὺς,
Καί μιν ὑπόδρα ἰδὼν χαλεπῷ ἠνίπαπε μύθῳ, 245
Θερσῖτ' ἀκριτόμυθε, λιγύς περ ἐὼν ἀγορητὴς,
Ἴσχεο, μηδ' ἔθελ' οἶος ἐριζέμεναι βασιλεῦσιν·
Οὐ γὰρ ἐγὼ σέο φημὶ χερειότερον βροτὸν ἄλλον
Ἔμμεναι, ὅσσοι ἅμ' Ἀτρείδῃσ' ὑπὸ Ἴλιον ἦλθον·
Τῷ οὐκ ἂν βασιλῆας ἀνὰ στόμ' ἔχων ἀγορεύοις, 250
Καί σφιν ὀνείδεά τε προφέροις, νόστον τε φυλάσσοις.
Οὐδέ τί πω σάφα ἴδμεν, ὅπως ἔσται τάδε ἔργα,
Ἢ εὖ, ἦε κακῶς, νοστήσομεν υἷες Ἀχαιῶν.
Τῷ, νῦν Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι, ποιμένι λαῶν,
Ἧσαι ὀνειδίζων, ὅτι οἱ μάλα πολλὰ διδοῦσιν 255
Ἥρωες Δαναοί· σὺ δὲ κερτομέων ἀγορεύεις.
Ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται,
Εἴ κ' ἔτι σ' ἀφραίνοντα κιχήσομαι, ὥς νύ περ ὧδε,
Μηκέτ' ἔπειτ' Ὀδυσῆϊ κάρη ὤμοισιν ἐπείη,
Μηδ' ἔτι Τηλεμάχοιο πατὴρ κεκλημένος εἴην, 260
Εἰ μὴ ἐγώ σε λαβὼν, ἀπὸ μὲν φίλα εἵματα δύσω,
Χλαῖνάν τ' ἠδὲ χιτῶνα, τά τ' αἰδῶ ἀμφικαλύπτει,
Αὐτὸν δὲ κλαίοντα θοὰς ἐπὶ νῆας ἀφήσω,
Πεπληγὼς ἀγορῆθεν ἀεικέσσι πληγῇσιν.
Ὣς ἄρ' ἔφη· σκήπτρῳ δὲ μετάφρενον, ἠδὲ καὶ ὤμω 265
Πλῆξεν· ὁ δ' ἰδνώθη· θαλερὸν δέ οἱ ἔκπεσε δάκρυ.
Σμῶδιξ δ' αἱματόεσσα μεταφρένου ἐξυπανέστη,
Σκήπτρου ὕπο χρυσέου· ὁ δ' ἄρ' ἕζετο, τάρβησέν τε·
Ἀλγήσας δ', ἀχρεῖον ἰδὼν, ἀπεμόρξατο δάκρυ.
Οἱ δὲ καὶ ἀχνύμενοί περ, ἐπ' αὐτῷ ἡδὺ γέλασσαν. 270

Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·
Ὢ πόποι, ἦ δὴ μυρί' Ὀδυσσεὺς ἐσθλὰ ἔοργε,
Βουλάς τ' ἐξάρχων ἀγαθὰς, πόλεμόν τε κορύσσων·
Νῦν δὲ τὸ δὴ μέγ' ἄριστον ἐν Ἀργείοισιν ἔρεξεν,
275 Ὃς τὸν λωβητῆρα ἐπεσβόλον ἔσχ' ἀγοράων.
Οὔ θήν μιν πάλιν αὖθις ἀνήσει θυμὸς ἀγήνωρ
Νεικείειν βασιλῆας ὀνειδείοις ἐπέεσσιν.
Ὣς φάσαν ἡ πληθύς· ἀνὰ δ' ὁ πτολίπορθος Ὀδυσσεὺς
Ἔστη σκῆπτρον ἔχων· παρὰ δὲ, γλαυκῶπις Ἀθήνη,
280 Εἰδομένη κήρυκι, σιωπᾶν λαὸν ἀνώγει,
Ὡς ἅμα θ' οἱ πρῶτοί τε καὶ ὕστατοι υἷες Ἀχαιῶν
Μῦθον ἀκούσειαν, καὶ ἐπιφρασσαίατο βουλήν·
Ὅς σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν.
Ἀτρείδη, νῦν δή σε, ἄναξ, ἐθέλουσιν Ἀχαιοὶ
285 Πᾶσιν ἐλέγχιστον θέμεναι μερόπεσσι βροτοῖσιν·
Οὐδέ τοι ἐκτελέουσιν ὑπόσχεσιν, ἥνπερ ὑπέσταν,
Ἐνθάδε τοὶ στείχοντες ἀπ' Ἄργεος ἱπποβότοιο,
Ἴλιον ἐκπέρσαντ' εὐτείχεον ἀπονέεσθαι·
Ὥστε γὰρ ἢ παῖδες νεαροὶ, χῆραί τε γυναῖκες,
290 Ἀλλήλοισιν ὀδύρονται οἶκόνδε νέεσθαι.
Ἦ μὴν καὶ πόνος ἐστὶν ἀνιηθέντα νέεσθαι·
Καὶ γάρ τίς θ' ἕνα μῆνα μένων ἀπὸ ἧς ἀλόχοιο
Ἀσχαλάᾳ, παρὰ νηῒ πολυζύγῳ, ἥνπερ ἄελλαι
Χειμέριαι εἰλέωσιν, ὀρινομένη τε θάλασσα·
295 Ἡμῖν δ' εἴνατός ἐστι περιτροπέων ἐνιαυτὸς
Ἐνθάδε μιμνόντεσσι· τῷ οὐ νεμεσίζομ' Ἀχαιοὺς
Ἀσχαλάαν παρὰ νηυσὶ κορωνίσιν· ἀλλὰ καὶ ἔμπης
Αἰσχρόν τοι δηρόν τε μένειν, κενεόν τε νέεσθαι.
Τλῆτε, φίλοι, καὶ μείνατ' ἐπὶ χρόνον, ὄφρα δαῶμεν,
300 Εἰ ἐτεὸν Κάλχας μαντεύεται, ἠὲ καὶ οὐκί.
Εὖ γὰρ δὴ τόγε ἴδμεν ἐνὶ φρεσίν, ἐστὲ δὲ πάντες

Μάρ-

Μάρτυροι, ὓς μὴ κῆρες ἔβαν θανάτοιο φέρουσαι.
Χθιζά τε καὶ πρωΐζ', ὅτ' ἐς Αὐλίδα νῆες Ἀχαιῶν
Ἠγερέθοντο, κακὰ Πριάμῳ καὶ Τρωσὶ φέρουσαι·
Ἡμεῖς δ' ἀμφὶ περὶ κρήνην, ἱεροὺς κατὰ βωμοὺς 305
Ἔρδομεν ἀθανάτοισι τεληέσσας ἑκατόμβας,
Καλῇ ὑπὸ πλατανίστῳ, ὅθεν ῥέεν ἀγλαὸν ὕδωρ·
Ἔνθ' ἐφάνη μέγα σῆμα· δράκων ἐπὶ νῶτα δαφοινὸς,
Σμερδαλέος, τόν ῥ' αὐτὸς Ὀλύμπιος ἧκε φόωσδε,
Βωμοῦ ὑπαΐξας, πρός ῥα πλατάνιστον ὄρουσεν. 310
Ἔνθα δ' ἔσαν στρουθοῖο νεοσσοὶ, νήπια τέκνα,
Ὄζῳ ἐπ' ἀκροτάτῳ, πετάλοις ὑποπεπτηῶτες,
Ὀκτώ· ἀτὰρ μήτηρ ἐνάτη ἦν, ἣ τέκε τέκνα·
Ἔνθ' ὅγε τοὺς ἐλεεινὰ κατήσθιε τετριγῶτας·
Μήτηρ δ' ἀμφεποτᾶτο ὀδυρομένη φίλα τέκνα· 315
Τὴν δ' ἐλελιξάμενος πτέρυγος λάβεν ἀμφιαχυῖαν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ τέκν' ἔφαγε στρουθοῖο, καὶ αὐτὴν,
Τὸν μὲν ἀείζηλον θῆκεν θεὸς, ὅσπερ ἔφηνε·
Λᾶαν γάρ μιν ἔθηκε Κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω·
Ἡμεῖς δ' ἑσταότες θαυμάζομεν, οἷον ἐτύχθη· 320
Ὡς οὖν δεινὰ πέλωρα θεῶν εἰσῆλθ' ἑκατόμβας.
Κάλχας δ' αὐτίκ' ἔπειτα θεοπροπέων ἀγόρευε,
Τίπτ' ἄνεῳ ἐγένεσθε, καρηκομόωντες Ἀχαιοί;
Ἡμῖν μὲν τόδ' ἔφηνε τέρας μέγα μητίετα Ζεὺς,
Ὄψιμον, ὀψιτέλεστον, ὅου κλέος οὔποτ' ὀλεῖται. 325
Ὡς οὗτος κατὰ τέκν' ἔφαγε στρουθοῖο, καὶ αὐτὴν,
Ὀκτὼ, ἀτὰρ μήτηρ ἐνάτη ἦν, ἣ τέκε τέκνα·
Ὡς ἡμεῖς τοσσαῦτ' ἔτεα πτολεμίξομεν αὖθι,
Τῷ δεκάτῳ δὲ πόλιν αἱρήσομεν εὐρυάγυιαν.
Κεῖνος θ' ὣς ἀγόρευε· τὰ δὴ νῦν πάντα τελεῖται. 330
Ἀλλ' ἄγε, μίμνετε πάντες, ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοὶ,
Αὐτοῦ, εἰσόκεν ἄστυ μέγα Πριάμοιο ἕλωμεν.

Ὣς ἔφατ᾽· Ἀργεῖοι δὲ μέγ᾽ ἴαχον, ἀμφὶ δὲ νῆες
Σμερδαλέον κονάβησαν, ἀϋσάντων ὑπ᾽ Ἀχαιῶν,
335 Μῦθον ἐπαινήσαντες Ὀδυσσῆος θείοιο.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
Ὢ πόποι, ἦ δὴ παισὶν ἐοικότες ἀγοράασθε
Νηπιάχοις, οἷς οὔτι μέλει πολεμήϊα ἔργα.
Πῆ δὴ συνθεσίαι τε καὶ ὅρκια βήσεται ἡμῖν;
340 Ἐν πυρὶ δὴ βουλαί τε γενοίατο, μήδεά τ᾽ ἀνδρῶν,
Σπονδαί τ᾽ ἄκρητοι, καὶ δεξιαὶ, ᾗς ἐπέπιθμεν·
Αὔτως γάρ ῥ᾽ ἐπέεσσ᾽ ἐριδαίνομεν, οὐδέ τι μῆχος
Εὑρέμεναι δυνάμεσθα, πολὺν χρόνον ἐνθάδ᾽ ἐόντες.
Ἀτρείδη, σὺ δ᾽ ἔθ᾽, ὡς πρὶν, ἔχων ἀστεμφέα βουλὴν,
345 Ἄρχευ᾽ Ἀργείοισι κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας,
Τοὺς δὲ δ᾽ ἔα φθινύθειν, ἕνα καὶ δύο, τοί κεν Ἀχαιῶν
Νόσφιν βουλεύωσ᾽· ἄνυσις δ᾽ οὐκ ἔσσεται αὐτῶν,
Πρὶν Ἄργοσδ᾽ ἰέναι, πρὶν καὶ Διὸς αἰγιόχοιο
Γνώμεναι, εἴτε ψεῦδος ὑπόσχεσις, ἦε καὶ οὐκί.
350 Φημὶ γὰρ οὖν κατανεῦσαι ὑπερμενέα Κρονίωνα
Ἤματι τῷ, ὅτε νηυσὶν ἐπ᾽ ὠκυπόροισιν ἔβαινον
Ἀργεῖοι, Τρώεσσι φόνον καὶ κῆρα φέροντες·
Ἀστράπτων ἐπιδέξι᾽, ἐναίσιμα σήματα φαίνων.
Τῷ μή τις πρὶν ἐπειγέσθω οἶκόνδε νέεσθαι,
355 Πρίν τινα πὰρ Τρώων ἀλόχῳ κατακοιμηθῆναι,
Τίσασθαι δ᾽ Ἑλένης ὁρμήματά τε στοναχάς τε.
Εἰ δέ τις ἐκπάγλως ἐθέλει οἶκόνδε νέεσθαι,
Ἁπτέσθω ἧς νηὸς ἐϋσσέλμοιο μελαίνης,
Ὄφρα πρόσθ᾽ ἄλλων θάνατον καὶ πότμον ἐπίσπῃ.
360 Ἀλλά, ἄναξ, αὐτός τ᾽ εὖ μήδεο, πείθεό τ᾽ ἄλλῳ.
Οὔτοι ἀπόβλητον ἔπος ἔσσεται, ὅττι κεν εἴπω.
Κρῖν᾽ ἄνδρας κατὰ φῦλα, κατὰ φρήτρας, Ἀγάμεμνον,
Ὡς φρήτρη φρήτρηφιν ἀρήγῃ, φῦλα δὲ φύλοις.

Εἰ δέ κεν ὧς ἔρξῃς, καί τοι πείθωνται Ἀχαιοί,
Γνώσῃ ἔπειθ', ὅς θ' ἡγεμόνων κακὸς, ὅς τέ νυ λαῶν, 365
Ἠδ' ὅς κ' ἐσθλὸς ἔῃσι· κατὰ σφέας γὰρ μαχέονται·
Γνώσεαι δ' εἰ καὶ θεσπεσίῃ πόλιν οὐκ ἀλαπάξεις,
Ἢ ἀνδρῶν κακότητι, καὶ ἀφραδίῃ πολέμοιο.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
Ἦ μὰν αὖτ' ἀγορῇ νικᾷς, γέρον, υἷας Ἀχαιῶν· 370
Αἲ γὰρ, Ζεῦ τε πάτερ, καὶ Ἀθηναίη, καὶ Ἄπολλον,
Τοιοῦτοι δέκα μοι συμφράδμονες εἶεν Ἀχαιῶν·
Τῷ κε τάχ' ἠμύσειε πόλις Πριάμοιο ἄνακτος,
Χερσὶν ὑφ' ἡμετέρῃσιν ἁλοῦσά τε περθομένη τε.
Ἀλλά μοι αἰγίοχος Κρονίδης Ζεὺς ἄλγε' ἔδωκεν, 375
Ὅς με μετ' ἀπρήκτους ἔριδας καὶ νείκεα βάλλει.
Καὶ γὰρ ἐγὼν Ἀχιλλεύς τε μαχεσάμεθ', εἵνεκα κούρης,
Ἀντιβίοις ἐπέεσσιν· ἐγὼ δ' ἦρχον χαλεπαίνων·
Εἰ δέ ποτ' ἔς γε μίαν βουλεύσομεν, οὐκ ἔτ' ἔπειτα
Τρωσὶν ἀνάβλησις κακοῦ ἔσσεται, οὐδ' ἠβαιόν. 380
Νῦν δ' ἔρχεσθ' ἐπὶ δεῖπνον, ἵνα ξυνάγωμεν ἄρηα.
Εὖ μέν τις δόρυ θηξάσθω, εὖ δ' ἀσπίδα θέσθω,
Εὖ δέ τις ἵπποισιν δεῖπνον δότω ὠκυπόδεσσιν,
Εὖ δέ τις ἅρματος ἀμφὶς ἰδὼν, πολέμοιο μεδέσθω·
Ὥς κε πανημέριοι στυγερῷ κρινώμεθ' ἄρηϊ. 385
Οὐ γὰρ παυσωλή γε μετέσσεται, οὐδ' ἠβαιόν,
Εἰ μὴ νὺξ ἐλθοῦσα διακρινέει μένος ἀνδρῶν.
Ἱδρώσει μέν τευ τελαμὼν ἀμφὶ στήθεσσιν
Ἀσπίδος ἀμφιβρότης, περὶ δ' ἔγχεϊ χεῖρα καμεῖται·
Ἱδρώσει δέ τευ ἵππος, ἐΰξοον ἅρμα τιταίνων. 390
Ὃν δέ κ' ἐγὼν ἀπάνευθε μάχης ἐθέλοντα νοήσω
Μιμνάζειν παρὰ νηυσὶ κορωνίσιν, οὔ οἱ ἔπειτα
Ἄρκιον ἐσσεῖται φυγέειν κύνας ἠδ' οἰωνούς.
Ὣς ἔφατ'· Ἀργεῖοι δὲ μέγ' ἴαχον, ὡς ὅτε κῦμα

Ἀκτῇ

395 Ἀκτῇ ἐφ' ὑψηλῇ, ὅτε κινήσῃ Νότος ἐλθὼν
Προβλῆτι σκοπέλῳ· τὸν δ' οὔποτε κύματα λείπει,
Παντοίων ἀνέμων, ὅταν ἔνθ', ἢ ἔνθα γένωνται·
Ἀνστάντες δ' ὀρέοντο, κεδασθέντες κατὰ νῆας,
Κάπνισάν τε κατὰ κλισίας, καὶ δεῖπνον ἕλοντο.
400 Ἄλλος δ' ἄλλῳ ἔρεζε θεῶν αἰειγενετάων,
Εὐχόμενος θάνατόν γε φυγεῖν καὶ μῶλον ἄρηος.
Αὐτὰρ ὁ βοῦν ἱέρευσεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
Πίονα, πενταέτηρον ὑπερμενέϊ Κρονίωνι·
Κίκλησκεν δὲ γέροντας ἀριστῆας παναχαιῶν·
405 Νέστορα μὲν πρώτιστα, καὶ Ἰδομενῆα ἄνακτα,
Αὐτὰρ ἔπειτ' Αἴαντε δύω, καὶ Τυδέος υἱόν·
Ἕκτον δ' αὖτ' Ὀδυσῆα, Διῒ μῆτιν ἀτάλαντον.
Αὐτόματος δέ οἱ ἦλθε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·
Ἤδεε γὰρ κατὰ θυμὸν ἀδελφεὸν, ὡς ἐπονεῖτο.
410 Βοῦν δὲ περιστήσαντο, καὶ οὐλοχύτας ἀνέλοντο.
Τοῖσι δ' ἐπευχόμενος μετέφη κρείων Ἀγαμέμνων,
Ζεῦ κύδιστε, μέγιστε, κελαινεφὲς, αἰθέρι ναίων,
Μὴ πρὶν ἐπ' ἠέλιον δῦναι, καὶ ἐπὶ κνέφας ἐλθεῖν,
Πρίν με κατὰ πρηνὲς βαλέειν Πριάμοιο μέλαθρον
415 Αἰθαλόεν, πρῆσαι δὲ πυρὸς δηΐοιο θύρετρα·
Ἑκτόρεον δὲ χιτῶνα περὶ στήθεσι δαΐξαι,
Χαλκῷ ῥωγαλέον· πολέες δ' ἀμφ' αὐτὸν ἑταῖροι
Πρηνέες ἐν κονίῃσιν ὀδὰξ λαζοίατο γαῖαν.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἄρα πώ οἱ ἐπεκραίαινε Κρονίων·
430 Ἀλλ' ὅγε δέκτο μὲν ἱρὰ, πόνον δ' ἀμέγαρτον ὄφελλεν.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' εὔξαντο, καὶ οὐλοχύτας προβάλοντο,
Αὖ ἔρυσαν μὲν πρῶτα, καὶ ἔσφαξαν καὶ ἔδειραν,
Μηρούς τ' ἐξέταμον, κατά τε κνίσῃ ἐκάλυψαν,
Δίπτυχα ποιήσαντες· ἐπ' αὐτῶν δ' ὠμοθέτησαν·
425 Καὶ τὰ μὲν ἂρ σχίζῃσιν ἀφύλλοισιν κατέκαιον,

Σπλάγχνα

Ὣς τῶν ἐρχομένων, ἀπὸ χαλκοῦ θεσπεσίοιο
Αἴγλη παμφανόωσα δι' αἰθέρος οὐρανὸν ἷκε.
Τῶν δ' ὥς τ' ὀρνίθων πετεηνῶν ἔθνεα πολλὰ,
460 Χηνῶν, ἢ γεράνων, ἢ κύκνων δουλιχοδείρων,
Ἀσίῳ ἐν λειμῶνι, Καϋστρίου ἀμφὶ ῥέεθρα,
Ἔνθα καὶ ἔνθα ποτῶνται ἀγαλλόμεναι πτερύγεσσι,
Κλαγγηδὸν προκαθιζόντων, σμαραγεῖ δέ τε λειμών·
Ὣς τῶν ἔθνεα πολλὰ νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων
465 Ἐς πεδίον προχέοντο Σκαμάνδριον· αὐτὰρ ὑπὸ χθὼν
Σμερδαλέον κονάβιζε ποδῶν αὐτῶν τε καὶ ἵππων.
Ἔσταν δ' ἐν λειμῶνι Σκαμανδρίῳ ἀνθεμόεντι
Μυρίοι, ὅσσα τε φύλλα καὶ ἄνθεα γίγνεται ὥρῃ.
Ἠΰτε μυιάων ἁδινάων ἔθνεα πολλὰ,
470 Αἵτε κατὰ σταθμὸν ποιμνήϊον ἠλάσκουσιν,
Ὥρῃ ἐν εἰαρινῇ, ὅτε τε γλάγος ἄγγεα δεύει·
Τόσσοι ἐπὶ Τρώεσσι καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
Ἐν πεδίῳ ἵσταντο, διαρραῖσαι μεμαῶτες.
Τοὺς δ', ὥς τ' αἰπόλια πλατέ' αἰγῶν αἰπόλοι ἄνδρες
475 Ῥεῖα διακρίνωσιν, ἐπεί κε νομῷ μιγέωσιν·
Ὣς τοὺς ἡγεμόνες διεκόσμεον ἔνθα, καὶ ἔνθα,
Ὑσμίνηνδ' ἰέναι· μετὰ δὲ κρείων Ἀγαμέμνων
Ὄμματα καὶ κεφαλὴν ἴκελος Διὶ τερπικεραύνῳ,
Ἄρεϊ δὲ ζώνην, στέρνον δὲ Ποσειδάωνι.
480 Ἠΰτε βοῦς ἀγέληφι μέγ' ἔξοχος ἔπλετο πάντων
Ταῦρος· ὁ γάρ τε βόεσσι μεταπρέπει ἀγρομένῃσι·
Τοῖον ἄρ' Ἀτρεΐδην θῆκε Ζεὺς ἤματι κείνῳ,
Ἐκπρεπέ' ἐν πολλοῖσι καὶ ἔξοχον ἡρώεσσιν.
Ἔσπετε νῦν μοι, Μοῦσαι, Ὀλύμπια δώματ' ἔχουσαι;
485 Ὑμεῖς γὰρ θεαί ἐστε, πάρεστέ τε, ἴστε τε πάντα,
Ἡμεῖς δὲ κλέος οἶον ἀκούομεν, οὐδέ τι ἴδμεν,
Οἵτινες ἡγεμόνες Δαναῶν καὶ κοίρανοι ἦσαν·

Πληθὺν

Υἱέες Ἰφίτου μεγαθύμου Ναυβολίδαο·
Οἳ Κυπάρισσον ἔχον, Πυθῶνά τε πετρήεσσαν,
520 Κρίσαν τε ζαθέην, καὶ Δαυλίδα, καὶ Πανοπῆα,
Οἵ τ' Ἀνεμώρειαν, καὶ Ὑάμπολιν ἀμφενέμοντο,
Οἵ τ' ἄρα πὰρ ποταμὸν Κηφισὸν δῖον ἔναιον,
Οἵ τε Λίλαιαν ἔχον, πηγῆς ἔπι Κηφισοῖο·
Τοῖς δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
525 Οἱ μὲν Φωκήων στίχας ἵστασαν ἀμφιέποντες,
Βοιωτῶν δ' ἔμπλην ἐπ' ἀριστερὰ θωρήσσοντο.
Λοκρῶν δ' ἡγεμόνευεν Ὀϊλῆος ταχὺς Αἴας,
Μείων, οὔτι τόσος γε, ὅσος Τελαμώνιος Αἴας,
Ἀλλὰ πολὺ μείων· ὀλίγος μὲν ἔην, λινοθώρηξ·
530 Ἐγχείῃ δ' ἐκέκαστο πανέλληνας καὶ Ἀχαιούς·
Οἳ Κῦνόν τ' ἐνέμοντ', Ὀπόεντά τε, Καλλίαρόν τε,
Βῆσσάν τε, Σκάρφην τε, καὶ Αὐγειὰς ἐρατεινάς,
Τάρφην τε, Θρόνιόν τε, Βοαγρίου ἀμφὶ ῥέεθρα·
Τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο
535 Λοκρῶν, οἳ ναίουσι πέρην ἱερῆς Εὐβοίης.
Οἳ δ' Εὔβοιαν ἔχον μένεα πνείοντες Ἄβαντες,
Χαλκίδα τ', Εἰρέτριάν τε, πολυστάφυλον θ' Ἱστίαιαν,
Κήρινθόν τ' ἔφαλον, Δίου τ' αἰπὺ πτολίεθρον,
Οἵ τε Κάρυστον ἔχον, ἠδ' οἳ Στύρα ναιετάασκον·
540 Τῶν δ' αὖθ' ἡγεμόνευ' Ἐλεφήνωρ, ὄζος Ἄρηος,
Χαλκωδοντιάδης, μεγαθύμων ἀρχὸς Ἀβάντων·
Τῷ δ' ἅμ' Ἄβαντες ἕποντο θοοὶ, ὄπιθεν κομόωντες,
Αἰχμηταὶ, μεμαῶτες ὀρεκτῇσι μελίῃσι
Θώρηκας ῥήξειν δηΐων ἀμφὶ στήθεσσι·
545 Τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Οἳ δ' ἄρ' Ἀθήνας εἶχον, ἐϋκτίμενον πτολίεθρον,
Δῆμον Ἐρεχθῆος μεγαλήτορος, ὅν ποτ' Ἀθήνη

Θρέψε

Θρέψε, Διὸς θυγάτηρ, τέκε δὲ ζείδωρος Ἄρουρα,
Κὰδ δ' ἐν Ἀθήνῃσ' εἷσεν, ἑῷ ἐνὶ πίονι νηῷ·
Ἔνθαδέ μιν ταύροισι καὶ ἀρνειοῖς ἱλάονται 550
Κοῦροι Ἀθηναίων, περιτελλομένων ἐνιαυτῶν.
Τῶν αὖθ' ἡγεμόνευ', υἱὸς Πετεῶο, Μενεσθεύς·
Τῷ δ' οὔπω τις ὁμοῖος ἐπιχθόνιος γένετ' ἀνὴρ,
Κοσμῆσαι ἵππους τε καὶ ἀνέρας ἀσπιδιώτας·
Νέστωρ οἶος ἔριζεν· ὁ γὰρ προγενέστερος ἦεν· 555
Τῷ δ' ἅμα πεντήκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Αἴας δ' ἐκ Σαλαμῖνος ἄγεν δυοκαίδεκα νῆας,
Στῆσε δ' ἄγων, ἵν' Ἀθηναίων ἵσταντο φάλαγγες.
Οἳ δ' Ἄργος τ' εἶχον, Τίρυνθά τε τειχιόεσσαν,
Ἑρμιόνην, Ἀσίνην τε, βαθὺν κατὰ κόλπον ἐχούσας, 560
Τροιζῆν', Ἠϊόνας τε, καὶ ἀμπελόεντ' Ἐπίδαυρον,
Οἵ τ' ἔχον Αἴγιναν, Μάσητά τε, κοῦροι Ἀχαιῶν·
Τῶν δ' αὖθ' ἡγεμόνευε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης,
Καὶ Σθένελος, Καπανῆος ἀγακλειτοῦ φίλος υἱός·
Τοῖσι δ' ἅμ' Εὐρύαλος τρίτατος κίεν ἰσόθεος φώς, 565
Μηκιστέως υἱὸς Ταλαϊονίδαο ἄνακτος.
Συμπάντων δ' ἡγεῖτο βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
Τοῖσι δ' ἅμ' ὀγδώκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Οἳ δὲ Μυκήνας εἶχον, ἐϋκτίμενον πτολίεθρον,
Ἀφνειόν τε Κόρινθον, ἐϋκτιμένας τε Κλεωνάς, 570
Ὀρνειάς τ' ἐνέμοντο, Ἀραιθυρέην τ' ἐρατεινήν,
Καὶ Σικυῶν', ὅθ' ἄρ' Ἄδρηστος πρῶτ' ἐμβασίλευεν·
Οἵ θ' Ὑπερησίην τε καὶ αἰπεινὴν Γονόεσσαν,
Πελλήνην τ' εἶχον, ἠδ' Αἴγιον ἀμφενέμοντο,
Αἰγιαλόν τ' ἀνὰ πάντα, καὶ ἀμφ' Ἑλίκην εὐρεῖαν· 575
Τῶν ἑκατὸν νηῶν ἦρχε κρείων Ἀγαμέμνων,
Ἀτρεΐδης· ἅμα τῷ γε πολὺ πλεῖστοι καὶ ἄριστοι
Λαοὶ ἕποντ'· ἐν δ' αὐτὸς ἐδύσατο νώροπα χαλκόν,

Κυ-

Κυδιόων, ὅτι πᾶσι μετέπρεπεν ἡρώεσσιν,
580 Οὕνεκ' ἄριστος ἔην, πολὺ δὲ πλείστους ἄγε λαούς.
Οἱ δ' εἶχον κοίλην Λακεδαίμονα κητώεσσαν,
Φᾶρίν τε, Σπάρτην τε, πολυτρήρωνά τε Μέσσην,
Βρυσειάς τ' ἐνέμοντο, καὶ Αὐγειὰς ἐρατεινάς,
Οἵ τ' ἄρ' Ἀμύκλας εἶχον, Ἕλος τ' ἔφαλον πτολίεθρον,
585 Οἵ τε Λάαν εἶχον, ἠδ' Οἴτυλον ἀμφενέμοντο·
Τῶν οἱ ἀδελφεὸς ἦρχε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος
Ἑξήκοντα νεῶν· ἀπάτερθε δὲ θωρήσσοντο.
Ἐν δ' αὐτὸς κίεν ᾗσι προθυμίῃσι πεποιθώς,
Ὀτρύνων πόλεμόνδε· μάλιστα δὲ ἵετο θυμῷ
590 Τίσασθαι Ἑλένης ὁρμήματά τε στοναχάς τε.
Οἱ δὲ Πύλον τ' ἐνέμοντο, καὶ Ἀρήνην ἐρατεινὴν,
Καὶ Θρύον Ἀλφειοῖο πόρον, καὶ ἐΰκτιτον Αἰπύ,
Καὶ Κυπαρισσήεντα, καὶ Ἀμφιγένειαν ἔναιον,
Καὶ Πτελεὸν, καὶ Ἕλος, καὶ Δώριον· ἔνθα τε Μοῦσαι
595 Ἀντόμεναι Θάμυριν τὸν Θρήϊκα παῦσαν ἀοιδῆς,
Οἰχαλίηθεν ἰόντα, παρ' Εὐρύτου Οἰχαλιῆος.
Στεῦτο γὰρ εὐχόμενος νικησέμεν, εἴπερ ἂν αὐταὶ
Μοῦσαι ἀείδοιεν, κοῦραι Διὸς αἰγιόχοιο·
Αἱ δὲ χολωσάμεναι πηρὸν θέσαν, αὐτὰρ ἀοιδὴν
600 Θεσπεσίην ἀφέλοντο, καὶ ἐκλέλαθον κιθαριστύν.
Τῶν αὖθ' ἡγεμόνευε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
Τῷ δ' ἐνενήκοντα γλαφυραὶ νέες ἐστιχόωντο.
Οἳ δ' ἔχον Ἀρκαδίην, ὑπὸ Κυλλήνης ὄρος αἰπύ,
Αἰπύτιον παρὰ τύμβον, ἵν' ἀνέρες ἀγχιμαχηταί·
605 Οἳ Φενεόν τ' ἐνέμοντο, καὶ Ὀρχομενὸν πολύμηλον,
Ῥίπην τε, Στρατίην τε, καὶ ἠνεμόεσσαν Ἐνίσπην,
Καὶ Τεγέην εἶχον, καὶ Μαντινέην ἐρατεινὴν,
Στύμφηλόν τ' εἶχον, καὶ Παῤῥασίην ἐνέμοντο,
Τῶν ἦρχ' Ἀγκαίοιο πάϊς κρείων Ἀγαπήνωρ

Ἑξή-

Οὐ γὰρ ἔτ' Οἰνῆος μεγαλήτορος υἱέες ἦσαν,
Οὐδ' ἄρ' ἔτ' αὐτὸς ἔην, θάνε δὲ ξανθὸς Μελέαγρος·
Τῷ δ' ἐπὶ πάντ' ἐτέταλτο ἀνασσέμεν Αἰτωλοῖσι.
Τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
645 Κρητῶν δ' Ἰδομενεὺς δουρικλυτὸς ἡγεμόνευεν,
Οἳ Κνωσόν τ' εἶχον, Γόρτυνά τε τειχιόεσσαν,
Λύκτον, Μίλητόν τε, καὶ ἀργινόεντα Λύκαστον,
Φαιστόν τε, Ῥύτιόν τε, πόλεις εὖ ναιεταώσας,
Ἄλλοι θ', οἳ Κρήτην ἑκατόμπολιν ἀμφενέμοντο.
650 Τῶν μὲν ἄρ' Ἰδομενεὺς δουρικλυτὸς ἡγεμόνευε,
Μηριόνης τ' ἀτάλαντος Ἐνυαλίῳ ἀνδρειφόντῃ·
Τοῖσι δ' ἅμ' ὀγδώκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Τληπόλεμος δ' Ἡρακλεΐδης, ἠΰς τε μέγας τε
Ἐκ Ῥόδου ἐννέα νῆας ἄγεν Ῥοδίων ἀγερώχων·
655 Οἳ Ῥόδον ἀμφενέμοντο διάτριχα κοσμηθέντες,
Λίνδον, Ἰηλυσόν τε, καὶ ἀργινόεντα Κάμειρον.
Τῶν μὲν Τληπόλεμος δουρικλυτὸς ἡγεμόνευεν,
Ὃν τέκεν Ἀστυόχεια βίῃ Ἡρακληείῃ,
Τὴν ἄγετ' ἐξ Ἐφύρης ποταμοῦ ἄπο Σελλήεντος,
660 Πέρσας ἄστεα πολλὰ διοτρεφέων αἰζηῶν.
Τληπόλεμος δ', ἐπεὶ οὖν τράφη ἐν μεγάρῳ εὐπήκτῳ,
Αὐτίκα πατρὸς ἑοῖο φίλον μήτρωα κατέκτα
Ἤδη γηράσκοντα Λικύμνιον, ὄζον Ἄρηος·
Αἶψα δὲ νῆας ἔπηξε· πολὺν δ' ὅγε λαὸν ἀγείρας,
665 Βῆ φεύγων ἐπὶ πόντον· ἀπείλησαν γάρ οἱ ἄλλοι
Υἱέες, υἱωνοί τε βίης Ἡρακληείης.
Αὐτὰρ ὅγ' ἐς Ῥόδον ἷξεν ἀλώμενος, ἄλγεα πάσχων.
Τριχθὰ δὲ ᾤκηθεν καταφυλαδόν, ἠδ' ἐφίληθεν
Ἐκ Διός, ὅς τε θεοῖσι καὶ ἀνθρώποισιν ἀνάσσει·
670 Καί σφιν θεσπέσιον πλοῦτον κατέχευε Κρονίων.
Νιρεὺς δ' αὖ Σύμηθεν ἄγεν τρεῖς νῆας ἐΐσας,

Νιρεὺς

γλαΐης θ' υἱὸς, Χαρόποιό τ' ἄνακτος,
κάλλιστος ἀνὴρ ὑπὸ Ἴλιον ἦλθε,
ν Δαναῶν, μετ' ἀμύμονα Πηλείωνα·
παδνὸς ἔην, παῦρος δέ οἱ εἵπετο λαός. 675
ρα Νίσυρόν τ' εἶχον, Κράπαθόν τε, Κάσον τε,
Εὐρυπύλοιο πόλιν, νήσους τε Καλύδνας,
ἠδ' ἱππός τε καὶ Ἄντιφος ἡγησάσθην,
ιε δύω Ἡρακλείδαο ἄνακτος·
ιήκοντα γλαφυραὶ νέες ἐστιχόωντο. 680
αὖ τοὺς, ὅσσοι τὸ Πελασγικὸν Ἄργος ἔναιον,
ον, οἵ τ' Ἀλόπην, οἵ τε Τρηχῖν' ἐνέμοντο,
ον Φθίην, ἠδ' Ἑλλάδα καλλιγύναικα,
ες δὲ καλεῦντο, καὶ Ἕλληνες, καὶ Ἀχαιοί·
πεντήκοντα νεῶν ἦν ἀρχὸς Ἀχιλλεύς. 685
ιγ' οὐ πολέμοιο δυσηχέος ἐμνώοντο·
υ, ὅστις σφὶν ἐπὶ στίχας ἡγήσαιτο.
ἐν νήεσσι ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς,
νύμφιος Βρισηΐδος ἠϋκόμοιο,
Λυρνησσοῦ ἐξείλετο πολλὰ μογήσας, 690
ι διαπορθήσας, καὶ τείχεα Θήβης·
Μύνητ' ἔβαλεν καὶ Ἐπίστροφον ἐγχεσιμώρους,
υἱῆος, Σεληπιάδαο ἄνακτος.
κεῖτ' ἀχέων, τάχα δ' ἀνστήσεσθαι ἔμελλεν.
εἶχον Φυλάκην, καὶ Πύρρασον ἀνθεμόεντα, 695
τέμενος, Ἴτωνά τε μητέρα μήλων,
όν τ' Ἀντρῶν', ἠδὲ Πτελεὸν λεχεποίην·
Πρωτεσίλαος ἀρήϊος ἡγεμόνευε,
ι τότε δ' ἤδη ἔχεν κάτα γαῖα μέλαινα.
ἀμφιδρυφὴς ἄλοχος Φυλάκῃ ἐλέλειπτο, 700
ος ἡμιτελής· τὸν δ' ἔκτανε Δάρδανος ἀνὴρ,
θρώσκοντα πολὺ πρώτιστον Ἀχαιῶν.

Οὐδὲ

Οἵ τ' ἔχον Ὀρμένιον, οἵ τε κρήνην Ὑπέρειαν,
Οἵ τ' ἔχον Ἀστέριον, Τιτάνοιό τε λευκὰ κάρηνα, 735
Τῶν ἦρχ' Εὐρύπυλος, Εὐαίμονος ἀγλαὸς υἱός·
Τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Οἱ δ' Ἄργισσαν ἔχον, καὶ Γυρτώνην ἐνέμοντο,
Ὄρθην, Ἠλώνην τε, πόλιν τ' Ὀλοοσσόνα λευκήν·
Τῶν αὖθ' ἡγεμόνευε μενεπτόλεμος Πολυποίτης, 740
Υἱὸς Πειριθόοιο, τὸν ἀθάνατος τέκετο Ζεύς·
Τόν ῥ' ὑπὸ Πειριθόῳ τέκετο κλυτὸς Ἱπποδάμεια,
Ἤματι τῷ, ὅτε φῆρας ἐτίσατο λαχνήεντας·
Τοὺς δ' ἐκ Πηλίου ὦσε, καὶ Αἰθίκεσσι πέλασσεν·
Οὐκ οἶος· ἅμα τῷγε Λεοντεὺς, ὄζος Ἄρηος, 745
Υἱὸς ὑπερθύμοιο Κορώνου Καινεΐδαο·
Τοῖς δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Γουνεὺς δ' ἐκ Κύφου ἦγε δύω καὶ εἴκοσι νῆας·
Τῷ δ' Ἐνιῆνες ἕποντο, μενεπτόλεμοί τε Περαιβοὶ,
Οἱ περὶ Δωδώνην δυσχείμερον οἰκί' ἔθεντο, 750
Οἵ τ' ἀμφ' ἱμερτὸν Τιταρήσιον ἔργ' ἐνέμοντο·
Ὅς ῥ' ἐς Πηνειὸν προΐει καλλίρροον ὕδωρ·
Οὐδ' ὅγε Πηνειῷ συμμίσγεται ἀργυροδίνῃ,
Ἀλλά τε μιν καθύπερθεν ἐπιρρέει, ἠΰτ' ἔλαιον·
Ὅρκου γὰρ δεινοῦ Στυγὸς ὕδατός ἐστιν ἀπορρώξ. 755
Μαγνήτων δ' ἦρχε Πρόθοος Τενθρηδόνος υἱὸς,
Οἱ περὶ Πηνειὸν καὶ Πήλιον εἰνοσίφυλλον
Ναίεσκον, τῶν μὲν Πρόθοος, θοὸς ἡγεμόνευε·
Τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Οὗτοι ἄρ' ἡγεμόνες Δαναῶν καὶ κοίρανοι ἦσαν. 760
Τίς τ' ἂρ τῶν ὄχ' ἄριστος ἔην, σύ μοι ἔννεπε, Μοῦσα,
Αὐτῶν, ἠδ' ἵππων, οἳ ἅμ' Ἀτρείδῃσιν ἕποντο;
Ἵπποι μὲν μέγ' ἄρισται ἔσαν Φηρητιάδαο,
Τὰς Εὔμηλος ἔλαυνε, ποδώκεας, ὄρνιθας ὣς,

Ὄτριχας,

765 Ὄτριχας, οἰέτεας, σταφύλῃ ἐπὶ νῶτον ἐΐσας·
Τὰς ἐν Πιερίῃ θρέψ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων,
Ἄμφω θηλείας, φόβον Ἄρηος φορεούσας.
Ἀνδρῶν δ' αὖ μέγ' ἄριστος ἔην Τελαμώνιος Αἴας,
Ὄφρ' Ἀχιλεὺς μήνιεν· ὁ γὰρ πολὺ φέρτατος ἦεν,
770 Ἵπποι θ', οἳ φορέεσκον ἀμύμονα Πηλείωνα.
Ἀλλ' ὁ μὲν ἐν νήεσι κορωνίσι ποντοπόροισι
Κεῖτ', ἀπομηνίσας Ἀγαμέμνονι, ποιμένι λαῶν,
Ἀτρείδῃ· λαοὶ δὲ παρὰ ῥηγμῖνι θαλάσσης
Δίσκοισιν τέρποντο καὶ αἰγανέῃσιν ἱέντες,
775 Τόξοισίν θ'· ἵπποι δὲ παρ' ἅρμασιν οἷσιν ἕκαστος
Λωτὸν ἐρεπτόμενοι, ἐλεόθρεπτόν τε σέλινον,
Ἕστασαν· ἅρματα δ' εὖ πεπυκασμένα κεῖτο ἀνάκτων
Ἐν κλισίῃς· οἱ δ' ἀρχὸν ἀρηΐφιλον ποθέοντες
Φοίτων ἔνθα καὶ ἔνθα κατὰ στρατὸν, οὐδ' ἐμάχοντο.
780 Οἱ δ' ἄρ' ἴσαν, ὡσεί τε πυρὶ χθὼν πᾶσα νέμοιτο·
Γαῖα δ' ὑπεστονάχιζε, Διῒ ὣς τερπικεραύνῳ
Χωομένῳ, ὅτε τ' ἀμφὶ Τυφωέϊ γαῖαν ἱμάσσῃ
Εἰν Ἀρίμοις, ὅθι φασὶ Τυφωέος ἔμμεναι εὐνάς·
Ὣς ἄρα τῶν ὑπὸ ποσσὶ μέγα στοναχίζετο γαῖα
785 Ἐρχομένων· μάλα δ' ὦκα διέπρησσον πεδίοιο.
Τρωσὶν δ' ἄγγελος ἦλθε ποδήνεμος ὠκέα Ἶρις,
Πὰρ Διὸς αἰγιόχοιο, σὺν ἀγγελίῃ ἀλεγεινῇ.
Οἱ δ' ἀγορὰς ἀγόρευον ἐπὶ Πριάμοιο θύρῃσι
Πάντες ὁμηγερέες, ἠμὲν νέοι, ἠδὲ γέροντες.
790 Ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη προσέφη πόδας ὠκέα Ἶρις,
Εἴσατο δὲ φθογγὴν υἷι Πριάμοιο Πολίτῃ,
Ὃς Τρώων σκοπὸς ἷζε, ποδωκείῃσι πεποιθὼς,
Τύμβῳ ἐπ' ἀκροτάτῳ Αἰσυήταο γέροντος,
Δέγμενος, ὁππότε ναῦφιν ἀφορμηθεῖεν Ἀχαιοί·
795 Τῷ μιν ἐεισαμένη μετέφη πόδας ὠκέα Ἶρις,

Ὦ

έρον, αἰεί τοι μῦθοι φίλοι ἄκριτοί εἰσιν,
τ' ἐπ' εἰρήνης· πόλεμος δ' ἀλίαστος ὄρωρεν.
δὴ μάλα πολλὰ μάχας εἰσήλυθον ἀνδρῶν,
πω τοιόνδε τοσόνδε τε λαὸν ὄπωπα·
ὸ φύλλοισιν ἐοικότες ἢ ψαμάθοισιν, 800
ται πεδίοιο, μαχησόμενοι περὶ ἄστυ.
ορ, σοὶ δὲ μάλιστ' ἐπιτέλλομαι ὧδέ γε ῥέξαι·
γὰρ κατὰ ἄστυ μέγα Πριάμου ἐπίκουροι,
δ' ἄλλων γλῶσσα πολυσπερέων ἀνθρώπων·
ἑκάστος ἀνὴρ σημαινέτω, οἷσί περ ἄρχει· 805
ἐξηγείσθω κοσμησάμενος πολιήτας.
φαθ'. Ἕκτωρ δ' ὔτι θεᾶς ἔπος ἠγνοίησεν,
' ἔλυσ' ἀγορήν· ἐπὶ τεύχεα δ' ἐσσεύοντο.
δ' ᾠίγνυντο πύλαι, ἐκ δ' ἔσσυτο λαὸς,
θ', ἱππῆές τε· πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει. 810
δέ τις προπάροιθε πόλεως αἰπεῖα κολώνη,
ίῳ ἀπάνευθε, περίδρομος ἔνθα καὶ ἔνθα·
ι ἄνδρες Βατίειαν κικλήσκουσιν,
ι δέ τε σῆμα πολυσκάρθμοιο Μυρίννης·
ότε Τρῶές τε διέκριθεν ἠδ' ἐπίκουροι. 815
ὶ μὲν ἡγεμόνευε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ
δης· ἅμα τῷ γε πολὺ πλεῖστοι καὶ ἄριστοι
ωρήσσοντο, μεμαότες ἐγχείῃσι.
ανίων αὖτ' ἦρχεν, ἐῢς παῖς Ἀγχίσαο,
ὑπ' Ἀγχίσῃ τέκε δῖ' Ἀφροδίτη, 820
κνημοῖσι, θεὰ βροτῷ εὐνηθεῖσα·
ἅμα τῷγε δύω Ἀντήνορος υἷε,
χός τ', Ἀκάμας τε, μάχης εὖ εἰδότε πάσης.
Ζέλειαν ἔναιον ὑπαὶ πόδα νείατον Ἴδης,
πίνοντες ὕδωρ μέλαν Αἰσήποιο, 825
τῶν αὖτ' ἦρχε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱὸς,

Πάνδαρος, ᾧ καὶ τόξον Ἀπόλλων αὐτὸς ἔδωκεν.
Οἳ δ' Ἀδρήστειάν τ' εἶχον καὶ δῆμον Ἀπαισοῦ,
Καὶ Πιτύειαν ἔχον, καὶ Τηρείης ὄρος αἰπύ,
830 Τῶν ἦρχ' Ἄδρηστός τε καὶ Ἄμφιος λινοθώρηξ,
Υἷε δύω Μέροπος Περκωσίου, ὃς περὶ πάντων
Ἤιδεε μαντοσύνας, οὐδὲ οὓς παῖδας ἔασκε
Στείχειν ἐς πόλεμον φθισήνορα· τὼ δέ οἱ οὔτι
Πειθέσθην· κῆρες γὰρ ἄγον μέλανος θανάτοιο.
835 Οἳ δ' ἄρα Περκώτην καὶ Πράκτιον ἀμφενέμοντο,
Καὶ Σηστὸν, καὶ Ἄβυδον ἔχον, καὶ δῖαν Ἀρίσβην,
Τῶν αὖθ' Ὑρτακίδης ἦρχ' Ἄσιος, ὄρχαμος ἀνδρῶν,
Ἄσιος Ὑρτακίδης, ὃν Ἀρίσβηθεν φέρον ἵπποι
Αἴθωνες, μεγάλοι, ποταμοῦ ἀπὸ Σελλήεντος.
840 Ἱππόθοος δ' ἄγε φῦλα Πελασγῶν ἐγχεσιμώρων,
Τῶν, οἳ Λάρισαν ἐριβώλακα ναιετάασκον·
Τῶν ἦρχ' Ἱππόθοός τε, Πύλαιός τ', ὄζος Ἄρηος,
Υἷε δύω Λήθοιο Πελασγοῦ Τευταμίδαο.
Αὐτὰρ Θρήϊκας ἦγ' Ἀκάμας, καὶ Πείροος ἥρως,
845 Ὅσους Ἑλλήσποντος ἀγάρροος ἐντὸς ἐέργει.
Εὔφημος δ' ἀρχὸς Κικόνων ἦν αἰχμητάων,
Υἱὸς Τροιζήνοιο διοτρεφέος Κεάδαο·
Αὐτὰρ Πυραίχμης ἄγε Παίονας ἀγκυλοτόξους,
Τηλόθεν ἐξ Ἀμυδῶνος, ἀπ' Ἀξιοῦ εὐρὺ ῥέοντος,
850 Ἀξιοῦ, οὗ κάλλιστον ὕδωρ ἐπικίδναται αἶαν.
Παφλαγόνων δ' ἡγεῖτο Πυλαιμένεος λάσιον κῆρ,
Ἐξ Ἐνετῶν, ὅθεν ἡμιόνων γένος ἀγροτεράων,
Οἵ ῥα Κύτωρον ἔχον, καὶ Σήσαμον ἀμφενέμοντο,
Ἀμφί τε Παρθένιον ποταμὸν κλυτὰ δώματ' ἔναιον,
855 Κρῶμνάν τ', Αἰγιαλόν τε, καὶ ὑψηλοὺς Ἐρυθίνους.
Αὐτὰρ Ἁλιζώνων Ὀδίος καὶ Ἐπίστροφος ἦρχον,
Τηλόθεν ἐξ Ἀλύβης, ὅθεν ἀργύρου ἐστὶ γενέθλη.

Μυσῶν

ΤΗΣ

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΙΔΙΑ Γ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Ἀλεξάνδρου προκαλεσαμένου Μενέλαον εἰς μονομαχίαν ἐπὶ τῇ τῶν ὅλων διαλύσει, ὅρκοι γίγνονται, ἐφ' ᾧ, τὸν νικήσαντα τὴν Ἑλένην λαβεῖν, καὶ τὰ χρήματα αὐτῆς. Ἡττηθέντα δὲ Ἀλέξανδρον Ἀφροδίτη ἁρπάζει, καὶ εἰς τὸν ἴδιον θάλαμον ἀπαγαγοῦσα, μετακαλεῖται ἀπὸ τοῦ τείχους τὴν Ἑλένην. Οἱ δὲ, συνομιλήσαντες, εἰς ὕπνον τρέπονται.

ὍΡΚΟΙ· ΜΟΝΟΜΑΧΊΑ.

Γάμμα δ' ἄρ' ἀμφ' Ἑλένης οἴοις μόθος ἐστὶν ἀκοίταις.

Αὐτὰρ ἐπεὶ κόσμηθεν ἅμ' ἡγεμόνεσσιν ἕκαστοι,
Τρῶες μὲν κλαγγῇ τ', ἐνοπῇ τ' ἴσαν, ὄρνιθες ὥς·
Ἠΰτε περ κλαγγὴ γεράνων πέλει οὐρανόθι πρό,
Αἵ τ' ἐπεὶ οὖν χειμῶνα φύγον καὶ ἀθέσφατον ὄμβρον,
Κλαγγῇ ταίγε πέτονται ἐπ' Ὠκεανοῖο ῥοάων
Ἀνδράσι Πυγμαίοισι φόνον καὶ κῆρα φέρουσαι·
Ἠέριαι δ' ἄρα ταίγε κακὴν ἔριδα προφέρονται.

Οἱ δ' ἄρ' ἴσαν σιγῇ μένεα πνείοντες Ἀχαιοὶ,
Ἐν θυμῷ μεμαῶτες ἀλεξέμεν ἀλλήλοισιν.
Εὖτ' ὄρεος κορυφῇσι Νότος κατέχευεν ὀμίχλην, 10
Ποιμέσιν οὔτι φίλην, κλέπτῃ δέ τε νυκτὸς ἀμείνω,
Τόσσον τίς τ' ἐπιλεύσσει, ὅσον τ' ἐπὶ λᾶαν ἵησιν·
Ὣς ἄρα τῶν ὑπὸ ποσσὶ κονίσαλος ὤρνυτ' ἀελλὴς
Ἐρχομένων· μάλα δ' ὦκα διέπρησσον πεδίοιο.
Οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες, 15
Τρωσὶν μὲν προμάχιζεν Ἀλέξανδρος θεοειδὴς,
Παρδαλέην ὤμοισιν ἔχων καὶ καμπύλα τόξα,
Καὶ ξίφος· αὐτὰρ ὁ δοῦρε δύω κεκορυθμένα χαλκῷ
Πάλλων, Ἀργείων προκαλίζετο πάντας ἀρίστους,
Ἀντίβιον μαχέσασθαι ἐν αἰνῇ δηϊοτῆτι. 20
Τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησεν ἀρηΐφιλος Μενέλαος
Ἐρχόμενον προπάροιθεν ὁμίλου, μακρὰ βιβῶντα,
Ὥστε λέων ἐχάρη μεγάλῳ ἐπὶ σώματι κύρσας,
Εὑρὼν ἢ ἔλαφον κεραὸν, ἢ ἄγριον αἶγα,
Πεινάων· μάλα γάρ τε κατεσθίει, εἴπερ ἂν αὐτὸν 25
Σεύωνται ταχέες τε κύνες θαλεροί τ' αἰζηοί·
Ὣς ἐχάρη Μενέλαος Ἀλέξανδρον θεοειδέα
Ὀφθαλμοῖσιν ἰδών· φάτο γὰρ τίσασθαι ἀλείτην·
Αὐτίκα δ' ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε.
Τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησεν Ἀλέξανδρος θεοειδὴς 30
Ἐν προμάχοισι φανέντα, κατεπλήγη φίλον ἦτορ·
Ἂψ δ' ἑτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο κῆρ' ἀλεείνων.
Ὡς δ' ὅτε τίς τε δράκοντα ἰδὼν παλίνορσος ἀπέστη
Οὔρεος ἐν βήσσῃς, ὑπό τε τρόμος ἔλλαβε γυῖα,
Ἂψ τ' ἀνεχώρησεν, ὠχρός τέ μιν εἷλε παρειάς· 35
Ὣς αὖθις καθ' ὅμιλον ἔδυ Τρώων ἀγερώχων
Δείσας Ἀτρέος υἱὸν Ἀλέξανδρος θεοειδής.
Τὸν δ' Ἕκτωρ νείκεσσεν ἰδὼν αἰσχροῖς ἐπέεσσι·

Δύσπαρι, εἶδος ἄριστε, γυναιμανὲς, ἠπεροπευτὰ,
40 Αἴθ' ὄφελές τ' ἄγονός τ' ἔμμεναι, ἄγαμός τ' ἀπολέσθαι·
Καί κε τὸ βουλοίμην, καί κεν πολὺ κέρδιον ἦεν,
Ἢ οὕτω λώβην τ' ἔμμεναι καὶ ἐπόψιον ἄλλων.
Ἦ που καγχαλόωσι καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ,
Φάντες ἀριστῆα πρόμον ἔμμεναι, οὕνεκα καλὸν
45 Εἶδος ἔπ'· ἀλλ' οὐκ ἔστι βίη φρεσὶν, οὐδέ τις ἀλκή.
Ἦ τοιόσδε ἐὼν, ἐν ποντοπόροισι νέεσσι
Πόντον ἐπιπλώσας, ἑτάρους ἐρίηρας ἀγείρας,
Μιχθεὶς ἀλλοδαποῖσι, γυναῖκ' εὐειδέ' ἀνῆγες
Ἐξ Ἀπίης γαίης, νυὸν ἀνδρῶν αἰχμητάων;
50 Πατρί τε σῷ μέγα πῆμα, πόληΐ τε, παντί τε δήμῳ,
Δυσμενέσιν μὲν χάρμα, κατηφείην δέ σοι αὐτῷ;
Οὐκ ἂν δὴ μείνειας ἀρηΐφιλον Μενέλαον;
Γνοίης χ', οἵου φωτὸς ἔχεις θαλερὴν παράκοιτιν.
Οὐκ ἄν τοι χραίσμῃ κίθαρις, τά τε δῶρ' Ἀφροδίτης,
55 Ἥ τε κόμη, τό, τε εἶδος, ὅτ' ἐν κονίῃσι μιγείης.
Ἀλλὰ μάλα Τρῶες δειδήμονες· ἦ τέ κεν ἤδη
Λάϊνον ἕσσο χιτῶνα, κακῶν ἕνεχ', ὅσσα ἔοργας.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν Ἀλέξανδρος θεοειδὴς,
Ἕκτορ, ἐπεί με κατ' αἶσαν ἐνείκεσας, οὐδ' ὑπὲρ αἶσαν·
60 Αἰεί τοι κραδίη, πέλεκυς ὥς, ἐστὶν, ἀτειρὴς,
Ὅς' εἶσιν διὰ δουρὸς, ὑπ' ἀνέρος, ὅς ῥά τε τέχνῃ
Νήϊον ἐκτάμνῃσιν, ὀφέλλει δ' ἀνδρὸς ἐρωήν·
Ὣς τοι ἐνὶ στήθεσσιν ἀτάρβητος νόος ἐστί.
Μή μοι δῶρ' ἐρατὰ πρόφερε χρυσῆς Ἀφροδίτης.
65 Οὔτοι ἀπόβλητ' ἐστὶ θεῶν ἐρικυδέα δῶρα,
Ὅσσα κεν αὐτοὶ δῶσιν, ἑκὼν δ' οὐκ ἄν τις ἕλοιτο.
Νῦν δ' αὖτ', εἴ μ' ἐθέλεις πολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι,
Ἄλλους μὲν κάθισον Τρῶας καὶ πάντας Ἀχαιοὺς,
Αὐτὰρ ἔμ' ἐν μέσσῳ καὶ ἀρηΐφιλον Μενέλαον

Σύμ-

Σύμβαλέ τ' ἀμφ' Ἑλένῃ καὶ κλήμασι πᾶσι μάχεσθαι· 70
Ὁππότερος δέ κε νικήσῃ, κρείσσων τε γένηται,
Κλήμαθ' ἑλὼν εὖ πάντα, γυναῖκά τε, οἴκαδ' ἀγέσθω.
Οἱ δ' ἄλλοι, φιλότητα καὶ ὅρκια πιστὰ ταμόντες,
Ναίοιτε Τροίην ἐριβώλακα· τοὶ δὲ νέεσθων
Ἄργος ἐς ἱππόβοτον καὶ Ἀχαιΐδα καλλιγύναικα. 75
Ὣς ἔφαθ'· Ἕκτωρ δ' αὖτ' ἐχάρη μέγα, μῦθον ἀκούσας.
Καί ῥ' ἐς μέσσον ἰὼν, Τρώων ἀνέεργε φάλαγγας,
Μέσσου δουρὸς ἑλών· τοὶ δ' ἱδρυνθησαν ἅπαντες.
Τῷ δ' ἐπετοξάζοντο καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ,
Ἰοῖσίν τε τιτυσκόμενοι λάεσσί τ' ἔβαλλον· 80
Αὐτὰρ ὁ μακρὸν ἄϋσεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
Ἴσχεσθ', Ἀργεῖοι, μὴ βάλλετε, κοῦροι Ἀχαιῶν·
Στεῦται γάρ τι ἔπος ἐρέειν κορυθαίολος Ἕκτωρ.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἔσχοντο μάχης, ἄνεῴ τ' ἐγένοντο
Ἐσσυμένως. Ἕκτωρ δὲ μετ' ἀμφοτέροισιν ἔειπε, 85
Κέκλυτέ μευ, Τρῶες, καὶ ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοὶ,
[Ὄφρ' εἴπω, τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει,]
Μῦθον Ἀλεξάνδροιο, τοῦ εἵνεκα νεῖκος ὄρωρεν,
Ἄλλους μὲν κέλεται Τρῶας καὶ πάντας Ἀχαιοὺς
Τεύχεα καλ' ἀποθέσθαι ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ·
Αὐτὸν δ' ἐν μέσσῳ καὶ ἀρηΐφιλον Μενέλαον, 90
Οἴους ἀμφ' Ἑλένῃ καὶ κτήμασι πᾶσι μάχεσθαι·
Ὁππότερος δέ κε νικήσῃ, κρείσσων τε γένηται,
Κτήμαθ' ἑλὼν εὖ πάντα, γυναῖκά τε, οἴκαδ' ἀγέσθω·
Οἱ δ' ἄλλοι φιλότητα καὶ ὅρκια πιστὰ τάμωμεν.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ. 95
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
Κέκλυτε νῦν καὶ ἐμεῖο· μάλιστα γὰρ ἄλγος ἱκάνει
Θυμὸν ἐμὸν, φρονέω δὲ διακρινθήμεναι ἤδη
Ἀργείους καὶ Τρῶας, ἐπεὶ κακὰ πολλὰ πέποσθε,

100 Εἵνεκ' ἐμῆς ἔριδος, καὶ Ἀλεξάνδρου ἕνεκ' ἀρχῆς·
Ἡμέων δ' ὁπποτέρῳ θάνατος καὶ μοῖρα τέτυκται,
Τεθναίη· ἄλλοι δὲ διακρινθεῖτε τάχιστα.
Οἴσετε δ' ἄρν', ἕτερον λευκὸν, ἑτέρην δὲ μέλαιναν
Γῇ τε, καὶ Ἠελίῳ· Διῒ δ' ἡμεῖς οἴσομεν ἄλλον.
105 Ἄξετε δὲ Πριάμοιο βίην, ὄφρ' ὅρκια τάμνῃ
Αὐτὸς, ἐπεί οἱ παῖδες ὑπερφίαλοι καὶ ἄπιστοι,
Μή τις ὑπερβασίῃ Διὸς ὅρκια δηλήσηται.
Αἰεὶ δ' ὁπλοτέρων ἀνδρῶν φρένες ἠερέθονται·
Οἷς δ' ὁ γέρων μετέῃσιν, ἅμα πρόσσω καὶ ὀπίσσω
110 Λεύσσει, ὅπως ὄχ' ἄριστα μετ' ἀμφοτέροισι γένηται.
Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἐχάρησαν Ἀχαιοί τε Τρῶές τε,
Ἐλπόμενοι παύσεσθαι ὀϊζυροῦ πολέμοιο.
Καί ῥ' ἵππους μὲν ἔρυξαν ἐπὶ στίχας, ἐκ δ' ἔβαν αὐ
Τεύχεά τ' ἐξεδύοντο, τὰ μὲν κατέθεντ' ἐπὶ γαίῃ
115 Πλησίον ἀλλήλων· ὀλίγη δ' ἦν ἀμφὶς ἄρουρα.
Ἕκτωρ δὲ προτὶ ἄστυ δύω κήρυκας ἔπεμπε
Καρπαλίμως, ἄρνας τε φέρειν, Πρίαμόν τε καλέσσ
Αὐτὰρ ὁ Ταλθύβιον προΐει κρείων Ἀγαμέμνων,
Νῆας ἔπι γλαφυρὰς ἰέναι, ἠδ' ἄρν' ἐκέλευεν
120 Οἰσέμεναι· ὁ δ' ἄρ' οὐκ ἀπίθησ' Ἀγαμέμνονι δίῳ
Ἶρις δ' αὖθ' Ἑλένῃ λευκωλένῳ ἄγγελος ἦλθε
Εἰδομένη γαλόῳ, Ἀντηνορίδαο δάμαρτι,
Τὴν Ἀντηνορίδης εἶχε κρείων Ἑλικάων,
Λαοδίκην, Πριάμοιο θυγατρῶν εἶδος ἀρίστην.
125 Τὴν δ' εὗρ' ἐν μεγάρῳ· ἡ δὲ μέγαν ἱστὸν ὕφαινε,
Δίπλακα, μαρμαρέην· πολέας δ' ἐνέπασσεν ἀέθλου
Τρώων θ' ἱπποδάμων, καὶ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνω
Οὓς ἕθεν εἵνεκ' ἔπασχον ὑπ' Ἄρηος παλαμάων.
Ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη προσέφη πόδας ὠκέα Ἶρις,
130 Δεῦρ' ἴθι, νύμφα φίλη, ἵνα θέσκελα ἔργα ἴδηα

Τρώων θ' ἱπποδάμων, καὶ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων·
Οἳ πρὶν ἐπ' ἀλλήλοισι φέρον πολύδακρυν Ἄρηα
Ἐν πεδίῳ, ὀλοοῖο λιλαιόμενοι πολέμοιο·
Οἳ δὴ νῦν ἕαται σιγῇ, πόλεμος δὲ πέπαυται,
Ἀσπίσι κεκλιμένοι, παρὰ δ' ἔγχεα μακρὰ πέπηγεν· 1
Αὐτὰρ Ἀλέξανδρος καὶ ἀρηΐφιλος Μενέλαος
Μακρῇς ἐγχείῃσι μαχήσονται περὶ σεῖο·
Τῷ δέ κε νικήσαντι φίλη κεκλήσῃ ἄκοιτις.
Ὣς εἰποῦσα θεὰ, γλυκὺν ἵμερον ἔμβαλε θυμῷ
Ἀνδρός τε προτέροιο, καὶ ἄστεος, ἠδὲ τοκήων. 1
Αὐτίκα δ' ἀργεννῇσι καλυψαμένη ὀθόνῃσιν,
Ὡρμᾶτ' ἐκ θαλάμοιο, τέρεν κατὰ δάκρυ χέουσα·
Οὐκ οἴη, ἅμα τῇγε καὶ ἀμφίπολοι δύ' ἕποντο,
Αἴθρη Πιτθῆος θυγάτηρ, Κλυμένη τε βοῶπις.
Αἶψα δ' ἔπειθ' ἵκανον, ὅθι Σκαιαὶ πύλαι ἦσαν. 1
Οἱ δ' ἀμφὶ Πρίαμον καὶ Πάνθοον, ἠδὲ Θυμοίτην,
Λάμπον τε, Κλυτίον θ', Ἱκετάονά τ', ὄζον Ἄρηος,
Οὐκαλέγων τε καὶ Ἀντήνωρ, πεπνυμένω ἄμφω,
Εἵατο δημογέροντες ἐπὶ Σκαιῇσι πύλῃσι,
Γήραϊ δὴ πολέμοιο πεπαυμένοι· ἀλλ' ἀγορηταὶ 1
Ἐσθλοὶ, τεττίγεσσιν ἐοικότες, οἵτε καθ' ὕλην
Δενδρέῳ ἐφεζόμενοι ὄπα λειριόεσσαν ἱεῖσι·
Τοῖοι ἄρα Τρώων ἡγήτορες ἧντ' ἐπὶ πύργῳ.
Οἱ δ' ὡς οὖν εἴδον Ἑλένην ἐπὶ πύργον ἰοῦσαν,
Ἦκα πρὸς ἀλλήλους ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευον, 1
Οὐ νέμεσις, Τρῶας καὶ ἐϋκνήμιδας Ἀχαιοὺς
Τοιῇ δ' ἀμφὶ γυναικὶ πολὺν χρόνον ἄλγεα πάσχειν·
Αἰνῶς ἀθανάτῃσι θεῇς εἰς ὦπα ἔοικεν.
Ἀλλὰ καὶ ὥς, τοίη περ ἐοῦσ', ἐν νηυσὶ νεέσθω,
Μηδ' ἡμῖν τεκέεσσί τ' ὀπίσσω πῆμα λίποιτο. 1
Ὣς ἄρ' ἔφαν· Πρίαμος δ' Ἑλένην ἐκαλέσσατο φωνῇ.

Δεῦρο πάροιθ' ἐλθοῦσα, φίλον τέκος, ἵζευ ἐμεῖο,
Ὄφρα ἴδῃς πρότερόν τε πόσιν, πηούς τε, φίλους τε·
Οὔτι μοὶ αἰτίη ἐσσὶ, θεοί νύ μοι αἴτιοί εἰσιν,
165 Οἵ μοι ἐφώρμησαν πόλεμον πολύδακρυν Ἀχαιῶν·
Ὥς μοι καὶ τόνδ' ἄνδρα πελώριον ἐξονομήνῃς,
Ὅστις ὅδ' ἐστὶν Ἀχαιὸς ἀνὴρ ἠΰς τε μέγας τε·
Ἤ τοι μὲν κεφαλῇ καὶ μείζονες ἄλλοι ἔασι·
Καλὸν δ' οὕτω ἐγὼν οὔπω ἴδον ὀφθαλμοῖσιν,
170 Οὐδ' οὕτω γεραρόν· βασιλῆϊ γὰρ ἀνδρὶ ἔοικε.
Τὸν δ' Ἑλένη μύθοισιν ἀμείβετο, δῖα γυναικῶν·
Αἰδοῖός τέ μοι ἐσσὶ, φίλε ἑκυρὲ, δεινός τε·
Ὡς ὄφελεν θάνατός μοι ἁδεῖν κακὸς, ὁππότε δεῦρο
Υἱέϊ σῷ ἑπόμην, θάλαμον γνωτούς τε λιποῦσα,
175 Παῖδά τε τηλυγέτην, καὶ ὁμηλικίην ἐρατεινήν.
Ἀλλὰ τά γ' οὐκ ἐγένοντο· τὸ καὶ κλαίουσα τέτηκα.
Τοῦτο δέ τοι ἐρέω, ὅ μ' ἀνείρεαι, ἠδὲ μεταλλᾷς·
Οὗτός γ' Ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων,
Ἀμφότερον, βασιλεύς τ' ἀγαθὸς κρατερός τ' αἰχμητής.
180 Δαὴρ αὖτ' ἐμὸς ἔσκε κυνώπιδος, εἴ ποτ' ἔην γε.
Ὣς φάτο· τὸν δ' ὁ γέρων ἠγάσσατο, φώνησέν τε·
Ὦ μάκαρ Ἀτρείδη, μοιρηγενὲς, ὀλβιόδαιμον,
Ἦ ῥά νύ τοι πολλοὶ δεδμήατο κοῦροι Ἀχαιῶν.
Ἤδη καὶ Φρυγίην εἰσήλυθον ἀμπελόεσσαν,
185 Ἔνθα ἴδον πλείστους Φρύγας, ἀνέρας αἰολοπώλους,
Λαοὺς Ὀτρῆος καὶ Μύγδονος ἀντιθέοιο,
Οἵ ῥα τότ' ἐστρατόωντο παρ' ὄχθας Σαγγαρίοιο.
Καὶ γὰρ ἐγὼν ἐπίκουρος ἐὼν μετὰ τοῖσιν ἐλέχθην
Ἤματι τῷ, ὅτε ἦλθον Ἀμαζόνες ἀντιάνειραι·
190 Ἀλλ' οὐδ' οἱ τόσοι ἦσαν, ὅσοι ἑλίκωπες Ἀχαιοί.
Δεύτερον αὖτ', Ὀδυσῆα ἰδὼν, ἐρέειν' ὁ γεραιός·
Εἴπ' ἄγε μοὶ καὶ τόνδε, φίλον τέκος, ὅστις ὅδ' ἐστί.

Μείων

Μείων μὲν κεφαλῇ Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο,
Εὐρύτερος δ' ὤμοισιν, ἰδὲ στέρνοισιν ἰδέσθαι.
Τεύχεα μέν οἱ κεῖται ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ, 195
Αὐτὸς δὲ, κτίλος ὣς, ἐπιπωλεῖται στίχας ἀνδρῶν·
Ἀρνειῷ μιν ἔγωγε ἐΐσκω πηγεσιμάλλῳ,
Ὅς τ' οἰῶν μέγα πῶϋ διέρχεται ἀργεννάων.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειθ' Ἑλένη, Διὸς ἐκγεγαυῖα,
Οὗτος δ' αὖ, Λαερτιάδης πολύμητις Ὀδυσεὺς, 200
Ὃς τράφη ἐν δήμῳ Ἰθάκης, κραναῆς περ ἐούσης,
Εἰδὼς παντοίους τε δόλους καὶ μήδεα πυκνά.
Τὴν δ' αὖτ' Ἀντήνωρ πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Ὦ γύναι, ἦ μάλα τοῦτο ἔπος νημερτὲς ἔειπες.
Ἤδη γὰρ καὶ δεῦρό ποτ' ἤλυθε δῖος Ὀδυσεὺς, 205
Σεῦ ἕνεκ' ἀγγελίης, σὺν ἀρηϊφίλῳ Μενελάῳ·
Τοὺς δ' ἐγὼ ἐξείνισσα, καὶ ἐν μεγάροισι φίλησα·
Ἀμφοτέρων δὲ φυὴν ἐδάην καὶ μήδεα πυκνά·
Ἀλλ' ὅτε δὴ Τρώεσσιν ἀγειρομένοισιν ἔμιχθεν,
Στάντων μὲν, Μενέλαος ὑπείρεχεν εὐρέας ὤμους, 210
Ἄμφω δ' ἑζομένω, γεραρώτερος ἦεν Ὀδυσεύς·
Ἀλλ' ὅτε δὴ μύθους καὶ μήδεα πᾶσιν ὕφαινον,
Ἤτοι μὲν Μενέλαος ἐπιτροχάδην ἀγόρευε,
Παῦρα μὲν, ἀλλὰ μάλα λιγέως· ἐπεὶ οὐ πολύμυθος,
Οὐδ' ἀφαμαρτοεπής, εἰ καὶ γένει ὕστερος ἦεν· 215
Ἀλλ' ὅτε δὴ πολύμητις ἀναΐξειεν Ὀδυσεὺς,
Στάσκεν, ὑπαὶ δὲ ἴδεσκε κατὰ χθονὸς ὄμματα πήξας,
Σκῆπτρον δ' οὔτ' ὀπίσω, οὔτε προπρηνὲς ἐνώμα,
Ἀλλ' ἀστεμφὲς ἔχεσκεν, ἀΐδρει φωτὶ ἐοικώς·
Φαίης κεν ζάκοτόν τινα ἔμμεναι, ἄφρονά θ' αὔτως· 220
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ὄπα τε μεγάλην ἐκ στήθεος ἵει,
Καὶ ἔπεα, νιφάδεσσιν ἐοικότα χειμερίῃσιν,
Οὐκ ἂν ἔπειτ' Ὀδυσῆΐ γ' ἐρίσσειε βροτὸς ἄλλος·

Οὐ

Οὐ τότε γ' ὧδ' Ὀδυσῆος ἀγασσάμεθ' εἶδος ἰδόντες
225 Τὸ τρίτον αὖτ' Αἴαντα ἰδὼν ἐρέειν' ὁ γεραιὸς,
Τίς τ' ἄρ' ὅδ' ἄλλος Ἀχαιὸς ἀνὴρ ἠΰς τε μέγας τε
Ἔξοχος Ἀργείων κεφαλὴν ἠδ' εὐρέας ὤμους;
Τὸν δ' Ἑλένη τανύπεπλος ἀμείβετο, δῖα γυναικῶν·
Οὗτος δ', Αἴας ἐστὶ πελώριος, ἕρκος Ἀχαιῶν·
230 Ἰδομενεὺς δ' ἑτέρωθεν ἐνὶ Κρήτεσσι, θεὸς ὥς,
Ἕστηκ'· ἀμφὶ δέ μιν Κρητῶν ἀγοὶ ἠγερέθονται·
Πολλάκι μιν ξείνισσεν ἀρηΐφιλος Μενέλαος
Οἴκῳ ἐν ἡμετέρῳ, ὁπότε Κρήτηθεν ἵκοιτο.
Νῦν δ' ἄλλους μὲν πάντας ὁρῶ ἑλίκωπας Ἀχαιοὺς,
235 Οὕς κεν εὖ γνοίην, καὶ τοὔνομα μυθησαίμην·
Δοιὼ δ' οὐ δύναμαι ἰδέειν κοσμήτορε λαῶν,
Κάστορά θ' ἱππόδαμον, καὶ πὺξ ἀγαθὸν Πολυδεύκεα
Αὐτοκασιγνήτω, τώ μοι μία γείνατο μήτηρ.
Ἢ οὐχ' ἑσπέσθην Λακεδαίμονος ἐξ ἐρατεινῆς;
240 Ἢ δεῦρο μὲν ἕποντο νέεσσ' ἐνὶ ποντοπόροισι,
Νῦν δ' αὖτ' οὐκ ἐθέλουσι μάχην καταδύμεναι ἀνδρῶν,
Αἴσχεα δειδιότες καὶ ὀνείδεα πόλλ', ἅ μοι ἐστίν;
Ὡς φάτο· τοὺς δ' ἤδη κατέχεν φυσίζοος αἶα
Ἐν Λακεδαίμονι αὖθι, φίλῃ ἐνὶ πατρίδι γαίῃ.
245 Κήρυκες δ' ἀνὰ ἄστυ, θεῶν φέρον ὅρκια πιστὰ,
Ἄρνε δύω, καὶ οἶνον ἐΰφρονα, καρπὸν ἀρούρης,
Ἀσκῷ ἐν αἰγείῳ· φέρε δὲ κρητῆρα φαεινὸν
Κῆρυξ Ἰδαῖος, ἠδὲ χρύσεια κύπελλα·
Ὤτρυνεν δὲ γέροντα παριστάμενος ἐπέεσσιν,
250 Ὄρσεο, Λαομεδοντιάδη· καλέουσιν ἄριστοι
Τρώων θ' ἱπποδάμων καὶ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
Ἐς πεδίον καταβῆναι, ἵν' ὅρκια πιστὰ τάμητε·
Αὐτὰρ Ἀλέξανδρος καὶ ἀρηΐφιλος Μενέλαος
Μακρῇς ἐγχείῃσι μαχήσοντ' ἀμφὶ γυναικί·

Τῷ

νικήσαντι γυνὴ ϗ κτήμαθ' ἕποιτο·

οι, φιλότητα ϗ ὅρκια πιστὰ ταμόντες,

Τροίην ἐριβώλακα· τοὶ δὲ νέονται

ἱππόβοτον ϗ Ἀχαιΐδα καλλιγύναικα.

το ῥίγησεν δ' ὁ γέρων, ἐκέλευσε δ' ἑταίρους

ζευγνύμεναι· τοὶ δ' ὀτραλέως ἐπίθοντο· 2

ἔβη Πρίαμος, κατὰ δ' ἡνία τεῖνεν ὀπίσσω

Ἀντήνωρ περικαλλέα βήσατο δίφρον.

ὰ Σκαιῶν πεδίονδ' ἔχον ὠκέας ἵππους.

τε δή ῥ' ἵκοντο μετὰ Τρῶας ϗ Ἀχαιοὺς,

ν ἀποβάντες ἐπὶ χθόνα πουλυβότειραν, 2

Τρώων ϗ Ἀχαιῶν ἐστιχόωντο.

' αὐτίκ' ἔπειτα ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,

δυσσεὺς πολύμητις· ἀτὰρ κήρυκες ἀγαυοὶ

στὰ θεῶν σύναγον, κρητῆρι δὲ οἶνον

ἀτὰρ βασιλεῦσιν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν 2

δὲ ἐρυσσάμενος χείρεσσι μάχαιραν,

ξίφεος μέγα κουλεὸν αἰὲν ἄωρτο,

κεφαλέων τάμνε τρίχας· αὐτὰρ ἔπειτα

ρώων ϗ Ἀχαιῶν νεῖμαν ἀρίστοις·

Ἀτρείδης μεγάλ' εὔχετο, χεῖρας ἀνασχών· 2

τερ, Ἴδηθεν μεδέων, κύδιστε, μέγιστε,

, ὃς πάντ' ἐφορᾷς, ϗ πάντ' ἐπακούεις,

μοὶ, ϗ Γαῖα, ϗ οἳ ὑπένερθε καμόντας

τίννυσθον, ὅ, τις κ' ἐπίορκον ὀμόσσῃ,

ρτυροι ἐστὲ, φυλάσσετε δ' ὅρκια πιστά· 28

Μενέλαον Ἀλέξανδρος καταπέφνῃ,

ιθ' Ἑλένην ἐχέτω ϗ κτήματα πάντα,

ἐν νήεσσι νεώμεθα ποντοπόροισιν·

Ἀλέξανδρον κτείνῃ ξανθὸς Μενέλαος,

θ' Ἑλένην ϗ κτήματα πάντ' ἀποδοῦναι, 28

Τιμὴν

Τιμὴν δ' Ἀργείους ἀποτινέμεν, ἥντιν' ἔοικεν,
Ἥ τε καὶ ἐσσομένοισι μετ' ἀνθρώποισι πέληται.
Εἰ δ' ἂν ἐμοὶ τιμὴν Πρίαμος Πριάμοιό τε παῖδες
Τίνειν οὐκ ἐθέλωσιν, Ἀλεξάνδροιο πεσόντος,
290 Αὐτὰρ ἐγὼ καὶ ἔπειτα μαχέσομαι, εἵνεκα ποινῆς,
Αὖθι μένων, ἕως κε τέλος πολέμοιο κιχείω.
Ἦ, καὶ ἀπὸ στομάχους ἀρνῶν τάμε νηλέϊ χαλκῷ.
Καὶ τοὺς μὲν κατέθηκεν ἐπὶ χθονὸς ἀσπαίροντας,
Θυμοῦ δευομένους· ἀπὸ γὰρ μένος εἵλετο χαλκός·
295 Οἶνον δ' ἐκ κρητῆρος ἀφυσσάμενοι δεπάεσσιν
Ἔκχεον, ἠδ' εὔχοντο θεοῖς αἰειγενέτῃσιν·
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν Ἀχαιῶν τε Τρώων τε,
Ζεῦ κύδιστε, μέγιστε, καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
Ὁππότεροι πρότεροι ὑπὲρ ὅρκια πημήνειαν,
300 Ὧδέ σφ' ἐγκέφαλος χαμάδις ῥέοι, ὡς ὅδε οἶνος,
Αὐτῶν, καὶ τεκέων· ἄλοχοι δ' ἄλλοισι μιγεῖεν.
Ὣς ἔφαν· οὐδ' ἄρα πώ σφιν ἐπεκραίαινε Κρονίων.
Τοῖσι δὲ Δαρδανίδης Πρίαμος κατὰ μῦθον ἔειπε,
Κέκλυτέ μευ, Τρῶες, καὶ ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοί·
305 Ἤτοι ἐγὼν εἶμι προτὶ Ἴλιον ἠνεμόεσσαν
Ἄψ, ἐπεὶ οὔπως τλήσομ' ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὁρᾶσθαι
Μαρνάμενον φίλον υἱὸν ἀρηϊφίλῳ Μενελάῳ.
Ζεὺς μέν που τόγε οἶδε καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
Ὁπποτέρῳ θανάτοιο τέλος πεπρωμένον ἐστίν.
310 Ἦ ῥα, καὶ ἐς δίφρον ἄρνας θέτο ἰσόθεος φώς·
Ἂν δ' ἄρ ἔβαιν' αὐτός, κατὰ δ' ἡνία τεῖνεν ὀπίσσω.
Πὰρ δέ οἱ Ἀντήνωρ περικαλλέα βήσατο δίφρον.
Τὼ μὲν ἄρ' ἄψορροι προτὶ Ἴλιον ἀπονέοντο.
Ἕκτωρ δὲ Πριάμοιο πάϊς καὶ δῖος Ὀδυσσεὺς
315 Χῶρον μὲν πρῶτον διεμέτρεον· αὐτὰρ ἔπειτα
Κλήρους ἐν κυνέῃ χαλκήρεϊ πάλλον ἑλόντες,

Ὁππότερος

τερος δὴ πρόσθεν ἀφείη χάλκεον ἔγχος.
ν' ἠρήσαντο, θεοῖσι δὲ χεῖρας ἀνέσχον·
ε τις εἴπεσκεν Ἀχαιῶν τε Τρώων τε,
πάτερ, Ἴδηθεν μεδέων, κύδιστε, μέγιστε, 3
τερος τάδε ἔργα μετ' ἀμφοτέροισιν ἔθηκε,
; ἀποφθίμενον δῦναι δόμον Ἄϊδος εἴσω,
δ' αὖ φιλότητα καὶ ὅρκια πιστὰ γενέσθαι.
ρ' ἔφαν· πάλλεν δὲ μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ,
ὼν· Πάριος δὲ θοῶς ἐκ κλῆρος ὄρουσεν. 3:
πειθ' ἵζοντο κατὰ στίχας, ἧχι ἑκάστῳ
ἀερσίποδες, καὶ ποικίλα τεύχε' ἔκειτο.
ὅγ' ἀμφ' ὤμοισιν ἐδύσατο τεύχεα καλὰ
Αλέξανδρος, Ἑλένης πόσις ἠϋκόμοιο.
ας μὲν πρῶτα περὶ κνήμῃσιν ἔθηκε 3:
ἀργυρέοισιν ἐπισφυρίοις ἀραρυίας·
ν αὖ, θώρηκα περὶ στήθεσιν ἔδυνεν
ιγνήτοιο Λυκάονος· ἥρμοσε δ' αὐτῷ·
ἄρ' ὤμοισιν βάλετο ξίφος ἀργυρόηλον,
· αὐτὰρ ἔπειτα σάκος μέγα τε στιβαρόν τε· 3:
δ' ἐπ' ἰφθίμῳ κυνέην εὔτυκτον ἔθηκεν,
ρ δεινὸν δὲ λόφος καθύπερθεν ἔνευεν·
δ' ἄλκιμον ἔγχος, ὅ οἱ παλάμηφιν ἀρήρει.
ὕτως Μενέλαος ἀρήϊος ἔντε' ἔδυνεν.
ἐπεὶ οὖν ἑκάτερθεν ὁμίλου θωρήχθησαν, 3
ον Τρώων καὶ Ἀχαιῶν ἐστιχόωντο,
δερκόμενοι· θάμβος δ' ἔχεν εἰσορόωντας
θ' ἱπποδάμους, καὶ ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς.
γγὺς στήτην, διαμετρητῷ ἐνὶ χώρῳ,
ἐγχείας, ἀλλήλοισιν κοτέοντε. 3
δ' Ἀλέξανδρος προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
εν Ἀτρείδαο κατ' ἀσπίδα πάντοσε ἴσην.

Οὐδ',

Οὐδ' ἔῤῥηξεν χαλκόν· ἀνεγνάμφθη δέ οἱ αἰχμὴ
Ἀσπίδι ἐν κρατερῇ· ὁ δὲ δεύτερος ὤρνυτο χαλκῷ
350 Ἀτρείδης Μενέλαος, ἐπευξάμενος Διὶ πατρί.
Ζεῦ ἄνα, δὸς τίσασθαι, ὅ με πρότερος κάκ' ἔοργε,
Δῖον Ἀλέξανδρον, καὶ ἐμῆς ὑπὸ χερσὶ δάμασσον,
Ὄφρα τις ἐῤῥίγῃσι καὶ ὀψιγόνων ἀνθρώπων,
Ξεινοδόκον κακὰ ῥέξαι, ὅ κεν φιλότητα παράσχῃ.
355 Ἦ ῥα, καὶ ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
Καὶ βάλε Πριαμίδαο κατ' ἀσπίδα πάντοσε ἴσην.
Διὰ μὲν ἀσπίδος ἦλθε φαεινῆς ὄβριμον ἔγχος,
Καὶ διὰ θώρηκος πολυδαιδάλου ἠρήρειστο·
Ἀντικρὺ δὲ παραὶ λαπάρην διάμησε χιτῶνα
360 Ἔγχος· ὁ δ' ἐκλίνθη, καὶ ἀλεύατο κῆρα μέλαιναν·
Ἀτρείδης δὲ ἐρυσσάμενος ξίφος ἀργυρόηλον,
Πλῆξεν ἀνασχόμενος κόρυθος φάλον· ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτῷ
Τριχθά τε καὶ τετραχθὰ διατρυφὲν ἔκπεσε χειρός·
Ἀτρείδης δ' ᾤμωξεν, ἰδὼν εἰς οὐρανὸν εὐρύν,
365 Ζεῦ πάτερ, οὔτις σεῖο θεῶν ὀλοώτερος ἄλλος.
Ἦ τ' ἐφάμην τίσασθαι Ἀλέξανδρον κακότητος·
Νῦν δέ μοι ἐν χείρεσσ' ἐάγη ξίφος, ἐκ δέ μοι ἔγχος
Ἠΐχθη παλάμηφιν ἐτώσιον, οὐδ' ἔβαλόν μιν.
Ἦ, καὶ ἐπαΐξας, κόρυθος λάβεν ἱπποδασείης,
370 Ἕλκε δ' ἐπιστρέψας μετ' ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς.
Ἄγχε δὲ μιν πολύκεστος ἱμὰς ἁπαλὴν ὑπὸ δειρήν,
Ὅς οἱ ὑπ' ἀνθερεῶνος ὀχεὺς τέτατο τρυφαλείης.
Καί νύ κεν εἴρυσσέν τε, καὶ ἄσπετον ἤρατο κῦδος,
Εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη,
375 Ἥ οἱ ῥῆξεν ἱμάντα βοὸς ἶφι κταμένοιο·
Κεινὴ δὲ τρυφάλεια ἅμ' ἕσπετο χειρὶ παχείῃ.
Τὴν μὲν ἔπειθ' ἥρως μετ' ἐϋκνήμιδας Ἀχαιοὺς
Ῥίψ' ἐπιδινήσας, κόμισαν δ' ἐρίηρες ἑταῖροι.

Αὐτὰρ

ἂψ ἐπόρουσε κατακτάμεναι μενεαίνων
χαλκείῳ· τὸν δ' ἐξήρπαξ' Ἀφροδίτη
ῥεῖ', ὥστε θεός· ἐκάλυψε δ' ἄρ' ἠέρι πολλῇ, 380
κὰδ δ' εἷσ' ἐν θαλάμῳ εὐώδεϊ, κηώεντι.
αὐτὴ δ' αὖθ' Ἑλένην καλέουσ' ἴε· τὴν δ' ἐκίχανε
πύργῳ ἐφ' ὑψηλῷ· περὶ δὲ Τρῳαὶ ἅλις ἦσαν·
χειρὶ δὲ νεκταρέου ἑανοῦ ἐτίναξε λαβοῦσα· 385
γρηὶ δέ μιν εἰκυῖα παλαιγενέϊ προσέειπεν
εἰροκόμῳ, ἥ οἱ Λακεδαίμονι ναιεταώσῃ
ἤσκειν εἴρια καλά, μάλιστα δέ μιν φιλέεσκε·
τῇ μιν ἐεισαμένη προσεφώνεε δῖ' Ἀφροδίτη,
δεῦρ' ἴθ'· Ἀλέξανδρός σε καλεῖ οἶκόνδε νέεσθαι. 390
κεῖνος ὅ γ' ἐν θαλάμῳ καὶ δινωτοῖσι λέχεσσι,
κάλλεΐ τε στίλβων καὶ εἵμασιν· οὐδέ κε φαίης
ἀνδρὶ μαχεσσάμενον τόνγ' ἐλθεῖν, ἀλλὰ χορόνδε
ἔρχεσθ', ἠὲ χοροῖο νέον λήγοντα καθίζειν.
ὣς φάτο· τῇ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὄρινε· 395
καί ῥ' ὡς οὖν ἐνόησε θεᾶς περικαλλέα δειρὴν,
στήθεά θ' ἱμερόεντα, καὶ ὄμματα μαρμαίροντα,
θάμβησέν τ' ἄρ' ἔπειτα, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε,
δαιμονίη, τί με ταῦτα λιλαίεαι ἠπεροπεύειν;
ἦ πῄ με προτέρω πολίων εὖ ναιομενάων 400
ἄξεις ἢ Φρυγίης, ἢ Μῃονίης ἐρατεινῆς;
εἴ τίς τοι καὶ κεῖθι φίλος μερόπων ἀνθρώπων.
οὕνεκα δὴ νῦν δῖον Ἀλέξανδρον Μενέλαος
νικήσας ἐθέλει στυγερὴν ἐμὲ οἴκαδ' ἄγεσθαι,
τοὔνεκα δὴ νῦν δεῦρο δολοφρονέουσα παρέστης; 405
ἧσο παρ' αὐτὸν ἰοῦσα· θεῶν δ' ἀπόεικε κελεύθου·
μηδ' ἔτι σοῖσι πόδεσσιν ὑποστρέψειας Ὄλυμπον,
ἀλλ' αἰεὶ περὶ κεῖνον ὀΐζυε, καί ἑ φύλασσε,
εἰς ὅ κέ σ' ἢ ἄλοχον ποιήσεται, ἢ ὅγε δούλην.

410 Κεῖσε δ' ἐγὼν οὐκ εἶμι, νεμεσσητὸν δέ κεν εἴη,
Κείνου πορσυνέουσα λέχος· Τρωαὶ δέ μ' ὀπίσσω
Πᾶσαι μωμήσονται· ἔχω δ' ἄχε' ἄκριτα θυμῷ·
Τὴν δὲ χολωσαμένη προσεφώνεε δῖ' Ἀφροδίτη,
Μή μ' ἔρεθε, σχετλίη, μὴ χωσαμένη σε μεθείω,
415 Τὼς δέ σ' ἀπεχθήρω, ὡς νῦν ἔκπαγλ' ἐφίλησα·
Μέσσῳ δ' ἀμφοτέρων μητίσομαι ἔχθεα λυγρὰ
Τρώων καὶ Δαναῶν· σὺ δέ κεν κακὸν οἶτον ὄληαι.
Ὣς ἔφατ'· ἔδεισεν δ' Ἑλένη Διὸς ἐκγεγαυῖα,
Βῆ δὲ κατασχομένη ἑανῷ ἀργῆτι φαεινῷ,
420 Σιγῇ· πάσας δὲ Τρωὰς λάθεν· ἦρχε δὲ δαίμων.
Αἳ δ' ὅτ' Ἀλεξάνδροιο δόμον περικαλλέ' ἵκοντο,
Ἀμφίπολοι μὲν ἔπειτα θοῶς ἐπὶ ἔργα τράποντο,
Ἡ δ' εἰς ὑψόροφον θάλαμον κίε δῖα γυναικῶν.
Τῇ δ' ἄρα δίφρον ἑλοῦσα φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη
425 Ἀντί' Ἀλεξάνδροιο θεὰ κατέθηκε φέρουσα·
Ἔνθα κάθιζ' Ἑλένη, κούρη Διὸς αἰγιόχοιο,
Ὄσσε πάλιν κλίνασα· πόσιν δ' ἠνίπαπε μύθῳ,
Ἤλυθες ἐκ πολέμου· ὡς ὤφελες αὐτόθ' ὀλέσθαι
Ἀνδρὶ δαμεὶς κρατερῷ, ὃς ἐμὸς πρότερος πόσις ἦεν.
430 Ἦ μὲν δὴ πρίν γ' εὔχε' ἀρηϊφίλου Μενελάου
Σῇ τε βίῃ, καὶ χερσὶ, καὶ ἔγχει φέρτερος εἶναι·
Ἀλλ' ἴθι νῦν προκάλεσσαι ἀρηΐφιλον Μενέλαον
Ἐξαῦτις μαχέσασθαι ἐναντίον· ἀλλά σ' ἔγωγε
Παύσασθαι κέλομαι, μηδὲ ξανθῷ Μενελάῳ
435 Ἀντίβιον πόλεμον πολεμίζειν, ἠδὲ μάχεσθαι
Ἀφραδέως, μήπως τάχ' ὑπ' αὐτοῦ δουρὶ δαμείης.
Τὴν δὲ Πάρις μύθοισιν ἀμειβόμενος προσέειπε,
Μή με, γύναι, χαλεποῖσιν ὀνείδεσι θυμὸν ἔνιπτε.
Νῦν μὲν γὰρ Μενέλαος ἐνίκησεν σὺν Ἀθήνῃ·
440 Κεῖνον δ' αὖτις ἐγώ· παρὰ γὰρ θεοί εἰσι καὶ ἡμῖν.

Ἀλ

ἄγε δὴ φιλότητι τραπείομεν εὐνηθέντε·
ἀρ πώ ποτέ μ' ὧδέ γ' ἔρως φρένας ἀμφεκάλυψεν,
ὅτε σε πρότερον Λακεδαίμονος ἐξ ἐρατεινῆς
ον ἁρπάξας ἐν ποντοπόροισι νέεσσι,
δ' ἐν Κραναῇ ἐμίγην φιλότητι καὶ εὐνῇ, 445
εο νῦν ἔραμαι, καί με γλυκὺς ἵμερος αἱρεῖ.
ῥα, καὶ ἦρχε λέχοσδε κιών, ἅμα δ' εἵπετ' ἄκοιτις·
μὲν ἄρ' ἐν τρητοῖσι κατεύνασθεν λεχέεσσιν.
ρεΐδης δ' ἀν' ὅμιλον ἐφοίτα, θηρὶ ἐοικώς,
ἐσαθρήσειεν Ἀλέξανδρον θεοειδέα. 450
οὔτις δύνατο Τρώων κλειτῶν τ' ἐπικούρων
αι Ἀλέξανδρον τότ' ἀρηϊφίλῳ Μενελάῳ.
ἰ γὰρ φιλότητί γ' ἐκεύθανον, εἴ τις ἴδοιτο·
γάρ σφιν πᾶσιν ἀπήχθετο κηρὶ μελαίνῃ.
ι δὲ καὶ μετέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων, 455
κλυτέ μευ, Τρῶες, καὶ Δάρδανοι, ἠδ' ἐπίκουροι,
η μὲν δὴ φαίνετ' ἀρηϊφίλου Μενελάου
ῖς δ' Ἀργείην Ἑλένην καὶ κτήμαθ' ἅμ' αὐτῇ
οτε, καὶ τιμὴν ἀποτινέμεν, ἥν τιν' ἔοικεν,
τε καὶ ἐσσομένοισι μετ' ἀνθρώποισι πέληται. 460
ς ἔφατ' Ἀτρεΐδης, ἐπὶ δ' ᾔνεον ἄλλοι Ἀχαιοί.

ΤΗΣ

ΤΗΣ

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟ

ΡΑΨΩΔΙΑ Δ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Ἔδοξε τοῖς θεοῖς τὸ Ἴλιον ἁλῶναι. Διὸ Ἀθηνᾶ Μενέλαον τοξευθῆναι ὑπὸ Πανδάρου παρεσκευ Καὶ οὕτως συγχυθέντων τῶν ὅρκων, Μαχάων ἰᾶται Μενέλαον· Ἀγαμέμνων δὲ ἐπελθὼν, τὴ τιὰν παρορμᾷ εἰς τὸν πόλεμον. Συμβολῆς δὲ γενομένης, π ἑκατέρωθεν ἀναιροῦνται.

ὉΡΚΙΩΝ ΣΥΓΧΥΣΙΣ. ἘΠΙΠΩΛΗΣΙ

Δέλτα, θεῶν ἀγορὴ, ὅρκων χύσις, ἄρεος ἀρχή.

Ι δὲ θεοὶ πὰρ Ζηνὶ καθήμενοι ἠγορό
Χρυσέῳ ἐν δαπέδῳ, μετὰ δέ σφισι π
νια Ἥβη
Νέκταρ ἐῳνοχόει· τοὶ δὲ χρυσέοις
πάεσι
Δειδέχατ' ἀλλήλους, Τρώων πόλιν εἰσορόωντες.
5 Αὐτίκ' ἐπειρᾶτο Κρονίδης ἐρεθιζέμεν Ἥρην,
Κερτομίοις ἐπέεσσι παραβλήδην ἀγορεύων,
Δοιαὶ μὲν Μενελάῳ ἀρηγόνες εἰσὶ θεάων,
Ἥρη τ' Ἀργείη, καὶ ἀλαλκομενηῒς Ἀθήνη·

ταὶ νόσφι καθήμεναι εἰσορόωσαι
τῇ δ' αὖτε φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη 10
κβλωκε, καὶ αὐτοῦ κῆρας ἀμύνει·
σάωσεν οἰόμενον θανέεσθαι.
ίκη μὲν, ἀρηϊφίλου Μενελάου·
ραζώμεθ', ὅπως ἔσται τάδε ἔργα·
; πόλεμόν τε κακὸν καὶ φύλοπιν αἰνὴν 15
ἢ φιλότητα μετ' ἀμφοτέροισι βάλωμεν.
ς τόδε πᾶσι φίλον καὶ ἡδὺ γένοιτο,
ν οἰκέοιτο πόλις Πριάμοιο ἄνακτος,
Ἀργείην Ἑλένην Μενέλαος ἄγοιτο·
αθ'· αἳ δ' ἐπέμυξαν Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη· 20
αἱ γ' ἥσθην, κακὰ δὲ Τρώεσσι μεδέσθην.
ιθηναίη ἀκέων ἦν, οὐδέ τι εἶπε,
ὴη Διὶ πατρί, χόλος δέ μιν ἄγριος ᾕρει·
ἰκ ἔχαδε στῆθος χόλον, ἀλλὰ προσηύδα,
ατε Κρονίδη, ποῖον τὸν μῦθον ἔειπες; 25
ἐλεις ἅλιον θεῖναι πόνον, ἠδ' ἀτέλεστον
, ὃν ἵδρωσα μόγῳ; καμέτην δέ μοι ἵπποι
γειρούσῃ, Πριάμῳ κακά, τοῖό τε παισίν.
ἰτὰρ οὔ τοι πάντες ἐπαινέομεν θεοὶ ἄλλοι.
ε μέγ' ὀχθήσας προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς, 30
ίη, τί νύ σε Πρίαμος Πριάμοιό τε παῖδες
ιακὰ ῥέζουσιν, ὅτ' ἀσπερχὲς μενεαίνεις
ξαλαπάξαι ἐϋκτίμενον πτολίεθρον;
ὶ γ', εἰσελθοῦσα πύλας καὶ τείχεα μακρὰ,
βεβρώθοις Πρίαμον Πριάμοιό τε παῖδας, 35
τε Τρῶας, τότε κεν χόλον ἐξακέσαιο.
ὅπως ἐθέλεις, μὴ τοῦτό γε νεῖκος ὀπίσσω
ἐμοὶ μέγ' ἔρισμα μετ' ἀμφοτέροισι γένηται.
δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν,

Ὁππότε

40 Ὁππότε κεν καὶ ἐγὼ μεμαὼς πόλιν ἐξαλαπάξαι
Τὴν ἐθέλω, ὅθι τοὶ φίλοι ἀνέρες ἐγγεγάασι,
Μήτι διατρίβειν τὸν ἐμὸν χόλον, ἀλλά μ' ἐᾶσαι·
Καὶ γὰρ ἐγώ σοι δῶκα ἑκὼν ἀέκοντί γε θυμῷ.
Αἳ γὰρ ὑπ' ἠελίῳ τε, καὶ οὐρανῷ ἀστερόεντι,
45 Ναιετάουσι πόληες ἐπιχθονίων ἀνθρώπων,
Τάων μοὶ περὶ κῆρι τιέσκετο Ἴλιος ἱρὴ,
Καὶ Πρίαμος, καὶ λαὸς ἐϋμμελίω Πριάμοιο.
Οὐ γάρ μοι ποτὲ βωμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης,
Λοιβῆς τε, κνίσσης τε· τὸ γὰρ λάχομεν γέρας ἡμεῖς.
50 Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοῶπις πότνια Ἥρη,
Ἤ τοι ἐμοὶ τρεῖς μὲν πολὺ φίλταταί εἰσι πόληες,
Ἄργος τε, Σπάρτη τε, καὶ εὐρυάγυια Μυκήνη.
Τὰς διαπέρσαι, ὅταν τοὶ ἀπέχθωνται περὶ κῆρι.
Τάων οὔτι ἐγὼ πρόσθ' ἵσταμαι, οὐδὲ μεγαίρω.
55 Εἴπερ γὰρ φθονέω τε, καὶ οὐκ εἰῶ διαπέρσαι,
Οὐκ ἀνύω φθονέουσ'· ἐπειὴ πολὺ φέρτερός ἐσσι.
Ἀλλὰ χρὴ καὶ ἐμὸν θέμεναι πόνον οὐκ ἀτέλεστον·
Καὶ γὰρ ἐγὼ θεός εἰμι, γένος δέ μοι ἔνθεν, ὅθεν σοί·
Καί με πρεσβυτάτην τέκετο Κρόνος ἀγκυλομήτης,
60 Ἀμφότερον, γενεῇ τε, καὶ οὕνεκα σὴ παράκοιτις
Κέκλημαι· σὺ δὲ πᾶσι μετ' ἀθανάτοισιν ἀνάσσεις.
Ἀλλ' ἤτοι μὲν ταῦθ' ὑποείξομεν ἀλλήλοισι,
Σοὶ μὲν ἐγὼ, σὺ δ' ἐμοί· ἐπὶ δ' ἕψονται θεοὶ ἄλλοι
Ἀθάνατοι· σὺ δὲ θᾶσσον Ἀθηναίῃ ἐπιτεῖλαι,
65 Ἐλθεῖν ἐς Τρώων καὶ Ἀχαιῶν φύλοπιν αἰνὴν,
Πειρᾶν δ', ὥς κεν Τρῶες ὑπερκύδαντας Ἀχαιοὺς
Ἄρξωσι πρότεροι ὑπὲρ ὅρκια δηλήσασθαι.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·
Αὐτίκ' Ἀθηναίην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
70 Αἶψα μάλ' ἐς στρατὸν ἐλθὲ μετὰ Τρῶας καὶ Ἀχαιοὺς,

Πειρᾶν

Ἀρνῶν πρωτογόνων ῥέξειν κλειτὴν ἑκατόμβην,
Οἴκαδε νοστήσας ἱερῆς εἰς ἄστυ Ζελείης.
Ὣς φάτ' Ἀθηναίη· τῷ δὲ φρένας ἄφρονι πεῖθεν.
105 Αὐτίκ' ἐσύλα τόξον ἐΰξοον, ἰξάλου αἰγὸς
Ἀγρίου, ὅν ῥά ποτ' αὐτὸς ὑπὸ στέρνοιο τυχήσας,
Πέτρης ἐκβαίνοντα δεδεγμένος ἐν προδοκῇσι,
Βεβλήκει πρὸς στῆθος· ὁ δ' ὕπτιος ἔμπεσε πέτρῃ.
Τοῦ κέρα ἐκ κεφαλῆς ἑκκαιδεκάδωρα πεφύκει·
110 Καὶ τὰ μὲν ἀσκήσας κεραοξόος ἤραρε τέκτων,
Πᾶν δ' εὖ λειήνας, χρυσέην ἐπέθηκε κορώνην·
Καὶ τὸ μὲν εὖ κατέθηκε τανυσσάμενος, ποτὶ γαίῃ
Ἀγκλίνας· πρόσθεν δὲ σάκεα σχέθον ἐσθλοὶ ἑταῖροι,
Μὴ πρὶν ἀναΐξειαν ἀρήϊοι υἷες Ἀχαιῶν.
115 Πρὶν βλῆσθαι Μενέλαον ἀρήϊον, ἀρχὸν Ἀχαιῶν.
Αὐτὰρ ὁ σύλα πῶμα φαρέτρης· ἐκ δ' ἕλετ' ἰὸν
Ἀβλῆτα, πτερόεντα, μελαινέων ἕρμ' ὀδυνάων·
Αἶψα δ' ἐπὶ νευρῇ κατεκόσμει πικρὸν ὀϊστὸν,
Εὔχετο δ' Ἀπόλλωνι Λυκηγενέϊ, κλυτοτόξῳ,
120 Ἀρνῶν πρωτογόνων ῥέξειν κλειτὴν ἑκατόμβην,
Οἴκαδε νοστήσας ἱερῆς εἰς ἄστυ Ζελείης.
Ἕλκε δ' ὁμοῦ γλυφίδας τε λαβὼν καὶ νεῦρα βόεια·
Νευρὴν μὲν μαζῷ πέλασεν, τόξῳ δὲ σίδηρον.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ κυκλοτερὲς μέγα τόξον ἔτεινε,
125 Λίγξε βιὸς, νευρὴ δὲ μέγ' ἴαχεν, ἆλτο δ' ὀϊστὸς
Ὀξυβελὴς, καθ' ὅμιλον ἐπιπτέσθαι μενεαίνων·
Οὐδὲ σέθεν, Μενέλαε, θεοὶ μάκαρες λελάθοντο
Ἀθάνατοι, πρώτη δὲ Διὸς θυγάτηρ ἀγελείη,
Ἥ τοι πρόσθεν στᾶσα, βέλος ἐχεπευκὲς ἄμυνεν·
130 Ἡ δὲ τόσον μὲν ἔεργεν ἀπὸ χροὸς, ὡς ὅτε μήτηρ
Παιδὸς ἐέργει μυῖαν, ὅθ' ἡδέϊ λέξεται ὕπνῳ.
Αὐτὴ δ' αὖτ' ἴθυνεν, ὅθι ζωστῆρος ὀχῆες

Χρύσειοι

Χρύσειοι σύνεχον, καὶ διπλόος ἤντετο θώρηξ·
Ἐν δ' ἔπεσε ζωστῆρι ἀρηρότι πικρὸς ὀϊστός.
Διὰ μὲν ἂρ ζωστῆρος ἐλήλατο δαιδαλέοιο, 135
Καὶ διὰ θώρηκος πολυδαιδάλου ἠρήρειστο,
Μίτρης θ', ἣν ἐφόρει, ἔρυμα χροὸς, ἕρκος ἀκόντων,
Ἥ οἱ πλεῖστον ἔρυτο, διὰ πρὸ δὲ εἴσατο καὶ τῆς·
Ἀκρότατον δ' ἄρ' ὀϊστὸς ἐπέγραψε χρόα φωτός·
Αὐτίκα δ' ἔῤῥεεν αἷμα κελαινεφὲς ἐξ ὠτειλῆς. 140
Ὡς δ' ὅτε τίς τ' ἐλέφαντα γυνὴ φοίνικι μιήνῃ
Μηονὶς, ἠὲ Κάειρα, παρήϊον ἔμμεναι ἵππων·
Κεῖται δ' ἐν θαλάμῳ, πολέες τέ μιν ἠρήσαντο
Ἱππῆες φορέειν· βασιλῆϊ δὲ κεῖται ἄγαλμα,
Ἀμφότερον, κόσμος θ' ἵππῳ, ἐλατῆρί τε κῦδος· 145
Τοῖοί τοι, Μενέλαε, μιάνθην αἵματι μηροὶ
Εὐφυέες, κνῆμαί τ', ἠδὲ σφυρὰ κάλ' ὑπένερθε.
Ῥίγησεν δ' ἄρ' ἔπειτα ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
Ὡς εἶδεν μέλαν αἷμα καταῤῥέον ἐξ ὠτειλῆς·
Ῥίγησεν δὲ καὶ αὐτὸς ἀρηΐφιλος Μενέλαος. 150
Ὡς δ' εἶδεν νεῦρόν τε καὶ ὄγκους ἐκτὸς ἐόντας,
Ἄψορρόν οἱ θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἀγέρθη.
Τοῖς δὲ βαρυστενάχων μετέφη κρείων Ἀγαμέμνων,
Χειρὸς ἔχων Μενέλαον· ἐπεστενάχοντο δ' ἑταῖροι.
Φίλε κασίγνητε, θάνατόν νύ τοι ὅρκι' ἔταμνον, 155
Οἷον προστήσας πρὸ Ἀχαιῶν Τρωσὶ μάχεσθαι
Ὡς σ' ἔβαλον Τρῶες, κατὰ δ' ὅρκια πιστὰ πάτησαν.
Οὐ μέν πως ἅλιον πέλει ὅρκιον, αἷμά τε ἀρνῶν
Σπονδαί τ' ἄκρητοι, καὶ δεξιαὶ, ᾗς ἐπέπιθμεν.
Εἴπερ γάρ τε καὶ αὐτίκ' Ὀλύμπιος οὐκ ἐτέλεσσεν, 160
Ἔκ τε καὶ ὀψὲ τελεῖ· σύν τε μεγάλῳ ἀπέτισαν,
Σὺν σφῇσιν κεφαλῇσι, γυναιξί τε, καὶ τεκέεσσιν.
Εὖ γὰρ ἐγὼ τόδε οἶδα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
Ἔσσεται ἦμαρ, ὅταν ποτ' ὀλώλῃ Ἴλιος ἱρὴ,

165 Καὶ Πρίαμος, καὶ λαὸς ἐϋμμελίω Πριάμοιο.
Ζεὺς δέ σφιν Κρονίδης, ὑψίζυγος αἰθέρι ναίων,
Αὐτὸς ἐπισσείῃσιν ἐρεμνὴν Αἰγίδα πᾶσι,
Τῆς δ' ἀπάτης κοτέων· τὰ μὲν ἔσσεται οὐκ ἀτέλεστα·
Ἀλλά μοι αἰνὸν ἄχος σέθεν ἔσσεται, ὦ Μενέλαε,
170 Αἴ κε θάνῃς, καὶ μοῖραν ἀναπλήσῃς βιότοιο·
Καί κεν ἐλέγχιστος πολυδίψιον Ἄργος ἱκοίμην.
Αὐτίκα γὰρ μνήσονται Ἀχαιοὶ πατρίδος αἴης,
Κὰδ δέ κεν εὐχωλὴν Πριάμῳ καὶ Τρωσὶ λίποιμεν,
Ἀργείην Ἑλένην· σέο δ' ὀστέα πύσει ἄρουρα
175 Κειμένου ἐν Τροίῃ, ἀτελευτήτῳ ἐπὶ ἔργῳ·
Καί κέ τις ὧδ' ἐρέει Τρώων ὑπερηνορεόντων,
Τύμβῳ ἐπιθρώσκων Μενελάου κυδαλίμοιο,
Αἴθ' οὕτως ἐπὶ πᾶσι χόλον τελέσει' Ἀγαμέμνων,
Ὡς καὶ νῦν ἅλιον στρατὸν ἤγαγεν ἐνθάδ' Ἀχαιῶν·
180 Καὶ δὴ ἔβη οἶκόνδε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Σὺν κεινῇσιν νηυσὶ, λιπὼν ἀγαθὸν Μενέλαον·
Ὥς ποτέ τις ἐρέει, τότε μοὶ χάνοι εὐρεῖα χθών.
Τὸν δ' ἐπιθαρσύνων προσέφη ξανθὸς Μενέλαος,
Θάρσει, μηδέ τί πω δειδίσσεο λαὸν Ἀχαιῶν·
185 Οὐκ ἐν καιρίῳ ὀξὺ πάγη βέλος, ἀλλὰ πάροιθεν
Εἰρύσατο ζωστήρ τε παναίολος, ἠδ' ὑπένερθεν
Ζῶμά τε, καὶ μίτρη, τὴν χαλκῆες κάμον ἄνδρες.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων
Αἲ γὰρ δὴ οὕτως εἴη, φίλος ὦ Μενέλαε·
190 Ἕλκος δ' ἰητὴρ ἐπιμάσσεται, ἠδ' ἐπιθήσει
Φάρμαχ', ἅ κεν παύσῃσι μελαινάων ὀδυνάων.
Ἦ, καὶ Ταλθύβιον, θεῖον κήρυκα, προσηύδα,
Ταλθύβι', ὅττι τάχιστα Μαχάονα δεῦρο κάλεσσον
Φῶτ', Ἀσκληπιοῦ υἱὸν ἀμύμονος ἰητῆρος,
195 Ὄφρα ἴδῃ Μενέλαον ἀρήϊον, ἀρχὸν Ἀχαιῶν,

Οἱ

ἰςεύσας ἔβαλεν, τόξων εὖ εἰδώς,
Λυκίων· τῷ μὲν κλέΘ, ἄμμι δὲ πένθΘ.
ιαῖ· ὐδ' ἄρα οἱ κήρυξ ἀπίθησεν ἀκύσας.
ει κατὰ λαὸν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
ων ἥρωα Μαχάονα· τὸν δ' ἐνόησεν 200
ἀμφὶ δέ μιν κρατεραὶ ςίχες ἀσπιςάων,
οἱ ἕπον Τρίκκης ἐξ ἱπποβότοιο.
ἱςάμενΘ ἔπεα πλερόεντα προσηύδα,
Ἀσκληπιάδη· καλέει κρείων Ἀγαμέμνων,
ης Μενέλαον ἀρήϊον, Ἀτρέος υἱὸν, 205
ὀϊςεύσας ἔβαλεν, τόξων εὖ εἰδώς,
Λυκίων· τῷ μὲν κλέΘ, ἄμμι δὲ πένθΘ.
ιτο· τῷ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ ςήθεσσιν ὄρινε·
ἰέναι καθ' ὅμιλον ἀνὰ ςρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν·
ε δὴ ῥ' ἵκανον, ὅθι ξανθὸς ΜενέλαΘ 210
το ἦν, περὶ δ' αὐτὸν ἀγηγέραθ', ὅσσοι ἄριςοι,
, ὁ δ' ἐν μέσσοισι παρίςατο ἰσόθεΘ φώς.
δ' ἐκ ζωςῆρΘ ἀρηρότΘ ἕλκεν ὀϊςόν.
ξελκομένοιο, πάλιν ἄγεν ὀξέες ὄγκοι·
ε οἱ ζωςῆρα πανάιολον, ἠδ' ὑπένερθε 215
τε, καὶ μίτρην, τὴν χαλκῆες κάμον ἄνδρες.
ιπεὶ ἴδεν ἕλκΘ, ὅθ' ἔμπεσε πικρὸς ὀϊςὸς,
μυζήσας, ἐπ' ἄρ' ἤπια φάρμακα εἰδὼς
τά οἱ ποτὲ πατρὶ φίλα φρονέων πόρε Χείρων.
ι τοὶ ἀμφεπένοντο βοὴν ἀγαθὸν Μενέλαον,
δ' ἐπὶ Τρώων ςίχες ἤλυθον ἀσπιςάων·
ὖτις κατὰ τεύχε' ἔδυν, μνήσαντο δὲ χάρμης.
ἂν βρίζοντα ἴδοις Ἀγαμέμνονα δῖον,
καταπτώσσοντ', οὐδ' οὐκ ἐθέλοντα μάχεσθαι,
μάλα σπεύδοντα μάχην ἐς κυδιάνειραν.
μὲν γὰρ ἔασε [illegible]

Καὶ τοὺς μὲν θεράπων ἀπάνευθ' ἔχε φυσιόωντας
Εὐρυμέδων, υἱὸς Πτολεμαίου Πειραΐδαο·
Τῷ μάλα πόλλ' ἐπέτελλε παρισχέμεν, ὁππότε κέν μι
230 Γυῖα λάβῃ κάματος, πολέας διακοιρανέοντα·
Αὐτὰρ ὁ πεζὸς ἐὼν ἐπεπωλεῖτο στίχας ἀνδρῶν·
Καί ῥ' οὓς μὲν σπεύδοντας ἴδοι Δαναῶν ταχυπώλων,
Τοὺς μάλα θαρσύνεσκε παριστάμενος ἐπέεσσιν,
Ἀργεῖοι, μήπω τι μεθίετε θούριδος ἀλκῆς·
235 Οὐ γὰρ ἐπὶ ψευδέσσι πατὴρ Ζεὺς ἔσσετ' ἀρωγός·
Ἀλλ' οἵπερ πρότεροι ὑπὲρ ὅρκια δηλήσαντο,
Τῶν ἤτοι αὐτῶν τέρενα χρόα γῦπες ἔδονται.
Ἡμεῖς δ' αὖτ' ἀλόχους τε φίλας, καὶ νήπια τέκνα
Ἄξομεν ἐν νήεσσιν, ἐπὴν πτολίεθρον ἕλωμεν.
240 Οὕστινας αὖ μεθιέντας ἴδοι στυγεροῦ πολέμοιο,
Τοὺς μάλα νεικείεσκε χολωτοῖσιν ἐπέεσσιν,
Ἀργεῖοι, ἰόμωροι, ἐλεγχέες, οὔ νυ σέβεσθε;
Τίφθ' οὕτως ἔστητε τεθηπότες, ἠΰτε νεβροί;
Αἵτ' ἐπεὶ οὖν ἔκαμον, πολέος πεδίοιο θέουσαι,
245 Ἑστᾶσ', οὐδ' ἄρα τίς σφι μετὰ φρεσὶ γίγνεται ἀλκή.
Ὣς ὑμεῖς ἔστητε τεθηπότες, οὐδὲ μάχεσθε.
Ἦ μένετε Τρῶας σχεδὸν ἐλθέμεν, ἔνθα τε νῆες
Εἰρύατ' εὔπρυμνοι, πολιῆς ἐπὶ θινὶ θαλάσσης,
Ὄφρα ἴδητ', αἴ κ' ὔμμιν ὑπέρσχῃ χεῖρα Κρονίων;
250 Ὣς ὅγε κοιρανέων ἐπεπωλεῖτο στίχας ἀνδρῶν·
Ἦλθε δ' ἐπὶ Κρήτεσσι, κιὼν ἀνὰ οὐλαμὸν ἀνδρῶν.
Οἱ δ' ἀμφ' Ἰδομενῆα δαΐφρονα θωρήσσοντο·
Ἰδομενεὺς μὲν, ἐνὶ προμάχοις συῒ εἴκελος ἀλκή
Μηριόνης δ' ἄρα οἱ πυμάτας ὤτρυνε φάλαγγας.
255 Τοὺς δὲ ἰδὼν γήθησεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
Αὐτίκα δ' Ἰδομενῆα προσηύδα μειλιχίοισιν,
Ἰδομενεῦ, περὶ μέν σε τίω Δαναῶν ταχυπώλ

Ἠμὲν ἐνὶ πτολέμῳ, ἠδ' ἀλλοίῳ ἐπὶ ἔργῳ,
Ἠδ' ἐν δαίθ', ὅτε πέρ τε γερούσιον αἴθοπα οἶνον
Ἀργείων οἱ ἄριστοι ἐνὶ κρητῆρσι κέρωνται. 260
Εἴπερ γάρ τ' ἄλλοι γε καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
Δαιτρὸν πίνωσιν, σὸν δὴ πλεῖον δέπας αἰεὶ
Ἕστηχ', ὥσπερ ἐμοί, πιέειν, ὅτε θυμὸς ἀνώγοι.
Ἀλλ' ὄρσευ πόλεμόνδ', οἷος πάρος εὔχεαι εἶναι.
Τὸν δ' αὖ Ἰδομενεύς, Κρητῶν ἀγός, ἀντίον ηὔδα· 265
Ἀτρεΐδη, μάλα μέν τοι ἐγὼν ἐρίηρος ἑταῖρος
Ἔσσομαι, ὡς τοπρῶτον ὑπέστην καὶ κατένευσα·
Ἀλλ' ἄλλους ὄτρυνε καρηκομόωντας Ἀχαιούς,
Ὄφρα τάχιστα μαχώμεθ'· ἐπεὶ σύν γ' ὅρκι' ἔχευαν
Τρῶες· τοῖσιν δ' αὖ θάνατος καὶ κήδε' ὀπίσσω 270
Ἔσσετ', ἐπεὶ πρότεροι ὑπὲρ ὅρκια δηλήσαντο.
Ὣς ἔφατ'· Ἀτρεΐδης δὲ παρῴχετο, γηθόσυνος κῆρ,
Ἦλθε δ' ἐπ' Αἰάντεσσι, κιὼν ἀνὰ οὐλαμὸν ἀνδρῶν·
Τὼ δὲ κορυσσέσθην· ἅμα δὲ νέφος εἵπετο πεζῶν.
Ὡς δ' ὅτ' ἀπὸ σκοπιῆς εἶδεν νέφος αἰπόλος ἀνήρ, 275
Ἐρχόμενον κατὰ πόντον ὑπὸ Ζεφύροιο ἰωῆς,
Τῷ δέ τ', ἄνευθεν ἐόντι, μελάντερον, ἠΰτε πίσσα,
Φαίνετ' ἰὸν κατὰ πόντον, ἄγει δέ τε λαίλαπα πολλήν·
Ῥίγησέν τε ἰδών, ὑπό τε σπέος ἤλασε μῆλα·
Τοῖαι ἅμ' Αἰάντεσσιν ἀρηϊθόων αἰζηῶν 280
Δήϊον ἐς πόλεμον πυκιναὶ κίνυντο φάλαγγες
Κυάνεαι, σάκεσίν τε καὶ ἔγχεσι πεφρικυῖαι.
Καὶ τοὺς μὲν γήθησεν ἰδὼν κρείων Ἀγαμέμνων,
Καί σφεας φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Αἴαντ', Ἀργείων ἡγήτορε χαλκοχιτώνων, 285
Σφῶϊ μέν, οὐ γὰρ ἔοικ', ὀτρυνέμεν οὔτι κελεύω·
Αὐτὼ γὰρ μάλα λαὸν ἀνώγετον ἶφι μάχεσθαι.
Αἲ γάρ, Ζεῦ τε πάτερ, καὶ Ἀθηναίη, καὶ Ἄπολλον,

Τοῖος πᾶσιν θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι γένοιτο·
290 Τῷ κε τάχ' ἠμύσειε πόλις Πριάμοιο ἄνακτος,
Χερσὶν ὑφ' ἡμετέρῃσιν ἁλοῦσά τε, περθομένη τε.
Ὣς εἰπὼν, τοὺς μὲν λίπεν αὐτοῦ, βῆ δὲ μετ' ἄλλους·
Ἔνθ' ὅγε Νέστορ' ἔτετμε, λιγὺν Πυλίων ἀγορητὴν,
Οὓς ἑτάρους στέλλοντα, καὶ ὀτρύνοντα μάχεσθαι,
295 Ἀμφὶ μέγαν Πελάγοντα, Ἀλάστορά τε, Χρόμιόν τε
Αἵμονά τε κρείοντα, Βίαντά τε, ποιμένα λαῶν·
Ἱππῆας μὲν πρῶτα σὺν ἵπποισιν καὶ ὄχεσφι·
Πεζοὺς δ' ἐξόπιθεν στῆσεν πολέας τε καὶ ἐσθλοὺς,
Ἕρκος ἔμεν πολέμοιο· κακοὺς δ' ἐς μέσσον ἔλασσεν,
300 Ὄφρα καὶ οὐκ ἐθέλων τις ἀναγκαίῃ πολεμίζοι.
Ἱππεῦσιν μὲν πρῶτ' ἐπετέλλετο· τοὺς γὰρ ἀνώγει
Σφοὺς ἵππους ἐχέμεν, μηδὲ κλονέεσθαι ὁμίλῳ.
Μηδέ τις ἱπποσύνῃ τε καὶ ἠνορέηφι πεποιθὼς,
Οἶος πρόσθ' ἄλλων μεμάτω Τρώεσσι μάχεσθαι,
305 Μηδ' ἀναχωρείτω· ἀλαπαδνότεροι γὰρ ἔσεσθε.
Ὃς δέ κ' ἀνὴρ ἀπὸ ὧν ὀχέων ἕτερ' ἅρμαθ' ἵκηται,
Ἔγχει ὀρεξάσθω· ἐπειὴ πολὺ φέρτερον οὕτως.
Ὧδε καὶ οἱ πρότεροι πόλιας καὶ τείχε' ἐπόρθουν,
Τόνδε νόον καὶ θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔχοντες.
310 Ὣς ὁ γέρων ὤτρυνε, πάλαι πολέμων εὖ εἰδώς.
Καὶ τὸν μὲν γήθησεν ἰδὼν κρείων Ἀγαμέμνων,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Ὦ γέρον, εἴθ', ὡς θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν,
Ὥς τοι γούναθ' ἕποιτο, βίη δέ τοι ἔμπεδος εἴη.
315 Ἀλλά σε γῆρας τείρει ὁμοίιον· ὡς ὄφελέν τις
Ἀνδρῶν ἄλλος ἔχειν, σὺ δὲ κουροτέροισι μετεῖναι.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Ἀτρεΐδη, μάλα μέν κεν ἐγὼν ἐθέλοιμι καὶ αὐτὸς
Ὣς ἔμεν, ὡς ὅτε δῖον Ἐρευθαλίωνα κατέκταν·

Ἀλ

Ἀλλ' οὔπως ἅμα πάντα θεοὶ δόσαν ἀνθρώποισιν· 320
Εἰ τότε κοῦρος ἔα, νῦν αὖτέ με γῆρας ἱκάνει.
Ἀλλὰ καὶ ὣς ἱππεῦσι μετέσσομαι, ἠδὲ κελεύσω
Βουλῇ καὶ μύθοισι· τὸ γὰρ, γέρας ἐστὶ γερόντων.
Αἰχμὰς δ' αἰχμάσσουσι νεώτεροι, οἵπερ ἐμεῖο
Ὁπλότεροι γεγάασι, πεποίθασίν τε βίηφιν. 325
Ὣς ἔφατ'· Ἀτρείδης δὲ παρῴχετο, γηθόσυνος κῆρ.
Εὗρ' υἱὸν Πετεῶο, Μενεσθῆα πλήξιππον,
Ἑσταότ'· ἀμφὶ δ' Ἀθηναῖοι μήστωρες ἀϋτῆς·
Αὐτὰρ ὁ πλησίον ἑστήκει πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Πὰρ δὲ, Κεφαλλήνων ἀμφὶ στίχες οὐκ ἀλαπαδναὶ 330
Ἕστασαν· οὐ γάρ πω σφὶν ἀκούετο λαὸς ἀϋτῆς,
Ἀλλὰ νέον συνορινόμεναι κίνυντο φάλαγγες
Τρώων θ' ἱπποδάμων καὶ Ἀχαιῶν· οἱ δὲ μένοντες
Ἕστασαν, ὁππότε πύργος Ἀχαιῶν ἄλλος ἐπελθὼν,
Τρώων ὁρμήσειε, καὶ ἄρξειαν πολέμοιο. 335
Τοὺς δὲ ἰδὼν νείκεσσεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
Καί σφεας φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ὦ υἱὸς Πετεῶο, διοτρεφέος βασιλῆος,
Καὶ σὺ, κακοῖσι δόλοισι κεκασμένε, κερδαλεόφρον,
Τίπτε καταπτώσσοντες ἀφέστατε, μίμνετε δ' ἄλλους; 340
Σφῶϊν μέν τ' ἐπέοικε μετὰ πρώτοισιν ἐόντας
Ἑστάμεν, ἠδὲ μάχης καυστειρῆς ἀντιβολῆσαι.
Πρώτω γὰρ καὶ δαιτὸς ἀκουάζεσθον ἐμεῖο,
Ὁππότε δαῖτα γέρουσιν ἐφοπλίζοιμεν Ἀχαιοί·
Ἔνθα φίλ', ὀπταλέα κρέα ἔδμεναι, ἠδὲ κύπελλα 345
Οἴνου πινέμεναι μελιηδέος, ὄφρ' ἐθέλητον·
Νῦν δὲ φίλως χ' ὁρόῳτε, καὶ εἰ δέκα πύργοι Ἀχαιῶν
Ὑμείων προπάροιθε μαχοίατο νηλέϊ χαλκῷ.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ἀτρείδη, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων; 350

Πῶς δὴ φῂς πολέμοιο μεθιέμεν; ὁππότ' Ἀχαιοὶ
Τρωσὶν ἐφ' ἱπποδάμοισιν ἐγείρομεν ὀξὺν ἄρηα,
Ὄψεαι, ἢν ἐθέλῃσθα, καὶ αἴ κεν τοὶ τὰ μεμήλῃ,
Τηλεμάχοιο φίλον πατέρα προμάχοισι μιγέντα
355 Τρώων ἱπποδάμων· σὺ δὲ ταῦτ' ἀνεμώλια βάζεις.
Τὸν δ' ἐπιμειδήσας προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων,
Ὡς γνῶ χωομένοιο· πάλιν δ' ὅγε λάζετο μῦθον,
Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Οὔτε σε νεικείω περιώσιον, οὔτε κελεύω.
360 Οἶδα γὰρ, ὥς τοι θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν
Ἤπια δήνεα οἶδε· τὰ γὰρ φρονέεις, ἅ τ' ἐγώ περ.
Ἀλλ' ἴθι ταῦτα δ' ὄπισθεν ἀρεσσόμεθ', εἴ τι κακὸν νῦν
Εἴρηται· τάδε πάντα θεοὶ μεταμώλια θεῖεν.
Ὣς εἰπὼν, τοὺς μὲν λίπεν αὐτοῦ, βῆ δὲ μετ' ἄλλους,
365 Εὗρε δὲ Τυδέος υἱὸν ὑπέρθυμον Διομήδεα,
Ἑσταότ' ἔν θ' ἵπποισι καὶ ἅρμασι κολλητοῖσι·
Πὰρ δέ οἱ ἑστήκει Σθένελος, Καπανήϊος υἱός.
Καὶ τὸν μὲν νείκεσσεν ἰδὼν κρείων Ἀγαμέμνων,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
370 Ὤμοι, Τυδέος υἱὲ δαΐφρονος ἱπποδάμοιο,
Τί πτώσσεις; τί δ' ὀπιπεύεις πολέμοιο γεφύρας;
Οὐ μὲν Τυδέϊ γ' ὧδε φίλον πτωσκαζέμεν ἦεν,
Ἀλλὰ πολὺ πρὸ φίλων ἑτάρων δηΐοισι μάχεσθαι·
Ὡς φάσαν, οἵ μιν ἴδοντο πονεύμενον· οὐ γὰρ ἔγωγε
375 Ἤντησ', οὐδὲ ἴδον· περὶ δ' ἄλλων φασὶ γενέσθαι.
Ἤτοι μὲν γὰρ ἄτερ πολέμου εἰσῆλθε Μυκήνας
Ξεῖνος, ἅμ' ἀντιθέῳ Πολυνείκεϊ, λαὸν ἀγείρων,
Οἵ ῥα τότ' ἐστρατόωνθ' ἱερὰ πρὸς τείχεα Θήβης,
Καί ῥα μάλα λίσσοντο δόμεν κλειτοὺς ἐπικούρους·
380 Οἱ δ' ἔθελον δόμεναι, καὶ ἐπῄνεον, ὡς ἐκέλευον.
Ἀλλὰ Ζεὺς ἔτρεψε, παραίσια σήματα φαίνων.

Οἱ δ'

Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν ᾤχοντο, ἰδὲ πρὸ ὁδοῦ ἐγένοντο,
Ἀσωπὸν δ' ἵκοντο βαθύχοινον, λεχεποίην·
Ἔνθ' αὖτ' ἀγγελίην ἐπὶ Τυδῆ στεῖλαν Ἀχαιοί.
Αὐτὰρ ὁ βῆ, πολέας τε κιχήσατο Καδμείωνας 385
Δαινυμένους κατὰ δῶμα βίης Ἐτεοκληείης.
Ἔνθ' οὐδὲ, ξεῖνός περ ἐὼν, ἱππηλάτα Τυδεὺς
Τάρβει, μοῦνος ἐὼν πολέσιν μετὰ Καδμείοισιν·
Ἀλλ' ὅγ' ἀεθλεύειν προκαλίζετο· πάντα δ' ἐνίκα
Ῥηϊδίως· τοίη οἱ ἐπίρροθος ἦεν Ἀθήνη. 390
Οἱ δὲ χολωσάμενοι Κάδμειοι, κέντορες ἵππων,
Ἂψ οἱ ἀνερχομένῳ πυκινὸν λόχον εἷσαν ἄγοντες,
Κούρους πεντήκοντα· δύω δ' ἡγήτορες ἦσαν,
Μαίων Αἱμονίδης, ἐπιείκελος ἀθανάτοισιν,
Υἱός τ' Αὐτοφόνοιο, μενεπτόλεμος Λυκοφόντης. 395
Τυδεὺς μὲν καὶ τοῖσιν ἀεικέα πότμον ἐφῆκε·
Πάντας ἔπεφν', ἕνα δ' οἶον ἵει οἶκονδε νέεσθαι·
Μαίον' ἄρα προέηκε, θεῶν τεράεσσι πιθήσας.
Τοῖος ἔην Τυδεὺς Αἰτώλιος. ἀλλὰ τὸν υἱὸν
Γείνατο, εἷο χέρεια μάχῃ, ἀγορῇ δέ τ' ἀμείνω. 400
Ὡς φάτο· τὸν δ' οὔτι προσέφη κρατερὸς Διομήδης
Αἰδεσθεὶς βασιλῆος ἐνιπὴν αἰδοίοιο.
Τὸν δ' υἱὸς Καπανῆος ἀμείψατο κυδαλίμοιο,
Ἀτρεΐδη, μὴ ψεύδε', ἐπιστάμενος σάφα εἰπεῖν·
Ἡμεῖς τοι πατέρων μέγ' ἀμείνονες εὐχόμεθ' εἶναι· 405
Ἡμεῖς καὶ Θήβης ἕδος εἵλομεν ἑπταπύλοιο,
Παυρότερον λαὸν ἀγαγόνθ' ὑπὸ τεῖχος Ἄρειον,
Πειθόμενοι τεράεσσι θεῶν καὶ Ζηνὸς ἀρωγῇ·
Κεῖνοι δὲ σφετέρῃσιν ἀτασθαλίῃσιν ὄλοντο.
Τῷ μή μοι πατέρας ποθ' ὁμοίῃ ἔνθεο τιμῇ. 410
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη κρατερὸς Διομήδης,
Τέττα, σιωπῇ ἧσο, ἐμῷ δ' ἐπιπείθεο μύθῳ.

Οὐ γὰρ ἐγὼ νεμεσῶ Ἀγαμέμνονι, ποιμένι λαῶν,
Ὀτρύνοντι μάχεσθαι ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς·
415 Τούτῳ μὲν γὰρ κῦδος ἅμ' ἕψεται, εἴ κεν Ἀχαιοὶ
Τρῶας δηώσωσιν, ἕλωσί τε Ἴλιον ἱρήν·
Τούτῳ δ' αὖ μέγα πένθος, Ἀχαιῶν δηωθέντων·
Ἀλλ' ἄγε δή, καὶ νῶϊ μεδώμεθα θούριδος ἀλκῆς.
Ἦ ῥα, καὶ ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζ'
420 Δεινὸν δ' ἔβραχε χαλκὸς ἐπὶ στήθεσσιν ἄνακτος
Ὀρνυμένου· ὑπό κεν ταλασίφρονά περ δέος εἷλεν.
Ὡς δ' ὅτ' ἐν αἰγιαλῷ πολυηχέϊ κῦμα θαλάσσης
Ὄρνυτ' ἐπασσύτερον, Ζεφύρου ὑποκινήσαντος,
Πόντῳ μέν τε πρῶτα κορύσσεται, αὐτὰρ ἔπειτα
425 Χέρσῳ ῥηγνύμενον μεγάλα βρέμει, ἀμφὶ δέ τ' ἄκ
Κυρτὸν ἐὸν κορυφοῦται, ἀποπτύει δ' ἁλὸς ἄχνην.
Ὣς τότ' ἐπασσύτεραι Δαναῶν κίνυντο φάλαγγες
Νωλεμέως πόλεμόνδε· κέλευε δὲ οἷσιν ἕκαστος
Ἡγεμόνων· οἱ δ' ἄλλοι ἀκὴν ἴσαν, οὐδέ κε φαίης
430 Τόσσον λαὸν ἕπεσθαι ἔχοντ' ἐν στήθεσιν αὐδήν,
Σιγῇ δειδιότες σημάντορας· ἀμφὶ δὲ πᾶσι
Τεύχεα ποικίλ' ἔλαμπε, τὰ εἱμένοι ἐστιχόωντο.
Τρῶες δ', ὥς τ' ὄϊες πολυπάμμονος ἀνδρὸς ἐν αὐλῇ
Μυρίαι ἑστήκασιν ἀμελγόμεναι γάλα λευκόν,
435 Ἀζηχὲς μεμακυῖαι, ἀκούουσαι ὄπα ἀρνῶν·
Ὣς Τρώων ἀλαλητὸς ἀνὰ στρατὸν εὐρὺν ὀρώρει.
Οὐ γὰρ πάντων ἦεν ὁμὸς θρόος, οὐδ' ἴα γῆρυς,
Ἀλλὰ γλῶσσ' ἐμέμικτο, πολύκλητοι δ' ἔσαν ἄνδρες.
Ὦρσε δὲ τοὺς μὲν Ἄρης, τοὺς δὲ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
440 Δεῖμός τ', ἠδὲ Φόβος, καὶ Ἔρις ἄμοτον μεμαυῖα,
Ἄρεος ἀνδροφόνοιο κασιγνήτη, ἑτάρη τε,
Ἥ τ' ὀλίγη μὲν πρῶτα κορύσσεται, αὐτὰρ ἔπειτα
Οὐρανῷ ἐστήριξε κάρη, καὶ ἐπὶ χθονὶ βαίνει·

Ἥ σφιν ϗ τότε νεῖκος ὁμοίϊον ἔμβαλε μέσσῳ,
Ἐρχομένη καθ' ὅμιλον, ὀφέλλουσα στόνον ἀνδρῶν. 445
Οἱ δ', ὅτε δή ῥ' ἐς χῶρον ἕνα ξυνιόντες ἵκοντο,
Σύν ῥ' ἔβαλον ῥινοὺς, σὺν δ' ἔγχεα ϗ μένε' ἀνδρῶν
Χαλκεοθωρήκων· ἀτὰρ ἀσπίδες ὀμφαλόεσσαι
Ἔπληντ' ἀλλήλῃσι, πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει.
Ἔνθα δ' ἅμ' οἰμωγή τε ϗ εὐχωλὴ πέλεν ἀνδρῶν, 450
Ὀλλύντων τε, ϗ ὀλλυμένων· ῥέε δ' αἵματι γαῖα.
Ὡς δ' ὅτε χείμαρροι ποταμοὶ, κατ' ὄρεσφι ῥέοντες,
Ἐς μισγάγκειαν συμβάλλετον ὄβριμον ὕδωρ,
Κρουνῶν ἐκ μεγάλων, κοίλης ἔντοσθε χαράδρης,
Τῶν δέ τε τηλόσε δοῦπον ἐν οὔρεσιν ἔκλυε ποιμήν· 455
Ὡς τῶν μισγομένων γένετο ἰαχή τε φόβος τε.
Πρῶτος δ' Ἀντίλοχος Τρώων ἕλεν ἄνδρα κορυστὴν,
Ἐσθλὸν ἐνὶ προμάχοισι, Θαλυσιάδην Ἐχέπωλον,
Τόν ῥ' ἔβαλε πρῶτος κόρυθος φάλον ἱπποδασείης,
Ἐν δὲ μετώπῳ πῆξε, πέρησε δ' ἄρ' ὀστέον εἴσω 460
Αἰχμὴ χαλκείη· τὸν δὲ σκότος ὄσσ' ἐκάλυψεν,
Ἤριπε δ', ὡς ὅτε πύργος, ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ.
Τὸν δὲ πεσόντα ποδῶν ἔλαβε κρείων Ἐλεφήνωρ
Χαλκωδοντιάδης, μεγαθύμων ἀρχὸς Ἀβάντων·
Ἕλκε δ' ὑπ' ἐκ βελέων λελιημένος, ὄφρα τάχιστα 465
Τεύχεα συλήσειε· μίνυνθα δέ οἱ γένεθ' ὁρμή.
Νεκρὸν γὰρ ῥ' ἐρύοντα ἰδὼν μεγάθυμος Ἀγήνωρ,
Πλευρὰ, τά οἱ κύψαντι, παρ' ἀσπίδος ἐξεφαάνθη,
Οὔτησε ξυστῷ χαλκήρεϊ, λῦσε δὲ γυῖα.
Ὡς τὸν μὲν λίπε θυμός· ἐπ' αὐτῷ δ' ἔργον ἐτύχθη 470
Ἀργαλέον Τρώων ϗ Ἀχαιῶν. οἱ δὲ, λύκοι ὥς,
Ἀλλήλοις ἐπόρουσαν, ἀνὴρ δ' ἄνδρ' ἐδνοπάλιζεν.
Ἔνθ' ἔβαλ' Ἀνθεμίωνος υἱὸν Τελαμώνιος Αἴας
Ἠΐθεον, θαλερὸν, Σιμοείσιον· ὅν ποτε μήτηρ

475 Ἴδηθεν κατιοῦσα, παρ' ὄχθῃσιν Σιμόεντος
Γείνατ', ἐπεί ῥα τοκεῦσιν ἅμ' ἕσπετο, μῆλα ἰδέσθαι·
Τοὔνεκά μιν κάλεον Σιμοείσιον· οὐδὲ τοκεῦσι
Θρέπτρα φίλοις ἀπέδωκε, μινυνθάδιος δέ οἱ αἰὼν
Ἔπλεθ', ὑπ' Αἴαντος μεγαθύμου δουρὶ δαμέντι.
480 Πρῶτον γάρ νιν ἰόντα βάλε στῆθος, παρὰ μαζὸν
Δεξιόν· ἀντικρὺ δὲ δι' ὤμου χάλκεον ἔγχος
Ἦλθεν· ὁ δ' ἐν κονίῃσι χαμαὶ πέσεν, αἴγειρος ὥς,
Ἥ ῥά τ' ἐν εἱαμενῇ ἕλεος μεγάλοιο πεφύκει,
Λείη· ἀτάρ τέ οἱ ὄζοι ἐπ' ἀκροτάτῃ πεφύασι·
485 Τὴν μέν θ' ἁρματοπηγὸς ἀνὴρ αἴθωνι σιδήρῳ
Ἐξέταμ', ὄφρα ἴτυν κάμψῃ περικαλλέϊ δίφρῳ,
Ἡ μέν τ' ἀζομένη κεῖται ποταμοῖο παρ' ὄχθας·
Τοῖον ἄρ' Ἀνθεμίδην Σιμοείσιον ἐξενάριξεν
Αἴας διογενής· τοῦ δ' Ἄντιφος αἰολοθώρηξ
490 Πριαμίδης καθ' ὅμιλον ἀκόντισεν ὀξέϊ δουρί·
Τοῦ μὲν ἅμαρθ'· ὁ δὲ Λεῦκον, Ὀδυσσέος ἐσθλὸν ἑταῖρον,
Βεβλήκει βουβῶνα, νέκυν ἑτέρωσ' ἐρύοντα·
Ἤριπε δ' ἀμφ' αὐτῷ, νεκρὸς δέ οἱ ἔκπεσε χειρός.
Τοῦ δ' Ὀδυσεὺς μάλα θυμὸν ἀποκταμένοιο χολώθη·
495 Βῆ δὲ διὰ προμάχων κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ·
Στῆ δὲ μάλ' ἐγγὺς ἰών, καὶ ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ,
Ἀμφὶ ἓ παπτήνας· ὑπὸ δὲ Τρῶες κεκάδοντο,
Ἀνδρὸς ἀκοντίσαντος· ὁ δ' οὐχ ἅλιον βέλος ἧκεν,
Ἀλλ' υἱὸν Πριάμοιο νόθον βάλε Δημοκόωντα,
500 Ὅς οἱ Ἀβυδόθεν ἦλθε, παρ' ἵππων ὠκειάων·
Τόν ῥ' Ὀδυσεύς, ἑτάροιο χολωσάμενος, βάλε δουρὶ
Κόρσην· ἡ δ' ἑτέροιο διὰ κροτάφοιο πέρησεν
Αἰχμὴ χαλκείη· τὸν δὲ σκότος ὄσσ' ἐκάλυψε·
Δούπησεν δὲ πεσών, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ·
505 Χώρησαν δ' ὑπό τε πρόμαχοι, καὶ φαίδιμος Ἕκτωρ.

μέγα ἴαχον, ἐρύσαντο δὲ νεκρὺς
πολὺ πρόσσω· νεμέσησε δ' Ἀπόλλων,
ἐκκατιδών· Τρώεσσι δὲ κέκλετ' ἀΰσας,
', ἱππόδαμοι Τρῶες, μηδ' εἴκετε χάρμης
ἐπεὶ ὔ σφι λίθος χρὼς, ὐδὲ σίδηρος, 5
ναχέος ταμεσίχροα βαλλομένοισιν
δ' Ἀχιλλεὺς, Θέτιδος παῖς ἠϋκόμοιο,
ἀλλ' ἐπὶ νηυσὶ χόλον θυμαλγέα πέσσει.
' ἀπὸ πτόλιος δεινὸς θεός· αὐτὰρ Ἀχαιὺς
ς θυγάτηρ κυδίστη Τριτογένεια, 5
καθ' ὅμιλον, ὅθι μεθιέντας ἴδοιτο.
ρυγκείδην Διώρεα μοῖρ' ἐπέδησε·
γὰρ βλῆτο, παρὰ σφυρὸν, ὀκριόεντι
ἐξιτερήν· βάλε δὲ Θρηκῶν ἀγὸς ἀνδρῶν
ιμβρασίδης, ὃς ἄρ' Αἰνόθεν εἰληλύθει· 5
δὲ τένοντε καὶ ὀστέα λᾶας ἀναιδὴς
ηλοίησεν· ὁ δ' ὕπτιος ἐν κονίῃσι
', ἄμφω χεῖρε φίλοις ἑτάροισι πετάσσας,
πνείων· ὁ δ' ἐπέδραμεν, ὅς ῥ' ἔβαλέν περ,
α δὲ δουρὶ παρ' ὀμφαλόν· ἐκ δ' ἄρα πᾶσαι 5
ιαὶ χολάδες· τὸν δὲ σκότος ὄσσ' ἐκάλυψε.
Θόας Αἰτωλὸς ἐπεσσύμενον βάλε δουρὶ
μαζοῖο, πάγη δ' ἐν πνεύμονι χαλκός.
ν δέ οἱ ἦλθε Θόας, ἐκ δ' ὄμβριμον ἔγχος
στέρνοιο, ἐρύσσατο δὲ ξίφος ὀξὺ, 5
αστέρα τύψε μέσην, ἐκ δ' αἴνυτο θυμόν.
' ὐκ ἀπέδυσε· περίστησαν γὰρ ἑταῖροι,
κρόκομοι, δολίχ' ἔγχεα χερσὶν ἔχοντες,
εν περ ἐόντα, καὶ ἴφθιμον καὶ ἀγαυὸν,
σφείων· ὁ δὲ χασσάμενος πελεμίχθη. 5
ἐν κονίῃσι παρ' ἀλλήλοισι τετάσθην,

Ἤ τοὶ ὁ μὲν, Θρηκῶν, ὁ δ' Ἐπειῶν χαλκοχιτώνων,
Ἡγεμόνες· πολλοὶ δὲ περικτείνοντο καὶ ἄλλοι.
Ἔνθα κεν οὐκέτι ἔργον ἀνὴρ ὀνόσαιτο μετελθὼν,
540 Ὅστις ἔτ' ἄβλητος καὶ ἀνούτατος ὀξέϊ χαλκῷ
Δινεύοι κατὰ μέσσον, ἄγοι δέ ἑ Παλλὰς Ἀθήνη,
Χειρὸς ἑλοῦσ', αὐτὰρ βελέων ἀπερύκοι ἐρωήν.
Πολλοὶ γὰρ Τρώων καὶ Ἀχαιῶν ἤματι κείνῳ
Πρηνέες ἐν κονίῃσι παρ' ἀλλήλοισι τέταντο.

ΤΗΣ

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ Ε.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Διομήδης, Ἀθηνᾶς αὐτῷ συλλαμβανομένης, ἀριστεύει, καὶ πολλοὺς ἀναιρεῖ τῶν πολεμίων. Τιτρώσκει δὲ Ἀφροδίτην κατὰ τῆς χειρὸς, καὶ Ἄρεα κατὰ τοῦ κενεῶνος. Αἰνείαν δὲ πληγέντα ὑπ' αὐτοῦ λίθῳ, Ἀπόλλων διασώζει. Τληπόλεμος ὁ Σαρπηδόνος ἀναιρεῖται. Τῷ δὲ Ἄρει Ζεὺς ἐπιπλήττει. Ἰᾶται τὸν Παιήων ὁ τῶν θεῶν ἰατρός.

ΔΙΟΜΗΔΟΥΣ ΑΡΙΣΤΕΙΑ.

Εἶ, βάλλει Κυθέρειαν, Ἄρηά τε, Τυδέος υἱός.

ΕΝΘ' αὖ Τυδείδῃ Διομήδεϊ Παλλὰς Ἀθήνη
Δῶκε μένος καὶ θάρσος, ἵν' ἔκδηλος μετὰ πᾶσιν
Ἀργείοισι γένοιτο, ἰδὲ κλέος ἐσθλὸν ἄροιτο.
ιέ οἱ ἐκ κόρυθός τε καὶ ἀσπίδος ἀκάματον πῦρ,

Ἀστέρ'

5 Ἀστέρ' ὀπωρινῷ ἐναλίγκιον, ὅστε μάλιστα
Λαμπρὸν παμφαίνῃσι λελουμένος Ὠκεανοῖο·
Τοῖόν οἱ πῦρ δαῖεν ἀπὸ κρατός τε καὶ ὤμων,
Ὦρσε δέ μιν κατὰ μέσσον, ὅθι πλεῖστοι κλονέοντο.
Ἦν δέ τις ἐν Τρώεσσι Δάρης, ἀφνειὸς, ἀμύμων,
10 Ἱρεὺς Ἡφαίστοιο· δύω δέ οἱ υἱέες ἤστην,
Φηγεὺς, Ἰδαῖός τε, μάχης εὖ εἰδότε πάσης·
Τώ οἱ, ἀποκρινθέντε, ἐναντίω ὁρμηθήτην·
Τὼ μὲν, ἀφ' ἵπποιϊν, ὁ δ' ἀπὸ χθονὸς ὤρνυτο πεζός.
Οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
15 Φηγεύς ῥα πρότερος προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
Τυδείδεω δ' ὑπὲρ ὦμον ἀριστερὸν ἤλυθ' ἀκωκὴ
Ἔγχεος, οὐδ' ἔβαλ' αὐτόν· ὁ δ' ὕστερος ὤρνυτο χαλκῷ
Τυδείδης· τοῦ δ' οὐχ ἅλιον βέλος ἔκφυγε χειρὸς,
Ἀλλ' ἔβαλε στῆθος μεταμάζιον· ὦσε δ' ἀφ' ἵππων.
20 Ἰδαῖος δ' ἀπόρουσε, λιπὼν περικαλλέα δίφρον,
Οὐδ' ἔτλη περιβῆναι ἀδελφειοῦ κταμένοιο.
Οὐδὲ γὰρ οὐδέ κεν αὐτὸς ὑπέκφυγε κῆρα μέλαιναν,
Ἀλλ' Ἥφαιστος ἔρυτο, σάωσε δὲ νυκτὶ καλύψας,
Ὡς δή οἱ μὴ πάγχυ γέρων ἀκαχημένος εἴη.
25 Ἵππους δ' ἐξελάσας μεγαθύμου Τυδέος υἱὸς,
Δῶκεν ἑταίροισιν κατάγειν κοίλας ἐπὶ νῆας.
Τρῶες δὲ μεγάθυμοι, ἐπεὶ ἴδον υἷε Δάρητος,
Τὸν μὲν, ἀλευάμενον, τὸν δὲ, κτάμενον παρ' ὄχεσφιν,
Πᾶσιν ὀρίνθη θυμός· ἀτὰρ γλαυκῶπις Ἀθήνη
30 Χειρὸς ἑλοῦσ', ἐπέεσσι προσηύδα θοῦρον Ἄρηα,
Ἆρες, Ἄρες βροτολοιγὲ, μιαιφόνε, τειχεσιπλῆτα,
Οὐκ ἂν δὴ Τρῶας μὲν ἐάσαιμεν καὶ Ἀχαιοὺς
Μάρνασθ', ὁπποτέροισι πατὴρ Ζεὺς κῦδος ὀρέξῃ,
Νῶϊ δὲ χαζώμεσθα, Διὸς δ' ἀλεώμεθα μῆνιν;
35 Ὡς εἰποῦσα, μάχης ἐξήγαγε θοῦρον Ἄρηα·

Τὸν

ειτα καθεῖσεν ἐπ' ἠϊόεντι Σκαμάνδρῳ.
ἔκλιναν Δαναοί· ἕλε δ' ἄνδρα ἕκαστος
ν· πρῶτος δὲ ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
λιζώνων Ὀδίον μέγαν ἔκβαλε δίφρου·
ὁ στρεφθέντι μεταφρένῳ ἐν δόρυ πῆξεν　　40
ασηγὺς, διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασσε·
δὲ πεσών, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
εύς δ' ἄρα Φαῖστον ἐνήρατο, Μήονος υἱὸν
ἐκ Τάρνης ἐριβώλακος εἰληλούθει·
ρ' Ἰδομενεὺς δουρικλυτὸς ἔγχεϊ μακρῷ　　45
πων ἐπιβησόμενον, κατὰ δεξιὸν ὦμον·
' ἐξ ὀχέων, στυγερὸς δ' ἄρα μιν σκότος εἷλε·
ρ' Ἰδομενῆος ἐσύλευον θεράποντες.
δὲ Στροφίοιο Σκαμάνδριον, αἵμονα θήρης,
ς Μενέλαος ἕλ' ἔγχεϊ ὀξυόεντι,　　50
ηρητῆρα· δίδαξε γὰρ Ἄρτεμις αὐτὴ
ἄγρια πάντα, τά τε τρέφει οὔρεσιν ὕλη·
ὶ τότε γε χραῖσμ' Ἄρτεμις ἰοχέαιρα,
βολίαι, ᾗσιν τὸ πρίν γ' ἐκέκαστο·
ιν Ἀτρείδης δουρικλειτὸς Μενέλαος　　55
ἔθεν φεύγοντα μετάφρενον οὔτασε δουρὶ,
εσηγὺς, διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασσεν.
πρηνής, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
ης δὲ Φέρεκλον ἐνήρατο, τέκτονος υἱὸν
νου, ὃς χερσὶν ἐπίστατο δαίδαλα πάντα　　60
ἔξοχα γάρ μιν ἐφίλατο Παλλὰς Ἀθήνη·
λεξάνδρῳ τεκτήνατο νῆας ἐΐσας,
κους, αἳ πᾶσι κακὸν Τρώεσσι γένοντο,
ὑτῷ· ἐπεὶ οὔτι θεῶν ἐκ θέσφατα ᾔδη·
Μηριόνης, ὅτε δὴ καταμάρπτε διώκων,　　65
γλουτὸν κατὰ δεξιόν· ἡ δὲ διὰ πρὸ

Ἀντικρὺ κατὰ κύστιν ὑπ' ὀστέον ἤλυθ' ἀκωκή·
Γνὺξ δ' ἔριπ' οἰμώξας, θάνατος δέ μιν ἀμφεκάλ
Πήδαιον δ' ἄρ' ἔπεφνε Μέγης, Ἀντήνορος υἱὸ
70 Ὅς ῥα νόθος μὲν ἔην, πύκα δ' ἔτρεφε δῖα Θεαν
Ἶσα φίλοισι τέκεσσι, χαριζομένη πόσεϊ ᾧ.
Τὸν μὲν Φυλείδης δουρικλυτὸς, ἐγγύθεν ἐλθὼν,
Βεβλήκει κεφαλῆς κατὰ ἰνίον ὀξέϊ δουρί·
Ἀντικρὺ δ' ἂν' ὀδόντας ὑπὸ γλῶσσαν τάμε χαλ
75 Ἤριπε δ' ἐν κονίῃ, ψυχρὸν δ' ἕλε χαλκὸν ὀδοῦσ
Εὐρύπυλος δ' Εὐαιμονίδης Ὑψήνορα δῖον,
Υἱὸν ὑπερθύμου Δολοπίονος, ὅς ῥα Σκαμάνδρου
Ἀρητὴρ ἐτέτυκτο, θεὸς δ' ὣς τίετο δήμῳ·
Τὸν μὲν ἄρ' Εὐρύπυλος, Εὐαίμονος ἀγλαὸς υἱὸς,
80 Πρόσθεν ἕθεν φεύγοντα, μεταδρομάδην ἔλασ' ὦμ
Φασγάνῳ ἀΐξας· ἀπὸ δ' ἔξεσε χεῖρα βαρεῖαν·
Αἱματόεσσα δὲ χεὶρ πεδίῳ πέσε· τὸν δὲ κατ' ὄσσε
Ἔλλαβε πορφύρεος θάνατος καὶ μοῖρα κραταιή.
Ὣς οἱ μὲν πονέοντο κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην.
85 Τυδείδην δ' οὐκ ἂν γνοίης, ποτέροισι μετείη,
Ἠὲ μετὰ Τρώεσσιν ὁμιλέοι, ἢ μετ' Ἀχαιοῖς·
Θῦνε γὰρ ἀμπεδίον, ποταμῷ πλήθοντι ἐοικὼς,
Χειμάρρῳ, ὅς τ' ὦκα ῥέων ἐκέδασσε γεφύρας·
Τὸν δ' οὔτ' ἄρ τε γέφυραι ἐεργμέναι ἰσχανόωσιν,
90 Οὔτ' ἄρα ἕρκεα ἴσχει ἀλωάων ἐριθηλέων,
Ἐλθόντ' ἐξαπίνης, ὅτ' ἐπιβρίσῃ Διὸς ὄμβρος·
Πολλὰ δ' ὑπ' αὐτοῦ ἔργα κατήριπε καλ' αἰζηῶν.
Ὣς ὑπὸ Τυδείδῃ πυκιναὶ κλονέοντο φάλαγγες
Τρώων, οὐδ' ἄρα μιν μίμνον, πολέες περ ἐόντες.
95 Τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱὸς
Θύνοντ' ἀμπεδίον, πρὸ ἕθεν κλονέοντα φάλαγγα
Αἶψ' ἐπὶ Τυδείδῃ ἐτιταίνετο καμπύλα τόξα,

ἐπαΐσσοντα, τυχὼν κατὰ δεξιὸν ὦμον
γύαλον· διὰ δ' ἔπτατο πικρὸς ὀϊστὸς,
ἢ διέσχε· παλάσσετο δ' αἵματι θώρηξ. 100
πὶ μακρὸν ἄϋσε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱὸς,
θε, Τρῶες μεγάθυμοι, κέντορες ἵππων
ρ ἄριστος Ἀχαιῶν· οὐδέ ἑ φημὶ
ήσεσθαι κρατερὸν βέλος, εἰ ἐτεόν με
ναξ, Διὸς υἱὸς ἀπορνύμενον Λυκίηθεν. 105
τ' εὐχόμενος· τὸν δ' οὐ βέλος ὠκὺ δάμασσεν,
χωρήσας, πρόσθ' ἵπποιιν καὶ ὄχεσφιν
Σθένελον προσέφη, Καπανήϊον υἱὸν,
, πέπον Καπανηϊάδη, καταβήσεο δίφρυ,
οι ἐξ ὤμοιο ἐρύσσῃς πικρὸν ὀϊστόν. 110
ρ' ἔφη· Σθένελος δὲ καθ' ἵππων ἆλτο χαμᾶζε,
ὰς, βέλος ὠκὺ διαμπερὲς ἐξέρυσ' ὤμου·
ἀνηκόντιζε διὰ στρεπτοῖο χιτῶνος.
ἔπειτ' ἠρᾶτο βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης,
ί μοι, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, ἀτρυτώνη, 115
μοι καὶ πατρὶ φίλα φρονέουσα παρέστης,
πολέμῳ, νῦν αὖτ' ἐμὲ φῖλε, Ἀθήνη·
τε μ' ἄνδρα ἑλεῖν, καὶ ἐς ὁρμὴν ἔγχεος ἐλθεῖν,
βαλε φθάμενος, καὶ ἐπεύχεται, οὐδέ με φησὶ
τ'. ὄψεσθαι λαμπρὸν φάος ἠελίοιο. 120
φατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε Παλλὰς Ἀθήνη,
ἔθηκεν ἐλαφρὰ, πόδας, καὶ χεῖρας ὕπερθεν·
ἱσταμένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
ῶν νῦν, Διόμηδες, ἐπὶ Τρώεσσι μάχεσθαι·
τοι στήθεσσι μένος πατρώϊον ἧκα 125
ον, οἷον ἔχεσκε σακέσπαλος ἱππότα Τυδεύς.
δ' αὖ τοι ἀπ' ὀφθαλμῶν ἕλον, ἣ πρὶν ἐπῆεν,
ἵ γινώσκῃς ἠμὲν θεὸν, ἠδὲ καὶ ἄνδρα.

Τῷ

Τῷ νῦν αἴ κε θεὸς πειρώμενος ἐνθάδ' ἵκηται,
130 Μήτι σύγ' ἀθανάτοισι θεοῖς ἀντικρὺ μάχεσθαι
Τοῖς ἄλλοις· ἀτὰρ εἴ κε Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη
Ἔλθησ' ἐς πόλεμον, τήν γ' οὐτάμεν ὀξέϊ χαλκῷ.
Ἡ μὲν ἄρ' ὣς εἰποῦσ' ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Τυδείδης δ' ἐξαῦτις ἰὼν προμάχοισιν ἐμίχθη·
135 Καὶ πρίν περ θυμῷ μεμαὼς Τρώεσσι μάχεσθαι,
Δὴ τότε μιν τρὶς τόσσον ἕλεν μένος, ὥστε λέοντα,
Ὅν ῥά τε ποιμὴν ἀγρῷ ἐπ' εἰροπόκοις ὀΐεσσι
Χραύσῃ μέν τ' αὐλῆς ὑπεράλμενον, οὐδὲ δαμάσσῃ·
Τοῦ μέν τε σθένος ὦρσεν· ἔπειτα δέ τ' οὐ προσαμύνει,
140 Ἀλλὰ κατὰ σταθμοὺς δύεται, τὰ δ' ἔρημα φοβεῖται,
Αἱ μέν τ' ἀγχιστῖναι ἐπ' ἀλλήλῃσι κέχυνται,
Αὐτὰρ ὁ ἐμμεμαὼς βαθέης ἐξάλλεται αὐλῆς·
Ὣς μεμαὼς Τρώεσσι μίγη κρατερὸς Διομήδης.
Ἔνθ' ἕλεν Ἀστύνοον καὶ Ὑπείρονα, ποιμένα λαῶν,
145 Τὸν μὲν ὑπὲρ μαζοῖο βαλὼν χαλκήρεϊ δουρὶ,
Τὸν δ' ἕτερον ξίφεϊ μεγάλῳ κληῗδα παρ' ὦμον
Πλῆξ'· ἀπὸ δ' αὐχένος ὦμον ἐέργαθεν, ἠδ' ἀπὸ νώτου.
Τοὺς μὲν ἔασ', ὁ δ' Ἄβαντα μετῴχετο, καὶ Πολύειδον,
Υἱέας Εὐρυδάμαντος, ὀνειροπόλοιο γέροντος·
150 Τοῖς οὐκ ἐρχομένοις ὁ γέρων ἐκρίνατ' ὀνείρους,
Ἀλλά σφεας κρατερὸς Διομήδης ἐξενάριξε.
Βῆ δὲ μετὰ Ξάνθον τε Θόωνά τε, Φαίνοπος υἱε,
Ἄμφω τηλυγέτω· ὁ δ' ἐτείρετο γήραϊ λυγρῷ,
Υἱὸν δ' οὐ τέκετ' ἄλλον, ἐπὶ κτεάτεσσι λιπέσθαι.
155 Ἔνθ' ὅγε τοὺς ἐνάριζε, φίλον δ' ἐξαίνυτο θυμὸν
Ἀμφοτέρω· πατέρι δὲ γόον καὶ κήδεα λυγρὰ
Λεῖπ', ἐπεὶ οὐ ζώοντε μάχης ἐκνοστήσαντε
Δέξατο· χηρωσταὶ δὲ διὰ κτῆσιν δατέοντο.
Ἔνθ' υἷας Πριάμοιο δύω λάβε Δαρδανίδαο

Εἰν

Εἶν ἑνὶ δίφρῳ ἐόντας, Ἐχήμονά τε, Χρόμιόν τε. 160
Ὡς δὲ λέων ἐν βουσὶ θορὼν ἐξ αὐχένα ἄξῃ
Πόρτιος, ἠὲ βοὸς, ξύλοχον κάτα βοσκομενάων,
Ὣς τοὺς ἀμφοτέρους ἐξ ἵππων Τυδέος υἱὸς
Βῆσε κακῶς ἀέκοντας, ἔπειτα δὲ τεύχε᾽ ἐσύλα·
Ἵππους δ᾽ οἷς ἑτάροισι δίδου μετὰ νῆας ἐλαύνειν. 165
Τὸν δ᾽ ἴδεν Αἰνείας ἀλαπάζοντα στίχας ἀνδρῶν,
Βῆ δ᾽ ἴμεν, ἄν τε μάχην καὶ ἀνὰ κλόνον ἐγχειάων,
Πάνδαρον ἀντίθεον διζήμενος, εἴ που ἐφεύροι,
Εὗρε Λυκάονος υἱὸν ἀμύμονά τε, κρατερόν τε·
Στῆ δὲ πρόσθ᾽ αὐτοῖο, ἔπος τέ μιν ἀντίον ηὔδα, 170
Πάνδαρε, ποῦ τοι τόξον, ἰδὲ πτερόεντες ὀϊστοί;
Καὶ κλέος; ᾧ οὔτις τοι ἐρίζεται ἐνθάδε γ᾽ ἀνήρ,
Οὐδέ τις ἐν Λυκίῃ σέο γ᾽ εὔχεται εἶναι ἀμείνων·
Ἀλλ᾽ ἄγε, τῷδ᾽ ἔφες ἀνδρὶ βέλος, Διῒ χεῖρας ἀνασχὼν,
Ὅστις ὅδε κρατέει, καὶ δὴ κακὰ πολλὰ ἔοργε 175
Τρῶας· ἐπεὶ πολλῶν τε καὶ ἐσθλῶν γούνατ᾽ ἔλυσεν.
Εἰ μή τις θεός ἐστι, κοτεσσάμενος Τρώεσσιν,
Ἱρῶν μηνίσας· χαλεπὴ δὲ θεοῦ ἔπι μῆνις.
Τὸν δ᾽ αὖτε προσέειπε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱὸς,
Αἰνεία, Τρώων βουληφόρε χαλκοχιτώνων, 180
Τυδεΐδῃ μιν ἔγωγε δαΐφρονι πάντα ἐΐσκω,
Ἀσπίδι γιγνώσκων, αὐλώπιδί τε τρυφαλείῃ,
Ἵππους τ᾽ εἰσορόων· σάφα δ᾽ οὐκ οἶδ᾽, εἰ θεός ἐστιν.
Εἰ δ᾽ ὅγ᾽ ἀνὴρ, ὅν φημι, δαΐφρων Τυδέος υἱὸς,
Οὐχ ὅγ᾽ [illegible]θε θεοῦ τάδε μαίνεται, ἀλλά τις ἄγχι 185
Ἕστηκ᾽ [illegible]άτων, νεφέλῃ εἰλυμένος ὤμους,
Ὃς τ[illegible] βέλος ὠκύμορον κιχήμενον ἔτραπεν ἄλλῃ.
Ἤδ[illegible]ρ οἱ ἐφῆκα βέλος, καί μιν βάλον ὦμον
Δεξιὸ[illegible]ντικρὺ διὰ θώρηκος γυάλοιο·
Καί μιν ἔγωγ᾽ ἐφάμην Ἀϊδωνῆϊ προϊάψειν, 190

Ἔμ-

Ἔμπης δ' οὐκ ἐδάμασσα· θεός νύ τις ἐστὶ κοτήεις.
Ἵπποι δ' οὐ παρέασι, καὶ ἅρματα, τῶν κ' ἐπιβαίην·
Ἀλλά που ἐν μεγάροισι Λυκάονος ἕνδεκα δίφροι
Καλοὶ, πρωτοπαγεῖς, νεοτευχέες· ἀμφὶ δὲ πέπλοι
195 Πέπτανται· παρὰ δέ σφιν ἑκάστῳ δίζυγες ἵπποι
Ἑστᾶσιν, κρῖ λευκὸν ἐρεπτόμενοι καὶ ὀλύρας.
Ἦ μέν μοι μάλα πολλὰ γέρων αἰχμητὰ Λυκάων
Ἐρχομένῳ ἐπέτελλε δόμοις ἐνὶ ποιητοῖσιν·
Ἵπποισίν μ' ἐκέλευε καὶ ἅρμασιν ἐμβεβαῶτα
200 Ἀρχεύειν Τρώεσσι κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας·
Ἀλλ' ἐγὼ οὐ πιθόμην, ἦ τ' ἂν πολὺ κέρδιον ἦεν,
Ἵππων φειδόμενος, μή μοι δευοίατο φορβῆς,
Ἀνδρῶν εἰλομένων, εἰωθότες ἔδμεναι ἄδδην.
Ὣς λίπον· αὐτὰρ πεζὸς ἐς Ἴλιον εἰλήλουθα,
205 Τόξοισιν πίσυνος· τὰ δέ μ' οὐκ ἄρ' ἔμελλον ὀνήσειν.
Ἤδη γὰρ δοιοῖσιν ἀριστήεσσιν ἐφῆκα,
Τυδεΐδῃ τε, καὶ Ἀτρεΐδῃ· ἐκ δ' ἀμφοτέροιιν
Ἀτρεκὲς αἷμ' ἔσσευα βαλών· ἤγειρα δὲ μᾶλλον.
Τῷ ῥα κακῇ αἴσῃ ἀπὸ πασσάλου ἀγκύλα τόξα
210 Ἤματι τῷ ἑλόμην, ὅτε Ἴλιον εἰς ἐρατεινὴν
Ἡγεόμην Τρώεσσι, φέρων χάριν Ἕκτορι δίῳ.
Εἰ δέ κε νοστήσω, καὶ ἐσόψομαι ὀφθαλμοῖσι
Πατρίδ' ἐμὴν, ἄλοχόν τε, καὶ ὑψερεφὲς μέγα δῶμα,
Αὐτίκ' ἔπειτ' ἀπ' ἐμεῖο κάρη τάμοι ἀλλότριος φὼς,
215 Εἰ μὴ ἐγὼ τάδε τόξα φαεινῷ ἐν πυρὶ θείην,
Χερσὶ διακλάσσας· ἀνεμώλια γάρ μοι ὀπηδεῖ.
Τὸν δ' αὖτ' Αἰνείας, Τρώων ἀγὸς, ἀντίον ηὔδα,
Μηδ' οὕτως ἀγόρευε· πάρος δ' οὐκ ἔσσεται ἄλλως,
Πρίν γ' ἐπὶ νὼ τῷδ' ἀνδρὶ, σὺν ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν,
220 Ἀντιβίην ἐλθόντε, σὺν ἔντεσι πειρηθῆναι.
Ἀλλ' ἄγ', ἐμῶν ὀχέων ἐπιβήσεο, ὄφρ-

Οἷοι Τρώϊοι ἵπποι, ἐπιστάμενοι πεδίοιο
Κραιπνὰ μάλ' ἔνθα καὶ ἔνθα διωκέμεν, ἠδὲ φέβεσθαι·
Τὼ καὶ νῶϊ πόλινδε σαώσετον, εἴπερ ἂν αὖτε
Ζεὺς ἐπὶ Τυδεΐδῃ Διομήδεϊ κῦδος ὀρέξῃ. 225
Ἀλλ' ἄγε, νῦν μάστιγα καὶ ἡνία σιγαλόεντα
Δέξαι, ἐγὼ δ' ἵππων ἀποβήσομαι, ὄφρα μάχωμαι·
Ἠὲ σὺ τόνδε δέδεξο, μελήσουσιν δ' ἐμοὶ ἵπποι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός,
Αἰνεία, σὺ μὲν αὐτὸς ἔχ' ἡνία καὶ τεὼ ἵππω. 230
Μᾶλλον ὑφ' ἡνιόχῳ εἰωθότι καμπύλον ἅρμα
Οἴσετον, εἴπερ ἂν αὖτε φεβώμεθα Τυδέος υἱόν.
Μὴ τὼ μὲν δείσαντε ματήσετον, οὐδ' ἐθέλητον
Ἐκφερέμεν πολέμοιο, τεὸν φθόγγον ποθέοντε·
Νῶϊ δ' ἐπαΐξας μεγαθύμου Τυδέος υἱός, 235
Αὐτώ τε κτείνῃ, καὶ ἐλάσσῃ μώνυχας ἵππους.
Ἀλλὰ σύ γ' αὐτὸς ἔλαυνε τέ' ἅρματα καὶ τεὼ ἵππω,
Τόνδε δ' ἐγὼν ἐπιόντα δεδέξομαι ὀξέϊ δουρί.
Ὣς ἄρα φωνήσαντες, ἐς ἅρματα ποικίλα βάντες,
Ἐμμεμαῶτ' ἐπὶ Τυδεΐδῃ ἔχον ὠκέας ἵππους, 240
Τοὺς δὲ ἴδε Σθένελος, Καπανήϊος ἀγλαὸς υἱός,
Αἶψα δὲ Τυδεΐδην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Τυδεΐδη Διόμηδες, ἐμῷ κεχαρισμένε θυμῷ,
Ἄνδρ' ὁρόω κρατερὼ ἐπὶ σοὶ μεμαῶτε μάχεσθαι,
Ἶν' ἀπέλεθρον ἔχοντας· ὁ μὲν, τόξων εὖ εἰδὼς, 245
Πάνδαρος, υἱὸς δ' αὖτε Λυκάονος εὔχεται εἶναι.
Αἰνείας θ' υἱὸς μεγαλήτορος Ἀγχίσαο
Εὔχεται ἐκγεγάμεν, μήτηρ δέ οἱ ἔστ' Ἀφροδίτη.
Ἀλλ' ἄγε δὴ χαζώμεθ' ἐφ' ἵππων· μηδέ μοι οὕτω
Θῦνε διὰ προμάχων, μήπως φίλον ἦτορ ὀλέσσῃς. 250
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη κρατερὸς Διομήδης,
Μήτι φόβον δ' ἀγόρευ', ἐπεὶ οὐδέ σε πεισέμεν οἴω·

Οὐ

Οὐ γάρ μοι γενναῖον ἀλυσκάζοντι μάχεσθαι,
Οὐδὲ καταπτώσσειν· ἔτι μοι μένος ἔμπεδόν ἐστιν·
255 Ὀκνείω δ' ἵππων ἐπιβαινέμεν· ἀλλὰ καὶ αὔτως
Ἀντίον εἶμ' αὐτῶν· τρεῖν μ' οὐκ ἐᾷ Παλλὰς Ἀθήνη.
Τούτω δ' οὐ πάλιν αὖτις ἀποίσετον ὠκέες ἵπποι
Ἄμφω ἀφ' ἡμείων, εἰ γοῦν ἕτερός γε φύγῃσιν.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν·
260 Αἴκεν μοι πολύβουλος Ἀθήνη κῦδος ὀρέξῃ
Ἀμφοτέρω κτεῖναι, σὺ δὲ τούσδε μὲν ὠκέας ἵππους
Αὐτοῦ ἐρυκακέειν, ἐξ ἄντυγος ἡνία τείνας,
Αἰνείαο δ' ἐπαΐξαι μεμνημένος ἵππων,
Ἐκ δ' ἐλάσαι Τρώων μετ' ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς·
265 Τῆς γάρ τοι γενεῆς, ἧς Τρωΐ περ εὐρύοπα Ζεὺς
Δῶχ', υἷος ποινὴν Γανυμήδεος· οὕνεκ' ἄριστοι
Ἵππων, ὅσσοι ἔασιν ὑπ' ἠῶ τ', ἠέλιόν τε·
Τῆς γενεῆς ἔκλεψεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγχίσης,
Λάθρῃ Λαομέδοντος ὑποσχὼν θήλεας ἵππους·
270 Τῶν οἱ ἓξ ἐγένοντο ἐνὶ μεγάροισι γενέθλης.
Τοὺς μὲν τέσσαρας αὐτὸς ἔχων ἀτίταλλ' ἐπὶ φάτνῃ,
Τὼ δὲ δύ' Αἰνείᾳ δῶκεν, μήστωρε φόβοιο·
Εἰ τούτω κε λάβοιμεν, ἀροίμεθα κεν κλέος ἐσθλόν.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·
275 Τὼ δὲ τάχ' ἐγγύθεν ἦλθον, ἐλαύνοντ' ὠκέας ἵππους.
Τὸν πρότερος προσέειπε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός,
Καρτερόθυμε, δαΐφρον, ἀγαυοῦ Τυδέος υἱέ,
Ἦ μάλα σ' οὐ βέλος ὠκὺ δαμάσσατο, πικρὸς ὀϊστός·
Νῦν αὖτ' ἐγχείῃ πειρήσομαι, αἴκε τύχοιμι.
280 Ἦ ῥα, καὶ ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
Καὶ βάλε Τυδείδαο κατ' ἀσπίδα· τῆς δὲ διὰ πρὸ
Αἰχμὴ χαλκείη πταμένη θώρηκι πελάσθη.
Τῷ δ' ἐπὶ μακρὸν ἄϋσε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός,

Κενεῶνα διαμπερὲς, ἐδέ σ' ὀΐω
χήσεαι· ἐμοὶ δὲ μέγ' εὖχος ἔδωκας. 285
αρβήσας προσέφη κρατερὸς Διομήδης,
δ' ἔτυχες· ἀτὰρ ἐ μὲν σφῶΐ γ' ὀΐω
παύσεσθαι, πρίν γ' ἢ ἕτερόν γε πεσόντα
αι Ἄρηα ταλαύρινον πολεμιστήν.
Θ προέηκε, βέλος δ' ἴθυνεν Ἀθήνη 290
φθαλμὸν, λευκὺς δ' ἐπέρησεν ὀδόντας.
γλῶσσαν πρυμνὴν τάμε χαλκὸς ἀτειρὴς,
ξεχύθη παρὰ νείατον ἀνθερεῶνα.
ὀχέων, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ
φανόωντα· παρέτρεσσαν δέ οἱ ἵπποι 295
τῷ δ' αὖθι λύθη ψυχή τε, μένος τε.
όρουσε σὺν ἀσπίδι δουρί τε μακρῷ,
πως οἱ ἐρυσαίατο νεκρὸν Ἀχαιοί.
αὐτῷ βαῖνε, λέων ὣς, ἀλκὶ πεποιθώς.
ί δόρυ τ' ἔσχε, καὶ ἀσπίδα πάντοσε ἴσην, 300
ι μεμαὼς, ὅστις τῷ γ' ἀντίος ἔλθοι,
ιάχων· ὁ δὲ χερμάδιον λάβε χειρὶ
ιέγα ἔργον, ὃ ἐ δύο γ' ἄνδρε φέροιεν,
ποί εἰσ'· ὁ δέ μιν ῥέα πάλλε καὶ οἶος.
Αἰνείαο κατ' ἰσχίον, ἔνθα τε μηρὸς
φεται· κοτύλην δέ τέ μιν καλέουσι· 305
ί κοτύλην, πρὸς δ' ἄμφω ῥῆξε τένοντε·
ῥινὸν τρηχὺς λίθος· αὐτὰρ ὅγ' ἥρως
ιριπὼν, καὶ ἐρείσατο χειρὶ παχείῃ
δὲ ὄσσε κελαινὴ νὺξ ἐκάλυψε. 310
ιν ἔνθ' ἀπόλοιτο ἄναξ ἀνδρῶν Αἰνείας,
ὀξὺ νόησε Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη,
ιιν ὑπ' Ἀγχίσῃ τέκε βουκολέοντι·
ιν φίλον υἱὸν ἐχεύατο πήχεε λευκώ·

315 Πρόσθε δέ οἱ πέπλοιο φαεινοῦ πτύγμ' ἐκάλυψεν,
Ἕρκος ἔμεν βελέων, μή τις Δαναῶν ταχυπώλων
Χαλκὸν ἐνὶ στήθεσσι βαλὼν, ἀπὸ θυμὸν ἕλοιτο·
Ἡ μὲν ἑὸν φίλον υἱὸν ὑπεξέφερεν πολέμοιο.
Οὐδ' υἱὸς Καπανῆος ἐλήθετο συνθεσιάων
320 Τάων, ἃς ἐπέτελλε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
Ἀλλ' ὅγε τοὺς μὲν ἑοὺς ἠρύκακε μώνυχας ἵππους
Νόσφιν ἀπὸ φλοίσβου, ἐξ ἄντυγος ἡνία τείνας.
Αἰνείαο δ', ἐπαΐξας, καλλίτριχας ἵππους
Ἐξέλασε Τρώων, μετ' ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς.
325 Δῶκε δὲ Δηϊπύλῳ, ἑτάρῳ φίλῳ, ὃν περὶ πάσης
Τῖεν ὁμηλικίης, ὅτι οἱ φρεσὶν ἄρτια ᾔδη.
Νηυσὶν ἐπὶ γλαφυρῇσιν ἐλαυνέμεν· αὐτὰρ ὅγ' ἥρω
Ὧν ἵππων ἐπιβὰς ἔλαβ' ἡνία σιγαλόεντα.
Αἶψα δὲ Τυδείδην μέθεπε κρατερώνυχας ἵππους,
330 Ἐμμεμαώς· ὁ δὲ Κύπριν ἐπῴχετο νηλέϊ χαλκῷ,
Γιγνώσκων, ὅτ' ἄναλκις ἔην θεὸς, οὐδὲ θεάων
Τάων, αἵτ' ἀνδρῶν πόλεμον κατακοιρανέουσιν,
Οὔτ' ἄρ' Ἀθηναίη, οὔτε πτολίπορθος Ἐνυώ·
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἐκίχανε πολὺν καθ' ὅμιλον ὀπάζ
335 Ἔνθ' ἐπορεξάμενος μεγαθύμου Τυδέος υἱὸς,
Ἄκρην οὔτασε χεῖρα μετάλμενος ὀξέϊ χαλκῷ
Ἀβληχρήν· εἶθαρ δὲ δόρυ χροὸς ἀντετόρησεν,
Ἀμβροσίου διὰ πέπλου, ὅν οἱ Χάριτες κάμον αὐταί,
Πρυμνὸν ὕπερ θέναρος· ῥέε δ' ἄμβροτον αἷμα θεοῖ
340 Ἰχὼρ, οἷός πέρ τε ῥέει μακάρεσσι θεοῖσιν·
Οὐ γὰρ σῖτον ἔδουσ', οὐ πίνουσ' αἴθοπα οἶνον·
Τοὔνεκ' ἀναίμονές εἰσι, καὶ ἀθάνατοι καλέονται·
Ἡ δὲ μέγα ἰάχουσα ἀπὸ ἕο κάββαλεν υἱόν·
Καὶ τὸν μὲν μετὰ χερσὶν ἐρύσατο Φοῖβος Ἀπόλλων
345 Κυανέῃ νεφέλῃ, μή τις Δαναῶν ταχυπώλων

Χαλκ

Χαλκὸν ἐνὶ στήθεσσι βαλὼν, ἐκ θυμὸν ἕληται.
Τῇ δ' ἐπὶ μακρὸν ἄϋσε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης,
Εἶκε, Διὸς θύγατερ, πολέμου καὶ δηϊοτῆτος·
Ἦ οὐχ ἅλις, ὅττι γυναῖκας ἀνάλκιδας ἠπεροπεύεις
Εἰ δὲ σύ γ' ἐς πόλεμον πωλήσεαι, ἦτέ σ' ὀΐω 3
Ῥιγήσειν πόλεμόν γε, καὶ εἴ χ' ἑτέρωθι πύθηαι.
Ὣς ἔφαθ'· ἡ δ' ἀλύουσ' ἀπεβήσατο, τείρετο δ' αἰνῶς.
Τὴν μὲν ἄρ' Ἶρις ἑλοῦσα ποδήνεμος ἔξαγ' ὁμίλου,
Ἀχθομένην ὀδύνῃσι· μελαίνετο δὲ χρόα καλόν.
Εὗρεν ἔπειτα μάχης ἐπ' ἀριστερὰ θοῦρον Ἄρηα 355
Ἥμενον· ἠέρι δ' ἔγχος ἐκέκλιτο, καὶ ταχέ' ἵππω·
Ἡ δὲ, γνὺξ ἐριποῦσα, κασιγνήτοιο φίλοιο,
Πολλὰ λισσομένη, χρυσάμπυκας ᾔτεεν ἵππους,
Φίλε κασίγνητ', ἐκκόμισαί τέ με, δὸς δέ μοι ἵππους,
Ὄφρ' ἐς Ὄλυμπον ἵκωμαι, ἵν' ἀθανάτων ἕδος ἐστί. 360
Λίην ἄχθομαι ἕλκος, ὅ με βροτὸς οὔτασεν ἀνὴρ
Τυδείδης, ὃς νῦν γε καὶ ἂν Διὶ πατρὶ μάχοιτο.
Ὣς φάτο· τῇ δ' Ἄρης δῶκε χρυσάμπυκας ἵππους·
Ἡ δ' ἐς δίφρον ἔβαινεν, ἀκηχεμένη φίλον ἦτορ.
Πὰρ δέ οἱ Ἶρις ἔβαινε, καὶ ἡνία λάζετο χερσί· 365
Μάστιξεν δ' ἐλάαν, τὼ δ' οὐκ ἄκοντε πετέσθην·
Αἶψα δ' ἔπειθ' ἵκοντο θεῶν ἕδος, αἰπὺν Ὄλυμπον,
Ἔνθ' ἵππους ἔστησε ποδήνεμος ὠκέα Ἶρις,
Λύσασ' ἐξ ὀχέων· παρὰ δ' ἀμβρόσιον βάλεν εἶδαρ.
Ἡ δ' ἐν γούνασι πίπτε Διώνης δῖ' Ἀφροδίτη, 370
Μητρὸς ἑῆς· ἡ δ' ἀγκὰς ἐλάζετο θυγατέρα ἥν,
Χειρί τέ μιν κατέρεξεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε,
Τίς νύ σε τοιάδ' ἔρεξε, φίλον τέκος, Οὐρανιώνων
Μαψιδίως, ὡς εἴ τι κακὸν ῥέζουσαν ἐνωπῇ;
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη, 375
Οὖτά με Τυδέος υἱὸς, ὑπέρθυμος Διομήδης,

Οὕνεκ' ἐγὼ φίλον υἱὸν ὑπεξέφερον πολέμοιο,
Αἰνείαν, ὃς ἐμοὶ πάντων πολὺ φίλτατός ἐστιν.
Οὐ γὰρ ἔτι Τρώων καὶ Ἀχαιῶν φύλοπις αἰνὴ,
380 Ἀλλ' ἤδη Δαναοί γε καὶ ἀθανάτοισι μάχονται.
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Διώνη, δῖα θεάων,
Τέτλαθι, τέκνον ἐμὸν, καὶ ἀνάσχεο, κηδομένη περ·
Πολλοὶ γὰρ δὴ τλῆμεν Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες
Ἐξ ἀνδρῶν, χαλέπ' ἄλγε' ἐπ' ἀλλήλοισι τιθέντες.
385 Τλῆ μὲν Ἄρης, ὅτι μιν Ὦτος, κρατερός τ' Ἐφιάλτης,
Παῖδες Ἀλωῆος, δῆσαν κρατερῷ ἐνὶ δεσμῷ·
Χαλκέῳ δ' ἐν κεράμῳ δέδετο τρισκαίδεκα μῆνας.
Καί νύ κεν ἔνθ' ἀπόλοιτο Ἄρης, ἆτος πολέμοιο,
Εἰ μὴ μητρυιὴ, περικαλλὴς Ἠερίβοια,
390 Ἑρμέᾳ ἐξήγγειλεν· ὁ δ' ἐξέκλεψεν Ἄρηα
Ἤδη τειρόμενον· χαλεπὸς δέ ἑ δεσμὸς ἐδάμνα.
Τλῆ δ' Ἥρη, ὅτε μιν κρατερὸς παῖς Ἀμφιτρύωνος,
Δεξιτερὸν κατὰ μαζὸν, ὀϊστῷ τριγλώχινι
Βεβλήκει· τότε καί μιν ἀνήκεστον λάβεν ἄλγος.
395 Τλῆ δ' Ἀΐδης ἐν τοῖσι πελώριος ὠκὺν ὀϊστὸν,
Εὖτέ μιν ὠὐτὸς ἀνὴρ, υἱὸς Διὸς αἰγιόχοιο,
Ἐν πύλῳ ἐν νεκύεσσι βαλὼν, ὀδύνῃσιν ἔδωκεν·
Αὐτὰρ ὁ βῆ πρὸς δῶμα Διὸς καὶ μακρὸν Ὄλυμπον,
Κῆρ ἀχέων, ὀδύνῃσι πεπαρμένος· αὐτὰρ ὀϊστὸς
400 Ὤμῳ ἔνι στιβαρῷ ἠλήλατο, κῆδε δ' ἑ θυμόν·
Τῷ δ' ἐπὶ Παιήων ὀδυνήφατα φάρμακα πάσσων,
Ἠκέσατ'· οὐ μὲν γάρ τι καταθνητός γ' ἐτέτυκτο.
Σχέτλιος, ὀβριμοεργὸς, ὃς οὐκ ὄθετ' αἴσυλα ῥέζων,
Ὃς τόξοισιν ἔκηδε θεοὺς, οἳ Ὄλυμπον ἔχουσι.
405 Σοὶ δ' ἐπὶ τοῦτον ἀνῆκε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη
Νήπιος, οὐδὲ τὸ οἶδε κατὰ φρένα Τυδέος υἱὸς,
Ὅττι μάλ' οὐ δηναιὸς, ὃς ἀθανάτοισι μάχοιτο,

Οὐδέ

Οὐδέ τί μιν παῖδες ποτὶ γούνασι παππάζουσιν,
Ἐλθόντ' ἐκ πολέμοιο καὶ αἰνῆς δηϊοτῆτος.
Τῷ νῦν Τυδείδης, εἰ καὶ μάλα καρτερός ἐστι, 410
Φραζέσθω, μή τίς οἱ ἀμείνων σεῖο μάχηται·
Μὴ δὴν Αἰγιάλεια, περίφρων Ἀδρηστίνη,
Ἐξ ὕπνου γοόωσα φίλους οἰκῆας ἐγείρῃ,
Κουρίδιον ποθέουσα πόσιν, τὸν ἄριστον Ἀχαιῶν,
Ἰφθίμη ἄλοχος Διομήδεος ἱπποδάμοιο. 415
Ἦ ῥα, καὶ ἀμφοτέρῃσιν ἀπ' ἰχῶρ χειρὸς ὀμόργνυ·
Ἄλθετο χείρ, ὀδύναι δὲ κατηπιόωντο βαρεῖαι.
Αἱ δ' αὖτ' εἰσορόωσαι Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη,
Κερτομίοις ἐπέεσσι Δία Κρονίδην ἐρέθιζον·
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη, 420
Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥά τί μοι κεχολώσεαι, ὅ,ττι κεν εἴπω;
Ἦ μάλα δή τινα Κύπρις Ἀχαιϊάδων ἀνιεῖσα
Τρωσὶν ἅμ' ἑσπέσθαι, τοὺς νῦν ἔκπαγλ' ἐφίλησε,
Τῶν τινα καῤῥέζουσα Ἀχαιϊάδων εὐπέπλων,
Πρὸς χρυσέῃ περόνῃ καταμύξατο χεῖρα ἀραιήν. 425
Ὣς φάτο· μείδησεν δὲ πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε,
Καί ῥα καλεσσάμενος προσέφη χρυσέην Ἀφροδίτην,
Οὔ τοι, τέκνον ἐμόν, δέδοται πολεμήϊα ἔργα·
Ἀλλὰ σύγ' ἱμερόεντα μετέρχεο ἔργα γάμοιο,
Ταῦτα δ' Ἄρηϊ θοῷ καὶ Ἀθήνῃ πάντα μελήσει. 430
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Αἰνείᾳ δ' ἐπόρουσε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης,
Γιγνώσκων, ὅ οἱ αὐτὸς ὑπείρεχε χεῖρας Ἀπόλλων·
Ἀλλ' ὅγ' ἄρ' οὐδὲ θεὸν μέγαν ἅζετο· ἵετο δ' αἰεὶ
Αἰνείαν κτεῖναι, καὶ ἀπὸ κλυτὰ τεύχεα δῦσαι. 435
Τρὶς μὲν ἔπειτ' ἐπόρουσε, κατακτάμεναι μενεαίνων,
Τρὶς δέ οἱ ἐστυφέλιξε φαεινὴν ἀσπίδ' Ἀπόλλων·
Ἀλλ' ὅτε δὴ τὸ τέταρτον ἐπέσσυτο, δαίμονι ἶσος,

Δεινὰ δ' ὁμοκλήσας προσέφη ἑκάεργος Ἀπόλλ

440 Φράζεο, Τυδείδη, καὶ χάζεο, μηδὲ θεοῖσιν

Ἶσ' ἔθελε φρονέειν· ἐπεὶ οὔποτε φῦλον ὁμοῖον

Ἀθανάτων τε θεῶν, χαμαὶ ἐρχομένων τ' ἀνθ

Ὣς φάτο· Τυδείδης δ' ἀνεχάζετο τυτθὸν ὀ

Μῆνιν ἀλευάμενος ἑκατηβόλου Ἀπόλλωνος.

445 Αἰνείαν δ' ἀπάτερθεν ὁμίλου θῆκεν Ἀπόλλων,

Περγάμῳ εἰν ἱερῇ, ὅθι οἱ νηός γ' ἐτέτυκτο·

Ἤτοι τὸν Λητώ τε, καὶ Ἄρτεμις ἰοχέαιρα,

Ἐν μεγάλῳ ἀδύτῳ ἀκέοντό τε, κύδαινόν τε.

Αὐτὰρ ὁ εἴδωλον τεῦξ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλω

450 Αὐτῷ τ' Αἰνείᾳ ἴκελον καὶ τεύχεσι τοῖον·

Ἀμφὶ δ' ἄρ' εἰδώλῳ Τρῶες καὶ δῖοι Ἀχαιοὶ

Δῄουν ἀλλήλων ἀμφὶ στήθεσσι βοείας

Ἀσπίδας εὐκύκλους, λαισήϊά τε πτερόεντα.

Δὴ τότε θοῦρον Ἄρηα προσηύδα Φοῖβος Ἀπό

455 Ἆρες, Ἄρες, βροτολοιγὲ, μιαιφόνε, τειχεσιπ

Οὐκ ἂν δὴ τόνδ' ἄνδρα μάχης ἐρύσαιο μετελ

Τυδείδην, ὃς νῦν γε καὶ ἂν Διῒ πατρὶ μάχοιτ

Κύπριδα μὲν πρῶτον σχεδὸν οὔτασε χεῖρ' ἐπὶ

Αὐτὰρ ἔπειτ' αὐτῷ μοι ἐπέσσυτο, δαίμονι ἶσος.

460 Ὣς εἰπὼν, αὐτὸς μὲν ἐφέζετο Περγάμῳ ἄκ

Τρώων δὲ στίχας οὖλος Ἄρης ὤτρυνε μετελθὼν

Εἰδόμενος Ἀκάμαντι, θοῷ ἡγήτορι Θρηκῶν·

Υἱάσι δὲ Πριάμοιο διοτρεφέεσσι κέλευεν,

Ὦ υἱεῖς Πριάμοιο, διοτρεφέος βασιλῆος,

465 Ἐς τί ἔτι κτείνεσθαι ἐάσετε λαὸν Ἀχαιοῖς;

Ἦ εἰσόκεν ἀμφὶ πύλῃς εὖ ποιητῇσι μάχωνται

Κεῖται ἀνὴρ, ὅν τ' ἶσον ἐτίομεν Ἕκτορι δίῳ,

Αἰνείας, υἱὸς μεγαλήτορος Ἀγχίσαο·

Ἀλλ' ἄγετ', ἐκ φλοίσβοιο σαώσομεν ἐσθλὸν ἑτα

τῶν, ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου. 470
Σαρπηδὼν μάλα νείκεσεν Ἕκτορα δῖον,
πῆ δή τοι μένος οἴχεται, ὃ πρὶν ἔχεσκες;
τερ λαῶν πόλιν ἑξέμεν, ἠδ' ἐπικούρων,
ὺ γαμβροῖσι, κασιγνήτοισί τε σοῖσι·
ἵ τιν' ἐγὼν ἰδέειν δύναμ', οὐδὲ νοῆσαι, 475
ματπλώσσουσι, κύνες ὣς ἀμφὶ λέοντα·
αὖ μαχόμεσθ', οἵπερ τ' ἐπίκουροι ἔνειμεν.
ὼν, ἐπίκουρος ἐὼν, μάλα τηλόθεν ἥκω·
λυκίη Ξάνθῳ ἔπι δινήεντι,
χόν τε φίλην ἔλιπον καὶ νήπιον υἱὸν, 480
ἤματα πολλὰ, τά τ' ἔλδεται, ὅσκ' ἐπιδευής.
ὓς, Λυκίους ὀτρύνω, καὶ μέμον' αὐτὸς
χέσασθαι· ἀτὰρ οὔτι μοὶ ἐνθάδε τοῖον,
φέροιεν Ἀχαιοὶ, ἤ κεν ἄγοιεν·
σηκας· ἀτὰρ οὐδ' ἄλλοισι κελεύεις 485
ένεμεν, καὶ ἀμυνέμεναι ὤρεσσι·
ἱς ἀψῖσι λίνου ἁλόντε πανάγρου,
δυσμενέεσσιν ἕλωρ καὶ κύρμα γένησθε·
κ' ἐκπέρσουσ' εὖ ναιομένην πόλιν ὑμήν·
τάδε πάντα μέλειν νύκτας τε, καὶ ἦμαρ, 490
τομένῳ τηλεκλητῶν γ' ἐπικούρων,
ἐχέμεν' κρατερὴν δ' ἀποθέσθαι ἐνιπήν.
ο Σαρπηδών· δάκε δὲ φρένας Ἕκτορι μῦθος·
ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἅλτο χαμᾶζε,
' ὀξέα δοῦρα, κατὰ στρατὸν ᾤχετο πάντη, 495
μαχέσασθαι· ἔγειρε δὲ φύλοπιν αἰνήν·
ἰχθησαν, καὶ ἐναντίοι ἔσταν Ἀχαιῶν.
' ὑπέμειναν ἀολλέες, οὐδ' ἐφόβηθεν.
χνας ἄνεμος φορέει ἱερὰς κατ' ἀλωὰς,
κμώντων, ὅτε τε ξανθὴ Δημήτηρ 500

Κείνῃ ἐπειγομένων ἀνέμων καρπόν τε, καὶ ἄχνας·
Αἱ δ' ὑπολευκαίνονται ἀχυρμιαί· ὣς τότ' Ἀχαιοὶ
Λευκοὶ ὕπερθε γένοντο κονισάλῳ, ὅν ῥα δι' αὐτῶν
Οὐρανὸν ἐς πολύχαλκον ἐπέπληγον πόδες ἵππων,
505 Ἂψ ἐπιμισγομένων· ὑπὸ δ' ἔστρεφον ἡνιοχῆες.
Οἱ δὲ μένος χειρῶν ἰθὺς φέρον· ἀμφὶ δὲ νύκτα
Θοῦρος Ἄρης ἐκάλυψε μάχῃ, Τρώεσσιν ἀρήγων,
Πάντοσ' ἐποιχόμενος· τοῦ δ' ἐκραίαινεν ἐφετμὰς
Φοίβου Ἀπόλλωνος χρυσαόρου, ὅς μιν ἀνώγει
510 Τρωσὶν θυμὸν ἐγεῖραι, ἐπεὶ ἴδε Παλλάδ' Ἀθήνην
Οἰχομένην· ἣ γάρ ῥα πέλεν Δαναοῖσιν ἀρηγών.
Αὐτὸς δ' Αἰνείαν μάλα πίονος ἐξ ἀδύτοιο
Ἧκε, καὶ ἐν στήθεσσι μένος βάλε ποιμένι λαῶν.
Αἰνείας δ' ἑτάροισι μεθίστατο· τοὶ δ' ἐχάρησαν,
515 Ὡς εἶδον ζωόν τε καὶ ἀρτεμέα προσιόντα,
Καὶ μένος ἐσθλὸν ἔχοντα· μετάλλησάν γε μὲν οὔτι·
Οὐ γὰρ ἔα πόνος ἄλλος, ὃν Ἀργυρότοξος ἔγειρεν,
Ἄρης τε βροτολοιγὸς, Ἔρις τ' ἄμοτον μεμαυῖα.
Τοὺς δ' Αἴαντε δύω, καὶ Ὀδυσσεὺς, καὶ Διομήδης,
520 Ὤτρυνον Δαναοὺς πολεμιζέμεν· οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ
Οὔτε βίας Τρώων ὑπεδείδισαν, οὔτε ἰωκάς,
Ἀλλ' ἔμενον, νεφέλῃσιν ἐοικότες· ἅς τε Κρονίων
Νηνεμίης, ἔστησεν ἐπ' ἀκροπόλοισιν ὄρεσσιν,
Ἀτρέμας, ὄφρ' εὕδῃσι μένος Βορέαο, καὶ ἄλλων
525 Ζαχρειῶν ἀνέμων, οἵ τε νέφεα σκιόεντα
Πνοιῇσιν λιγυρῇσι διασκιδνᾶσιν ἀέντες·
Ὣς Δαναοὶ Τρῶας μένον ἔμπεδον, οὐδ' ἐφέβοντο·
Ἀτρείδης δ' ἀν' ὅμιλον ἐφοίτα, πολλὰ κελεύων,
Ὦ φίλοι, ἀνέρες ἐστὲ, καὶ ἄλκιμον ἦτορ ἕλεσθε,
530 Ἀλλήλους τ' αἰδεῖσθε κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας·
Αἰδομένων τ' ἀνδρῶν πλέονες σόοι, ἠὲ πέφανται·

φευγόν

ων δ' οὔτ' ἂρ κλέος ὄρνυται, οὔτέ τις ἀλκή.
ἀκόντισε δουρὶ θοῶς βάλε δὲ πρόμον ἄνδρα,
ταρον μεγαθύμου, Δηϊκόωντα
δην, ὃν Τρῶες ὁμῶς Πριάμοιο τέκεσσι 535
ει θοὸς ἔσκε μετὰ πρώτοισι μάχεσθαι·
ατ' ἀσπίδα δουρὶ βάλε κρείων Ἀγαμέμνων·
ἔγχος ἔρυτο, διὰ πρὸ δὲ εἴσατο χαλκός·
δ' ἐν γαστρὶ διὰ ζωστῆρος ἔλασσε·
δὲ πεσών, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ. 540
ὖτ' Αἰνείας Δαναῶν ἕλεν ἄνδρας ἀρίστους,
κλῆος, Κρήθωνά τε, Ὀρσίλοχόν τε
πατὴρ μὲν ἔναιεν ἐϋκτιμένῃ ἐνὶ Φηρῇ,
βιότοιο· γένος δ' ἦν ἐκ ποταμοῖο
ὅς τ' εὐρὺ ῥέει Πυλίων διὰ γαίης. 545
τ' Ὀρσίλοχον πολέεσσ' ἄνδρεσσιν ἄνακτα·
ος δ' ἄρ' ἔτικτε Διοκλῆα μεγάθυμον·
ιοκλῆος διδυμάονε παῖδε γενέσθην,
Ὀρσίλοχός τε, μάχης εὖ εἰδότε πάσης.
ρ' ἡβήσαντε, μελαινάων ἐπὶ νηῶν 550
εὔπωλον ἅμ' Ἀργείοισιν ἑπέσθην,
τρείδῃσ', Ἀγαμέμνονι καὶ Μενελάῳ,
ω· τὼ δ' αὖθι τέλος θανάτοιο κάλυψεν.
ώγε λέοντε δύω ὄρεος κορυφῇσιν
την ὑπὸ μητρί, βαθείης τάρφεσιν ὕλης· 555
ρ' ἁρπάζοντε βόας καὶ ἴφια μῆλα
ς ἀνθρώπων κεραΐζετον, ὄφρα καὶ αὐτὼ
ἐν παλάμῃσι κατέκταθεν ὀξέϊ χαλκῷ·
χείρεσσιν ὑπ' Αἰνείαο δαμέντε
έτην, ἐλάτῃσιν ἐοικότες ὑψηλῇσι. 560
εσόντ' ἐλέησε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·
ιὰ προμάχων, κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ,

Σείων ἐγχείην· τοῦ δ' ὤτρυνεν μένος Ἄρης,
Τὰ φρονέων, ἵνα χερσὶν ὑπ' Αἰνείαο δαμείη.
565 Τὸν δ' ἴδεν Ἀντίλοχος μεγαθύμου Νέστορος υἱός·
Βῆ δὲ διὰ προμάχων· περὶ γὰρ δίε ποιμένι λαῶν,
Μή τι πάθῃ, μέγα δέ σφας ἀποσφήλειε πόνοιο.
Τὼ μὲν δὴ χεῖράς τε, καὶ ἔγχεα ὀξυόεντα,
Ἀντίον ἀλλήλων ἐχέτην, μεμαῶτε μάχεσθαι.
570 Ἀντίλοχος δὲ μάλ' ἄγχι παρίστατο ποιμένι λαῶν.
Αἰνείας δ' οὐ μεῖνε, θοός περ ἐὼν πολεμιστής,
Ὡς εἶδεν δύο φῶτε παρ' ἀλλήλοισι μένοντε.
Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν νεκροὺς ἔρυσαν μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν,
Τὼ μὲν ἄρα δειλὼ βαλέτην ἐν χερσὶν ἑταίρων·
575 Αὐτὼ δὲ στρεφθέντε, μετὰ πρώτοισι μαχέσθην.
Ἔνθα Πυλαιμένεα ἑλέτην, ἀτάλαντον Ἄρηϊ,
Ἀρχὸν Παφλαγόνων μεγαθύμων ἀσπιστάων.
Τὸν μὲν ἄρ' Ἀτρεΐδης δουρικλειτὸς Μενέλαος
Ἑσταότ' ἔγχεϊ νύξε, κατὰ κληῗδα τυχήσας.
580 Ἀντίλοχος δὲ Μύδωνα βάλ' ἡνίοχον θεράποντα,
Ἐσθλὸν Ἀτυμνιάδην, ὁ δ' ὑπέστρεφε μώνυχας ἵππους,
Χερμαδίῳ ἀγκῶνα τυχὼν μέσον· ἐκ δ' ἄρα χειρῶν
Ἡνία λεύκ' ἐλέφαντι χαμαὶ πέσον ἐν κονίῃσιν.
Ἀντίλοχος δ' ἄρ' ἐπαΐξας ξίφει ἤλασε κόρσην·
585 Αὐτὰρ ὅγ' ἀσθμαίνων ἐυεργέος ἔκπεσε δίφρου,
Κύμβαχος ἐν κονίῃσιν ἐπὶ βρεχμόν τε καὶ ὤμους.
Δηθὰ μάλ' εἱστήκει, τύχε γὰρ ψαμάθοιο βαθείης,
Ὄφρ' ἵππω πλήξαντε χαμαὶ βάλον ἐν κονίῃσι·
Τοὺς δ' ἵμασ' Ἀντίλοχος, μετὰ δὲ στρατὸν ἤλασ' Ἀχαιῶν.
590 Τοὺς δ' Ἕκτωρ ἐνόησε κατὰ στίχας, ὦρτο δ' ἐπ' αὐτοὺς
Κεκληγώς· ἅμα δὲ Τρώων εἵποντο φάλαγγες
Καρτεραί· ἦρχε δ' ἄρα σφὶν Ἄρης, καὶ πότνι' Ἐνυώ,
Ἡ μὲν, ἔχουσα Κυδοιμὸν ἀναιδέα δηϊοτῆτος·

Ἄρης

Τρώων ῥῆξε φάλαγγα, φόως δ' ἑτάροισιν ἔθηκεν,
Ἄνδρα βαλὼν, ὃς ἄριστος ἐνὶ Θρῄκεσσι τέτυκτο,
Υἱὸν Εὐσώρου, Ἀκάμαντ', ἠΰν τε, μέγαν τε.
Τόν ῥ' ἔβαλε πρῶτος κόρυθος φάλον ἱπποδασείης·
Ἐν δὲ μετώπῳ πῆξε, πέρησε δ' ἄρ' ὀστέον εἴσω 10
Αἰχμὴ χαλκείη· τὸν δὲ σκότος ὄσσ' ἐκάλυψεν.
Ἄξυλον δ' ἄρ' ἔπεφνε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης,
Τευθρανίδην, ὃς ἔναιεν ἐϋκτιμένῃ ἐν Ἀρίσβῃ,
Ἀφνειὸς βιότοιο, φίλος δ' ἦν ἀνθρώποισι·
Πάντας γὰρ φιλέεσκεν, ὁδῷ ἔπι οἰκία ναίων. 15
Ἀλλά οἱ οὔτις τῶν γε τότ' ἤρκεσε λυγρὸν ὄλεθρον,
Πρόσθεν ὑπαντιάσας· ἀλλ' ἄμφω θυμὸν ἀπηύρα,
Αὐτὸν καὶ θεράποντα Καλήσιον, ὅς ῥα τόθ' ἵππων
Ἔσκεν ὑφηνίοχος· τὼ δ' ἄμφω γαῖαν ἐδύτην.
Δρῆσον δ' Εὐρύαλος καὶ Ὀφέλτιον ἐξενάριξε· 20
Βῆ δὲ μετ' Αἴσηπον καὶ Πήδασον, οὕς ποτε νύμφη
Νηῒς Ἀβαρβαρέη τέκ' ἀμύμονι Βουκολίωνι.
Βουκολίων δ' ἦν υἱὸς ἀγαυοῦ Λαομέδοντος,
Πρεσβύτατος γενεῇ, σκότιον δέ ἑ γείνατο μήτηρ·
Ποιμαίνων δ' ἐπ' ὄεσσι μίγη φιλότητι καὶ εὐνῇ· 25
Ἡ δ' ὑποκυσαμένη διδυμάονε γείνατο παῖδε·
Καὶ μὲν τῶν ὑπέλυσε μένος καὶ φαίδιμα γυῖα
Μηκιστηϊάδης, καὶ ἀπ' ὤμων τεύχε' ἐσύλα.
Ἀστύαλον δ' ἄρ' ἔπεφνε μενεπτόλεμος Πολυποίτης·
Πιδύτην δ' Ὀδυσεὺς Περκώσιον ἐξενάριξεν 30
Ἔγχεϊ χαλκείῳ· Τεῦκρος δ' Ἀρετάονα δῖον.
Ἀντίλοχος δ' Ἄβληρον ἐνήρατο δουρὶ φαεινῷ
Νεστορίδης· Ἔλατον δὲ ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
Ναῖε δὲ Σατνιόεντος ἐϋρρείταο παρ' ὄχθας,
Πήδασον αἰπεινήν. Φύλακον δ' ἕλε Λήϊτος ἥρως 35
Φεύγοντ'· Εὐρύπυλος δὲ Μελάνθιον ἐξενάριξεν·

Ἄδρη-

625 Οἵ ἑ, μέγαν περ ἐόντα, καὶ ἴφθιμον, καὶ ἀγαυὸν,
Ὦσαν ἀπὸ σφείων· ὁ δὲ, χασσάμενος πελεμίχθη.
Ὡς οἱ μὲν πονέοντο κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην.
Τληπόλεμον δ' Ἡρακλείδην ἠΰν τε, μέγαν τε,
Ὦρσεν ἐπ' ἀντιθέῳ Σαρπηδόνι μοῖρα κραταιή.
630 Οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
Υἱός θ', υἱωνός τε Διὸς νεφεληγερέταο,
Τὸν καὶ Τληπόλεμος πρότερος πρὸς μῦθον ἔειπε·
Σαρπῆδον, Λυκίων βουληφόρε, τίς τοι ἀνάγκη
Πτώσσειν ἐνθάδ' ἐόντι, μάχης ἀδαήμονι φωτί;
635 Ψευδόμενοι δέ σε φασὶ Διὸς γόνον αἰγιόχοιο
Εἶναι, ἐπεὶ πολλὸν κείνων ἐπιδεύεαι ἀνδρῶν,
Οἳ Διὸς ἐξεγένοντο ἐπὶ προτέρων ἀνθρώπων·
Ἀλλ' οἷόν τινα φασὶ βίην Ἡρακληείην
Εἶναι, ἐμὸν πατέρα θρασυμέμνονα, θυμολέοντα;
640 Ὅς ποτε δεῦρ' ἐλθὼν, ἕνεχ' ἵππων Λαομέδοντος,
Ἓξ οἴῃς σὺν νηυσὶ καὶ ἀνδράσι παυροτέροισιν,
Ἰλίου ἐξαλάπαξε πόλιν, χήρωσε δ' ἀγυιάς.
Σοὶ δὲ κακὸς μὲν θυμὸς, ἀποφθινύθουσι δὲ λαοί.
Οὐδέ τέ σε Τρώεσσιν ὀΐομαι ἄλκαρ ἔσεσθαι,
645 Ἐλθόντ' ἐκ Λυκίης, οὐδ' εἰ μάλα καρτερός ἐσσι,
Ἀλλ' ὑπ' ἐμοῦ δμηθέντα πύλας Ἀΐδαο περήσειν.
Τὸν δ' αὖ Σαρπηδὼν, Λυκίων ἀγὸς, ἀντίον ηὔδα·
Τληπόλεμ', ἤτοι κεῖνος ἀπώλεσεν Ἴλιον ἱρὴν,
Ἀνέρος ἀφραδίῃσιν ἀγαυοῦ Λαομέδοντος,
650 Ὅς ῥά μιν εὖ ἔρξαντα κακῷ ἠνίπαπε μύθῳ,
Οὐδ' ἀπέδωχ' ἵππους, ὧν εἵνεκα τηλόθεν ἦλθε.
Σοὶ δ' ἐγὼ ἐνθάδε φημὶ φόνον καὶ κῆρα μέλαιναν
Ἐξ ἐμέθεν τεύξεσθαι, ἐμῷ δ' ὑπὸ δουρὶ δαμέντα
Εὖχος ἐμοὶ δώσειν, ψυχὴν δ' Ἄϊδι κλυτοπώλῳ.
655 Ὡς φάτο Σαρπηδών· ὁ δ' ἀνέσχετο μείλινον ἔγχος

Τλη-

ιμ@, κ) τ μ̃ ὁμαρτῆ δȣ̃ρα μακρὰ
ῶν ἤϊξαν· ὁ μ̃ βάλεν αὐχένα μέσον
ὤν, αἰχμὴ ῃ διαμπερὲς ἦλθ' ἀλεγεινή·
ὰ' ὀφθαλμȣ̃ς ἐρεβεννὴ νὺξ ἐκάλυψε.
μ@ δ' ἄρα μηρὸν ἀριστερὸν ἔγχεϊ μακρῷ 660
' αἰχμὴ ῃ διέσσυτο μαιμώωσα,
χριμφθεῖσα, πατὴρ δέ τι λοιγὸν ἄμυνεν.
ἄρ' ἀντίθεον Σαρπηδόνα δῖοι ἑταῖροι
πολέμοιο· βάρυνε δέ μιν δόρυ μακρὸν
ον τὸ μ̃ ὅτις ἐπεφράσατ', ὐδ' ἐνόησε, 665
ύσαι δόρυ μείλινον, ὄφρ' ἐπιβαίη,
των· τοῖον γδ ἔχον πόνον ἀμφιέποντες.
μον δ' ἑτέρωθεν ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοὶ
πολέμοιο· νόησε ῃ δῖ@ Ὀδυσσεὺς,
θυμὸν ἔχων· μαίμησε δέ οἱ φίλον ἦτορ. 670
ε δ' ἔπειτα κτ φρένα, κ) κτ θυμὸν,
ρω Διὸς υἱὸν ἐριγδούποιο διώκοι,
ὅ πλεόνων Λυκίων ἀπὸ θυμὸν ἕλοιτο·
Ὀδυσσῆϊ μεγαλήτορι μόρσιμον ἦεν,
Διὸς υἱὸν ἀποκτάμεν ὀξέϊ χαλκῷ. 675
ι πληθὺν Λυκίων τρέπε θυμὸν Ἀθήνη.
Κοίρανον εἷλεν, Ἀλάστορά τε, Χρόμιόν τε,
ιόν θ', Ἅλιόν τε, Νοήμονά τε, Πρύτανίν τε.
κ' ἔτι πλέονας Λυκίων κτάνε δῖ@ Ὀδυσσεὺς,
ι' ὀξὺ νόησε μέγας κορυθαίολ@ Ἕκτωρ. 680
προμάχων κεκορυθμμ@ αἴθοπι χαλκῷ,
ων Δαναοῖσι· χάρη δ' ἄρα οἱ προσιόντι
ν, Διὸς υἱὸς, ἔπ@ δ' ὀλοφυδνὸν ἔειπε,
δη, μὴ δή με ἕλωρ Δαναοῖσιν ἐάσῃς
λ' ἐπάμυνον, ἔπειτά με κ) λίποι αἰὼν 685
ὑμετέρῃ· ἐπεὶ ὐκ ἄρ' ἔμελλον ἔγωγε,

Νοστήσας οἶκόνδε, φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Εὐφρανέειν ἄλοχόν τε φίλην καὶ νήπιον υἱόν.
Ὣς φάτο· τὸν δ' οὔτι προσέφη κορυθαίολος Ἕκτωρ,
690 Ἀλλὰ παρήϊξεν, λελιημένος, ὄφρα τάχιστα
Ὤσαιτ' Ἀργείους, πολέων δ' ἀπὸ θυμὸν ἕλοιτο.
Οἱ μὲν ἄρ' ἀντίθεον Σαρπηδόνα δῖοι ἑταῖροι
Εἷσαν ὑπ' αἰγιόχοιο Διὸς περικαλλέϊ φηγῷ.
Ἐκ δ' ἄρα οἱ μηροῦ δόρυ μείλινον ὦσε θύραζε
695 Ἴφθιμος Πελάγων, ὅς οἱ φίλος ἦεν ἑταῖρος·
Τὸν δ' ἔλιπε ψυχή, κατὰ δ' ὀφθαλμῶν κέχυτ' ἀχλύς·
Αὖτις δ' ἀμπνύνθη, περὶ δὲ πνοιὴ Βορέαο
Ζώγρει ἐπιπνείουσα κακῶς κεκαφηότα θυμόν.
Ἀργεῖοι δ' ὑπ' Ἄρηϊ καὶ Ἕκτορι χαλκοκορυστῇ
700 Οὔτε ποτὲ προτρέποντο μελαινάων ἐπὶ νηῶν,
Οὔτε ποτ' ἀντεφέροντο μάχῃ· ἀλλ' αἰὲν ὀπίσσω
Χάζονθ', ὡς ἐπύθοντο μετὰ Τρώεσσιν Ἄρηα.
Ἔνθα τίνα πρῶτον, τίνα δ' ὕστατον ἐξενάριξεν
Ἕκτωρ τε Πριάμοιο πάϊς καὶ χάλκεος Ἄρης;
705 Ἀντίθεον Τεύθραντ', ἐπὶ δὲ πλήξιππον Ὀρέστην,
Τρῆχόν τ' αἰχμητὴν Αἰτώλιον, Οἰνόμαόν τε,
Οἰνοπίδην θ' Ἕλενον, καὶ Ὀρέσβιον αἰολομίτρην,
Ὅς ῥ' ἐν Ὕλῃ ναίεσκε, μέγα πλούτοιο μεμηλώς,
Λίμνῃ κεκλιμένος Κηφισίδι· πὰρ δέ οἱ ἄλλοι
710 Ναῖον Βοιωτοί, μάλα πίονα δῆμον ἔχοντες.
Τοὺς δ' ὡς οὖν ἐνόησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη
Ἀργείους ὀλέκοντας ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ,
Αὐτίκ' Ἀθηναίην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Ὢ πόποι, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος Ἀτρυτώνη,
715 Ἦ ῥ' ἅλιον τὸν μῦθον ὑπέστημεν Μενελάῳ,
Ἴλιον ἐκπέρσαντ' εὐτείχεον ἀπονέεσθαι,
Εἰ οὕτω μαίνεσθαι ἐάσομεν οὖλον Ἄρηα.

Ἀ

γε δὴ καὶ νῶϊ μεδώμεθα θούριδος ἀλκῆς.
φατ'· οὐδ' ἀπίθησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
ἐποιχομένη χρυσάμπυκας ἔντυεν ἵππους,
ιέσβα θεά, θυγάτηρ μεγάλοιο Κρόνοιο.
ἀμφ' ὀχέεσσι θοῶς βάλε καμπύλα κύκλα,
ὀκτάκνημα, σιδηρέῳ ἄξονι ἀμφίς·
ι χρυσέη ἴτυς ἄφθιτος, αὐτὰρ ὕπερθεν
ἐπίσσωτρα, προσαρηρότα, θαῦμα ἰδέσθαι·
ι δ' ἀργύρου εἰσὶ περίδρομοι ἀμφοτέρωθεν.
δὲ χρυσέοισι καὶ ἀργυρέοισιν ἱμᾶσιν
ν· δοιαὶ δὲ περίδρομοι ἄντυγές εἰσι·
ξ ἀργύρεος ῥυμὸς πέλεν· αὐτὰρ ἐπ' ἄκρῳ
ύσειον, καλὸν ζυγόν, ἐν δὲ λέπαδνα
ιλε, χρύσει'· ὑπὸ δὲ ζυγὸν ἤγαγεν Ἥρη
ἰκύποδας, μεμαυῖ' ἔριδος καὶ ἀϋτῆς·
Ἀθηναίη, κούρη Διὸς αἰγιόχοιο
μὲν κατέχευεν ἑανὸν πατρὸς ἐπ' οὔδει
, ὅν ῥ' αὐτὴ ποιήσατο καὶ κάμε χερσίν.
ιτῶνα ἐνδῦσα Διὸς νεφεληγερέταο,
ν ἐς πόλεμον θωρήσσετο δακρυόεντα.
ἄρ' ὤμοισιν βάλετ' αἰγίδα θυσσανόεσσαν,
ὴν περὶ μὲν πάντῃ Φόβος ἐστεφάνωτο·
ἔρις, ἐν δ' Ἀλκή, ἐν δὲ κρυόεσσα Ἰωκή·
ε Γοργείη κεφαλὴ δεινοῖο πελώρου,
, σμερδνή τε, Διὸς τέρας αἰγιόχοιο.
ἐπ' ἀμφίφαλον κυνέην θέτο τετραφάληρον,
, ἑκατὸν πολέων πρυλέεσσ' ἀραρυῖαν.
εα φλόγεα ποσὶ βήσετο· λάζετο δ' ἔγχος
έγα, στιβαρόν, τῷ δάμνησι στίχας ἀνδρῶν
τοῖσίν τε κοτέσσεται ὀβριμοπάτρη.
ιάστιγι θοῶς ἐπεμαίετ' ἄρ' ἵππους.

Αὐ-

Αὐτόμαται δὲ πύλαι μύκον οὐρανοῦ, ἃς ἔχον Ὧραι
750 Τῆς ἐπιτέτραπται μέγας οὐρανὸς Οὔλυμπός τε,
Ἠμὲν ἀνακλῖναι πυκινὸν νέφος, ἠδ' ἐπιθεῖναι.
Τῇ ῥα δι' αὐτάων κεντρηνεκέας ἔχον ἵππους·
Εὗρον δὲ Κρονίωνα, θεῶν ἄτερ ἥμενον ἄλλων,
Ἀκροτάτῃ κορυφῇ πολυδειράδος Οὐλύμποιο.
755 Ἔνθ' ἵππους στήσασα θεὰ λευκώλενος Ἥρη
Ζῆν' ὕπατον Κρονίδην ἐξείρετο, καὶ προσέειπε,
Ζεῦ πάτερ, οὐ νεμεσίζῃ Ἄρει τάδε καρτερὰ ἔργα;
Ὁσσάτιόν τε καὶ οἷον ἀπώλεσε λαὸν Ἀχαιῶν
Μὰψ, ἀτὰρ οὐ κατὰ κόσμον; ἐμοὶ δ' ἄχος· οἱ δὲ ἕκη.
760 Τέρπονται Κύπρις τε καὶ ἀργυρότοξος Ἀπόλλων,
Ἄφρονα τοῦτον ἀνέντες, ὃς οὔτινα οἶδε θέμιστα.
Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥά τί μοι κεχολώσεαι, αἴκεν Ἄρηα
Λυγρῶς πεπληγυῖα μάχης ἐξαποδίωμαι;
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζε
765 Ἄγρει μάν οἱ ἔπορσον Ἀθηναίην ἀγελείην,
Ἥ ἑ μάλιστ' εἴωθε κακῆς ὀδύνῃσι πελάζειν.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη·
Μάστιξεν δ' ἵππους· τὼ δ' οὐκ ἄκοντε πετέσθην
Μεσσηγὺς γαίης τε καὶ οὐρανοῦ ἀστερόεντος.
770 Ὅσσον δ' ἠεροειδὲς ἀνὴρ ἴδεν ὀφθαλμοῖσιν,
Ἥμενος ἐν σκοπιῇ, λεύσσων ἐπὶ οἴνοπα πόντον,
Τόσσον ἐπιθρώσκουσι θεῶν ὑψηχέες ἵπποι.
Ἀλλ' ὅτε δὴ Τροίην ἷξον, ποταμώ τε ῥέοντε,
Ἧχι ῥοὰς Σιμόεις συμβάλλετον ἠδὲ Σκάμανδρος
775 Ἔνθ' ἵππους ἔστησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
Λύσασ' ἐξ ὀχέων· περὶ δ' ἠέρα πουλὺν ἔχευε.
Τοῖσιν δ' ἀμβροσίην Σιμόεις ἀνέτειλε νέμεσθαι.
Αἱ δὲ βάτην τρήρωσι πελειάσιν ἴθμαθ' ὁμοῖαι,
Ἀνδράσιν Ἀργείοισιν ἀλεξέμεναι μεμαυῖαι.

Α

ἵτε δή ῥ' ἵκανον, ὅθι πλεῖστοι καὶ ἄριστοι 780
ν, ἀμφὶ βίην Διομήδεος ἱπποδάμοιο
ὶοι, λείουσιν ἐοικότες ὠμοφάγοισιν,
ἰ κάπροισιν, τῶν τε σθένος οὐκ ἀλαπαδνόν.
τᾶσ' ἤϋσε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
ει εἰσαμένη μεγαλήτορι χαλκεοφώνῳ, 785
τον αὐδήσασχ', ὅσον ἄλλοι πεντήκοντα,
ὐς, Ἀργεῖοι, κάκ' ἐλέγχεα, εἶδος ἀγητοί·
μὲν ἐς πόλεμον πωλέσκετο δῖος Ἀχιλλεὺς,
οτε Τρῶες πρὸ πυλάων Δαρδανιάων
γκον· κείνου γὰρ ἐδείδισαν ὄβριμον ἔγχος·
' ἕκαθεν πόλιος κοίλης ἐπὶ νηυσὶ μάχονται.
εἰποῦσ', ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου·
δ' ἐπόρουσε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
τόν γε ἄνακτα παρ' ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν
ἀναψύχοντα, τό μιν βάλε Πάνδαρος ἰῷ· 795
γάρ μιν ἔτειρεν ὑπὸ πλατέος τελαμῶνος
ος εὐκύκλου· τῷ τείρετο, κάμνε δὲ χεῖρα·
ἴσχων τελαμῶνα, κελαινεφὲς αἷμ' ἀπομόργνυ,
υ δὲ θεὰ ζυγοῦ ἥψατο, φώνησέν τε,
ὀλίγον οἷ παῖδα ἐοικότα γείνατο Τυδεύς, 800
ς τοι μικρὸς μὲν ἔην δέμας, ἀλλὰ μαχητής.
ὅτε πέρ μιν ἐγὼ πολεμίζειν οὐκ εἴασκον,
ἐκπαιφάσσειν, ὅτε τ' ἤλυθε νόσφιν Ἀχαιῶν
ος ἐς Θήβας, πολέας μετὰ Καδμείωνας·
θαί μιν ἄνωγον ἐνὶ μεγάροισιν ἕκηλον· 805
ὁ θυμὸν ἔχων ὃν καρτερὸν, ὡς τὸ πάρος περ,
Καδμείων προκαλίζετο· πάντα δ' ἐνίκα
ως· τοίη οἱ ἐγὼν ἐπιτάῤῥοθος ἦα.
' ἤτοι μὲν ἐγὼ πάρα θ' ἵσταμαι, ἠδὲ φυλάσσω,
προφρονέως κέλομαι Τρώεσσι μάχεσθαι· 810

Ἀλλὰ

Ἀλλά σευ ἢ κάματος πολυάϊξ γυῖα δέδυκεν,
Ἤ νύ σέ που δέος ἴσχει ἀκήριον· οὐ σύ γ' ἔπειτα
Τυδέος ἔκγονός ἐσσι, δαΐφρονος Οἰνείδαο.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρατερὸς Διομήδης,
815 Γινώσκω σε, θεά, θύγατερ Διὸς αἰγιόχοιο,
Τῷ τοι προφρονέως ἐρέω ἔπος, οὐδ' ἐπικεύσω·
Οὔτε τί με δέος ἴσχει ἀκήριον, οὔτε τις ὄκνος·
Ἀλλ' ἔτι σῶν μέμνημαι ἐφετμέων, ἃς ἐπέτειλας,
Οὔ μ' εἴας μακάρεσι θεοῖς ἀντικρὺ μάχεσθαι
820 Τοῖς ἄλλοις· ἀτὰρ εἴ κε, Διὸς θυγάτηρ, Ἀφροδίτη
Ἔλθῃσ' ἐς πόλεμον, τήνγ' οὐτάμεν ὀξέϊ χαλκῷ.
Τοὔνεκα νῦν αὐτός τ' ἀναχάζομαι, ἠδὲ καὶ ἄλλους
Ἀργείους ἐκέλευσα ἀλήμεναι ἐνθάδε πάντας·
Γινώσκω γὰρ Ἄρηα μάχην ἀνὰ κοιρανέοντα.
825 Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Τυδείδη Διόμηδες, ἐμῷ κεχαρισμένε θυμῷ,
Μήτε σύ γ' Ἄρεα τόν δε τὶ δείδιθι, μήτε τιν' ἄλλον
Ἀθανάτων· τοίη τοι ἐγὼν ἐπιτάρροθός εἰμι.
Ἀλλ' ἄγ' ἐπ' Ἄρηϊ πρώτῳ ἔχε μώνυχας ἵππους
830 Τύψον δὲ σχεδίην, μηδ' ἅζεο θοῦρον Ἄρηα
Τοῦτον μαινόμενον, τυκτὸν κακόν, ἀλλοπρόσαλλον·
Ὃς πρώην μὲν ἐμοί τε καὶ Ἥρῃ στεῦτ' ἀγορεύων,
Τρωσὶ μαχήσεσθαι, ἀτὰρ Ἀργείοισιν ἀρήξειν,
Νῦν δὲ μετὰ Τρώεσσιν ὁμιλεῖ, τῶν δὲ λέλασται.
835 Ὣς φαμένη, Σθένελον μὲν ἀφ' ἵππων ὦσε χαμᾶζε,
Χειρὶ πάλιν ἐρύσασ'· ὁ δ' ἄρ' ἐμμαπέως ἀπόρουσε·
Ἡ δ' ἐς δίφρον ἔβαινε παραὶ Διομήδεα δῖον
Ἐμμεμαυῖα θεά· μέγα δ' ἔβραχε φήγινος ἄξων
Βριθοσύνῃ· δεινὴν γὰρ ἄγεν θεόν, ἄνδρα τ' ἄριστον.
840 Λάζετο δὲ μάστιγα καὶ ἡνία Παλλὰς Ἀθήνη·
Αὐτίκ' ἐπ' Ἄρηϊ πρώτῳ ἔχε μώνυχας ἵππους.

Ἤτοι

Περίφαντα πελώριον ἐξενάριξεν,
ιχ' ἄριστον, Ὀχησίου ἀγλαὸν υἱόν.
ρης ἐνάριζε μιαιφόνος· αὐτὰρ Ἀθήνη
ος κυνέην, μή μιν ἴδοι ὄβριμος Ἄρης. 845
δὲ βροτολοιγὸς Ἄρης Διομήδεα δῖον,
Περίφαντα πελώριον αὐτόθ' ἔασε
ι πρῶτον κτείνων ἐξαίνυτο θυμὸν,
ῆ ῥ' ἰθὺς Διομήδεος ἱπποδάμοιο.
δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες, 850
Ἄρης ὠρέξαθ' ὑπὲρ ζυγὸν, ἡνία θ' ἵππων,
αλκείῳ, μεμαὼς ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσαι·
χειρὶ λαβοῦσα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη
ὲκ δίφροιο ἐτώσιον ἀϊχθῆναι.
αὖθ' ὡρμᾶτο βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης 855
χαλκείῳ· ἐπέρεισε δὲ Παλλὰς Ἀθήνη
ς κενεῶνα, ὅθι ζωννύσκετο μίτρην.
ν οὖτα τυχὼν, διὰ δὲ χρόα καλὸν ἔδαψεν.
υ σπάσεν αὖτις· ὁ δ' ἔβραχε χάλκεος Ἄρης,
ἐννεάχιλοι ἐπίαχον, ἢ δεκάχιλοι 860
ι πολέμῳ, ἔριδα ξυνάγοντες Ἄρηος.
ρ' ὑπὸ τρόμος εἷλεν Ἀχαιούς τε, Τρῶάς τε,
· τόσον ἔβραχ' Ἄρης, ἆτος πολέμοιο.
ὲκ νεφέων ἐρεβεννὴ φαίνεται ἀὴρ,
ἐξ ἀνέμοιο δυσαέος ὀρνυμένοιο· 865
υδείδῃ Διομήδεϊ χάλκεος Ἄρης
ὁμοῦ νεφέεσσιν ἰὼν εἰς οὐρανὸν εὐρύν.
ως δ' ἵκανε θεῶν ἕδος αἰπὺν Ὄλυμπον
Διὶ Κρονίωνι καθέζετο, θυμὸν ἀχεύων,
ρ' ἄμβροτον αἷμα, καταρρέον ἐξ ὠτειλῆς, 870
οφυρόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
ίτερ, οὐ νεμεσίζῃ, ὁρῶν τάδε καρτερὰ ἔργα;

Αἰεί

Αἰεί τοι ῥίγιστα θεοὶ τετληότες εἰμὲν,
Ἀλλήλων ἰότητι, χάριν δ' ἄνδρεσσι φέροντες.
875 Σοὶ πάντες μαχόμεσθα· σὺ γὰρ τέκες ἄφρονα κούρην
Οὐλομένην, ᾗτ' αἰὲν ἀήσυλα ἔργα μέμηλεν.
Ἄλλοι μὲν γὰρ πάντες, ὅσοι θεοί εἰσ' ἐν Ὀλύμπῳ,
Σοί τ' ἐπιπείθονται, καὶ δεδμήμεσθα ἕκαστος·
Ταύτην δ' οὔτ' ἔπεϊ προτιβάλλεαι, οὔτε τι ἔργῳ,
880 Ἀλλ' ἀνιεῖς, ἐπεὶ αὐτὸς ἐγείναο παῖδ' ἀΐδηλον.
Ἣ νῦν Τυδέος υἱὸν ὑπέρθυμον Διομήδεα
Μαργαίνειν ἀνέηκεν ἐπ' ἀθανάτοισι θεοῖσι.
Κύπριδα μὲν πρῶτον σχεδὸν οὔτασε χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ·
Αὐτὰρ ἔπειτ' αὐτῷ μοι ἐπέσσυτο, δαίμονι ἶσος·
885 Ἀλλά μ' ὑπήνεικαν ταχέες πόδες· ἦτέ κε δηρὸν
Αὐτοῦ πήματ' ἔπασχον ἐν αἰνῇσιν νεκάδεσσιν,
Ἤ κεν ζὼς ἀμενηνὸς ἔα χαλκοῖο τυπῇσι.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη νεφεληγερέτα Ζ
Μήτι μοι, Ἀλλοπρόσαλλε, παρεζόμενος μινύριζ
890 Ἔχθιστος δέ μοι ἐσσὶ θεῶν, οἳ Ὄλυμπον ἔχουσιν·
Αἰεὶ γάρ τοι ἔρις τε φίλη, πόλεμοί τε, μάχαι τε.
Μητρός τοι μένος ἐστὶν ἀάσχετον, οὐκ ἐπιεικτὸν,
Ἥρης· τὴν μὲν ἐγὼ σπουδῇ δάμνημ' ἐπέεσσιν,
Τῷ σ' ὀΐω κείνης τάδε πάσχειν ἐννεσίῃσιν.
895 Ἀλλ' οὐ μάν σ' ἔτι δηρὸν ἀνέξομαι ἄλγε' ἔχοντα.
Ἐκ γὰρ ἐμεῦ γένος ἐσσὶ, ἐμοὶ δέ σε γείνατο μήτηρ·
Εἰ δέ τευ ἐξ ἄλλου γε θεῶν γένευ ὧδ' ἀΐδηλος,
Καί κεν δὴ πάλαι ἦσθα ἐνέρτερος Οὐρανιώνων.
Ὣς φάτο, καὶ Παιήον' ἀνώγει ἰήσασθαι·
900 Τῷ δ' ἐπὶ Παιήων ὀδυνήφατα φάρμακα πάσσων,
Ἠκέσατ'· οὐ μὲν γάρ τι καταθνητός γ' ἐτέτυκτο·
Ὡς δ' ὅτ' ὀπὸς γάλα λευκὸν ἐπειγόμενος συνέπηξ
Ὑγρὸν ἐὸν, μάλα δ' ὦκα περιστρέφεται κυκόωντι·

Ὣς ἄρα καρπαλίμως ἰήσατο θοῦρον Ἄρηα.
Τὸν δ' Ἥβη λοῦσεν, χαρίεντα δὲ εἵματα ἕσσε· 905
Πὰρ δὲ Διῒ Κρονίωνι καθέζετο κύδεϊ γαίων.
Αἱ δ' αὖθις πρὸς δῶμα Διὸς μεγάλοιο νέοντο
Ἥρη τ' Ἀργείη καὶ ἀλαλκομενηῒς Ἀθήνη,
Παύσασαι βροτολοιγὸν Ἄρην ἀνδροκτασιάων.

ΤΗΣ

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ Ζ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

ΤΩΝ θεῶν ἀποστάντων τῆς μάχης, οἱ Ἕλληνες πολλοὺς ἀναιροῦσι τῶν Τρώων. Ἑλένου δὲ συμβουλεύσαντος, Ἕκτωρ εἰς τὴν πόλιν ἄνεισι, καὶ τῇ μητρὶ Ἑκάβῃ κελεύει εὔξασθαι τῇ Ἀθηνᾷ, καὶ ὑποσχέσθαι αὐτῇ δώδεκα βοῶν θυσίαν, ὅπως τὸν Διομήδην ἀποστήσειε τῆς μάχης. Τέως δὲ ὄντων αὐτῶν ἐν τῷ πεδίῳ, Γλαῦκος καὶ Διομήδης ἀναγνωρίσαντες φιλίαν πατρικήν, διαλλάσσουσι τὰ ὅπλα ἀλλήλοις· Ἕκτωρ δὲ διαλεχθεὶς τῇ μητρὶ Ἑκάβῃ, καὶ τῇ γυναικὶ Ἀνδρομάχῃ, σὺν τῷ ἀδελφῷ Ἀλεξάνδρῳ εἰς τὸν πόλεμον ἔξεισιν.

Ἕκτορος καὶ Ἀνδρομάχης ὁμιλία.

Ζῆτα δ' ἄρ' Ἀνδρομάχης καὶ Ἕκτορος ἰστ' ὀαριστύς.

Τρώων δ' οἰώθη καὶ Ἀχαιῶν φύλοπις αἰνή·
Πολλὰ δ' ἄρ' ἔνθα καὶ ἔνθ' ἴθυσε μάχη
πεδίοιο,
Ἀλλήλων ἰθυνομένων χαλκήρεα δοῦρα,
Μεσσηγὺς Σιμόεντος, ἰδὲ Ξάνθοιο ῥοάων.
5 Αἴας δὲ πρῶτος Τελαμώνιος, ἕρκος Ἀχαιῶν,

Τρώων

Ἠέ πη ἐς γαλόων, ἢ εἰνατέρων εὐπέπλων,
Ἢ ἐς Ἀθηναίης ἐξοίχεται, ἔνθα πέρ ἄλλαι
Τρωαὶ ἐϋπλόκαμοι δεινὴν θεὸν ἱλάσκονται; 380
Τὸν δ' αὖτ' ὀτρηρὴ ταμίη πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Ἕκτορ, ἐπεὶ μάλ' ἄνωγας ἀληθέα μυθήσασθαι,
Οὔτε πη ἐς γαλόων, οὔτ' εἰνατέρων εὐπέπλων,
Οὔτ' ἐς Ἀθηναίης ἐξοίχεται, ἔνθα περ ἄλλαι
Τρωαὶ ἐϋπλόκαμοι δεινὴν θεὸν ἱλάσκονται· 385
Ἀλλ' ἐπὶ πύργον ἔβη μέγαν Ἰλίου, οὕνεκ' ἄκουσε
Τείρεσθαι Τρῶας, μέγα δὲ κράτος εἶναι Ἀχαιῶν.
Ἡ μὲν δὴ πρὸς τεῖχος ἐπειγομένη ἀφικάνει,
Μαινομένῃ εἰκυῖα· φέρει δ' ἅμα παῖδα τιθήνη.
Ἦ ῥα γυνὴ ταμίη· ὁ δ' ἀπέσσυτο δώματος Ἕκτωρ 390
Τὴν αὐτὴν ὁδὸν αὖτις, ἐϋκτιμένας κατ' ἀγυιάς.
Εὖτε πύλας ἵκανε, διερχόμενος μέγα ἄστυ,
Σκαιάς, τῇ γὰρ ἔμελλε διεξιέναι πεδίονδε,
Ἔνθ' ἄλοχος πολύδωρος ἐναντίη ἦλθε θέουσα,
Ἀνδρομάχη, θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἠετίωνος· 395
Ἠετίων, ὃς ἔναιεν Ὑποπλάκῳ ὑληέσσῃ,
Θήβῃ Ὑποπλακίῃ, Κιλίκεσσ' ἄνδρεσσιν ἀνάσσων·
Τοῦ περ δὴ θυγάτηρ ἔχεθ' Ἕκτορι χαλκοκορυστῇ·
Ἥ οἱ ἔπειτ' ἤντησ', ἅμα δ' ἀμφίπολος κίεν αὐτῇ,
Παῖδ' ἐπὶ κόλπου ἔχουσ' ἀταλάφρονα, νήπιον αὔτως, 400
Ἑκτορίδην ἀγαπητόν, ἀλίγκιον ἀστέρι καλῷ·
Τόν ῥ' Ἕκτωρ καλέεσκε Σκαμάνδριον, αὐτὰρ οἱ ἄλλοι
Ἀστυάνακτ'· οἶος γὰρ ἐρύετο Ἴλιον Ἕκτωρ.
Ἤτοι ὁ μὲν μείδησεν ἰδὼν ἐς παῖδα σιωπῇ·
Ἀνδρομάχη δέ οἱ ἄγχι παρίστατο δακρυχέουσα, 405
Ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρί, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε,
Δαιμόνιε, φθίσει σε τὸ σὸν μένος, οὐδ' ἐλεαίρεις
Παῖδά τε νηπίαχον, καὶ ἔμ' ἄμμορον, ἣ τάχα χήρη
Σεῦ

Ἄδρηστον δ' ἄρ' ἔπειτα βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος
Ζωὸν ἕλ', ἵππω γάρ οἱ ἀτυζομένω πεδίοιο
Ὄζῳ ἐνὶ βλαφθέντε μυρικίνῳ, ἀγκύλον ἅρμα
40 Ἄξαντ' ἐν πρώτῳ ῥυμῷ, αὐτὼ μὲν ἐβήτην
Πρὸς πόλιν, ᾗπερ οἱ ἄλλοι ἀτυζόμενοι φοβέοντο·
Αὐτὸς δ' ἐκ δίφροιο παρὰ τροχὸν ἐξεκυλίσθη,
Πρηνὴς ἐν κονίῃσιν ἐπὶ στόμα· πὰρ δέ οἱ ἔστη
Ἀτρεΐδης Μενέλαος, ἔχων δολιχόσκιον ἔγχος.
45 Ἄδρηστος δ' ἄρ' ἔπειτα λαβὼν ἐλλίσσετο γούνων,
Ζώγρει, Ἀτρέος υἱὲ, σὺ δ' ἄξια δέξαι ἄποινα·
Πολλὰ δ' ἐν ἀφνειοῦ πατρὸς κειμήλια κεῖται,
Χαλκός τε, χρυσός τε, πολύκμητός τε σίδηρος·
Τῶν κέν τοι χαρίσαιτο πατὴρ ἀπερείσι' ἄποινα,
50 Αἴκεν ἐμὲ ζωὸν πεπύθοιτ' ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
Ὣς φάτο· τῷ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθε·
Καὶ δή μιν τάχ' ἔμελλε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν
Δώσειν ᾧ θεράποντι καταξέμεν· ἀλλ' Ἀγαμέμνων
Ἀντίος ἦλθε θέων, καὶ ὁμοκλήσας, ἔπος ηὔδα,
55 Ὦ πέπον, ὦ Μενέλαε, τίη δὲ σὺ κήδεαι αὔτως
Ἀνδρῶν; ἦ σοὶ ἄριστα πεποίηται κατὰ οἶκον,
Πρὸς Τρώων· τῶν μήτις ὑπεκφύγοι αἰπὺν ὄλεθρον,
Χεῖράς θ' ἡμετέρας· μηδ' ὅντινα γαστέρι μήτηρ
Κοῦρον ἐόντα φέροι, μηδ' ὃς φύγοι· ἀλλ' ἅμα πάντες
60 Ἰλίου ἐξαπολοίατ', ἀκήδεστοι καὶ ἄφαντοι.
Ὣς εἰπὼν ἔτρεψεν ἀδελφειοῦ φρένας ἥρως,
Αἴσιμα παρειπών· ὁ δ' ἀπὸ ἕθεν ὤσατο χειρὶ
Ἥρω' Ἄδρηστον· τὸν δὲ κρείων Ἀγαμέμνων
Οὖτα κατὰ λαπάρην· ὁ δ' ἀνετράπετ'· Ἀτρεΐδης δὲ
65 Λὰξ ἐν στήθεσι βὰς ἐξέσπασε μείλινον ἔγχος.
Νέστωρ δ' Ἀργείοισιν ἐκέκλετο, μακρὸν ἀΰσας,
Ὦ φίλοι, ἥρωες, Δαναοὶ, θεράποντες Ἄρηος,

Μήτις

Μή τις νῦν ἐνάρων ἐπιβαλλόμενος, μετόπισθε
Μιμνέτω, ὥς κεν πλεῖστα φέρων ἐπὶ νῆας ἵκηται·
Ἀλλ' ἄνδρας κτείνωμεν· ἔπειτα δὲ καὶ τὰ ἕκηλοι 70
Νεκροὺς ἀμπεδίον συλήσετε τεθνειῶτας.
Ὣς εἰπὼν, ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου.
Ἔνθα κεν αὖτε Τρῶες ἀρηϊφίλων ὑπ' Ἀχαιῶν
Ἴλιον εἰσανέβησαν, ἀναλκείῃσι δαμέντες,
Εἰ μὴ ἄρ' Αἰνείᾳ τε καὶ Ἕκτορι εἶπε παραστὰς 75
Πριαμίδης Ἕλενος, οἰωνοπόλων ὄχ' ἄριστος,
Αἰνεία τε, καὶ Ἕκτορ, ἐπεὶ πόνος ὔμμι μάλιστα
Τρώων καὶ Λυκίων ἐγκέκλιται, οὕνεκ' ἄριστοι
Πᾶσαν ἐπ' ἰθὺν ἐστὲ μάχεσθαί τε, φρονέειν τε,
Στῆτ' αὐτοῦ, καὶ λαὸν ἐρυκάκετε πρὸ πυλάων, 80
Πάντη ἐποιχόμενοι, πρὶν αὖτ' ἐν χερσὶ γυναικῶν
Φεύγοντας πεσέειν, δηΐοισι δὲ χάρμα γενέσθαι.
Αὐτὰρ ἐπεί κε φάλαγγας ἐποτρύνητον ἁπάσας,
Ἡμεῖς μὲν Δαναοῖσι μαχησόμεθ' αὖθι μένοντες,
Καὶ μάλα τειρόμενοί περ· ἀναγκαίη γὰρ ἐπείγει· 85
Ἕκτορ, ἀτὰρ σὺ πόλινδε μετέρχεο, εἰπὲ δ' ἔπειτα
Μητέρι σῇ καὶ ἐμῇ· ἡ δὲ ξυνάγουσα γεραιὰς,
Νηὸν Ἀθηναίης γλαυκώπιδος, ἐν πόλει ἄκρῃ,
Οἴξασα κληῗδι θύρας ἱεροῖο δόμοιο,
Πέπλον, ὅς οἱ δοκέει χαριέστατος ἠδὲ μέγιστος 90
Εἶναι ἐνὶ μεγάροις, καὶ οἱ πολὺ φίλτατος αὐτῇ,
Θεῖναι Ἀθηναίης ἐπὶ γούνασιν ἠϋκόμοιο·
Καί οἱ ὑποσχέσθαι δυοκαίδεκα βοῦς ἐνὶ νηῷ
Ἤνις, ἠκέστας ἱερευσέμεν, αἴ κ' ἐλεήσῃ
Ἄστυ τε, καὶ Τρώων ἀλόχους, καὶ νήπια τέκνα, 95
Αἴ κεν Τυδέος υἱὸν ἀπόσχῃ Ἰλίου ἱρῆς,
Ἄγριον αἰχμητὴν, κρατερὸν μήστωρα φόβοιο·
Ὃν δὴ ἐγὼ κάρτιστον Ἀχαιῶν φημὶ γενέσθαι.

Οὐδ' Ἀχιλῆά ποθ' ὧδέ γ' ἐδείδιμεν, ὄρχαμον ἀνδρῶν,
100 Ὅνπερ φασὶ θεᾶς ἐξέμμεναι· ἀλλ' ὅδε λίην
Μαίνεται, οὐδέ τίς οἱ δύναται μένος ἰσοφαρίζειν.
Ὣς ἔφαθ'· Ἕκτωρ δ' οὔτι κασιγνήτῳ ἀπίθησεν.
Αὐτίκα δ' ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε·
Πάλλων δ' ὀξέα δοῦρα, κατὰ στρατὸν ᾤχετο πάντη,
105 Ὀτρύνων μαχέσασθαι· ἔγειρε δὲ φύλοπιν αἰνήν.
Οἱ δ' ἐλελίχθησαν, καὶ ἐναντίοι ἔσταν Ἀχαιῶν.
Ἀργεῖοι δ' ὑπεχώρησαν, λῆξαν δὲ φόνοιο·
Φὰν δέ τιν' ἀθανάτων ἐξ οὐρανοῦ ἀστερόεντος
Τρωσὶν ἀλεξήσοντα κατελθέμεν, ὡς ἐλέλιχθεν.
110 Ἕκτωρ δὲ Τρώεσσιν ἐκέκλετο, μακρὸν ἀΰσας,
Τρῶες ὑπέρθυμοι, τηλέκλητοί τ' ἐπίκουροι,
Ἀνέρες ἐστὲ, φίλοι, μνήσασθε δὲ θούριδος ἀλκῆς,
Ὄφρ' ἂν ἐγὼ βείω προτὶ Ἴλιον, ἠδὲ γέρουσιν
Εἴπω βουλευτῇσι, καὶ ἡμετέρῃς ἀλόχοισι,
115 Δαίμοσιν ἀρήσασθαι, ὑποσχέσθαι δ' ἑκατόμβας.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἀπέβη κορυθαίολος Ἕκτωρ·
Ἀμφὶ δέ μιν σφυρὰ τύπτε καὶ αὐχένα δέρμα κελαινὸν,
Ἄντυξ, ἣ πυμάτη θέεν ἀσπίδος ὀμφαλοέσσης.
Γλαῦκος δ' Ἱππολόχοιο πάϊς καὶ Τυδέος υἱὸς
120 Ἐς μέσον ἀμφοτέρων συνίτην μεμαῶτε μάχεσθαι.
Οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
Τὸν πρότερος προσέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης,
Τίς δὲ σύ ἐσσι, φέριστε, καταθνητῶν ἀνθρώπων;
Οὐ μὲν γάρ ποτ' ὄπωπα μάχῃ ἔνι κυδιανείρῃ
125 Τὸ πρίν· ἀτὰρ μὲν νῦν γε πολὺ προβέβηκας ἁπάντων
Σῷ θάρσει, ὅτ' ἐμὸν δολιχόσκιον ἔγχος ἔμεινας.
Δυστήνων δέ τε παῖδες ἐμῷ μένει ἀντιόωσιν.
Εἰ δέ τις ἀθανάτων γε κατ' οὐρανοῦ εἰλήλουθας,
Οὐκ ἂν ἔγωγε θεοῖσιν ἐπουρανίοισι μαχοίμην.

Οὐδὲ

Κρυπταδίῃ φιλότητι μιγήμεναι· ἀλλὰ τὸν οὔτι
Πεῖθ' ἀγαθὰ φρονέοντα δαΐφρονα Βελλεροφόντην.
Ἡ δὲ ψευσαμένη Προῖτον βασιλῆα προσηύδα,
Τεθναίης, ὦ Προῖτ', ἢ κάκτανε Βελλεροφόντην,
165 Ὅς μ' ἔθελεν φιλότητι μιγήμεναι οὐκ ἐθελούσῃ.
Ὣς φάτο· τὸν δὲ ἄνακτα χόλος λάβεν, οἷον ἄκουσε·
Κτεῖναι μέν ῥ' ἀλέεινε, σεβάσσατο γὰρ τόγε θυμῷ,
Πέμπε δέ μιν Λυκίηνδε, πόρεν δ' ὅγε σήματα λυγρὰ,
Γράψας ἐν πίνακι πτυκτῷ θυμοφθόρα πολλά·
170 Δεῖξαι δ' ἠνώγει ᾧ πενθερῷ, ὄφρ' ἀπόλοιτο.
Αὐτὰρ ὁ βῆ Λυκίηνδε θεῶν ὑπ' ἀμύμονι πομπῇ·
Ἀλλ' ὅτε δὴ Λυκίην ἷξε, Ξάνθον τε ῥέοντα,
Προφρονέως μιν τῖεν ἄναξ Λυκίης εὐρείης.
Ἐννῆμαρ ξείνισσε, καὶ ἐννέα βοῦς ἱέρευσεν·
175 Ἀλλ' ὅτε δὴ δεκάτη ἐφάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Καὶ τότε μιν ἐρέεινε, καὶ ᾔτεε σῆμα ἰδέσθαι,
Ὅ, ττι ῥά οἱ γαμβροῖο παρὰ Προίτοιο φέροιτο.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ σῆμα κακὸν παρεδέξατο γαμβροῦ,
Πρῶτον μέν ῥα Χίμαιραν ἀμαιμακέτην ἐκέλευσε
180 Πεφνέμεν· ἡ δ' ἄρ' ἔην θεῖον γένος, οὐδ' ἀνθρώπων,
Πρόσθε λέων, ὄπιθεν δὲ δράκων, μέσση δὲ χίμαιρα,
Δεινὸν ἀποπνείουσα πυρὸς μένος αἰθομένοιο.
Καὶ τὴν μὲν κατέπεφνε, θεῶν τεράεσσι πιθήσας.
Δεύτερον αὖ, Σολύμοισι μαχέσσατο κυδαλίμοισι·
185 Καρτίστην δὴ τήν γε μάχην φάτο δύμεναι ἀνδρῶν.
Τὸ τρίτον αὖ, κατέπεφνεν Ἀμαζόνας ἀντιανείρας.
Τῷ δ' ἄρ' ἀνερχομένῳ πυκινὸν δόλον ἄλλον ὕφαινε.
Κρίνας ἐκ Λυκίης εὐρείης φῶτας ἀρίστους,
Εἷσε λόχον· τοὶ δ' οὔτι πάλιν οἶκόνδε νέοντο·
190 Πάντας γὰρ κατέπεφνεν ἀμύμων Βελλεροφόντης.
Ἀλλ' ὅτε δὴ γίγνωσκε θεοῦ γόνον ἠῢν ἐόντα,

Αὐτοῦ

Αὐτοῦ μιν κατέρυκε, δίδου δ' ὅγε θυγατέρα ἥν·
Δῶκε δέ οἱ τιμῆς βασιληΐδος ἥμισυ πάσης.
Καὶ μήν οἱ Λύκιοι τέμενος τάμον ἔξοχον ἄλλων,
Καλὸν φυταλιῆς καὶ ἀρούρης, ὄφρα νέμοιτο. 195
Ἡ δ' ἔτεκε τρία τέκνα δαΐφρονι Βελλεροφόντῃ,
Ἴσανδρόν τε, καὶ Ἱππόλοχον, καὶ Λαοδάμειαν.
Λαοδαμείῃ μὲν παρελέξατο μητίετα Ζεύς·
Ἡ δ' ἔτεκ' ἀντίθεον Σαρπηδόνα χαλκοκορυστήν.
Ἀλλ' ὅτε δὴ κακεῖνος ἀπήχθετο πᾶσι θεοῖσιν, 200
Ἤτοι ὁ καππεδίον τὸ Ἀλήϊον οἶος ἀλᾶτο,
Ὃν θυμὸν κατέδων, πάτον ἀνθρώπων ἀλεείνων·
Ἴσανδρον δέ οἱ υἱὸν Ἄρης, ἆτος πολέμοιο,
Μαρνάμενον Σολύμοισι κατέκτανε κυδαλίμοισι·
Τὴν δὲ χολωσαμένη χρυσήνιος Ἄρτεμις ἔκτα. 205
Ἱππόλοχος δέ μ' ἔτικτε, καὶ ἐκ τοῦ φημὶ γενέσθαι·
Πέμπε δέ μ' ἐς Τροίην, καί μοι μάλα πόλλ' ἐπέτελλεν,
" Αἰὲν ἀριστεύειν, καὶ ὑπείροχον ἔμμεναι ἄλλων·
" Μηδὲ γένος πατέρων αἰσχυνέμεν, οἳ μέγ' ἄριστοι
Ἔν τ' Ἐφύρῃ ἐγένοντο καὶ ἐν Λυκίῃ εὐρείῃ· 210
Ταύτης τοι γενεῆς τε καὶ αἵματος εὔχομαι εἶναι.
Ὣς φάτο· γήθησεν δὲ βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
Ἔγχος μὲν κατέπηξεν ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ,
Αὐτὰρ ὁ μειλιχίοισι προσηύδα ποιμένα λαῶν,
Ἦ ῥά νύ μοι ξεῖνος πατρώϊός ἐσσι παλαιός· 215
Οἰνεὺς γάρ ποτε δῖος ἀμύμονα Βελλεροφόντην
Ξείνισ' ἐνὶ μεγάροισιν, ἐείκοσιν ἤματ' ἐρύξας·
Οἱ δὲ καὶ ἀλλήλοισι πόρον ξεινήϊα καλά·
Οἰνεὺς μὲν ζωστῆρα δίδου φοίνικι φαεινόν,
Βελλεροφόντης δὲ χρύσεον δέπας ἀμφικύπελλον· 220
Καί μιν ἐγὼ κατέλειπον ἰὼν ἐν δώμασ' ἐμοῖσι.
Τυδέα δ' οὐ μέμνημαι· ἐπεί μ' ἔτι τυτθὸν ἐόντα

Κάλλιφ', ὅτ' ἐν Θήβῃσιν ἀπώλετο λαὸς Ἀχαιῶν.
Τῷ νῦν σοὶ μὲν ἐγὼ ξεῖνος φίλος Ἄργεϊ μέσσῳ
225 Εἰμί, σὺ δ' ἐν Λυκίῃ, ὅτε κὲν τῶν δῆμον ἵκωμαι.
Ἔγχεσι δ' ἀλλήλων ἀλεώμεθα καὶ δι' ὁμίλου.
Πολλοὶ μὲν γὰρ ἐμοὶ Τρῶες, κλειτοί τ' ἐπίκουροι,
Κτείνειν, ὅν κε θεός γε πόρῃ καὶ ποσσὶ κιχείω·
Πολλοὶ δ' αὖ σοὶ Ἀχαιοί, ἐναιρέμεν, ὅν κε δύνηαι.
230 Τεύχεα δ' ἀλλήλοις ἐπαμείψομεν, ὄφρα καὶ οἵδε
Γνῶσιν, ὅτι ξεῖνοι πατρώϊοι εὐχόμεθ' εἶναι.
Ὣς ἄρα φωνήσαντε, καθ' ἵππων ἀΐξαντε,
Χεῖράς τ' ἀλλήλων λαβέτην, καὶ πιστώσαντο.
Ἔνθ' αὖτε Γλαύκῳ Κρονίδης φρένας ἐξέλετο Ζεύς,
235 Ὃς πρὸς Τυδείδην Διομήδεα τεύχε' ἄμειβε,
Χρύσεα χαλκείων, ἑκατόμβοι' ἐννεαβοίων.
Ἕκτωρ δ' ὡς Σκαιάς τε πύλας καὶ φηγὸν ἵκανεν,
Ἀμφ' ἄρα μιν Τρώων ἄλοχοι θέον, ἠδὲ θύγατρες,
Εἰρόμεναι παῖδάς τε, κασιγνήτους τε, ἔτας τε,
240 Καὶ πόσιας· ὁ δ' ἔπειτα θεοῖς εὔχεσθαι ἀνώγει
Πάσας ἑξείης· πολλῇσι δὲ κήδε' ἐφῆπτο.
Ἀλλ' ὅτε δὴ Πριάμοιο δόμον περικαλλέ' ἵκανε,
Ξεστῇς αἰθούσῃσι τετυγμένον, αὐτὰρ ἐν αὐτῷ
Πεντήκοντ' ἔνεσαν θάλαμοι ξεστοῖο λίθοιο,
245 Πλησίοι ἀλλήλων δεδμημένοι· ἔνθα δὲ παῖδες
Κοιμῶντο Πριάμοιο παρὰ μνηστῇς ἀλόχοισι.
Κουράων δ' ἑτέρωθεν ἐναντίοι ἔνδοθεν αὐλῆς
Δώδεκ' ἔσαν τέγεοι θάλαμοι ξεστοῖο λίθοιο,
Πλησίοι ἀλλήλων δεδμημένοι· ἔνθα δὲ γαμβροὶ
250 Κοιμῶντο Πριάμοιο παρ' αἰδοίῃς ἀλόχοισιν.
Ἔνθα οἱ ἠπιόδωρος ἐναντίη ἤλυθε μήτηρ,
Λαοδίκην ἐσάγουσα, θυγατρῶν εἶδος ἀρίστην·
Ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρί, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε·

Κέκλυτέ μευ, Τρῶες, καὶ ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοί,
Ὄφρ' εἴπω, τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
Ὅρκια μὲν Κρονίδης ὑψίζυγος οὐκ ἐτέλεσσεν,
Ἀλλὰ κακὰ φρονέων τεκμαίρεται ἀμφοτέροισιν, 70
Εἰσόκεν ἢ ὑμεῖς Τροίην εὔπυργον ἕλητε,
Ἢ αὐτοὶ παρὰ νηυσὶ δαμήετε ποντοπόροισιν.
Ὑμῖν μὲν γὰρ ἔασιν ἀριστῆες Παναχαιῶν,
Τῶν νῦν ὅντινα θυμὸς ἐμοὶ μαχέσασθαι ἀνώγει,
Δεῦρ' ἴτω ἐκ πάντων, πρόμος ἔμμεναι Ἕκτορι δίῳ. 75
Ὧδε δὲ μυθέομαι, Ζεὺς δ' ἄμμ' ἐπιμάρτυρος ἔστω,
Εἰ μέν κεν ἐμὲ κεῖνος ἕλῃ ταναήκεϊ χαλκῷ,
Τεύχεα συλήσας, φερέτω κοίλας ἐπὶ νῆας,
Σῶμα δὲ οἴκαδ' ἐμὸν δόμεναι πάλιν, ὄφρα πυρός με
Τρῶες καὶ Τρώων ἄλοχοι λελάχωσι θανόντα. 80
Εἰ δέ κ' ἐγὼ τὸν ἕλω, δώῃ δέ μοι εὖχος Ἀπόλλων,
Τεύχεα συλήσας, οἴσω προτὶ Ἴλιον ἱρήν,
Καὶ κρεμόω προτὶ νηὸν Ἀπόλλωνος ἑκάτοιο·
Τὸν δὲ νέκυν ἐπὶ νῆας ἐϋσσέλμους ἀποδώσω,
Ὄφρα ἑ ταρχύσωσι καρηκομόωντες Ἀχαιοί, 85
Σῆμά τέ οἱ χεύωσιν ἐπὶ πλατεῖ Ἑλλησπόντῳ.
Καί ποτέ τις εἴπῃσι καὶ ὀψιγόνων ἀνθρώπων,
Νηῒ πολυκλήϊδι πλέων ἐπὶ οἴνοπα πόντον,
Ἀνδρὸς μὲν τόδε σῆμα πάλαι κατατεθνηῶτος,
Ὅν ποτ' ἀριστεύοντα κατέκτανε φαίδιμος Ἕκτωρ. 90
Ὥς ποτέ τις ἐρέει· τὸ δ' ἐμὸν κλέος οὔποτ' ὀλεῖται.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ,
Αἴδεσθεν μὲν ἀνήνασθαι, δεῖσαν δ' ὑποδέχθαι.
Ὀψὲ δὲ δὴ Μενέλαος ἀνίστατο, καὶ μετέειπε,
Νείκει ὀνειδίζων, μέγα δὲ στεναχίζετο θυμῷ, 95
Ὤ μοι, ἀπειλητῆρες, Ἀχαιΐδες, οὐκέτ' Ἀχαιοί·
Ἦ μὲν δὴ λώβη τάδε γ' ἔσσεται αἰνόθεν αἰνῶς,

Εἰ

285 Φαίην κεν φρέν' ἀτέρπου ὀϊζύος ἐκλελαθέσθαι.
Ὣς ἔφαθ'· ἡ δὲ μολοῦσα ποτὶ μέγαρ' ἀμφιπόλοισι
Κέκλετο· ταὶ δ' ἄρ' ἀόλλισσαν κατὰ ἄστυ γεραιάς.
Αὐτὴ δ' ἐς θάλαμον κατεβήσατο κηώεντα,
Ἔνθ' ἔσαν οἱ πέπλοι παμποίκιλοι, ἔργα γυναικῶν
290 Σιδονίων, τὰς αὐτὸς Ἀλέξανδρος θεοειδὴς
Ἤγαγε Σιδονίηθεν, ἐπιπλὼς εὐρέα πόντον,
Τὴν ὁδὸν, ἣν Ἑλένην περ ἀνήγαγεν εὐπατέρειαν.
Τῶν ἕν' ἀειραμένη Ἑκάβη φέρε δῶρον Ἀθήνῃ,
Ὃς κάλλιστος ἔην ποικίλμασιν, ἠδὲ μέγιστος.
295 Ἀστὴρ δ' ὣς ἀπέλαμπεν· ἔκειτο δὲ νείατος ἄλλων·
Βῆ δ' ἰέναι, πολλαὶ δὲ μετεσσεύοντο γεραιαί.
Αἱ δ' ὅτε νηὸν ἵκανον Ἀθήνης, ἐν πόλει ἄκρῃ,
Τῇσι θύρας ὤϊξε Θεανὼ καλλιπάρῃος,
Κισσηῒς, ἄλοχος Ἀντήνορος ἱπποδάμοιο·
300 Τὴν γὰρ Τρῶες ἔθηκαν Ἀθηναίης ἱέρειαν·
Αἱ δ' ὀλολυγῇ πᾶσαι Ἀθήνῃ χεῖρας ἀνέσχον.
Ἡ δ' ἄρα πέπλον ἑλοῦσα Θεανὼ καλλιπάρῃος,
Θῆκεν Ἀθηναίης ἐπὶ γούνασιν ἠϋκόμοιο·
Εὐχομένη δ' ἠρᾶτο Διὸς κούρῃ μεγάλοιο,
305 Πότνι' Ἀθηναίη, ἐρυσίπτολι, δῖα θεάων,
Ἆξον δὴ ἔγχος Διομήδεος, ἠδὲ καὶ αὐτὸν
Πρηνέα δὸς πεσέειν Σκαιῶν προπάροιθε πυλάων·
Ὄφρα τοι αὐτίκα νῦν δυοκαίδεκα βοῦς ἐνὶ νηῷ
Ἤνις, ἠκέστας ἱερεύσομεν, αἴκ' ἐλεήσῃς
310 Ἄστυ τε, καὶ Τρώων ἀλόχους, καὶ νήπια τέκνα.
Ὣς ἔφατ' εὐχομένη· ἀνένευε δὲ Παλλὰς Ἀθήνη.
Ὣς αἱ μέν ῥ' εὔχοντο Διὸς κούρῃ μεγάλοιο.
Ἕκτωρ δὲ πρὸς δώματ' Ἀλεξάνδροιο βεβήκει
Καλὰ, τά ῥ' αὐτὸς ἔτευξε σὺν ἀνδράσιν, οἳ τότ' ἄριστοι
315 Ἦσαν ἐνὶ Τροίῃ ἐριβώλακι, τέκτονες ἄνδρες,

Οἵ οἱ ἐποίησαν θάλαμον, καὶ δῶμα, καὶ αὐλὴν,
Ἐγγύθι τε Πριάμοιο καὶ Ἕκτορος, ἐν πόλει ἄκρῃ.
Ἔνθ' Ἕκτωρ εἰσῆλθε Διῒ φίλος· ἐν δ' ἄρα χειρὶ
Ἔγχος ἔχ' ἑνδεκάπηχυ· πάροιθε δὲ λάμπετο δουρὸς
Αἰχμὴ χαλκείη, περὶ δὲ χρύσεος θέε πόρκης. 325
Τὸν δ' εὗρ' ἐν θαλάμῳ περικαλλέα τεύχε' ἕποντα·
Ἀσπίδα, καὶ θώρηκα, καὶ ἀγκύλα τόξ' ἀφόωντα·
Ἀργείη δ' Ἑλένη μετ' ἄρα δμωῇσι γυναιξὶν
Ἧστο, καὶ ἀμφιπόλοισι περικλυτὰ ἔργα κέλευε.
Τὸν δ' Ἕκτωρ νείκεσσεν ἰδὼν αἰσχροῖς ἐπέεσι, 330
Δαιμόνι', οὐ μὲν καλὰ χόλον τόνδ' ἔνθεο θυμῷ·
Λαοὶ μὲν φθινύθουσι περὶ πτόλιν, αἰπύ τε τεῖχος,
Μαρνάμενοι· σέο δ' εἵνεκ' ἀϋτή τε, πτόλεμός τε,
Ἄστυ τόδ' ἀμφιδέδηε· σὺ δ' ἂν μαχέσαιο καὶ ἄλλῳ,
Εἴ τινά που μεθιέντα ἴδοις στυγεροῦ πολέμοιο. 335
Ἀλλ' ἄνα, μὴ τάχα ἄστυ πυρὸς δηΐοιο θέρηται.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν Ἀλέξανδρος θεοειδὴς,
Ἕκτορ, ἐπεί με κατ' αἶσαν ἐνείκεσας, οὐδ' ὑπὲρ αἶσαν,
Τοὔνεκά τοι ἐρέω· σὺ δὲ σύνθεο, καὶ μευ ἄκουσον·
Οὔτι ἐγὼ Τρώων τόσσον χόλῳ, οὐδὲ νεμέσει, 340
Ἥμην ἐν θαλάμῳ, ἔθελον δ' ἄχεϊ προτραπέσθαι·
Νῦν δέ με, παρειποῦσ' ἄλοχος μαλακοῖς ἐπέεσσιν,
Ὅρμησ' ἐς πόλεμον· δοκέει δέ μοι ὧδε καὶ αὐτῷ
Λώϊον ἔσσεσθαι· νίκη δ' ἐπαμείβεται ἄνδρας.
Ἀλλ' ἄγε νῦν ἐπίμεινον, ἀρήϊα τεύχεα δύω. 345
Ἢ ἴθ', ἐγὼ δὲ μέτειμι· κιχήσεσθαι δέ σ' ὀΐω.
Ὣς φάτο· τὸν δ' οὔτι προσέφη κορυθαίολος Ἕκτωρ.
Τὸν δ' Ἑλένη μύθοισι προσηύδα μειλιχίοισι,
Δᾶερ ἐμεῖο, κυνὸς κακομηχάνου, ὀκρυοέσσης,
Ὥς μ' ὄφελ' ἤματι τῷ, ὅτε με πρῶτον τέκε μήτηρ, 350
Οἴχεσθαι προφέρουσα κακὴ ἀνέμοιο θύελλα

Εἰς ὄρος, ἢ εἰς κῦμα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης·
Ἔνθα με κῦμ' ἀπόερσε, πάρος τάδε ἔργα γενέσθαι.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τάδε γ' ὧδε θεοὶ κακὰ τεκμήραντο,
350 Ἀνδρὸς ἔπειτ' ὤφελλον ἀμείνονος εἶναι ἄκοιτις,
Ὃς ᾔδη νέμεσίν τε καὶ αἴσχεα πόλλ' ἀνθρώπων.
Τούτῳ δ' οὔτ' ἂρ νῦν φρένες ἔμπεδοι, οὔτ' ἄρ' ὀπίσσω
Ἔσσονται· τῷ κέν μιν ἐπαυρήσεσθαι ὀΐω.
Ἀλλ' ἄγε νῦν εἴσελθε, καὶ ἕζεο τῷδ' ἐπὶ δίφρῳ
355 Δᾶερ, ἐπεί σε μάλιστα πόνος φρένας ἀμφιβέβηκεν,
Εἵνεκ' ἐμεῖο κυνὸς, καὶ Ἀλεξάνδρου ἕνεκ' ἄτης·
Οἷσιν ἐπὶ Ζεὺς θῆκε κακὸν μόρον, ὡς καὶ ὀπίσσω
Ἀνθρώποισι πελώμεθ' ἀοίδιμοι ἐσσομένοισι.
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ·
360 Μή με κάθιζ', Ἑλένη, φιλέουσά περ, οὐδέ με πείσεις.
Ἤδη γάρ μοι θυμὸς ἐπέσσυται, ὄφρ' ἐπαμύνω
Τρώεσσ', οἳ μέγ' ἐμεῖο ποθὴν ἀπεόντος ἔχουσιν.
Ἀλλὰ σύ γ' ὄρνυθι τοῦτον, ἐπειγέσθω δὲ καὶ αὐτὸς,
Ὥς κέν μ' ἔντοσθεν πόλιος καταμάρψῃ ἐόντα.
365 Καὶ γὰρ ἐγὼν οἴκονδε ἐλεύσομαι, ὄφρ' ἂν ἴδωμαι
Οἰκῆάς τ', ἄλοχόν τε φίλην, καὶ νήπιον υἱόν.
Οὐ γάρ τ' οἶδ', εἰ ἔτι σφιν ὑπότροπος ἵξομαι αὖτις,
Ἦ ἤδη μ' ὑπὸ χερσὶ θεοὶ δαμόωσιν Ἀχαιῶν.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἀπέβη κορυθαίολος Ἕκτωρ.
370 Αἶψα δ' ἔπειθ' ἵκανε δόμους εὖ ναιετάοντας,
Οὐδ' εὗρ' Ἀνδρομάχην λευκώλενον ἐν μεγάροισιν,
Ἀλλ' ἥ γε ξὺν παιδὶ καὶ ἀμφιπόλῳ εὐπέπλῳ
Πύργῳ ἐφεστήκει γοόωσά τε, μυρομένη τε.
Ἕκτωρ δ', ὡς οὐκ ἔνδον ἀμύμονα τέτμεν ἄκοιτιν,
375 Ἔστη ἐπ' οὐδὸν ἰὼν, μετὰ δὲ δμωῇσιν ἔειπεν,
Εἰ δ' ἄγε μοι, δμωαὶ, νημερτέα μυθήσασθε·
Πῇ ἔβη Ἀνδρομάχη λευκώλενος ἐκ μεγάροιο;

Ἠέ

Τὸν μὲν πὰρ πόδ' ἑὸν χαμάδις βάλε, φώνησέν τε, 190
Ὦ φίλοι, ἤτοι κλῆρος ἐμὸς, χαίρω δὲ καὶ αὐτὸς
Θυμῷ· ἐπεὶ δοκέω νικησέμεν Ἕκτορα δῖον·
Ἀλλ' ἄγετ', ὄφρ' ἂν ἐγὼ πολεμήϊα τεύχεα δύω,
Τόφρ' ὑμεῖς εὔχεσθε Διὶ Κρονίωνι ἄνακτι,
Σιγῇ ἐφ' ὑμείων, ἵνα μὴ Τρῶές γε πύθωνται· 195
Ἠὲ καὶ ἀμφαδίην, ἐπεὶ οὔτινα δείδιμεν ἔμπης.
Οὐ γάρ τίς με βίῃ γε ἑκὼν ἀέκοντα δίηται,
Οὐδέ τ' ἀϊδρείῃ· ἐπεὶ οὐδ' ἐμὲ νήϊδά γ' οὕτως
Ἔλπομαι ἐν Σαλαμῖνι γενέσθαι τε, τραφέμεν τε.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' εὔχοντο Διὶ Κρονίωνι ἄνακτι. 200
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν, ἰδὼν εἰς οὐρανὸν εὐρὺν,
Ζεῦ πάτερ, Ἴδηθεν μεδέων, κύδιστε, μέγιστε,
Δὸς νίκην Αἴαντι καὶ ἀγλαὸν εὖχος ἀρέσθαι·
Εἰ δὲ καὶ Ἕκτορά περ φιλέεις, καὶ κήδεαι αὐτοῦ,
Ἴσην ἀμφοτέροισι βίην καὶ κῦδος ὄπασσον· 205
Ὣς ἄρ' ἔφαν. Αἴας δὲ κορύσσετο νώροπι χαλκῷ.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντα περὶ χροῒ ἕσσατο τεύχη,
Σεύατ' ἔπειθ', οἷός τε πελώριος ἔρχεται Ἄρης,
Ὅς τ' εἶσιν πόλεμόνδε μετ' ἀνέρας, οὕς τε Κρονίων
Θυμοβόρου ἔριδος μένεϊ ξυνέηκε μάχεσθαι· 210
Τοῖος ἄρ' Αἴας ὦρτο πελώριος, ἕρκος Ἀχαιῶν,
Μειδιόων βλοσυροῖσι προσώπασι· νέρθε δὲ ποσσὶν
Ἤϊε, μακρὰ βιβὰς, κραδάων δολιχόσκιον ἔγχος.
Τὸν δὲ καὶ Ἀργεῖοι μέγ' ἐγήθεον εἰσορόωντες·
Τρῶας δὲ τρόμος αἰνὸς ὑπήλυθε γυῖα ἕκαστον· 215
Ἕκτορί τ' αὐτῷ θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι πάτασσεν.
Ἀλλ' οὔπως ἔτι εἶχεν ὑποτρέσαι, οὐδ' ἀναδῦναι
Ἂψ λαῶν ἐς ὅμιλον, ἐπεὶ προκαλέσσατο χάρμῃ.
Αἴας δ' ἐγγύθεν ἦλθε, φέρων σάκος, ἠΰτε πύργον,
Χάλκεον, ἑπταβόειον, ὅ οἱ Τυχίος κάμε τεύχων, 220

Σκυ-

Σεῦ ἔσομαι· τάχα γάρ σε κατακτανέουσιν Ἀχαιοὶ,
410 Πάντες ἐφορμηθέντες· ἐμοὶ δέ κε κέρδιον εἴη
Σεῦ ἀφαμαρτούσῃ χθόνα δύμεναι· οὐ γὰρ ἔτ' ἄλλη
Ἔσται θαλπωρὴ, ἐπεὶ ἂν σύγε πότμον ἐπίσπης,
Ἀλλ' ἄχε'· οὐδέ μοι ἔστι πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ.
Ἤτοι γὰρ πατέρ' ἁμὸν ἀπέκτανε δῖος Ἀχιλλεὺς,
415 Ἐκ δὲ πόλιν πέρσεν Κιλίκων εὖ ναιετάωσαν,
Θήβην ὑψίπυλον· κατὰ δ' ἔκτανεν Ἠετίωνα,
Οὐδέ μιν ἐξενάριξε· σεβάσσατο γὰρ τόγε θυμῷ·
Ἀλλ' ἄρα μὶν κατέκηε σὺν ἔντεσι δαιδαλέοισιν,
Ἠδ' ἐπὶ σῆμ' ἔχεεν· περὶ δὲ πτελέας ἐφύτευσαν
420 Νύμφαι Ὀρεστιάδες, κοῦραι Διὸς αἰγιόχοιο.
Οἱ δέ μοι ἑπτὰ κασίγνητοι ἔσαν ἐν μεγάροισιν,
Τοὶ μὲν πάντες ἰῷ κίον ἤματι ἄϊδος εἴσω·
Πάντας γὰρ κατέπεφνε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεὺς,
Βουσὶν ἐπ' εἰλιπόδεσσι καὶ ἀργεννῇς ὀΐεσσι.
425 Μητέρα δ', ἣ βασίλευεν Ὑποπλάκῳ ὑληέσσῃ,
Τὴν ἐπεὶ ἂρ δεῦρ' ἤγαγ' ἅμ' ἄλλοισι κτεάτεσσιν,
Ἂψ ὅγε τὴν ἀπέλυσε, λαβὼν ἀπερείσι' ἄποινα·
Πατρὸς δ' ἐν μεγάροισι βάλ' Ἄρτεμις ἰοχέαιρα.
Ἕκτορ, ἀτὰρ σύ μοι ἐσσὶ πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ,
430 Ἠδὲ κασίγνητος, σὺ δέ μοι θαλερὸς παρακοίτης.
Ἀλλ' ἄγε νῦν ἐλέαιρε, καὶ αὐτοῦ μίμν' ἐπὶ πύργῳ,
Μὴ παῖδ' ὀρφανικὸν θήῃς, χήρην τε γυναῖκα·
Λαὸν δὲ στῆσον παρ' ἐρινεὸν, ἔνθα μάλιστα
Ἀμβατός ἐστι πόλις, καὶ ἐπίδρομον ἔπλετο τεῖχος.
435 Τρὶς γὰρ τῇγ' ἐλθόντες ἐπειρήσανθ' οἱ ἄριστοι,
Ἀμφ' Αἴαντε δύω, καὶ ἀγακλυτὸν Ἰδομενῆα,
Ἠδ' ἀμφ' Ἀτρείδας, καὶ Τυδέος ἄλκιμον υἱόν.
Ἤπου τίς σφιν ἔνισπε θεοπροπίων εὖ εἰδώς,
Ἤ νυ καὶ αὐτῶν θυμὸς ἐποτρύνει καὶ ἀνώγει.

Τὴν δ'

Τὴν δ' αὖτε προσέειπε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ· 440
Ἦ καὶ ἐμοὶ τάδε πάντα μέλει, γύναι· ἀλλὰ μάλ' αἰνῶς
Αἰδέομαι Τρῶας καὶ Τρῳάδας ἑλκεσιπέπλους,
Αἴκε, κακὸς ὣς, νόσφιν ἀλυσκάζω πολέμοιο·
Οὐδέ με θυμὸς ἄνωγεν, ἐπεὶ μάθον ἔμμεναι ἐσθλὸς
Αἰεὶ, καὶ πρώτοισι μετὰ Τρώεσσι μάχεσθαι, 445
Ἀρνύμενος πατρός τε μέγα κλέος, ἠδ' ἐμὸν αὐτοῦ.
Εὖ μὲν γὰρ τόδε οἶδα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
Ἔσσεται ἦμαρ, ὅτ' ἄν ποτ' ὀλώλῃ Ἴλιος ἱρὴ,
Καὶ Πρίαμος, καὶ λαὸς ἐϋμμελίω Πριάμοιο·
Ἀλλ' οὔ μοι Τρώων τόσσον μέλει ἄλγος ὀπίσσω, 450
Οὔτ' αὐτῆς Ἑκάβης, οὔτε Πριάμοιο ἄνακτος,
Οὔτε κασιγνήτων, οἵ κεν πολέες τε καὶ ἐσθλοὶ
Ἐν κονίῃσι πέσοιεν ὑπ' ἀνδράσι δυσμενέεσσιν,
Ὅσσον σεῖ, ὅτε κέν τις Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
Δακρυόεσσαν ἄγηται, ἐλεύθερον ἦμαρ ἀπούρας, 455
Καί κεν ἐν Ἄργει ἐοῦσα, πρὸς ἄλλης ἱστὸν ὑφαίνοις,
Καί κεν ὕδωρ φορέοις Μεσσηΐδος, ἢ Ὑπερείης,
Πόλλ' ἀεκαζομένη· κρατερὴ δ' ἐπικείσετ' ἀνάγκη·
Καί ποτέ τις εἴπῃσιν, ἰδὼν κατὰ δάκρυ χέουσαν,
Ἕκτορος ἥδε γυνὴ, ὃς ἀριστεύεσκε μάχεσθαι 460
Τρώων ἱπποδάμων, ὅτε Ἴλιον ἀμφεμάχοντο.
Ὥς ποτέ τις ἐρέει· σοὶ δ' αὖ νέον ἔσσεται ἄλγος
Χήτεϊ τοιοῦδ' ἀνδρὸς, ἀμύνειν δούλιον ἦμαρ.
Ἀλλά με τεθνειῶτα χυτὴ κατὰ γαῖα καλύπτοι,
Πρίν γ' ἔτι σῆς τε βοῆς, σοῦ θ' ἑλκηθμοῖο πυθέσθαι. 465
Ὣς εἰπὼν, οὗ παιδὸς ὀρέξατο φαίδιμος Ἕκτωρ.
Ἂψ δ' ὁ πάϊς πρὸς κόλπον ἐϋζώνοιο τιθήνης
Ἐκλίνθη ἰάχων, πατρὸς φίλου ὄψιν ἀτυχθεὶς,
Ταρβήσας χαλκόν τε, ἰδὲ λόφον ἱππιοχαίτην,
Δεινὸν ἀπ' ἀκροτάτης κόρυθος νεύοντα νοήσας· 470

Ἐκ δ' ἐγέλασσε πατήρ τε φίλος, καὶ πότνια μήτηρ.
Αὐτίκ' ἀπὸ κρατὸς κόρυθ' εἵλετο φαίδιμος Ἕκτωρ,
Καὶ τὴν μὲν κατέθηκεν ἐπὶ χθονὶ παμφανόωσαν·
Αὐτὰρ ὅγ' ὃν φίλον υἱὸν ἐπεὶ κύσε, πῆλέ τε χερσὶν,
475 Εἶπεν ἐπευξάμενος Διΐ τ', ἄλλοισίν τε θεοῖσι·
Ζεῦ, ἄλλοι τε θεοὶ, δότε δὴ καὶ τόνδε γενέσθαι
Παῖδ' ἐμὸν, ὡς καὶ ἐγώ περ, ἀριπρεπέα Τρώεσσιν,
Ὧδε βίην τ' ἀγαθὸν, καὶ Ἰλίου ἶφι ἀνάσσειν.
Καί ποτέ τις εἴπῃσι, Πατρὸς δ' ὅγε πολλὸν ἀμείνων,
480 Ἐκ πολέμου ἀνιόντα· φέροι δ' ἔναρα βροτόεντα,
Κτείνας δήϊον ἄνδρα, χαρείη δὲ φρένα μήτηρ.
Ὣς εἰπὼν, ἀλόχοιο φίλης ἐν χερσὶν ἔθηκε
Παῖδ' ἑόν· ἡ δ' ἄρα μιν κηώδεϊ δέξατο κόλπῳ,
Δακρυόεν γελάσασα· πόσις δ' ἐλέησε νοήσας,
485 Χειρί τέ μιν κατέρεξεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε,
Δαιμονίη, μή μοί τι λίην ἀκαχίζεο θυμῷ·
Οὐ γάρ τίς μ' ὑπὲρ αἶσαν ἀνὴρ ἄϊδι προϊάψει·
Μοῖραν δ' οὔτινά φημι πεφυγμένον ἔμμεναι ἀνδρῶν,
Οὐ κακὸν, οὐδὲ μὲν ἐσθλὸν, ἐπὴν τὰ πρῶτα γένηται.
490 Ἀλλ' εἰς οἶκον ἰοῦσα τὰ σαυτῆς ἔργα κόμιζε,
Ἱστόν τ', ἠλακάτην τε, καὶ ἀμφιπόλοισι κέλευε
Ἔργον ἐποίχεσθαι· πόλεμος δ' ἄνδρεσσι μελήσει
Πᾶσιν, ἐμοὶ δὲ μάλιστα, τοὶ Ἰλίῳ ἐγγεγάασιν.
Ὣς ἄρα φωνήσας κόρυθ' εἵλετο φαίδιμος Ἕκτωρ
495 Ἵππουριν· ἄλοχος δὲ φίλη οἶκόνδε βεβήκει
Ἐντροπαλιζομένη, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέουσα.
Αἶψα δ' ἔπειθ' ἵκανε δόμους εὖ ναιετάοντας
Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο· κιχήσατο δ' ἔνδοθι πολλὰς
Ἀμφιπόλους, τῇσιν δὲ γόον πάσῃσιν ἐνῶρσεν.
500 Αἱ μὲν ἔτι ζωὸν γόον Ἕκτορα ᾧ ἐνὶ οἴκῳ·
Οὐ γάρ μιν ἔτ' ἔφαντο ὑπότροπον ἐκ πολέμοιο

Ἵξεσθαι.

ξ, προφυγόντα μένος καὶ χεῖρας Ἀχαιῶν.
ὐδὲ Πάρις δήθυνεν ἐν ὑψηλοῖσι δόμοισιν·
ἀλλ' ὅ γ', ἐπεὶ κατέδυ κλυτὰ τεύχεα ποικίλα χαλκῷ,
τ' ἔπειτ' ἀνὰ ἄστυ, ποσὶ κραιπνοῖσι πεποιθώς. 505
ὅτε τις στατὸς ἵππος, ἀκοστήσας ἐπὶ φάτνῃ,
ὸν ἀπορρήξας θείῃ πεδίοιο κροαίνων,
ὼς λούεσθαι ἐϋρρεῖος ποταμοῖο,
ων· ὑψοῦ δὲ κάρη ἔχει, ἀμφὶ δὲ χαῖται
ἀΐσσονται· ὁ δ' ἀγλαΐηφι πεποιθὼς, 510
α ἑ γοῦνα φέρει μετά τ' ἤθεα καὶ νομὸν ἵππων·
ὸς Πριάμοιο Πάρις κατὰ Περγάμου ἄκρης
εσι παμφαίνων, ὥστ' ἠλέκτωρ, ἐβεβήκει
αλόων, ταχέες δὲ πόδες φέρον· αἶψα δ' ἔπειτα
α δῖον ἔτετμεν ἀδελφεὸν, εὖτ' ἄρ' ἔμελλε 515
ψεσθ' ἐκ χώρης ὅθι ᾗ ὀάριζε γυναικί.
πρότερος προσέειπεν Ἀλέξανδρος θεοειδής·
ἦ μάλα δή σε καὶ ἐσσύμενον κατερύκω,
ων, οὐδ' ἦλθον ἐναίσιμον, ὡς ἐκέλευες.
δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κορυθαίολος Ἕκτωρ, 520
όνι', οὐκ ἄν τις τοι ἀνὴρ, ὃς ἐναίσιμος εἴη,
ν ἀτιμήσειε μάχης, ἐπεὶ ἄλκιμός ἐσσι.
ὰ ἑκὼν μεθιεῖς τε, καὶ οὐκ ἐθέλεις· τὸ δ' ἐμὸν κῆρ
υται ἐν θυμῷ, ὅθ' ὑπὲρ σέθεν αἴσχε' ἀκούω
Τρώων, οἳ ἔχουσι πολὺν πόνον εἵνεκα σεῖο. 525
ἴομεν· τὰ δ' ὄπισθεν ἀρεσσόμεθ', αἴ κε ποθὶ Ζεὺς
ἐπουρανίοισι θεοῖς αἰειγενέτῃσι
ῆρα στήσασθαι ἐλεύθερον ἐν μεγάροισιν,
ροίης ἐλάσαντες ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς.

ΤΗΣ

ΤΗΣ

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ Η.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Ἑλένου συμβουλεύσαντος, Ἕκτωρ προκαλεῖται τῶν Ἑλλήνων τὸν ἄριστον εἰς μονομαχίαν. Ἐννέα δὲ ἀναστάντων, ἔλαχεν Αἴας ὁ Τελαμώνιος, καὶ γενναίως αὐτοὺς ἀγωνισαμένους διαλύουσι κήρυκες, ἑσπέρας γενομένης. Τῇ δ' ἑξῆς τοὺς νεκροὺς ἀνελόμενοι θάπτουσι, καὶ τεῖχος οἱ Ἕλληνες κατασκευάζουσιν, ἐφ' ᾧ ὁ Ποσειδῶν ἀγανακτεῖ. Ζεύς τε αὐτοῖς διὰ νυκτὸς σημεῖα οὐκ αἴσια τῶν μελλόντων δείκνυσιν.

Ἕκτορος καὶ Αἴαντος μονομαχία.

Ἦτα δ' Αἴας πολέμιζε μόνῳ μόνος Ἕκτορι δίῳ.

Ὣς εἰπὼν πυλέων ἐξέσσυτο φαίδιμος Ἕκτωρ·
Τῷ δ' ἅμ' Ἀλέξανδρος κί' ἀδελφεός, ἐν δ' ἄρα θυμῷ
Ἀμφότεροι μέμασαν πολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι.
Ὡς δὲ θεὸς ναύτῃσιν ἐελδομένοισιν ἔδωκεν

Οὖ-

Παύσασθαι πολέμοιο δυσηχέος, εἰσόκε νεκροὺς
Κήομεν· ὕστερον αὖτε μαχησόμεθ', εἰσόκε δαίμων
Ἄμμε διακρίνῃ, δώῃ δ' ἑτέροισί γε νίκην.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον, ἠδ' ἐπίθοντο.
Δόρπον ἔπειθ' εἵλοντο κατὰ στρατὸν ἐν τελέεσσιν· 380
Ἠῶθεν δ' Ἰδαῖος ἔβη κοίλας ἐπὶ νῆας.
Τοὺς δ' εὗρ' εἰν ἀγορῇ Δαναοὺς, θεράποντας Ἄρηος,
Νηὶ παρὰ πρύμνῃ Ἀγαμέμνονος· αὐτὰρ ὁ τοῖσι,
Στὰς ἐν μέσσοισιν, μετεφώνεεν ἠπύτα κήρυξ,
Ἀτρεΐδαί τε, καὶ ἄλλοι ἀριστῆες παναχαιῶν, 385
Ἠνώγει Πρίαμός τε, καὶ ἄλλοι Τρῶες ἀγαυοὶ,
Εἰπεῖν, αἴκε περ ὔμμι φίλον καὶ ἡδὺ γένοιτο,
Μῦθον Ἀλεξάνδροιο, τοῦ εἵνεκα νεῖκος ὄρωρε·
Κτήματα μὲν ὅσ' Ἀλέξανδρος κοίλης ἐνὶ νηυσὶν
Ἠγάγετο Τροίηνδ', ὡς πρὶν ὤφελλ' ἀπολέσθαι, 390
Πάντ' ἐθέλει δόμεναι, καὶ ἔτ' οἴκοθεν ἄλλ' ἐπιθεῖναι.
Κουριδίην δ' ἄλοχον Μενελάου κυδαλίμοιο
Οὔ φησιν δώσειν· ἦ μιν Τρῶές γε κέλονται.
Καὶ δὲ τόδ' ἠνώγεον εἰπεῖν ἔπος, αἴ κ' ἐθέλητε
Παύσασθαι πολέμοιο δυσηχέος, εἰσόκε νεκροὺς 395
Κήομεν· ὕστερον αὖτε μαχησόμεθ', εἰσόκε δαίμων
Ἄμμε διακρίνῃ, δώῃ δ' ἑτέροισί γε νίκην.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ·
Ὀψὲ δὲ δὴ μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης,
Μήτ' ἄρ τις νῦν κτήματ' Ἀλεξάνδροιο δεχέσθω, 400
Μήθ' Ἑλένην· γνωτὸν δὲ καὶ ὃς μάλα νήπιός ἐστιν,
Ὡς ἤδη Τρώεσσιν ὀλέθρου πείρατ' ἐφῆπται.
Ὣς ἔφατ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπίαχον υἷες Ἀχαιῶν,
Μῦθον ἀγασσάμενοι Διομήδεος ἱπποδάμοιο·
Καὶ τότ' ἄρ' Ἰδαῖον προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων, 405
Ἰδαῖ', ἤτοι μῦθον Ἀχαιῶν αὐτὸς ἀκούεις,

Ἀλλ' ἄγε, πῶς μέμονας πόλεμον καταπαυσέμεν ἀνδρῶν;
Τὴν δ' αὖτε προσέειπεν ἄναξ, Διὸς υἱὸς, Ἀπόλλων·
Ἕκτορος ὄρσωμεν κρατερὸν μένος ἱπποδάμοιο,
Ἤν τινά που Δαναῶν προκαλέσσεται οἰόθεν οἶος
40 Ἀντίβιον μαχέσασθαι, ἐν αἰνῇ δηϊοτῆτι·
Οἱ δέ κ' ἀγασσάμενοι χαλκοκνήμιδες Ἀχαιοὶ
Οἶον ἐπόρσειαν πολεμίζειν Ἕκτορι δίῳ.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Τῶν δ' Ἕλενος, Πριάμοιο φίλος παῖς, σύνθετο θυμῷ
45 Βουλὴν, ἥ ῥα θεοῖσιν ἐφήνδανε μητιόωσι·
Στῆ δὲ παρ' Ἕκτορ' ἰὼν, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Ἕκτορ, υἱὲ Πριάμοιο, Διῒ μῆτιν ἀτάλαντε,
Ἦ ῥά νύ μοί τι πίθοιο; κασίγνητος δέ τοι εἰμί.
Ἄλλους μὲν κάθισον Τρῶας καὶ πάντας Ἀχαιούς·
50 Αὐτὸς δὲ προκάλεσσαι Ἀχαιῶν ὅστις ἄριστος,
Ἀντίβιον μαχέσασθαι, ἐν αἰνῇ δηϊοτῆτι·
Οὐ γάρ πώ τοι μοῖρα θανεῖν καὶ πότμον ἐπισπεῖν.
Ὣς γὰρ ἐγὼν ὄπ' ἄκουσα θεῶν αἰειγενετάων.
Ὣς ἔφαθ'· Ἕκτωρ δ' αὖτ' ἐχάρη μέγα, μῦθον ἀκούσας.
55 Καί ῥ' ἐς μέσσον ἰὼν, Τρώων ἀνέεργε φάλαγγας,
Μέσσου δουρὸς ἑλών· τοὶ δ' ἱδρύνθησαν ἅπαντες.
Κὰδ δ' Ἀγαμέμνων εἷσεν ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς·
Κὰδ δ' ἄρ' Ἀθηναίη τε καὶ ἀργυρότοξος Ἀπόλλων
Ἑζέσθην, ὄρνισιν ἐοικότες αἰγυπιοῖσι,
60 Φηγῷ ἐφ' ὑψηλῇ πατρὸς Διὸς αἰγιόχοιο,
Ἀνδράσι τερπόμενοι· τῶν δὲ στίχες εἵατο πυκναὶ,
Ἀσπίσι καὶ κορύθεσσι καὶ ἔγχεσι πεφρικυῖαι.
Οἵη δὲ Ζεφύροιο ἐχεύατο πόντον ἔπι φρὶξ
Ὀρνυμένοιο νέον, μελάνει δέ τε πόντος ὑπ' αὐτῆς·
65 Τοῖαι ἄρα στίχες εἵατ' Ἀχαιῶν τε Τρώων τε
Ἐν πεδίῳ· Ἕκτωρ δὲ μέσ' ἀμφοτέροισιν ἔειπε·

Κέ-

Κέκλυτέ μευ, Τρῶες, καὶ ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοί,
Ὄφρ' εἴπω, τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
Ὅρκια μὲν Κρονίδης ὑψίζυγος οὐκ ἐτέλεσσεν,
Ἀλλὰ κακὰ φρονέων τεκμαίρεται ἀμφοτέροισιν, 70
Εἰσόκεν ἢ ὑμεῖς Τροίην εὔπυργον ἕλητε,
Ἢ αὐτοὶ παρὰ νηυσὶ δαμείετε ποντοπόροισιν.
Ὑμῖν μὲν γὰρ ἔασιν ἀριστῆες Παναχαιῶν,
Τῶν νῦν ὅντινα θυμὸς ἐμοὶ μαχέσασθαι ἀνώγει,
Δεῦρ' ἴτω ἐκ πάντων, πρόμος ἔμμεναι Ἕκτορι δίῳ. 75
Ὧδε δὲ μυθέομαι, Ζεὺς δ' ἄμμ' ἐπιμάρτυρος ἔστω,
Εἰ μέν κεν ἐμὲ κεῖνος ἕλῃ ταναήκεϊ χαλκῷ,
Τεύχεα συλήσας, φερέτω κοίλας ἐπὶ νῆας,
Σῶμα δὲ οἴκαδ' ἐμὸν δόμεναι πάλιν, ὄφρα πυρός με
Τρῶες καὶ Τρώων ἄλοχοι λελάχωσι θανόντα. 80
Εἰ δέ κ' ἐγὼ τὸν ἕλω, δώῃ δέ μοι εὖχος Ἀπόλλων,
Τεύχεα συλήσας, οἴσω προτὶ Ἴλιον ἱρήν,
Καὶ κρεμόω προτὶ νηὸν Ἀπόλλωνος ἑκάτοιο.
Τὸν δὲ νέκυν ἐπὶ νῆας ἐϋσσέλμους ἀποδώσω,
Ὄφρα ἑ ταρχύσωσι καρηκομόωντες Ἀχαιοί, 85
Σῆμά τέ οἱ χεύωσιν ἐπὶ πλατεῖ Ἑλλησπόντῳ.
Καί ποτέ τις εἴπῃσι καὶ ὀψιγόνων ἀνθρώπων,
Νηῒ πολυκλήϊδι πλέων ἐπὶ οἴνοπα πόντον,
Ἀνδρὸς μὲν τόδε σῆμα πάλαι κατατεθνηῶτος,
Ὅν ποτ' ἀριστεύοντα κατέκτανε φαίδιμος Ἕκτωρ. 90
Ὥς ποτέ τις ἐρέει· τὸ δ' ἐμὸν κλέος οὔποτ' ὀλεῖται.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ,
Αἴδεσθεν μὲν ἀνήνασθαι, δεῖσαν δ' ὑποδέχθαι.
Ὀψὲ δὲ δὴ Μενέλαος ἀνίστατο, καὶ μετέειπε,
Νείκει ὀνειδίζων, μέγα δὲ στοναχίζετο θυμῷ, 95
Ὤ μοι ἀπειλητῆρες, Ἀχαιΐδες, οὐκέτ' Ἀχαιοί·
Ἦ μὲν δὴ λώβη τάδε γ' ἔσσεται αἰνόθεν αἰνῶς,

Εἰ

Εἰ μή τις Δαναῶν νῦν Ἕκτορος ἀντίος εἶσιν,
Ἀλλ' ὑμεῖς μὲν πάντες ὕδωρ καὶ γαῖα γένοισθε,
100 Ἥμενοι αὖθι ἕκαστοι ἀκήριοι, ἀκλεὲς αὔτως·
Τῷδε δ' ἐγὼν αὐτὸς θωρήξομαι· αὐτὰρ ὕπερθεν
Νίκης πείρατ' ἔχονται ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
Ὣς ἄρα φωνήσας κατεδύσετο τεύχεα καλά.
Ἔνθα κέ τοι, Μενέλαε, φάνη βιότοιο τελευτὴ
105 Ἕκτορος ἐν παλάμῃσιν, ἐπεὶ πολὺ φέρτερος ἦεν.
Εἰ μὴ ἀναΐξαντες ἕλον βασιλῆες Ἀχαιῶν,
Αὐτός τ' Ἀτρείδης, εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων,
Δεξιτερῆς ἕλε χειρὸς, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
Ἀφραίνεις, Μενέλαε διοτρεφές· οὐδέ τί σε χρὴ
110 Ταύτης ἀφροσύνης· ἀνὰ δ' ἴσχεο, κηδόμενός περ,
Μηδ' ἔθελ' ἐξ ἔριδος σεῦ ἀμείνονι φωτὶ μάχεσθαι,
Ἕκτορι Πριαμίδῃ, τόν τε στυγέουσι καὶ ἄλλοι·
Καὶ δ' Ἀχιλεὺς τούτῳ γε μάχῃ ἔνι κυδιανείρῃ
Ἔρριγ' ἀντιβολῆσαι, ὅπερ σέο πολλὸν ἀμείνων.
115 Ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν ἵζευ, ἰὼν μετὰ ἔθνος ἑταίρων·
Τούτῳ δὲ πρόμον ἄλλον ἀναστήσουσιν Ἀχαιοί.
Εἴπερ ἀδειής τ' ἐστὶ, καὶ εἰ μόθου ἔστ' ἀκόρητος,
Φημί μιν ἀσπασίως γόνυ κάμψειν, αἴ κε φύγῃσι
Δηΐου ἐκ πολέμοιο καὶ αἰνῆς δηϊοτῆτος.
120 Ὣς εἰπὼν παρέπεισεν ἀδελφειοῦ φρένας ἥρως,
Αἴσιμα παρειπών· ὁ δ' ἐπείθετο· τοῦ μὲν ἔπειτα
Γηθόσυνοι θεράποντες ἀπ' ὤμων τεύχε' ἕλοντο.
Νέστωρ δ' Ἀργείοισιν ἀνίστατο καὶ μετέειπεν,
Ὢ πόποι, ἦ μέγα πένθος Ἀχαιΐδα γαῖαν ἱκάνει.
125 Ἦ κε μέγ' οἰμώξειε γέρων ἱππηλάτα Πηλεὺς,
Ἐσθλὸς Μυρμιδόνων βουληφόρος ἠδ' ἀγορητὴς,
Ὅς ποτέ μ' εἰρόμενος μέγ' ἐγήθεεν ᾧ ἐνὶ οἴκῳ,
Πάντων Ἀργείων ἐρέων γενεήν τε τόκον τε.

ΤΗΣ ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ Θ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

ΖΕὺς ἀπαγορεύσας τοῖς θεοῖς μηδετέρῳ βοηθεῖν τῶν στρατῶν, ἐπὶ τὴν Ἴδην κατέρχεται· καὶ πρότερον ἴσον μαχομένους τοὺς Ἕλληνας, ἐλάττονας τῶν Τρώων καθίστησιν. Ἥραν δὲ καὶ Ἀθηνᾶν ἐπὶ βοήθειαν τοῖς Ἕλλησιν ἐξιούσας ἐπέσχεν Ἶρις, Διὸς κελεύσαντος. Ἑσπέρας δὲ γενομένης Ἕκτωρ ἐδημηγόρησεν ἐν τῷ πεδίῳ, ὥστε στρατοπεδεύσασθαι, καὶ πῦρ δι' ὅλης νυκτὸς καίειν.

Θεῶν ἀγορὰ καὶ κόλος μάχη.

Θῆτα, θεῶν ἀγορή, Τρώων κράτος, Ἕκτορος εὖχος.

ΗΩ'Σ μὲν κροκόπεπλος ἐκίδνατο πᾶσαν ἐπ' αἶαν,
Ζεὺς δὲ θεῶν ἀγορὴν ποιήσατο τερπικέραυνος,
Ἀκροτάτῃ κορυφῇ πολυδειράδος Οὐλύμποιο·
Αὐτὸς δέ σφ' ἀγόρευε, θεοὶ δ' ἅμα πάντες ἄκουον,
Κέκλυτέ μευ, πάντες τε θεοί, πᾶσαί τε θέαιναι, 5

Ὑμέων δ' οἵπερ ἔασιν ἀριστῆες Παναχαιῶν,
160 Οὐδ' οἳ προφρονέως μέμαθ' Ἕκτορος ἀντίον ἐλθεῖν.
Ὣς νείκεσσ' ὁ γέρων· οἳ δ' ἐννέα πάντες ἀνέσταν.
Ὦρτο πολὺ πρῶτος μὲν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
Τῷ δ' ἐπὶ Τυδεΐδης ὦρτο κρατερὸς Διομήδης·
Τοῖσι δ' ἐπ' Αἴαντες, θοῦριν ἐπιειμένοι ἀλκήν.
165 Τοῖσι δ' ἐπ' Ἰδομενεὺς, καὶ ὀπάων Ἰδομενῆος
Μηριόνης, ἀτάλαντος Ἐνυαλίῳ ἀνδρειφόντῃ·
Τοῖσι δ' ἐπ' Εὐρύπυλος, Εὐαίμονος ἀγλαὸς υἱός·
Ἂν δὲ Θόας Ἀνδραιμονίδης, καὶ δῖος Ὀδυσσεύς.
Πάντες ἄρ' οἵ γ' ἔθελον πολεμίζειν Ἕκτορι δίῳ.
170 Τοῖς δ' αὖτις μετέειπε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
Κλήρῳ νῦν πεπάλαχθε διαμπερὲς, ὅς κε λάχῃσιν.
Οὗτος γὰρ δὴ ὀνήσει ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς·
Καὶ δ' αὐτὸς ὃν θυμὸν ὀνήσεται, αἴ κε φύγῃσι
Δηΐου ἐκ πολέμοιο καὶ αἰνῆς δηϊοτῆτος.
175 Ὣς ἔφαθ'· οἳ δὲ κλῆρον ἐσημήναντο ἕκαστος,
Ἐν δ' ἔβαλον κυνέῃ Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο.
Λαοὶ δ' ἠρήσαντο, θεοῖσι δὲ χεῖρας ἀνέσχον·
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν, ἰδὼν εἰς οὐρανὸν εὐρύν,
Ζεῦ πάτερ, ἢ Αἴαντα λαχεῖν, ἢ Τυδέος υἱόν,
180 Ἢ αὐτὸν βασιλῆα πολυχρύσοιο Μυκήνης.
Ὣς ἄρ' ἔφαν· πάλλεν δὲ Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Ἐκ δ' ἔθορε κλῆρος κυνέης, ὃν ἄρ' ἤθελον αὐτοὶ,
Αἴαντος· κῆρυξ δὲ φέρων ἀν' ὅμιλον ἁπάντῃ,
Δεῖξ' ἐνδέξια πᾶσιν ἀριστήεσσιν Ἀχαιῶν.
185 Οἳ δ' οὐ γιγνώσκοντες ἀπηνήναντο ἕκαστος·
Ἀλλ' ὅτε δὴ τὸν ἵκανε, φέρων ἀν' ὅμιλον ἁπάντῃ,
Ὅς μιν ἐπιγράψας κυνέῃ βάλε, φαίδιμος Αἴας,
Ἦ τοι ὑπέσχεθε χεῖρ'· ὁ δ' ἄρ' ἔμβαλεν, ἄγχι παραστάς·
Γνῶ δὲ κλήρου σῆμα ἰδὼν, γήθησε δὲ θυμῷ.

Τὸν

Τὸν μὲν πὰρ πόδ' ἑὸν χαμάδις βάλε, φώνησέν τε, 190
Ὦ φίλοι, ἤτοι κλῆρος ἐμός, χαίρω δὲ καὶ αὐτὸς
Θυμῷ, ἐπεὶ δοκέω νικησέμεν Ἕκτορα δῖον.
Ἀλλ' ἄγετ', ὄφρ' ἂν ἐγὼ πολεμήϊα τεύχεα δύω,
Τόφρ' ὑμεῖς εὔχεσθε Διῒ Κρονίωνι ἄνακτι,
Σιγῇ ἐφ' ὑμείων, ἵνα μὴ Τρῶές γε πύθωνται· 195
Ἠὲ καὶ ἀμφαδίην, ἐπεὶ οὔτινα δείδιμεν ἔμπης.
Οὐ γάρ τίς με βίῃ γε ἑκὼν ἀέκοντα δίηται,
Οὐδέ τ' ἀϊδρείῃ· ἐπεὶ οὐδ' ἐμὲ νήϊδά γ' οὕτως
Ἔλπομαι ἐν Σαλαμῖνι γενέσθαι τε, τραφέμεν τε.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' εὔχοντο Διῒ Κρονίωνι ἄνακτι. 200
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν, ἰδὼν εἰς οὐρανὸν εὐρύν,
Ζεῦ πάτερ, Ἴδηθεν μεδέων, κύδιστε, μέγιστε,
Δὸς νίκην Αἴαντι καὶ ἀγλαὸν εὖχος ἀρέσθαι·
Εἰ δὲ καὶ Ἕκτορά περ φιλέεις, καὶ κήδεαι αὐτοῦ,
Ἴσην ἀμφοτέροισι βίην καὶ κῦδος ὄπασσον. 205
Ὣς ἄρ' ἔφαν. Αἴας δὲ κορύσσετο νώροπι χαλκῷ.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντα περὶ χροῒ ἕσσατο τεύχη,
Σεύατ' ἔπειθ', οἷός τε πελώριος ἔρχεται Ἄρης,
Ὅς τ' εἶσιν πόλεμόνδε μετ' ἀνέρας, οὕς τε Κρονίων
Θυμοβόρου ἔριδος μένεϊ ξυνέηκε μάχεσθαι. 210
Τοῖος ἄρ' Αἴας ὦρτο πελώριος, ἕρκος Ἀχαιῶν,
Μειδιόων βλοσυροῖσι προσώπασι· νέρθε δὲ ποσσὶν
Ἤϊε, μακρὰ βιβάς, κραδάων δολιχόσκιον ἔγχος.
Τὸν δὲ καὶ Ἀργεῖοι μέγ' ἐγήθεον εἰσορόωντες·
Τρῶας δὲ τρόμος αἰνὸς ὑπήλυθε γυῖα ἕκαστον, 215
Ἕκτορί τ' αὐτῷ θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι πάτασσεν.
Ἀλλ' οὔπως ἔτι εἶχεν ὑποτρέσαι, οὐδ' ἀναδῦναι
Ἂψ λαῶν ἐς ὅμιλον, ἐπεὶ προκαλέσσατο χάρμῃ.
Αἴας δ' ἐγγύθεν ἦλθε, φέρων σάκος, ἠΰτε πύργον,
Χάλκεον, ἑπταβόειον, ὅ οἱ Τυχίος κάμε τεύχων, 220

Σκυτοτόμων ὄχ' ἄριστος, Ὕλῃ ἔνι οἰκία ναίων·
Ὅς οἱ ἐποίησεν σάκος αἰόλον, ἑπταβόειον,
Ταύρων ζατρεφέων, ἐπὶ δ' ὄγδοον ἤλασε χαλκόν·
Τὸ πρόσθε στέρνοιο φέρων Τελαμώνιος Αἴας

225 Στῆ ῥα μάλ' Ἕκτορος ἐγγὺς, ἀπειλήσας δὲ προση
Ἕκτορ, νῦν μὲν δὴ σάφα εἴσεαι οἰόθεν οἶος,
Οἷοι καὶ Δαναοῖσιν ἀριστῆες μετέασι,
Καὶ μετ' Ἀχιλλῆα ῥηξήνορα, θυμολέοντα.
Ἀλλ' ὁ μὲν ἐν νήεσσι κορωνίσι ποντοπόροισι

230 Κεῖτ' ἀπομηνίσας Ἀγαμέμνονι, ποιμένι λαῶν·
Ἡμεῖς δ' εἰμὲν τοῖοι, οἳ ἂν σέθεν ἀντιάσαιμεν,
Καὶ πολέες· ἀλλ' ἄρχε μάχης ἠδὲ πτολέμοιο.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε μέγας κορυθαίολος Ἕ
Αἶαν διογενὲς, Τελαμώνιε, κοίρανε λαῶν,

235 Μήτι μευ, ἠΰτε παιδὸς ἀφαυροῦ, πειρήτιζε,
Ἠὲ γυναικὸς, ἣ οὐκ οἶδεν πολεμήϊα ἔργα·
Αὐτὰρ ἐγὼν εὖ οἶδα μάχας τ' ἀνδροκτασίας τε·
Οἶδ' ἐπὶ δεξιὰ, οἶδ' ἐπ' ἀριστερὰ νωμῆσαι βῶν
Ἀζαλέην, τό μοι ἐστὶ ταλαύρινον πολεμίζειν·

240 Οἶδα δ' ἐνὶ σταδίῃ δηΐῳ μέλπεσθαι Ἄρηϊ.
Οἶδα δ' ἐπαΐξας μόθον ἵππων ὠκειάων.
Ἀλλ' οὐ γάρ σ' ἐθέλω βαλέειν, τοιοῦτον ἐόντα,
Λάθρη ὀπιπτεύσας, ἀλλ' ἀμφαδὸν, αἴ κε τύχω
Ἦ ῥα, καὶ ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχ

245 Καὶ βάλεν Αἴαντος δεινὸν σάκος ἑπταβόειον,
Ἀκρότατον κατὰ χαλκὸν, ὃς ὄγδοος ἦεν ἐπ' αὐτῷ.
Ἓξ δὲ διὰ πτύχας ἦλθε δαΐζων χαλκὸς ἀτειρὴς
Ἐν τῇ δ' ἑβδομάτῃ ῥινῷ σχέτο· δεύτερος αὖτε
Αἴας διογενὴς προΐει δολιχόσκιον ἔγχος.

250 Καὶ βάλε Πριαμίδαο κατ' ἀσπίδα πάντοσε ἴσην.
Διὰ μὲν ἀσπίδος ἦλθε φαεινῆς ὄβριμον ἔγχος,

θώρηκος πολυδαιδάλου ἠρήρειστο·
ἢ παραὶ λαπάρλω διάμησε χιτῶνα
ὁ δ' ἐκλίνθη, καὶ ἀλεύατο κῆρα μέλαιναν·
πασσάμενοι δολίχ' ἔγχεα χερσὶν ἅμ' ἄμφω 255
ισοι, λείουσιν ἐοικότες ὠμοφάγοισιν,
ἀπροισιν, τῶν τε σθένος οὐκ ἀλαπαδνόν.
ς μὲν ἔπειτα μέσον σάκος οὔτασε δουρὶ
ιξεν χαλκὸν, ἀνεγνάμφθη δέ οἱ αἰχμή.
σπίδα νύξεν ἐπάλμενος· ἡ δὲ διὰ πρὸ 260
χέιη· συφέλιξε δέ μιν μεμαῶτα
δ' αὐχέν' ἐπῆλθε· μέλαν δ' ἀνεκήκιεν αἷμα.
ὣς ἀπέληγε μάχης κορυθαίολος Ἕκτωρ·
ζασσάμενος λίθον εἵλετο χειρὶ παχείῃ,
ν πεδίῳ, μέλανα, τρηχύν τε, μέγαν τε. 265
Αἴαντος δεινὸν σάκος ἐπταβόειον,
ομφάλιον· περιήχησεν δ' ἄρα χαλκός.
αὖτ' Αἴας πολὺ μείζονα λᾶαν ἀείρας,
νήσας, ἐπέρεισε δὲ ἶν' ἀπέλεθρον·
ἀσπίδ' ἔαξε, βαλὼν μυλοειδέϊ πέτρῳ 270
οἱ φίλα γοῦναθ'· ὁ δ' ὕπτιος ἐξετανύσθη,
χριμφθείς· τὸν δ' αἶψ' ὤρθωσεν Ἀπόλλων.
δὴ ξιφέεσσ' αὐτοσχεδὸν οὐτάζοντο,
υκες, Διὸς ἄγγελοι ἠδὲ καὶ ἀνδρῶν,
μὲν Τρώων, ὁ δ' Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων. 275
ς τε καὶ Ἰδαῖος, πεπνυμένω ἄμφω
ἀμφοτέρων σκῆπτρα σχέθον· εἶπέ τε μῦθον
αῖος πεπνυμένα μήδεα εἰδώς,
, παῖδε φίλω, πολεμίζετε, μηδὲ μάχεσθον·
γὰρ σφῶϊ φιλεῖ νεφεληγερέτα Ζεύς 280
αἰχμητά· τόγε δὴ καὶ ἴδμεν ἅπαντες.
δη τελέθει, ἀγαθὸν καὶ νυκτὶ πιθέσθαι.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη Τελαμώνιος Αἴας·
Ἰδαῖ', Ἕκτορα ταῦτα κελεύετε μυθήσασθαι.
285 Αὐτὸς γὰρ χάρμῃ προκαλέσσατο πάντας ἀρίστους.
Ἀρχέτω, αὐτὰρ ἐγὼ μάλα πείσομαι, εἴπερ ἂν οὗτος.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ·
Αἶαν, ἐπεί τοι δῶκε θεὸς μέγεθός τε βίην τε,
Καὶ πινυτὴν, περὶ δ' ἔγχει Ἀχαιῶν φέρτατός ἐσσι,
290 Νῦν μὲν παυσώμεσθα μάχης καὶ δηϊοτῆτος,
Σήμερον· ὕστερον αὖτε μαχησόμεθ', εἰσόκε δαίμων
Ἄμμε διακρίνῃ, δώῃ δ' ἑτέροισί γε νίκην·
Νὺξ δ' ἤδη τελέθει, ἀγαθὸν καὶ νυκτὶ πιθέσθαι.
Ὡς σύ τ' ἐϋφρήνῃς πάντας παρὰ νηυσὶν Ἀχαιοὺς,
295 Σούς τε μάλιστα ἔτας, καὶ ἑταίρους, οἵ τοι ἔασιν·
Αὐτὰρ ἐγὼ, κατὰ ἄστυ μέγα Πριάμοιο ἄνακτος,
Τρῶας ἐϋφρανέω καὶ Τρῳάδας ἑλκεσιπέπλους,
Αἵ τε μοὶ εὐχόμεναι θεῖον δύσονται ἀγῶνα.
Δῶρα δ' ἄγ' ἀλλήλοισι περικλυτὰ δώομεν ἄμφω,
300 Ὄφρα τὶς ὧδ' εἴπῃσιν Ἀχαιῶν τε Τρώων τε,
Ἠ μὲν ἐμαρνάσθην ἔριδος πέρι θυμοβόροιο,
Ἠδ' αὖτ' ἐν φιλότητι διέτμαγεν ἀρθμήσαντε.
Ὡς ἄρα φωνήσας δῶκε ξίφος ἀργυρόηλον,
Σὺν κολεῷ τε φέρων καὶ ἐϋτμήτῳ τελαμῶνι·
305 Αἴας δὲ ζωστῆρα δίδου φοίνικι φαεινόν.
Τὼ δὲ διακρινθέντε, ὁ μὲν μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν
Ἤϊ', ὁ δ' ἐς Τρώων ὅμαδον κίε· τοὶ δ' ἐχάρησαν,
Ὡς εἶδον ζωόν τε καὶ ἀρτεμέα προσιόντα,
Αἴαντος προφυγόντα μένος καὶ χεῖρας ἀάπτους.
310 Καί ῥ' ἦγον προτὶ ἄστυ, ἀέλποντες σόον εἶναι.
Αἴαντ' αὖθ' ἑτέρωθεν ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοὶ
Εἰς Ἀγαμέμνονα δῖον ἄγον κεχαρηότα νίκῃ.
Οἱ δ' ὅτε δὴ κλισίῃσιν ἐν Ἀτρεΐδαο γένοντο,

Τοῖσι δὲ βοῦν ἱέρευσεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
Ἄρσενα, πενταέτηρον, ὑπερμενέϊ Κρονίωνι· 315
Τὸν δέρον, ἀμφί θ' ἕπον, καί μιν διέχευαν ἅπαντα,
Μίστυλλόν τ' ἄρ' ἐπισταμένως, πεῖράν τ' ὀβελοῖσιν,
Ὤπτησάν τε περιφραδέως, ἐρύσαντό τε πάντα.
Αὐτὰρ ἐπεὶ παύσαντο πόνου, τετύκοντό τε δαῖτα,
Δαίνυντ', οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης. 320
Νώτοισιν δ' Αἴαντα διηνεκέεσσι γέραιρεν
Ἥρως Ἀτρείδης, εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Τοῖς ὁ γέρων πάμπρωτος ὑφαίνειν ἤρχετο μῆτιν
Νέστωρ, οὗ καὶ πρόσθεν ἀρίστη φαίνετο βουλή· 325
Ὅς σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν,
Ἀτρείδη τε, καὶ ἄλλοι, ἀριστῆες Παναχαιῶν,
Πολλοὶ γὰρ τεθνᾶσι καρηκομόωντες Ἀχαιοί,
Τῶν νῦν αἷμα κελαινὸν ἐΰρροον ἀμφὶ Σκάμανδρον
Ἐσκέδασ' ὀξὺς Ἄρης, ψυχαὶ δ' ἄϊδόσδε κατῆλθον. 330
Τῷ σε χρὴ πόλεμον μὲν ἅμ' ἠοῖ παῦσαι Ἀχαιῶν,
Αὐτοὶ δ' ἀγρόμενοι κυκλήσομεν ἐνθάδε νεκροὺς
Βουσὶ καὶ ἡμιόνοισιν· ἀτὰρ κατακήομεν αὐτοὺς
Τυτθὸν ἀπὸ πρὸ νεῶν, ὥς κ' ὀστέα παισὶν ἕκαστος
Οἴκαδ' ἄγῃ, ὅταν αὖτε νεώμεθα πατρίδα γαῖαν· 335
Τύμβον δ' ἀμφὶ πυρὴν ἕνα χεύομεν ἐξαγαγόντες,
Ἄκριτον ἐν πεδίῳ· ποτὶ δ' αὐτὸν δείμομεν ὦκα
Πύργους ὑψηλούς, εἶλαρ νηῶν τε καὶ αὐτῶν·
Ἐν δ' αὐτοῖσι πύλας ποιήσομεν εὖ ἀραρυίας,
Ὄφρα δι' αὐτάων ἱππηλασίη ὁδὸς εἴη· 340
Ἔκτοσθεν δὲ βαθεῖαν ὀρύξομεν ἐγγύθι τάφρον
Ἥ χ' ἵππους καὶ λαὸν ἐρυκάκοι ἀμφὶς ἐοῦσα,
Μή ποτ' ἐπιβρίσῃ πόλεμος Τρώων ἀγερώχων.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπήνησαν βασιλῆες.

345 Τρώων αὖτ' ἀγορὴ γένετ' Ἰλίου ἐν πόλει ἄκρῃ,
Δεινὴ, τετρηχυῖα, παρὰ Πριάμοιο θύρῃσι·
Τοῖσιν δ' Ἀντήνωρ πεπνυμένος ἦρχ' ἀγορεύειν,
Κέκλυτέ μευ, Τρῶες, καὶ Δάρδανοι, ἠδ' ἐπίκουροι,
Ὄφρ' εἴπω, τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
350 Δεῦτ' ἄγετ', Ἀργείην Ἑλένην καὶ κτήμαθ' ἅμ' αὐτῇ
Δώομεν Ἀτρείδῃσιν ἄγειν· νῦν δ' ὅρκια πιστὰ
Ψευσάμενοι μαχόμεσθα· τῷ οὔ νύ τι κέρδιον ἡμῖν
Ἔλπομαι ἐκτελέεσθαι, ἵνα μὴ ῥέξομεν ὧδε.
Ἤτοι ὅγ' ὣς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἕζετο· τοῖσι δ' ἀνέστη
355 Δῖος Ἀλέξανδρος, Ἑλένης πόσις ἠϋκόμοιο,
Ὅς μιν ἀμειβόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Ἀντῆνορ, σὺ μὲν οὐκ ἔτ' ἐμοὶ φίλα ταῦτ' ἀγορεύεις.
Οἶσθα καὶ ἄλλον μῦθον ἀμείνονα τοῦδε νοῆσαι·
Εἰ δ' ἐτεὸν δὴ τοῦτον ἀπὸ σπουδῆς ἀγορεύεις,
360 Ἐξ ἄρα δή τοι ἔπειτα θεοὶ φρένας ὤλεσαν αὐτοί.
Αὐτὰρ ἐγὼ Τρώεσσι μεθ' ἱπποδάμοις ἀγορεύσω,
Ἀντικρὺ δ' ἀπόφημι, γυναῖκα μὲν οὐκ ἀποδώσω·
Κτήματα δ', ὅσσ' ἀγόμην ἐξ Ἄργεος ἡμέτερον δῶ,
Πάντ' ἐθέλω δόμεναι, καὶ ἔτ' οἴκοθεν ἄλλ' ἐπιθεῖναι.
365 Ἤτοι ὅγ' ὣς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἕζετο· τοῖσι δ' ἀνέστη
Δαρδανίδης Πρίαμος, θεόφιν μήστωρ ἀτάλαντος·
Ὅς σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπε,
Κέκλυτέ μευ, Τρῶες, καὶ Δάρδανοι, ἠδ' ἐπίκουροι,
Ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει·
370 Νῦν μὲν δόρπον ἕλεσθε κατὰ στρατὸν, ὡς τοπάρος περ,
Καὶ φυλακῆς μνήσασθε, καὶ ἐγρήγορθε ἕκαστος·
Ἠῶθεν δ' Ἰδαῖος ἴτω κοίλας ἐπὶ νῆας,
Εἰπέμεν Ἀτρείδῃσ', Ἀγαμέμνονι καὶ Μενελάῳ,
Μῦθον Ἀλεξάνδροιο, τοῦ εἵνεκα νεῖκος ὄρωρε·
375 Καὶ δὲ τόδ' εἰπέμεναι πυκινὸν ἔπος, αἴ κ' ἐθέλωσι

Παύ-

ς πολέμοιο δυσηχέος, εἰσόκε νεκροὺς
ὕστερον αὖτε μαχησόμεθ', εἰσόκε δαίμων
διακρίνῃ, δῴη δ' ἑτέροισί γε νίκην.
ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον, ἠδ' ἐπίθοντο.
δόρπον ἔπειθ' εἵλοντο κατὰ στρατὸν ἐν τελέεσσιν· 380
ἠῶθεν δ' Ἰδαῖος ἔβη κοίλας ἐπὶ νῆας.
τοὺς δ' εὗρ' εἰν ἀγορῇ Δαναοὺς θεράποντας Ἄρηος,
νηῒ πάρα πρύμνῃ Ἀγαμέμνονος· αὐτὰρ ὁ τοῖσι
στὰς ἐν μέσσοισιν, μετεφώνεεν ἠπύτα κήρυξ.
Ἀτρεΐδαι τε, καὶ ἄλλοι ἀριστῆες παναχαιῶν, 385
ἠνώγει Πρίαμός τε, καὶ ἄλλοι Τρῶες ἀγαυοί,
εἴπειν, αἴκε πέρ ὔμμι φίλον καὶ ἡδὺ γένοιτο,
μῦθον Ἀλεξάνδροιο, τοῦ εἵνεκα νεῖκος ὄρωρε.
κτήματα μὲν ὅσ' Ἀλέξανδρος κοίλης ἐνὶ νηυσὶν
ἠγάγετο Τροίηνδ', ὡς πρὶν ὤφελλ' ἀπολέσθαι, 390
πάντ' ἐθέλει δόμεναι, καὶ ἔτ' οἴκοθεν ἄλλ' ἐπιθεῖναι.
κουριδίην δ' ἄλοχον Μενελάου κυδαλίμοιο
οὔ φησιν δώσειν· ἦ μιν Τρῶές γε κέλονται.
καὶ δὲ τόδ' ἠνώγεον εἰπεῖν ἔπος, αἴ κ' ἐθέλητε
παύσασθαι πολέμοιο δυσηχέος, εἰσόκε νεκροὺς 395
κήομεν· ὕστερον αὖτε μαχησόμεθ', εἰσόκε δαίμων
ἄμμε διακρίνῃ, δῴη δ' ἑτέροισί γε νίκην.
ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ·
ὀψὲ δὲ δὴ μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης,
μήτ' ἄρ τις νῦν κτήματ' Ἀλεξάνδροιο δεχέσθω, 400
μήθ' Ἑλένην· γνωτὸν δὲ καὶ ὃς μάλα νήπιός ἐστιν,
ὡς ἤδη Τρώεσσιν ὀλέθρου πείρατ' ἐφῆπται.
ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπίαχον υἷες Ἀχαιῶν,
μῦθον ἀγασσάμενοι Διομήδεος ἱπποδάμοιο·
καὶ τότ' ἄρ' Ἰδαῖον προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων, 405
Ἰδαῖ', ἤτοι μῦθον Ἀχαιῶν αὐτὸς ἀκούεις,

Ὡς τοι ὑποκρίνονται· ἐμοὶ δ' ἐπανδάνει οὕτως·
Ἀμφὶ δὲ νεκροῖσιν κατακηέμεν οὔτι μεγαίρω·
Οὐ γάρ τις φειδὼ νεκύων κατατεθνειώτων
410 Γίνετ', ἐπεί κε θάνωσι, πυρὸς μειλισσέμεν ὦκα·
Ὅρκια δὲ Ζεὺς ἴστω, ἐρίγδουπος πόσις Ἥρης.
Ὣς εἰπών, τὸ σκῆπτρον ἀνέσχεθε πᾶσι θεοῖσιν·
Ἄψορρον δ' Ἰδαῖος ἔβη περὶ Ἴλιον ἱρήν.
Οἱ δ' ἕατ' εἰν ἀγορῇ Τρῶες καὶ Δαρδανίωνες,
415 Πάντες ὁμηγερέες, ποτιδέγμενοι, ὁππότ' ἂν ἔλθοι
Ἰδαῖος· ὁ δ' ἄρ' ἦλθε καὶ ἀγγελίην ἀπέειπε,
Στὰς ἐν μέσσοισιν· τοὶ δ' ὡπλίζοντο μάλ' ὦκα,
Ἀμφότερον, νέκυάς τ' ἀγέμεν, ἕτεροι δὲ μεθ' ὕλην.
Ἀργεῖοι δ' ἑτέρωθεν ἐϋσσέλμων ἀπὸ νηῶν
420 Ὀτρύνοντ' νέκυάς τ' ἀγέμεν, ἕτεροι δὲ μεθ' ὕλην.
Ἠέλιος μὲν ἔπειτα νέον προσέβαλλεν ἀρούρας,
Ἐξ ἀκαλαρρείταο βαθυρρόου Ὠκεανοῖο,
Οὐρανὸν εἰσανιών· οἱ δ' ἤντεον ἀλλήλοισιν.
Ἔνθα διαγνῶναι χαλεπῶς ἦν ἄνδρα ἕκαστον·
425 Ἀλλ' ὕδατι νίζοντες ἄπο βρότον αἱματόεντα,
Δάκρυα θερμὰ χέοντες, ἀμαξάων ἐπάειραν·
Οὐδ' εἴα κλαίειν Πρίαμος μέγας· οἱ δὲ σιωπῇ
Νεκροὺς πυρκαϊῆς ἐπενήνεον, ἀχνύμενοι κῆρ·
Ἐν δὲ πυρὶ πρήσαντες ἔβαν περὶ Ἴλιον ἱρήν.
430 Ὡς δ' αὔτως ἑτέρωθεν ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοὶ
Νεκροὺς πυρκαϊῆς ἐπενήνεον ἀχνύμενοι κῆρ·
Ἐν δὲ πυρὶ πρήσαντες ἔβαν κοίλας ἐπὶ νῆας.
Ἦμος δ' οὔτ' ἄρ πω ἠώς, ἔτι δ' ἀμφιλύκη νύξ,
Τῆμος ἄρ' ἀμφὶ πυρὴν κριτὸς ἔγρετο λαὸς Ἀχαιῶν.
435 Τύμβον δ' ἀμφ' αὐτὴν ἕνα ποίεον ἐξαγαγόντες
Ἄκριτον ἐκ πεδίου· ποτὶ δ' αὐτὸν τεῖχος ἔδειμαν,
Πύργους θ' ὑψηλούς, εἶλαρ νηῶν τε καὶ αὐτῶν·

Ἐν

Ἴσι πύλας ἐνεποίεον εὖ ἀραρυίας,
εὐτάων ἱππηλασίη ὁδὸς εἴη·
βαθεῖαν ἐπ' αὐτῷ τάφρον ὄρυξαν, 440
εγάλην· ἐν δὲ σκόλοπας κατέπηξαν·
πονέοντο καρηκομόωντες Ἀχαιοί.
ἰ, παρ Ζηνὶ καθήμενοι ἀστεροπητῇ,
γα ἔργον Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων·
θων ἦρχε Ποσειδάων ἐνοσίχθων, 445
ερ, ἦ ῥά τις ἐστὶ βροτῶν ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν,
θανάτοισι νόον καὶ μῆτιν ἐνίψει;
δ', ὅτι αὖτε καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
ειχίσαντο νεῶν ὕπερ, ἀμφὶ δὲ τάφρον
δὲ θεοῖσι δόσαν κλειτὰς ἑκατόμβας; 450
κλέος ἔσαι, ὅσον τ' ἐπικίδναται ἠώς·
ισονται, ὅ, τ' ἐγὼ καὶ Φοῖβος Ἀπόλλων
ἰδοντι πολίσαμεν ἀθλήσαντε.
ιέγ' ὀχθήσας προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς,
Ἐννοσίγαι' εὐρυσθενές, οἷον ἔειπες. 455
τις τοῦτο θεῶν δείσειε νόημα,
λὸν ἀφαυρότερος χεῖρας τε μένος τε·
ν κλέος ἔσαι, ὅσον τ' ἐπικίδναται ἠώς.
, ὅτ' ἂν αὖτε καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
ὼ νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν, 460
ιῤῥήξας, τὸ μὲν εἰς ἅλα πᾶν καταχεῦαι·
όνα μεγάλην ψαμάθοισι καλύψαι,
ι μέγα τεῖχος ἀμαλδύνηται Ἀχαιῶν,
τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·
ιέλιος, τετέλεστο δὲ ἔργον Ἀχαιῶν. 465
κατὰ κλισίας, καὶ δόρπον ἕλοντο·
Λήμνοιο παρέστασαν, οἶνον ἄγουσαι,
ὲς προέηκεν Ἰησονίδης Εὔνηος.

Τόν ῥ' ἔτεχ' Ὑψιπύλη ὑπ' Ἰήσονι ποιμένι λαῶν.
Χωρὶς δ' Ἀτρεΐδησ', Ἀγαμέμνονι καὶ Μενελάῳ,
470 Δῶκεν Ἰησονίδης ἀγέμεν μέθυ, χίλια μέτρα·
Ἔνθεν ἄρ' οἰνίζοντο καρηκομόωντες Ἀχαιοί.
Ἄλλοι μὲν χαλκῷ, ἄλλοι δ' αἴθωνι σιδήρῳ,
Ἄλλοι δὲ ῥινοῖς, ἄλλοι δ' αὐτοῖσι βόεσιν,
Ἄλλοι δ' ἀνδραπόδεσσι· τίθεντο δὲ δαῖτα θάλειαν.
475 Παννύχιοι μὲν ἔπειτα καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
Δαίνυντο, Τρῶες δὲ κατὰ πτόλιν ἠδ' ἐπίκουροι·
Παννύχιος δέ σφιν κακὰ μήδετο μητίετα Ζεύς,
Σμερδαλέα κτυπέων· τοὺς δὲ χλωρὸν δέος ᾕρει·
Οἶνον δ' ἐκ δεπάων χαμάδις χέον, οὐδέ τις ἔτλη
480 Πρὶν πιέειν, πρὶν λεῖψαι ὑπερμενέϊ Κρονίωνι·
Κοιμήσαντ' ἄρ' ἔπειτα, καὶ ὕπνου δῶρον ἕλοντο.

ΤΗΣ

ΤΗΣ

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ Θ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Ζεὺς ἀπαγορεύσας τοῖς θεοῖς μηδετέρῳ βοηθεῖν τῶν στρατῶν, ἐπὶ τὴν Ἴδην κατέρχεται· καὶ πρότερον ἴσον μαχομένους τοὺς Ἕλληνας, ἐλάττονας τῶν Τρώων καθίστησιν. Ἥραν δὲ καὶ Ἀθηνᾶν ἐπὶ βοήθειαν τοῖς Ἕλλησιν ἐξιούσας ἐπέσχεν Ἶρις, Διὸς κελεύσαντος. Ἑσπέρας δὲ γινομένης Ἕκτωρ ἐδημηγόρησεν ἐν τῷ πεδίῳ, ὥστε στρατοπεδεύεσθαι, καὶ πῦρ δι' ὅλης νυκτὸς καίειν.

Θεῶν ἀγορὰ καὶ κόλος μάχη.

Θῆτα, θεῶν ἀγορή, Τρώων κράτος, Ἕκτορος εὖχος.

Ἠὼς μὲν κροκόπεπλος ἐκίδνατο πᾶσαν ἐπ' αἶαν,
Ζεὺς δὲ θεῶν ἀγορὴν ποιήσατο τερπικέραυνος,
Ἀκροτάτῃ κορυφῇ πολυδειράδος Οὐλύμποιο·
Αὐτὸς δέ σφ' ἀγόρευε, θεοὶ δ' ἅμα πάντες ἄκουον,
Κέκλυτέ μευ, πάντες τε θεοί, πᾶσαί τε θέαιναι, 5

Ὄφρ' εἴπω, τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει·
Μήτε τις οὖν θήλεια θεὸς τόγε, μήτε τις ἄρσην
Πειράτω διακέρσαι ἐμὸν ἔπος· ἀλλ' ἅμα πάντες
Αἰνεῖτ', ὄφρα τάχιστα τελευτήσω τάδε ἔργα.
10 Ὃν δ' ἂν ἐγὼν ἀπάνευθε θεῶν ἐθέλοντα νοήσω
Ἐλθόντ', ἢ Τρώεσσιν ἀρηγέμεν, ἢ Δαναοῖσι,
Πληγεὶς οὐ κατὰ κόσμον ἐλεύσεται Οὔλυμπόνδε·
Ἤ μιν ἑλὼν ῥίψω ἐς Τάρταρον ἠερόεντα,
Τῆλε μάλ', ἧχι βάθιστον ὑπὸ χθονός ἐστι βέρεθρον,
15 Ἔνθα σιδήρειαί τε πύλαι καὶ χάλκεος οὐδὸς,
Τόσσον ἔνερθ' ἀΐδεω, ὅσον οὐρανός ἐστ' ἀπὸ γαίης·
Γνώσετ' ἔπειθ', ὅσον εἰμὶ θεῶν κάρτιστος ἁπάντων.
Εἰδ' ἄγε, πειρήσασθε, θεοὶ, ἵνα εἴδετε πάντες·
Σειρὴν χρυσείην ἐξ οὐρανόθεν κρεμάσαντες,
20 Πάντες δ' ἐξάπτεσθε, θεοὶ, πᾶσαί τε θέαιναι·
Ἀλλ' οὐκ ἂν μ' ἐρύσαιτ' ἐξ οὐρανόθεν πεδίονδε
Ζῆν' ὕπατον μήστωρ', οὐδ' εἰ μάλα πολλὰ κάμοιτε.
Ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ ἐγὼ πρόφρων ἐθέλοιμι ἐρύσσαι,
Αὐτῇ κεν γαίῃ ἐρύσαιμ', αὐτῇ τε θαλάσσῃ·
25 Σειρὴν μέν κεν ἔπειτα περὶ ῥίον Οὐλύμποιο
Δησαίμην· τὰ δέ κ' αὖτε μετήορα πάντα γένοιτο·
Τόσσον ἐγὼ περί τ' εἰμὶ θεῶν, περί τ' εἴμ' ἀνθρώπων.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ,
Μῦθον ἀγασσάμενοι· μάλα γὰρ κρατερῶς ἀγόρευεν.
30 Ὀψὲ δὲ δὴ μετέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Ὦ πάτερ ἡμέτερε, Κρονίδη, ὕπατε κρειόντων,
Εὖ νυ καὶ ἡμεῖς ἴδμεν, ὅ, τοι σθένος οὐκ ἐπιεικτόν·
Ἀλλ' ἔμπης Δαναῶν ὀλοφυρόμεθ' αἰχμητάων,
Οἵ κεν δὴ κακὸν οἶτον ἀναπλήσαντες ὄλωνται.
35 Ἀλλ' ἤτοι πολέμου μὲν ἀφεξόμεθ', εἰ σὺ κελεύεις·
Βουλὴν δ' Ἀργείοις ὑποθησόμεθ', ἥτις ὀνήσει,

Ὡς

άντες ὄλωνται, ὀδυσσαμένοιο τεοῖο.
ἐπιμειδήσας προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς,
Τριτογένεια, φίλον τέκος· οὔ νύ τι θυμῷ
μυθέομαι· ἐθέλω δέ τοι ἤπιος εἶναι.
ὼν, ὑπ' ὄχεσφι τιτύσκετο χαλκόποδ' ἵππω
ι, χρυσέῃσιν ἐθείρῃσιν κομόωντε·
αὐτὸς ἔδυνε περὶ χροΐ· γέντο δ' ἱμάσθλην
εὔτυκτον, ἑοῦ δ' ἐπεβήσατο δίφρου.
δ' ἐλάαν· τὼ δ' οὐκ ἀέκοντε πετέσθην, 45
γαίης τε καὶ οὐρανοῦ ἀστερόεντος.
ἵκανεν πολυπίδακα, μητέρα θηρῶν,
ν, ἔνθα δέ οἱ τέμενος βωμός τε θυήεις·
ους ἔστησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε
ὀχέων, κατὰ δ' ἠέρα πουλὺν ἔχευεν. 50
ἐν κορυφῇσι καθέζετο κύδεϊ γαίων,
Τρώων τε πόλιν καὶ νῆας Ἀχαιῶν.
δεῖπνον ἕλοντο καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
κατὰ κλισίας, ἀπὸ δ' αὐτοῦ θωρήσσοντο.
δ' αὖ ἑτέρωθεν ἀνὰ πτόλιν ὡπλίζοντο 55
ροι· μέμασαν δὲ καὶ ὣς ὑσμῖνι μάχεσθαι,
ἀναγκαίῃ, πρό τε παίδων καὶ πρὸ γυναικῶν.
δ' ὠΐγνυντο πύλαι, ἐκ δ' ἔσσυτο λαὸς,
ἱππῆές τε· πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει.
δή ῥ' ἐς χῶρον ἕνα ξυνιόντες ἵκοντο, 60
βαλον ῥινούς, σὺν δ' ἔγχεα, καὶ μένε' ἀνδρῶν
ωρήκων· ἀτὰρ ἀσπίδες ὀμφαλόεσσαι
ἀλλήλῃσι· πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει.
δ' ἅμ' οἰμωγή τε καὶ εὐχωλὴ πέλεν ἀνδρῶν,
ων τε καὶ ὀλλυμένων· ῥέε δ' αἵματι γαῖα. 65
ἠὼς ἦν καὶ ἀέξετο ἱερὸν ἦμαρ,
μάλ' ἀμφοτέρων βέλε' ἥπτετο, πῖπτε δὲ λαός.

Ἦμος

Ἦμος δ' ἠέλιος μέσον οὐρανὸν ἀμφιβεβήκει,
Καὶ τότε δὴ χρύσεια πατὴρ ἐτίταινε τάλαντα·
70 Ἐν δ' ἐτίθει δύο κῆρε τανηλεγέος θανάτοιο,
Τρώων θ' ἱπποδάμων καὶ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων·
Ἕλκε δὲ μέσα λαβών, ῥέπε δ' αἴσιμον ἦμαρ Ἀχαιῶν
Αἱ μὲν Ἀχαιῶν κῆρες ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ
Ἑζέσθην, Τρώων δὲ, πρὸς οὐρανὸν εὐρὺν ἄερθεν.
75 Αὐτὸς δ' ἐξ Ἴδης μεγάλ' ἔκτυπε, δαιόμενον δὲ
Ἧκε σέλας μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν· οἱ δὲ ἰδόντες
Θάμβησαν, καὶ πάντας ὑπὸ χλωρὸν δέος εἷλεν·
Ἔνθ' οὔτ' Ἰδομενεὺς τλῆ μίμνειν, οὔτ' Ἀγαμέμνων,
Οὔτε δύ' Αἴαντες μενέτην, θεράποντες Ἄρηος·
80 Νέστωρ δ' οἶος ἔμιμνε Γερήνιος, οὖρος Ἀχαιῶν,
Οὔτι ἑκών, ἀλλ' ἵππος ἐτείρετο· τὸν βάλεν ἰῷ
Δῖος Ἀλέξανδρος, Ἑλένης πόσις ἠϋκόμοιο,
Ἄκρην κακκορυφήν, ὅθι τε πρῶται τρίχες ἵππων
Κρανίῳ ἐμπεφύασι, μάλιστα δὲ καίριόν ἐστιν.
85 Ἀλγήσας δ' ἀνέπαλτο, βέλος δ' εἰς ἐγκέφαλον δῦ,
Σὺν δ' ἵππους ἐτάραξε, κυλινδόμενος περὶ χαλκῷ.
Ὄφρ' ὁ γέρων ἵπποιο παρηορίας ἀπέταμνε
Φασγάνῳ ἀΐσσων, τόφρ' Ἕκτορος ὠκέες ἵπποι
Ἦλθον ἀν' ἰωχμόν, θρασὺν ἡνίοχον φορέοντες
90 Ἕκτορα· καί νύ κεν ἔνθ' ὁ γέρων ἀπὸ θυμὸν ὄλεσσεν,
Εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
Σμερδαλέον δ' ἐβόησεν, ἐποτρύνων Ὀδυσῆα,
Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσεῦ,
Πῆ φεύγεις, μετὰ νῶτα βαλών, κακὸς ὥς, ἐν ὁμίλῳ;
95 Μήτις τοὶ φεύγοντι μεταφρένῳ ἐν δόρυ πήξῃ·
Ἀλλὰ μέν', ὄφρα γέροντος ἀπώσομεν ἄγριον ἄνδρα.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἐσάκουσε πολύτλας δῖος Ὀδυσεύς,
Ἀλλὰ παρήϊξεν κοίλας ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν.

Τυ-

ης δ', αὐτός περ ἐὼν, προμάχοισιν ἐμίχθη·
πρόσθ' ἵππων Νηληϊάδαο γέροντος, 100
ν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
έρον, ἦ μάλα δή σε νέοι τείρουσι μαχηταί·
ίη λέλυται, χαλεπὸν δέ σε γῆρας ὀπάζει·
νὸς δέ νύ τοι θεράπων, βραδέες δέ τοι ἵπποι·
ἄγ', ἐμῶν ὀχέων ἐπιβήσεο, ὄφρα ἴδηαι, 105
ρώϊοι ἵπποι, ἐπιστάμενοι πεδίοιο,
ὰ μάλ' ἔνθα καὶ ἔνθα διωκέμεν ἠδὲ φέβεσθαι.
οι ἀπ' Αἰνείαν ἑλόμην μήστωρε φόβοιο.
μὲν θεράποντε κομείτων· τώδε δὲ νῶϊ
ν ἐφ' ἱπποδάμοις ἰθύνομεν, ὄφρα καὶ Ἕκτωρ 110
, εἰ καὶ ἐμὸν δόρυ μαίνεται ἐν παλάμῃσιν.
ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ.
ας μὲν ἔπειθ' ἵππους θεράποντε κομείτην
ι Σθένελός τε καὶ Εὐρυμέδων ἀγαπήνωρ·
εἰς ἀμφοτέρω Διομήδεος ἅρματα βήτην· 115
δ' ἐν χείρεσσι λάβ' ἡνία σιγαλόεντα·
εν δ' ἵππους, τάχα δ' Ἕκτορος ἄγχι γένοντο.
θὺς μεμαῶτος ἀκόντισε Τυδέος υἱός·
μέν ῥ' ἀφάμαρτεν· ὁ δ' ἡνίοχον θεράποντα,
περθύμου Θηβαίου Ἠνιοπῆα, 120
ἡνί' ἔχοντα, βάλε στῆθος παρὰ μαζόν·
δ' ἐξ ὀχέων, ὑπερώησαν δέ οἱ ἵπποι
οδες· τοῦ δ' αὖθι λύθη ψυχή τε μένος τε.
ε δ' αἰνὸν ἄχος πύκασε φρένας ἡνιόχοιο·
ἔπειτ' εἴασε, καὶ ἀχνύμενός περ ἑταίρου, 125
ὁ δ' ἡνίοχον μέθεπε θρασύν, οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν
δευέσθην σημάντορος· αἶψα γὰρ εὗρεν
ην Ἀρχεπτόλεμον θρασύν, ὅν ῥα τόθ' ἵππων
δων ἐπέβησε, δίδου δέ οἱ ἡνία χερσίν.

Ἔνθα

130 Ἔνθα κε λοιγὸς ἔην, καὶ ἀμήχανα ἔργα γένοντο·
Καί νύ κε σήκασθεν κατ' Ἴλιον, ἠΰτε ἄρνες,
Εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·
Βροντήσας δ' ἄρα δεινὸν, ἀφῆκ' ἀργῆτα κεραυνὸν,
Κὰδ δὲ πρόσθ' ἵππων Διομήδεος ἧκε χαμᾶζε·
135 Δεινὴ δὲ φλὸξ ὦρτο θεείου καιομένοιο·
Τὼ δ' ἵππω δείσαντε καταπτήτην ὑπ' ὄχεσφιν·
Νέστορα δ' ἐκ χειρῶν φύγον ἡνία σιγαλόεντα·
Δεῖσε δ' ὅγ' ἐν θυμῷ, Διομήδεα δὲ προσέειπε,
Τυδείδη, ἄγε δ' αὖτε φόβονδ' ἔχε μώνυχας ἵππους.
140 Ἦ οὐ γιγνώσκεις, ὅ τοι ἐκ Διὸς οὐχ ἕπετ' ἀλκή;
Νῦν μὲν γὰρ τούτῳ Κρονίδης Ζεὺς κῦδος ὀπάζει
Σήμερον, ὕστερον αὖτε καὶ ἡμῖν, αἴ κ' ἐθέλῃσι,
Δώσει· ἀνὴρ δέ κεν οὔτι Διὸς νόον εἰρύσαιτο,
Οὐδὲ μάλ' ἴφθιμος· ἐπειὴ πολὺ φέρτερός ἐστι.
145 Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης,
Ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, γέρον, κατὰ μοῖραν ἔειπες·
Ἀλλὰ τόδ' αἰνὸν ἄχος κραδίην καὶ θυμὸν ἱκάνει·
Ἕκτωρ γάρ ποτε φήσει, ἐνὶ Τρώεσσ' ἀγορεύων,
Τυδείδης ὑπ' ἐμεῖο φοβεύμενος ἵκετο νῆας·
150 Ὥς ποτ' ἀπειλήσει· τότε μοι χάνοι εὐρεῖα χθών.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
Ὤμοι, Τυδέος υἱὲ δαΐφρονος, οἷον ἔειπες·
Εἴπερ γάρ σ' Ἕκτωρ γε κακὸν καὶ ἀνάλκιδα φήσει,
Ἀλλ' οὐ πείσονται Τρῶες καὶ Δαρδανίωνες,
155 Καὶ Τρώων ἄλοχοι μεγαθύμων ἀσπιστάων,
Τάων ἐν κονίῃσι βάλες θαλεροὺς παρακοίτας.
Ὣς ἄρα φωνήσας φύγαδ' ἔτραπε μώνυχας ἵππους,
Αὖθις ἀν' ἰωχμόν· ἐπὶ δὲ Τρῶές τε καὶ Ἕκτωρ
Ἠχῇ θεσπεσίῃ βέλεα στονόεντα χέοντο.
160 Τῷ δ' ἐπὶ μακρὸν ἄϋσε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ,

Τυ-

ίδη, περὶ μέν σε τίον Δαναοὶ ταχύπωλοι
ε, κρέασίν τε, ἰδὲ πλείοις δεπάεσσι·
σ' ἀτιμήσουσι· γυναικὸς ἄρ' ἀντετέτυξο·
ακὴ γλήνη· ἐπεὶ οὐκ εἴξαντος ἐμεῖο,
ἡμετέρων ἐπιβήσεαι, οὐδὲ γυναῖκας
νήεσσι· πάρος τοι δαίμονα δώσω. 165
ἵτο· Τυδείδης δὲ διάνδιχα μερμήριξεν,
ε στρέψαι, καὶ ἐναντίβιον μαχέσασθαι.
μερμήριξε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν·
ἄρ' ἀπ' Ἰδαίων ὀρέων κτύπε μητίετα Ζεύς, 170
ιθεὶς Τρώεσσι, μάχης ἑτεραλκέα νίκην.
δὲ Τρώεσσιν ἐκέκλετο, μακρὸν ἀΰσας,
, καὶ Λύκιοι, καὶ Δάρδανοι ἀγχιμαχηταί,
ς ἐστέ, φίλοι, μνήσασθε δὲ θούριδος ἀλκῆς.
ω δ', ὅτι μοι πρόφρων κατένευσε Κρονίων 175
ὶ μέγα κῦδος, ἀτὰρ Δαναοῖσί γε πῆμα
οι ἄρα δὴ τάδε τείχεα μηχανόωντο,
', οὐδενόσωρα· τὰ δ' οὐ μένος ἁμὸν ἐρύξει,
ῥέα τάφρον ὑπερθορέονται ὀρυκτήν·
ε κεν δὴ νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσι γένωμαι, 180
ύνη τις ἔπειτα πυρὸς δηΐοιο γενέσθω,
ὶ νῆας ἐνιπρήσω, κτείνω δὲ καὶ αὐτοὺς
παρὰ νηυσὶν, ἀτυζομένους ὑπὸ καπνῷ.
πὼν, ἵπποισιν ἐκέκλετο, φώνησέν τε,
ε, καὶ σὺ, Πόδαργε, καὶ Αἴθων, Λάμπε τε δῖε, 185
ὴν κομιδὴν ἀποτίνετον, ἣν μάλα πολλὴν
άχη, θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἠετίωνος,
ὰρ προτέροισι, μελίφρονα πυρὸν ἔθηκεν,
ἐγκεράσασα πιεῖν, ὅτε θυμὸς ἀνώγοι,
ὅσπερ οἱ θαλερὸς πόσις εὔχομαι εἶναι. 190
ομαρτεῖτον καὶ σπεύδετον, ὄφρα λάβωμεν

Ἀσπί-

Ἀσπίδα Νεστορέην, τῆς νῦν κλέος οὐρανὸν ἵκει,
Πᾶσαν χρυσείην ἔμμεναι, κανόνας τε καὶ αὐτήν.
Αὐτὰρ ἀπ' ὤμοιιν Διομήδεος ἱπποδάμοιο,
Δαιδάλεον θώρηκα, τὸν Ἥφαιστος κάμε τεύχων.
195 Εἰ τούτω κε λάβοιμεν, ἐελποίμην ἂν Ἀχαιοὺς
Αὐτονυχεὶ νηῶν ἐπιβησέμεν ὠκειάων.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος· νεμέσησε δὲ πότνια Ἥρη·
Σείσατο δ' εἰνὶ θρόνῳ, ἐλέλιξε δὲ μακρὸν Ὄλυμπον·
Καί ῥα Ποσειδάωνα, μέγαν θεὸν, ἀντίον ηὔδα,
200 Ὢ πόποι, Ἐννοσίγαι', εὐρυσθενὲς, οὐδέ νύ σοί περ
Ὀλλυμένων Δαναῶν ὀλοφύρεται ἐν φρεσὶ θυμός;
Οἱ δέ τοι εἰς Ἑλίκην τε καὶ Αἰγὰς δῶρ' ἀνάγουσι
Πολλά τε καὶ χαρίεντα· σὺ δέ σφισι βούλεο νίκην.
Εἴπερ γάρ κ' ἐθέλοιμεν, ὅσοι Δαναοῖσιν ἀρωγοὶ,
205 Τρῶας ἀπώσασθαι, καὶ ἐρυκέμεν εὐρύοπα Ζῆν',
Αὐτοῦ κ' ἔνθ' ἀκάχοιτο καθήμενος οἶος ἐν Ἴδῃ.
Τὴν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη κρείων Ἐνοσίχθων·
Ἥρη ἀπτοεπὲς, ποῖον τὸν μῦθον ἔειπες;
Οὐκ ἂν ἔγωγ' ἐθέλοιμι Διῒ Κρονίωνι μάχεσθαι
210 Ἡμέας τοὺς ἄλλους, ἐπειὴ πολὺ φέρτατός ἐστιν.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·
Τῶν δ' ὅσον ἐκ νηῶν ἀπὸ πύργου τάφρος ἔεργε,
Πλῆθεν ὁμῶς ἵππων τε καὶ ἀνδρῶν ἀσπιστάων
Εἰλομένων· εἴλει δὲ θοῷ ἀτάλαντος Ἄρηϊ
215 Ἕκτωρ Πριαμίδης, ὅτε οἱ Ζεὺς κῦδος ἔδωκε.
Καί νύ κεν ἔπρησεν πυρὶ κηλέῳ νῆας ἐΐσας,
Εἰ μὴ ἐπὶ φρεσὶ θῆκ' Ἀγαμέμνονι πότνια Ἥρη,
Αὐτῷ ποιπνύσαντι, θοῶς ὀτρῦναι Ἀχαιούς.
Βῆ δ' ἰέναι παρά τε κλισίας καὶ νῆας Ἀχαιῶν,
220 Πορφύρεον μέγα φᾶρος ἔχων ἐν χειρὶ παχείῃ·
Στῆ δ' ἐπ' Ὀδυσσῆος μεγακήτεϊ νηῒ μελαίνῃ,

Ἡ ῥ' ἐν μεσσάτῳ ἔσκε, γεγωνέμεν ἀμφοτέρωσε,
Ἠμὲν ἐπ' Αἴαντος κλισίης Τελαμωνιάδαο,
Ἠδ' ἐπ' Ἀχιλλῆος, τοί ῥ' ἔσχατα νῆας ἐΐσας 225
Εἴρυσαν, ἠνορέῃ πίσυνοι καὶ κάρτεϊ χειρῶν.
Ἤϋσεν δὲ διαπρύσιον, Δαναοῖσι γεγωνώς,
Αἰδώς, Ἀργεῖοι, κάκ' ἐλέγχεα, εἶδος ἀγητοί.
Πῆ ἔβαν εὐχωλαί, ὅτε δὴ φάμεν εἶναι ἄριστοι,
Ἃς ὁπότ' ἐν Λήμνῳ κενεαυχέες ἠγοράασθε, 230
Ἔσθοντες κρέα πολλὰ βοῶν ὀρθοκραιράων,
Πίνοντες κρητῆρας ἐπιστεφέας οἴνοιο;
Τρώων ἀνθ' ἑκατόν τε διηκοσίων τε ἕκαστος
Στήσεσθ' ἐν πολέμῳ· νῦν δ' οὐδ' ἑνὸς ἄξιοί εἰμεν
Ἕκτορος, ὃς τάχα νῆας ἐνιπρήσει πυρὶ κηλέῳ. 235
Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥά τιν' ἤδη ὑπερμενέων βασιλήων
Τῇδ' ἄτῃ ἄασας, καί μιν μέγα κῦδος ἀπηύρας;
Οὐ μὲν δή ποτέ φημι τεὸν περικαλλέα βωμὸν
Νηῒ πολυκλήϊδι παρελθέμεν ἐνθάδε ἔρρων·
Ἀλλ' ἐπὶ πᾶσι βοῶν δημὸν καὶ μηρί' ἔκηα, 240
Ἱέμενος Τροίην εὐτείχεον ἐξαλαπάξαι.
Ἀλλά, Ζεῦ, τόδε πέρ μοι ἐπικρήηνον ἐέλδωρ,
Αὐτοὺς δή περ ἔασον ὑπεκφυγέειν καὶ ἀλύξαι,
Μηδ' οὕτω Τρώεσσιν ἔα δάμνασθαι Ἀχαιούς.
Ὣς φάτο· τὸν δ' ὁ πατὴρ ὀλοφύρατο δακρυχέοντα· 245
Νεῦσε δέ οἱ λαὸν σόον ἔμμεναι, οὐδ' ἀπολέσθαι.
Αὐτίκα δ' αἰετὸν ἧκε, τελειότατον πετεηνῶν,
Νεβρὸν ἔχοντ' ὀνύχεσσι, τέκος ἐλάφοιο ταχείης·
Πὰρ δὲ Διὸς βωμῷ περικαλλέϊ κάββαλε νεβρόν,
Ἔνθα πανομφαίῳ Ζηνὶ ῥέζεσκον Ἀχαιοί. 250
Οἱ δ' ὡς οὖν εἴδονθ', ὅτ' ἄρ' ἐκ Διὸς ἤλυθεν ὄρνις,
Μᾶλλον ἐπὶ Τρώεσσι θόρον, μνήσαντο δὲ χάρμης.
Ἔνθ' οὔτις πρότερος Δαναῶν, πολλῶν περ ἐόντων,

Εὔξα-

Εὔξατο, Τυδεΐδαο πάρος, σχέμεν ὠκέας ἵππους,
255 Τάφρου τ' ἐξελάσαι, καὶ ἐναντίβιον μαχέσασθαι·
Ἀλλὰ πολὺ πρῶτος Τρώων ἕλεν ἄνδρα κορυστὴν,
Φραδμονίδην Ἀγέλαον· ὁ μὲν φύγαδ' ἔτραπεν ἵππους,
Τῷ δὲ μεταστρεφθέντι, μεταφρένῳ ἐν δόρυ πῆξεν,
Ὤμων μεσσηγὺς, διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασσεν·
260 Ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
Τὸν δὲ μετ' Ἀτρεΐδαι, Ἀγαμέμνων καὶ Μενέλαος,
Τοῖσι δ' ἐπ' Αἴαντες, θοῦριν ἐπιειμένοι ἀλκήν.
Τοῖσι δ' ἐπ' Ἰδομενεὺς, καὶ ὀπάων Ἰδομενῆος
Μηριόνης, ἀτάλαντος Ἐνυαλίῳ ἀνδρειφόντῃ·
265 Τοῖσι δ' ἐπ' Εὐρύπυλος, Εὐαίμονος ἀγλαὸς υἱός·
Τεῦκρος δ' εἴνατος ἦλθε, παλίντονα τόξα τιταίνων,
Στῆ δ' ἄρ' ὑπ' Αἴαντος σάκεϊ Τελαμωνιάδαο.
Ἔνθ' Αἴας μὲν ὑπεξέφερεν σάκος, αὐτὰρ ὅγ' ἥρως
Παπτήνας, ἐπεὶ ἄρ τιν' ὀϊστεύσας ἐν ὁμίλῳ
270 Βεβλήκει, ὁ μὲν αὖθι πεσὼν ἀπὸ θυμὸν ὄλεσσεν,
Αὐτὰρ ὁ αὖτις ἰὼν, πάϊς ὣς ὑπὸ μητέρα, δύσκεν
Εἰς Αἴανθ'· ὁ δέ μιν σάκεϊ κρύπτασκε φαεινῷ.
Ἔνθα τίνα πρῶτον Τρώων ἕλε Τεῦκρος ἀμύμων;
Ὀρσίλοχον μὲν πρῶτα, καὶ Ὄρμενον, ἠδ' Ὀφελέστην,
275 Δαίτορά τε, Χρομίον τε, καὶ ἀντίθεον Λυκοφόντην,
Καὶ Πολυαιμονίδην Ἀμοπάονα, καὶ Μελάνιππον,
Πάντας ἐπασσυτέρους πέλασε χθονὶ πουλυβοτείρῃ.
Τὸν δὲ ἰδὼν γήθησεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
Τόξου ἄπο κρατεροῦ Τρώων ὀλέκοντα φάλαγγας.
280 Στῆ δὲ παρ' αὐτὸν ἰὼν, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπε,
Τεῦκρε, φίλη κεφαλὴ, Τελαμώνιε, κοίρανε λαῶν,
Βάλλ' οὕτως, αἴ κέν τι φόως Δαναοῖσι γένηαι,
Πατρί τε σῷ Τελαμῶνι, ὅ σ' ἔτρεφε τυτθὸν ἐόντα,
Καί σε, νόθον περ ἐόντα, κομίσσατο ᾧ ἐνὶ οἴκῳ·

Τὸν,

ϑθ' ἑόντα, ἐϋκλεὴς ἐπίβησον. 285
ξερέω, ὡς καὶ τετελεσμένον ἔσαι,
ώη Ζεὺς αἰγίοχος καὶ Ἀθλώη
πάξαι ἐϋκτίμενον πτολίεθρον,
μετ' ἐμὲ πρεσβήϊον ἐν χειρὶ θήσω,
ἠὲ δύω ἵππους αὐτοῖσιν ὄχεσφιν, 290
, ἤ κέν τοι ὁμὸν λέχος εἰσαναβαίνοι.
'αμειβόμενος προσέφώνεε Τεῦκρος ἀμύμων,
ιστε, τί με σπεύδοντα καὶ αὐτὸν
μένω τοι, ὅση δύναμίς γε πάρεστι,
λλ' ἐξ οὗ προτὶ Ἴλιον ὠσάμεθ' αὐτοὺς, 295
ὀξοισι δεδεγμένος ἄνδρας ἐναίρω·
γένηκα τανυγλώχινας ὀϊστοὺς,
ν χροῒ πῆχθεν ἀρηϊθόων αἰζηῶν,
δύναμαι βαλέειν κύνα λυσσητῆρα.
ἄλλον ὀϊστὸν ἀπὸ νευρῆφιν ἴαλλεν 300
ικρὺ, βαλέειν δέ ἑ ἵετο θυμός·
' ἀφάμαρθ'· ὁ δ' ἀμύμονα Γοργυθίωνα,
ειάμοιο, κατὰ στῆθος βάλεν ἰῷ·
ισύμηθεν ὀπυομένη τέκε μήτηρ,
ίνειρα, δέμας εἰκυῖα θεῇσι· 305
ς, ἑτέρωσε κάρη βάλεν, ἥτ' ἐνὶ κήπῳ
.....η νοτίῃσί τε εἰαρινῇσιν·
ἤμυσε κάρη πήληκι βαρυνθέν.
ἄλλον ὀϊστὸν ἀπὸ νευρῆφιν ἴαλλεν
ικρὺ, βαλέειν δέ ἑ ἵετο θυμός. 310
ὁ τόθ' ἅμαρτε· παρέσφηλεν γὰρ Ἀπόλλων·
πτόλεμον, θρασὺν Ἕκτορος ἡνιοχῆα,
εμόνδε, βάλε στῆθος παρὰ μαζὸν·
ξ ὀχέων, ὑπερώησαν δέ οἱ ἵπποι
τοῦ δ' αὖθι λύθη ψυχή τε μένος τε. 315

Ἐκ-

Ἕκτορα δ' αἰνὸν ἄχος πύκασε φρένας ἡνιόχοιο·
Τὸν μὲν ἔπειτ' εἴασε, καὶ ἀχνύμενός περ ἑταίρου,
Κεβριόνην δ' ἐκέλευσεν ἀδελφεὸν, ἐγγὺς ἐόντα,
Ἵππων ἡνί' ἑλεῖν· ὁ δ' ἄρ' οὐκ ἀπίθησεν ἀκούσας·
320 Αὐτὸς δ' ἐκ δίφροιο χαμαὶ θόρε παμφανόωντος,
Σμερδαλέα ἰάχων· ὁ δὲ χερμάδιον λάβε χειρί.
Βῆ δ' ἰθὺς Τεύκρου, βαλέειν δέ ἑ θυμὸς ἀνώγει.
Ἤτοι ὁ μὲν φαρέτρης ἐξείλετο πικρὸν ὀϊστὸν,
Θῆκε δ' ἐπὶ νευρῇ· τὸν δ' αὖ κορυθαίολος Ἕκτωρ
325 Αὐερύοντα, παρ' ὦμον, ὅθι κληῒς ἀποέργει
Αὐχένα τε, στῆθός τε, μάλιστα δὲ καίριόν ἐστι,
Τῇ ῥ' ἐπὶ οἷ μεμαῶτα βάλεν λίθῳ ὀκριόεντι·
Ῥῆξε δέ οἱ νευρήν· νάρκησε δὲ χεὶρ ἐπὶ καρπῷ·
Στῆ δὲ γνὺξ ἐριπὼν, τόξον δέ οἱ ἔκπεσε χειρός.
330 Αἴας δ' οὐκ ἀμέλησε κασιγνήτοιο πεσόντος,
Ἀλλὰ θέων περίβη, καί οἱ σάκος ἀμφεκάλυψε.
Τὸν μὲν ἔπειθ' ὑποδύντε δύω ἐρίηρες ἑταῖροι,
Μηκιστεὺς, Ἐχίοιο πάϊς, καὶ δῖος Ἀλάστωρ,
Νῆας ἐπὶ γλαφυρὰς φερέτην βαρέα στενάχοντα·
335 Ἂψ δ' αὖτις Τρώεσσιν Ὀλύμπιος ἐν μένος ὦρσεν,
Οἱ δ' ἰθὺς τάφροιο βαθείης ὦσαν Ἀχαιούς·
Ἕκτωρ δ' ἐν πρώτοισι κίε σθένεϊ βλεμεαίνων.
Ὡς δ', ὅτε τίς τε κύων συὸς ἀγρίου, ἠὲ λέοντος,
Ἅπτηται κατόπισθε, ποσὶν ταχέεσσι πεποιθὼς,
340 Ἰσχία τε γλουτούς τε, ἑλισσόμενόν τε δοκεύει·
Ὣς Ἕκτωρ ὤπαζε καρηκομόωντας Ἀχαιοὺς,
Αἰὲν ἀποκτείνων τὸν ὀπίστατον· οἱ δ' ἐφέβοντο.
Αὐτὰρ ἐπεὶ διά τε σκόλοπας καὶ τάφρον ἔβησαν
Φεύγοντες, πολλοὶ δὲ δάμεν Τρώων ὑπὸ χερσὶν,
345 Οἱ μὲν δὴ παρὰ νηυσὶν ἐρητύοντο μένοντες,
Ἀλλήλοισί τε κεκλόμενοι, καὶ πᾶσι θεοῖσι

Χεῖρας

νίσχοντες, μεγάλ' εὐχετόωντο ἕκαστος·
δ' ἀμφιπεριστρώφα καλλίτειχας ἵππους,
ὄμματ' ἔχων, ἠδὲ βροτολοιγοῦ Ἄρηος,
δοῦσ' ἐλέησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη, 350
' Ἀθηναίην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
ποι, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, οὐκέτι νῶϊ
ων Δαναῶν κεκαδησόμεθ', ὑστάτιόν περ;
ὴ κακὸν οἶτον ἀναπλήσαντες ὄλωνται
ἑνὸς ῥιπῇ· ὁ δὲ μαίνεται οὐκέτ' ἀνεκτῶς 355
Πριαμίδης, καὶ δὴ κακὰ πολλὰ ἔοργε.
δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
ω οὗτός γε μένος θυμόν τ' ὀλέσειε,
ὑπ' Ἀργείων φθίμενος ἐν πατρίδι γαίῃ·
πατὴρ οὑμὸς φρεσὶ μαίνεται οὐκ ἀγαθῇσι, 360
ος, αἰὲν ἀλιτρὸς, ἐμῶν μενέων ἀπερωεύς.
ι τῶν μέμνηται, ὅ οἱ μάλα πολλάκις υἱὸν
νον σώεσκον ὑπ' Εὐρυσθῆος ἀέθλων.
μὲν κλαίεσκε πρὸς οὐρανόν· αὐτὰρ ἐμὲ Ζεὺς
λεξήσουσαν ἀπ' οὐρανόθεν προΐαλλεν. 365
γὼ τάδε ᾔδε' ἐνὶ φρεσὶ πευκαλίμῃσιν,
ιν εἰς Ἀΐδαο πυλάρταο προὔπεμψεν,
έβευς ἄξοντα κύνα στυγεροῦ Ἀΐδαο,
ὑπεξέφυγε Στυγὸς ὕδατος αἰπὰ ῥέεθρα.
ἐμὲ μὲν στυγέει, Θέτιδος δ' ἐξήνυσε βουλάς, 370
ουνατ' ἔκυσε, καὶ ἔλλαβε χειρὶ γενείου,
ένη τιμῆσαι Ἀχιλλῆα πτολίπορθον.
ιὰν, ὅτ' ἂν αὖτε φίλην Γλαυκώπιδα εἴπῃ.
σὺ μὲν νῦν νῶϊν ἐπέντυε μώνυχας ἵππους,
ν ἐγὼ, καταδῦσα Διὸς δόμον αἰγιόχοιο, 375
σιν ἐς πόλεμον θωρήξομαι, ὄφρα ἴδωμαι,
Πριάμοιο παῖς κορυθαίολος Ἕκτωρ

Γη-

130 Ἐξελόμην, αἳ κάλλει ἐνίκων φῦλα γυναικῶν·
Τὰς μέν οἱ δώσω, μετὰ δ' ἔσσεται, ἣν τότ' ἀπηύρων
Κούρην Βρισῆος· καὶ ἐπὶ μέγαν ὅρκον ὀμοῦμαι,
Μήποτε τῆς εὐνῆς ἐπιβήμεναι, ἠδὲ μιγῆναι,
Ἣ θέμις ἀνθρώπων πέλει ἀνδρῶν ἠδὲ γυναικῶν.
135 Ταῦτα μὲν αὐτίκα πάντα παρέσσεται· εἰ δέ κεν αὖτε
Ἄστυ μέγα Πριάμοιο θεοὶ δώωσ' ἀλαπάξαι,
Νῆας ἅλις χρυσοῦ καὶ χαλκοῦ νηησάσθω,
Εἰσελθὼν, ὅτε κὲν δατεώμεθα ληΐδ' Ἀχαιοί.
Τρωϊάδας δὲ γυναῖκας ἐείκοσιν αὐτὸς ἑλέσθω,
140 Αἵ κε μετ' Ἀργείην Ἑλένην κάλλισαι ἔωσιν.
Εἰ δέ κεν Ἄργος ἱκοίμεθ' Ἀχαιϊκὸν, οὖθαρ ἀρούρης,
Γαμβρὸς κέν μοι ἔοι· τίσω δέ μιν ἶσον Ὀρέστῃ,
Ὅς μοι τηλύγετος τρέφεται, θαλίῃ ἔνι πολλῇ·
Τρεῖς δέ μοι εἰσὶ θύγατρες ἐνὶ μεγάρῳ εὐπήκτῳ,
145 Χρυσόθεμις, καὶ Λαοδίκη, καὶ Ἰφιάνασσα·
Τάων, ἥν κ' ἐθέλῃσι, φίλην ἀνάεδνον ἀγέσθω
Πρὸς οἶκον Πηλῆος· ἐγὼ δ' ἐπὶ μείλια δώσω
Πολλὰ μάλ', ὅσσ' οὔπω τὶς ἑῇ ἐπέδωκε θυγατρί.
Ἑπτὰ δέ οἱ δώσω εὖ ναιόμενα πτολίεθρα,
150 Καρδαμύλην, Ἐνόπην τε, καὶ Ἱρὴν ποιήεσσαν,
Φηράς τε ζαθέας, ἠδ' Ἄνθειαν βαθύλειμον,
Καλήν τ' Αἴπειαν, καὶ Πήδασον ἀμπελόεσσαν.
Πᾶσαι δ' ἐγγὺς ἁλὸς νέαται Πύλου ἠμαθόεντος·
Ἐν δ' ἄνδρες ναίουσι πολύρρηνες, πολυβοῦται,
155 Οἵ κέ ἑ δωτίνῃσι, θεὸν ὣς, τιμήσουσι,
Καί οἱ ὑπὸ σκήπτρῳ λιπαρὰς τελέουσι θέμιστας.
Ταῦτά κέ οἱ τελέσαιμι μεταλλήξαντι χόλοιο.
Δμηθήτω· Ἀΐδης τοι ἀμείλιχος, ἠδ' ἀδάμαστος·
Τοὔνεκα καί τε βροτοῖσι θεῶν ἔχθιστος ἁπάντων.
160 Καί μοι ὑποστήτω, ὅσσον βασιλεύτερός εἰμι,

Ἠδ'

φάτ'· ὦρτο ἢ Ἶρις ἀελλόπος ἀγγελέουσα.
ἔτ' Ἰδαίων ὀρέων ἐς μακρὸν Ὄλυμπον, 410
ιν ἢ πύλησι πολυπτύχου Οὐλύμποιο
ἐν κατέρυκε· Διὸς δέ σφ' ἔννεπε μῦθον,
έμαλον; τί σφῶϊν ἐνὶ φρεσὶ μαίνεται ἦτορ;
α Κρονίδης ἐπαμυνέμεν Ἀργείοισιν.
ἠπείλησε Κρόνου παῖς, ἦ τελέει περ, 415
μὲν σφῶϊν ὑφ' ἅρμασιν ὠκέας ἵππους,
δ' ἐκ δίφρου βαλέειν, κατά θ' ἅρματα ἄξειν;
εν ἐς δεκάτους περιτελλομένους ἐνιαυτοὺς
ἰπαλθήσεσθον, ἅ κεν μάρπτῃσι κεραυνός·
δῆς, Γλαυκῶπις, ὅτ' ἂν σῷ πατρὶ μάχηαι. 420
ἔτι τόσον νεμεσίζεται, οὐδὲ χολοῦται·
ίρ οἱ ἔωθεν ἐνικλᾶν, ὅ, ττι νοήσῃ.
τύγ', αἰνοτάτη, κύον ἀδδεὲς, εἰ ἐτεόν γε
ρεις Διὸς ἄντα πελώριον ἔγχος ἀεῖραι.
ἄρ' ὣς εἰποῦσ', ἀπέβη πόδας ὠκέα Ἶρις· 425
Ἀθηναίην Ἥρη πρὸς μῦθον ἔειπεν,
ρόποι, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, οὐκέτ' ἔγωγε
ῶ Διὸς ἄντα βροτῶν ἕνεκεν πολεμίζειν·
ιλος μὲν ἀποφθίσθω, ἄλλος ἢ βιώτω,
τύχῃ· κεῖνος ἢ τὰ ἃ φρονέων ἐνὶ θυμῷ, 430
τε καὶ Δαναοῖσι δικαζέτω, ὡς ἐπιεικές.
ἄρα φωνήσασα, πάλιν τρέπε μώνυχας ἵππους.
δ' Ὧραι μὲν λῦσαν καλλίτριχας ἵππους·
ς μὲν κατέδησαν ἐπ' ἀμβροσίῃσι κάπῃσιν·
α δ' ἔκλιναν πρὸς ἐνώπια παμφανόωντα· 435
ἢ χρυσέοισιν ἐπὶ κλισμοῖσι κάθιζον
ἄλλοισι θεοῖσι, φίλον τετιημέναι ἦτορ.
πατὴρ Ἴδηθεν εὔτροχον ἅρμα καὶ ἵππους
ιπόν δ' ἐδίωκε, θεῶν δ' ἐξίκετο θώκους.

Τῷ δὲ

440 Τῷ δὲ καὶ ἵππους μὲν λῦσε κλυτὸς Ἐννοσίγαιος,
Ἅρματα δ' ἀμβωμοῖσι τίθει, κατὰ λῖτα πετάσσας·
Αὐτὸς δὲ χρύσειον ἐπὶ θρόνον εὐρύοπα Ζεὺς
Ἕζετο, τῷ δ' ὑπὸ ποσσὶ μέγας πελεμίζετ' Ὄλυμπος.
Αἳ δ' οἶαι Διὸς ἀμφὶς Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη
445 Ἥσθην, οὐδέ τί μιν προσεφώνεον, οὐδ' ἐρέοντο·
Αὐτὰρ ὁ ἔγνω ᾗσιν ἐνὶ φρεσὶ, φώνησέν τε,
Τίφθ' οὕτω τετίησθον, Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη;
Οὐ μὲν δὴν κάμετόν γε μάχῃ ἔνι κυδιανείρῃ
Ὀλλῦσαι Τρῶας, τοῖσιν κότον αἰνὸν ἔθεσθε.
450 Πάντως, οἷον ἐμόν γε μένος καὶ χεῖρες ἄαπτοι,
Οὐκ ἄν με τρέψειαν, ὅσοι θεοί εἰσ' ἐν Ὀλύμπῳ.
Σφῶϊν δὲ πρίν περ τρόμος ἔλλαβε φαίδιμα γυῖα,
Πρὶν πόλεμόν τ' ἰδέειν, πολέμοιό τε μέρμερα ἔργα.
Ὧδε γὰρ ἐξερέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται·
455 Οὐκ ἂν ἐφ' ὑμετέρων ὀχέων, πληγέντε κεραυνῷ,
Ἂψ ἐς Ὄλυμπον ἵκεσθον, ἵν' ἀθανάτων ἕδος ἐστίν.
Ὣς ἔφαθ'· αἱ δ' ἐπέμυξαν Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη.
Πλησίαι αἵγ' ἥσθην, κακὰ δὲ Τρώεσσι μεδέσθην.
Ἤτοι Ἀθηναίη ἀκέων ἦν, οὐδέ τι εἶπε,
460 Σκυζομένη Διὶ πατρί, χόλος δέ μιν ἄγριος ᾕρει·
Ἥρῃ δ' οὐκ ἔχαδε στῆθος χόλον, ἀλλὰ προσηύδα.
Αἰνότατε Κρονίδη, ποῖον τὸν μῦθον ἔειπες;
Εὖ νυ καὶ ἡμεῖς ἴδμεν, ὅ τοι σθένος οὐκ ἐπιεικτόν,
Ἀλλ' ἔμπης Δαναῶν ὀλοφυρόμεθ' αἰχμητάων,
465 Οἵ κεν δὴ κακὸν οἶτον ἀναπλήσαντες ὄλωνται.
Ἀλλ' ἤτοι πολέμου μὲν ἀφεξόμεθ', εἰ σὺ κελεύεις·
Βουλὴν δ' Ἀργείοις ὑποθησόμεθ', ἥτις ὀνήσει,
Ὡς μὴ πάντες ὄλωνται, ὀδυσαμένοιο τεοῖο.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς,
470 Ἠοῦς δὴ καὶ μᾶλλον ὑπερμενέα Κρονίωνα

Ὄψεαι,

αἴκ' ἐθέλῃσθα, βοῶπις πότνια Ἥρη,
Ἀργείων πουλὺν στρατὸν αἰχμητάων.
ὐν πολέμου ἀποπαύσεται ὄβριμος Ἕκτωρ,
ται παρὰ ναῦφι ποδώκεα Πηλεΐωνα,
τῷ, ὅτ' ἂν οἱ μὲν ἐπὶ πρύμνῃσι μάχωνται,
ν αἰνοτάτῳ, περὶ Πατρόκλοιο πεσόντος·
έσφατόν ἐστι· σέθεν δ' ἐγὼ οὐκ ἀλεγίζω
;, οὐδ' εἴ κε τὰ νείατα πείραθ' ἵκηαι
πόντοιο, ἵν' Ἰαπετός τε Κρόνος τε
οὔτ' αὐγῇς Ὑπερίονος ἠελίοιο
, οὔτ' ἀνέμοισι· βαθὺς δέ τε τάρταρος ἀμφίς·
' ἔνθ' ἀφίκηαι ἀλωμένη, οὐ σεῦ ἔγωγε
ύης ἀλέγω, ἐπεὶ οὐ σέο κύντερον ἄλλο.
ίτο· τὸν δ' οὔ τι προσέφη λευκώλενος Ἥρη.
πεσ' ὠκεανῷ λαμπρὸν φάος ἠελίοιο,
ύκτα μέλαιναν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν,
μὲν ῥ' ἀέκουσιν ἔδυ φάος· αὐτὰρ Ἀχαιοῖς,
ι, τρίλλιστος ἐπήλυθε νὺξ ἐρεβεννή.
δ' αὖτ' ἀγορὴν ποιήσατο φαίδιμος Ἕκτωρ,
ῶν ἀγαγὼν ποταμῷ ἔπι δινήεντι,
ρῷ· ὅθι δὴ νεκύων διεφαίνετο χῶρος.
ν δ' ἀποβάντες ἐπὶ χθόνα, μῦθον ἄκουον,
Ἕκτωρ ἀγόρευε, Διῒ φίλος· ἐν δ' ἄρα χειρὶ
ἔχ' ἑνδεκάπηχυ· πάροιθε δὲ λάμπετο δουρὸς
χαλκείη, περὶ δὲ χρύσεος θέε πόρκης·
ἐρεισάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
τέ μευ, Τρῶες, καὶ Δάρδανοι, ἠδ' ἐπίκουροι·
μην, νῆάς τ' ὀλέσας καὶ πάντας Ἀχαιοὺς,
οστήσειν προτὶ Ἴλιον ἠνεμόεσσαν·
ρὶν κνέφας ἦλθε, τὸ νῦν ἐσάωσε μάλιστα

475, 480, 485, 490, 495, 500

Ἀργείους καὶ νῆας ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
Ἀλλ' ἤτοι νῦν μὲν πειθώμεθα νυκτὶ μελαίνῃ,
Δόρπα τ' ἐφοπλισόμεσθ'· αὐτὰρ καλλίτειχας ἵππους
505 Λύσαθ' ὑπ' ἐξ ὀχέων, παρὰ δ' ἔσφισι βάλλετ' ἐδωδήν·
Ἐκ πόλιος δ' ἄξασθε βόας καὶ ἴφια μῆλα
Καρπαλίμως, οἶνον δὲ μελίφρονα οἰνίζεσθε,
Σῖτόν τ' ἐκ μεγάρων, ἐπὶ δὲ ξύλα πολλὰ λέγεσθε,
Ὥς κεν παννύχιοι, μέσφ' ἠοῦς ἠριγενείης,
510 Καίωμεν πυρὰ πολλὰ, σέλας δ' εἰς οὐρανὸν ἵκῃ.
Μήπως καὶ διὰ νύκτα καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
Φεύγειν ὁρμήσωνται ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης·
Μὴ μὰν ἀσπουδεί γε νεῶν ἐπιβαῖεν ἕκηλοι,
Ἀλλ' ὥς τις τούτων γε βέλος καὶ οἴκοθι πέσσῃ,
515 Βλήμενος ἢ ἰῷ, ἢ ἔγχεϊ ὀξυόεντι,
Νηὸς ἐπιθρώσκων ἵνα τὶς στυγέῃσι καὶ ἄλλος
Τρωσὶν ἐφ' ἱπποδάμοισι φέρειν πολύδακρυν Ἄρηα,
Κήρυκες δ' ἀνὰ ἄστυ Διῒ φίλοι ἀγγελλόντων,
Παῖδας πρωθήβας, πολιοκροτάφους τε γέροντας.
520 Λέξασθαι περὶ ἄστυ, θεοδμήτων ἐπὶ πύργων·
Θηλύτεραι δὲ γυναῖκες ἐνὶ μεγάροισιν ἑκάστη
Πῦρ μέγα καιόντων· φυλακὴ δέ τις ἔμπεδος ἔστω,
Μὴ λόχος εἰσέλθῃσι πόλιν, λαῶν ἀπεόντων.
Ὧδ' ἔστω, Τρῶες μεγαλήτορες, ὡς ἀγορεύω·
525 Μῦθος δ', ὃς μὲν νῦν ὑγιὴς, εἰρημένος ἔστω·
Τὸν δ' ἠοῦς Τρώεσσι μεθ' ἱπποδάμοις ἀγορεύσω,
Εὔχομαι ἐλπόμενος Διΐ τ', ἄλλοισίν τε θεοῖσιν,
Ἐξελάαν ἐνθένδε κύνας κηρεσσιφορήτους,
Οὓς κῆρες φορέουσι μελαινάων ἐπὶ νηῶν.
530 Ἀλλ' ἤτοι ἐπὶ νυκτὶ φυλάξομεν ἡμέας αὐτούς·
Πρωῒ δ' ὑπ' ἠοῖοι σὺν τεύχεσι θωρηχθέντες,

Νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσιν ἐγείρομεν ὀξὺν ἄρηα.
Εἴσομαι, αἴκε μ᾽ ὁ Τυδείδης κρατερὸς Διομήδης
Πὰρ νηῶν πρὸς τεῖχος ἀπώσεται, ἤ κεν ἐγὼ τὸν
Χαλκῷ δηώσας, ἔναρα βροτόεντα φέρωμαι.
Αὔριον ἣν ἀρετὴν διαείσεται, αἴ κ᾽ ἐμὸν ἔγχος 535
Μείνῃ ἐπερχόμενον· ἀλλ᾽ ἐν πρώτοισιν ὀΐω
Κείσεται οὐτηθεὶς, πολέες δ᾽ ἀμφ᾽ αὐτὸν ἑταῖροι
Ἠελίου ἀνιόντος ἐς αὔριον. Αἲ γὰρ ἐγὼν ὣς
Εἴην ἀθάνατος καὶ ἀγήραος ἤματα πάντα,
Τιοίμην δ᾽, ὡς τίετ᾽ Ἀθηναίη καὶ Ἀπόλλων, 540
Ὡς νῦν ἡμέρη ἥδε κακὸν φέρει Ἀργείοισιν.
Ὡς Ἕκτωρ ἀγόρευ᾽· ἐπὶ δὲ Τρῶες κελάδησαν·
Οἱ δ᾽ ἵππους μὲν λῦσαν ὑπὸ ζυγοῦ ἱδρώοντας,
Δῆσαν δ᾽ ἱμάντεσσι παρ᾽ ἅρμασιν οἷσιν ἕκαστος·
Ἐκ πόλιος δ᾽ ἄξαντο βόας καὶ ἴφια μῆλα 545
Καρπαλίμως· οἶνον δὲ μελίφρονα οἰνίζοντο,
Σῖτόν τ᾽ ἐκ μεγάρων, ἐπὶ δὲ ξύλα πολλὰ λέγοντο.
Ἕρδον δ᾽ Ἀθανάτοισι τεληέσσας ἑκατόμβας.
Κνίσσην δ᾽ ἐκ πεδίου ἄνεμοι φέρον οὐρανὸν εἴσω
Ἡδεῖαν· τῆς δ᾽ οὔτι θεοὶ μάκαρες δατέοντο, 550
Οὐδ᾽ ἔθελον· μάλα γάρ σφιν ἀπήχθετο Ἴλιος ἱρὴ,
Καὶ Πρίαμος, καὶ λαὸς ἐϋμμελίω Πριάμοιο.
Οἱ δὲ, μέγα φρονέοντες, ἐπὶ πτολέμοιο γεφύρῃ
Εἵατο παννύχιοι· πυρὰ δέ σφισι καίετο πολλά.
Ὡς δ᾽ ὅτ᾽ ἐν οὐρανῷ ἄστρα φαεινὴν ἀμφὶ σελήνην 555
Φαίνετ᾽ ἀριπρεπέα, ὅτε τ᾽ ἔπλετο νήνεμος αἰθήρ,
Ἔκ τ᾽ ἔφανον πᾶσαι σκοπιαὶ, καὶ πρώονες ἄκροι,
Καὶ νάπαι· οὐρανόθεν δ᾽ ἄρ᾽ ὑπερράγη ἄσπετος αἰθήρ·
Πάντα δὲ τ᾽ εἴδεται ἄστρα· γέγηθε δέ τε φρένα ποιμήν·
Τόσσα, μεσηγὺ νεῶν, ἠδὲ Ξάνθοιο ῥοάων, 560

Τρώων καιόντων πυρὰ φαίνετο Ἰλιόθι πρό.
Χίλι᾽ ἄρ᾽ ἐν πεδίῳ πυρὰ καίετο· πὰρ δὲ ἑκάστῳ
Εἵατο πεντήκοντα, σέλας πυρὸς αἰθομένοιο.
Ἵπποι δὲ κρῖ λευκὸν ἐρεπτόμενοι καὶ ὀλύρας,
565 Ἑσταότες παρ᾽ ὄχεσφιν, ἐΰθρονον ἠῶ μίμνον.

ΤΗΣ

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ Ι.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Ἀγαμέμνονος συμβουλεύσαντος τοῖς Ἕλλησι φεύγειν, ἵστανται τῆς ἐναντίας ἀποφαινόμενοι γνώμης Διομήδης καὶ Νέστωρ. Συμβουλεύσαντος δὲ Νέστορος, πρὸς Ἀχιλλέα πέμπονται πρέσβεις. Καὶ [illegible] ἀπειθεῖ τούτοις Ἀχιλλεύς. Οἱ δὲ ἀπαγγέλλουσι, καὶ μετὰ ταῦτα εἰς ὕπνον τρέπονται.

ΠΡΕΣΒΕΙΑ, Η ΛΙΤΑΙ.

Ἐξεσίη δ' Ἀχιλῆος ἀπειθέος ἐστὶν Ἰῶτα.

Ὣς οἱ μὲν Τρῶες φυλακὰς ἔχον· αὐτὰρ Ἀχαιοὺς
Θεσπεσίη ἔχε φύζα, φόβου κρυόεντος ἑταίρη·
Πένθεϊ δ' ἀτλήτῳ βεβολήατο πάντες ἄριστοι.
Ὡς δ' ἄνεμοι δύο Πόντον ὀρίνετον ἰχθυόεντα,
Βορέης καὶ Ζέφυρος, τώ τε Θρῄκηθεν ἄητον,

Ἐλθόντ' ἐξαπίνης· ἄμυδις δέ τε κῦμα κελαινὸν
Κορθύεται, πολλὸν δὲ παρὲξ ἅλα φῦκος ἔχευαν·
Ὣς ἐδαΐζετο θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν Ἀχαιῶν.
Ἀτρείδης δ' ἄχεϊ μεγάλῳ βεβολημένος ἦτορ,
10 Φοίτα, κηρύκεσσι λιγυφθόγγοισι κελεύων,
Κλήδην εἰς ἀγορὴν κικλήσκειν ἄνδρα ἕκαστον,
Μηδὲ βοᾶν· αὐτὸς δὲ μετὰ πρώτοισι πονεῖτο.
Ἷζον δ' εἰν ἀγορῇ τετιηότες· ἂν δ' Ἀγαμέμνων
Ἵστατο δακρυχέων, ὥστε κρήνη μελάνυδρος,
15 Ἥ τε κατ' αἰγίλιπος πέτρης δνοφερὸν χέει ὕδωρ·
Ὣς ὁ βαρυστενάχων ἔπε' Ἀργείοισι μετηύδα.
Ὦ φίλοι, Ἀργείων ἡγήτορες, ἠδὲ μέδοντες,
Ζεύς με μέγα Κρονίδης ἄτῃ ἐνέδησε βαρείῃ·
Σχέτλιος, ὃς πρὶν μέν μοι ὑπέσχετο καὶ κατένευσεν
20 Ἴλιον ἐκπέρσαντ' εὐτείχεον ἀπονέεσθαι·
Νῦν δὲ κακὴν ἀπάτην βουλεύσατο, καί με κελεύει
Δυσκλέα, Ἄργος ἱκέσθαι, ἐπεὶ πολὺν ὤλεσα λαόν.
Οὕτω που Διῒ μέλλει ὑπερμενέϊ φίλον εἶναι,
Ὃς δὴ πολλάων πολίων κατέλυσε κάρηνα,
25 Ἠδ' ἔτι καὶ λύσει· τοῦ γὰρ κράτος ἐστὶ μέγιστον.
Ἀλλ' ἄγεθ', ὡς ἂν ἐγὼν εἴπω, πειθώμεθα πάντες
Φεύγωμεν σὺν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν·
Οὐ γὰρ ἔτι Τροίην αἱρήσομεν εὐρυάγυιαν.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπ
30 Δὴν δ' ἄνεῳ ἦσαν τετιηότες υἷες Ἀχαιῶν·
Ὀψὲ δὲ δὴ μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης,
Ἀτρείδη, σοὶ πρῶτα μαχήσομαι ἀφραδέοντι,
Ἣ θέμις ἐστὶν, ἄναξ, ἀγορῇ· σὺ δὲ μή τι χολωθῇ
Ἀλκὴν μέν μοι πρῶτον ὀνείδισας ἐν Δαναοῖσι,
35 Φὰς ἔμεν ἀπτόλεμον καὶ ἀνάλκιδα· ταῦτα δὲ πάντα
Ἴσασ' Ἀργείων ἠμὲν νέοι, ἠδὲ γέροντες.

'ιάνδιχα δῶκε Κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω·
ῳ μὲν τοι δῶκε τετιμῆσθαι περὶ πάντων·
δ' οὔτοι δῶκεν, ὅ, τε κράτος ἐστὶ μέγιστον·
', οὕτω που μάλα ἔλπεαι υἷας Ἀχαιῶν 40
μους τ' ἔμμεναι καὶ ἀνάλκιδας, ὡς ἀγορεύεις;
οι αὐτῷ θυμὸς ἐπέσσυται, ὥστε νέεσθαι,
πάρ τοι ὁδὸς, νῆες δέ τοι ἄγχι θαλάσσης
αἵ τοι ἕποντο Μυκήνηθεν μάλα πολλαί.
λλοι μενέουσι καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ, 45
περ Τροίην διαπέρσομεν· εἰ δὲ καὶ αὐτοὶ
ων σὺν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν·
ἐγὼ Σθένελός τε, μαχησόμεθ', εἰσόκε τέκμωρ
ωμεν· σὺν γὰρ θεῷ εἰλήλουθμεν.
ιαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπίαχον υἷες Ἀχαιῶν, 50
ἀγασσάμενοι Διομήδεος ἱπποδάμοιο.
' ἀνιστάμενος μετεφώνεεν ἱππότα Νέστωρ,
δη, πέρι μὲν πολέμῳ ἔνι καρτερός ἐσσι,
ῃ μετὰ πάντας ὁμήλικας ἔπλευ ἄριστος.
οι τοι μῦθον ὀνόσσεται, ὅσσοι Ἀχαιοὶ, 55
άλιν ἐρέει· ἀτὰρ οὐ τέλος ἵκεο μύθων.
καὶ νέος ἐσσὶ, ἐμὸς δέ κε καὶ πάϊς εἴης
ρος γενεῆφιν· ἀτὰρ πεπνυμένα βάζεις
βασιλῆας, ἐπεὶ κατὰ μοῖραν ἔειπες.
', ἐγὼν, ὃς σεῖο γεραίτερος εὔχομαι εἶναι, 60
καὶ πάντα διίξομαι· οὐδέ κέ τίς μοι
τιμήσει, οὐδὲ κρείων Ἀγαμέμνων.
ως, ἀθέμιστος, ἀνέστιός ἐστιν ἐκεῖνος,
μου ἔραται ἐπιδημίου, ὀκρυόεντος.
ι νῦν μὲν πειθώμεθα νυκτὶ μελαίνῃ, 65
' ἐφοπλισόμεσθα· φυλακτῆρες δὲ ἕκαστοι
' παρὰ τάφρον ὀρυκτὴν τείχεος ἐκτός.

Κούροισιν μὲν ταῦτ' ἐπιτέλλομαι· αὐτὰρ ἔπειτα,
Ἀτρείδη, σὺ μὲν ἄρχε· σὺ γὰρ βασιλεύτατός ἐσσι.
70 Δαίνυ δαῖτα γέρουσιν· ἔοικέ τοι, ὔτοι ἀεικές.
Πλεῖαί τοι οἴνου κλισίαι, τὸν νῆες Ἀχαιῶν
Ἠμάτιαι Θρήκηθεν ἐπ' εὐρέα πόντον ἄγουσι.
Πᾶσά τοι ἔσθ' ὑποδεξίη, πολέεσσι δ' ἀνάσσεις.
Πολλῶν δ' ἀγρομένων, τῷ πείσεαι, ὅς κεν ἀρίστην
75 Βουλὴν βουλεύσῃ· μάλα δὲ χρεὼ πάντας Ἀχαιοὺς
Ἐσθλῆς καὶ πυκινῆς, ὅτι δήϊοι ἐγγύθι νηῶν
Καίουσιν πυρὰ πολλά· τίς ἂν τάδε γηθήσειε;
Νὺξ δ' ἥδ' ἠὲ διαῤῥαίσει στρατὸν, ἠὲ σαώσει.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον, ἠδ' ἐπίθοντο.
80 Ἐκ δὲ φυλακτῆρες σὺν τεύχεσιν ἐσσεύοντο,
Ἀμφί τε Νεστορίδην Θρασυμήδεα, ποιμένα λαῶν,
Ἠδ' ἀμφ' Ἀσκάλαφον, καὶ Ἰάλμενον, υἷας Ἄρηος,
Ἀμφί τε Μηριόνην, Ἀφαρῆά τε, Δηΐπυρόν τε,
Ἠδ' ἀμφὶ Κρείοντος υἱὸν, Λυκομήδεα δῖον·
85 Ἑπτ' ἔσαν ἡγεμόνες φυλάκων, ἑκατὸν δὲ ἑκάστῳ
Κοῦροι ἅμ' ἔστειχον, δολίχ' ἔγχεα χερσὶν ἔχοντες·
Κὰδ δὲ μέσον τάφρου καὶ τείχεος ἷζον ἰόντες·
Ἐνθάδε πῦρ κήαντο, τίθεντο δὲ δόρπον ἕκαστος·
Ἀτρείδης δὲ γέροντας ἀολλέας ἦγεν Ἀχαιῶν
90 Ἐς κλισίην, παρὰ δέ σφι τίθει μενοεικέα δαῖτα·
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Τοῖς ὁ γέρων πάμπρωτος ὑφαίνειν ἤρχετο μῆτιν
Νέστωρ, οὗ καὶ πρόσθεν, ἀρίστη φαίνετο βουλή·
95 Ὅς σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν,
Ἀτρείδη, κύδιστε, ἄναξ ἀνδρῶν, Ἀγάμεμνον,
Ἐν σοὶ μὲν λήξω, σέο δ' ἄρξομαι· οὕνεκα πολλῶν
Λαῶν ἐσσὶ ἄναξ, καί τοι Ζεὺς ἐγγυάλιξε

Σκῆπ-

ὸν τ', ἠδὲ θέμιστας, ἵνα σφίσι βουλεύῃσθα·
χρὴ πέρι μὲν φάσθαι ἔπος, ἠδ' ἐπακοῦσαι, 100
δὲ καὶ ἄλλῳ, ὅταν τινὰ θυμὸς ἀνώγῃ
εἰς ἀγαθόν· σέο δ' ἕξεται, ὅ, ττι κὲν ἄρχῃ.
ἐγὼν ἐρέω, ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα.
τις νόον ἄλλος ἀμείνονα τοῦδε νοήσει,
ὼ νοέω, ἠμὲν πάλαι, ἠδ' ἔτι καὶ νῦν, 105
οῦ, ὅτε, διογενὲς, Βρισηΐδα κούρην
Ἀχιλῆος ἔβης κλισίηθεν ἀπούρας·
θ' ἡμέτερόν γε νόον· μάλα γάρ τοι ἔγωγε
ἀπεμυθεόμην· σὺ δὲ σῷ μεγαλήτορι θυμῷ
ἄνδρα φέριστον, ὃν ἀθάνατοί περ ἔτισαν, 110
ας· ἑλὼν γὰρ ἔχεις γέρας· ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν
εσθ', ὥς κέν μιν ἀρεσάμενοι πεπίθοιμεν
ν τ' ἀγανοῖσιν, ἔπεσί τε μειλιχίοισι.
δ' αὖτε προσέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
ν, οὔ τι ψεῦδος ἐμὰς ἄτας κατέλεξας· 115
ην, οὐδ' αὐτὸς ἀναίνομαι· ἀντί νυ πολλῶν
ιν ἀνὴρ, ὅντε Ζεὺς κῆρι φιλήσῃ·
τοῦτον ἔτισε, δάμασσε δὲ λαὸν Ἀχαιῶν.
εἰ ἀασάμην, φρεσὶ λευγαλέῃσι πιθήσας,
έλω ἀρέσαι, δόμεναί τ' ἀπερείσι' ἄποινα· 120
δ' ἐν πάντεσσι περικλυτὰ δῶρ' ὀνομήνω,
πύρους τρίποδας, δέκα δὲ χρυσοῖο τάλαντα,
ς δὲ λέβητας ἐείκοσι, δώδεκα δ' ἵππους
ἀθλοφόρους, οἳ ἀέθλια ποσσὶν ἄροντο.
ἀλήϊος εἴη ἀνὴρ, ᾧ τόσα γένοιτο, 125
εν ἀκτήμων ἐριτίμοιο χρυσοῖο,
μοι ἠνείκαντο ἀέθλια μώνυχες ἵπποι.
δ' ἑπτὰ γυναῖκας ἀμύμονας, ἔργ' εἰδυίας,
ας, ἃς ὅτε Λέσβον ἐϋκτιμένην ἕλεν αὐτὸς,

130 Ἐξελόμην, αἳ κάλλει ἐνίκων φῦλα γυναικῶν·
Τὰς μέν οἱ δώσω, μετὰ δ' ἔσσεται, ἣν τότ' ἀπηύρων
Κούρην Βρισῆος· καὶ ἐπὶ μέγαν ὅρκον ὀμοῦμαι,
Μήποτε τῆς εὐνῆς ἐπιβήμεναι, ἠδὲ μιγῆναι,
Ἣ θέμις ἀνθρώπων πέλει ἀνδρῶν ἠδὲ γυναικῶν.
135 Ταῦτα μὲν αὐτίκα πάντα παρέσσεται· εἰ δέ κεν αὖτε
Ἄστυ μέγα Πριάμοιο θεοὶ δώωσ' ἀλαπάξαι,
Νῆας ἅλις χρυσοῦ καὶ χαλκοῦ νηησάσθω,
Εἰσελθὼν, ὅτε κεν δατεώμεθα ληΐδ' Ἀχαιοί·
Τρωϊάδας δὲ γυναῖκας ἐείκοσιν αὐτὸς ἑλέσθω,
140 Αἵ κε μετ' Ἀργείην Ἑλένην κάλλισται ἔωσιν.
Εἰ δέ κεν Ἄργος ἱκοίμεθ' Ἀχαιϊκὸν, οὖθαρ ἀρούρης,
Γαμβρός κέν μοι ἔοι· τίσω δέ μιν ἶσον Ὀρέστῃ,
Ὅς μοι τηλύγετος τρέφεται, θαλίῃ ἔνι πολλῇ·
Τρεῖς δέ μοι εἰσὶ θύγατρες ἐνὶ μεγάρῳ εὐπήκτῳ,
145 Χρυσόθεμις, καὶ Λαοδίκη, καὶ Ἰφιάνασσα·
Τάων, ἥν κ' ἐθέλῃσι, φίλην ἀνάεδνον ἀγέσθω
Πρὸς οἶκον Πηλῆος· ἐγὼ δ' ἐπιμείλια δώσω
Πολλὰ μάλ', ὅσσ' οὔπω τις ἑῇ ἐπέδωκε θυγατρί.
Ἑπτὰ δέ οἱ δώσω εὖ ναιόμενα πτολίεθρα,
150 Καρδαμύλην, Ἐνόπην τε, καὶ Ἱρὴν ποιήεσσαν,
Φηράς τε ζαθέας, ἠδ' Ἄνθειαν βαθύλειμον,
Καλήν τ' Αἴπειαν, καὶ Πήδασον ἀμπελόεσσαν.
Πᾶσαι δ' ἐγγὺς ἁλὸς νέαται Πύλου ἠμαθόεντος·
Ἐν δ' ἄνδρες ναίουσι πολύῤῥηνες, πολυβοῦται,
155 Οἵ κέ ἑ δωτίνῃσι, θεὸν ὣς, τιμήσουσι,
Καί οἱ ὑπὸ σκήπτρῳ λιπαρὰς τελέουσι θέμιστας.
Ταῦτά κέ οἱ τελέσαιμι μεταλλήξαντι χόλοιο.
Δμηθήτω· Ἀΐδης τοι ἀμείλιχος, ἠδ' ἀδάμαστος·
Τοὔνεκα καί τε βροτοῖσι θεῶν ἔχθιστος ἁπάντων·
160 Καί μοι ὑποστήτω, ὅσσον βασιλεύτερός εἰμι,

σον γενεῇ προγενέστερος εὔχομαι εἶναι.
δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
η κύδιστε, ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,
μὲν οὐκ ἔτ' ὀνοστὰ διδοῖς Ἀχιλῆϊ ἄνακτι.
ἄγετε κλητοὺς ὀτρυνόμεν, οἵ κε τάχιστα
τ' ἐς κλισίην Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος.
ἄγε, τοὺς ἂν ἐγὼν ἐπιόψομαι, οἳ δὲ πιθέσθων.
μὲν πρώτιστα, Διῒ φίλος, ἡγησάσθω,
ἔπειτ' Αἴας τε μέγας καὶ δῖος Ὀδυσσεύς·
ων δ' Ὀδίος τε καὶ Εὐρυβάτης ἅμ' ἑπέσθων·
δὲ χερσὶν ὕδωρ, εὐφημῆσαί τε κέλεσθε,
Διῒ Κρονίδῃ ἀρησόμεθ', αἴ κ' ἐλεήσῃ.
φάτο τοῖσι δὲ πᾶσιν ἑαδότα μῦθον ἔειπεν.
α κήρυκες μὲν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν,
δὲ κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο·
αν δ' ἄρα πᾶσιν, ἐπαρξάμενοι δεπάεσσιν.
ἐπεὶ σπεῖσάν τ', ἔπιον θ', ὅσον ἤθελε θυμὸς,
τ' ἐκ κλισίης Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο·
δὲ πόλλ' ἐπέτελλε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
λλων ἐς ἕκαστον, Ὀδυσσῆϊ δὲ μάλιστα,
, ὡς πεπίθοιεν ἀμύμονα Πηλείωνα.
βάτην παρὰ θῖνα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης,
μάλ' εὐχομένω γαιηόχῳ Ἐννοσιγαίῳ,
ως πεπιθεῖν μεγάλας φρένας Αἰακίδαο.
δόνων δ' ἐπί τε κλισίας καὶ νῆας ἱκέσθην,
εὗρον φρένα τερπόμενον φόρμιγγι λιγείῃ,
δαιδαλέῃ, ἐπὶ δ' ἀργύρεος ζυγὸς ἦεν·
ρετ' ἐξ ἐνάρων, πόλιν Ἠετίωνος ὀλέσσας·
γε θυμὸν ἔτερπεν, ἄειδε δ' ἄρα κλέα ἀνδρῶν.
κλος δέ οἱ οἶος ἐναντίος ἧστο σιωπῇ,
νος Αἰακίδην, ὁπότε λήξειεν ἀείδων.

Τὼ

Τὼ δὲ βάτην προτέρω, ἡγεῖτο δὲ δῖος Ὀδυσσεύς.
Στὰν δὲ πρόσθ' αὐτοῖο· ταφὼν δ' ἀνόρουσεν Ἀχιλλεύς,
Αὐτῇ σὺν φόρμιγγι, λιπὼν ἕδος, ἔνθα θάασσεν.
Ὣς δ' αὔτως Πάτροκλος, ἐπεὶ ἴδε φῶτας, ἀνέστη·
Τὼ καὶ δεικνύμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς,
Χαίρετον, ἦ φίλοι ἄνδρες ἱκάνετον· ἦ τι μάλα χρεώ
Οἵ μοι σκυζομένῳ περ Ἀχαιῶν φίλτατοί ἐστον.
Ὣς ἄρα φωνήσας προτέρω ἄγε δῖος Ἀχιλλεύς,
10 Εἷσεν δ' ἐν κλισμοῖσι, τάπησί τε πορφυρέοισιν·
Αἶψα δὲ Πάτροκλον προσεφώνεεν, ἐγγὺς ἐόντα,
Μείζονα δὴ κρητῆρα, Μενοιτίου υἱὲ, καθίστα,
Ζωρότερον δὲ κέραιε, δέπας δ' ἔντυνον ἑκάστῳ·
Οἳ γὰρ φίλτατοι ἄνδρες ἐμῷ ὑπέασι μελάθρῳ.
5 Ὣς φάτο· Πάτροκλος δὲ φίλῳ ἐπεπείθεθ' ἑταίρῳ.
Αὐτὰρ ὅγε κρεῖον μέγα κάββαλεν ἐν πυρὸς αὐγῇ,
Ἐν δ' ἄρα νῶτον ἔθηκ' ὄϊος καὶ πίονος αἰγός,
Ἐν δὲ συὸς σιάλοιο ῥάχιν τεθαλυῖαν ἀλοιφῇ·
Τῷ δ' ἔχεν Αὐτομέδων, τάμνεν δ' ἄρα δῖος Ἀχιλλεύς
10 Καὶ τὰ μὲν εὖ μίστυλλε, καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειρε·
Πῦρ δὲ Μενοιτιάδης δαῖεν μέγα, ἰσόθεος φώς.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ πῦρ ἐκάη, καὶ φλὸξ ἐμαράνθη,
Ἀνθρακιὴν στορέσας, ὀβελοὺς ἐφύπερθε τάνυσσε·
Πάσσε δ' ἁλὸς θείοιο, κρατευτάων ἐπαείρας.
5 Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ὤπτησε, καὶ εἰν ἐλεοῖσιν ἔχευε,

ἴας Φοίνικι· νόησε δὲ θεῖος Ὀδυσσεὺς,
νος δ' οἴνοιο δέπας, δείδεκτ' Ἀχιλῆα·
Ἀχιλεῦ, δαιτὸς μὲν ἐΐσης οὐκ ἐπιδευεῖς, 225
ὶ κλισίῃ Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο,
ἐνθάδε νῦν· πάρα γὰρ μενοεικέα πολλὰ
. ἀλλ' οὐ δαιτὸς ἐπηράτου ἔργα μέμηλεν·
ίην μέγα πῆμα, διοτρεφὲς, εἰσορόωντες,
ν ἐν δοιῇ δὲ, σαωσέμεν, ἢ ἀπολέσθαι 230
σέλμους, εἰ μὴ σύγε δύσεαι ἀλκήν.
γὰρ νηῶν καὶ τείχεος αὖλιν ἔθεντο
ὑπέρθυμοι, τηλέκλειτοί τ' ἐπίκουροι,
πυρὰ πολλὰ κατὰ στρατὸν, οὐδ' ἔτι φασὶν
', ἀλλ' ἐνὶ νηυσὶ μελαίνῃσιν πεσέεσθαι. 235
σφιν Κρονίδης ἐνδέξια σήματα φαίνων
ει· Ἕκτωρ δὲ μέγα σθένεϊ βλεμεαίνων,
ἐκπάγλως, πίσυνος Διΐ, οὐδέ τι τίει
οὐδὲ θεούς· κρατερὴ δὲ ἑ λύσσα δέδυκεν.
τάχιστα φανήμεναι ἠῶ δῖαν· 240
γὰρ νηῶν ἀποκόψειν ἄκρα κόρυμβα,
' ἐμπρήσειν μαλεροῦ πυρός· αὐτὰρ Ἀχαιοὺς
παρὰ τῇσιν ἀτυζομένους ὑπὸ καπνοῦ.
ἰνῶς δείδοικα κατὰ φρένα, μή οἱ ἀπειλὰς
σωσι θεοί· ἡμῖν δὲ δὴ αἴσιμον εἴη
νὶ Τροίῃ, ἑκὰς Ἄργεος ἱπποβότοιο. 245
α, εἰ μέμονάς γε, καὶ ὀψέ περ, υἷας Ἀχαιῶν
ους ἐρύεσθαι ὑπὸ Τρώων ὀρυμαγδοῦ.
οι μετόπισθ' ἄχος ἔσσεται, οὐδέ τι μῆχος
τος κακοῦ ἔστ' ἄκος εὑρεῖν· ἀλλὰ πολὺ πρὶν 250
ὅπως Δαναοῖσιν ἀλεξήσεις κακὸν ἦμαρ.
ν, ἦ μὲν σοί γε πατὴρ ἐπετέλλετο Πηλεὺς
τῷ, ὅτε σ' ἐκ Φθίης Ἀγαμέμνονι πέμπε,

Τέκνον

Τέκνον ἐμὸν, κάρτος μὲν Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη
255 Δώσουσ', αἴκ' ἐθέλωσι· σὺ δὲ μεγαλήτορα θυμὸν
Ἴσχειν ἐν στήθεσσι· φιλοφροσύνη γὰρ ἀμείνων·
Ληγέμεναι δ' ἔριδος κακομηχάνου, ὄφρα σε μᾶλλον
Τίωσ' Ἀργείων ἠμὲν νέοι ἠδὲ γέροντες.
Ὡς ἐπέτελλ' ὁ γέρων· σὺ δὲ λήθεαι· ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν
260 Παύε', ἔα δὲ χόλον θυμαλγέα· σοὶ δ' Ἀγαμέμνων
Ἄξια δῶρα δίδωσι μεταλλήξαντι χόλοιο.
Εἰ δὲ, σὺ μέν μευ ἄκουσον, ἐγὼ δέ κέ τοι καταλέξω,
Ὅσσα τοὶ ἐν κλισίῃσιν ὑπέσχετο δῶρ' Ἀγαμέμνων·
Ἕπτ' ἀπύρους τρίποδας, δέκα δὲ χρυσοῖο τάλαντα,
265 Αἴθωνας δὲ λέβητας ἐείκοσι, δώδεκα δ' ἵππους
Πηγοὺς, ἀθλοφόρους, οἳ ἀέθλια ποσσὶν ἄροντο.
Οὔ κεν ἀλήϊος εἴη ἀνὴρ, ᾧ τόσσα γένοιτο,
Οὐδέ κεν ἀκτήμων ἐριτίμοιο χρυσοῖο,
Ὅσσ' Ἀγαμέμνονος ἵπποι ἀέθλια ποσσὶν ἄροντο.
270 Δώσει δ' ἑπτὰ γυναῖκας ἀμύμονας, ἔργ' εἰδυίας,
Λεσβίδας, ἃς, ὅτε Λέσβον ἐϋκτιμένην ἕλες αὐτὸς,
Ἐξέλεθ', αἳ τότε κάλλει ἐνίκων φῦλα γυναικῶν.
Τὰς μέν τοι δώσει, μετὰ δ' ἔσσεται, ἣν τότ' ἀπηύρα
Κούρην Βρισῆος· καὶ ἐπὶ μέγαν ὅρκον ὀμεῖται,
275 Μήποτε τῆς εὐνῆς ἐπιβήμεναι, ἠδὲ μιγῆναι,
Ἣ θέμις ἐστὶν, ἄναξ, ἤτ' ἀνδρῶν, ἤτε γυναικῶν.
Ταῦτα μὲν αὐτίκα πάντα παρέσσεται· εἰ δέ κεν αὖτε
Ἄστυ μέγα Πριάμοιο θεοὶ δώωσ' ἀλαπάξαι,
Νῆας ἅλις χρυσοῦ καὶ χαλκοῦ νηήσασθαι
280 Εἰσελθὼν, ὅτε κεν δατεώμεθα ληΐδ' Ἀχαιοί·
Τρωϊάδας δὲ γυναῖκας ἐείκοσιν αὐτὸς ἑλέσθαι,
Αἵ κε μετ' Ἀργείην Ἑλένην κάλλισται ἔωσιν.
Εἰ δέ κεν Ἄργος ἱκοίμεθ' Ἀχαιϊκὸν, οὖθαρ ἀρούρης,
Γαμβρός κέν οἱ ἔοις· τίσει δέ σε ἶσον Ὀρέστῃ,

Ὅς οἱ τηλύγετος τρέφεται θαλίῃ ἔνι πολλῇ· 285
Τρεῖς δέ οἱ εἰσὶ θύγατρες ἐνὶ μεγάρῳ εὐπήκτῳ,
Χρυσόθεμις, καὶ Λαοδίκη, καὶ Ἰφιάνασσα·
Τάων, ἥν κ' ἐθέλῃσθα, φίλην, ἀνάεδνον, ἄγεσθαι
Πρὸς οἶκον Πηλῆος· ὁ δ' αὖτ' ἐπιμείλια δώσει
Πολλὰ μάλ', ὅσ' οὔπω τὶς ἑῇ ἐπέδωκε θυγατρί. 290
Ἑπτὰ δέ τοι δώσει εὖ ναιόμενα πτολίεθρα,
Καρδαμύλην, Ἐνόπην τε, καὶ Ἱρὴν ποιήεσσαν,
Φηράς τε ζαθέας, ἠδ' Ἄνθειαν βαθύλειμον,
Καλήν τ' Αἴπειαν, καὶ Πήδασον ἀμπελόεσσαν.
Πᾶσαι δ' ἐγγὺς ἁλὸς νέαται Πύλου ἠμαθόεντος· 295
Ἐν δ' ἄνδρες ναίουσι, πολύρρηνες, πολυβοῦται,
Οἵ κέ σε δωτίνῃσι, θεὸν ὣς, τιμήσουσι,
Καί τοι ὑπὸ σκήπτρῳ λιπαρὰς τελέουσι θέμιστας.
Ταῦτά κέ τοι τελέσειε μεταλλήξαντι χόλοιο.
Εἰ δέ τοι Ἀτρεΐδης μὲν ἀπήχθετο κηρόθι μᾶλλον, 300
Αὐτὸς, καὶ τοῦ δῶρα· σὺ δ' ἄλλους περ Παναχαιοὺς
Τειρομένους ἐλέαιρε κατὰ στρατὸν, οἵ σε, θεὸν ὣς,
Τίσουσ'. ἦ γάρ κέν σφι μάλα μέγα κῦδος ἄροιο.
Νῦν γάρ χ' Ἕκτορ' ἕλοις, ἐπεὶ ἂν μάλα τοι σχεδὸν ἔλθῃ,
Λύσσαν ἔχων ὀλοήν· ἐπεὶ οὔτινα φησὶν ὁμοῖον 305
Οἷ ἔμεναι Δαναῶν, οὓς ἐνθάδε νῆες ἔνεικαν.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς,
Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Χρὴ μὲν δὴ τὸν μῦθον ἀπηλεγέως ἀποειπεῖν,
Ἥπερ δὴ φρονέω τε, καὶ ὡς τετελεσμένον ἔσται, 310
Ὡς μή μοι τρύζητε παρήμενοι ἄλλοθεν ἄλλος.
Ἐχθρὸς γάρ μοι κεῖνος, ὁμῶς Ἀΐδαο πύλῃσιν,
Ὅς χ' ἕτερον μὲν κεύθει ἐνὶ φρεσὶν, ἄλλο δὲ βάζει.
Αὐτὰρ ἐγὼν ἐρέω, ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα·
Οὔτε μέ γ' Ἀτρεΐδην Ἀγαμέμνονα πεισέμεν οἴω, 315

Οὔτ'

Οὔτ' ἄλλους Δαναούς, ἐπεὶ οὐκ ἄρα τις χάρις ἦεν
Μάρνασθαι δηΐοισι μετ' ἀνδράσι νωλεμὲς αἰεί·
Ἴση μοῖρα μένοντι, καὶ εἰ μάλα τις πολεμίζοι·
Ἐν δὲ ἰῇ τιμῇ ἠμὲν κακός, ἠδὲ καὶ ἐσθλός·
320 Κάτθαν' ὁμῶς ὅ, τ' ἀεργὸς ἀνήρ, ὅ, τε πολλὰ ἐοργώς.
Οὐδέ τι μοὶ περίκειται, ἐπεὶ πάθον ἄλγεα θυμῷ,
Αἰεὶ ἐμὴν ψυχὴν παραβαλλόμενος πολεμίζειν.
Ὡς δ' ὄρνις ἀπτῆσι νεοσσοῖσι προφέρῃσι
Μάστακ', ἐπεί κε λάβῃσι, κακῶς δ' ἄρα οἱ πέλει αὐτῇ,
325 Ὣς καὶ ἐγὼ πολλὰς μὲν ἀΰπνους νύκτας ἴαυον,
Ἤματα δ' αἱματόεντα διέπρησσον πολεμίζων,
Ἀνδράσι μαρνάμενος, ὀάρων ἕνεκα σφετεράων.
Δώδεκα δὴ σὺν νηυσὶ πόλεις ἀλάπαξ' ἀνθρώπων,
Πεζὸς δ' ἕνδεκά φημι κατὰ Τροίην ἐρίβωλον·
330 Τάων ἐκ πασέων κειμήλια πολλὰ καὶ ἐσθλὰ
Ἐξελόμην, καὶ πάντα φέρων Ἀγαμέμνονι δόσκον
Ἀτρείδῃ· ὁ δ' ὄπισθε μένων παρὰ νηυσὶ θοῇσι,
Δεξάμενος, διὰ παῦρα δασάσκετο, πολλὰ δ' ἔχεσκεν.
Ἄλλα δ' ἀριστήεσσι δίδου γέρα καὶ βασιλεῦσι·
335 Τοῖσι μὲν ἔμπεδα κεῖται, ἐμεῦ δ' ἀπὸ μούνου Ἀχαιῶν
Εἵλετ'· ἔχει δ' ἄλοχον θυμαρέα, τῇ παριαύων
Τερπέσθω. Τί δὲ δεῖ πολεμιζέμεναι Τρώεσσιν
Ἀργείους; τί δὲ λαὸν ἀνήγαγεν ἐνθάδ' ἀγείρας
Ἀτρείδης; ἦ οὐχ Ἑλένης ἕνεκ' ἠϋκόμοιο;
340 Ἦ μοῦνοι φιλέουσ' ἀλόχους μερόπων ἀνθρώπων
Ἀτρεῖδαι; ἐπεὶ ὅστις ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ ἐχέφρων,
Τὴν αὐτοῦ φιλέει καὶ κήδεται· ὡς καὶ ἐγὼ τὴν
Ἐκ θυμοῦ φίλεον, δουρικτητήν περ ἐοῦσαν.
Νῦν δ' ἐπεὶ ἐκ χειρῶν γέρας εἵλετο, καί μ' ἀπάτησε,
345 Μή μευ πειράτω εὖ εἰδότος· οὐδέ με πείσει.
Ἀλλ', Ὀδυσεῦ, σὺν σοί τε καὶ ἄλλοισιν βασιλεῦσι,

Φρ

, νήεσσιν ἀλεξέμεναι δήϊον πῦρ.
ἱ μάλα πολλὰ πονήσατο νόσφιν ἐμεῖο,
ῖχος ἔδειμε, καὶ ἤλασε τάφρον ἐπ' αὐτῷ
ιεγάλην· ἐν δὲ σκόλοπας κατέπηξεν· 350
ῶς δύναται σθένος Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο
ρα δ' ἐγὼ μετ' Ἀχαιοῖσιν πολέμιζον,
ισκε μάχην ἀπὸ τείχεος ὀρνύμεν Ἕκτωρ,
ν ἐς Σκαιάς τε πύλας καὶ φηγὸν ἵκανεν.
ιτ' οἶον ἔμιμνε, μόγις δέ μευ ἔκφυγεν ὁρμήν. 355
ιαὶ οὐκ ἐθέλω πολεμιζέμεν Ἕκτορι δίῳ,
ρα Διὶ ῥέξας καὶ πᾶσι θεοῖσι.
ιῦ νῆας, ἐπὴν ἅλαδε προερύσσω,
ῃ ἐθέλησθα, καὶ αἴκεν τοι τὰ μεμήλῃ,
ι' Ἑλλήσποντον ἐπ' ἰχθυόεντα πλεούσας 360
ὲς, ἐν δ' ἄνδρας ἐρεσσέμεναι μεμαῶτας.
ι εὐπλοΐην δώῃ κλυτὸς Ἐννοσίγαιος,
ιεν τριτάτῳ Φθίην ἐρίβωλον ἱκοίμην.
ιοι μάλα πολλά, τὰ κάλλιπον ἐνθάδε ἔρρων·
' ἐνθένδε χρυσὸν καὶ χαλκὸν ἐρυθρὸν, 365
ιαῖκας ἐϋζώνους, πολιόν τε σίδηρον
ξον' ἔλαχόν γε. Γέρας δέ μοι, ὅσπερ ἔδωκεν,
ιβρίζων ἕλετο κρείων Ἀγαμέμνων
ς· τῷ πάντ' ἀγορευέμεν, ὡς ἐπιτέλλω,
ν' ὄφρα καὶ ἄλλοι ἐπισκύζωνται Ἀχαιοί, 370
πυ Δαναῶν ἔτι ἔλπεται ἐξαπατήσειν,
ιδείην ἐπιειμένος. οὐδ' ἂν ἔμοιγε
κυνεός περ ἐὼν, εἰς ὦπα ἰδέσθαι·
οἱ βουλὰς συμφράσομαι, οὐδὲ μὲν ἔργον·
ὴ μ' ἀπάτησε καὶ ἤλιτεν, οὐδ' ἂν ἔτ' αὖτις 375
ιοιτ' ἐπέεσσιν, ἅλις δέ οἱ· ἀλλὰ ἕκηλος
ιν. γάρ οἱ φρένας εἵλετο μητίετα Ζεύς.

Ἐχθρὰ

Ἐχθρὰ δέ μοι τοῦ δῶρα, τίω δέ μιν ἐν καρὸς αἴσῃ.
Οὐδ' εἴ μοι δεκάκις τε καὶ εἰκοσάκις τόσα δοίη,
380 Ὅσσα τέ οἱ νῦν ἐστι, καὶ εἴ ποθεν ἄλλα γένοιτο·
Οὐδ' ὅσ' ἐς Ὀρχομενὸν ποτινίσεται, οὐδ' ὅσα Θήβας
Αἰγυπτίας, ὅθι πλεῖστα δόμοις ἐν κτήματα κεῖται,
Αἵ θ' ἑκατόμπυλοί εἰσι, διηκόσιοι δ' ἂν' ἑκάστην
Ἀνέρες ἐξοιχνεῦσι σὺν ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν·
385 Οὐδ' εἴ μοι τόσα δοίη, ὅσα ψάμαθός τε κόνις τε,
Οὐδέ κεν ὧς ἔτι θυμὸν ἐμὸν πείσει Ἀγαμέμνων,
Πρίν γ' ἀπὸ πᾶσαν ἐμοὶ δόμεναι θυμαλγέα λώβην.
Κούρην δ' οὐ γαμέω Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο·
Οὐδ' εἰ χρυσείῃ Ἀφροδίτῃ κάλλος ἐρίζοι,
390 Ἔργα δ' Ἀθηναίῃ γλαυκώπιδι ἰσοφαρίζοι,
Οὐδέ μιν ὧς γαμέω· ὁ δ' Ἀχαιῶν ἄλλον ἑλέσθω,
Ὅστις οἷ τ' ἐπέοικε, καὶ ὃς βασιλεύτερός ἐστιν.
Ἢν γὰρ δή με σόωσι θεοὶ, καὶ οἴκαδ' ἵκωμαι,
Πηλεύς θήν μοι ἔπειτα γυναῖκα γαμέσσεται αὐτός.
395 Πολλαὶ Ἀχαιΐδες εἰσὶν ἀν' Ἑλλάδα τε Φθίην τε,
Κοῦραι ἀριστήων, οἵ τε πτολίεθρα ῥύονται·
Τάων ἥν κ' ἐθέλοιμι, φίλην ποιήσομ' ἄκοιτιν.
Ἔνθα δέ μοι μάλα πολλὸν ἐπέσσυτο θυμὸς ἀγήνωρ
Γήμαντι μνηστὴν ἄλοχον, εἰκυῖαν ἄκοιτιν,
400 Κτήμασι τέρπεσθαι, τὰ γέρων ἐκτήσατο Πηλεύς.
Οὐ γὰρ ἐμοὶ ψυχῆς ἀντάξιον, οὐδ' ὅσα φασὶν
Ἴλιον ἐκτῆσθαι, εὖ ναιόμενον πτολίεθρον,
Τοπρὶν ἐπ' εἰρήνης, πρὶν ἐλθεῖν υἷας Ἀχαιῶν·
Οὐδ' ὅσα λάϊνος οὐδὸς ἀφήτορος ἐντὸς ἐέργει
405 Φοίβου Ἀπόλλωνος, Πυθοῖ ἔνι πετρηέσσῃ.
Ληϊστοὶ μὲν γάρ τε βόες καὶ ἴφια μῆλα,
Κτητοὶ δὲ τρίποδές τε, καὶ ἵππων ξανθὰ κάρηνα·
Ἀνδρὸς δὲ ψυχὴ πάλιν ἐλθεῖν οὔτε λεϊστὴ

Οὔθ'

ιετη, ἐπεὶ ἄρ κεν ἀμείψεται ἕρκος ὀδόντων.
γάρ τέ με φησὶ θεὰ, Θέτις ἀργυρόπεζα, 410
Γίας κῆρας φερέμεν θανάτοιο τέλοσδε·
κ' αὖθι μένων Τρώων πόλιν ἀμφιμάχωμαι,
μέν μοι νόστος, ἀτὰρ κλέος ἄφθιτον ἔσται·
εν οἴκαδ' ἵκοιμι φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
μοι κλέος ἐσθλόν· ἐπὶ δηρὸν δέ μοι αἰὼν 415
ὐδέ κέ μ' ὦκα τέλος θανάτοιο κιχείη.
ἂν τοῖς ἄλλοισιν ἐγὼ παραμυθησαίμην,
ἀποπλείειν· ἐπεὶ οὐκέτι δήετε τέκμωρ
ιπεινῆς· μάλα γὰρ ἕθεν εὐρύοπα Ζεὺς
ἰλὴν ὑπερέσχε, τεθαρσήκασι δὲ λαοί. 420
ἱμεῖς μὲν ἰόντες ἀριστήεσσιν Ἀχαιῶν
ἰλὴν ἀπόφασθε, τὸ γὰρ γέρας ἐστὶ γερόντων
ἄλλην φράζωνται ἐνὶ φρεσὶ μῆτιν ἀμείνω,
σφιν νῆάς τε σόῃ, καὶ λαὸν Ἀχαιῶν
ἐπὶ γλαφυρῇς· ἐπεὶ οὔ σφιν ἥδε γ' ἑτοίμη, 425
ἐφράσσαντο, ἐμεῦ ἀπομηνίσαντος.
δ' αὖτε παρ' ἄμμι μένων κατακοιμηθήτω,
μοὶ ἐν νήεσσι φίλην ἐς πατρίδ' ἕπηται,
ἢν ἐθέλῃσιν· ἀνάγκῃ δ' οὔτι μιν ἄξω.
ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ, 430
ἀγασσάμενοι· μάλα γὰρ κρατερῶς ἀπέειπεν.
δὴ μετέειπε γέρων ἱππηλάτα Φοῖνιξ,
ἀναπρήσας, περὶ γὰρ δίε νηυσὶν Ἀχαιῶν·
δὴ νόστον γε μετὰ φρεσί, φαίδιμ' Ἀχιλλεῦ,
αι, οὐδέ τι πάμπαν ἀμύνειν νηυσὶ θοῇσι 435
θέλεις ἀΐδηλον· ἐπεὶ χόλος ἔμπεσε θυμῷ·
ἂν ἔπειτ' ἀπὸ σεῖο, φίλον τέκος, αὖθι λιποίμην
σοὶ δέ μ' ἔπεμπε γέρων ἱππηλάτα Πηλεὺς
τῷ, ὅτε σ' ἐκ Φθίης Ἀγαμέμνονι πέμπε;

Νήπιον,

440 Νήπιον, οὔπω εἰδόθ' ὁμοιΐου πολέμοιο,
Οὐδ' ἀγορέων, ἵνα τ' ἄνδρες ἀριπρεπέες τελέθουσι.
Τοὔνεκά με προέηκε, διδασκέμεναι τάδε πάντα,
Μύθων τε ῥητῆρ' ἔμεναι, πρηκτῆρά τε ἔργων.
Ὡς ἂν ἔπειτ' ἀπὸ σεῖο, φίλον τέκος, οὐκ ἐθέλοιμι
445 Λείπεσθ', οὐδ' εἴ κέν μοι ὑποσταίη θεὸς αὐτὸς,
Γῆρας ἀποξύσας, θήσειν νέον ἡβώοντα·
Οἷον ὅτε πρῶτον λίπον Ἑλλάδα καλλιγύναικα,
Φεύγων νείκεα πατρὸς Ἀμύντορος Ὀρμενίδαο·
Ὅς μοι παλλακίδος πέρι χώσατο καλλικόμοιο,
450 Τὴν αὐτὸς φιλέεσκεν, ἀτιμάζεσκε δ' ἄκοιτιν,
Μητέρ' ἐμήν· ἡ δ' αἰὲν ἐμὲ λισσέσκετο γούνων,
Παλλακίδι προμιγῆναι, ἵν' ἐχθήρειε γέροντα·
Τῇ πιθόμην, καὶ ἔρεξα· πατὴρ δ' ἐμὸς αὐτίκ' ὀϊσθεὶς,
Πολλὰ κατηρᾶτο, στυγερὰς δ' ἐπεκέκλετ' Ἐριννῦς,
455 Μή ποτε γούνασιν οἷσιν ἐφέσσεσθαι φίλον υἱὸν,
Ἐξ ἐμέθεν γεγαῶτα· θεοὶ δ' ἐτέλειον ἐπαρὰς,
Ζεύς τε καταχθόνιος, καὶ ἐπαινὴ Περσεφόνεια.
[Τὸν μὲν ἐγὼ βούλευσα κατακτάμεν ὀξέϊ χαλκῷ·
Ἀλλά τις ἀθανάτων παῦσεν χόλον, ὅς ῥ' ἐνὶ θυμῷ
Δήμου θῆκε φάτιν, καὶ ὀνείδεα πόλλ' ἀνθρώπων·
Ὡς μὴ πατροφόνος μετ' Ἀχαιοῖσιν καλεοίμην.]
Ἔνθ' ἐμοὶ οὐκέτι πάμπαν ἐρητύετ' ἐν φρεσὶ θυμὸς,
Πατρὸς χωομένοιο, κατὰ μέγαρα στρωφᾶσθαι.
460 Ἦ μὲν πολλὰ ἔται καὶ ἀνεψιοὶ ἀμφὶς ἐόντες
Αὐτοῦ λισσόμενοι κατερήτυον ἐν μεγάροισι·
Πολλὰ δὲ ἴφια μῆλα καὶ εἰλίποδας ἕλικας βοῦς
Ἔσφαζον, πολλοὶ δὲ σύες θαλέθοντες ἀλοιφῇ
Εὑόμενοι τανύοντο διὰ φλογὸς Ἡφαίστοιο·
465 Πολλὸν δ' ἐκ κεράμων μέθυ πίνετο τοῖο γέροντος.
Εἰνάνυχες δέ μοι ἀμφ' αὐτῷ παρὰ νύκτας ἴαυον·

Οἱ

ειβόμενοι φυλακὰς ἔχον· οὐδέ ποτ' ἔσβη
ρον μὲν ὑπ' αἰθούσῃ εὐερκέος αὐλῆς,
ἐνὶ προδόμῳ, πρόσθεν θαλάμοιο θυράων.
ι δὴ δεκάτη μοὶ ἐπήλυθε νὺξ ἐρεβεννὴ,
ἐγὼ θαλάμοιο θύρας πυκινῶς ἀραρυίας
ῆλθον, ϗ ὑπέρθορον ἑρκίον αὐλῆς
θὼν φύλακάς τ' ἄνδρας, δμωάς τε γυναῖκας.
πειτ' ἀπάνευθε, δι' Ἑλλάδος εὐρυχόροιο,
ξικόμην ἐριβώλακα, μητέρα μήλων,
α ἄναχθ'. ὁ δέ με πρόφρων ὑπέδεκτο,
λησ', ὡσεί τε πατὴρ ὃν παῖδα φιλήσῃ
ηλύγετον, πολλοῖσιν ἐπὶ κτεάτεσσι·
νειὸν ἔθηκε, πολὺν δέ μοι ὤπασε λαόν·
ἐσχατιὴν Φθίης, Δολόπεσσιν ἀνάσσων.
σοῦτον ἔθηκα, θεοῖς ἐπιείκελ' Ἀχιλλεῦ,
φιλέων. ἐπεὶ οὐκ ἐθέλεσκες ἅμ' ἄλλῳ
δαῖτ' ἴεναι, οὔτ' ἐν μεγάροισι πάσασθαι·
τε δή σ' ἐπ' ἐμοῖσιν ἐγὼ γούνασσι καθίσσας,
σαιμι προταμὼν, ϗ οἶνον ἐπισχών.
μοὶ κατέδευσας ἐπὶ στήθεσσι χιτῶνα,
λύζων ἐν νηπιέῃ ἀλεγεινῇ·
τοι μάλα πόλλ' ἔπαθον, ϗ πόλλ' ἐμόγησα,
ων, ὅ μοι ἔτι θεοὶ γόνον ἐξετέλειον
ἀλλὰ σε παῖδα, θεοῖς ἐπιείκελ' Ἀχιλλεῦ, 490
, ἵνα μοί ποτ' ἀεικέα λοιγὸν ἀμύνῃς.
ιλεῦ, δάμασον θυμὸν μέγαν· οὐδέ τί σε χρὴ
τορ ἔχειν· στρεπτοὶ δέ τε ϗ θεοὶ αὐτοὶ,
ϗ μείζων ἀρετὴ, τιμή τε, βίη τε.
ὺς θυέεσσι ϗ εὐχωλῇς ἀγανῇσι, 495
, κνίσῃ τε, παρατρωπῶσ' ἄνθρωποι
, ὅτε κέν τις ὑπερβήῃ ϗ ἁμάρτῃ.

Καὶ

Καὶ γάρ τε Λιταί εἰσι Διὸς κοῦραι μεγάλοιο,
Χωλαί τε, ῥυσαί τε, παραβλῶπές τ' ὀφθαλμώ·
500 Αἵ ῥά τε καὶ μετόπισθ' Ἄτης ἀλέγουσι κιοῦσαι.
Ἡ δ' Ἄτη σθεναρή τε καὶ ἀρτίπος· οὕνεκα πάσας
Πολλὸν ὑπεκπροθέει, φθάνει δέ τε πᾶσαν ἐπ' αἶαν
Βλάπτουσ' ἀνθρώπους· αἱ δ' ἐξακέονται ὀπίσσω.
Ὃς μέν τ' αἰδέσεται κούρας Διὸς, ἆσσον ἰούσας,
505 Τόνδε μέγ' ὤνησαν, καί τ' ἔκλυον εὐξαμένοιο·
Ὃς δέ κ' ἀνήνηται, καί τε στερεῶς ἀποείπῃ,
Λίσσονται δ' ἄρα ταί γε Δία Κρονίωνα κιοῦσαι,
Τῷ Ἄτην ἅμ' ἕπεσθαι, ἵνα βλαφθεὶς ἀποτίσῃ·
Ἀλλ', Ἀχιλεῦ, πόρε καὶ σὺ Διὸς κούρῃσιν, ἕπεσθαι
510 Τιμὴν, ἥτ' ἄλλων περ ἐπιγνάμπτει φρένας ἐσθλῶν.
Εἰ μὲν γὰρ μὴ δῶρα φέροι, τὰ δ' ὄπισθ' ὀνομάζοι
Ἀτρείδης, ἀλλ' αἰὲν ἐπιζαφελῶς χαλεπαίνοι,
Οὐκ ἂν ἔγωγέ σε μῆνιν ἀποῤῥίψαντα κελοίμην
Ἀργείοισιν ἀμυνέμεναι, χατέουσί περ ἔμπης·
515 Νῦν δ' ἅμα τ' αὐτίκα πολλὰ δίδοι, τὰ δ' ὄπισθεν ὑπέστη,
Ἄνδρας δὲ λίσσεσθαι ἐπιπροέηκεν ἀρίστους,
Κρινάμενος κατὰ λαὸν Ἀχαιϊκὸν, οἵτε σοὶ αὐτῷ
Φίλτατοι Ἀργείων· τῶν μὴ σύγε μῦθον ἐλέγξῃς,
Μηδὲ πόδας· πρὶν δ' οὔτι νεμεσσητὸν κεχολῶσθαι.
520 Οὕτω καὶ τῶν πρόσθεν ἐπευθόμεθα κλέα ἀνδρῶν
Ἡρώων, ὅτε κέν τιν' ἐπιζάφελος χόλος ἵκοι,
Δωρητοί τε πέλοντο, παράῤῥητοί τ' ἐπέεσσι.
Μέμνημαι τόδε ἔργον ἐγὼ πάλαι, οὔτι νέον γε
Ὡς ἦν· ἐν δ' ὑμῖν ἐρέω πάντεσσι φίλοισι·
525 Κουρῆτές τ' ἐμάχοντο καὶ Αἰτωλοὶ μενεχάρμαι,
Ἀμφὶ πόλιν Καλυδῶνα, καὶ ἀλλήλους ἐνάριζον·
Αἰτωλοὶ μὲν, ἀμυνόμενοι Καλυδῶνος ἐραννῆς,
Κουρῆτες δὲ, διαπραθέειν μεμαῶτες Ἄρηϊ.

560 Κλαῖ', ὅτε μιν ἑκάεργος ἀνήρπασε Φοῖβος Ἀπόλλων.
Τῇ ὅγε παρκατέλεκτο, χόλον θυμαλγέα πέσσων,
Ἐξ ἀρέων μητρὸς κεχολωμένος, ἥ ῥα θεοῖσι
Πόλλ' ἀχέουσ' ἠρᾶτο, κασιγνήτοιο φόνοιο·
Πολλὰ δὲ καὶ Γαῖαν πολυφόρβην χερσὶν ἀλοία,
565 Κικλήσκουσ' Ἀΐδην καὶ ἐπαινὴν Περσεφόνειαν,
Πρόχνυ καθεζομένη, δεύοντο δὲ δάκρυσι κόλποι,
Παιδὶ δόμεν θάνατον· τῆς δ' ἠεροφοῖτις Ἐριννὺς
Ἔκλυεν ἐξ Ἐρέβεσφιν, ἀμείλιχον ἦτορ ἔχουσα.
Τῶν δὲ τάχ' ἀμφὶ πύλας ὅμαδος καὶ δοῦπος ὀρώρει
570 Πύργων βαλλομένων· τὸν δ' ἐλλίσσοντο γέροντες
Αἰτωλῶν, πέμπον δὲ θεῶν ἱερῆας ἀρίστους,
Ἐξελθεῖν καὶ ἀμῦναι, ὑποσχόμενοι μέγα δῶρον·
Ὁππόθι πιότατον πεδίον Καλυδῶνος ἐραννῆς,
Ἔνθα μιν ἤνωγον τέμενος περικαλλὲς ἑλέσθαι,
575 Πεντηκοντόγυον· τὸ μὲν ἥμισυ, οἰνοπέδοιο,
Ἥμισυ δὲ, ψιλὴν ἄροσιν πεδίοιο ταμέσθαι·
Πολλὰ δέ μιν λιτάνευε γέρων ἱππηλάτα Οἰνεὺς,
Οὐδοῦ ἐπεμβεβαὼς ὑψηρεφέος θαλάμοιο,
Σείων κολλητὰς σανίδας, γουνούμενος υἱόν·
580 Πολλὰ δὲ τόνδε κασίγνηται καὶ πότνια μήτηρ
Ἐλλίσσονθ'· ὁ δὲ μᾶλλον ἀναίνετο· πολλὰ δ' ἑταῖροι,
Οἵ οἱ κεδνότατοι καὶ φίλτατοι ἦσαν ἁπάντων.
Ἀλλ' οὐδ' ὧς τοῦ θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθον,
Πρίν γ' ὅτε δὴ θάλαμος πύκα βάλλετο, τοὶ δ' ἐπὶ πύρ[γων
585 Βαῖνον Κουρῆτες, καὶ ἐνέπρηθον μέγα ἄστυ·
Καὶ τότε δὴ Μελέαγρον ἐΰζωνος παράκοιτις
Λίσσετ' ὀδυρομένη, καί οἱ κατέλεξεν ἅπαντα
Κήδε', ὅσ' ἀνθρώποισι πέλει, τῶν ἄστυ ἁλώῃ·
Ἄνδρας μὲν κτείνουσι, πόλιν δέ τε πῦρ ἀμαθύνει·
590 Τέκνα δέ τ' ἄλλοι ἄγουσι, βαθυζώνους τε γυναῖκας.

Τῶν δ'

Τῆδέ γ' ὁδῷ κρανέεσθαι· ἀπαγγεῖλαι δὲ τάχιστα
Χρὴ μῦθον Δαναοῖσι, καὶ οὐκ ἀγαθόν περ ἐόντα,
Οἵ που νῦν ἕαται ποτιδέγμενοι· αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
625 Ἄγριον ἐν στήθεσσι θέτο μεγαλήτορα θυμόν,
Σχέτλιος, οὐδὲ μετατρέπεται φιλότητος ἑταίρων,
Τῆς, ᾗ μιν παρὰ νηυσὶν ἐτίομεν ἔξοχον ἄλλων,
Νηλής· καὶ μέν τίς τε κασιγνήτοιο φόνοιο
Ποινήν, ἢ οὗ παιδὸς ἐδέξατο τεθνειῶτος·
630 Καί ῥ' ὁ μὲν ἐν δήμῳ μένει αὐτοῦ, πόλλ' ἀποτίσας·
Τοῦ δέ τ' ἐρητύεται κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνωρ,
Ποινὴν δεξαμένου· σοὶ δ' ἄλληκτόν τε, κακόν τε,
Θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι θεοὶ θέσαν, εἵνεκα κούρης
Οἴης· νῦν δέ τοι ἑπτὰ παρίσχομεν ἔξοχ' ἀρίστας,
635 Ἄλλα τε πόλλ' ἐπὶ τῇσι· σὺ δ' ἵλαον ἔνθεο θυμόν,
Αἴδεσσαι δὲ μέλαθρον· ὑπωρόφιοι δέ τοι εἰμὲν
Πληθύος ἐκ Δαναῶν, μέμαμεν δέ τοι ἔξοχον ἄλλων
Κήδιστοί τ' ἔμεναι καὶ φίλτατοι, ὅσσοι Ἀχαιοί.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς,
640 Αἶαν διογενές, Τελαμώνιε, κοίρανε λαῶν,
Πάντα τί μοι κατὰ θυμὸν ἐείσω μυθήσασθαι·
Ἀλλά μοι οἰδάνεται κραδίη χόλῳ, ὁππότ' ἐκείνων
Μνήσομαι, ὥς μ' ἀσύφηλον ἐν Ἀργείοισιν ἔρεξεν
Ἀτρείδης, ὡσεί τιν' ἀτίμητον μετανάστην·
645 Ἀλλ' ὑμεῖς ἔρχεσθε, καὶ ἀγγελίην ἀπόφασθε·
Οὐ γὰρ πρὶν πολέμοιο μεδήσομαι αἱματόεντος,
Πρίν γ' υἱὸν Πριάμοιο δαΐφρονος, Ἕκτορα δῖον,
Μυρμιδόνων ἐπί τε κλισίας καὶ νῆας ἱκέσθαι,
Κτείνοντ' Ἀργείους, κατά τε σμύξαι πυρὶ νῆας.
650 Ἀμφὶ δέ τοι τῇ 'μῇ κλισίῃ καὶ νηῒ μελαίνῃ
Ἕκτορα καὶ μεμαῶτα μάχης σχήσεσθαι ὀΐω.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δὲ ἕκαστος ἑλὼν δέπας ἀμφικύπελλον

Σπέ-

Σπεῖό μοι, ὡς ὅτε πατρὶ ἅμ' ἕσπεο Τυδέϊ δίῳ 285
Ἐς Θήβας, ὅτε τε πρὸ Ἀχαιῶν ἄγγελος ᾔει.
Τοὺς δ' ἄρ' ἐπ' Ἀσωπῷ λίπε χαλκοχίτωνας Ἀχαιούς·
Αὐτὰρ ὁ μειλίχιον μῦθον φέρε Καδμείοισι
Κεῖσ'· ἀτὰρ ἂψ ἀπιὼν μάλα μέρμερα μήσατο ἔργα,
Σὺν σοί, δῖα θεά, ὅτε οἱ πρόφρασσα παρέστης. 290
Ὣς νῦν μοι ἐθέλουσα παρίστασο, καί με φύλασσε.
Σοὶ δ' αὖ ἐγὼ ῥέξω βοῦν ἦνιν, εὐρυμέτωπον,
Ἀδμήτην, ἣν οὔπω ὑπὸ ζυγὸν ἤγαγεν ἀνήρ·
Τήν τοι ἐγὼ ῥέξω, χρυσὸν κέρασιν περιχεύας.
Ὣς ἔφαν εὐχόμενοι· τῶν δ' ἔκλυε Παλλὰς Ἀθήνη. 295
Οἳ δ' ἐπεὶ ἠρήσαντο Διὸς κούρῃ μεγάλοιο,
Βάν ῥ' ἴμεν, ὥστε λέοντε δύω, διὰ νύκτα μέλαιναν,
Ἀμφόνον, ἂν νέκυας, διά τ' ἔντεα, καὶ μέλαν αἷμα.
Οὐδὲ μὲν οὐδὲ Τρῶας ἀγήνορας εἴασεν Ἕκτωρ
Εὕδειν, ἀλλ' ἅμυδις κικλήσκετο πάντας ἀρίστους, 300
Ὅσσοι ἔσαν Τρώων ἡγήτορες, ἠδὲ μέδοντες·
Τοὺς ὅγε συγκαλέσας, πυκινὴν ἠρτύνετο βουλήν,
Τίς κέν μοι τόδε ἔργον ὑποσχόμενος τελέσειε,
Δώρῳ ἐπὶ μεγάλῳ, μισθὸς δέ οἱ ἄρκιος ἔσται·
Δώσω γὰρ δίφρον τε, δύω τ' ἐριαύχενας ἵππους, 305
Οἵ κεν ἀριστεύωσι θοῇς ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν·
Ὅστις κεν τλαίη, οἷ τ' αὐτῷ κῦδος ἄροιτο,
Νηῶν ὠκυπόρων σχεδὸν ἐλθέμεν, ἔκ τε πυθέσθαι,
Ἠὲ φυλάσσονται νῆες θοαί, ὡς τοπάρος περ,
Ἤ ἤδη, χείρεσσιν ὑφ' ἡμετέρῃσι δαμέντες, 310
Φύξιν βουλεύουσι μετὰ σφίσιν, οὐδ' ἐθέλουσι
Νύκτα φυλασσέμεναι, καμάτῳ ἀδδηκότες αἰνῷ.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
Ἦν δέ τις ἐν Τρώεσσι Δόλων, Εὐμήδεος υἱός,
Κήρυκος θείοιο, πολύχρυσος, πολύχαλκος, 315

Ὃς

Ὣς ἔφατ'· εἰσὶ καὶ οἵδε τάδ' εἰπέμεν, οἵ μοι ἕποντο,
685 Αἴας καὶ κήρυκε δύω, πεπνυμένω ἄμφω·
Φοῖνιξ δ' αὖθ' ὁ γέρων κατελέξατο· ὣς γὰρ ἀνώγει,
Ὄφρα οἱ ἐν νήεσσι φίλην ἐς πατρίδ' ἕπηται
Αὔριον, ἢν ἐθέλῃσιν· ἀνάγκῃ δ' οὔτι μιν ἄξει.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ,
690 Μῦθον ἀγασσάμενοι· μάλα γὰρ κρατερῶς ἀγόρευσε.
Δὴν δ' ἄνεῳ ἦσαν τετιηότες υἷες Ἀχαιῶν·
Ὀψὲ δὲ δὴ μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης,
Ἀτρεΐδη, κύδιστε ἄναξ ἀνδρῶν, Ἀγάμεμνον,
Μὴ ὄφελες λίσσεσθαι ἀμύμονα Πηλεΐωνα,
695 Μυρία δῶρα διδούς· ὁ δ' ἀγήνωρ ἐστὶ καὶ ἄλλως,
Νῦν αὖ μιν πολὺ μᾶλλον ἀγηνορίῃσιν ἐνῆκας.
Ἀλλ' ἤτοι κεῖνον μὲν ἐάσομεν, ἤ κεν ἴῃσιν,
Ἤ κε μένῃ· τότε δ' αὖτε μαχήσεται, ὁππότε κέν μιν
Θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἀνώγῃ, καὶ θεὸς ὄρσῃ.
700 Ἀλλ' ἄγεθ', ὡς ἂν ἐγὼν εἴπω, πειθώμεθα πάντες.
Νῦν μὲν κοιμήσασθε, τεταρπόμενοι φίλον ἦτορ
Σίτου καὶ οἴνοιο· τὸ γὰρ, μένος ἐστὶ καὶ ἀλκή·
Αὐτὰρ ἐπεί κε φανῇ καλὴ ῥοδοδάκτυλος Ἠώς,
Καρπαλίμως πρὸ νεῶν ἐχέμεν λαόν τε καὶ ἵππους
705 Ὀτρύνων· καὶ δ' αὐτὸς ἐνὶ πρώτοισι μάχεσθαι.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπῄνησαν βασιλῆες,
Μῦθον ἀγασσάμενοι Διομήδεος ἱπποδάμοιο.
Καὶ τότε δὴ σπείσαντες ἔβαν κλισίηνδε ἕκαστος·
Ἐνθάδ' ἐκοιμήσαντο, καὶ ὕπνου δῶρον ἕλοντο.

ΤΗΣ

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ Κ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Ἀγαμέμνων ἀγρυπνήσας, ἀνίστησι τοὺς ἀρίστους τῶν Ἑλλήνων, αὐτός τε, καὶ Μενέλαος· καὶ ἐπὶ τὴν τάφρον συμβουλευσάμενοι, πέμπουσι κατασκόπους εἰς τὸ τῶν Τρώων στρατόπεδον, Ὀδυσσέα καὶ Διομήδην. Οἱ Δόλωνα μὲν συναντήσαντες ἀναιροῦσι· Πυθόμενοι δὲ παρ' αὐτοῦ, Ῥῆσόν τινα βασιλέα καὶ Θρᾶκας παρεῖναι, ἔνθα τε ἐστρατοπεδεύσατο, ἐπελθόντες δολοφονοῦσι τὸν Ῥῆσον, καὶ τῶν ἑταίρων τινάς, καὶ τοὺς ἵππους ἀπελάσαντες, εἰς τὸν ναύσταθμον παραγίνονται.

Νυκτεγερσία· Δολώνεια, καὶ Ῥῆσος.

Κάππα δ' ἀπ' ἀμφοτέρων σκοπιαζέμεν ἤλυθεν ἄνδρες.

Ἄλλοι μὲν παρὰ νηυσὶν ἀριστῆες Παναχαιῶν
Εὗδον παννύχιοι, μαλακῷ δεδμημένοι ὕπνῳ·
Ἀλλ' οὐκ Ἀτρείδην Ἀγαμέμνονα, ποιμένα λαῶν,
Ὕπνος ἔχε γλυκερὸς, πολλὰ φρεσὶν ὁρμαίνοντα.
Ὡς δ' ὅτ' ἂν ἀστράπτῃ πόσις Ἥρης ἠϋκόμοιο, 5

Τεύχων ἢ πολὺν ὄμβρον ἀθέσφατον, ἠὲ χάλαζαν,
Ἢ νιφετὸν, ὅτε πέρ τε χιὼν ἐπάλυνεν ἀρούρας,
Ἠέ ποθι πτολέμοιο μέγα στόμα πευκεδανοῖο·
Ὣς πυκίν' ἐν στήθεσσιν ἀνεστονάχιζ' Ἀγαμέμνων,
10 Νειόθεν ἐκ κραδίης· τρομέοντο δέ οἱ φρένες ἐντός.
Ἤτοι ὅτ' ἐς πεδίον τὸ Τρωϊκὸν ἀθρήσειε,
Θαύμαζεν πυρὰ πολλὰ, τὰ καίετο Ἰλιόθι πρὸ,
Αὐλῶν, συρίγγων τ' ἐνοπὴν, ὅμαδόν τ' ἀνθρώπων·
Αὐτὰρ ὅτ' ἐς νῆάς τε ἴδοι καὶ λαὸν Ἀχαιῶν,
15 Πολλὰς ἐκ κεφαλῆς προθελύμνους ἕλκετο χαίτας
Ὑψόθ' ἐόντι Διΐ· μέγα δ' ἔστενε κυδάλιμον κῆρ.
Ἥδε δέ οἱ κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βουλὴ,
Νέστορ' ἔπι πρῶτον Νηλήϊον ἐλθέμεν ἀνδρῶν,
Εἴ τινά οἱ σὺν μῆτιν ἀμύμονα τεκτήναιτο,
20 Ἥ τις ἀλεξίκακος πᾶσιν Δαναοῖσι γένοιτο,
Ὀρθωθεὶς δ' ἔνδυνε περὶ στήθεσσι χιτῶνα,
Ποσσὶ δ' ὑπαὶ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα·
Ἀμφὶ δ' ἔπειτα δαφοινὸν ἑέσσατο δέρμα λέοντος
Αἴθωνος, μεγάλοιο, ποδηνεκὲς· εἵλετο δ' ἔγχος.
25 Ὣς δ' αὔτως Μενέλαον ἔχε τρόμος· οὐδὲ γὰρ αὐτῷ
Ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἐφίζανε, μή τι πάθοιεν
Ἀργεῖοι, τοὶ δὴ ἕθεν εἵνεκα πουλὺν ἐφ' ὑγρὴν
Ἤλυθον ἐς Τροίην, πόλεμον θρασὺν ὁρμαίνοντες.
Παρδαλέῃ μὲν πρῶτα μετάφρενον εὐρὺ κάλυψε
30 Ποικίλῃ, αὐτὰρ ἐπὶ στεφάνην κεφαλῆφιν ἀείρας
Θήκατο χαλκείην· δόρυ δ' εἵλετο χειρὶ παχείῃ.
Βῆ δ' ἴμεν ἀνστήσων ὃν ἀδελφεὸν, ὃς μέγα πάντων
Ἀργείων ἤνασσε, θεὸς δ' ὣς τίετο δήμῳ.
Τὸν δ' εὗρ' ἀμφ' ὤμοισι τιθήμενον ἔντεα καλὰ,
35 Νηΐ πάρα πρύμνῃ· τῷ δ' ἀσπάσιος γένετ' ἐλθών.
Τὸν πρότερος προσέειπε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,

Τίφθ

Ὣς εἰπὼν, τάφροιο διήλασε μώνυχας ἵππους
565 Καγχαλόων· ἅμα δ' ἄλλοι ἴσαν χαίροντες Ἀχαιοί.
Οἱ δ' ὅτε Τυδείδεω κλισίην εὔτυκτον ἵκοντο,
Ἵππους μὲν κατέδησαν ἐϋτμήτοισιν ἱμᾶσι
Φάτνῃ ἐφ' ἱππείῃ, ὅθι περ Διομήδεος ἵπποι
Ἕστασαν ὠκύποδες, μελιηδέα πυρὸν ἔδοντες·
570 Νηῒ δ' ἐνὶ πρύμνῃ ἔναρα βροτόεντα Δόλωνος
Θῆκ' Ὀδυσεὺς, ὄφρ' ἱρὸν ἑτοιμασσαίατ' Ἀθήνῃ.
Αὐτοὶ δ' ἱδρῶ πολλὸν ἀπενίζοντο θαλάσσῃ
Ἐσβάντες, κνήμας τε, ἰδὲ λόφον, ἀμφί τε μηρούς.
Αὐτὰρ ἐπεί σφιν κῦμα θαλάσσης ἱδρῶ πολλὸν
575 Νίψεν ἀπὸ χρωτὸς, καὶ ἀνέψυχθεν φίλον ἦτορ,
Ἔς ῥ' ἀσαμίνθους βάντες ἐϋξέστας λούσαντο.
Τὼ δὲ λοεσσαμένω καὶ ἀλειψαμένω λίπ' ἐλαίῳ,
Δείπνῳ ἐφιζανέτην· ἀπὸ δὲ κρητῆρος Ἀθήνῃ
Πλείου ἀφυσσόμενοι, λεῖβον μελιηδέα οἶνον.

ΤΙ

ωνται, ἀτὰρ φυλακῆς ἐπὶ πάγχυ λάθωνται·
έες δ' ἄνδρες σχεδὸν εἵαται, οὐδέ τι ἴδμεν, 100
ς καὶ διὰ νύκτα μενοινήσωσι μάχεσθαι.
ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
η κύδιστε, ἄναξ ἀνδρῶν, Ἀγάμεμνον,
Ἕκτορι πάντα νοήματα μητίετα Ζεὺς
σει, ὅσα πού νυν ἐέλπεται· ἀλλά μιν οἴω
μοχθήσειν καὶ πλείοσιν, εἴ κεν Ἀχιλλεὺς
λου ἀργαλέοιο μεταστρέψῃ φίλον ἦτορ.
ἀλλ' ἕψομ' ἐγώ· ποτὶ δ' αὖ καὶ ἐγείρομεν ἄλλους,
Τυδείδην δουρικλυτὸν, ἠδ' Ὀδυσῆα,
αντα ταχὺν, καὶ Φυλέος ἄλκιμον υἱόν. 110
τις καὶ τούσδε μετοιχόμενος καλέσειεν,
όν τ' Αἴαντα καὶ Ἰδομενῆα ἄνακτα·
νῆες ἔασιν ἑκαστάτω, οὐδὲ μάλ' ἐγγύς.
φίλον περ ἐόντα καὶ αἰδοῖον Μενέλαον,
ω, εἴπερ μοι νεμεσήσεαι, οὐδ' ἐπικεύσω, 115
δει, σοὶ δ' οἴῳ ἐπέτρεψεν πονέεσθαι·
ελεν κατὰ πάντας ἀριστῆας πονέεσθαι
νος· χρειὼ γὰρ ἱκάνεται οὐκέτ' ἀνεκτός.
αὖτε προσέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
ον, ἄλλοτε μέν σε καὶ αἰτιάασθαι ἄνωγα· 120
κι γὰρ μεθίει τε, καὶ οὐκ ἐθέλει πονέεσθαι,
ὄκνῳ εἴκων, οὔτ' ἀφραδίῃσι νόοιο,
μέ τ' εἰσορόων, καὶ ἐμὴν ποτιδέγμενος ὁρμήν·
ἐμέο πρότερος μάλ' ἐπέγρετο, καί μοι ἐπέστη·
ἐγὼ προέηκα καλήμεναι, οὓς σὺ μεταλλᾷς. 125
ομεν· κείνους δὲ κιχησόμεθα πρὸ πυλάων
λάκεσσ'· ἵνα γάρ σφιν ἐπέφραδον ἠγερέθεσθαι.
ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
οὔτις οἱ νεμεσήσεται, οὐδ' ἀπιθήσει

130 Ἀργείων, ὅτε κέν τιν' ἐποτρύνῃ καὶ ἀνώγῃ.
Ὣς εἰπὼν, ἔνδυνε περὶ στήθεσσι χιτῶνα,
Ποσσὶ δ' ὑπαὶ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
Ἀμφὶ δ' ἄρα χλαῖναν περονήσατο φοινικόεσσαν,
Διπλῆν, ἐκταδίην· οὔλη δ' ἐπενήνοθε λάχνη.
135 Εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος ἀκαχμένον ὀξέϊ χαλκῷ.
Βῆ δ' ἰέναι κατὰ νῆας Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
Πρῶτον ἔπειτ' Ὀδυσῆα, Διῒ μῆτιν ἀτάλαντον,
Ἐξ ὕπνου ἀνέγειρε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ
Φθεγξάμενος· τὸν δ' αἶψα περὶ φρένας ἤλυθ' ἰωή,
140 Ἐκ δ' ἦλθε κλισίης, καί σφεας πρὸς μῦθον ἔειπε,
Τίφθ' οὕτω κατὰ νῆας ἀνὰ στρατὸν οἶοι ἀλᾶσθε,
Νύκτα δι' ἀμβροσίην, ὅτι δὴ χρειὼ τόσον ἵκει;
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
145 Μὴ νεμέσα· τοῖον γὰρ ἄχος βεβίηκεν Ἀχαιούς.
Ἀλλ' ἕπευ, ὄφρα καὶ ἄλλον ἐγείρομεν, ὅν τ' ἐπέοικε
Βουλὰς βουλεύειν, ἢ φευγέμεν, ἠὲ μάχεσθαι.
Ὣς φάθ'· ὁ δὲ κλισίηνδε κιὼν πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Ποικίλον ἀμφ' ὤμοισι σάκος θέτο, βῆ δὲ μετ' αὐτούς.
150 Βὰν δ' ἐπὶ Τυδείδην Διομήδεα· τὸν δ' ἐκίχανον
Ἐκτὸς ἀπὸ κλισίης σὺν τεύχεσιν· ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
Εὗδον· ὑπὸ κρασὶν δ' ἔχον ἀσπίδας· ἔγχεα δέ σφιν
Ὄρθ' ἐπὶ σαυρωτῆρος ἐλήλατο· τῆλε δὲ χαλκὸς
Λάμφ', ὥς τε στεροπὴ πατρὸς Διός· αὐτὰρ ὅγ' ἥρως
155 Εὗδ'· ὑπὸ δ' ἔστρωτο ῥινὸν βοὸς ἀγραύλοιο·
Αὐτὰρ ὑπὸ κράτεσφι τάπης τετάνυστο φαεινός.
Τὸν παρστὰς ἀνέγειρε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
Λὰξ ποδὶ κινήσας, ὄτρυνέ τε, νείκεσέ τ' ἄντην·
Ἔγρεο, Τυδέος υἱέ· τί πάννυχον ὕπνον ἀωτεῖς;
160 Οὐκ ἀΐεις, ὡς Τρῶες ἐπὶ θρωσμῷ πεδίοιο

Εἵαται

Εἵαται ἄγχι νεῶν, ὀλίγος δ' ἔτι χῶρος ἐρύκει;
Ὣς φάθ'· ὁ δ' ἐξ ὕπνοιο μάλα κραιπνῶς ἀνόρουσε,
Καί μιν φωνήσας, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Σχέτλιός ἐσσι, γεραιέ· σὺ μὲν πόνου οὔποτε λήγεις·
Οὔ νυ καὶ ἄλλοι ἔασι νεώτεροι υἷες Ἀχαιῶν, 165
Οἵ κεν ἔπειτα ἕκαστον ἐγείρειαν βασιλήων,
Πάντη ἐποιχόμενοι; σὺ δ' ἀμήχανός ἐσσι, γεραιέ.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
Ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, φίλος, κατὰ μοῖραν ἔειπες.
Εἰσὶν μέν μοι παῖδες ἀμύμονες, εἰσὶ δὲ λαοὶ 170
Καὶ πολέες, τῶν κέν τις ἐποιχόμενος καλέσειεν·
Ἀλλὰ μάλα μεγάλη χρειὼ βεβίηκεν Ἀχαιούς·
Νῦν γὰρ δὴ πάντεσσιν ἐπὶ ξυροῦ ἵσταται ἀκμῆς
Ἢ μάλα λυγρὸς ὄλεθρος Ἀχαιοῖς, ἠὲ βιῶναι.
Ἀλλ' ἴθι νῦν, Αἴαντα ταχὺν καὶ Φυλέος υἱὸν, 175
Ἄνστησον, σὺ γάρ ἐσσι νεώτερος, εἴ μ' ἐλεαίρεις.
Ὣς φάθ'· ὁ δ' ἀμφ' ὤμοισιν ἑέσσατο δέρμα λέοντος
Αἴθωνος, μεγάλοιο, ποδηνεκές· εἵλετο δ' ἔγχος,
Βῆ δ' ἰέναι· τοὺς δ' ἔνθεν ἀναστήσας ἄγεν ἥρως.
Οἱ δ' ὅτε δὴ φυλάκεσσιν ἐν ἀγρομένοισι γένοντο, 180
Οὐδὲ μὲν εὕδοντας φυλάκων ἡγήτορας εὗρον,
Ἀλλ' ἐγρηγορτὶ ξὺν τεύχεσιν εἵατο πάντες.
Ὡς δὲ κύνες περὶ μῆλα δυσωρήσονται ἐν αὐλῇ,
Θηρὸς ἀκούσαντες κρατερόφρονος, ὅς τε καθ' ὕλην
Ἔρχηται δι' ὄρεσφι· πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ἐπ' αὐτῷ 185
Ἀνδρῶν ἠδὲ κυνῶν, ἀπό τέ σφισιν ὕπνος ὄλωλεν·
Ὣς τῶν νήδυμος ὕπνος ἀπὸ βλεφάροιιν ὀλώλει,
Νύκτα φυλασσομένοισι κακήν· πεδίονδε γὰρ αἰεὶ
Τετράφαθ', ὁππότ' ἐπὶ Τρώων ἀΐοιεν ἰόντων.
Τοὺς δ' ὁ γέρων γήθησεν ἰδὼν, θάρσυνέ τε μύθῳ, 190
Καί σφεας φωνήσας, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Οὕτω

Οὕτω νῦν, φίλα τέκνα, φυλάσσετε· μηδέ τιν' ὕπνος
Αἱρείτω, μὴ χάρμα γενώμεθα δυσμενέεσσιν.
Ὣς εἰπὼν, τάφροιο διέσσυτο· τοὶ δ' ἅμ' ἕποντο
195 Ἀργείων βασιλῆες, ὅσοι κεκλήατο βουλήν.
Τοῖσδ' ἅμα Μηριόνης, καὶ Νέστορος ἀγλαὸς υἱὸς,
Ἤϊσαν· αὐτοὶ γὰρ κάλεον συμμητιάασθαι.
Τάφρον δ' ἐκ διαβάντες ὀρυκτὴν, ἑδριόωντο
Ἐν καθαρῷ, ὅθι δὴ νεκύων διεφαίνετο χῶρος
200 Πιπτόντων· ὅθεν αὖτις ἀπετράπετ' ὄβριμος Ἕκτωρ,
Ὀλλὺς Ἀργείους, ὅτε δὴ περὶ νὺξ ἐκάλυψεν.
Ἔνθα καθεζόμενοι, ἔπε' ἀλλήλοισι πίφαυσκον·
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
Ὦ φίλοι, οὐκ ἂν δή τις ἀνὴρ πεπίθοιθ' ἑῷ αὐτοῦ
205 Θυμῷ τολμήεντι μετὰ Τρῶας μεγαθύμους
Ἐλθεῖν; εἴ τινά που δηΐων ἕλοι ἐσχατόωντα,
Ἤ τινά που καὶ φῆμιν ἐνὶ Τρώεσσι πύθοιτο,
Ἅσσα τε μητιόωσι μετὰ σφίσιν· ἢ μεμάασιν
Αὖθι μένειν παρὰ νηυσὶν ἀπόπροθεν, ἦε πόλινδε
210 Ἂψ ἀναχωρήσουσιν, ἐπεὶ δαμάσαντό γ' Ἀχαιούς.
Ταῦτά κε πάντα πύθοιτο, καὶ ἂψ εἰς ἡμέας ἔλθοι
Ἀσκηθὴς, μέγα κέν οἱ ὑπουράνιον κλέος εἴη
Πάντας ἐπ' ἀνθρώπους, καί οἱ δόσις ἔσσεται ἐσθλή.
Ὅσσοι γὰρ νήεσσιν ἐπικρατέουσιν ἄριστοι,
215 Τῶν πάντων οἱ ἕκαστος ὄϊν δώσουσι μέλαιναν,
Θῆλυν, ὑπόρρηνον· τῇ μὲν κτέρας οὐδὲν ὁμοῖον·
Αἰεὶ δ' ἐν δαίτῃσι καὶ εἰλαπίνῃσι παρέσται.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης,
220 Νέστορ, ἔμ' ὀτρύνει κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνωρ
Ἀνδρῶν δυσμενέων δῦναι στρατὸν, ἐγγὺς ἐόντα,
Τρώων· ἀλλ' εἴ τίς μοι ἀνὴρ ἅμ' ἕποιτο καὶ ἄλλος,

Μᾶλ-

Μᾶλλον θαλπωρὴ, καὶ θαρσαλεώτερον ἔσαι.
Σύν τε δύ' ἐρχομένω, καί τε πρὸ ὁ τοῦ ἐνόησεν,
Ὅππως κέρδος ἔῃ· μοῦνος δ' εἴπερ τι νοήσῃ, 225
Ἀλλά τε οἱ βράσσων τε νόος, λεπτὴ δέ τε μῆτις.
Ὣς ἔφαθ', οἳ δ' ἔθελον Διομήδεϊ πολλοὶ ἕπεσθαι.
Ἠθελέτην Αἴαντε δύω θεράποντες Ἄρηος,
Ἤθελε Μηριόνης, μάλα δ' ἤθελε Νέστορος υἱός,
Ἤθελε δ' Ἀτρείδης, δουρικλειτὸς Μενέλαος. 230
Ἤθελε δ' ὁ τλήμων Ὀδυσεὺς καταδῦναι ὅμιλον
Τρώων· αἰεὶ γάρ οἱ ἐνὶ φρεσὶ θυμὸς ἐτόλμα.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
Τυδεΐδη Διόμηδες, ἐμῷ κεχαρισμένε θυμῷ,
Τὸν μὲν δὴ ἕταρόν γ' αἱρήσεαι, ὅν κ' ἐθέλῃσθα, 235
Φαινομένων τὸν ἄριστον, ἐπεὶ μεμάασι γε πολλοί·
Μηδὲ σύ γ' αἰδόμενος σῇσι φρεσὶ, τὸν μὲν ἀρείω,
Καλλείπειν· σὺ δὲ χείρον' ὀπάσσεαι αἰδοῖ εἴκων,
Ἐς γενεὴν ὁρόων, μηδ' εἰ βασιλεύτερός ἐστιν.
Ὣς ἔφατ'· ἔδεισεν δὲ περὶ ξανθῷ Μενελάῳ. 240
Τοῖς δ' αὖτις μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
Εἰ μὲν δὴ ἕταρόν γε κελεύετέ μ' αὐτὸν ἑλέσθαι,
Πῶς ἂν ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἐγὼ θείοιο λαθοίμην,
Οὗ πέρι μὲν πρόφρων κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνωρ
Ἐν πάντεσσι πόνοισι, φιλεῖ δέ ἑ Παλλὰς Ἀθήνη; 245
Τούτου δ' ἑσπομένοιο, καὶ ἐκ πυρὸς αἰθομένοιο
Ἄμφω νοστήσαιμεν, ἐπεὶ περίοιδε νοῆσαι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
Τυδεΐδη, μήτ' ἄρ με μάλ' αἴνεε, μήτε τι νείκει·
Εἰδόσι γάρ τοι ταῦτα μετ' Ἀργείοις ἀγορεύεις. 250
Ἀλλ' ἴομεν· μάλα γὰρ νὺξ ἄνεται, ἐγγύθι δ' ἠώς·
Ἄστρα δὲ δὴ προβέβηκε· παρῴχηκεν δὲ πλέων νὺξ
Τῶν δύο μοιράων· τριτάτη δ' ἔτι μοῖρα λέλειπται.

Ὣς

Ὣς εἰπόνθ', ὅπλοισιν ἐνὶ δεινοῖσιν ἐδύτην.
255 Τυδείδῃ μὲν δῶκε μενεπτόλεμος Θρασυμήδης
Φάσγανον ἄμφηκες· τὸ δ' ἑὸν παρὰ νηυσὶ λέλειπτο·
Καὶ σάκος· ἀμφὶ δέ οἱ κυνέην κεφαλῆφιν ἔθηκε
Ταυρείην, ἄφαλόν τε, καὶ ἄλοφον· ἥτε καταῖτυξ
Κέκληται· ῥύεται δὲ κάρη θαλερῶν αἰζηῶν.
260 Μηριόνης δ' Ὀδυσῆϊ δίδου βιὸν, ἠδὲ φαρέτρην,
Καὶ ξίφος· ἀμφὶ δέ οἱ κυνέην κεφαλῆφιν ἔθηκε
Ῥινοῦ ποιητήν· πολέσιν δ' ἔντοσθεν ἱμᾶσιν
Ἐντέτατο στερεῶς· ἔκτοσθε δὲ λευκοὶ ὀδόντες
Ἀργιόδοντος ὑὸς θαμέες ἔχον ἔνθα καὶ ἔνθα
265 Εὖ καὶ ἐπισταμένως· μέσσῃ δ' ἐνὶ πῖλος ἀρήρει·
Τήν ῥά ποτ' ἐξ Ἐλεῶνος Ἀμύντορος Ὀρμενίδαο
Ἐξέλετ' Αὐτόλυκος, πυκινὸν δόμον ἀντιτορήσας·
Σκάνδειαν δ' ἄρα δῶκε Κυθηρίῳ Ἀμφιδάμαντι·
Ἀμφιδάμας δὲ Μόλῳ δῶκε ξεινήϊον εἶναι·
270 Αὐτὰρ ὁ Μηριόνῃ δῶκεν ᾧ παιδὶ φορῆναι·
Δὴ τότ' Ὀδυσῆος πύκασεν κάρη ἀμφιτεθεῖσα.
Τὼ δ', ἐπεὶ οὖν ὅπλοισιν ἐνὶ δεινοῖσιν ἐδύτην,
Βάν ῥ' ἰέναι, λιπέτην δὲ κατ' αὐτόθι πάντας ἀρίστους.
Τοῖσι δὲ δεξιὸν ἧκεν ἐρωδιὸν ἐγγὺς ὁδοῖο
275 Παλλὰς Ἀθηναίη· τοὶ δ' οὐκ ἴδον ὀφθαλμοῖσι,
Νύκτα δι' ὀρφναίην, ἀλλὰ κλάγξαντος ἄκουσαν.
Χαῖρε δὲ τῷ ὄρνιθ' Ὀδυσεὺς, ἠρᾶτο δ' Ἀθήνῃ,
Κλῦθί μευ, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, ἥτε μοι αἰεὶ
Ἐν πάντεσσι πόνοισι παρίστασαι, οὐδέ σε λήθω
280 Κινύμενος· νῦν αὖτε μάλιστά με φίλαι, Ἀθήνη,
Δὸς δὲ πάλιν ἐπὶ νῆας ἐϋκλείας ἀφικέσθαι,
Ῥέξαντας μέγα ἔργον, ὅ κεν Τρώεσσι μελήσει.
Δεύτερος αὖτ' ἠρᾶτο βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης,
Κέκλυθι νῦν καὶ ἐμεῖο, Διὸς τέκος, Ἀτρυτώνη.

Σπεῖό

ιπεῖό μοι, ὡς ὅτε πατρὶ ἅμ' ἕσπεο Τυδέϊ δίῳ 285
ἐς Θήβας, ὅτε τε πρὸ Ἀχαιῶν ἄγγελος ᾔει.
ὺς δ' ἄρ' ἐπ' Ἀσωπῷ λίπε χαλκοχίτωνας Ἀχαιούς·
ὐτὰρ ὁ μειλίχιον μῦθον φέρε Καδμείοισι
ῖσ'· ἀτὰρ ἂψ ἀπιὼν μάλα μέρμερα μήσατο ἔργα,
ὺν σοί, δῖα θεά, ὅτε οἱ πρόφρασσα παρέστης. 290
ς νῦν μοι ἐθέλουσα παρίστασο, καί με φύλασσε.
οὶ δ' αὖ ἐγὼ ῥέξω βοῦν ἦνιν, εὐρυμέτωπον,
δμήτην, ἣν οὔπω ὑπὸ ζυγὸν ἤγαγεν ἀνήρ·
ήν τοι ἐγὼ ῥέξω, χρυσὸν κέρασιν περιχεύας.
Ὣς ἔφαν εὐχόμενοι· τῶν δ' ἔκλυε Παλλὰς Ἀθήνη. 295
ἳ δ' ἐπεὶ ἠρήσαντο Διὸς κούρῃ μεγάλοιο,
άν ῥ' ἴμεν, ὥστε λέοντε δύω, διὰ νύκτα μέλαιναν,
μ φόνον, ἂν νέκυας, διά τ' ἔντεα, καὶ μέλαν αἷμα.
Οὐδὲ μὲν οὐδὲ Τρῶας ἀγήνορας εἴασεν Ἕκτωρ
ὕδειν, ἀλλ' ἅμυδις κικλήσκετο πάντας ἀρίστους, 300
σσοι ἔσαν Τρώων ἡγήτορες, ἠδὲ μέδοντες·
ὺς ὅγε συγκαλέσας, πυκινὴν ἠρτύνετο βουλήν·
Τίς κέν μοι τόδε ἔργον ὑποσχόμενος τελέσειε,
ώρῳ ἐπὶ μεγάλῳ, μισθὸς δέ οἱ ἄρκιος ἔσται·
ώσω γὰρ δίφρον τε, δύω τ' ἐριαύχενας ἵππους, 305
ἵ κεν ἀριστεύωσι θοῇς ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν,
ς τίς κε τλαίη, οἷ τ' αὐτῷ κῦδος ἄροιτο,
ηῶν ὠκυπόρων σχεδὸν ἐλθέμεν, ἔκ τε πυθέσθαι,
ὲ φυλάσσονται νῆες θοαὶ, ὡς τὸ πάρος περ,
ἤδη, χείρεσσιν ὑφ' ἡμετέρῃσι δαμέντες, 310
ύξιν βουλεύουσι μετὰ σφίσιν, οὐδ' ἐθέλουσι
ύκτα φυλασσέμεναι, καμάτῳ ἀδηκότες αἰνῷ.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
Ην δέ τις ἐν Τρώεσσι Δόλων, Εὐμήδεος υἱός,
ήρυκος θείοιο, πολύχρυσος, πολύχαλκος, 315

Ὃς

Ὃς δή τοι εἶδος μὲν ἔην κακὸς, ἀλλὰ ποδώκης;
Αὐτὰρ ὁ μοῦνος ἔην μετὰ πέντε κασιγνήτῃσιν·
Ὅς ῥα τότε Τρωσίν τε καὶ Ἕκτορι εἶπε παραστὰς,
Ἕκτορ, ἔμ' ὀτρύνει κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνωρ
320 Νηῶν ὠκυπόρων σχεδὸν ἐλθέμεν, ἔκ τε πυθέσθαι,
Ἀλλ' ἄγε, μοι τὸ σκῆπτρον ἀνάσχεο, καί μοι ὄμοσσον;
Ἦ μὲν τοὺς ἵππους τε, καὶ ἅρματα ποικίλα χαλκῷ,
Δωσέμεν, οἳ φορέουσιν ἀμύμονα Πηλεΐωνα·
Σοὶ δ' ἐγὼ οὐχ ἅλιος σκοπὸς ἔσομαι, οὐδ' ἀπὸ δόξης.
325 Τόφρα γὰρ ἐς στρατὸν εἶμι διαμπερὲς, ὄφρ' ἂν ἵκωμαι
Νῆ' Ἀγαμεμνονέην, ὅθι που μέλλουσιν ἄριστοι
Βουλὰς βουλεύειν, ἢ φευγέμεν, ἠὲ μάχεσθαι.
Ὣς φάθ'· ὁ δ' ἐν χερσὶ σκῆπτρον λάβε, καί οἱ ὄμοσσε;
Ἴστω νῦν Ζεὺς αὐτὸς, ἐρίγδουπος πόσις Ἥρης,
330 Μὴ μὲν τοῖς ἵπποισιν ἀνὴρ ἐποχήσεται ἄλλος
Τρώων· ἀλλά σε φημὶ διαμπερὲς ἀγλαϊεῖσθαι.
Ὣς φάτο, καί ῥ' ἐπίορκον ἐπώμοσε· τὸν δ' ὀρόθυνεν;
Αὐτίκα δ' ἀμφ' ὤμοισιν ἐβάλλετο καμπύλα τόξα;
Ἕσσατο δ' ἔκτοσθεν ῥινὸν πολιοῖο λύκοιο,
335 Κρατὶ δ' ἐπὶ κτιδέην κυνέην· ἕλε δ' ὀξὺν ἄκοντα.
Βῆ δ' ἰέναι προτὶ νῆας ἀπὸ στρατοῦ· οὐδ' ἄρ' ἔμελλεν
Ἐλθὼν ἐκ νηῶν ἂψ Ἕκτορι μῦθον ἀποίσειν.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἵππων τε καὶ ἀνδρῶν κάλλιφ' ὅμιλον,
Βῆ ῥ' ἀν' ὁδὸν μεμαώς· τὸν δὲ φράσατο προσιόντα
340 Διογενὴς Ὀδυσεὺς, Διομήδεα δὲ προσέειπεν,
Οὗτός τοι, Διόμηδες, ἀπὸ στρατοῦ ἔρχεται ἀνὴρ,
Οὐκ οἶδ', ἢ νήεσσιν ἐπίσκοπος ἡμετέρῃσιν,
Ἤ τινα συλήσων νεκύων κατατεθνειώτων.
Ἀλλ' ἐῶμέν μιν πρῶτα παρεξελθεῖν πεδίοιο
345 Τυτθόν· ἔπειτα δέ κ' αὐτὸν ἐπαΐξαντες ἕλοιμεν·
Καρπαλίμως· εἰ δ' ἄμμε παραφθαίησι πόδεσσιν,

Αἰεὶ

440 Ἤλυθ' ἔχων· τὰ μὲν οὔτι καταθνητοῖσιν ἔοικεν
Ἄνδρεσσιν φορέειν, ἀλλ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
Ἀλλ' ἐμὲ νῦν μὲν νηυσὶ πελάσσετον ὠκυπόροισιν;
Ἠ ἐμὲ δήσαντες λίπετ' αὐτόθι νηλέϊ δεσμῷ,
Ὄφρα κεν ἔλθητον, καὶ πειρηθῆτον ἐμεῖο,
445 Ἠὲ κατ' αἶσαν ἔειπον ἐν ὑμῖν, ἠὲ καὶ οὐκί.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
Μὴ δή μοι φύξιν γε, Δόλων, ἐμβάλλεο θυμῷ,
Ἐσθλά περ ἀγγείλας, ἐπεὶ ἵκεο χεῖρας ἐς ἁμάς·
Εἰ μὲν γάρ κέ σε νῦν ἀπολύσομεν, ἠὲ μεθῶμεν;
450 Ἦ τε καὶ ὕστερον εἶσθα θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν,
Ἠὲ διοπτεύσων, ἢ ἐναντίβιον πολεμίξων·
Εἰ δέ κ' ἐμῆς ὑπὸ χερσὶ δαμεὶς ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσῃς,
Οὐκ ἔτ' ἔπειτα σὺ πῆμά ποτ' ἔσσεαι Ἀργείοισιν.
Ἦ, καὶ ὁ μέν μιν ἔμελλε γενείου χειρὶ παχείῃ
455 Ἁψάμενος λίσσεσθ'· ὁ δ' αὐχένα μέσσον ἔλασσε,
Φασγάνῳ ἀΐξας, ἀπὸ δ' ἄμφω κέρσε τένοντε·
Φθεγγομένου δ' ἄρα τοῦ γε κάρη κονίῃσιν ἐμίχθη.
Τοῦ δ' ἀπὸ μὲν κτιδέην κυνέην κεφαλῆφιν ἕλοντο,
Καὶ λυκέην, καὶ τόξα παλίντονα, καὶ δόρυ μακρόν.
460 Καὶ τά γ' Ἀθηναίῃ ληΐτιδι δῖος Ὀδυσσεὺς
Ὑψόσ' ἀνέσχεθε χειρὶ, καὶ εὐχόμενος ἔπος ηὔδα·
Χαῖρε, θεὰ, τοῖσδεσσι· σὲ γὰρ πρώτην ἐν Ὀλύμπῳ
Πάντων ἀθανάτων ἐπιβωσόμεθ'· ἀλλὰ καὶ αὖτις
Πέμψον ἐπὶ Θρῃκῶν ἀνδρῶν ἵππους τε καὶ εὐνάς.
465 Ὣς ἄρ' ἐφώνησεν, καὶ ἀπὸ ἕθεν ὑψόσ' ἀείρας,
Θῆκεν ἀνὰ μυρίκην· δέελον δ' ἐπὶ σῆμά τ' ἔθηκε,
Συμμάρψας δόνακας, μυρίκης τ' ἐριθηλέας ὄζους,
Μὴ λάθοι αὖτις ἰόντε, θοὴν διὰ νύκτα μέλαιναν.
Τὼ δὲ βάτην προτέρω, διά τ' ἔντεα καὶ μέλαν αἷμα·
470 Αἶψα δ' ἐπὶ Θρῃκῶν ἀνδρῶν τέλος ἷξον ἰόντες.

Οἱ

Οἱ δ' εὗδον καμάτῳ ἀδδηκότες ἔντεα δέ σφιν
Καλὰ παρ' αὐτοῖσιν χθονὶ κέκλιτο, εὖ κατὰ κόσμον
Τριστοιχεί· παρὰ δέ σφιν ἑκάστῳ δίζυγες ἵπποι.
Ῥῆσος δ' ἐν μέσῳ εὗδε, παρ' αὐτῷ δ' ὠκέες ἵπποι,
Ἐξ ἐπιδιφριάδος πυμάτης, ἱμᾶσι δέδεντο. 475
Τὸν δ' Ὀδυσσεὺς προπάροιθεν ἰδὼν Διομήδεϊ δεῖξεν,
Οὗτός τοι, Διόμηδες, ἀνὴρ, οὗτοι δέ τοι ἵπποι,
Οὓς νῶϊν πίφαυσκε Δόλων, ὃν ἐπέφνομεν ἡμεῖς.
Ἀλλ' ἄγε δὴ πρόφερε κρατερὸν μένος· οὐδέ τί σε χρὴ
Ἑστάμεναι μέλεον σὺν τεύχεσιν· ἀλλὰ λύ' ἵππους, 480
Ἠὲ σύ γ' ἄνδρας ἔναιρε· μελήσουσιν δ' ἐμοὶ ἵπποι.
Ὣς φάτο· τῷ δ' ἔμπνευσε μένος γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Κτεῖνε δ' ἐπιστροφάδην· τῶν δὲ στόνος ὄρνυτ' ἀεικὴς
Ἄορι θεινομένων· ἐρυθαίνετο δ' αἵματι γαῖα.
Ὡς δὲ λέων μήλοισιν ἀσημάντοισιν ἐπελθὼν, 485
Αἴγεσιν, ἢ ὀΐεσσι, κακὰ φρονέων ἐνορούσῃ·
Ὣς μὲν Θρήϊκας ἄνδρας ἐπῴχετο Τυδέος υἱὸς,
Ὄφρα δυώδεκ' ἔπεφνεν· ἀτὰρ πολύμητις Ὀδυσσεὺς,
Ὅντινα Τυδείδης ἄορι πλήξειε παραστὰς,
Τὸν δ' Ὀδυσεὺς μετόπισθε λαβὼν ποδὸς ἐξερύσασκε, 490
Τὰ φρονέων κατὰ θυμὸν, ὅπως καλλίτριχες ἵπποι
Ῥεῖα διέλθοιεν, μηδὲ τρομεοίατο θυμῷ
Νεκροῖς ἀμβαίνοντες· ἀήθεσσον γὰρ ἔτ' αὐτῶν·
Ἀλλ' ὅτε δὴ βασιλῆα κιχήσατο Τυδέος υἱὸς,
Τὸν τρεισκαιδέκατον μελιηδέα θυμὸν ἀπηύρα, 495
Ἀσθμαίνοντα· κακὸν γὰρ ὄναρ κεφαλῆφιν ἐπέστη
Τὴν νύκτ', Οἰνείδαο πάϊς, διὰ μῆτιν Ἀθήνης.
Τόφρα δ' ἄρ' ὁ τλήμων Ὀδυσεὺς λύε μώνυχας ἵππους,
Σὺν δ' ἤειρεν ἱμᾶσι, καὶ ἐξήλαυνεν ὁμίλου,
Τόξῳ ἐπιπλήσσων· ἐπεὶ οὐ μάστιγα φαεινὴν 500
Ποικίλου ἐκ δίφροιο νοήσατο χερσὶν ἑλέσθαι·

Ὣς εἰπὼν, τάφροιο διήλασε μώνυχας ἵππους,
565 Καγχαλόων· ἅμα δ' ἄλλοι ἴσαν χαίροντες Ἀχαιοί.
Οἱ δ' ὅτε Τυδείδεω κλισίην εὔτυκτον ἵκοντο,
Ἵππους μὲν κατέδησαν ἐϋτμήτοισιν ἱμᾶσι
Φάτνῃ ἐφ' ἱππείῃ, ὅθι περ Διομήδεος ἵπποι
Ἕστασαν ὠκύποδες, μελιηδέα πυρὸν ἔδοντες·
570 Νηῒ δ' ἐνὶ πρύμνῃ ἔναρα βροτόεντα Δόλωνος
Θῆκ' Ὀδυσεὺς, ὄφρ' ἱρὸν ἑτοιμασσαίατ' Ἀθήνῃ.
Αὐτοὶ δ' ἱδρῶ πολλὸν ἀπενίζοντο θαλάσσῃ
Ἐσβάντες, κνήμας τε, ἰδὲ λόφον, ἀμφί τε μηρούς.
Αὐτὰρ ἐπεί σφιν κῦμα θαλάσσης ἱδρῶ πολλὸν
575 Νίψεν ἀπὸ χρωτὸς, καὶ ἀνέψυχθεν φίλον ἦτορ,
Ἔς ῥ' ἀσαμίνθους βάντες ἐϋξέστας λούσαντο.
Τὼ δὲ λοεσσαμένω καὶ ἀλειψαμένω λίπ' ἐλαίῳ,
Δείπνῳ ἐφιζανέτην· ἀπὸ δὲ κρητῆρος Ἀθήνῃ
Πλείου ἀφυσσόμενοι, λεῖβον μελιηδέα οἶνον.

ΤΗΣ

ΤΗΣ

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ Λ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Ἀγαμέμνων, αὐτός τε ὁπλισάμενος, καὶ τοὺς ἄλλους καθοπλίσας Ἕλληνας, ἐξάγει ἐπὶ τὸν πόλεμον· Ἕκτωρ δὲ, Διὸς κελεύσαντος, ἀναχωρεῖ τῆς μάχης, ἕως Ἀγαμέμνων ἐπὶ τὸ ναύσταθμον διασώζεται. Μετὰ ταῦτα Ὀδυσσεὺς, κυκλωσαμένων αὐτὸν τῶν Τρώων, ἀμύνεται, Αἴαντος καὶ Μενελάου βοηθησάντων αὐτῷ· Τιτρώσκονται δέ τοι τῶν Ἑλλήνων οἱ ἄριστοι, Ἀγαμέμνων μὲν ὑπὸ Κόωνος, Ὀδυσσεὺς δὲ ὑπὸ Σώκου· ὑπὸ δὲ Ἀλεξάνδρου, τοξεύονται Διομήδης, καὶ Εὐρύπυλος, καὶ Μαχάων· ὃν ἐπανιόντα σὺν Νέστορι θεασάμενος Ἀχιλλεὺς, διαπέμπεται Πάτροκλον μαθησόμενον, τίς εἴη ὁ τετρωμένος· Ὁ δὲ, ἀφικόμενος καὶ μαθὼν Μαχάονα εἶναι, παρὰ τοῦ Νέστορος προτρέπεται, ἢ τὸν Ἀχιλλέα πεῖσαι συμμαχῆσαι τοῖς Ἕλλησιν, ἢ αὐτὸς γοῦν λαβὼν τὴν πανοπλίαν τοῦ Ἀχιλλέως, ἐξελθεῖν εἰς μάχην Πάτροκλος. δὲ, ἐν τῷ ἐπανέρχεσθαι, περιτυχὼν Εὐρυπύλῳ, κομίσας εἰς τὰς ναῦς θεραπεύει.

ἈΓΑΜΕΜΝΟΝΟΣ ἈΡΙΣΤΕΙΑ.

Λάμβδα δ', ἀριστῆας Δαναῶν βάλλον Ἕκτορος ἄνδρες.

ΩΣ δ' ἐκ λεχέων παρ' ἀγαυοῦ Τιθωνοῖο
Ὤρνυθ', ἵν' ἀθανάτοισι φόως φέροι ἠδὲ βροτοῖσι·
Ζεὺς δ' Ἔριδα προΐαλλε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν
Ἀργαλέην, πολέμοιο τέρας μετὰ χερσὶν ἔχουσαν.
Στῆ δ' ἐπ' Ὀδυσσῆος μεγακήτεϊ νηῒ μελαίνῃ,

Ἥ ῥ' ἐν μεσσάτῳ ἔσκε, γεγωνέμεν ἀμφοτέρωσε,
Ἠμὲν ἐπ' Αἴαντος κλισίας Τελαμωνιάδαο,
Ἠδ' ἐπ' Ἀχιλλῆος· τοί ῥ' ἔσχατα νῆας ἐΐσας
Εἴρυσαν, ἠνορέῃ πίσυνοι καὶ κάρτεϊ χειρῶν·
10 Ἔνθα στᾶσ' ἤϋσε θεὰ μέγα τε, δεινόν τε,
Ὄρθι' Ἀχαιοῖσιν, μέγα δὲ σθένος ἔμβαλ' ἑκάστῳ
Καρδίῃ, ἄλληκτον πολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι·
Τοῖσι δ' ἄφαρ πόλεμος γλυκίων γένετ', ἠὲ νέεσθαι
Ἐν νηυσὶ γλαφυρῇσι φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν·
15 Ἀτρεΐδης δ' ἐβόησεν, ἰδὲ ζώννυσθαι ἄνωγεν
Ἀργείους· ἐν δ' αὐτὸς ἐδύσατο νώροπα χαλκόν.
Κνημῖδας μὲν πρῶτα περὶ κνήμῃσιν ἔθηκε
Καλὰς, ἀργυρέοισιν ἐπισφυρίοις ἀραρυίας·
Δεύτερον αὖ, θώρηκα περὶ στήθεσσιν ἔδυνε,
20 Τόν ποτέ οἱ Κινύρης δῶκε, ξεινήϊον εἶναι.
Πεύθετο γὰρ Κύπρονδε μέγα κλέος, οὕνεκ' Ἀχαιοὶ
Ἐς Τροίην νήεσσιν ἀναπλεύσεσθαι ἔμελλον·
Τοὔνεκά οἱ τὸν δῶκε, χαριζόμενος βασιλῆϊ.
Τοῦ δ' ἤτοι δέκα οἶμοι ἔσαν μέλανος κυάνοιο,
25 Δώδεκα δὲ χρυσοῖο, καὶ εἴκοσι κασσιτέροιο·
Κυάνεοι δὲ δράκοντες ὀρωρέχατο προτὶ δειρὴν
Τρεῖς, ἑκάτερθ' ἴρισσιν ἐοικότες, ἅς τε Κρονίων
Ἐν νέφεϊ στήριξε, τέρας μερόπων ἀνθρώπων.
Ἀμφὶ δ' ἄρ' ὤμοισιν βάλετο ξίφος· ἐν δέ οἱ ἧλοι
30 Χρύσειοι πάμφαινον· ἀτὰρ περὶ κουλεὸν ἦεν
Ἀργύρεον, χρυσέοισιν ἀορτήρεσσιν ἀρηρός.
Ἂν δ' ἕλετ' ἀμφιβρότην πολυδαίδαλον ἀσπίδα θοῦριν,
Καλὴν, ἣν πέρι μὲν κύκλοι δέκα χάλκεοι ἦσαν,
Ἐν δέ οἱ ὀμφαλοὶ ἦσαν ἐείκοσι κασσιτέροιο
35 Λευκοὶ, ἐν δὲ μέσοισιν ἔην μέλανος κυάνοιο.
Τῇ δ' ἔπι μὲν Γοργὼ βλοσυρῶπις ἐστεφάνωτο

Δεινὴ

Ὃς δέ κ' ἀριστεύησι μάχῃ ἔνι, τὸν δὲ μάλα χρεὼ
Ἑστάμεναι κρατερῶς, ἤτ' ἔβλητ', ἤτ' ἔβαλ' ἄλλον. 410
Εως ὁ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
Τόφρα δ' ἐπὶ Τρώων στίχες ἤλυθον ἀσπιστάων·
Ἔλσαν δ' ἐν μέσσοισι, μετὰ σφίσι πῆμα τιθέντες.
Ὡς δ' ὅτε κάπριον ἀμφὶ κύνες θαλεροί τ' αἰζηοὶ
Σεύωνται, ὁ δέ τ' εἶσι βαθείης ἐκ ξυλόχοιο, 415
Θήγων λευκὸν ὀδόντα μετὰ γναμπτῇσι γένυσσιν·
Ἀμφὶ δέ τ' ἀΐσσονται, ὑπαὶ δέ τε κόμπος ὀδόντων
Γίγνεται· οἱ δὲ μένουσιν ἄφαρ δεινόν περ ἐόντα·
Ὥς ῥα τότ' ἀμφ' Ὀδυσῆα, Διῒ φίλον, ἐσσεύοντο
Τρῶες· ὁ δὲ πρῶτον μὲν ἀμύμονα Δηϊοπίτην 420
Οὔτασεν, ὦμον ὕπερθεν, ἐπάλμενος ὀξέϊ δουρί·
Αὐτὰρ ἔπειτα Θόωνα, καὶ Ἔννομον ἐξενάριξε,
Χερσιδάμαντα δ' ἔπειτα, καθ' ἵππων ἀΐξαντα,
Δουρὶ, κατὰ πρότμησιν, ὑπ' ἀσπίδος ὀμφαλοέσσης,
Νύξεν· ὁ δ' ἐν κονίῃσι πεσὼν, ἕλε γαῖαν ἀγοστῷ· 425
Τοὺς μὲν ἔασ'· ὁ δ' ἄρ' Ἱππασίδην Χάροπ' οὖτασε δουρὶ,
Αὐτοκασίγνητον εὐηφενέος Σώκοιο·
Τῷ δ' ἐπαλεξήσων Σῶκος κίεν, ἰσόθεος φώς·
Στῆ δὲ μάλ' ἐγγὺς ἰὼν, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν,
Ὦ Ὀδυσεῦ πολύαινε, δόλων ἆτ', ἠδὲ πόνοιο, 430
Σήμερον ἢ δοιοῖσιν ἐπεύξεαι Ἱππασίδῃσι,
Τοιώδ' ἄνδρε κατακτείνας, καὶ τεύχε' ἀπούρας·
Ἤ κεν ἐμῷ ὑπὸ δουρὶ τυπεὶς ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσεις.
Ὣς εἰπὼν, οὔτησε κατ' ἀσπίδα πάντοσ' ἴσην.
Διὰ μὲν ἀσπίδος ἦλθε φαεινῆς ὄβριμον ἔγχος, 435
Καὶ διὰ θώρηκος πολυδαιδάλου ἠρήρειστο·
Πάντα δ' ἀπὸ πλευρῶν χρόα ἔργαθεν, οὐδ' ἔτ' ἔασε
Παλλὰς Ἀθηναίη μιχθήμεναι ἔγκασι φωτός.
Γνῶ δ' Ὀδυσεὺς, ὅ οἱ οὔτι βέλος κατακαίριον ἦλθεν·

Ὄγμον ἐλαύνωσιν, ἀνδρὸς μάκαρος κατ' ἄρουραν
Πυρῶν, ἢ κριθῶν, τὰ δὲ δράγματα ταρφέα πίπτει·
70 Ὣς Τρῶες καὶ Ἀχαιοὶ ἐπ' ἀλλήλοισι θορόντες
Δήουν· οὐδ' ἕτεροι μνώοντ' ὀλοοῖο φόβοιο·
Ἴσας δ' ὑσμίνη κεφαλὰς ἔχον· οἱ δὲ, λύκοι ὣς,
Θῦνον· Ἔρις δ' ἄρ' ἔχαιρε πολύστονος εἰσορόωσα·
Οἴη γάρ ῥα θεῶν παρετύγχανε μαρναμένοισιν·
75 Οἱ δ' ἄλλοι οὔ σφιν πάρεσαν θεοὶ, ἀλλὰ ἕκηλοι
Οἷσιν ἐνὶ μεγάροισι καθήατο· ἧχι ἑκάστῳ
Δώματα καλὰ τέτυκτο, κατὰ πτύχας Οὐλύμποιο·
Πάντες δ' ᾐτιόωντο κελαινεφέα Κρονίωνα,
Οὕνεκ' ἄρα Τρώεσσιν ἐβούλετο κῦδος ὀρέξαι·
80 Τῶν μὲν ἄρ' οὐκ ἀλέγιζε πατήρ· ὁ δὲ, νόσφι λιασθεὶς,
Τῶν ἄλλων ἀπάνευθε καθέζετο, κύδεϊ γαίων,
Εἰσορόων Τρώων τε πόλιν καὶ νῆας Ἀχαιῶν,
Χαλκοῦ τε στεροπὴν, ὀλλύντας τ', ὀλλυμένους τε.
Ὄφρα μὲν ἠὼς ἦν καὶ ἀέξετο ἱερὸν ἦμαρ,
85 Τόφρα μάλ' ἀμφοτέρων βέλε' ἥπτετο, πῖπτε δὲ λαός·
Ἦμος δὲ δρυτόμος περ ἀνὴρ ὡπλίσσατο δόρπον
Οὔρεος ἐν βήσσῃσιν, ἐπεί τ' ἐκορέσσατο χεῖρας
Τάμνων δένδρεα μακρὰ, ἄδος τέ μιν ἵκετο θυμὸν,
Σίτου τε γλυκεροῖο περὶ φρένας ἵμερος αἱρεῖ·
90 Τῆμος σφῇ ἀρετῇ Δαναοὶ ῥήξαντο φάλαγγας,
Κεκλόμενοι ἑτάροισι κατὰ στίχας· ἐν δ' Ἀγαμέμνων
Πρῶτος ὄρουσ'· ἕλε δ' ἄνδρα Βιήνορα, ποιμένα λαῶν,
Αὐτὸν, ἔπειτα δ' ἑταῖρον Ὀϊλῆα πλήξιππον·
Ἤτοι ὅγ' ἐξ ἵππων κατεπάλμενος ἀντίος ἔστη·
95 Τόν δ' ἰθὺς μεμαῶτα μετώπιον ὀξέϊ δουρὶ
Νύξ'· οὐδὲ στεφάνη δόρυ οἱ σχέθε χαλκοβάρεια,
Ἀλλὰ δι' αὐτῆς ἦλθε καὶ ὀστέου, ἐγκέφαλος δὲ
Ἔνδον ἅπας πεπάλακτο· δάμασσε δέ μιν μεμαῶτα.

Καὶ

Ἐσθλὸς ἐών· μεγάλη δὲ ποθὴ Δαναοῖσι γένηται.
Ὣς εἰπὼν, ὁ μὲν ἦρχ᾽, ὁ δ᾽ ἅμ᾽ ἕσπετο ἰσόθεος φώς.
Εὗρον ἔπειτ᾽ Ὀδυσῆα, Διῒ φίλον· ἀμφὶ δ᾽ ἄρ᾽ αὐτὸν
Τρῶες ἕπονθ᾽, ὡσεί τε δαφοινοὶ θῶες ὄρεσφιν
Ἀμφ᾽ ἔλαφον κεραὸν βεβλημένον, ὅν τ᾽ ἔβαλ᾽ ἀνὴρ 475
Ἰῷ ἀπὸ νευρῆς· τὸν μέν τ᾽ ἤλυξε πόδεσσι
Φεύγων, ὄφρ᾽ αἷμα λιαρὸν, καὶ γούνατ᾽ ὀρώρῃ·
Αὐτὰρ ἐπειδὴ τόνγε δαμάσσεται ὠκὺς ὀϊστὸς,
Ὠμοφάγοι μιν θῶες ἐν οὔρεσι δαρδάπτουσιν,
Ἐν νέμεϊ σκιερῷ· ἐπί τε λῖν ἤγαγε δαίμων 480
Σίντην· θῶες μέν τε διέτρεσαν, αὐτὰρ ὁ δάπτει·
Ὣς ῥα τότ᾽ ἀμφ᾽ Ὀδυσῆα δαΐφρονα ποικιλομήτην
Τρῶες ἕπον πολλοί τε καὶ ἄλκιμοι· αὐτὰρ ὅγ᾽ ἥρως
Ἀΐσσων ᾧ ἔγχει ἀμύνετο νηλεὲς ἦμαρ.
Αἴας δ᾽ ἐγγύθεν ἦλθε, φέρων σάκος, ἠΰτε πύργον, 485
Στῆ δὲ παρέξ. Τρῶες δὲ διέτρεσαν ἄλλυδις ἄλλος.
Ἤτοι τὸν Μενέλαος ἀρήϊος ἔξαγ᾽ ὁμίλου
Χειρὸς ἔχων, ἕως θεράπων σχεδὸν ἤλασεν ἵππους·
Αἴας δὲ Τρώεσσιν ἐπάλμενος εἷλε Δόρυκλον
Πριαμίδην, νόθον υἱόν· ἔπειτα δὲ Πάνδοκον οὖτα. 490
Οὖτα δὲ Λύσανδρον, καὶ Πύρασον, ἠδὲ Πυλάρτην·
Ὡς δ᾽ ὁπότε πλήθων ποταμὸς πεδίονδε κάτεισι
Χειμάῤῥους κατ᾽ ὄρεσφιν, ὀπαζόμενος Διὸς ὄμβρῳ,
Πολλὰς δὲ δρῦς ἀζαλέας, πολλὰς δέ τε πεύκας
Ἐσφέρεται, πολλὸν δέ τ᾽ ἀφυσγετὸν εἰς ἅλα βάλλει· 495
Ὣς ἔφεπε κλονέων πεδίον τότε φαίδιμος Αἴας,
Δαΐζων ἵππους τε καὶ ἀνέρας· οὐδέ πω Ἕκτωρ
Πεύθετ᾽· ἐπεί ῥα μάχης ἐπ᾽ ἀριστερὰ μάρνατο πάσης,
Ὄχθας πὰρ ποταμοῖο Σκαμάνδρου· τῇ ῥα μάλιστα
Ἀνδρῶν πῖπτε κάρηνα, βοὴ δ᾽ ἄσβεστος ὀρώρει, 500
Νέστορά τ᾽ ἀμφὶ μέγαν, καὶ ἀρήϊον Ἰδομενῆα·

Ἑκ[illegible]

130 Ἀτρείδης· τὼ δ' αὖτ' ἐκ δίφρου γουναζέσθην,
Ζώγρει, Ἀτρέος υἱὲ, σὺ δ' ἄξια δέξαι ἄποινα·
Πολλὰ δ' ἐν Ἀντιμάχοιο δόμοις κειμήλια κεῖται,
Χαλκός τε, χρυσός τε, πολύκμητός τε σίδηρος·
Τῶν κέν τοι χαρίσαιτο πατὴρ ἀπερείσι' ἄποινα,
135 Εἰ νῶϊ ζωοὺς πεπύθοιτ' ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
Ὣς τώγε κλαίοντε προσαυδήτην βασιλῆα
Μειλιχίοις ἐπέεσσιν· ἀμείλικτον δ' ὄπ' ἄκουσαν,
Εἰ μὲν δὴ Ἀντιμάχοιο δαΐφρονος υἱέες ἐστὸν,
Ὅς ποτ' ἐνὶ Τρώων ἀγορῇ Μενέλαον ἄνωγεν
140 Ἀγγελίην ἐλθόντα, σὺν ἀντιθέῳ Ὀδυσῆϊ,
Αὖθι κατακτεῖναι, μηδ' ἐξέμεν ἂψ ἐς Ἀχαιούς·
Νῦν μὲν δὴ τοῦ πατρὸς ἀεικέα τίσετε λώβην.
Ἦ, καὶ Πείσανδρον μὲν ἀφ' ἵππων ὦσε χαμᾶζε
Δουρὶ βαλὼν πρὸς στῆθος· ὁ δ' ὕπτιος οὔδει ἐρείσθη.
145 Ἱππόλοχος δ' ἀπόρουσε, τὸν αὖ χαμαὶ ἐξενάριξε,
Χεῖρας ἀπὸ ξίφεϊ τμήξας, ἀπό τ' αὐχένα κόψας,
Ὅλμον δ' ὣς, ἔσσευε κυλίνδεσθαι δι' ὁμίλου.
Τοὺς μὲν ἔασ'· ὁ δ', ὅθι πλεῖσται κλονέοντο φάλαγγες,
Τῇ ῥ' ἐνόρουσ', ἅμα δ' ἄλλοι ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοί,
150 Πεζοὶ μὲν πεζοὺς ὄλεκον φεύγοντας ἀνάγκῃ,
Ἱππεῖς δ' ἱππῆας, (ὑπὸ δέ σφισιν ὦρτο κονίη
Ἐκ πεδίου, τὴν ὦρσαν ἐρίγδουποι πόδες ἵππων)
Χαλκῷ δηϊόωντες· ἀτὰρ κρείων Ἀγαμέμνων
Αἰὲν ἀποκτείνων ἕπετ', Ἀργείοισι κελεύων.
155 Ὡς δ' ὅτε πῦρ ἀΐδηλον ἐν ἀξύλῳ ἐμπέσῃ ὕλῃ,
Πάντῃ τ' εἰλυφόων ἄνεμος φέρει, οἱ δέ τε θάμνοι
Πρόρριζοι πίπτουσιν ἐπειγόμενοι πυρὸς ὁρμῇ·
Ὣς ἄρ' ὑπ' Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι πῖπτε κάρηνα
Τρώων φευγόντων, πολλοὶ δ' ἐριαύχενες ἵπποι
160 Κείν' ὄχεα κροτάλιζον ἀνὰ πτολέμοιο γεφύρας,

ς ποθέοντες ἀμύμονας· οἱ δ' ἐπὶ γαίῃ
γύπεσσιν πολὺ φίλτεροι ἢ ἀλόχοισιν.
ορα δ' ἐκ βελέων ὕπαγε Ζεὺς, ἔκ τε κονίης,
ἀνδροκτασίης, ἔκ θ' αἵματος, ἔκ τε κυδοιμοῦ·
ης δ' ἕπετο σφεδανὸν Δαναοῖσι κελεύων. 165
αρ' Ἴλου σῆμα παλαιοῦ Δαρδανίδαο,
κὰπ πεδίον παρ' ἐρινεὸν ἐσσεύοντο,
πόλεως· ὁ δὲ κεκληγὼς ἕπετ' αἰὲν
ς, λύθρῳ δ' ἐπαλάσσετο χεῖρας ἀάπτους.
τε δὴ Σκαιάς τε πύλας καὶ φηγὸν ἵκοντο, 170
α δὴ ἵσταντο, καὶ ἀλλήλους ἀνέμιμνον.
τι καμμέσσον πεδίον φοβέοντο, βόες ὥς,
ων ἐφόβησε, μολὼν ἐν νυκτὸς ἀμολγῷ,
τῇ δέ τ' ἰῇ ἀναφαίνεται αἰπὺς ὄλεθρος·
ἐξ αὐχέν' ἔαξε, λαβὼν κρατεροῖσιν ὀδοῦσι, 175
ἔπειτα δέ θ' αἷμα καὶ ἔγκατα πάντα λαφύσσει.
Ἀτρείδης ἔφεπε κρείων Ἀγαμέμνων,
ικτείνων τὸν ὀπίσατον· οἱ δ' ἐφέβοντο.
δὲ πρηνεῖς τε καὶ ὕπτιοι ἔκπεσον ἵππων
ω ὑπὸ χερσί· περὶ πρὸ γὰρ ἔγχεϊ θῦεν. 180
ε δὴ τάχ' ἔμελλεν ὑπὸ πτόλιν αἰπύ τε τεῖχος
τότε δή ῥα πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε
κορυφῇσι καθέζετο πιδηέσσης,
εν καταβάς· ἔχε δ' ἀστεροπὴν μετὰ χερσίν·
ὄτρυνε χρυσόπτερον ἀγγελέουσαν, 185
ἴθι, Ἶρι ταχεῖα, τὸν Ἕκτορι μῦθον ἔνισπε·
μέν κεν ὁρᾷ Ἀγαμέμνονα, ποιμένα λαῶν,
ν προμάχοισιν, ἐναίροντα στίχας ἀνδρῶν,
αχωρείτω, τὸν δ' ἄλλον λαὸν ἀνώχθω
ς δηΐοισι κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην· 190
πεί κ', ἢ δουρὶ τυπεὶς, ἢ βλήμενος ἰῷ,

Εἰς ἵππους ἄλεται, τότε οἱ κράτος ἐγγυαλίξω,
Κτείνειν, εἰσόκε νῆας ἐϋσσέλμους ἀφίκηται,
Δύη τ' ἠέλιος, καὶ ἐπὶ κνέφας ἱερὸν ἔλθῃ.
195 Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε ποδήνεμος ὠκέα Ἶρις·
Βῆ δὲ κατ' Ἰδαίων ὀρέων εἰς Ἴλιον ἱρήν·
Εὗρ' υἱὸν Πριάμοιο δαΐφρονος Ἕκτορα δῖον,
Ἑσταότ' ἔν θ' ἵπποισι καὶ ἅρμασι κολλητοῖσιν·
Ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη προσέφη πόδας ὠκέα Ἶρις,
200 Ἕκτορ, υἱὲ Πριάμοιο, Διῒ μῆτιν ἀτάλαντε,
Ζεύς με πατὴρ προέηκε τεῒν τάδε μυθήσασθαι·
Ὄφρ' ἂν μέν κεν ὁρᾷς Ἀγαμέμνονα, ποιμένα λαῶν,
Θύοντ' ἐν προμάχοισιν, ἐναίροντα στίχας ἀνδρῶν,
Τόφρ' ὑπόεικε μάχης, τὸν δ' ἄλλον λαὸν ἄνωχθι
205 Μάρνασθαι δηΐοισι κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην·
Αὐτὰρ ἐπεί κ', ἢ δουρὶ τυπεὶς, ἢ βλήμενος ἰῷ,
Εἰς ἵππους ἄλεται, τότε τοι κράτος ἐγγυαλίξει
Κτείνειν, εἰσόκε νῆας ἐϋσσέλμους ἀφίκηαι,
Δύη τ' ἠέλιος, καὶ ἐπὶ κνέφας ἱερὸν ἔλθῃ.
210 Ἡ μὲν ἄρ' ὣς εἰποῦσ' ἀπέβη πόδας ὠκέα Ἶρις·
Ἕκτωρ δ' ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε,
Πάλλων δ' ὀξέα δοῦρα κατὰ στρατὸν ᾤχετο πάντη,
Ὀτρύνων μαχέσασθαι· ἔγειρε δὲ φύλοπιν αἰνήν.
Οἱ δ' ἐλελίχθησαν, καὶ ἐναντίοι ἔσταν Ἀχαιῶν.
215 Ἀργεῖοι δ' ἑτέρωθεν ἐκαρτύναντο φάλαγγας·
Ἀρτύνθη δὲ μάχη· σὰν δ' ἀντίοι· ἐν δ' Ἀγαμέμνων
Πρῶτος ὄρουσ'· ἔθελεν δὲ πολὺ προμάχεσθαι ἁπάντων.
Ἔσπετε νῦν μοι, Μοῦσαι, Ὀλύμπια δώματ' ἔχουσαι,
Ὅστις δὴ πρῶτος Ἀγαμέμνονος ἀντίος ἦλθεν
220 Ἢ αὐτῶν Τρώων, ἠὲ κλειτῶν ἐπικούρων.
Ἰφιδάμας Ἀντηνορίδης, ἠΰς τε, μέγας τε,
Ὃς τράφη ἐν Θρῄκῃ ἐριβώλακι, μητέρι μήλων·

τόν γ' ἔθρεψε δόμοις ἔνι τυτθὸν ἐόντα
πάτωρ, ὃς τίκτε Θεανὼ καλλιπάρῃον.
ἐπεὶ ῥ' ἥβης ἐρικυδέος ἵκετο μέτρον, 225
ιν κατέρυκε· δίδου δ' ὅγε θυγατέρα ἥν·
δ', ἐκ θαλάμοιο μετὰ κλέος ἵκετ' Ἀχαιῶν,
υοκαίδεκα νηυσὶ κορωνίσιν, αἵ οἱ ἕποντο.
ἔπειτ' ἐν Περκώτῃ λίπε νῆας ἐΐσας·
ὁ πεζὸς ἐὼν, εἰς Ἴλιον εἰληλούθει. 230
τότ' Ἀτρείδεω Ἀγαμέμνονος ἀντίος ἦλθεν.
ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
ης μὲν ἅμαρτε, παραὶ δέ οἱ ἐτράπετ' ἔγχος·
μας δὲ κατὰ ζώνην, θώρηκος ἔνερθε,
ἐπὶ δ' αὐτὸς ἔρεισε βαρείῃ χειρὶ πιθήσας· 235
ἔτορε ζωστῆρα παναίολον, ἀλλὰ πολὺ πρὶν
ρῳ ἀντομένη, μόλιβος ὥς, ἐτράπετ' αἰχμή.
γε χειρὶ λαβὼν εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων
ἐπὶ οἱ, μεμαὼς, ὥστε λίς· ἐκ δ' ἄρα χειρὸς
ατο· τὸν δ' ἄορι πλῆξ' αὐχένα, λῦσε δὲ γυῖα. 240
αὐτοῦ αὖθι πεσὼν κοιμήσατο χάλκεον ὕπνον,
ς, ἀπὸ μνηστῆς ἀλόχου, ἀστοῖσιν ἀρήγων,
ης, ἧς οὔτι χάριν ἴδε, πολλὰ δ' ἔδωκε·
ἑκατὸν βοῦς δῶκεν, ἔπειτα δὲ χίλι' ὑπέστη,
ὁμοῦ καὶ ὄϊς, τά οἱ ἄσπετα ποιμαίνοντο. 245
τε γ' Ἀτρείδης Ἀγαμέμνων ἐξενάριξε·
ἔρων ἀν' ὅμιλον Ἀχαιῶν τεύχεα καλά.
ὡς οὖν ἐνόησε Κόων, ἀριδείκετος ἀνδρῶν,
υἱὸς Ἀντηνορίδης, κρατερόν ῥά ἑ πένθος
λμοὺς ἐκάλυψε, κασιγνήτοιο πεσόντος· 250
ἐκ πλὰξ σὺν δουρὶ, λαθὼν Ἀγαμέμνονα δῖον·
δέ μιν κατὰ χεῖρα μέσην, ἀγκῶνος ἔνερθεν,
ρὺ δὲ διέσχε φαεινοῦ δουρὸς ἀκωκή.

Ῥίγησέν τ' ἄρ' ἔπειτα ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
255 Ἀλλ' οὐδ' ὣς ἀπέληγε μάχης, ἠδὲ πτολέμοιο,
Ἀλλ' ἐπόρουσε Κόωνι, ἔχων ἀνεμοτρεφὲς ἔγχος.
Ἤτοι ὁ Ἰφιδάμαντα κασίγνητον καὶ ὄπατρον
Ἕλκε ποδὸς μεμαώς, καὶ ἀΰτει πάντας ἀρίστους·
Τὸν δ' ἕλκοντ' ἀν' ὅμιλον, ὑπ' ἀσπίδος ὀμφαλοέσσης
260 Οὔτησε ξυστῷ χαλκήρεϊ, λῦσε δὲ γυῖα·
Τοῖο δ' ἐπ' Ἰφιδάμαντι κάρη ἀπέκοψε παραστάς.
Ἔνθ' Ἀντήνορος υἷες ὑπ' Ἀτρεΐδῃ βασιλῆϊ
Πότμον ἀναπλήσαντες, ἔδυν δόμον Ἄϊδος εἴσω.
Αὐτὰρ ὁ τῶν ἄλλων ἐπεπωλεῖτο στίχας ἀνδρῶν,
265 Ἔγχεΐ τ', ἄορί τε, μεγάλοισί τε χερμαδίοισιν,
Ὄφρα οἱ αἷμ' ἔτι θερμὸν ἀνήνοθεν ἐξ ὠτειλῆς·
Αὐτὰρ ἐπεὶ τὸ μὲν ἕλκος ἐτέρσετο, παύσατο δ' αἷμα,
Ὀξεῖαι ὀδύναι δῦνον μένος Ἀτρεΐδαο.
Ὡς δ' ὅταν ὠδίνουσαν ἔχῃ βέλος ὀξὺ γυναῖκα,
270 Δριμύ, τό, τε προϊεῖσι μογοστόκοι Εἰλείθυιαι,
Ἥρης θυγατέρες, πικρὰς ὠδῖνας ἔχουσαι·
Ὣς ὀξεῖ' ὀδύναι δῦνον μένος Ἀτρεΐδαο.
Ἐς δίφρον δ' ἀνόρουσε, καὶ ἡνιόχῳ ἐπέτελλε
Νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσιν ἐλαυνέμεν· ἤχθετο γὰρ κῆρ.
275 Ἤϋσεν δὲ διαπρύσιον Δαναοῖσι γεγωνώς,
Ὦ φίλοι, Ἀργείων ἡγήτορες, ἠδὲ μέδοντες,
Ὑμεῖς μὲν νῦν νηυσὶν ἀμύνετε ποντοπόροισι
Φύλοπιν ἀργαλέην, ἐπεὶ οὐκ ἐμὲ μητίετα Ζεὺς
Εἴασε Τρώεσσι πανημέριον πολεμίζειν.
280 Ὣς ἔφαθ'· ἡνίοχος δ' ἵμασεν καλλίτριχας ἵππους
Νῆας ἔπι γλαφυράς· τὼ δ' οὐκ ἀέκοντε πετέσθην·
Ἄφρεον δὲ στήθεα, ῥαίνοντο δὲ νέρθε κονίῃ
Τειρόμενον βασιλῆα μάχης ἀπάνευθε φέροντε.
Ἕκτωρ δ', ὡς ἐνόησ' Ἀγαμέμνονα νόσφι κιόντα,

Τρωσὶ

Τρωσί τε, καὶ Λυκίοισιν ἐκέκλετο, μακρὸν ἀΰσας, 285
Τρῶες, καὶ Λύκιοι, καὶ Δάρδανοι ἀγχιμαχηταὶ,
Ἀνέρες ἔστε φίλοι, μνήσασθε δὲ θούριδος ἀλκῆς·
Οἴχετ' ἀνὴρ ὤριστος, ἐμοὶ δὲ μέγ' εὖχος ἔδωκε
Ζεὺς Κρονίδης· ἀλλ' ἰθὺς ἐλαύνετε μώνυχας ἵππους
Ἰφθίμων Δαναῶν, ἵν' ὑπέρτερον εὖχος ἄρησθε. 290
Ὣς εἰπὼν, ὄτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου·
Ὡς δ' ὅτε πού τις θηρητὴρ κύνας ἀργιόδοντας
Σεύῃ ἐπ' ἀγροτέρῳ συῒ καπρίῳ, ἠὲ λέοντι·
Ὣς ἐπ' Ἀχαιοῖσιν σεῦε Τρῶας μεγαθύμους
Ἕκτωρ Πριαμίδης, βροτολοιγῷ ἶσος Ἄρηϊ· 295
Αὐτὸς δ' ἐν πρώτοισι μέγα φρονέων ἐβεβήκει·
Ἐν δ' ἔπεσ' ὑσμίνῃ, ὑπεραέϊ ἶσος ἀέλλῃ,
Ἥ τε καθαλλομένη ἰοειδέα πόντον ὀρίνει.
Ἔνθα τίνα πρῶτον, τίνα δ' ὕστατον ἐξενάριξεν
Ἕκτωρ Πριαμίδης, ὅτε οἱ Ζεὺς κῦδος ἔδωκεν; 300
Ἀσαῖον μὲν πρῶτα, καὶ Αὐτόνοον, καὶ Ὀπίτην,
Καὶ Δόλοπα Κλυτίδην, καὶ Ὀφέλτιον, ἠδ' Ἀγέλαον,
Αἴσυμνόν τ', Ὦρόν τε, καὶ Ἱππόνοον μενεχάρμην·
Τοὺς ἄρ' ὅγ' ἡγεμόνας Δαναῶν ἕλεν· αὐτὰρ ἔπειτα
Πληθὺν· ὡς ὁπότε Ζέφυρος νέφεα στυφελίξῃ, 305
Ἀργέσαο Νότοιο βαθείῃ λαίλαπι τύπτων·
Πολλὸν δὲ τρόφι κῦμα κυλίνδεται, ὑψόσε δ' ἄχνη
Σκίδναται, ἐξ ἀνέμοιο πολυπλάγκτοιο ἰωῆς·
Ὣς ἄρα πυκνὰ καρήαθ' ὑφ' Ἕκτορι δάμνατο λαῶν·
Ἔνθα κε λοιγὸς ἔην, καὶ ἀμήχανα ἔργα γένοντο, 310
Καί νύ κεν ἐν νήεσσι πέσον φεύγοντες Ἀχαιοὶ,
Εἰ μὴ Τυδεΐδῃ Διομήδεϊ κέκλετ' Ὀδυσσεὺς,
Τυδεΐδη, τί παθόντε λελάσμεθα θούριδος ἀλκῆς;
Ἀλλ' ἄγε δεῦρο, πέπον, παρ' ἔμ' ἵστασο· δὴ γὰρ ἔλεγχος
Ἔσσεται, εἴ κεν νῆας ἕλῃ κορυθαίολος Ἕκτωρ. 315

Τὸν

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
Ἦ τοι ἐγὼ μενέω καὶ τλήσομαι· ἀλλὰ μίνυνθα
Ἡμέων ἔσσεται ἦδος, ἐπεὶ νεφεληγερέτα Ζεὺς
Τρωσὶν δὴ ἐθέλει δοῦναι κράτος, ἠέπερ ἡμῖν.
320 Ἦ, καὶ Θυμβραῖον μὲν ἀφ' ἵππων ὦσε χαμᾶζε,
Δουρὶ βαλὼν κατὰ μαζὸν ἀριστερόν· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ἀντίθεον θεράποντα Μολίονα τοῖο ἄνακτος.
Τοὺς μὲν ἔπειτ' εἴασαν, ἐπεὶ πολέμου ἀπέπαυσαν.
Τὼ δ' ἀν' ὅμιλον ἰόντε κυδοίμεον, ὡς ὅτε κάπρω
325 Ἐν κυσὶ θηρευτῇσι μέγα φρονέοντε πέσητον·
Ὣς ὄλεκον Τρῶας παλινορμένω· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
Ἀσπασίως φεύγοντες ἀνέπνεον Ἕκτορα δῖον.
Ἔνθ' ἑλέτην δίφρον τε καὶ ἀνέρε, δήμου ἀρίστω,
Υἷε δύω Μέροπος Περκωσίου, ὃς περὶ πάντων
330 Ἤιδεε μαντοσύνας, οὐδὲ οὓς παῖδας ἔασκε
Στείχειν ἐς πόλεμον φθισήνορα· τὼ δέ οἱ οὔτι
Πειθέσθην· κῆρες γὰρ ἄγον μέλανος θανάτοιο.
Τοὺς μὲν Τυδείδης δουρικλειτὸς Διομήδης,
Θυμοῦ καὶ ψυχῆς κεκαδὼν, κλυτὰ τεύχε' ἀπηύρα·
335 Ἱππόδαμον δ' Ὀδυσεὺς καὶ Ὑπείροχον ἐξενάριξεν.
Ἔνθα σφιν κατὰ ἶσα μάχην ἐτάνυσσε Κρονίων,
Ἐξ Ἴδης καθορῶν· οἱ δ' ἀλλήλους ἐνάριζον.
Ἤτοι Τυδέος υἱὸς Ἀγάστροφον οὔτασε δουρὶ
Παιονίδην ἥρωα, κατ' ἰσχίον· οὐ γάρ οἱ ἵπποι
340 Ἐγγὺς ἔσαν προφυγεῖν· ἀάσατο δὴ μέγα θυμῷ·
Τοὺς μὲν γὰρ θεράπων ἀπάνευθ' ἔχεν· αὐτὰρ ὁ πεζὸς
Θῦνε διὰ προμάχων, εἵως φίλον ὤλεσε θυμόν.
Ἕκτωρ δ' ὀξὺ νόησε κατὰ στίχας, ὦρτο δ' ἐπ' αὐτοὺς
Κεκληγώς· ἅμα δὲ Τρώων εἵποντο φάλαγγες.
345 Τὸν δὲ ἰδὼν ῥίγησε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης,
Αἶψα δ' Ὀδυσσῆα προσεφώνεεν ἐγγὺς ἐόντα,

Νῶϊ

τόδε πῆμα κυλίνδεται, ὄβριμος Ἕκτωρ·
δὴ στέωμεν, καὶ ἀλεξώμεσθα μένοντες.
ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
οὐδ' ἀφάμαρτε τιτυσκόμενος κεφαλῆφιν 350
κόρυθα· πλάγχθη δ' ἀπὸ χαλκόφι χαλκὸς,
χρόα καλόν· ἐρύκακε γὰρ τρυφάλεια
, αὐλῶπις, τήν οἱ πόρε Φοῖβος Ἀπόλλων·
ὦκ' ἀπέλεθρον ἀνέδραμε, μίκτο δ' ὁμίλῳ·
νὺξ ἐριπὼν, καὶ ἐρείσατο χειρὶ παχείῃ 355
δὲ ὄσσε κελαινὴ νὺξ ἐκάλυψεν.
Τυδείδης μετὰ δούρατος ᾤχετ' ἐρωὴν,
προμάχων, ὅθι οἱ καταείσατο γαίης·
ωρ ἄμπνυτο, καὶ ἂψ ἐς δίφρον ὀρούσας,
ς πληθὺν, καὶ ἀλεύατο κῆρα μέλαιναν. 360
αΐσσων προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
νῦν ἔφυγες θάνατον, κύον· ἦ τέ τοι ἄγχι
ὸν· νῦν αὖτέ σ' ἐρύσατο Φοῖβος Ἀπόλλων,
ις εὔχεσθαι, ἰὼν ἐς δοῦπον ἀκόντων.
ἐξανύω γε καὶ ὕστερον ἀντιβολήσας, 365
καὶ ἔμοιγε θεῶν ἐπιτάῤῥοθός ἐστι·
ς ἄλλους ἐπιείσομαι, ὅν κε κιχείω.
Παιονίδην δουρικλυτὸν ἐξενάριξεν.
λέξανδρος, Ἑλένης πόσις ἠϋκόμοιο,
τόξα τιταίνετο, ποιμένι λαῶν, 370
κλιμένος, ἀνδροκμήτῳ ἐπὶ τύμβῳ,
Δαρδανίδαο, παλαιοῦ δημογέροντος.
θώρηκα Ἀγαστρόφου ἰφθίμοιο
στήθεσφι παναίολον, ἀσπίδα τ' ὤμων,
βριαρήν· ὁ δὲ τόξου πῆχυν ἄνελκε, 375
οὐδ' ἄρα μιν ἅλιον βέλος ἔκφυγε χειρὸς,
δεξιτεροῖο ποδός· διὰ δ' ἀμπερὲς ἰὸς

Ἐν

Ἐν γαίῃ κατέπηκτο· ὁ δὲ μάλα ἡδὺ γελάσ

Ἐκ λόχου ἀμπήδησε, καὶ εὐχόμενος ἔπος

380 Βέβληαι, οὐδ' ἅλιον βέλος ἔκφυγεν· ὡς

Νείατον ἐς κενεῶνα βαλὼν, ἐκ θυμὸν ἑλέσ

Οὕτω κεν καὶ Τρῶες ἀνέπνευσαν κακότητος

Οἵτε σε πεφρίκασι, λέονθ' ὡς μηκάδες αἶ

Τὸν δ' οὐ ταρβήσας προσέφη κρατερὸς Διο

385 Τοξότα λωβητὴρ, κέρᾳ ἀγλαὲ, παρθενοπῖ

Εἰ μὲν δὴ ἀντίβιον σὺν τεύχεσι πειρηθείη

Οὐκ ἄν τοι χραίσμῃσι βιὸς καὶ ταρφέες ἰοί

Νῦν δέ μ' ἐπιγράψας ταρσὸν ποδὸς, εὔχε

Οὐκ ἀλέγω, ὡς εἴ με γυνὴ βάλοι, ἢ πάϊς

390 Κωφὸν γὰρ βέλος ἀνδρὸς ἀνάλκιδος οὐτιδα

Ἦτ' ἄλλως ὑπ' ἐμεῖο, καὶ εἴ κ' ὀλίγον περ

Ὀξὺ βέλος πέλεται, καὶ ἀκήριον αἶψα τίθ

Τοῦ δὲ γυναικὸς μέν τ' ἀμφίδρυφοί εἰσι πα

Παῖδες δ' ὀρφανικοί· ὁ δέ θ' αἵματι γαῖαν

395 Πύθεται· οἰωνοὶ δὲ περὶ πλέες, ἠὲ γυναῖκες.

Ὣς φάτο· τοῦ δ' Ὀδυσεὺς δουρικλυτὸς ἐγγ

Ἔστη πρόσθ'· ὁ δ' ὄπισθε καθεζόμενος, βέλ

Ἐκ ποδὸς ἕλκ'· ὀδύνη δὲ διὰ χροὸς ἦλθ'

Ἐς δίφρον δ' ἀνόρουσε, καὶ ἡνιόχῳ ἐπέτελλε

400 Νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσιν ἐλαυνέμεν· ἤχθετο

Οἰώθη δ' Ὀδυσεὺς δουρικλυτὸς, οὐδέ τις α

Ἀργείων παρέμεινεν, ἐπεὶ φόβος ἔλλαβε

Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορ

Ὤ μοι ἐγὼ, τί πάθω; μέγα μὲν κακὸν, αἴ

405 Πληθὺν ταρβήσας· τὸ δὲ ῥίγιον, αἴ κεν ἁλώ

Μοῦνος· τοὺς δ' ἄλλους Δαναοὺς ἐφόβησε Κρο

Ἀλλὰ τίη μοι ταῦτα φίλος διελέξατο θυ

Οἶδα γὰρ ὅττι κακοὶ μὲν ἀποίχονται πολέμο

440 Ἂψ δ' ἀναχωρήσας Σῶκον πρὸς μῦθον ἔειπεν,
Ἆ δείλ', ἦ μάλα δή σε κιχάνεται αἰπὺς ὄλεθρος.
Ἤτοι μὲν ῥ' ἐμ' ἔπαυσας ἐπὶ Τρώεσσι μάχεσθαι,
Σοὶ δ' ἐγὼ ἐνθάδε φημὶ φόνον καὶ κῆρα μέλαιναν
Ἤματι τῷδ' ἔσεσθαι· ἐμῷ δ' ὑπὸ δουρὶ δαμέντα,
445 Εὖχος ἐμοὶ δώσειν, ψυχὴν δ' Ἄϊδι κλυτοπώλῳ.
Ἦ· καὶ ὁ μὲν φύγαδ' αὖτις ὑποστρέψας ἐβεβήκει,
Τῷ δὲ μεταστρεφθέντι μεταφρένῳ ἐν δόρυ πῆξεν
Ὤμων μεσσηγὺς, διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασσε·
Δούπησεν δὲ πεσών· ὁ δ' ἐπεύξατο δῖος Ὀδυσσεὺς,
450 Ὦ Σῶχ', Ἱππάσου υἱὲ δαΐφρονος ἱπποδάμοιο,
Φθῆ σε τέλος θανάτοιο κιχήμενον, οὐδ' ὑπάλυξας.
Ἆ δείλ', οὐ μὲν σοί γε πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ
Ὄσσε καθαιρήσουσι θανόντι περ, ἀλλ' οἰωνοὶ
Ὠμησταί σ' ἐρύουσι, περὶ πτερὰ πυκνὰ βαλόντες·
455 Αὐτὰρ ἐπεί κε θάνω, κτεριοῦσί με δῖοι Ἀχαιοί·
Ὣς εἰπὼν, Σώκοιο δαΐφρονος ὄβριμον ἔγχος
Ἔξω τε χροὸς ἕλκε, καὶ ἀσπίδος ὀμφαλοέσσης·
Αἷμα δέ οἱ σπασθέντος ἀνέσσυτο, κῆδε δὲ θυμόν·
Τρῶες δὲ μεγάθυμοι, ἐπεὶ ἴδον αἷμ' Ὀδυσῆος,
460 Κεκλόμενοι καθ' ὅμιλον ἐπ' αὐτῷ πάντες ἔβησαν·
Αὐτὰρ ὅγ' ἐξοπίσω ἀνεχάζετο, αὖε δ' ἑταίρους·
Τρὶς μὲν ἔπειτ' ἤϋσεν, ὅσον κεφαλὴ χάδε φωτὸς,
Τρὶς δ' ἄϊεν ἰάχοντος ἀρηΐφιλος Μενέλαος·
Αἶψα δ' ἄρ' Αἴαντα προσεφώνεεν, ἐγγὺς ἐόντα,
465 Αἶαν διογενὲς, Τελαμώνιε, κοίρανε λαῶν,
Ἀμφί μ' Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος ἵκετ' ἀϋτὴ,
Τῷ ἰκέλη, ὡς εἴ ἑ βιῴατο μοῦνον ἐόντα
Τρῶες ἀποτμήξαντες ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ·
Ἀλλ' ἴομεν καθ' ὅμιλον· ἀλεξέμεναι γὰρ ἄμεινον.
470 Δείδω, μή τι πάθῃσιν ἐνὶ Τρώεσσι μονωθεὶς,

Ἐσθλὸς

Ἔνθα μιν ἐκτανύσας, ἐκ μηροῦ ἔταμνε μαχαίρῃ
Ὀξὺ βέλος περιπευκές· ἀπ' αὐτοῦ δ' αἷμα κελαινὸν
Νίζ' ὕδατι λιαρῷ· ἐπὶ δὲ ῥίζαν βάλε πικρὴν, 845
Χερσὶ διατρίψας, ὀδυνήφατον, ἥ οἱ ἁπάσας
Ἔσχ' ὀδύνας· τὸ μὲν ἕλκος ἐτέρσετο, παύσατο δ' αἷμα.

Ἕκτωρ μὲν μετὰ τοῖσιν ὁμίλει, μέρμερα ῥέζων
Ἔγχεΐ θ', ἱπποσύνῃ τε· νέων δ' ἀλάπαζε φάλαγγας.
Οὐδ' ἄν πω χάζοντο κελεύθου δῖοι Ἀχαιοὶ,
505 Εἰ μὴ Ἀλέξανδρος, Ἑλένης πόσις ἠϋκόμοιο,
Παῦσεν ἀριστεύοντα Μαχάονα, ποιμένα λαῶν,
Ἰῷ τριγλώχινι βαλὼν κατὰ δεξιὸν ὦμον·
Τῷ ῥα περίδδεισαν μένεα πνείοντες Ἀχαιοὶ,
Μήπως μιν, πολέμοιο μετακλινθέντος, ἕλοιεν.
510 Αὐτίκα δ' Ἰδομενεὺς προσεφώνεε Νέστορα δῖον,
Ὦ Νέστορ Νηληϊάδη, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
Ἄγρει, σῶν ὀχέων ἐπιβήσεο· πὰρ δὲ Μαχάων
Βαινέτω· ἐς νῆας δὲ τάχιστ' ἔχε μώνυχας ἵππους.
Ἰητρὸς γὰρ ἀνὴρ πολλῶν ἀντάξιος ἄλλων,
515 Ἰούς τ' ἐκτάμνειν, ἐπί τ' ἤπια φάρμακα πάσσειν.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ.
Αὐτίκα δ' ὧν ὀχέων ἐπεβήσετο· πὰρ δὲ Μαχάων
Βαῖν', Ἀσκληπιοῦ υἱὸς, ἀμύμονος ἰητῆρος·
Μάστιξεν δ' ἵππους, τὼ δ' οὐκ ἄκοντε πετέσθην
520 Νῆας ἔπι γλαφυρὰς· τῇ γὰρ φίλον ἔπλετο θυμῷ.
Κεβριόνης δὲ Τρῶας ὀρινομένους ἐνόησεν,
Ἕκτορι παρβεβαὼς, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Ἕκτορ, νῶϊ μὲν ἐνθάδ' ὁμιλέομεν Δαναοῖσιν,
Ἐσχατιῇ πολέμοιο δυσηχέος· οἱ δὲ δὴ ἄλλοι
525 Τρῶες ὀρίνονται ἐπιμὶξ ἵπποι τε καὶ αὐτοί.
Αἴας δὲ κλονέει Τελαμώνιος· εὖ δέ μιν ἔγνων·
Εὐρὺ γὰρ ἀμφ' ὤμοισιν ἔχει σάκος· ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς
Κεῖσ' ἵππους τε καὶ ἅρμ' ἰθύνομεν, ἔνθα μάλιστα
Ἱππῆες, πεζοί τε κακὴν ἔριδα προβαλόντες,
530 Ἀλλήλους ὀλέκουσι· βοὴ δ' ἄσβεστος ὄρωρεν.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἵμασεν καλλίτριχας ἵππους
Μάστιγι λιγυρῇ· τοὶ δὲ πληγῆς ἀΐοντες,

Νύσσοντες ξυστοῖσι μέσον σάκος, αἰὲν ἕποντο.
565 Αἴας δ' ἄλλοτε μὲν μνησάσκετο θούριδος ἀλκῆς,
Αὖτις ὑποστρεφθεὶς, καὶ ἐρητύσασκε φάλαγγας
Τρώων ἱπποδάμων· ὁτὲ δὲ τρωπάσκετο φεύγειν·
Πάντας δὲ προέεργε θοὰς ἐπὶ νῆας ὁδεύειν·
Αὐτὸς δὲ Τρώων καὶ Ἀχαιῶν θῦε μεσηγὺ
570 Ἱστάμενος· τὰ δὲ δοῦρα θρασειάων ἀπὸ χειρῶν,
Ἄλλα μὲν ἐν σάκεϊ μεγάλῳ πάγεν, ὅρμενα πρόσσω,
Πολλὰ δὲ καὶ μεσσηγὺ, πάρος χρόα λευκὸν ἐπαυρεῖν,
Ἐν γαίῃ ἵσταντο, λιλαιόμενα χροὸς ἆσαι.
Τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησ' Εὐαίμονος ἀγλαὸς υἱὸς
575 Εὐρύπυλος, πυκινοῖσι βιαζόμενον βελέεσσι,
Στῆ ῥα παρ' αὐτὸν ἰὼν, καὶ ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ,
Καὶ βάλε Φαυσιάδην Ἀπισάονα, ποιμένα λαῶν,
Ἧπαρ ὑπὸ πραπίδων, εἶθαρ δ' ὑπὸ γούνατ' ἔλυσεν.
Εὐρύπυλος δ' ἐπόρουσε, καὶ αἴνυτο τεύχε' ἀπ' ὤμων.
580 Τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησεν Ἀλέξανδρος θεοειδὴς
Τεύχε' ἀπαινύμενον Ἀπισάονος, αὐτίκα τόξον
Εἷλκεν ἐπ' Εὐρυπύλῳ, καί μιν βάλε μηρὸν ὀϊστῷ
Δεξιόν· ἐκλάσθη δὲ δόναξ, ἐβάρυνε δὲ μηρόν.
Ἂψ δ' ἑτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο, κῆρ' ἀλεείνων,
585 Ἤϋσεν δὲ διαπρύσιον Δαναοῖσι γεγωνὼς,
Ὦ φίλοι, Ἀργείων ἡγήτορες, ἠδὲ μέδοντες,
Στῆτ' ἐλελιχθέντες, καὶ ἀμύνετε νηλεὲς ἦμαρ
Αἴανθ', ὃς βελέεσσι βιάζεται· οὐδέ ἑ φημὶ
Φεύξεσθ' ἐκ πολέμοιο δυσηχέος· ἀλλὰ μάλ' ἄντην
590 Ἵστασθ' ἀμφ' Αἴαντα μέγαν, Τελαμώνιον υἱόν.
Ὣς ἔφατ' Εὐρύπυλος βεβλημένος· οἱ δὲ παρ' αὐτὸν
Πλησίοι ἔστησαν, σάκε' ὤμοισι κλίναντες,
Δούρατ' ἀνασχόμενοι· τῶν δ' ἀντίος ἤλυθεν Αἴας·
Στῆ δὲ μεταστρεφθεὶς, ἐπεὶ ἵκετο ἔθνος ἑταίρων·

Ὣς

μάρναντο δέμας πυρὸς αἰθομένοιο. 595

δ' ἐκ πολέμοιο φέρον Νηλήϊαι ἵπποι.

ἦγον δὲ Μαχάονα, ποιμένα λαῶν.

ἰν ἐνόησε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς·

ὃ ἐπὶ πρύμνῃ μεγακήτεϊ νηΐ.

πόνον αἰπύν, ἰῶκά τε δακρυόεσσαν· 600

ἑταῖρον ἑὸν Πατροκλῆα προσέειπε,

ένου ἀπὸ νηός· ὁ δὲ κλισίηθεν ἀκούσας

ἶσος Ἄρηϊ· κακοῦ δ' ἄρα οἱ πέλεν ἀρχή.

ερος προσέειπε Μενοιτίου ἄλκιμος υἱός·

ὲ κικλήσκεις, Ἀχιλεῦ, τί δέ σε χρεὼ ἐμεῖο; 605

αμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·

ενοιτιάδη, τῷ 'μῷ κεχαρισμένε θυμῷ,

περὶ γούνατ' ἐμὰ στήσεσθαι Ἀχαιοὺς

ς· χρειὼ γὰρ ἱκάνεται οὐκ ἔτ' ἀνεκτός.

νῦν, Πάτροκλε, Διῒ φίλε, Νέστορ' ἔρειο, 610

ῦτον ἄγει βεβλημένον ἐκ πολέμοιο·

ὶ τά γ' ὄπισθε Μαχάονι πάντα ἔοικε

ηπιάδῃ, ἀτὰρ οὐκ ἴδον ὄμματα φωτός·

ἐρ με παρήϊξαν, πρόσσω μεμαυῖαι.

το· Πάτροκλος δὲ φίλῳ ἐπεπείθεθ' ἑταίρῳ· 615

ῆν παρά τε κλισίας καὶ νῆας Ἀχαιῶν.

ὅτε δὴ κλισίην Νηληϊάδεω ἀφίκοντο,

ὶ ῥ' ἀπέβησαν ἐπὶ χθόνα πουλυβότειραν·

Εὐρυμέδων θεράπων λύε τοῖο γέροντος

ν· οἱ δ' ἱδρῶ ἀπεψύχοντο χιτώνων, 620

ποτὶ πνοιὴν παρὰ θῖν' ἁλός· αὐτὰρ ἔπειτα

ίην ἐλθόντες, ἐπὶ κλισμοῖσι κάθιζον.

τεῦχε κυκειῶ ἐϋπλόκαμος Ἑκαμήδη,

ἐκ Τενέδοιο γέρων, ὅτε πέρσεν Ἀχιλλεύς,

Ἀρσινόου μεγαλήτορος, ἥν οἱ Ἀχαιοὶ 625

Ἔξε-

Ἔξελον, οὕνεκα βουλῇ ἀριστεύεσκεν ἁπάντων·
Ἥ σφωὶν πρῶτον μὲν ἐπιπροΐηλε τράπεζαν
Καλὴν, κυανόπεζαν, ἐΰξοον· αὐτὰρ ἐπ' αὐτῆς
Χάλκειον κάνεον· ἐπὶ δὲ, κρόμυον ποτῷ ὄψον,
630 Ἠδὲ μέλι χλωρὸν, παρ δ' ἀλφίτου ἱεροῦ ἀκτὴν·
Πὰρ δὲ δέπας περικαλλὲς, ὃ οἴκοθεν ἦγ' ὁ γεραιὸς
Χρυσείοις ἥλοισι πεπαρμένον· οὔατα δ' αὐτοῦ
Τέσσαρ' ἔσαν, δοιαὶ δὲ πελειάδες ἀμφὶς ἕκαστον
Χρύσειαι νεμέθοντο, δύω δ' ὑπὸ πυθμένες ἦσαν.
635 Ἄλλος μὲν μογέων ἀποκινήσασκε τραπέζης,
Πλεῖον ἐόν· Νέστωρ δ' ὁ γέρων ἀμογητὶ ἄειρεν.
Ἐν τῷ ῥά σφι κύκησε γυνὴ, εἰκυῖα θεῇσιν,
Οἴνῳ Πραμνείῳ, ἐπὶ δ' αἴγειον κνῆ τυρὸν
Κνήστι χαλκείῃ, ἐπὶ δ' ἄλφιτα λευκὰ πάλυνε·
640 Πινέμεναι δ' ἐκέλευσεν, ἐπεί ῥ' ὥπλισσε κυκειῶ·
Τὼ δ' ἐπεὶ οὖν πίνοντ' ἀφέτην πολυκαγκέα δίψαν,
Μύθοισιν τέρποντο πρὸς ἀλλήλους ἐνέποντες·
Πάτροκλος δὲ θύρῃσιν ἐφίστατο, ἰσόθεος φώς.
Τὸν δὲ ἰδὼν ὁ γεραιὸς ἀπὸ θρόνου ὦρτο φαεινοῦ,
645 Ἐς δ' ἄγε χειρὸς ἑλὼν, κατὰ δ' ἑδριάασθαι ἄνωγε·
Πάτροκλος δ' ἑτέρωθεν ἀναίνετο, εἶπέ τε μῦθον·
Οὐχ ἕδος ἐστὶ, γεραιὲ διοτρεφὲς, οὐδέ με πείσεις.
Αἰδοῖος, νεμεσητὸς, ὅ με προέηκε πυθέσθαι,
Ὅντινα τοῦτον ἄγεις βεβλημένον· ἀλλὰ καὶ αὐτὸς
650 Γιγνώσκω· ὁρόω δὲ Μαχάονα, ποιμένα λαῶν·
Νῦν δὲ, ἔπος ἐρέων, πάλιν ἄγγελος εἶμ' Ἀχιλῆϊ
Εὖ δὲ σὺ οἶσθα, γεραιὲ διοτρεφὲς, οἷος ἐκεῖνος
Δεινὸς ἀνήρ· τάχα κεν καὶ ἀναίτιον αἰτιόῳτο.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
655 Τίπτε τ' ἄρ' ὧδ' Ἀχιλεὺς ὀλοφύρεται υἷας Ἀχαιῶν,
Ὅσσοι δὴ βελέεσσι βεβλήαται; οὐδέ τι οἶδε,

Πένθεος ὅσσον ὄρωρε κατὰ στρατόν; οἱ γὰρ ἄριστοι
Ἐν νηυσὶν κέαται βεβλημένοι, οὐτάμενοί τε.
Βέβληται μὲν ὁ Τυδεΐδης κρατερὸς Διομήδης·
Οὔτασται δ' Ὀδυσεὺς δουρικλυτὸς, ἠδ' Ἀγαμέμνων· 660
Βέβληται δὲ καὶ Εὐρύπυλος κατὰ μηρὸν ὀϊστῷ.
Τοῦτον δ' ἄλλον ἐγὼ νέον ἤγαγον ἐκ πολέμοιο,
Ἰῷ ἀπὸ νευρῆς βεβλημένον· αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς,
Ἐσθλὸς ἐὼν, Δαναῶν οὐ κήδεται, οὐδ' ἐλεαίρει.
Ἦ μένει, εἰσόκε δὴ νῆες θοαὶ ἄγχι θαλάσσης 665
Ἀργείων ἀέκητι, πυρὸς δηΐοιο θέρωνται,
Αὐτοί τε κτεινώμεθ' ἐπισχερώ; οὐ γὰρ ἐμὴ ἲς
Ἔσθ', οἵη πάρος ἔσκεν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσιν.
Εἴθ' ὣς ἡβώοιμι, βίη δέ μοι ἔμπεδος εἴη,
Ὡς ὁπότ' Ἠλείοισι καὶ ἡμῖν νεῖκος ἐτύχθη 670
Ἀμφὶ βοηλασίῃ, ὅτ' ἐγὼ κτάνον Ἰτυμονῆα,
Ἐσθλὸν Ὑπειροχίδην, ὃς ἐν Ἤλιδι ναιετάασκε,
Ῥύσι' ἐλαυνόμενος· ὁ δ' ἀμύνων ᾗσι βόεσσιν,
Ἔβλητ' ἐν πρώτοισιν ἐμῆς ἀπὸ χειρὸς ἄκοντι·
Κὰδ δ' ἔπεσεν, λαοὶ δὲ περίτρεσαν ἀγροιῶται· 675
Ληΐδα δ' ἐκ πεδίου συνελάσσαμεν ἤλιθα πολλὴν,
Πεντήκοντα βοῶν ἀγέλας, τόσα πώεα οἰῶν,
Τόσσα συῶν συβόσια, τόσ' αἰπόλια πλατέ' αἰγῶν·
Ἵππους δὲ ξανθὰς ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα,
Πάσας θηλείας, πολλῇσι δὲ πῶλοι ὑπῆσαν· 680
Καὶ τὰ μὲν ἠλασάμεσθα Πύλον Νηλήϊον εἴσω
Ἐννύχιοι προτὶ ἄστυ· γεγήθει δὲ φρένα Νηλεὺς,
Οὕνεκά μοι τύχε πολλὰ νέῳ πόλεμόνδε κιόντι.
Κήρυκες δ' ἐλίγαινον, ἅμ' ἠοῖ φαινομένηφι,
Τοὺς ἴμεν, οἷσιν χρεῖος ὀφείλετ' ἐν Ἤλιδι δίῃ· 685
Οἱ δὲ συναγρόμενοι Πυλίων ἡγήτορες ἄνδρες
Δαίτρευον· πολέσιν γὰρ Ἐπειοὶ χρεῖος ὄφειλον·

Ὡς

Ὡς ἡμεῖς παῦροι κεκακωμένοι ἐν Πύλῳ ἦμεν.
Ἐλθὼν γάρ ῥ' ἐκάκωσε βίη Ἡρακληείη,
690 Τῶν προτέρων ἐτέων· κατὰ δ' ἔκταθεν ὅσοι ἄριστοι.
Δώδεκα γὰρ Νηλῆος ἀμύμονες υἱέες ἦμεν,
Τῶν οἶος λιπόμην, οἱ δ' ἄλλοι πάντες ὄλοντο.
Ταῦθ' ὑπερηφανέοντες Ἐπειοὶ χαλκοχίτωνες,
Ἡμέας ὑβρίζοντες ἀτάσθαλα μηχανόωντο.
695 Ἐκ δ' ὁ γέρων ἀγέλην τε βοῶν καὶ πῶϋ μέγ' οἰῶν
Εἵλετο κρινάμενός γε τριηκόσι', ἠδὲ νομῆας.
Καὶ γὰρ τῷ χρεῖος μέγ' ὀφείλετ' ἐν Ἤλιδι δίῃ,
Τέσσαρες ἀθλοφόροι ἵπποι αὐτοῖσιν ὄχεσφιν,
Ἐλθόντες μετ' ἄεθλα· περὶ τρίποδος γὰρ ἔμελλον
700 Θεύσεσθαι· τοὺς δ' αὖθι ἄναξ ἀνδρῶν Αὐγείας
Κάσχεθε· τὸν δ' ἐλατῆρ' ἀφίει ἀκαχήμενον ἵππων.
Τῶν ὁ γέρων ἐπέων κεχολωμένος ἠδὲ καὶ ἔργων,
Ἐξέλετ' ἄσπετα πολλά, τὰ δ' ἄλλ' ἐς δῆμον ἔδωκε
Δαιτρεύειν, μή τις οἱ ἀτεμβόμενος κίοι ἴσης.
705 Ἡμεῖς μὲν τὰ ἕκαστα διείπομεν, ἀμφί τε ἄστυ
Ἔρδομεν ἱρὰ θεοῖς· οἱ δὲ τρίτῳ ἤματι πάντες
Ἦλθον ὁμῶς αὐτοί τε πολεῖς καὶ μώνυχες ἵπποι
Πανσυδίῃ· μετὰ δέ σφι Μολίονε θωρήσσοντο,
Παῖδ' ἔτ' ἐόντ', οὔπω μάλα εἰδότε θούριδος ἀλκῆς.
710 Ἔστι δέ τις Θρυόεσσα πόλις, αἰπεῖα κολώνη,
Τηλοῦ ἐπ' Ἀλφειῷ, νεάτη Πύλου ἠμαθόεντος·
Τὴν ἀμφεστρατόωντο, διαρραῖσαι μεμαῶτες.
Ἀλλ' ὅτε πᾶν πεδίον μετεκίαθον, ἄμμι δ' Ἀθήνη
Ἄγγελος ἦλθε θέουσ' ἀπ' Ὀλύμπου θωρήσσεσθαι
715 Ἔννυχος, οὐδ' ἀέκοντα Πύλον κάτα λαὸν ἄγειρεν,
Ἀλλὰ μάλ' ἐσσυμένους πολεμίζειν· οὐδέ με Νηλεὺς
Εἴα θωρήσσεσθαι· ἀπέκρυψεν δέ μοι ἵππους·
Οὐ γάρ πω τί μ' ἔφη ἴδμεν πολεμήϊα ἔργα.

Ἀλλ'

Ἀλλὰ καὶ ὣς ἱππεῦσι μετέπρεπον ἡμετέροισι,
Καὶ πεζός περ ἐὼν, ἐπεὶ ὣς ἄγε νεῖκος Ἀθήνη. 720
Ἔστι δέ τις ποταμὸς Μινυήϊος εἰς ἅλα βάλλων,
Ἐγγύθεν Ἀρήνης, ὅθι μείναμεν Ἠῶ δῖαν
Ἱππῆες Πυλίων· τὰ δ' ἐπέῤῥεεν ἔθνεα πεζῶν.
Ἔνθεν πανσυδίῃ σὺν τεύχεσι θωρηχθέντες,
Ἔνδιοι ἱκόμεσθ' ἱερὸν ῥόον Ἀλφειοῖο. 725
Ἔνθα Διὶ ῥέξαντες ὑπερμενεῖ ἱερὰ καλὰ,
Ταῦρον δ' Ἀλφειῷ, ταῦρον δὲ Ποσειδάωνι,
Αὐτὰρ Ἀθηναίῃ γλαυκώπιδι βοῦν ἀγελαίην·
Δόρπον ἔπειθ' ἑλόμεσθα κατὰ στρατὸν ἐν τελέεσσι,
Καὶ κατεκοιμήθημεν ἐν ἔντεσιν οἷσιν ἕκαστος 730
Ἀμφὶ ῥοὰς ποταμοῖο· ἀτὰρ μεγάθυμοι Ἐπειοὶ
Ἀμφίσταντο δὴ, ἄστυ διαπραθέειν μεμαῶτες.
Ἀλλά σφιν προπάροιθε φάνη μέγα ἔργον Ἄρηος·
Εὖτε γὰρ ἠέλιος φαέθων ὑπερέσχεθε γαίης,
Συμφερόμεσθα μάχῃ, Διΐ τ' εὐχόμενοι καὶ Ἀθήνῃ· 735
Ἀλλ' ὅτε δὴ Πυλίων καὶ Ἐπειῶν ἔπλετο νεῖκος,
Πρῶτος ἐγὼν ἕλον ἄνδρα, κόμισσα δὲ μώνυχας ἵππους,
Μούλιον αἰχμητήν· γαμβρὸς δ' ἦν Αὐγείαο,
Πρεσβυτάτην δὲ θύγατρ' εἶχε ξανθὴν Ἀγαμήδην,
Ἣ τόσα φάρμακα ᾔδη, ὅσα τρέφει εὐρεῖα χθών. 740
Τὸν μὲν ἐγὼ προσιόντα βάλον χαλκήρεϊ δουρὶ·
Ἤριπε δ' ἐν κονίῃσιν· ἐγὼ δ' ἐς δίφρον ὀρούσας,
Στῆν ῥα μετὰ προμάχοισιν· ἀτὰρ μεγάθυμοι Ἐπειοὶ
Ἔτρεσαν ἄλλυδις ἄλλος, ἐπεὶ ἴδον ἄνδρα πεσόντα,
Ἡγεμόν' ἱππήων, ὃς ἀριστεύεσκε μάχεσθαι. 745
Αὐτὰρ ἐγὼν ἐπόρουσα, κελαινῇ λαίλαπι ἶσος·
Πεντήκοντα δ' ἕλον δίφρους, δύο δ' ἀμφὶς ἕκαστον
Φῶτες ὀδὰξ ἕλον οὖδας, ἐμῷ ὑπὸ δουρὶ δαμέντες.
Καί νύ κεν Ἀκτορίωνε Μολίονε παῖδ' ἀλάπαξα,

750 Εἰ μὴ σφῶε πατὴρ εὐρυκρείων Ἐνοσίχθων
Ἐκ πολέμου ἐσάωσε, καλύψας ἠέρι πολλῇ·
Ἔνθα Ζεὺς Πυλίοισι μέγα κράτος ἐγγυάλιξε·
Τόφρα γὰρ οὖν ἑπόμεσθα δι' ἀσπιδέος πεδίοιο,
Κτείνοντές τ' αὐτοὺς, ἀνά τ' ἔντεα καλὰ λέγοντες,
755 Ὄφρ' ἐπὶ Βουπρασίου πολυπύρου βήσαμεν ἵππους,
Πέτρης τ' Ὠλενίης καὶ Ἀλησίου, ἔνθα Κολώνη
Κέκληται· ὅθεν αὖτις ἀπέτραπε λαὸν Ἀθήνη.
Ἔνθ' ἄνδρα κτείνας πύματον λίπον· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
Ἂψ ἀπὸ Βουπρασίοιο Πύλονδ' ἔχον ὠκέας ἵππους·
760 Πάντες δ' εὐχετόωντο θεῶν Διὶ, Νέστορί τ' ἀνδρῶν.
Ὣς ἔον, εἴποτ' ἔην γε μετ' ἀνδράσιν· αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
Οἶος τῆς ἀρετῆς ἀπονήσεται· ἦ τέ μιν οἴω
Πολλὰ μετακλαύσεσθαι, ἐπεί κ' ἀπὸ λαὸς ὄληται.
Ὦ πέπον, ἦ μὲν σοί γε Μενοίτιος ὧδ' ἐπέτελλεν
765 Ἤματι τῷ, ὅτε σ' ἐκ Φθίης Ἀγαμέμνονι πέμπε·
Νῶϊ δέ τ' ἔνδον ἐόντες, ἐγὼ καὶ δῖος Ὀδυσσεὺς
Πάντα μάλ' ἐν μεγάροις ἠκούομεν, ὡς ἐπέτελλε·
Πηλῆος δ' ἱκόμεσθα δόμους εὖ ναιετάοντας,
Λαὸν ἀγείροντες κατ' Ἀχαιΐδα πουλυβότειραν.
770 Ἔνθα δ' ἔπειθ' ἥρωα Μενοίτιον εὕρομεν ἔνδον,
Ἠδὲ σέ, πὰρ δ' Ἀχιλῆα· γέρων δ' ἱππηλάτα Πηλεὺς
Πίονα μηρί' ἔκηε βοὸς Διὶ τερπικεραύνῳ,
Αὐλῆς ἐν χόρτῳ· ἔχε δὲ χρύσειον ἄλεισον,
Σπένδων αἴθοπα οἶνον ἐπ' αἰθομένοις ἱεροῖσι.
775 Σφῶϊ μὲν ἀμφὶ βοὸς ἕπετον κρέα, νῶϊ δ' ἔπειτα
Στῆμεν ἐνὶ προθύροισι· ταφὼν δ' ἀνόρουσεν Ἀχιλλεὺς,
Ἐς δ' ἄγε χειρὸς ἑλὼν, κατὰ δ' ἑδριάασθαι ἄνωγε,
Ξείνιά τ' εὖ παρέθηκεν, ἅτε ξείνοις θέμις ἐστίν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπημεν ἐδητύος ἠδὲ ποτῆτος,
780 Ἦρχον ἐγὼ μύθοιο, κελεύων ὔμμ' ἅμ' ἕπεσθαι·

Σφ

Σφῶϊ δὲ μάλ' ἠθέλετον, τὼ δ' ἄμφω πόλλ' ἐπέτελλον.
Πηλεὺς μὲν ᾧ παιδὶ γέρων ἐπέτελλ' Ἀχιλῆϊ
Αἰὲν ἀριστεύειν, καὶ ὑπείροχον ἔμμεναι ἄλλων·
Σοὶ δ' αὖθ' ὧδ' ἐπέτελλε Μενοίτιος, Ἄκτορος υἱὸς,
Τέκνον ἐμὸν, γενεῇ μὲν ὑπέρτερός ἐστιν Ἀχιλλεὺς, 785
Πρεσβύτερος δὲ σύ ἐσσι· βίῃ δ' ὅγε πολλὸν ἀμείνων,
Ἀλλ' εὖ οἱ φάσθαι πυκινὸν ἔπος, ἠδ' ὑποθέσθαι,
Καί οἱ σημαίνειν· ὁ δὲ πείσεται εἰς ἀγαθόν περ·
Ὡς ἐπέτελλ' ὁ γέρων, σὺ δὲ λήθεαι, ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν
Ταῦτ' εἴποις Ἀχιλῆϊ δαΐφρονι, αἴκε πίθηται· 790
Τίς δ' οἶδ', εἴ κέν οἱ, σὺν δαίμονι, θυμὸν ὀρίναις.
Παρειπών; ἀγαθὴ δὲ παραίφασίς ἐστιν ἑταίρου.
Εἰ δέ τινα φρεσὶν ᾗσι θεοπροπίην ἀλεείνει,
Καί τινά οἱ πὰρ Ζηνὸς ἐπέφραδε πότνια μήτηρ,
Ἀλλά σέ περ προέτω· ἅμα δ' ἄλλος λαὸς ἑπέσθω 795
Μυρμιδόνων, αἴκεν τι φόως Δαναοῖσι γένηαι·
Καί τοι τεύχεα καλὰ δότω πόλεμόνδε φέρεσθαι,
Αἴ κέ σε τῷ ἴσκοντες ἀπόσχωνται πολέμοιο
Τρῶες, ἀναπνεύσωσι δ' ἀρήϊοι υἷες Ἀχαιῶν
Τειρόμενοι· ὀλίγη δέ τ' ἀνάπνευσις πολέμοιο· 800
Ῥεῖα δέ κ' ἀκμῆτες κεκμηότας ἄνδρας ἀϋτῇ
Ὤσαισθε προτὶ ἄστυ, νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων.
Ὡς φάτο· τῷ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὄρινε·
Βῆ δὲ θέειν παρὰ νῆας ἐπ' Αἰακίδην Ἀχιλῆα·
Ἀλλ' ὅτε δὴ κατὰ νῆας Ὀδυσσῆος θείοιο 805
Ἷξε θέων Πάτροκλος, ἵνα σφ' ἀγορή τε θέμις τε
Ἤην, τῇ δὴ καί σφι θεῶν ἐτετεύχατο βωμοί·
Ἔνθα οἱ Εὐρύπυλος βεβλημένος ἀντιβόλησε,
Διογενὴς Εὐαιμονίδης, κατὰ μηρὸν ὀϊστῷ,
Σκάζων ἐκ πολέμου· κατὰ δὲ νότιος ῥέεν ἱδρὼς 810
Ὤμων καὶ κεφαλῆς· ἀπὸ δ' ἕλκεος ἀργαλέοιο

Αἷμα μέλαν κελάρυζε· νόος γε μὲν ἔμπεδος ἦεν.
Τὸν δὲ ἰδὼν ᾤκτειρε Μενοιτίου ἄλκιμος υἱὸς,
Καί ῥ' ὀλοφυρόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
815 Ἆ δειλοί, Δαναῶν ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες·
Ὡς ἄρ' ἐμέλλετε τῆλε φίλων καὶ πατρίδος αἴης
Ἄσειν ἐν Τροίῃ ταχέας κύνας ἀργέτι δημῷ;
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, διοτρεφὲς Εὐρύπυλ' ἥρως,
Ἤ ῥ' ἔτι που σχήσουσι πελώριον Ἕκτορ' Ἀχαιοὶ,
820 Ἦ ἤδη φθίσονται ὑπ' αὐτοῦ δουρὶ δαμέντες;
Τὸν δ' αὖτ' Εὐρύπυλος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Οὐκέτι, διογενὲς Πατρόκλεις, ἄλκαρ Ἀχαιῶν
Ἔσσεται, ἀλλ' ἐν νηυσὶ μελαίνῃσιν πεσέονται.
Οἱ μὲν γὰρ δὴ πάντες, ὅσοι πάρος ἦσαν ἄριστοι,
825 Ἐν νηυσὶν κέαται βεβλημένοι, οὐτάμενοί τε,
Χερσὶν ὕπο Τρώων· τῶν δὲ σθένος ὄρνυται αἰέν.
Ἀλλ' ἐμὲ μὲν σὺ σάωσον, ἄγων ἐπὶ νῆα μέλαιναν
Μηροῦ δ' ἔκταμ' ὀϊστὸν, ἀπ' αὐτοῦ δ' αἷμα κελαινὸν
Νίζ' ὕδατι λιαρῷ· ἐπὶ δ' ἤπια φάρμακα πάσσε,
830 Ἐσθλὰ, τά σε προτί φασιν Ἀχιλλῆος δεδιδάχθαι,
Ὃν Χείρων ἐδίδαξε, δικαιότατος Κενταύρων.
Ἰητροὶ μὲν γὰρ Ποδαλείριος, ἠδὲ Μαχάων,
Τὸν μὲν ἐνὶ κλισίῃσιν ὀΐομαι ἕλκος ἔχοντα,
Χρηΐζοντα καὶ αὐτὸν ἀμύμονος ἰητῆρος,
835 Κεῖσθαι· ὁ δ' ἐν πεδίῳ Τρώων μένει ὀξὺν ἄρηα.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Μενοιτίου ἄλκιμος υἱὸς,
Πῶς τ' ἄρ' ἔοι τάδε ἔργα; τί ῥέξομεν, Εὐρύπυλ' ἥρως;
Ἔρχομαι, ὄφρ' Ἀχιλῆϊ δαΐφρονι μῦθον ἐνίσπω,
Ὃν Νέστωρ ἐπέτελλε Γερήνιος, οὖρος Ἀχαιῶν·
Ἀλλ' οὐδ' ὥς περ σεῖο μεθήσω τειρομένοιο.
Ἦ, καὶ ὑπὸ στέρνοιο λαβὼν ἄγε ποιμένα λαῶν
Ἐς κλισίην· θεράπων δὲ ἰδὼν ὑπέχευε βοείας.

Ἔνθα

Ἔνθα μὶν ἐκτανύσας, ἐκ μηρῦ ἔταμνε μαχαίρῃ
Ὀξὺ βέλος περιπευκές· ἀπ' αὐτῦ δ' αἷμα κελαινὸν
Νίζ' ὕδατι λιαρῷ· ἐπὶ δὲ ῥίζαν βάλε πικρὴν, 845
Χερσὶ διατρίψας, ὀδυνήφατον, ἥ οἱ ἁπάσας
Ἔσχ' ὀδύνας· τὸ μὲν ἕλκος ἐτέρσετο, παύσατο δ' αἷμα.

ΤΗΣ

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟ

ΡΑΨΩΔΙΑ Λ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

πόβαντες οἱ Τρῶες τῶν ἵππων, διαβαίνουσι τὴν τ
καί τοι ἀπαισίου αὐτοῖς φανέντος οἰωνοῦ· καὶ ε
πέντε τάξεις διαιρεθέντες, προσβάλλουσι τῷ τεί
Ἑλλήνων. Ἔνθα Σαρπηδὼν ἔπαλξιν κατασπά-
τωρ δὲ λίθῳ βαλὼν τὰς πύλας, ἐπέβη ταῖς ναυσὶ, καὶ οἱ
σὺν αὐτῷ πάντες Τρῶες.

ΤΕΙΧΟΜΑΧΙΆ.

Μῦ, Τρώων παλάμησι κατήριπε τεῖχος Ἀχαιῶν.

Σ ὁ μὲν ἐν κλισίῃσι Μενοιτίου ἀλκ
υἱὸς
Ἰᾶτ' Εὐρύπυλον βεβλημένον· οἱ δὲ
χοντο
Ἀργεῖοι καὶ Τρῶες ὁμιλαδὸν, οὐδ' ἄ
μελλε
Τάφρος ἔτι σχήσειν Δαναῶν, καὶ τεῖχος ὕπερθεν
5 Εὐρὺ, τὸ ποιήσαντο νεῶν ὕπερ· ἀμφὶ δὲ τάφρον

*]

ὐδὲ θεοῖσι δόσαν κλειτὰς ἑκατόμβας,
ἰν νῆάς τε θοὰς καὶ ληΐδα πολλὴν
ν ῥύοιτο· θεῶν δ' ἀέκητι τέτυκτο
ν, τῷ καὶ οὔτι πολὺν χρόνον ἔμπεδον ἦεν·
Ἕκτωρ ζωὸς ἔην, καὶ μήνι' Ἀχιλλεὺς, 10
ιοιο ἄνακτος ἀπόρθητος πόλις ἔπλε,
καὶ μέγα τεῖχος Ἀχαιῶν ἔμπεδον ἦεν.
εὶ κατὰ μὲν Τρώων θάνον, ὅσσοι ἄριστοι,
Ἀργείων, οἱ μὲν δάμεν, οἱ δ' ἐλίποντο,
Πριάμοιο πόλις δεκάτῳ ἐνιαυτῷ, 15
δ' ἐν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδ' ἔβησαν,
μητιόωντο Ποσειδάων καὶ Ἀπόλλων
ἀμαλδῦναι, ποταμῶν μένος εἰσαγαγόντες,
Ἰδαίων ὀρέων ἅλαδε προρέουσι,
Ἑπτάπορός τε, Κάρησός τε, Ῥοδίος τε, 20
τε, καὶ Αἴσηπος, δῖός τε Σκάμανδρος,
εις, ὅθι πολλὰ βοάγρια καὶ τρυφάλειαι
ἐν κονίῃσι, καὶ ἡμιθέων γένος ἀνδρῶν·
των ὁμόσε στόματ' ἔτραπε Φοῖβος Ἀπόλλων,
δ' ἐς τεῖχος ἵει ῥόον· ὗε δ' ἄρα Ζεὺς 25
ὄφρα κε θᾶσσον ἁλίπλοα τείχεα θείη.
Ἐννοσίγαιος ἔχων χείρεσσι τρίαιναν
ε δ' ἄρα πάντα θεμείλια κύμασι πέμπε
λάων, τὰ θέσαν μογέοντες Ἀχαιοί·
ποίησεν παρ' ἀγάρροον Ἑλλήσποντον. 30
ἠϊόνα μεγάλην ψαμάθοισι κάλυψε,
ἀμαλδύνας· ποταμοὺς δ' ἔτρεψε νέεσθαι
ἧπερ πρόσθεν ἵεν καλλίρροον ὕδωρ.
ἔμελλον ὄπισθε Ποσειδάων καὶ Ἀπόλλων
ι· τότε δ' ἀμφὶ μάχη ἐνοπή τε δεδήει 35
ὕδμητον, κανάχιζε δὲ δοῦρα πύργων

Βαλλόμενα· Ἀργεῖοι δὲ Διὸς μάστιγι δαμέντες,
Νηυσὶν ἐπὶ γλαφυρῇσιν ἐελμένοι ἰσχανόωντο,
Ἕκτορα δειδιότες, κρατερὸν μήστωρα φόβοιο·
40 Αὐτὰρ ὅγ᾽, ὡς τὸ πρόσθεν, ἐμάρνατο ἶσος ἀέλλῃ.
Ὡς δ᾽ ὅταν ἔν τε κυνέσσι καὶ ἀνδράσι θηρητῆσι,
Κάπριος, ἠὲ λέων στρέφεται, σθένεϊ βλεμεαίνων,
Οἱ δέ τε πυργηδὸν σφέας αὐτοὺς ἀρτύναντες,
Ἀντίοι ἵστανται, καὶ ἀκοντίζουσι θαμειὰς
45 Αἰχμὰς ἐκ χειρῶν· τοῦ δ᾽ οὔποτε κυδάλιμον κῆρ
Ταρβεῖ οὐδὲ φοβεῖται· ἀγηνορίη δέ μιν ἔκτα·
Ταρφέα τε στρέφεται, στίχας ἀνδρῶν πειρητίζων,
Ὅππη τ᾽ ἰθύσῃ, τῇ τ᾽ εἴκουσι στίχες ἀνδρῶν.
Ὣς Ἕκτωρ ἀν᾽ ὅμιλον ἰὼν εἰλίσσεθ᾽, ἑταίρους
50 Τάφρον ἐποτρύνων διαβαινέμεν· οὐδέ οἱ ἵπποι
Τόλμων ὠκύποδες· μάλα δὲ χρεμέτιζον ἐπ᾽ ἄκρῳ
Χείλει ἐφεσταότες· ἀπὸ γὰρ δειδίσσετο τάφρος
Εὐρεῖ᾽, οὔτ᾽ ἄρ᾽ ὑπερθορέειν σχεδὸν, οὔτε περῆσαι
Ῥηϊδίη· κρημνοὶ γὰρ ἐπηρεφέες περὶ πᾶσαν
55 Ἕστασαν ἀμφοτέρωθεν· ὕπερθεν δὲ σκολόπεσσιν
Ὀξέσιν ἠρήρει, τοὺς ἵστασαν υἷες Ἀχαιῶν
Πυκνοὺς καὶ μεγάλους, δηΐων ἀνδρῶν ἀλεωρήν.
Ἔνθ᾽ οὔ κεν ῥέα ἵππος ἐΰτροχον ἅρμα τιταίνων
Ἐσβαίη, πεζοὶ δὲ μενοίνεον, εἰ τελέουσι.
60 Δὴ τότε Πουλυδάμας θρασὺν Ἕκτορα εἶπε παραστάς·
Ἕκτορ τ᾽, ἠδ᾽ ἄλλοι, Τρώων ἀγοὶ, ἠδ᾽ ἐπικούρων,
Ἀφραδέως διὰ τάφρον ἐλαύνομεν ὠκέας ἵππους·
Ἡ δὲ μάλ᾽ ἀργαλέη περάαν· σκόλοπες γὰρ ἐν αὐτῇ
Ὀξέες ἑστᾶσιν, περὶ δ᾽ αὐτοὺς τεῖχος Ἀχαιῶν.
65 Ἔνθ᾽ οὔπως ἔστιν καταβήμεναι, οὐδὲ μάχεσθαι
Ἱππεῦσι· στεῖνος γὰρ, ὅθι τρώσεσθαι ὀΐω.
Εἰ μὲν γὰρ τοὺς πάγχυ κακὰ φρονέων ἀλαπάζει

ρεμέτης, Τρώεσσι δὲ βούλετ' ἀρήγειν,
ἤτοι ἐγὼ γ' ἐθέλοιμι καὶ αὐτίκα τοῦτο γενέσθαι,
ἀπολέσθαι ἀπ' Ἄργεος ἐνθάδ' Ἀχαιούς·
ὑποστρέψωσι, παλίωξις δὲ γένηται
καὶ τάφρῳ ἐνιπλήξωμεν ὀρυκτῇ,
εἶτ' οἴω οὐδ' ἄγγελον ἀπονέεσθαι
προτὶ ἄστυ, ἑλιχθέντων ὑπ' Ἀχαιῶν.
ἔθ', ὡς ἂν ἐγὼν εἴπω, πειθώμεθα πάντες· 75
ὸ θεράποντες ἐρυκόντων ἐπὶ τάφρῳ,
ρυλέες, σὺν τεύχεσι θωρηχθέντες,
ἕντες ἑπώμεθ' ἀολλέες· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
, εἰ δή σφιν ὀλέθρου πείρατ' ἐφῆπται.
Πουλυδάμας· ἅδε δ' Ἕκτορι μῦθος ἀπήμων, 80
' ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε·
ἄλλοι Τρῶες ἐφ' ἵππων ἠγερέθοντο,
άντες ὄρουσαν, ἐπεὶ ἴδον Ἕκτορα δῖον.
ἐν ἔπειτα ἑῷ ἐπέτελλεν ἕκαστος,
κατὰ κόσμον ἐρυκέμεν αὖθ' ἐπὶ τάφρῳ. 85
στάντες, σφέας αὐτοὺς ἀρτύναντες,
κοσμηθέντες, ἅμ' ἡγεμόνεσσιν ἕποντο.
' Ἕκτορ' ἴσαν καὶ ἀμύμονι Πουλυδάμαντι,
οι καὶ ἄριστοι ἔσαν, μέμασαν δὲ μάλιστα
ξάμενοι κοίλης ἐπὶ νηυσὶ μάχεσθαι· 90
Κεβριόνης τρίτος εἵπετο· πὰρ δ' ἄρ' ὄχεσφιν
εβριόναο χερείονα, κάλλιπεν Ἕκτωρ.
έρων Πάρις ἦρχε, καὶ Ἀλκάθοος, καὶ Ἀγήνωρ·
ίτων Ἕλενος, καὶ Δηΐφοβος θεοειδής,
Πριάμοιο· τρίτος δ' ἦν Ἄσιος ἥρως, 95
ρτακίδης, ὃν Ἀρίσβηθεν φέρον ἵπποι
μεγάλοι, ποταμοῦ ἄπο Σελλήεντος.
τάρτων ἦρχεν ἐῢς πάϊς Ἀγχίσαο

Αἰνείας· ἅμα τῷγε δύω Ἀντήνορος υἷε,
100 Ἀρχίλοχός τ', Ἀκάμας τε, μάχης εὖ εἰδότε πάσης.
Σαρπηδὼν δ' ἡγήσατ' ἀγακλειτῶν ἐπικούρων,
Πρὸς δ' ἕλετο Γλαῦκον, καὶ ἀρήϊον Ἀστεροπαῖον·
Οἱ γάρ οἱ εἴσαντο διακριδὸν εἶναι ἄριστοι
Τῶν ἄλλων μετά γ' αὐτόν· ὁ δ' ἔπρεπε καὶ διὰ πάντων.
105 Οἳ δ' ἐπεὶ ἀλλήλους ἄραρον τυκτῇσι βόεσσι,
Βάν ῥ' ἰθὺς Δαναῶν λελιημένοι, οὐδ' ἔτ' ἔφαντο
Σχήσεσθ', ἀλλ' ἐν νηυσὶ μελαίνῃσιν πεσέεσθαι.
Ἔνθ' ἄλλοι Τρῶες, τηλέκλητοί τ' ἐπίκουροι,
Βουλῇ Πουλυδάμαντος ἀμωμήτοιο πίθοντο·
110 Ἀλλ' οὐχ Ὑρτακίδης ἔθελ' Ἄσιος, ὄρχαμος ἀνδρῶν,
Αὖθι λιπεῖν ἵππους τε καὶ ἡνίοχον θεράποντα,
Ἀλλὰ σὺν αὐτοῖσιν πέλασεν νήεσσι θοῇσι,
Νήπιος, οὐδ' ἄρ' ἔμελλε κακὰς ὑπὸ κῆρας ἀλύξας
Ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν ἀγαλλόμενος παρὰ νηῶν
115 Ἂψ ἀπονοστήσειν προτὶ Ἴλιον ἠνεμόεσσαν·
Πρόσθεν γάρ μιν μοῖρα δυσώνυμος ἀμφεκάλυψεν
Ἔγχεϊ Ἰδομενῆος ἀγαυοῦ Δευκαλίδαο.
Εἴσατο γὰρ νηῶν ἐπ' ἀριστερά, τῇ περ Ἀχαιοὶ
Ἐκ πεδίου νίσοντο σὺν ἵπποισιν καὶ ὄχεσφι·
120 Τῇ ῥ' ἵππους τε καὶ ἅρμα διήλασεν, οὐδὲ πύλῃσιν
Εὗρ' ἐπικεκλιμένας σανίδας καὶ μακρὸν ὀχῆα·
Ἀλλ' ἀναπεπταμένας ἔχον ἀνέρες, εἴ τιν' ἑταίρων
Ἐκ πολέμου φεύγοντα σαώσειαν μετὰ νῆας.
Τῇ ῥ' ἰθὺς φρονέων ἵππους ἔχε· τοὶ δ' ἅμ' ἕποντο
125 Ὀξέα κεκλήγοντες· ἔφαντο γὰρ οὐκέτ' Ἀχαιοὺς
Σχήσεσθ', ἀλλ' ἐν νηυσὶ μελαίνῃσιν πεσέεσθαι,
Νήπιοι· ἐν δὲ πύλῃσι δύ' ἀνέρας εὗρον ἀρίστους,
Υἷας ὑπερθύμους Λαπιθάων αἰχμητάων,
Τὸν μὲν, Πειριθόου υἷα κρατερὸν Πολυποίτην,

ἐοντῆα, βροτολοιγῷ ἶσον Ἄρηϊ· 130
ρα προπάροιθε πυλάων ὑψηλάων
, ὡς ὅτε τε δρύες οὔρεσιν ὑψικάρηνοι,
μον μίμνουσι καὶ ὑετὸν ἤματα πάντα,
μεγάλῃσι διηνεκέεσσ' ἀραρυῖαι·
τὼ χείρεσσι πεποιθότες, ἠδὲ βίηφι, 135
περχόμενον μέγαν Ἄσιον, οὐδ' ἐφέβοντο.
θὺς πρὸς τεῖχος ἐΰδμητον βόας αὔας
ἀνασχόμενοι, ἔκιον μεγάλῳ ἀλαλητῷ,
μφὶ ἄνακτα, καὶ Ἰαμενὸν, καὶ Ὀρέστην,
υ τ' Ἀκάμαντα, Θόωνά τε, Οἰνόμαόν τε. 140
ν εἷως μὲν ἐϋκνήμιδας Ἀχαιοὺς
ἔνδον ἐόντες, ἀμύνεσθαι περὶ νηῶν.
πειδὴ τεῖχος ἐπεσσυμένους ἐνόησαν
ὐτὰρ Δαναῶν γένετο ἰαχή τε φόβος τε,
ἀΐξαντε, πυλάων πρόσθε μαχέσθην, 145
γισι συέσσιν ἐοικότε· τὼ τ' ἐν ὄρεσσιν
ἠδὲ κυνῶν δέχαται κολοσυρτὸν ἰόντα,
τ' ἀΐσσοντε, περὶ σφίσιν ἄγνυτον ὕλην·
ὶ ἐκτάμνοντες, ὑπαὶ δέ τε κόμπος ὀδόντων
εἰσόκε τίς τε βαλὼν ἐκ θυμὸν ἕληται· 150
κόμπει χαλκὸς ἐπὶ στήθεσσι φαεινὸς,
ιαλλομένων· μάλα γὰρ κρατερῶς ἐμάχοντο,
καθύπερθε πεποιθότες, ἠδὲ βίηφιν·
ρα χερμαδίοισιν ἐϋδμήτων ἀπὸ πύργων
ἀμυνόμενοι σφῶν τ' αὐτῶν, καὶ κλισιάων, 155
ὠκυπόρων· νιφάδες δ' ὡς, πίπτον ἔραζε,
νεμος ζαὴς, νέφεα σκιόεντα δονήσας,
ς κατέχευεν ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ·
ἐκ χειρῶν βέλε' ἔῤῥεον, ἠμὲν Ἀχαιῶν,
ἐκ Τρώων· κόρυθες δ' ἀμφ' αὖον ἀΰτευν, 160

Βαλ-

Βαλλόμεναι μυλάκεσσι, καὶ ἀσπίδες ὀμφαλόεσσαι·
Δή ῥα τότ' ᾤμωξέν τε καὶ ὦ πεπλήγετο μηρὼ
Ἄσιος Ὑρτακίδης, καὶ ἀλαστήσας ἔπος ηὔδα,
Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥά νυ καὶ σὺ φιλοψευδὴς ἐτέτυξο
165 Πάγχυ μάλ'· οὐ γὰρ ἔγωγ' ἐφάμην ἥρωας Ἀχαιοὺς
Σχήσειν ἡμέτερόν γε μένος καὶ χεῖρας ἀάπτους·
Οἱ δ', ὥστε σφῆκες μέσον αἰόλοι, ἠὲ μέλισσαι,
Οἰκία ποιήσονται ὁδῷ ἔπι παιπαλοέσσῃ,
Οὐδ' ἀπολείπουσιν κοῖλον δόμον, ἀλλὰ μένοντες
170 Ἄνδρας θηρητῆρας, ἀμύνονται περὶ τέκνων·
Ὣς οἵγ' οὐκ ἐθέλουσι πυλάων, καὶ δύ' ἐόντε,
Χάσσασθαι, πρίν γ' ἠὲ κατακτάμεν, ἠὲ ἁλῶναι.
Ὣς ἔφατ', οὐδὲ Διὸς πεῖθε φρένα ταῦτ' ἀγορεύων·
Ἕκτορι γάρ οἱ θυμὸς ἐβούλετο κῦδος ὀρέξαι.
175 Ἄλλοι δ' ἀμφ' ἄλλῃσι μάχην ἐμάχοντο πύλῃσιν·
Ἀργαλέον δέ με ταῦτα, θεὸν ὥς, πάντ' ἀγορεῦσαι.
Πάντῃ γὰρ περὶ τεῖχος ὀρώρει θεσπιδαὲς πῦρ,
Λάϊνον· Ἀργεῖοι δὲ, καὶ ἀχνύμενοί περ, ἀνάγκῃ
Νηῶν ἠμύνοντο· θεοὶ δ' ἀκαχείατο θυμῷ
180 Πάντες, ὅσοι Δαναοῖσι μάχης ἐπιτάρροθοι ἦσαν.
Σὺν δ' ἔβαλον Λαπίθαι πόλεμον καὶ δηϊοτῆτα·
Ἔνθ' αὖ Πειριθόου υἱὸς, κρατερὸς Πολυποίτης,
Δουρὶ βάλεν Δάμασον, κυνέης διὰ χαλκοπαρῄου·
Οὐδ' ἄρα χαλκείη κόρυς ἔσχεθεν· ἀλλὰ διὰ πρὸ
185 Αἰχμὴ χαλκείη ῥῆξ' ὀστέον· ἐγκέφαλος δὲ
Ἔνδον ἅπας πεπάλακτο· δάμασσε δέ μιν μεμαῶτα.
Αὐτὰρ ἔπειτα Πύλωνα καὶ Ὄρμενον ἐξενάριξεν.
Υἱὸν δ' Ἀντιμάχοιο Λεοντεὺς, ὄζος Ἄρηος,
Ἱππόμαχον βάλε δουρὶ, κατὰ ζωστῆρα τυχήσας.
190 Αὖτις δ' ἐκ κολεοῖο ἐρυσσάμενος ξίφος ὀξὺ,
Ἀντιφάτην μὲν πρῶτον, ἐπαΐξας δι' ὁμίλου,

Πλῆξ'

αὐτοσχεδίην· ὁ δ' ἄρ' ὕπτιος οὔδει ἐρείσθη.
ἔπειτα Μένωνα, καὶ Ἰαμενόν, καὶ Ὀρέστην,
ς ἐπασσυτέρους πέλασεν χθονὶ πουλυβοτείρῃ.
' οἱ τοὺς ἐνάριζον ἀπ' ἔντεα μαρμαίροντα, 195
οἱ Πουλυδάμαντι καὶ Ἕκτορι κοῦροι ἕποντο,
εῖστοι καὶ ἄριστοι ἔσαν, μέμασαν δὲ μάλιστα
τε ῥῆξαι, καὶ ἐνιπρῆσαι πυρὶ νῆας.
τι μερμήριζον, ἐφεσταότες παρὰ τάφρῳ·
γάρ σφιν ἐπῆλθε περησέμεναι μεμαῶσιν, 200
ὑψιπέτης, ἐπ' ἀριστερὰ λαὸν ἐέργων,
τα δράκοντα φέρων ὀνύχεσσι πέλωρον,
ἔτ' ἀσπαίροντα· καὶ οὔπω λήθετο χάρμης·
ὃ αὐτὸν ἔχοντα κατὰ στῆθος, παρὰ δειρὴν,
ὶς ὀπίσω· ὁ δ' ἀπὸ ἕθεν ἧκε χαμᾶζε, 205
ας ὀδύνῃσι, μέσῳ δ' ἐνὶ κάββαλ' ὁμίλῳ·
κλάγξας πέτετο πνοιῇσ' ἀνέμοιο.
δ' ἐρρίγησαν, ὅπως ἴδον αἰόλον ὄφιν
ν ἐν μέσσοισι, Διὸς τέρας αἰγιόχοιο.
Πουλυδάμας θρασὺν Ἕκτορα εἶπε παραστάς, 210
ρ, ἀεὶ μέν πώς μοι ἐπιπλήσσεις ἀγορῇσιν
φραζομένῳ· ἐπεὶ οὐδὲ μὲν οὐδὲ ἔοικεν,
ἐόντα παρὲξ ἀγορευέμεν, οὔτ' ἐνὶ βουλῇ,
ποτ' ἐν πολέμῳ, σὸν δὲ κράτος αἰὲν ἀέξειν.
αὖτ' ἐξερέω, ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα· 215
ν Δαναοῖσι μαχησόμενοι περὶ νηῶν.
ἐκτελέεσθαι ὀΐομαι, εἰ ἐτεόν γε
ὅδ' ὄρνις ἐπῆλθε περησέμεναι μεμαῶσιν,
ὑψιπέτης, ἐπ' ἀριστερὰ λαὸν ἐέργων,
α δράκοντα φέρων ὀνύχεσσι πέλωρον 220
φαρ δ' ἀφέηκε, πάρος φίλα οἰκί' ἱκέσθαι,
τέλεσσε φέρων δόμεναι τεκέεσσιν ἑοῖσιν,

Ὣς

Ὣς ἡμεῖς, εἴπερ τε πύλας καὶ τεῖχος Ἀχαιῶν
Ῥηξόμεθα σθένεϊ μεγάλῳ, εἴξωσι δ' Ἀχαιοὶ,
225 Οὐ κόσμῳ παρὰ ναῦφιν ἐλευσόμεθ' αὐτὰ κέλευθα·
Πολλοὺς γὰρ Τρώων καταλείψομεν, οὕς κεν Ἀχαιοὶ
Χαλκῷ δῃώσουσιν ἀμυνόμενοι περὶ νηῶν.
Ὧδέ χ' ὑποκρίναιτο θεοπρόπος, ὃς σάφα θυμῷ
Εἰδείη τεράων, καί οἱ πειθοίατο λαοί.
230 Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη κορυθαίολος Ἕκτωρ,
Πουλυδάμα, σὺ μὲν οὐκ ἔτ' ἐμοὶ φίλα ταῦτ' ἀγορεύεις·
Οἶσθα καὶ ἄλλον μῦθον ἀμείνονα τοῦδε νοῆσαι.
Εἰ δ' ἐτεὸν δὴ τοῦτον ἀπὸ σπουδῆς ἀγορεύεις,
Ἐξ ἄρα δή τοι ἔπειτα θεοὶ φρένας ὤλεσαν αὐτοί·
235 Ὃς κέλεαι Ζηνὸς μὲν ἐριγδούποιο λαθέσθαι
Βουλέων, ἅς τέ μοι αὐτὸς ὑπέσχετο καὶ κατένευσε·
Τύνη δ' οἰωνοῖσι τανυπτερύγεσσι κελεύεις
Πείθεσθαι· τῶν οὔτι μετατρέπομ', οὐδ' ἀλεγίζω,
Εἴτ' ἐπὶ δεξί' ἴωσι πρὸς ἠῶ τ' ἠέλιόν τε,
240 Εἴτ' ἐπ' ἀριστερὰ τοίγε, ποτὶ ζόφον ἠερόεντα.
Ἡμεῖς δὲ μεγάλοιο Διὸς πειθώμεθα βουλῇ,
Ὃς πᾶσι θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισιν ἀνάσσει.
Εἷς οἰωνὸς ἄριστος ἀμύνεσθαι περὶ πάτρης.
Τίπτε σὺ δείδοικας πόλεμον καὶ δηϊοτῆτα;
245 Εἴπερ γάρ τ' ἄλλοι γε περικτεινώμεθα πάντες
Νηυσὶν ἐπ' Ἀργείων, σοὶ δ' οὐ δέος ἔστ' ἀπολέσθαι·
Οὐ γάρ τοι κραδίη μενεδήϊος, οὐδὲ μαχήμων.
Εἰ δὲ σὺ δηϊοτῆτος ἀφέξεαι, ἠέ τιν' ἄλλον
Παρφάμενος ἐπέεσσιν ἀποτρέψεις πολέμοιο,
250 Αὐτίκ' ἐμῷ ὑπὸ δουρὶ τυπεὶς ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσεις.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἡγήσατο· τοὶ δ' ἅμ' ἕποντο
Ἠχῇ θεσπεσίῃ· ἐπὶ δὲ Ζεὺς τερπικέραυνος
Ὦρσεν ἀπ' Ἰδαίων ὀρέων ἀνέμοιο θύελλαν,

ὺς νηῶν κονίην φέρεν· αὐτὰρ Ἀχαιῶν
όον, Τρωσὶν δὲ καὶ Ἕκτορι κῦδος ὄπαζε. 255
δὴ τεράεσσι πεποιθότες, ἠδὲ βίηφι
ς μέγα τεῖχος Ἀχαιῶν πειρήτιζον.
μὲν πύργων ἔρυον, καὶ ἔρειπον ἐπάλξεις,
τε προβλῆτας ἐμόχλεον, ἃς ἄρ' Ἀχαιοὶ
ἐν γαίῃ θέσαν ἔμμεναι ἔχματα πύργων. 260
' αὖ ἔρυον, ἔλποντο δὲ τεῖχος Ἀχαιῶν
οὐδέ νύ πω Δαναοὶ χάζοντο κελεύθου
ίγε ῥινοῖσι βοῶν φράξαντες ἐπάλξεις,
ἀπ' αὐτάων δηΐους ὑπὸ τεῖχος ἰόντας.
ρω δ' Αἴαντε κελευτιόωντ' ἐπὶ πύργων 265
φοιτήτην, μένος ὀτρύνοντες Ἀχαιῶν.
μειλιχίοις, ἄλλον στερεοῖς ἐπέεσσι
ὅντινα πάγχυ μάχης μεθιέντα ἴδοιεν,
ίλοι, Ἀργείων, ὅς τ' ἔξοχος, ὅς τε μεσήεις,
ρειότερος· ἐπεὶ οὔπω πάντες ὁμοῖοι 270
ἐν πολέμῳ· νῦν ἔπλετο ἔργον ἅπασι
αὐτοὶ τόδε που γινώσκετε, μή τις ὀπίσσω
θω ποτὶ νῆας ὁμοκλητῆρος ἀκούσας,
πρόσσω ἵεσθε, καὶ ἀλλήλοισι κέλεσθε,
Ζεὺς δώῃσιν Ὀλύμπιος ἀστεροπητὴς 275
ἀπωσαμένους, δηΐους περὶ ἄστυ δίεσθαι.
τώγε προβοῶντε μάχην ὤτρυνον Ἀχαιῶν,
ὥστε νιφάδες χιόνος πίπτωσι θαμειαὶ
χειμερίῳ, ὅτε τ' ὤρετο μητίετα Ζεὺς
ν ἀνθρώποισι, πιφαυσκόμενος τὰ ἃ κῆλα, 280
ας δ' ἀνέμους χέει ἔμπεδον, ὄφρα καλύψῃ
ῶν ὀρέων κορυφὰς καὶ πρώονας ἄκρους,
εδία λωτοῦντα, καὶ ἀνδρῶν πίονα ἔργα,
ἐφ' ἁλὸς πολιῆς κέχυται, λιμέσιν τε καὶ ἀκταῖς,

Κῦμα

285 Κῦμα δέ μιν προσπλάζον ἐρύκεται, ἄλλα τε πάντα
Εἴλυται καθύπερθ', ὅτ' ἐπιβρίσῃ Διὸς ὄμβρος·
Ὣς τῶν ἀμφοτέρωσε λίθοι πωτῶντο θαμειαὶ,
Αἱ μὲν ἄρ' ἐς Τρῶας, αἱ δ' ἐκ Τρώων ἐς Ἀχαιοὺς
Βαλλομένων· τὸ δὲ τεῖχος ὕπερ πᾶν δοῦπος ὀρώρει.
290 Οὐδ' ἄν πω τότε γε Τρῶες καὶ φαίδιμος Ἕκτωρ
Τείχεος ἐρρήξαντο πύλας καὶ μακρὸν ὀχῆα,
Εἰ μὴ ἄρ' υἱὸν Σαρπηδόνα μητίετα Ζεὺς
Ὦρσεν ἐπ' Ἀργείοισι, λέονθ' ὣς βουσὶν ἕλιξιν.
Αὐτίκα δ' ἀσπίδα μὲν πρόσθ' ἔσχετο πάντοσε ἴσην,
295 Καλὴν, χαλκείην, ἐξήλατον, ἣν ἄρα χαλκεὺς
Ἤλασεν, ἔντοσθεν δὲ βοείας ῥάψε θαμειὰς,
Χρυσείῃς ῥάβδοισι διηνεκέσιν περὶ κύκλον.
Τὴν ἄρ ὅγε πρόσθε σχόμενος, δύο δοῦρε τινάσσων
Βῆ ῥ' ἴμεν, ὥστε λέων ὀρεσίτροφος, ὅς τ' ἐπιδευὴς
300 Δηρὸν ἔῃ κρειῶν, κέλεται δέ ἑ θυμὸς ἀγήνωρ,
Μήλων πειρήσοντα, καὶ ἐς πυκινὸν δόμον ἐλθεῖν·
Εἴπερ γάρ χ' εὕρῃσι παρ' αὐτόφι βώτορας ἄνδρας
Σὺν κυσὶ καὶ δούρεσσι φυλάσσοντας περὶ μῆλα,
Οὔ ῥά τ' ἀπείρητος μέμονε σταθμοῖο δίεσθαι.
305 Ἀλλ' ὅγ' ἄρ' ἢ ἥρπαξε μετάλμενος, ἠὲ καὶ αὐτὸς
Ἔβλητ' ἐν πρώτοισι θοῆς ἀπὸ χειρὸς ἄκοντι·
Ὥς ῥα τότ' ἀντίθεον Σαρπηδόνα θυμὸς ἀνῆκε
Τεῖχος ἐπαΐξαι, διά τε ῥήξασθαι ἐπάλξεις.
Αὐτίκα δὲ Γλαῦκον προσέφη, παῖδ' Ἱππολόχοιο,
310 Γλαῦκε, τίη δὴ νῶϊ τετιμήμεσθα μάλιστα
Ἕδρῃ τε, κρέασίν τε, ἰδὲ πλείοις δεπάεσσιν,
Ἐν Λυκίῃ, πάντες δὲ, θεοὺς ὣς, εἰσορόωσι,
Καὶ τέμενος νεμόμεσθα μέγα Ξάνθοιο παρ' ὄχθας,
Καλὸν, φυταλιῆς καὶ ἀρούρης πυροφόροιο;
315 Τῷ νῦν χρὴ Λυκίοισι μετὰ πρώτοισιν ἐόντας,

Ἑστά-

ἠδὲ μάχης καυστειρῆς ἀντιβολῆσαι·
ς ὧδ' εἴπῃ Λυκίων πύκα θωρηκλάων,
ἀκλεέες Λυκίην κατακοιρανέουσιν
βασιλῆες, ἔδουσί τε πίονα μῆλα,
ἔξαιτον, μελιηδέα· ἀλλ' ἄρα καὶ ἲς
ἐσθλή, ἐπεὶ Λυκίοισι μετὰ πρώτοισι μάχονται. 320
, εἰ μὲν γὰρ πόλεμον περὶ τόνδε φυγόντες,
μέλλοιμεν ἀγήρω τ' ἀθανάτω τε
τε κεν αὐτὸς ἐνὶ πρώτοισι μαχοίμην,
τε στέλλοιμι μάχην ἐς κυδιάνειραν. 325
μ νῦν γὰρ κῆρες ἐφεστᾶσιν θανάτοιο
ς οὐκ ἔστι φυγεῖν βροτὸν, οὐδ' ὑπαλύξαι,
τω εὖχος ὀρέξομεν, ἠέ τις ἡμῖν.
ἔφατ'· οὐδὲ Γλαῦκος ἀπετράπετ', οὐδ' ἀπίθησε,
ἰθὺς βήτην Λυκίων μέγα ἔθνος ἄγοντε. 330
ὼν ῥίγησ' υἱὸς Πετεῶο Μενεσθεύς·
προτὶ πύργον ἴσαν κακότητα φέροντες.
δ' ἀνὰ πύργον Ἀχαιῶν, εἴ τιν' ἴδοιτο
ν, ὅστις οἱ ἀρὴν ἑτάροισιν ἀμύναι·
ησ' Αἴαντε δύω πολέμου ἀκορήτω 335
. Τεῦκρόν τε νέον κλισίηθεν ἰόντα
ἀλλ' οὔπως οἱ ἔην βώσαντι γεγωνεῖν.
κτύπος ἦεν· ἀϋτὴ δ' οὐρανὸν ἷκε,
ων σακέων τε καὶ ἱπποκόμων τρυφαλειῶν,
ων· πάσας γὰρ ἐπώχατο· τοὶ δὲ κατ' αὐτὰς 340
πειρῶντο βίῃ ῥήξαντες ἐσελθεῖν.
ἐπ' Αἴαντα προίει κήρυκα Θοώτην,
, δῖε Θοῶτα, θέων Αἴαντε κάλεσσον,
ν μὲν μᾶλλον· ὃ γάρ κ' ὄχ' ἄριστον ἁπάντων
τάχα τῇδε τετεύξεται αἰπὺς ὄλεθρος· 345

Ὧδε

Ὧδε γὰρ ἔβρισαν Λυκίων ἀγοὶ, οἳ τοπάρος περ
Ζαχρηεῖς τελέθουσι κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας·
Εἰ δέ σφιν καὶ κεῖθι πόνος καὶ νεῖκος ὄρωρεν,
Ἀλλά περ οἶος ἴτω Τελαμώνιος ἄλκιμος Αἴας,
350 Καί οἱ Τεῦκρος ἅμ' ἑσπέσθω, τόξων εὖ εἰδώς.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἄρα οἱ κήρυξ ἀπίθησεν ἀκούσας,
Βῆ δὲ θέειν παρὰ τεῖχος Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων·
Στῆ δὲ παρ' Αἰάντεσσι κιὼν, εἶθαρ δὲ προσηύδα,
Αἴαντ', Ἀργείων ἡγήτορε χαλκοχιτώνων,
355 Ἠνώγει Πετεῶο διοτρεφέος φίλος υἱὸς
Κεῖσ' ἴμεν, ὄφρα πόνοιο μίνυνθά περ ἀντιάσητον·
Ἀμφοτέρω μὲν μᾶλλον· ὁ γάρ κ' ὄχ' ἄριστον ἁπάντων
Εἴη, ἐπεὶ τάχα κεῖθι τετεύξεται αἰπὺς ὄλεθρος·
Ὧδε γὰρ ἔβρισαν Λυκίων ἀγοὶ, οἳ τοπάρος περ
360 Ζαχρηεῖς τελέθουσι κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας.
Εἰ δὲ καὶ ἐνθάδε περ πόλεμος καὶ νεῖκος ὄρωρεν,
Ἀλλά περ οἶος ἴτω Τελαμώνιος ἄλκιμος Αἴας,
Καί οἱ Τεῦκρος ἅμ' ἑσπέσθω, τόξων εὖ εἰδώς.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε μέγας Τελαμώνιος Αἴας.
365 Αὐτίκ' Ὀϊλιάδην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Αἶαν, σφῶϊ μὲν αὖθι, σὺ καὶ κρατερὸς Λυκομήδης,
Ἑσταότες Δαναοὺς ὀτρύνετον ἶφι μάχεσθαι·
Αὐτὰρ ἐγὼ κεῖσ' εἶμι, καὶ ἀντιόω πολέμοιο·
Αἶψα δ' ἐλεύσομαι αὖτις, ἐπὴν εὖ τοῖς ἐπαμύνω.
370 Ὣς ἄρα φωνήσας ἀπέβη Τελαμώνιος Αἴας,
Καί οἱ Τεῦκρος ἅμ' ἦε κασίγνητος καὶ ὄπατρος·
Τοῖς δ' ἅμα Πανδίων Τεύκρου φέρε καμπύλα τόξα.
Εὖτε Μενεσθῆος μεγαθύμου πύργον ἵκοντο,
Τείχεος ἐντὸς ἰόντες, ἐπειγομένοισι δ' ἵκανον.
375 Οἱ δ' ἐπ' ἐπάλξεις βαῖνον, ἐρεμνῇ λαίλαπι ἶσοι,

Ἴφ-

Ἴφθιμοι Λυκίων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες·
Σὺν δ' ἐβάλοντο μάχεσθ' ἐναντίον, ὦρτο δ' ἀϋτή.
Αἴας δὲ πρῶτος Τελαμώνιος ἄνδρα κατέκτα
Σαρπήδοντος ἑταῖρον, Ἐπικλῆα μεγάθυμον,
Μαρμάρῳ ὀκριόεντι βαλὼν, ὅ ῥα τείχεος ἐντὸς 380
Κεῖτο μέγας παρ' ἔπαλξιν ὑπέρτατος· οὐδέ κέ μιν ῥέα
Χείρεσσιν ἀμφοτέρῃσιν ἀνὴρ φέροι, οὐδὲ μάλ' ἡβῶν,
Οἷοι νῦν βροτοί εἰσ'· ὁ δ' ἄρ' ὑψόθεν ἔμβαλ' ἀείρας·
Θλάσσε δὲ τετράφαλον κυνέην, σὺν δ' ὀστέ' ἄραξε.
Πάντ' ἄμυδις κεφαλῆς· ὃ δ' ἄρ' ἀρνευτῆρι ἐοικὼς, 385
Κάππεσ' ἀφ' ὑψηλοῦ πύργου, λίπε δ' ὀστέα θυμός.
Τεῦκρος δὲ Γλαῦκον, κρατερὸν παῖδ' Ἱππολόχοιο,
Ἰῷ, ἐπεσσύμενον, βάλε τείχεος ὑψηλοῖο,
Ἧι ῥ' ἴδε γυμνωθέντα βραχίονα· παῦσε δὲ χάρμης.
Ἂψ δ' ἀπὸ τείχεος ἆλτο λαθὼν, ἵνα μή τις Ἀχαιῶν 390
Βλήμενον ἀθρήσειε, καὶ εὐχετόῳτ' ἐπέεσσι.
Σαρπήδοντι δ' ἄχος γένετο, Γλαύκου ἀπιόντος·
Αὐτίκ' ἐπεί τ' ἐνόησεν· ὅμως δ' οὐ λήθετο χάρμης·
Ἀλλ' ὅγε Θεστορίδην Ἀλκμάονα δουρὶ τυχήσας
Νύξ', ἐκ δ' ἔσπασεν ἔγχος· ὁ δ' ἑσπόμενος πέσε δουρὶ 395
Πρηνὴς, ἀμφὶ δέ οἱ βράχε τεύχεα ποικίλα χαλκῷ.
Σαρπηδὼν δ' ἄρ' ἔπαλξιν ἑλὼν χερσὶ στιβαρῇσιν,
Ἕλχ', ἡ δ' ἕσπετο πᾶσα διαμπερές· αὐτὰρ ὕπερθεν
Τεῖχος ἐγυμνώθη, πολέεσσι δὲ θῆκε κέλευθον.
Τὸν δ' Αἴας καὶ Τεῦκρος ὁμαρτήσανθ', ὁ μὲν ἰῷ 400
Βεβλήκει τελαμῶνα περὶ στήθεσφι φαεινὸν
Ἀσπίδος ἀμφιβρότης· ἀλλὰ Ζεὺς κῆρας ἄμυνε
Παιδὸς ἑοῦ, μὴ νηυσὶν ἔπι πρυμνῇσι δαμείη.
Αἴας δ' ἀσπίδα νύξεν ἐπάλμενος· ἡ δὲ διαπρὸ
Ἤλυθεν ἐγχείη, στυφέλιξε δέ μιν μεμαῶτα· 405

Χώ-

Χώρησεν δ' ἄρα τυτθὸν ἐπάλξιος, οὐδ' ὅγε πάμπαν
Χάζετ', ἐπεί οἱ θυμὸς ἐέλπετο κῦδος ἀρέσθαι.
Κέκλετο δ' ἀντιθέοισιν ἑλιξάμενος Λυκίοισιν,
Ὦ Λύκιοι, τί δ' ἄρ' ὧδε μεθίετε θούριδος ἀλκῆς;
410 Ἀργαλέον δέ μοι ἐστὶ, καὶ ἰφθίμῳ περ ἐόντι,
Μούνῳ ῥηξαμένῳ, θέσθαι παρὰ νηυσὶ κέλευθον·
Ἀλλ' ἐφομαρτεῖτε· πλεόνων δέ τοι ἔργον ἄμεινον.
Ὣς ἔφατ'· οἱ δὲ ἄνακτος ὑποδδείσαντες ὁμοκλὴν,
Μᾶλλον ἐπέβρισαν βουληφόρον ἀμφὶ ἄνακτα.
415 Ἀργεῖοι δ' ἑτέρωθεν, ἐκαρτύναντο φάλαγγας
Τείχεος ἔντοσθεν, μέγα δέ σφισι φαίνετο ἔργον.
Οὔτε γὰρ ἴφθιμοι Λύκιοι Δαναῶν ἐδύναντο
Τεῖχος ῥηξάμενοι θέσθαι παρὰ νηυσὶ κέλευθον·
Οὔτε ποτ' αἰχμηταὶ Δαναοὶ Λυκίους ἐδύναντο
420 Τείχεος ἂψ ὤσασθαι, ἐπεὶ τὰ πρῶτα πέλασθεν.
Ἀλλ' ὥς τ' ἀμφ' οὔροισι δύ' ἀνέρε δηριάασθον,
Μέτρ' ἐν χερσὶν ἔχοντες, ἐπιξύνῳ ἐν ἀρούρῃ,
Ὥτ' ὀλίγῳ ἐνὶ χώρῳ ἐρίζητον περὶ ἴσης·
Ὣς ἄρα τοὺς διέεργον ἐπάλξιες· οἱ δ' ὑπὲρ αὐτέων
425 Δῄουν ἀλλήλων ἀμφὶ στήθεσσι βοείας
Ἀσπίδας, εὐκύκλους, λαισήϊά τε πτερόεντα.
Πολλοὶ δ' οὐτάζοντο κατὰ χρόα νηλέϊ χαλκῷ,
Ἠμὲν ὅτεῳ στρεφθέντι μετάφρενα γυμνωθείη
Μαρναμένων, πολλοὶ δὲ διαμπερὲς ἀσπίδος αὐτῆς.
430 Πάντῃ δὴ πύργοι καὶ ἐπάλξιες αἵματι φωτῶν
Ἐῤῥάδατ' ἀμφοτέρωθεν ἀπὸ Τρώων καὶ Ἀχαιῶν·
Ἀλλ' οὐδ' ὧς ἐδύναντο φόβον ποιῆσαι Ἀχαιῶν·
Ἀλλ' ἔχον, ὥστε τάλαντα γυνὴ χερνῆτις ἀληθὴς,
Ἥ τε σταθμὸν ἔχουσα καὶ εἴριον ἀμφὶς ἀνέλκει
435 Ἰσάζουσ', ἵνα παισὶν ἀεικέα μισθὸν ἄρηται·

Ὣς

τὴν ἐπὶ ἶσα μάχη τέτατο πτόλεμός τε·
· ὅτε δὴ Ζεὺς κῦδος ὑπέρτερον Ἕκτορι δῶκε
δῃ, ὃς πρῶτος ἐσήλατο τεῖχος Ἀχαιῶν.
δὲ διαπρύσιον Τρώεσσι γεγωνώς,
σθ', ἱππόδαμοι Τρῶες· ῥήγνυσθε δὲ τεῖχος 440
ν, καὶ νηυσὶν ἐνίετε θεσπιδαὲς πῦρ.
ατ' ἐποτρύνων· οἱ δ' οὔασι πάντες ἄκουον,
ν δ' ἐπὶ τεῖχος ἀολλέες· οἱ μὲν ἔπειτα
ων ἐπέβαινον, ἀκαχμένα δούρατ' ἔχοντες.
δ' ἁρπάξας λᾶαν φέρεν· ὅς ῥα πυλάων 445
ι πρόσθεν, πρυμνὸς, παχὺς, αὐτὰρ ὕπερθεν
ἔην· τὸν δ' οὔ κε δύ' ἀνέρε δήμου ἀρίστω
ς ἐπ' ἄμαξαν ἀπ' οὔδεος ὀχλίσσειαν,
ν βροτοί εἰσ'· ὁ δέ μιν ῥέα πάλλε καὶ οἶος·
λαφρὸν ἔθηκε Κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω. 450
ὅτε ποιμὴν ῥεῖα φέρει πόκον ἄρσενος οἰὸς,
αβὼν ἑτέρῃ, ὀλίγον δέ μιν ἄχθος ἐπείγει·
τωρ ἰθὺς σανίδων φέρε λᾶαν ἀείρας,
πύλας εἴρυντο πύκα στιβαρῶς ἀραρυίας,
ας, ὑψηλάς· δοιοὶ δ' ἔντοσθεν ὀχῆες 455
ἐπημοιβοὶ, μία δὲ κληῒς ἐπαρήρει.
μάλ' ἐγγὺς ἰὼν, καὶ ἐρεισάμενος βάλε μέσσας,
βάς· ἵνα μή οἱ ἀφαυρότερον βέλος εἴη·
ἀπ' ἀμφοτέρους θαιρούς· πέσε δὲ λίθος εἴσω
ύνῃ, μέγα δ' ἀμφὶ πύλαι μύκον· οὐδ' ἄρ' ὀχῆες 460
την, σανίδες δὲ διέτμαγεν ἄλλυδις ἄλλῃ
πὸ ῥιπῆς· ὁ δ' ἄρ' ἔσθορε φαίδιμος Ἕκτωρ,
θοῇ ἀτάλαντος ὑπώπια· λάμπε δὲ χαλκῷ
ιλέῳ, τὸν ἕεστο περὶ χροΐ· δοιὰ δὲ χερσὶ
χεν· οὐκ ἄν τίς μιν ἐρυκάκοι ἀντιβολήσας, 465

Νόσφι

Νόσφι θεῶν, ὅτ' ἐσᾶλτο πύλας· πυρὶ δ' ὄσσε δεδήει
Κέκλετο δὲ Τρώεσσιν ἑλιξάμενος καθ' ὅμιλον,
Τεῖχος ὑπερβαίνειν· τοὶ δ' ὀτρύνοντι πίθοντο.
Αὐτίκα δ' οἱ μὲν τεῖχος ὑπέρβασαν, οἱ δὲ κατ' αὐτὰς
470 Ποιητὰς ἐσέχυντο πύλας· Δαναοὶ δ' ἐφόβηθεν
Νῆας ἀνὰ γλαφυράς· ὅμαδος δ' ἀλίαστος ἐτύχθη.

Libri excusi pro J. TONSON, *&* J. WATTS.

ΤΗΣ ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ ΑΠΑΝΤΑ. Novum Testamentum. Græcè.

P. Virgilii Maronis Opera.

Q. Horatii Flacci Opera.

Catulli, Tibulli, & Propertii Opera.

P. Ovidii Nasonis Opera, tribus tomis comprehensa.

Publii Terentii Carthaginiensis Afri Comœdiæ Sex.

Titi Lucretii de Rerum Naturâ Libri Sex.

M. Annæi Lucani Pharsalia: Sive de Bello Civili inter Cæsarem & Pompeium Libri Decem.

Phædri Aug. Liberti Fabularum Æsopicarum Libri Quinque; item Fabulæ quædam ex MS. veteri à Marquardo Guido descriptæ; cum Indice Vocum & Locutionum. Appendicis loco adjiciuntur Fabulæ Græcæ quædam & Latinæ ex variis Authoribus collectæ; quas claudit Avieni Æsopicarum Fabularum Liber Unicus.

D. Junii Juvenalis & Auli Persii Flacci Satyræ.

M. Valerii Martialis Epigrammata.

Cornelii Nepotis excellentium Imperatorum Vitæ.

Lucius Annæus Florus. Cui subjungitur Lucii Ampelii Liber Memorialis.

Caii Sallustii quæ extant.

Velleii Paterculi Historiæ Romanæ quæ supersunt.

Justini Historiarum ex Trogo Pompeio Libri XLIV.

Q. Curtius Rufus de Rebus Gestis Alexandri Magni.

C. Julii Cæsaris & A. Hirtii de Rebus à C. Julio Cæsare gestis Commentarii: Cum C. Jul. Cæsaris fragmentis.

Christus Patiens. Rapini Carmen Heroicum.

C. Julii Cæsaris qui extant, accuratissime cum Libris Editis & MSS optimis Collata, Recognita & Correcta. Accesserunt Annotationes Samuelis Clarke, S. T. P. Item Indices Locorum, Rerumque & Verborum, Utilissimi. 8vo.

Musarum Anglicanarum analecta: sive Poëmata quædam melioris notæ, seu hactenus Inedita, seu sparsim Edita, in duo Volumina congesta. Editio Quarta, Prioribus auctior.

HOMERI

ILIADIS

Interpretatio Latina.

LONDINI:
Ex Officinâ JACOBI TONSON,
& JOHANNIS WATTS.

MDCCXXI.

ILIADIS

LIBER PRIMUS.

RAM cane, Dea, Pelidæ Achillis
Perniciosam, quæ plurimos Achivis dolores fecit;
Multasque fortes animas orco prædmaturè misit
Heroum, ipsosque prædam discerpendam fecit canibus,
Alitibusque omnibus: Jovis nempè perficiebatur consilium.
Ex quo primùm disjuncti-sunt litigantes 6
Atridesque, rex virorum, & nobilis Achilles.
Quisnam eos Deorum contentione commisit, ut pugnarent?
Latonæ & Jovis filius. Hic enim regi iratus [pulit,
Morbum per exercitum excitavit noxium, peribant autem po-
Quoniam Chrysen contumeliâ affecerat sacerdotem 11
Atrides: hic enim venerat celeres ad naves Achivorum, [onis,
Redempturusque filiam, ferensque infinitum pretium liberati-
Coronamque habens in manibus longe-jaculantis Apollinis,
Aureo cum sceptro; & supplex-oravit omnes Achivos, 15
Atridas verò imprimis, duos duces populorum,
" Atridæque, & alii bene ocreati Achivi,
" Vobis quidem dii dent, cœlestes domos habitantes,
" Exscindere Priami urbem, feliciterque domum reverti. 19
" Mihi verò filiam liberate dilectam, & pretium liberationis ac-
" Reveriti Jovis filium longe-jaculantem Apollinem. [cipite,
Ibi alii quidem omnes comprobârunt Achivi, [pretium:
Reverendumque esse sacerdotem, & splendidum accipiendum
At non Atridæ Agamemnoni placuit præ irâ, [*vel* in animo;]
Sed contumeliosè dimisit, & minacem sermonem addidit, 25
" Nè te, senex, cavas ego apud naves offendam,
" Vel nunc commorantem, vel posthac reversum;
" Nè forte tibi non prosit sceptrum, & corona Dei. [dat,
" Hanc ego non liberabo, antequam ipsam vel senectus inva-
" Nostrâ in domo, Argis, procul à patriâ suâ, 30
" Telam percurrentem, & meum lectum participantem.
" Verùm abi, nè me irrites; salvus ut redeas.
Sic dixit; timuit itaque senex, & paruit mandato:

 Ibat...

Ibatque tacitus juxta littus multum-strepentis maris,
Et multum deinde seorsùm iens precabatur senex 35
Apollinem regem, quem pulchricoma peperit Latona,
" Audi me, splendidum-arcum-gerens, qui Chrysan tueris,
" Cillanque valde-divinam, Tenedoque fortiter imperas,
" Smintheu: si quando tibi venustum templum coronavi,
" Vel si quando tibi pingues coxas cremavi 40
" Taurorum, & caprarum; hoc mihi perfice votum:
" Pendant pœnas Danai ob meas lachrymas tuis sagittis!
Sic dixit orans; ast hunc audivit Phœbus Apollo,
Descenditque ex cœli verticibus iratus animo,
Arcus humeris gestans, & undique-tectam pharetram: 45
Clangorem itaque dederunt sagittæ in humeris irato,
Ipso moto: ipse verò ibat nocti similis;
Sedit deinde seorsum à navibus, & deindè sagittam emisit:
Terribilis autem clangor edebatur splendidi arcûs.
Mulos quidem primùm invasit, & canes veloces: 50
Sed posteà in ipsos sagittam mortiferam immittens,
Feriebat: semper autem rogi cadaverum ardebant frequentes.
Novem dies quidem per exercitum ibant sagittæ Dei:
Decimo autem ad concionem vocavit populum Achilles;
Huic enim in animo posuit Dea candidas-ulnas-habens Juno;
Curam enim gerebat Danaorum, quia morientes videbat. 56
Hi igitur postquam congregati sunt, in unumque convenerunt,
Inter eos surgens locutus est pedibus velox Achilles,
" Atride, nunc nos iterum-errantes puto
" Retrocessuros, si modò mortem effugerimus; 60
" Siquidem simul bellumque domat & pestis Achivos.
" Verùm age jam aliquem vatem consulamus, vel sacerdotem,
" Vel & somniorum-interpretem, (etenim somnium quoque
ab Jove est)
" Qui dicat, cur tantum iratus est Phœbus Apollo: [ben,
" Sive hic [*nos*] ob vota-[*non-reddita*] incusat, sive ob hecatom-
" *Aut* si fortè agnorum nidorem caprarumque lectarum 66
" Vult assecutus à nobis pestem depellere.
Ille quidem sic locutus resedit: his autem surrexit
Calchas Thestorides, augurum longè optimus,
Qui noverat & præsentia, & futura, & præterita, 70
Et navibus dux fuerat Achivorum Ilium usque,
Suam propter vaticinandi artem, quam ei dedit Phœbus A-
Qui ipsis sapiens concionatus est, & dixit, [pollo:
" O Achilles, jubesne me, Jovi care, eloqui
" Iram Apollinis longe-jaculantis regis? 75
" Igitur ego dicam: tu autem paciscere, & mihi jura, [turum.
" Omnino te mihi propensum verbis, & manibus opem la-
" Plane

" Plane enim suspicor virum iratum iri, qui magnum omnium
" Argivorum imperium habet, & ei obediunt Achivi.
" Potentior enim rex, quando irascitur viro inferiori; 80
" Quamvis enim iram vel eodem die decoxerit,
" Tamen et postea retinet simultatem, donec perfecerit,
" In pectoribus suis: tu itaque dic, an me sis servaturus.
Hunc respondens alloquutus est pedibus velox Achilles,
" Confisus valde, dic vaticinium, quodcunque scis: 85
" Non enim, per Apollinem Jovi carum, cui tu, Calcha,
" Vota-faciens Danais vaticinia ostendis·
" Non ullus, me vivo & in terrâ vidente,
" Tibi cavas ad naves graves manus inferet,
" Cunctorum Danaorum: neque si Agamemnona dixeris, 90
" Qui nunc longe potentissimum in exercitu gloriatur se esse.
Et tum quidem cepit animum, & dixit vates inculpatus,
" Neque hic [*nos*] ob vota [*non reddita*] incusat, neque ob hecatomben;
" Sed causâ sacerdotis, quem contumeliâ-affecit Agamemnon,
" Neque liberavit filiam, & non accepit pretium-liberationis.
" Idcirco dolores dedit Longe-jaculans, & adhuc dabit: 96
" Neque hic prius à peste graves manus abstinebit,
" Quàm patri dilecto reddatur nigra oculis puella
" Inempta, sine pretio; & ducatur sacra hecatomba
" In Chrysam: tunc ipsum fortè placatum flexerimus. 100
Ille quidem ita loquutus consedit: his autem surrexit
Heros Atrides late-dominans Agamemnon
Turbatus; irâ enim valde præcordia circumfusa caligine
Plena erant, oculique ipsi igni lucenti similes erant:
Calchanta primum torvè intuens alloquutus est, 105
" Vates malorum, nunquam mihi gratum dixisti:
" Semper animo tuo jucundum est mala vaticinari:
" Bonum autem nondum aliquod dixisti verbum, neque perfecisti:
" Et nunc inter Danaos vaticinans concionaris,
" Quòd idcirco ipsis Longe-jaculans dolores struit, 110
" Quoniam ego puellæ Chryseidis splendidum liberationis pretium
" Nolui accipere, quandoquidem longè malo illam
" Domi habere; ipsi etenim Clytæmnestræ præfero,
" Uxori quam virginem duxi; quoniam non ipsâ inferior est,
" Neque corpore, neque indole, neque mente, neque omnino operibus.
" Sed & sic volo reddere, si hoc est melius:
" Malo ego populum salvum esse, quàm perire.
" Sed mihi præmium statim præparate; ut non solus
" Argivorum præmio caream: nam ne decet quidem. 119
" Videtis enim hoc omnes, quod mihi præmium abit aliò.
Huic respondit postea pedibus-præstans nobilis Achilles,

" Atride gloriosissime, avarissime omnium,
" Quinam tibi dabunt præmium magnanimi Achivi?
" Non omninò scimus communia ullibi reposita multa: 124
" Sed quæ quidem ex urbibus deprædati sumus, ea divisa sunt;
" Populos autem non decet iterum-collecta hæc congregare.
" Sed tu quidem nunc hanc Deo præmitte: at Achivi
" Tripliciter quadrupliciterque compensabimus; si quando Ju-
" Det urbem Trojam bene-munitam diripere. [piter
Hunc respondens allocutus est rex Agamemnon, 130
" Ne sic quidem, quamvis *sis* fortis, Deo-similis Achille,
" Falle mente: quoniam non antevertes astutiâ, neque mihi
persuadebis.
" Nunquid vis, ut ipse habeas præmium, sed me frustra
" Sedere indigentem; jubésque me hanc reddere?
" Sed si dabunt præmium magnanimi Achivi, 135
" Satisfacientes animo *meo*, ut æquale sit valore; [*bene est*:]
" Sin autem non dederint, ego certè ipse auferam
" Vel tuum, vel Ajacis, veniens præmium, vel Ulyssis,
" Abducam ablatum: ille autem irascetur, ad quem ivero.
" Verum enimvero de his post consultabimus etiam aliàs. 140
" Nunc verò age navem nigram deducamus in mare vastum,
" Intúsque remiges idoneos congregemus, intus & hecatom-
" Ponamus, ipsamque Chryseida pulchram-genas [ben
" Ascendere-faciamus: Unus autem aliquis præfectus ex-pro-
ceribus sit,
" Vel Ajax, vel Idomeneus, vel nobilis Ulysses; 145
" Vel tu, Pelide, omnium terribilissime virorum;
" Ut nobis Longe-jaculantem places sacris factis.
Hunc torvè intuitus alloquutus est pedibus velox Achilles,
" Heu! impudentiâ indute, lucri studiose, [rum,
" Quomodo aliquis tibi promptus obediens verbo sit Achivo-
" Vel ut ad insidias eat, vel adversus viros fortiter pugnet?
" Non enim ego Trojanorum gratiâ veni bellicosorum
" Huc pugnaturus; quippe qui culpâ in me carent.
" Non enim unquam meas boves abegerunt, neque equos,
" Neque unquam in Phthia glebosâ, populosâ, 155
" Fructum læserunt: quoniam valde multi
" Montésque umbrosi intermedii sunt, maréque resonans.
" Sed te, ò valde impudens, secuti sumus, ut tu gauderes,
" Pœnas expetentes pro Menelao, teque, canino-vir-aspectu,
" A Trojanis: quæ [*beneficia*] neque revereris, neque curas: 160
" Et jam mihi præmium te ablaturum minaris, [rum.
" Super quo multum laboravi, dederúntque mihi filii Achivo-
" Non equidem tibi unquam æquale habeo præmium, quan-
do Achivi

" Troja-

" Trojanorum exciderint bene-habitatam *aliquam* urbem.
" Verùm quidem majorem partem impetuosi belli 165
" Manus meæ ministrant, at si quando divisio venerit, [quid
" Tibi præmium multo majus: ego modicumque gratumque
" Habens venio ad naves; postquam defessus sum pugnando.
" Nunc igitur abeo in Phthiam: quoniam multò melius est,
" Domum ire cum navibus nigris: neque te puto, 170
" Hic inhonoratus quum sim, divitias & opes collecturum.
Huic respondit postea rex virorum Agamemnon,
" Fuge omnino, si tibi animus appetit; neque te ego
" Rogo, gratiâ mei manere: apud me & alii erunt,
" Qui me honorabunt; præcipuè vero providus Jupiter. 175
" Invisissimus verò mihi es regum à-Jove-nutritorum;
" Semper enim tibi contentioque grata, belláque, pugnæque.
" Si valde fortis es, Deus certè tibi hoc dedit.
" Domum reversus cum navibúsque tuis, & tuis sociis,
" Myrmidonibus impera: te vero ego non curo, 180
" Neque æstimo iratum: minabor autem tibi sic;
" Quoniam à me aufert Chryseida Phœbus Apollo,
" Hanc quidem ego cum navique meâ, & meis sociis
" Mittam: ego autem abducam Briseida pulchram-genas,
" Ipse profectus ad tentorium, tuum præmium: ut benè intelligas, 185
" Quanto potentior sum te: timeat verò & alius
" Æqualem *se* mihi dicere, & comparari contra.
Sic dixit: Pelidæ autem dolor ortus est; & ipsi cor
In pectore furibundo bifariàm deliberavit,
An ipsemet, ense acuto extracto à femore, 190
Hos quidem dimoveret, ipse autem Atridem interficeret;
An iram sedaret, compesceretque furorem.
Dum ille hæc agitabat mente & animo,
Trahebatque è vaginâ magnum ensem; venit utique Pallas
Cœlitus: præmiserat enim Dea ulnis-candida Juno 195
Ambos simul *ex* animo amansque, curansque.
Stetit autem retrò, & flavâ comâ prehendit Pelidem,
Soli apparens, aliorum vero nullus videbat. [novit
Expavit autem Achilles & retrò conversus est, statimque agPalladem Minervam, terribiles enim ei oculi visi sunt. 200
Et ipsam editâ voce, verbis alatis allocutus est,
" Cur huc, Ægiochi Jovis progenies, venisti?
" An ut injuriam videas Agamemnonis Atridæ?
" Sed tibi edico, quod & perfectum iri puto,
" Suis superbiis citò tandem animum perdet. 205
Hunc rursus alloquuta est Dea cæsiis-oculis Minerva,
" Veni ego sedatura tuam iram (si modò parueris)

" Cœlitus; præmisit autem me Dea candidis-ulnis Juno,
" Ambos simul *ex* animo diligensque curansque.
" Sed age quiesce à contentione, neque ensem trahe manu:
" Sed verbis quidem convitiator, sicut erit; 211
" Sic enim edico, hoc & perfectum erit:
" Et aliquando tibi ter tot aderunt splendida dona, [nobis
" Injuriæ causâ hujus: tu autem cohibe te, obtemperaque
Hanc respondens allocutus est pedibus velox Achilles, 215
" Oportet quidem vestrum, Dea, verbum observare,
" Quantumvis *sim ex* animo iratus: sic enim melius.
" Quisquis utique Diis obtemperaverit, magis quoque exaudiunt ipsum.
Dixit, & in argenteo manubrio repressit manum gravem;
Retróque in vaginam condidit magnum ensem, neque fuit
Verbo Minervæ; hæc igitur ad cœlum abiit, [inobediens
In domos Ægiochi Jovis, ad deos alios.
Pelides autem iterum asperis verbis
Atridem alloquutus est, & nondum cessabat ab irâ,
" Vino gravis, canis oculos habens, cor verò cervi, 25
" Neque unquam in bellum unà cum populo armari,
" Neque ad insidias ire cum primoribus Achivorum,
" Ausus es animo: hoc utique tibi mors videtur esse.
" Certè multò melius est, per exercitum latum Achivorum,
" Dona auferre *illius*, quicunque tibi contradixerit: 230
" Populi-vorator Rex, quoniam hominibus nullius pretii imperas.
" Certè enim, Atrida, nunc postremò contumeliam-fecisses.
" Verùm tibi edico, atque adeò magnum juramentum juro,
" Næ per hoc sceptrum, quod quidem nunquam folia & ramos
" Producet, postquam primum truncum in montibus reliquit,
" Neque repullulabit, circum enim ferrum delibravit 236
" Foliáque & corticem; nunc autem ipsum filii Achivorum
" In manibus portant judices, quique leges
" A Jove tuentur; hoc autem tibi erit magnum juramentum:
" Certè aliquando Achillis desiderium accedet filios Achivo-
" Universos: his autem non poteris, doleas licet, [rum
" Prodesse; quando multi ab Hectore homicidâ
" Morientes cadent: tu autem intùs animum lacerabis
" Iratus, quòd fortissimum Achivorum non honorâris.
Sic dixit Pelides; sceptrúmque projecit in terram 245
Aureis clavis transfixum: consedit autem ipse.
Atrides verò ex alterâ parte irascebatur: hic igitur Nestor
Suaviloquus surrexit, argutus Pyliorum orator,
Cujus etiam à linguâ melle dulcior fluebat sermo, 249
Illi jam duæ quidem ætates articulatâ-voce-loquentium hominum Defe-

Defecerant, qui cum ipso anteà simul nutriti sunt & vixerunt
In Pylo admodum divinâ, inter tertios autem regnabat.
Hic illis benevolens concionatus est, & dixit,
" O Dii, certè magnus luctus Achivam terram invadit.
" Certè lætarentur Priamus, Priamique filii, 255
" Cæterique Trojani valdè gauderent animo,
" Si vos hæc omnia audiverint decertantes,
" Qui quidem consilio Danais antecellitis, & pugnando.
" Sed persuadeamini: ambo nempè juniores estis me. 259
" Jam enim aliquando ego & cum melioribus, quàm vobis,
" Viris consuetudinem-habui, & nunquam me ipsi parvi-pen-
" Non enim unquam tales vidi viros, neque videbo, [derunt.
" Qualem Pirithoúmque, Dryantémque, ducem populorum,
" Cæneúmque, Exadiúmque, & æqualem Deo Polyphemum,
" Theseúmque Ægidem, similem immortalibus. 265
" Fortissimi certè illi terrestrium nutriti sunt virorum:
" Fortissimi quidem erant, & cum fortissimis pugnabant
" Centauris monticolis, & terribiliter interfecerunt.
" Et quidem cum illis habebam-consuetudinem Pylo profectus,
" Procul ex Apiâ terrâ: Evocârunt enim ipsi. 270
" Et pugnabam pro meis viribus ego: cum illis autem nullus
" Eorum, qui nunc homines sunt terrestres, pugnaret: [verbo.
" Et tamen mea consilia audiebant, mihíque obedientes erant
" Verùm obedite & vos; quandoquidem obedire melius.
" Neque tu ab isto, quantumvis præstans, auferas puellam, 275
" Verùm sine, ut ei primùm dederunt præmium filii Achivo-
" Neque tu, Pelide, velis contendere regi [rum:
" Contra: quia nunquam similem, [*sed majorem*,] sortitus est
" Sceptriger rex, cuique Jupiter gloriam dedit. [honorem
" Si autem tu fortior es, Deáque te generavit mater, 280
" Tamen hic potentior est, quia pluribus imperat.
" Atrida, tu utique compesce tuam iram: verùm ego
" Precabor Achillem deponere iram, qui magnum omnibus
" Propugnaculum Achivis est belli mali.
Huic vicissim allocutus est rex Agamemnon, 285
" Sane hæc omnia, senex, convenienter dixisti:
" Verùm hic vir vult supra omnes esse alios,
" In omnes dominari vult, omnibusque imperare,
" Et omnibus præesse: quæ minimè persuasurum puto.
" Quòd si ipsum bellicosum fecerunt Dii semper existentes,
" An propterea ipsi permittunt contumelias loqui? 291
Huic interpellato sermone respondit nobilis Achilles,
" Certè timidúsque & nullius pretii vocari deberem,
" Si jam tibi in omni re cessero, quam dixeris,
" Aliis jam hæc impera, nec enim mihi 295

" Præcipias; non enim me ampliùs tibi obtemperaturum puto)
" Aliud autem tibi dicam, tu verò in præcordiis tuis conde:
" Manibus quidem non ego pugnabo, causâ puellæ,
" Neque tecum, neque cum alio quovis, quum à me aufertis,
quod dedistis:
" Aliarum autem rerum, quæ mihi sunt velocem apud navem
nigram, 300
" Harum utique nihil auferes captum, invito me.
" Quin, age, fac periculum; ut cognoscant & isti:
" Statim tibi sanguis niger fluet circa lanceam.
Sic hi contrariis contendentes verbis 304
Surrexerunt; solveruntque concionem apud naves Achivorum.
Pelides quidem ad tentoria & naves æquales
Abiit, cumque Menœtiade & suis sociis:
Atrides autem navem velocem in mare deduxit,
Et in *eam* remiges elegit viginti, inque hecatombem 309
Imposuit Deo: suprà verò Chryseidem pulchras-genas haben-
Collocavit ducens: dux tandem inscendit sapiens Ulysses. [tem
Hi quidem cùm ascendissent, innavigabant humidas vias.
Exercitum autem Atrides lustrari jussit.
Illi igitur lustrabantur, & in mare sordes abjiciebant;
Sacrificabantque Apollini perfectas hecatombas 315
Taurorum & caprarum, juxta littus maris infructuosi:
Nidor autem ad cœlum ibat circumfusus fumo. [memnon
Sic hi quidem hæc operabantur per exercitum: neque Aga-
Cessabat à contentione, quam primùm minatus fuerat Achilli.
Sed hic Talthybiúmque & Eurybatem affatus est, 320
Qui ipsi erant præcones & seduli ministri;
" Abite ad tentorium Pelidæ Achillis,
" Manu prehensam adducite Briseida pulchris-genis.
" Quòd si non dederit, ego ipse auferam, 324
" Veniens cum pluribus: quod illi & horribilius erit. [*datis.*]
Sic dicens, præmisit, asperum autem sermonem dedit [*in man-*
Hi itaque inviti iverunt juxta littus maris infructuosi:
Myrmidonum verò ad tentoriáque & naves pervenerunt.
Illum igitur invenerunt apúdque tentorium & navem nigram
Sedentem: neque sane hos intuitus lætatus est Achilles. 330
Hi quidem perterriti, & reverentes Regem,
Steterunt, neque ipsum alloquebantur, nec interrogabant.
Sed hic cognovit suis in mentibus, dixitque,
" Salvete præcones, Jovis nuncii, atque etiam hominum:
" Propiùs accedite; nihil mihi vos culpandi, sed Agamemnon,
" Qui vos misit Briseidis causâ puellæ. 336
" Sed age, generose Patrocle, educ puellam,
" Et ipsis trade, ut abducant: vos ipsi autem testes estote
" Coram

" Coram Diis beatis, corámque mortalibus hominibus,
" Et coram rege immiti, si unquam posthac 340
" Opus me fuerit ad indignam pestem arcendam
" Ab aliis: certè enim ille perniciosis consiliis furit,
" Neque potest intelligere simul præsentia & futura,
" Ut sibi apud naves salvi pugnare queant Achivi.
Sic dixit. Patroclus autem caro paruit sodali, 345
Eduxítque tentorio Briseida pulchris-genis, [vorum;
Et tradidit abducendam: illi igitur redibant ad naves Achi-
Illa verò invita unà cum his mulier ibat. Sed Achilles
Lachrymans, à sociis statim sedit seorsim separatus,
Littus ad maris cani, inspiciens nigrum pontum. 350
Multa autem matri dilectæ supplicavit manus porrigens,
" Mater, quandoquidem me peperisti brevis-ævi existentem,
" Honorem saltem mihi debebat Olympius tribuere,
" Jupiter altitonans; nunc autem ne paululum quidem me honoravit:
" Certè enim me Atrides latè-dominans Agamemnon 355
" Contumeliâ-affecit: prehendens enim habet præmium, ipse abreptum.
Sic dixit lachrymas fundens. Hunc autem audivit veneranda mater,
Sedens in profunditatibus maris apud patrem senem:
Raptimque emersit è cano mari, velut nebula;
Et ante ipsum sedit lachrymas-fundentem, 360
Manúque ipsum demulsit, & verba fecit, & appellavit,
" Fili, quid fles? Quis verò tibi mentem invasit mœror?
" Dic; ne celes animo; ut sciamus ambo.
Hanc graviter-suspirans allocutus est pedibus velox Achilles,
" Nôsti: cur tibi hæc scienti omnia dicam? 365
" Ivimus in Theben sacram urbem Eëtionis,
" Hanc diripuimus, & adduximus huc omnia:
" Et hæc quidem benè diviserunt inter se filii Achivorum,
" Elegerunt autem Atridæ Chryseida pulchris-genis:
" Chryses verò postea sacerdos longe-jaculantis Apollinis 370
" Venit ad veloces naves Achivorum ære-loricatorum, [onis,
" Redempturúsque filiam, ferénsque infinitum pretium liberati-
" Coronámque habens in manibus longe-jaculantis Apollinis,
" Aureo cum sceptro; & supplex oravit omnes Achivos,
" Atridas verò imprimis, duos duces populorum. 375
" Tunc alii quidem omnes comprobârunt Achivi,
" Reverendúmque esse sacerdotem, & splendidum accipiendum pretium:
" At non Atridæ Agamemnoni placuit *præ* irâ,
" Sed contumeliosè dimisit, & minacem sermonem addebat.
"Iratus

" Iratus itaque senex retro abivit: hunc autem Apollo 380
" Precantem exaudivit, quoniam valdè illi carus erat:
" Misit itaque in Argivos malam sagittam; populi verò
" Moriebantur alii super alios: ibant enim spicula Dei
" Quoquo versus per exercitum latum Achivorum: nobis autem vates
" Peritus in concione narrabat vaticinia Apollinis: 385
" Statim ego primus hortabar Deum placari.
" Atridem verò deinde ira cepit; statímque exurgens
" Minatus est verbum, quod jam perfectum est.
" Illam quidem enim cum navi veloci nigris-oculis Achivi
" Ad Chrysen deducunt, feruntque donaria Deo : 390
" Hanc autem nuper è tentorio iverunt præcones ducentes
" Puellam Brisei, quam mihi dederant filii Achivorum.
" Sed tu, siquidem potes, auxiliare filio tuo.
" Profecta ad cœlum Jovem precare, si unquam aliquid
" Vel verbo juvisti cor Jovis, vel etiam facto. 395
" Sæpè enim te patris in ædibus audivi [nio
" Gloriantem, quum dicebas, ab atras-nubes-cogente Satur-
" Solam inter immortales indignam cladem avertisse,
" Quando ipsum colligâsse cœlestes voluerunt alii,
" Juno, & Neptunus, & Pallas Minerva: 400
" Sed tu eum, quum venisses, Dea, liberâsti à vinculis,
" Statim Centimanum vocans in excelsum Olympum,
" Quem Briareum vocant Dii, homines autem omnes
" Ægeonem: is enim viribus suo patre præstantior.
" Qui apud Saturnium sedebat, gloriâ superbiens; 405
" Hunc & exhorruerunt immortales Dii, neque ligaverunt.
" His nunc illi in memoriam revocatis asside, & prehende
" Si quo modo velit Trojanis auxiliari, [genua,
" Ad puppes verò usque & circum mare concludere Achivos
" Cæsos, ut omnes fruantur rege, 410
" Noscat autem & Atrides latè-dominans Agamemnon
" Suam culpam; quòd fortissimum Achivorum nihil honoravit.
Huic respondit deinde Thetis, lachrymas effundens,
" Heu! fili mi, cur te enutrivi, quem malo fato peperi?
" O utinam apud naves sine lachrymis & illæsus 415
" Sederes; quoniam tibi ævum breve, neque valde diuturnum!
" Nunc autem simul & citò moriturus, & ærumnosus supra
" Es: idcirco te malo fato peperi in ædibus. [omnes
" Hoc tamen dictura verbum Jovi gaudenti-fulmine
" Vado ipsa in Olympum valde-nivosum, si persuadeatur. 420
" Sed tu quidem nunc, navibus assidens velocibus
" Irascere Achivis, bello autem abstine omnino.
" Jupiter enim in Oceanum ad inculpatos Æthiopas

" Hesternus

" Hesternus abiit ad convivium; & Dii simul omnes sequuti
" Duodecimâ autem rursus veniet in cœlum: [sunt.
" Et tunc postea vadam Jovis ad ære-fundatam domum, 426
" Et ipsius genibus advolvar, & eum persuasum iri puto.
Sic utique locuta abiit: illum autem reliquit ibi
Iratum in animo, *propter* mulierem eleganter-cinctam,
Quam vi ab invito abstulerant. Sed Ulysses 430
Chrysan pervenit, ducens sacram hecatomben.
Qui quando portum valdè profundum intraverant,
Vela quidem legerunt, posuerúntque in navi nigrâ;
Malum etiam receptaculo suo admoverunt, rudentibus demissum
Statim; ipsámque in portum protraxerunt remis, 435
Anchorasque jecerunt, ac retinacula ligaverunt:
Verum & ipsi exierunt in littus maris:
Et hecatomben exposuerunt longè-jaculanti Apollini.
Sed & Chryseis navi exivit pontigradâ.
Hanc quidem posteà ad altare ducens sapiens Ulysses, 440
Patri charo in manibus posuit, & ipsum allocutus est,
" O Chryse, misit me rex virorum Agamemnon,
" Filiamque tibi ut ducerem, Phœbóque sacram hecatomben
" Sacrificarem pro Danais; ut placemus Deum,
" Qui modo Argivis acerbissimos dolores immisit. 445
Sic locutus, in manibus posuit. Ille autem accepit gaudens
Filiam dilectam: hi verò confestim Deo splendidam hecatom-
Ordine statuerunt bene-ædificatum circa altare. [bam
Manusque deinde lavârunt, & molas sustulerunt.
His autem Chryses altâ voce precabatur, manibus sublatis, 450
" Audi me, argenteum arcum-habens, qui Chrysan tueris,
" Cyllamque valde-divinam, Tenedóque potenter imperas:
" Jam quidem aliquando me anteà exaudisti precantem,
" Honorâsti quidem me, valde autem læsisti populum Achivorum:
" Itidem & nunc mihi hoc perfice votum, 455
" Jam nunc à Danais indignam pestem remove.
Sic dixit orans; hunc verò exaudivit Phœbus Apollo.
Sed postquam precati sunt, & molas projecerunt,
[*Cervicem*] retrò egerunt primùm, & jugulârunt, & excoriârunt,
Femoráque execuerunt, arvinâque cooperuerunt, 460
Postquam duplicaverant, super ipsis autem frusta cruda posuerunt.
Adolebat autem in lignis fissis senex, superque nigrum vinum
Libabat: juvenesque secus illum tenebant verua in quinque mucrones fissa manibus.
Sed postquam femora exusta sunt, & viscera gustârant,

Ac minutatim secuerunt cætera, & verubus transfixerunt, 465
Assàruntque scitè, detraxerúntque omnia.
Cæterum ubi cessàrunt ab opere, apparàrantque convivium,
Convivati sunt: neque quicquam animus indiguit cibo æquali.
Sed postquam potûs & escæ desiderium exemerant,
Pueri quidem crateras coronaverunt vino; 470
Distribuerúntque omnibus, auspicantes poculis.
Illi igitur totum diem cantu Deum placabant,
Pulchrum canentes pæana, pueri Achivorum,
Cantu celebrantes Longè-jaculantem: ille autem animo delectabatur audiens.
Quando verò sol occidit, & tenebræ supervenerunt, 475
Tunc sanè dormiverunt juxta retinacula navis.
Quando autem mane-genita apparuit rosea-digitos Aurora,
Tunc deinde vehebantur ad amplum exercitum Achivorum.
His itaque secundum ventum humidum misit longè jaculans Apollo:
Illi verò malum erexerunt, veláque alba panderunt: 480
Ventus verò flatu implevit medium velum, circumque fluctus
Carinam ater valde resonabat, navi eunte:
Hæc currebat per fluctum itaque conficiens vias.
Sed postquam venerunt ad exercitum latum Achivorum,
Navem quidem hi nigram in continentem subduxerunt, 485
In alto super arenas, phalangasque longas subtenderunt:
Ipsi autem sparsi sunt per tentoriáque navésque.
Verùm iram fovit, navibus assidens velocibus,
Generosus Pelei filius pedibus velox Achilles,
Neque unquam in concione versabatur illustres-viros-habente,
Neque unquam in prælio; sed macerabat suum cor, 491
Illic manens; desiderabat autem clamorémque pugnámque.
Sed quando jam ab illo duodecimus erat dies,
Tum sanè ad Olympum ibant Dii semper existentes
Omnes simul, Jupiterque præibat: Thetis autem non oblita est mandatorum 495
Filii sui, sed emersit ex undâ maris,
Matutináque conscendit in magnum cœlum Olympúmque:
Invenit autem late sonantem Saturnium seorsum sedentem ab aliis
In summo vertice multa-cacumina-habentis Olympi.
Et ante ipsum sedit, & prehendit genua 500
Sinistrâ: dexteráque mento prehenso,
Supplicans allocuta est Jovem Saturnium regem,
" Jupiter pater, si quando te inter immortales juvi,
" Vel verbo, vel opere, hoc mihi perfice votum:
" Honora mihi filium, qui brevissimæ vitæ præ ceteris 505
" Est: sed ipsum nunc rex virorum Agamemnon

"Contumeliâ-

"Contumeliâ-affecit: Habet enim præmium ereptum, ipse
" abripiens.
" Sed tu ipsum honora, Olympie, provide Jupiter:
" Tandiu autem Trojanis adjice victoriam, donec Achivi
" Filium meum honorent, augeántque eum honore. 510
Sic dixit. Hanc autem nihil allocutus est nubes-cogens
Jupiter,
Sed tacitus diu sedit. Thetis verò, ità ut apprehenderat genua,
Sic tenebat inhærens, & rogabat secundò iterum,
" Verè jam mihi promitte, & annue,
" Vel abnue; quoniam non tibi est timor: ut benè sciam,
" Quantum ego inter omnes inhonoratissima Dea sim.
Hanc graviter suspirans allocutus est nubes-cogens Jupiter,
" Perniciosum sanè facinus quum me in offensionem impellis
" Junonis, quando me irritet contumeliosis verbis.
" Hæc autem & temerè mecum semper inter immortales Deos
" Contendit; atque me dicit in pugnâ Trojanis auxiliari. 521
" Sed tu quidem nunc recede; nè te videat
" Juno: mihi autem hæc erunt curæ, ut perficiam.
" Sed age, jam tibi capite annuam; ut fidem habeas.
" Hoc enim à me cum immortalibus maximum 525
" Signum: non enim meum revocabile, neque fallax,
" Neque infectum promissum, quodcunque capite annuam.
Dixit, & nigris superciliis annuit Saturnius:
Ambrosiæ verò comæ concussæ sunt regis
A capite immortali; ac magnum tremefecit Olympum. 530
Illi re sic deliberatâ disjuncti sunt: hæc quidem propediem
In mare desiliit profundum, à splendido Olympo;
Jupiter autem in suam domum. Dii verò simul omnes surrexerunt
Ex sedibus, sui patris in occursum; neque aliquis sustinuit
Expectare venientem, sed obvii steterunt omnes. 535
Sic hic quidem illic resedit in solio; neque ipsum Juno
Ignoravit, quippe quæ nôrat, quòd contulerat cum eo consilia
Argenteos-pedes-habens Thetis, filia marini senis:
Statim convitiis Jovem Saturnium allocuta est,
" Quis vero tecum, dolose, Deorum contulit consilia? 540
" Semper tibi gratum est, à me seorsùm existenti,
" Clandestina consilia ineuntem statuere: neque unquam mihi quicquam
" Lubens sustinuisti dicere verbum, quod cogitaveris.
Huic respondit deinde pater hominúmque Deorúmque,
" Juno, ne omnia mea sperato consilia 545
" Te scituram: difficilia tibi erunt, uxor quamvis *mea* sis:
" Sed quod quidem par *fuerit* audire, nullus
" Neque Deorum prior hoc sciet, neque hominum:

" Quod autem ego seorsum à Diis voluero animo concipere,
" Nè tu hæc singula interroga, neque perscrutare. 550
Huic respondit postea bovinos-oculos-habens veneranda Ju-
" Importunissime Saturnie, quale verbum dixisti? [no,
" Et omnino te anteà neque interrogavi, neque perscrutor:
" Sed valdè quietus hæc consultas, quæ vis.
" Nunc autem valde timeo animo; ne te seduxerit 555
" Argenteos pedes-habens Thetis, filia marini senis.
" Matutina enim tibi assedit, & prehendit genua.
" Cui te suspicor annuisse certè, ut Achillem
" Honores, perdas autem multos ad naves Achivorum.
Huic vicissim respondens dixit nubes-cogens Jupiter, 560
" Improba, semper quidem suspicaris, nec te lateo:
" Facere tamen nihil poteris, sed animo ingrata
" Magis eris meo: hoc autem tibi horribilius erit:
" Si verò ità hoc est, mihi gratum erit.
" Verùm tacita sede, meo & obedi verbo; 565
" Nè te non juvent, quotquot Dii sunt in Olympo,
" Propè accedentes, quando tibi invictas manus injecero.
Sic dixit: timuit autem bovinis-oculis veneranda Juno;
Et tacita sedit, inflexo suo corde.
Ingemuerunt autem per domum Jovis Dii cœlicolæ. 570
Hisce Vulcanus inclytus-artifex incepit concionari,
Matri dilectæ gratificans candidas-ulnas-habenti Junoni,
" Certè pestifera facta hæc erunt, nec amplius tolerabilia,
" Si vos gratiâ mortalium contenditis hoc modo,
" Inter Deósque tumultum excitatis: neque ulla convivii
" Boni erit voluptas, quoniam pejora vincunt. 575
" Matrem tamen ego admoneo, licèt ipsa quoque intelligat,
" Patri caro obsequium præstare Jovi; nè iterum
" Jurget pater, & nobis convivium conturbet.
" Si enim vult Olympius fulgurum-autor, 580
" Ex sedibus omnia deturbaverit: Is enim longè potentissi-
mus est.
" Sed tu hunc verbis demulce mollibus:
" Statim deinde placidus Olympius erit nobis.
Sic dixit; & surgens poculum rotundum
Matri dilectæ in manibus posuit; & ipsam allocutus est, 585
" Tolera, mater mea, & sustine, mœsta quamvis sis,
" Nè te, dilectam licet existentem, oculis videam
" Verberatam: tunc non potero, quantumvis dolens,
" Juvare: difficilis enim Olympius, cui resistatur.
" Jam enim me & aliàs adjuvare studentem 590
" Dejecit, pede prehensum, de limine divino:
" Totam autem diem ferebar; unàque cum sole occidente
" De-

Decidi in Lemnum; parum autem jam animæ inerat:
Ibi me Sinties viri statim exceperunt cadentem.
c dixit: risit autem Dea candidas-ulnas-habens Juno: 595
idensque à filio accepit manu poculum.
le verò cæteris Diis à dextrâ-exorsus omnibus
undebat dulce nectar ab cratere hauriens.
nmensus autem excitatus est risus beatis Diis,
t viderunt Vulcanum per domum ministrantem. 600
ic tunc totum diem usque ad solem occidentem
onvivabantur; neque ampliùs animus indiguit dapibus æqualibus,
lec cithara perpulchra, quam tenebat Apollo,
lusisque, quæ canebant, alternantes voce pulchrâ.
ed postquam occidit splendida lux solis, 605
li quidem decubituri abierunt domum unusquisque,
'bi singulis domum inclytus utroque-pede-claudus
'ulcanus fecerat solertibus præcordiis:
upiter autem ad suum lectum abiit Olympius fulgurum-autor,
'bi antea dormiebat, quando ipsum dulcis somnus invaderet:
llic dormivit cum ascendisset; juxtáque, aureum-solium-habens Juno. 611

ILIADIS LIB. II.

CÆteri quidem Diique & homines bellatores equestres
Dormiebant totam noctem; Jovem autem non tenebat dulcis somnus,
Verùm is anxiè-cogitabat animò, ut Achillem
Honoraret, perderetque multos ad naves Achivorum.
Hoc igitur ei in animo optimum visum est consilium, 5
Mittere ad Atridem Agamemnonem perniciosum Somnium:
Et ipsum compellans, verbis alatis allocutus est,
" Vade age, perniciosum Somnium, celeres ad naves Achivorum,
' Ingressum in tentorium Agamemnonis Atridæ,
' Omnia valde verè nuncia, sicut mando: 13
' Armare ipsum jube comatos Achivos
' Omnibus copiis: Nunc enim capiat urbem latas-vias-habentem
' Trojanorum; non enim ampliùs diversè cœlestes domos
" habentes.

" Im-

" Immortales sentiunt: inflexit enim omnes
" Juno supplicans: Trojanis adeò mala impendent. 15
Sic dixit: ivit itaque Somnium, postquam sermonem audivit:
Raptimque pervenit celeres ad naves Achivorum:
Ivit utique ad Atridem Agamemnonem: hunc verò deprehendit
Dormientem in tentorio; circumque dulcis fusus erat somnus.
Stetit autem super capite, Neleïo filio similis, 20
Nestori, quem maximè senum honorabat Agamemnon.
Huic se cum assimilaverat, eum alloquebatur divinum Som-[nium,
" Dormis, Atrei fili bellicosi, equûm-domitoris?
" Non oportet per totam noctem dormire consiliarium virum,
" Cui populique sunt commissi, & tanta curæ sunt. 25
" Nunc verò mihi mentem adhibe cito: Jovis enim tibi nuncius sum,
" Qui de te, *quanquam* distet, valdè sollicitus est, & miseratur:
" Armare te jussit comantes Achivos [tem
" Omnibus copiis: nunc enim capias urbem latas-vias-haben-
" Trojanorum: non enim ampliùs diversè cœlestes domos
" tenentes 30
" Immortales sentiunt: inflexit enim omnes
" Juno supplicans: Trojanis autem mala impendent
" A Jove. Sed tu tuo tene animo, neque te oblivio
" Capiat; quando te dulcis somnus dimiserit.
Sic fatus abiit; illúmque reliquit ibi 35
Hæc cogitantem animo, quæ non perfecta erant futura:
Putavit enim capturum *se* Priami urbem die illo,
Stultus; neque ea sciebat, quæ Jupiter moliebatur opera.
Erat enim insuper impositurus doloresque suspiriáque
Trojanísque & Danais per duras pugnas. 40
Experrectus igitur est ex somno; divinaque ipsum circumfusa erat vox:
Sedit autem arrectus; mollemque induit tunicam,
Pulchram, novam: circáque magnum jecit pallium:
Pedibus item sub nitidis ligavit pulchra calceamenta:
Circumque humeros posuit ensem argenteis-clavis. 45
Accepit autem sceptrum paternum incorruptum semper,
Cum quo ivit ad naves Achivorum ære-loricatorum.
Aurora quidem Dea conscendit magnum Olympum,
Jovi lumen nunciatura & aliis immortalibus:
Sed is præconibus argutis-vocibus jussit, 50
Convocare ad concilium comantes Achivos: [riter.
Hi quidem convocârunt, illi frequentes affuerunt valdè cele-
Consultationem verò primùm magnanimorum habuit Senato-[rum,
Nestoream apud navem Pylo-nati regis:
Quos ille cum coëgisset, prudentem struebat consultationem,
" Au-

" Audite, amici, divinum mihi in somnis venit Somnium,
" Dulcem per noctem: maximè verò Nestori nobili,
" Staturáque, corporisque habitu, simillimus erat.
" Stetit autem super capite, & ad me verba fecit,
" Dormis, Atrei fili bellicosi, equûm-domitoris? 60
" Non oportet totam noctem dormire consiliarium virum,
" Cui populique commissi sunt, & tanta curæ-sunt.
" Nunc verò mihi mentem adhibe citó: Jovis etenim tibi
nuncius sum,
" Qui de te, *quanquam* distet, valde sollicitus est, & miseratur.
" Armare te jussit comantes Achivos 65
" Cum omnibus copiis; nunc enim capias urbem latas-vias-
" habentem [habentes
" Trojanorum: non enim amplius diversè cœlestes domos
" Immortales sentiunt; inflexit enim omnes
" Juno supplicans: Trojanis verò mala impendent
" Ab Jove. Sed tu tuo tene animo. Sic illud loquutus 70
" Abiit avolans; meque jucundus somnus reliquit.
" Verùm agite, si quo modo armemus filios Achivorum:
" Primùm autem ego verbis tentabo, ut par est,
" Et fugere cum navibus multorum-transtrorum jubebo;
" Vos verò aliunde alius cohibete verbis. 75
Ille quidem sic loquutus, consedit. His autem surrexit
Nestor, qui Pyli rex erat arenosæ,
Qui ipsis benevolens concionatus est & interloquutus,
" O amici, Argivorum ductores & principes,
" Siquidem aliquis somnium Achivorum alius dixisset, 80
" Mendacium diceremus, & magis aversaremur:
" Nunc autem vidit, qui *se* longè præstantissimum in exer-
citu gloriatur esse.
" Verùm agite, si quo modo armemus filios Achivorum.
Sic loquutus concilio incepit excedere.
Hi itaque surrexerunt, paruerúntque pastori populorum, 85
Sceptrigeri reges: accurrebant interim populi.
Sicut gentes eunt apum confertarum,
E petrâ cavâ semper recens venientium,
In modum autem racemi volant super floribus vernis.
Et aliæ hâc affatim volant, aliæ illâc: 90
Sic horum gentes multæ à navibus & tentoriis
Ante littus immensum procedebant ordine
Turmatim ad concionem; interque ipsos Fama accendebatur,
Incitans ire, Jovis nuncia. Hi itaque congregati erant:
Tumultuabatur autem concio, subtusque gemebat terra, 95
Populis sedentibus, clamor enim inconditus, novem autem
ipsos

Præcones vociferantes cohibebant, si quando à clamore
Desisterent, & Jovis alumnos reges audirent.
Vix tandem resedit populus, tenebantque sedes,
Cessantes à clamore: quùm rex Agamemnon 100
Surrexit, sceptrum tenens; quod Vulcanus labore-fabricavit.
Vulcanus quidem dedit Jovi Saturnio Regi:
Sed Jupiter dedit internuntio Argicidæ:
Mercurius autem rex dedit Pelopi agitatori-equorum:
Sed rursus Pelops dedit Atreo pastori populorum: 105
Atreusque moriens reliquit diviti-pecorum Thyestæ:
Sed rursus Thyestes Agamemnoni reliquit, ut gestaret,
Et multis insulis & Argo omni imperaret:
Hoc ille nixus, verba alata dixit,
" O amici, heroës Danai, famuli Martis, 110
" Jupiter Saturnius me detrimento valde irretivit gravi:
" Infestus, qui antea quidem mihi promisit & annuit,
" Ilio exciso bene munito, *me* rediturum:
" Nunc vero malam fraudem struxit, & me jubet 115
" Inglorium, Argos redire; postquam multum perdidi popu-
" Ita scilicet Jovi præpotenti placitum est, [lum,
" Qui jam multarum urbium demolitus est vertices,
" Et adhuc demolietur: hujus enim potentia est maxima.
" Turpe enim hoc est etiam posteris auditu,
" Incassùm adeò talem tantúmque populum Achivorum 120
" Irritum bellum gerere, & pugnare
" Cum viris paucioribus: exitus autem nullus dum apparuit.
" Si enim velimus Achivíque Trojaníque,
" Fœderibus fidelibus percussis, numerari utrique,
" Trojanos quidem legere, cives quotquot sunt, 125
" Nos autem in decurias disponamur Achivi,
" Trojanorumque viros singulos accipiamus, qui vinum fun-
dant,
" Multæ decuriæ indigerent pocillatore.
" In tantum ego ajo plures esse filios Achivorum
" Trojanis, qui habitant in urbe. Sed auxiliares 130
" Multis ex civitatibus hastas-vibrantes viri sunt,
" Qui me valdè impediunt, & non sinunt volentem
" Trojæ expugnare benè habitatum oppidum.
" Novem jam præterierunt Jovis magni anni,
" Et jam ligna computruerunt navium, & funes dissoluti sunt:
" Et nostræ utique uxores, & infantes liberi, 135
" Sedent in ædibus expectantes: nobis autem opus
" Frustrà infectum, cujus gratiâ huc venimus:
" Sed agite, ut ego dixero, pareamus omnes:
" Fugiamus cum navibus dilectam in patriam terram: 140
" Non

im jam Trojam capiemus latas-vias-habentem.
t: His igitur animum in pectoribus commovit,
inter multitudinem; quicunque non consilium audi-
verò concio, ut fluctus ingentes maris [verant.
irii, quos quidem Eurúsque Notúsque 145
t, cùm irruerit patris Jovis ex nubibus.
quum moverit Zephyrus ingentem segetum campum,
supernè ingruens, & spicis incumbit: [veniens
1 tota concio mota est: hi autem fremitu-militari
ruebant: ab-infra pedes verò pulvis 150
citatus. Illique alii alios adhortabantur,
iderent naves, & traherent in mare vastum;
expurgabant. Clamor itaque in cœlum ivit
properantium; subtrahebantque phalanges navibus.
rgivis præter fatum reditus contigisset, 155
ervam Juno sermone affata fuisset,
:, Ægiochi Jovis filia indomita,
domum, in dilectam patriam terram,
fugient super lata dorsa maris?
m autem Priamo, & Trojanis reliquerint 160
m Helenam; cujus gratiâ multi Achivorum,
ojam perierunt, procul à dilectâ patriâ terrâ?
abi nunc ad populum Achivorum ære-loricatorum;
e lenibus verbis cohibe virum quemque,
ne naves in-mare trahere, quæ hinc & inde impel-
itur remis. 165
it: nec non paruit Dea glaucis oculis Minerva.
t itaque ab Olympi verticibus concitata,
ue venit veloces ad naves Achivorum:
leinde Ulyssem, Jovi consilio parem,
: neque hic navem bonis-transtris-instructam nigram
t, quia ipsum dolor corde & animo invaserat. 171
itur stans alloquuta est cæsiis-oculis Minerva,
ierose Laërtiade, solertissime Ulysse,
e domum, in dilectam patriam terram,
:is, naves multa transtra habentes ingressi? 175
im autem Priamo, & Trojanis reliqueritis,
am Helenam; cujus gratiâ multi Achivorum
rojam perierunt, procul à dilectâ patriâ terrâ?
n abi nunc ad populum Achivorum, neque cesses;
ue blandis verbis cohibe virum quemque, 180
e sinas naves in mare trahere, quæ-utrinque-impel-
" luntur remis.
xit: hic autem intellexit Deæ vocem loquentis;
atque currere, lænámque abjecit: illam verò sustulit

Præco

Præco Eurybates Ithacensis, qui eum sequebatur:
Ipse autem Atridæ Agamemnoni obvius veniens, 185
Accepit ab eo sceptrum paternum incorruptum semper:
Cum quo ivit per naves Achivorum ære-loricatorum.
Quemcunque quidem, *seu* regem, *seu* primarium virum inve-
Hunc blandis verbis detinebat astans, [niret,
" Vir optime, non te decet, ut timidum, trepidare; 190
" Quin & ipse sede, & alios sedere fac populos.
" Nondum enim certò scis, quis animus Atridæ:
" Nunc quidem tentat, mox autem lædet filios Achivorum.
" In concilio enim non omnes audivimus, quid dixit:
" Cavendum igitur, nè iratus afficiat aliquo malo filios A-
" chivorum. 195
" Ira etenim magna est regis Jovis alumni:
" Honor autem ab Jove est, diligítque ipsum providus Jupiter.
Quemcunque rursus plebejum virum videret, vociferantem-
que offenderet,
Hunc sceptro percutiebat, increpitabátque voce,
" Improbe, quietè sede, & aliorum verba audi, 200
" Qui te præstantiores sunt: tu autem imbellis & invalidus,
" Neque unquam in bello numeratus, neque in concilio,
" Non quidem ullo pacto omnes regnabimus hic Achivi:
" Non bonum multorum principatus: unus princeps esto,
" Unus rex, cui dedit filius Saturni versuti 205
" Sceptrumque & jura, ut ipsis dominetur.
Sic ille imperatorem-agens regebat exercitum. Illi itaque
ad concilium
Rursus ruebant, à navibus & tentoriis,
Cum tumultu: sicut quum fluctus multum-strepentis maris
Littore magno fremit, resonátque pontus. 210
Alii quidem sedebant, sedesque tenebant:
Thersites autem adhuc solus loquacissimus tumultuabatur,
Qui verborum animo suo & scurrilium & multorum erat pe-
Temerè, sed non prout decebat, contendere regibus, [ritus,
Verùm quodcunque ei videbatur ridiculum Argivis 215
Fore: Turpissimus utique vir ad Ilium venit:
Strabo erat, claudúsque altero pede; & ipsius humeri
Curvi, in pectus contracti: at superne
Acutus erat capite, capillamentum verò rarum sparsum erat suprà.
Inimicissimus etiam Achilli maximè erat, & Ulyssi; 220
Hos enim *præcipuè* conviciabatur. Tum verò Agamemnoni no-
Stridulè clamans dicebat probra: huic utique Achivi [bili
Vehementer irati erant, animoque indignabantur: [mone,
At verò hic altè vociferans, Agamemnonem conviciabatur ser-
" Atrida, quam ob rem quereris, aut quâ re indiges? 225
" Plena

ibi ære tentoria, multæ & mulieres
tentoriis selectæ, quas tibi Achivi
m primo damus, cùm urbem ceperimus.
nunc & auro indiges, quod quis afferat
orum equûm-domitorum ex Ilio, pro filio redemp-
onis-pretium, 230
ego vinctum duxero, vel alius Achivorum?
ulierem recentem; cui miscearis amore,
ue ipse seorsum detineas? Minimè quidem decet
em, in mala inducere filios Achivorum.
elles, ignava probra, Achæides, non amplius Achivi,
n cum navibus redeamus: hunc verò sinamus 235
d Trojam præmia digerere; ut sciat,
aliquo nos quoque adjumento illi simus, an non:
am nunc Achillem, se multò fortiorem virum,
nelià affecit: Habet enim præmium ejus ereptum,
quod ipse vi cepit. 240
è tamen Achilli bilis est in præcordiis, verum socors
i enim, Atrida, nunc postremùm injurius fuisses. [est:
it, convitians Agamemnonem, pastorem populorum,
; huic autem citò astitit nobilis Ulysses,
torvè intuitus duro increpavit sermone, 245
siste loquacissime, vocalis quanquam sis concionator,
, neque velis solus contendere cum regibus:
nim ego, quàm tu sis, censeo pejorem mortalem alium
quotquot cum Atridis ad Ilium venerunt:
ne reges in ore habens concioneris, 250
ris probra objicias, neu reditionem observes.
adhuc apertè scimus, quomodo erunt hæc facta,
benè, an malè, redibimus filii Achivorum.
nunc Atridæ Agamemnoni, pastori populorum,
jaciens convicia; quia ei valde multa dant 255
s Danai: tu verò maledictis irritans concionaris.
tibi edico, quod & perfectum erit;
iterum te insanientem deprehendero, sicut modò hìc,
ampliùs deinde Ulyssi caput super humeros sit,
posthac Telemachi pater vocer, 260
i ego te comprehensum, tuas quidem vestes exuero,
nque & tunicam, quæque pudenda contegunt,
item flentem veloces ad naves dimisero
concione duris verberibus.
cit; sceptróque interscapilium atque humeros 265
; ille verò intorquebat se, eique uberes exciderunt la-
iam cruenta interscapilio exorta est, [chrymæ;
ab aureo: ipse autem sedit, timuitque:
Ac

Ac dolens, vultu fœdo, abstersit lachrymam.
Illi autem, quamvis mœsti, super ipso suaviter riserunt: 270
Sic autem quis dicebat intuitus propinquum alium,
" Dii boni, certè plurima Ulysses bona fecit,
" Autórque bonorum consiliorum, bellúmque adornans:
" Nunc verò hoc multò optimum inter Argivos fecit, 274
" Qui hunc contumeliosum conviciatorem coercuit à garruli-
" Nequaquam ipsum iterum stimulabit animus praeferox [tate:
" Convitiari reges contumeliosis verbis.
Sic dixerunt multitudo. Sed urbium vastator Ulysses
Surrexit sceptrum tenens: juxtáque glaucis-oculis Minerva,
Assimilata praeconi, silere populum jussit; 280
Ut simul primique & postremi filii Achivorum
Sermonem audirent, & intelligerent consilium:
Qui ipsis benevolens concionatus est & dixit,
" Atrida, nunc te, rex, volunt Achivi [talibus:
" Omnibus probrosissimum facere articulate-loquentibus mor-
" Neque tibi perficiunt promissionem, quam polliciti sunt,
" Huc venientes ab Argo equis-apto,
" Non nisi, Ilio exciso benè munito, redituros.
" Tanquam enim vel pueri tenelli, viduaeve mulieres,
" Inter se comploratione factâ desiderant domum redire. 290
" Et tamen certè durum est, afflictum *aliquem* redire:
" Etenim quis vel unum mensem manens procul à suâ uxore
" Ægre-fert, apud navem multa-transtra-habentem, quam
" Hybernae convolvant, commotúmque mare: [procellae.
" Nobis verò nonus est, qui circumvolvitur, annus 295
" Hìc manentibus: qua de caussa non succenseo, Achivos
" Ægrè ferre apud naves nigras: Veruntamen
" Turpe, diúque manere, inanemque redire.
" Tolerate, amici, & manete aliquandiù: ut sciamus,
" An verum Calchas vaticinatur, an & non. 300
" Probe enim hoc scimus animo, estis autem omnes
" Testes, quos Parcae mortiferae non accesserunt auferentes;
" Herique & nudiustertius, quandò in Aulidem naves Achi-
" Congregabantur, mala Priamo & Trojanis ferentes: [vorum
" Nos autem circa fontem, sacris in altaribus 305
" Faciebamus immortalibus perfectas hecatombas,
" Pulchrâ sub platano; undè fluebat lympida aqua:
" Illic apparuit magnum signum: Draco rubris maculis dor-
" so distinctus,
" Horribilis, quem ipse Olympius misit in lucem,
" Ex imo altari prolapsus, ad platanum concitatus perrexit:
" Ibi erant passeris pulli, pusilli filioli, 311
" Ramum super summum, sub foliis latentes,

" Octo;

" Octo: verùm mater nona erat, quæ peperit natos:
" Ibi ille hos miserabilitèr voravit stridentes:
" Mater verò circumvolabat lugens dilectos natos: 315
" Hanc circumagens alâ prehendit valdè clamitantem.
" Verùm postquam natos devoravit passeris, & ipsam,
" Hunc quidem clarum fecit Deus, qui ostenderat:
" Lapidem enim ipsum fecit Saturni filius versuti:
" Nos autem stantes admirabamur, quale factum erat: 320
" Sic igitur terribilia portenta Deorum subiêre hecatombas.
" Calchas verò statim deinde vaticinans concionabatur,
" Cur muti facti estis, comantes Achivi? [piter,
" Nobis quidem hoc ostendit signum magnum providus Ju-
" Serum, seri exitûs; cujus gloria nunquam peribit. 325
" Ut hic natos devoravit passeris, & ipsam,
" Octo, sed mater nona erat, quæ peperit natos:
" Sic nos tot annos bellabimus ibi;
" Decimo autem urbem capiemus latas-vias habentem.
" Et ille sic concionatus est: quæ nunc omnia complentur.
" Verùm age, manete omnes, bene-ocreati Achivi, 331
" Hic, quousque urbem magnam Priami capiamus.
Sic dixit: Argivi vero altùm clamarunt (circumcircáque na-
Terribiliter sonitum reddebant, clamantibus Achivis) [ves
Sermonem approbantes Ulyssis divini. 335
Inter hos dixit Gerenius eques Nestor,
" Dii boni, re verâ pueris similes loquimini
" Parvis, quibus non sunt curæ bellica opera.
" Quò jam pactáque & juramenta ibunt nobis?
" In ignem nempè consiliáque abierint, curæque virorum, 340
" Sacramentáque vini-libatione-sancita, & dextræ, quibus
" confisi sumus.
" Frustrà enim verbis contendimus, neque ullam rationem
" Inire possumus, etsi multo tempore hîc moremur.
" Atrida, tu verò etiamnum, sicut prius, habens firmum con-
" Impera Argivis in duris præliis, [silium,
" Hos autem sine tabescere, unum & alterum; qui ab Achivis
" Seorsum consulunt: Utilitas etenim non erit ex ipsis,
" Priusquam Argos redeamus, quam & Jovis Ægiochi
" Cognoscamus, an falsa promissio, an & non.
" Dico enim annuisse præpotentem Saturnium 350
" Die illo, quandò naves citas conscenderunt
" Argivi, Trojanis cædem ac fatum ferentes,
" Fulgurantem ad dextram, fausta signa ostendentem:
" Quare, nemo priùs festinet domum redire,
" Quàm quisque apud Trojanorum uxorem dormiverit, 355
" Ac ultus fuerit Helenæ raptum gemitúsque.

" Quòd si quis vehementer volet domum redire,
" Tangat nigram suam navem habentem bona-transtra;
" Ut ante alios mortem & fatum assequatur.
" Sed, rex, & tu bene consulito, & crede alteri: 360
" Non rejectaneum consilium erit, quod dixero.
" Secerne viros per populos, per curias, Agamemnon,
" Ut curiales curialibus opem ferant, populares popularibus:
" Si autem sic feceris, & tibi paruerint Achivi, 364
" Cognosces dehinc, quique Ducum ignavus, quique militum,
" Et qui fortis fuerit; per seipsos enim pugnabunt:
" Cognosces *etiam*, an Dîis obstantibus urbem non expugnabis,
" An virorum ignaviâ, & imperitiâ belli.
Hunc respondens allocutus est rex Agamemnon,
" Revera concione vincis, o senex, filios Achivorum: 370
" Utinam enim, Jupiterque pater, & Pallas, & Apollo,
" Tales decem mihi consultores essent Achivorum!
" Sic citò caderet urbs Priami regis,
" Manibus nostris captáque excisáque.
" Sed mihi Ægiochus Saturnus Jupiter dolores dedit, 375
" Qui me in vanas lites & contentiones conjicit.
" Etenim contendimus ego Achilléſque, gratiâ puellæ,
" Verbis inter se adversantibus: ego autem primus me dedi
" infensum. [posteà
" Sin autem unquam in unum consultabimus, non amplius
" Trojanis dilatio mali erit, ne paululum quidem. 380
" Nunc autem abite pransum, ut conseramus pugnam:
" Benè quidem quisque hastam acuat, benè & scutum muniat,
" Benè verò quisque equis prandium det veloces-pedes-haben-
" tibus. [curam habeat:
" Benè verò quisque currum utrinque explorans, de prælio
" Ut per totum diem horrendo cernamus Marte. 385
" Nulla enim cessatio posteà erit, ne quidem paululum;
" Nisi nox veniens diremerit ardorem virorum.
" Sudabit quidem cujusque lorum circum pectora
" Scuti circumtegentis hominem, lanceâ verò *quisque* manum
" agitabitur:
" Sudabit & cujusque equus, politum currum trahens. 390
" Quem autem ego seorsum à pugnâ volentem videro
" Manere apud naves nigras, non ei postea
" Possibile erit fugere canes alitesque.
Sic dixit: Argivi vero altùm clamabant, sicut quando fluctus
Ad altum littus, cùm moverit Notus surgens 395
In procurrentem scopulum, quem nunquam fluctus relinquunt,
Quibusvis ventis *flantibus*; quando hinc, vel illinc oriantur:
Surgentes itaque ruebant, sparsi per naves,

Fu-

Fumúmque citabant, per tentoria, & prandium sumebant.
Alius autem alii sacrificabat deorum semper-existentium, 400
Orans ut mortem fugeret, & discrimen belli.
Sed bovem sacrificavit rex virorum Agamemnon
Pinguem, quinquennem, præpotenti Saturnio.
Vocavitque Senatores optimates omnium-Græcorum:
Nestorem quidem primùm, & Idomeneum regem, 405
Deinde vero Ajaces duos, & Tydei filium:
Sextum etiam Ulyssem, Jovi consilio æqualem.
Spontaneus verò ei venit bello strenuus Menelaus:
Nôrat enim in animo fratrem, quòd *de se* laborabat.
Bovem itaque circumsteterunt, & molas sustulerunt. 410
Hos inter orans dixit rex Agamemnon,
" Jupiter gloriosissime, maxime, atras nubes cogens, in æthere habitans,
" Non prius sol occidat, & tenebræ adveniant,
" Quàm ego pronum dejecero Priami palatium
" Ardens, ac exussero igni infesto portas: 415
" Hectoream verò loricam circa pectora discidero,
" Ferro ruptam: multíque circa ipsum socii
" Proni in pulveribus mordicùs prehendant terram.
Sic dixit: necdum ei Saturnius annuebat:
Verùm hic accepit quidem sacrificia, laborem verò magnum [augebat.
Sed postquam precati sunt, & molas projecerunt
[*Cervicem*] quidem retrò egerunt primùm, & jugulârunt, & ex-[coriârunt,
Femoráque execuerunt, arvinâque cooperuerunt,
Postquam duplicaverant; super ipsis autem frusta cruda posue-[runt.
Et hæc quidem lignis fissis sine foliis adurebant:
Viscera verò [*verubus*] fixa tenebant super ignem. 426
Sed posteà femora exusta sunt, & viscera gustârunt,
Inque frusta parva conciderunt cætera, & verubus transfixe-[runt,
Assaverúntque scite, detraxerúntque omnia.
Cæterùm, ubi cessârant ab opere, apparaveruntque convivium;
Epulati sunt, nec quicquam animus indiguit epuli æqualis: 431
Sed postquam potûs & cibi appetitum exemerant,
His loqui incipiebat Gerenius eques Nestor,
" Atrida gloriosissime, rex virorum, Agamemnon,
" Nè nunc diutiùs hîc recubemus, neque diù 435
" Differamus opus, quod deus in manus dabit.
" Sed age, præcones quidem Achivorum æreas-loricas haben-[tium
" Populum præconio congregent ad naves:
" Nos autem ità conferti per exercitum amplum Achivorum
" Eamus, ut ocyùs suscitemus acrem Martem. 440
Sic dixit: neque renuit rex virorum Agamemnon:
Statim præconibus argutis imperavit,

Convocare ad pugnam comantes Achivos. [leritèr.
Hi quidem convocârunt, illi autem congregati sunt valdè ce-
Porro, qui circum Atridem erant reges Jovis alumni, 445
Properabant [*ordines*] distinguentes: inter eos vero, cæsiis oculis
Minerva, [lémque,
Ægidem habens valde honorandam, senii expertem, immorta-
Ex quâ centum fimbriæ totæ-aureæ suspendebantur,
Omnes bene contextæ, centum boum [*numnmorum*] unaquæque:
Cum hâc impetum faciens percurrebat populum Achivorum,
Concitans ad eundum: robur autem excitavit uniuscujusque
In corde, ut incessanter bellarent & pugnarent. 452
His itaque statim bellum dulcius factum est, quàm redire,
In navibus cavis, dilectam in patriam terram.
Velut ignis edax comburit immensam sylvam,
Montis in verticibus; procúlque apparet splendor:
Sic his gradientibus, ab ære admirando
Fulgor undique collucens per aërem cœlum ascendit.
Horumque, sicut avium volatilium gentes multæ, 459
Anserum, vel gruum, vel cygnorum longa-colla-habentium,
Asio in prato, Caystri circa fluenta, 461
Huc & illuc volitant exultantes alis,
Cum clangore aliorum ante alios considentium, resonat au-
tem & pratum:
Sic horum gentes multæ à navibus & tentoriis
In planitiem profundebantur Scamandriam: sed terra 465
Terribiliter resonabat sub pedibus ipsorúmque & equorum.
Steterunt autem in prato Scamandrio florido
Infiniti, quot folia & flores nascuntur tempore verno.
Veluti muscarum frequentium gentes multæ,
Quæ per caulam pastoralem errant, 470
Tempore verno, quando lac vasa rigat:
Tot contrà Trojanos comantes Achivi
In campo stabant, perdere *eos* vehementer cupientes.
Hos autem, ut greges magnos caprarum caprarii
Facilè distinguunt, postquam in pascuis commixti sunt: 475
Sic hos ductores in ordines redigebant huc & illuc,
Ut ad prælium irent: inter quos rex Agamemnon
Oculis & capite similis Jovi gaudenti-fulmine,
Marti autem balteo, pectore itidem Neptuno.
Velut bos in armento longè eximius inter omnes 480
Taurus; hic enim boves excellit *inter* congregatas:
Talem Atridem fecit Jupiter die illo,
Insignem inter multos, & eximium heroas.
Dicite nunc mihi, Musæ, cœlestes domos tenentes,
Vos enim deæ estis, adestísque, scitísque omnia; 485
Nos

Nos verò famam solùm audimus, neque quicquam scimus:
Qui duces Danaorum & Principes erant.
Multitudinem autem non ego dixero, neque nominavero,
Etiam si mihi decem linguæ, decémque ora sint,
Vox item frangi nescia, æreúmque mihi cor insit, 490
Nisi cœlestes Musæ, Jovis Ægiochi
Filiæ, commemorent, quot sub Ilium venerunt:
Principes ergo navium dicam, navésque universas.
BOEOTIIS quidem Peneleus & Leitus imperabant,
Arcesilaúsque, Prothoenórque, Cloniúsque: 495
Quique Hyrien colebant, & Aulidem petrosam,
Schœnúmque, Scolúmque, jugosámque Eteonum,
Thespiam, Græámque, & spatiosam Mycalessum:
Quique circum Harma habitabant, & Ilesium, & Erythras,
Quique Eleona tenebant, & Hylen, & Peteona, 500
Ocaleam, Medeonáque bene ædificatam urbem,
Copas, Eutresinque, columbísque abundantem Thisben:
Quíque Coroneam, & herbosam Haliartum,
Quíque Platæam tenebant, & qui Glissanta incolebant,
Quíque Hypothebas habitabant, bene-ædificatam urbem, 505
Onchestúmque, sacrum Neptunium, pulchrum lucum;
Quíque uvis-abundantem Arnen habitabant, quíque Mideam,
Nissámque valde divinam, Anthedonáque ultimam:
Horum quidem quinquaginta naves ibant; quarum unamquamque
Juvenes Bœotii centum & viginti conscenderant. 510
Qui verò Aspledona habitabant, & Orchomenum Minyeum,
His imperabat Ascalaphus & Ialmenus, filii Martis,
Quos peperit Astyoche, in domo Actoris Azidæ,
Virgo verecunda, chalcidicum cum ascendisset,
Marti forti: hic enim ipsi accubuit clàm: 515
Horum triginta cavæ naves ibant ordine.
Sed Phocensibus Schedius & Epistrophus imperabant,
Filii Iphiti magnanimi Naubolidæ:
Qui Cyparissum tenebant, Pythaoníque petrosam,
Crissámque valde divinam, & Daulida, & Panopea, 520
Quíque Anemoriam, & Hyampolin circumhabitabant,
Quíque apud fluvium Cephissum nobilem habitabant,
Quíque Lilæam tenebant, ad fontem Cephissi:
Hos simul quadraginta nigræ naves sequebantur. 524
Hi quidem Phocensium ordines constituerunt undique occupati,
Bœotios autem prope ad lævam armabantur.
Locrensibus autem erat dux Oilei velox Ajax,
Minor, nequaquam tantus, quantus Telamonius Ajax,
Sed multo minor: parvus enim erat, lineum thoracem habens;

Hastáque peritiâ ornatus erat, ut quivis alius Græcorum & Achivorum : 530
Qui Cynum colebant, Opoentáque, Calliarúmque,
Bessánque, Scharphénque, & Augias amabiles,
Tarphénque, Throniúmque, circa Boagrii fluenta :
Hunc simul quadraginta nigræ naves sequebantur
Locrensium, qui habitant ultra sacram Euboeam. 535
Qui etiam Euboeam tenebant, robur spirantes Abantes,
Chalcidáque, Eretriámque, abundantémque-uvis Histiæam,
Cerinthúmque maritimam, Dísque altam urbem,
Quíque Carystum tenebant, & qui Styra habitabant :
Horum porro dux erat Elephenor, ramus Martis, 540
Chalcodontiades, magnanimorum princeps Abantum :
Hunc simul Abantes sequebantur veloces, occipite comantes,
Pugnatores prompti, porrectis hastis fraxineis,
Thoraces disrumpere hostium circa pectora :
Hunc simul quadraginta nigræ naves sequebantur. 545
Qui etiam Athenas tenebant, bene ædificatam urbem,
Civitatem Erechthei magnanimi, quem olim Minerva
Nutrivit, Jovis filia, (peperit verò alma Tellus,)
Et Athenis collocavit, in suo pingui templo :
Illic enim ipsam tauris & agnis placant 550
Filii Atheniensium, circumvolutis annis.
His utique præerat filius Petei Menestheus :
Huic nondum quisquam vir inter terrestres fuit similis,
In instruendis equitibus & viris scutatis ;
Nestor solus contendebat : hic enim ætate grandior erat : 555
Hunc simul quinquaginta nigræ naves sequebantur.
Ajax item ex Salamine ducebat duodecim naves,
Constituítque ducens, ubi Atheniensium stabant phalanges.
Quique Argos tenebant, Tiryntháque bene-munitam,
Hermionem, Asinémque, profundum sinum habentes. 560
Trœzena, Eionásque, & vitibus-consitam Epidaurum,
Quíque tenebant Æginam, Masetáque, juvenes Achivorum :
His porro præerat bello-strenuus Diomedes,
Et Sthenelus, Capanei inclyti dilectus filius :
Unà vero cum his Euryalus tertius ibat similis deo vir, 565
Mecistei filius Talaïonidæ regis :
Universis autem præerat bello strenuus Diomedes :
Et hos simul octoginta nigræ naves sequebantur.
Quíque Mycenas tenebant, bene-ædificatam urbem,
Opulentámque Corinthum, benéque structas Cleonas, 570
Orniásque colebant, Aræthyreámque amabilem,
Et Sicyona, ubi Adrastus primum regnavit ;
Quíque Hyperesiámque & excelsam Gonoëssam,

Pelle-

nque tenebant, & Ægium incolebant,
omnemque oram maritimam, & circa Helicen spatiosam:
centum navibus imperabat rex Agamemnon,
; simul hunc longè plurimæ & præstantissimæ
sequebantur: inter & ipse induebat splendidum æs,
exultans; quòd omnes inter elucebat heroas: 579
m maximus erat, & quam plurimas ducebat copias.
ie tenebant montibus clausam Lacedæmona magnam,
ìque, Spartámque, abundantémque columbis Massam,
que habitabant, & Augias amabiles,
Amyclas tenebant, Helósque maritimam urbem,
Laan tenebant, & Oetylum circumhabitabant: 585
frater ipsius præerat prælio strenuus Menelaus
ita navibus; seorsim verò armabantur:
os & ipse ibat suâ animositate fretus,
ans ad bellum; maximè verò cupiebat animo
Helenæ raptúmque gemitúsque. 590
ue Pylúmque colebant, & Arenen amabilem,
yum Alphei vadum, & bene-ædificatum Æpy,
arissεenta, & Amphigeniam habitabant,
eum, & Helos, & Dorion: ubi etiam Musæ
entes Thamyrim Threicium spoliârunt cantu, 595
chalia venientem, ab Euryto Oechaliensi:
at enim gloriabundus se relaturum victoriam, si vel ipsæ
canerent, filiæ Jovis Ægiochi:
m hæ iratæ cæcum fecerunt, sed & cantum
m ademerunt, & oblivisci-fecerunt artem-pulsandi-citharam. 600
ırò præerat Gerenius eques Nestor;
oc nonaginta cavæ naves ordine proficiscebantur.
ue tenebant Arcadiam, sub Cyllenes montem altum,
ım prope monumentum, ubi viri cominus-pugnantes:
: Pheneum incolebant, & Orchomenum pecorosum, 605
que, Stratiénque, & ventosam Enispen,
eam tenebant, & Mantinęam amabilem,
ıalúmque tenebant, & Parrasien colebant,
ı imperabat Ancæi filius rex Agapenor
nta navibus: multi autem navem unamquamque 610
s viri conscenderant rei-militaris periti:
ıim eis dederat Rex virorum Agamemnon
bene-transtratas, ut transfretarent nigrum pontum,
s: quoniam non ipsis marina opera erant curæ.
que Buprasiúmque & Elida nobilem habitabant, 615
um [*agri*] Hyrmine & Myrsinus extrema,
ue Olenia, & Alisium intus continet,

Horum utique quatuor duces erant, decem vero virum singulum
Naves sequebantur veloces, multique *eas* conscenderant Epei.
His quidem Amphimachus & Thalpius præerant, 620
Filii, alter quidem, Cteati, alter autem, Euryti Actorionis:
Illis vero Amaryncides imperabat fortis Diores:
Quartisque præerat Polyxenus deo similis,
Filius Agasthenis, Augeiadæ regis.
Quique [*venerunt*] ex Dulichio, Echinadibúsque sacris 625
Insulis, quæ sitæ sunt trans mare è regione Elidis,
His utique præerat Meges, æqualis Marti,
Phylides, quem genuit Jovi dilectus eques Phyleus,
Qui olim in Dulichium migraverat patri invisus:
Hunc simul quadraginta nigræ naves sequebantur. 630
Sed Ulysses ducebat Cephallenses magnanimos,
Qui Ithacam tenebant, & Neritum frondosum,
Et Crocyléa colebant, & Ægilipa asperam,
Quíque Zacynthum tenebant, & qui Samum incolebant,
Quíque Epirum tenebant, & objacentia incolebant, 635
His quidem Ulysses imperabat, Jovi consilio par:
Hunc simul naves sequebantur duodecim proras-rubras habentes.
Ætolis autem imperabat Thoas, Andræmonis filius;
Qui Pleurona colebant, & Olenum, & Pylenen,
Chalcidáque maritimam, Calydonáque petrosam. 640
Non enim amplius Oenei magnanimi filii erant.
Neque item amplius ipse erat, mortuus-erat insuper flavus
Meleager:
Huic igitur summa rerum erat commissa ut imperaret Ætolis:
Et hunc simul quadraginta nigræ naves sequebantur.
Cretensibus autem Idomeneus hastâ clarus præerat, 645
Qui Cnossúmque tenebant, Gortynáque bene-cinctam mœnibus,
Lyctum, Miletúmque, & albicantem Lycastum,
Phæstúmque Rhytiúmque, urbes bene habitatas,
Cæteríque, qui Cretam centum-urbium incolebant,
His igitur Idomeneus hastâ-clarus præerat, 650
Merionésque par Marti homicidæ:
Hos autem simul octoginta nigræ naves sequebantur.
Tlepolemus etiam Heraclides, fortísque magnúsque,
Ex Rhodo novem naves ducebat Rhodinensium superborum,
Qui Rhodum incolebant trifariam instructi, 655
Lindum, Ialyssúmque, & albicantem Camirum:
Horum quidem Tlepolemus hastâ-clarus dux-erat,
Quem peperit Astyochea Herculi,
Hanc duxerat ex Ephyrâ fluvio à Sellente,
Depopulatus urbes multas Jovis-alumnorum juvenum. 660
Tlepolemus autem, postquam nutritus fuit in domo bene-extructâ,

Illicò

Illicò patris sui dilectum avunculum interfecit
Jam senescentem Licymnium, ramum Martis:
Statim igitur naves compegit: multas copias cum coegisset,
Abiit fugiens per mare: minati enim ei fuerant alii 665
Filii, nepotésque fortitudinis Herculeæ.
Sed hic Rhodum venit errans, ærumnas perpessus:
Trifariam autem distincti habitârunt tributim, & dilecti fuerunt
A Jove, qui diis & hominibus imperat;
Et ipsis ingentes divitias demisit Saturnius. 670
Nireus porrò ex-Symâ ducebat tres naves æquales,
Nireus, Aglaiésque filius, Charopíque regis,
Nireus, qui formosissimus vir ad Ilium venit,
Cæterorum Danaorum, post laudatissimum Pelidem:
Sed imbellis erat, paucáque eum sequebantur copiæ. 675
Qui vero Nisyrúmque tenebant, Crapathúmque, Casúmque,
Et Coon, Eurypyli urbem, insulásque Calydnas,
His utíque Phidippus & Antiphus præerant,
Thessali filii duo, Herculis-filii regis:
Horum triginta cavæ naves ordine ibant. 680
Nunc vero istos, quotquot Pelasgicum Argos habitabant,
Quíque Alon, quíque Alopen, quíque Trachina colebant,
Quíque tenebant Phthiam, & Hellada pulchras-mulieres-habentem;
Myrmidones autem vocabantur, & Hellenes, & Achæi:
Horum utíque quinquaginta navibus erat Dux Achilles. 685
Verùm hi non belli horrisoni recordabantur:
Non enim erat, qui ipsos in ordines duceret;
Jacebat enim ad naves pedibus-velox Achilles,
Ob puellam iratus Briseida bene-comatam,
Quam ex Lyrnesso ceperat multos perpessus labores, 690
Lyrnessum depopulatus, & muros Thebarum:
Myneta etenim dejecit, & Epistrophum bellicosos,
Filios Eveni, Selepiadæ regis:
Ob istam is jacebat mœrens, citò autem surrecturus erat.
Quique tenebant Phylacen & Pyrrhasum floridam, 695
Cereri sacrum-locum, Itonáque matrem ovium,
Maritimámque Antrona, & Pteleum herbosum:
Horum utique Protesilaus bellicosus dux-erat,
Dum viveret: tunc verò jam detinebat *eum* terra nigra.
Hujus ambas-lacerata-genas uxor in Phylace relicta erat, 700
Et domus semiperfecta: hunc etenim interfecerat Dardanus vir,
Quum de navi desiliret longe primus Achivorum.
Et tamen ne isti quidem sine duce erant, desiderabant certè ducem *suum*,
Sed ipsos ordinabat Podarces, ramus Martis,

Iphicli filius divitis-pecore Phylacidæ, 705
Frater germanus magnanimi Protesilai,
Minor natu: ille etenim major & præstantior,
Heros Protesilaus bellicosus: neutiquam copiæ *ejus* [tem:
Indigebant duce, desiderabant tamen ipsum strenuum existen-
Hunc simul quadraginta nigræ naves sequebantur. 710
Quique Pheras colebant apud Bœbeida lacum,
Bœben, & Glaphyras, & bene-ædificatam Iolcum;
Horum imperabat Admeti dilectus filius undecim navibus
Eumelus, quem ex Admeto peperit præstantissima mulierum
Alcestis, inter Peliæ filias formæ præstantissima. 715
Quique Methonem & Thaumaciam colebant,
Et Melibœam tenebant, & Olizona asperam,
Horum Philoctetes præerat, sagittandi peritus,
Septem navibus; remigésque unamquamque quinquaginta
Conscenderant, arcuum periti ad fortiter pugnandum. 720
Cæterum ille in insula jacebat ingentes dolores perferens,
Lemno in divina, ubi ipsum reliquerant filii Achivorum,
Ulcere tetro laborantem perniciosi colubri.
Ibi ille jacebat mœrens: citò tamen recordaturi erant
Argivi apud naves Philoctetæ regis. 725
Et tamen ne isti quidem sine duce erant, desiderabant certè
ducem *suum*:
Sed Medon ordinabat, Oilei filius spurius,
Quem peperit Rhena ex Oileo urbium-eversore.
Quique tenebant Triccam, & Ithomen montanam,
Quique tenebant Oechaliam, urbem Euryti Oechaliensis; 730
Horum duces erant Æsculapii duo filii,
Medici boni, Podalirius & Machaon:
Cum his triginta cavæ naves ordine ibant.
Quique tenebant Ormenium, quique fontem Hyperiam,
Et qui tenebant Asterium, Titanique albos vertices, 735
Horum dux erat Eurypylus, Eucemonis præclarus filius:
Hunc simul quadraginta nigræ naves sequebantur.
Quique Argissam tenebant, & Gyrtonen colebant,
Orthen, Elonémque, urbémque Oloossona albam:
His itidem præerat stabilis bellator Polypœtes, 740
Filius Pirithoi, quem immortalis genuit Jupiter:
Hunc ex Pirithoo peperit inclyta Hippodamia
Eo die, quo centauros ultus est hispidos:
Eósque ex Pelio pepulit, & ad Æthicas usque abegit:
Non solus; unà cum eo Leonteus, ramus Martis, 745
Filius magnanimi Coroni Cænidæ:
Hos simul quadraginta nigræ naves sequebantur.
Guneus etiam ex Cypho ducebat duas & viginti naves:
Hunc

unc Enienes sequebantur, stabilésque bellatores Peræbi,
ui circa Dodonam valde frigidam domicilia posuerant, 750
usque circa limpidum Titaresium arva colebant:
Qui in Peneum immittit pulchre-fluentem aquam:
Nec ille Peneo commiscetur argenteos-vortices habenti,
Sed ipsum desuper supernatat, veluti oleum:
Juramenti enim gravis Stygis aquæ est rivus. 755
Magnetibus verò præerat Prothous, Tenthredonis filius,
Qui circa Peneum & Pelion frondosum
Habitabant; his quidem Prothous strenuus dux-erat:
Hunc simul quadraginta nigræ naves sequebantur.
Hi duces Danaorum & principes erant. 760
Quis jam horum præstantissimus fuit, tu mihi dic, Musa,
Ipsorum, & equorum, qui simul Atridas sequebantur?
Equæ quidem multo præstantissimæ erant Pheretiadæ,
Quas Eumelus agitabat, pedibus veloces, ut aves,
Ejusdem pili, ejusdem ætatis, quasi ad perpendiculum dorso
pares: 765
Quas in Pieriâ aluit argenteum-arcum-gestans Apollo,
Ambas fœminas, terrorem belli ferentes.
Virorum longè præstantissimus erat Telamonius Ajax,
Interea dum Achilles in odio permanebat: nam is multo for-
tissimus erat;
Ac equi, qui ferebant laudatissimum Pelidem. 770
Sed hic quidem in navibus nigris per pontum-transeuntibus
Jacebat, iram fovens adversus Agamemnonem, pastorem popu-
Atridam: copiæ verò apud littus maris [lorum,
Delectabantur discis & hastilibus jaculantes,
Arcubúsque: equi vero apud currus suos singuli 775
Lotum depascentes, paluftréque apium,
Stabant: currus utique bene-tecti jacebant dominorum
In tentoriis: at illi ducem bellicosum desiderantes
Vagabantur huc & illuc per castra, neque pugnabant.
Hi utique ibant, veluti si igni terra tota depasceretur: 780
Terra verò subtus gemiscebat, Jove quasi fulminibus-gaudente
Irato, quandò circa Typhoëa terram verberat
In Arimis, ubi dicunt Typhoëi esse cubilia:
Sic certe horum sub pedibus immane gemiscebat terra
Gradientium: valde vero velociter pertransibant campum. 785
Ceterùm Trojanis nuncia venit pedibus ventos-æquans velox
A Jove Ægiocho, cum nuncio molesto. [Iris,
Illi conciones habebant in Priami vestibulis
Omnes simul congregati, tam juvenes, quàm senes.
Prope igitur stans allocuta est pedibus velox Iris, 790
Assimilavit autem se voce filio Priami Politæ,

Qui Trojanorum speculator sedebat, pedum velocitate fretus.
In tumulo summo Æsyetæ senis,
Observans, quando a navibus proficiscerentur Achivi:
Huic se cum assimilâsset, alloquuta est pedibus-velox Iris,
" O senex, semper tibi sermones placent multi, 796
" Sicut olim, quum pax esset: bellum autem inevitabile or-
" tum est.
" Equidem persæpe prœliis interfui virorum,
" Sed numquam tales tantásque copias vidi:
" Valde enim foliis similes, vel arenis, 800
" Gradiuntur per campum, prœliaturi circa urbem.
" Hector, tibi verò potissimùm mando hoc modo facere:
" Multi enim per urbem magnam Priami socii;
" Aliaque aliorum lingua late-dispersorum hominum:
" His unusquisque vir imperet, quibus princeps est; 805
" Illorúmque dux esto ordinans cives. 811
Sic dixit: Hector itaque minimè deæ orationem ignoravit,
At statim dimisit concionem; ad arma vero ruebant.
Totæ itaque aperiebantur portæ, & foras ruebant copiæ,
Pedestres pariter, & equestres: multúsque tumultus coortus est.
Est vero quidam ante urbem collis editus,
In planicie seorsum, circumvius undequaque:
Quem quidem homines Batiéam vocant,
Immortales verò sepulchrum agillimæ Myrinnes:
Illic tunc Trojani in ordines distincti sunt & socii. 815
Trojanis quidem dux erat magnus Hector expeditè pugnam
Priamides: cum hoc quàm plurimæ & fortissimæ sciens
Copiæ armabantur, promptæ hastis.
Dardaniis porrò imperabat, strenuus filius Anchisæ,
Æneas; quem ex Anchisâ peperit diva Venus, 820
Idæ in jugis dea cum mortali cubans:
Non solus; cum eo duo Antenoris filii,
Archilochúsque, Acamásque, pugnæ periti omnigenæ.
Qui verò Zeleam habitabant sub pedem imum Idæ,
Divites, bibentes aquam nigram Æsepi, 825
Trojani: his porrò præerat Lycaonis clarus filius,
Pandarus, cui etiam arcum Apollo ipse dederat.
Qui porrò Adrasteámque tenebant & civitatem Apæsi,
Et Pityéam tenebant, & Tereæ montem altum;
His imperabat Adrastus & Amphius lineum-thoracem-gestans,
Filii duo Meropis Percosii, qui supra omnes 831
Noverat vaticinia, neque suos filios sinebat
Proficisci in bellum homines-perdens: illi verò ipsi non
Paruerunt: Fata enim eos agebant nigræ mortis.
Qui verò Percoten & Practium incolebant, 835

Et

Et Sestum & Abydum tenebant, & nobilem Arisben,
His porrò præfectus erat Hyrtacides Asius, princeps virorum,
Asius Hyrtacides, quem ex Arisbâ ferebant equi
Ardentes, magni, à fluvio Sellëente. 839
Hippothous verò ducebat gentes Pelasgorum hastis exercitatorum,
Eorum, qui Larissam globosam habitabant:
His præerat Hippothoúsque, Pylæúsque, ramus Martis,
Filii duo Lethi Pelasgi Teutamidæ.
Cæterum Thracas ducebat Acamas, & Pirous heros,
Quotquot Hellespontus æstuosus intus continet. 845
Euphemus verò dux Ciconum erat bellicosorum,
Filius Trœzeni Jovis alumni Ceadæ, [i. e. Ceæ filii.]
Sed Pyræchmes ducebat Pæonas curvis-arcubus-utentes,
Procul ex Amydone, ab Axio latè fluente,
Axio, cujus limpidissima aqua diffunditur super terram. 850
Paphlagonibus vero præerat Pylæmenis animosum cor,
Ex Enetis, ubi mularum genus agrestium,
Qui Cytorum tenebant, & Sesamum incolebant,
Circáque Parthenium fluvium inclytas domus habitabant,
Cromnámque, Ægialúmque, & excelsos Erythinos. 855
Sed Halizonibus Hodius & Epistrophus imperabant,
Procul ex Alybe, unde argenti est origo.
Mysis vero Chromis præerat, & Ennomus augur:
Sed non auguriis effugit mortem nigram,
Verùm stratus est sub manibus velocis Æacidæ 860
In fluvio, ubi quidem Trojanos contrucidabat & alios.
Phorcys porrò Phrygios ducebat & Ascanius Deo similis,
Procul ex Ascaniâ: ardebant verò prælio pugnare.
Mœoniis porrò Mesthlésque & Antiphus duces erant,
Filii Pylæmenis, quos Gygæa peperit palus; 865
Qui etiam Mæonios ducebant sub Tmolo natos.
Nastes porrò Caribus præerat barbarè-loquentibus,
Qui Miletum tenebant, Phthirarúmque montem frondosum,
Mæandrique fluenta, Mycalésque alta cacumina.
His vero Amphimachus & Nastes præerant, 870
Nastes, Amphimachúsque, Nomionis clari filii,
Qui & aurum gestans ad bellum ibat, velut puella,
Stultus: neque omnino hoc ipsi depulit gravem mortem,
Sed stratus est sub manibus velocis Æacidæ
In fluvio: aurum verò Achilles abstulit belli-peritus. 875
Sarpedon verò præerat Lyciis, & Glaucus laudatissimus,
Procul ex Lyciâ, Xantho à vorticoso.

ILIADIS LIB. III.

T postquam instructi fuerunt unà cum ducibus quisque,
Trojani quidem *cum* clangoréque, clamoréque incedebant, sicut aves:
Velut clangor gruum est in aëre,
Quæ postquam hyemem effugerunt & immensum imbrem,
Cum clangore hæ volant supra Oceani fluenta, 5
Hominibus Pygmæis cædem & mortem ferentes:
Aeriæ quippe noxium conflictum adferunt.
At proficiscebantur *cum* silentio robur spirantes Achivi,
In animo parati opem ferre sibi invicem. 9
Quemadmodum cum montis verticibus Notus offudit nebulam,
Pastoribus nequaquam gratam, furi autem nocte commodiorem,
Eousque quis prospicit, quousque lapidem jacit:
Sic horum sub pedibus pulvis excitabatur turbidus
Euntium: valde etenim celeriter pertransibant campum.
Hi verò quum jam prope erant se invicem invadentes, 15
Trojanis in prima-acie erat Alexander divinâ formâ præditus,
Pardi pellem humeris gestans & incurvos arcus,
Et ensem: ille verò hastilia duo munita ære
Vibrans, Græcorum provocabat quosque fortissimos;
Ut contra *illum* dimicarent sævâ in pugnâ. 20
Hunc igitur postquam animadvertit bellicosus Menelaus
Venientem ante agmen, longè gradientem,
Sicut leo gavisus est, qui in magnum corpus inciderit,
Nactus aut cervum cornutum, aut agrestem capram,
Esuriens; nam avidè devorat, etiamsi ipsum 25
Insequantur velocésque canes florentésque juvenes:
Sic gavisus est Menelaus Alexandrum divinâ formâ præditum
Oculis conspicatus; cogitabat enim ulturum se sceleratum:
Statim itaque de curru cum armis desiliit ad terram.
Illum igitur postquam animadvertit Alexander divinâ formâ præditus 30
In prima-acie apparentem, perculsus est suo corde;

Re-

Retróque sociorum in agmen recessit mortem evitans.
Ut verò cum quis draconem conspicatus resiliens fugit
Montis in saltibus, tremórque occupavit artus,
Retróque recessit, pallórque ejus cepit genas: 35
Sic retrò in agmen se immersit Trojanorum superborum
Veritus Atrei filium Alexander divinâ formâ præditus.
Hunc Hector objurgavit conspicatus probrosis verbis,
" Infelix Pari, formâ præstantissime, mulierose, deceptor,
" Utinam fuisses non natus, aut nuptiarum-expers periisses.
" Et quidem illud mallem, & quidem multo utilius esset, 41
" Quàm tale dedecus esse & omnibus *esse* turpi spectaculo.
" Certè cachinnantur comantes Achivi,
" Suspicati egregium propugnatorem esse, quoniam venusta
" Species *tibi* inest: sed non est vis animo, neque ullum ro-
" bur. 45
" Num talis existens, in pontum-transeuntibus navibus
" Mare emensus, sociis charis coactis,
" Permistus alienigenis, mulierem formosam abduxisti
" Ex Apiâ terrâ, sponsam virorum bellicosorum? 49
" Patríque tuo magnum detrimentum, civitatíque, totíque po-
" Inimicis quidem gaudium, dedecúsque tibi ipsi? [pulo,
" Nónne sustinueris bellicosum Menelaum?
" Nôsses qualis viri tenes uxorem floridam.
" Non tibi prodesset cithara, & dona Veneris,
" Et coma & species; cum in pulveribus mixtus fueris! 55
" Sed valde Trojani *sunt* timidi: *alias* enim certè jam
" Lapideam indutus fuisses tunicam, tot malorum gratiâ,
" quot fecisti.
Hunc vicissim alloquutus est Alexander divinâ-formâ præ-
" Hector, quoniam me jure increpâsti, non injuriâ, [ditus,
" Semper tibi cor, sicut securis, est indomitum, 60
" Quæ penetrat lignum, à viro [*acta*] qui arte
" [*Lignum*] navale excindat, augétque viri impetum:
" Sic tibi in præcordiis intrepidus animus est.
" Nè mihi dona amabilia exprobra aureæ Veneris:
" Non rejicienda sunt deorum præclara dona, 65
" Quæcúnque ipsi dederint; volens verò non quivis ceperit.
" Nunc itaque, si me vis bellare & pugnare,
" Cæteros quidem sedere-facias Trojanos & omnes Achivos,
" Sed me in medio & bellicosum Menelaum 69
" Committite etiam pro Helena & opibus omnibus pugnatu-
" Uter autem vicerit, superiórque fuerit, [ros:
" Opes acceptas penitùs omnes, mulierémque, domum ab-
" ducat:

" Vos

" *Vos* autem cæteri, amicitiâ & fœderibus firmis percussis,
" Habitetis Trojam glebosam: Illi verò redeant
" Ad Argos equis aptum & Achaiam pulchras-mulieres-ha-
" bentem. 75
Sic dixit: Hector verò gavisus est valdè audito sermone:
Et in medium progressus, Trojanorum coërcuit phalanges,
Mediâ hastâ prehensâ: illi autem resederunt omnes.
In hunc autem sagittas dirigebant comantes Achivi,
Missilibúsque collimantes lapidibúsque petebant. 80
Sed alte clamavit Rex virorum Agamemnon,
" Continete vos, Argivi, ne jaculemini, filii Achivorum:
" Videtur enim polliceri se aliquid dicturum expeditè pug-
" nam ciens Hector.
Sic dixit. Illi vero abstinuerunt à pugnâ, tacitíque facti sunt
Confestim: Hector vero inter utrósque locutus est, 85
" Audite me, Trojani, & bene-ocreati Achivi,
" [Ut dicam, quæ me animus in pectore jubet,]
" Sermonem Alexandri, cujus causâ bellum ortum est.
" Cæteros quidem jubet Trojanos & omnes Achivos
" Arma pulchra deponere super terram almam:
" Se verò in medio & bellicosum Menelaum, 90
" Solos pro Helenâ & opibus omnibus pugnare:
" Uter autem vicerit, superiórque fuerit,
" Opes acceptas penitùs omnes, mulierémque domum abdu-
" Cæteri autem amicitiam & fœdera firma feriamus. [cat:
Sic dixit: at illi omnes taciti facti sunt silentio. 95
Inter illos verò locutus est etiam bello strenuus Menelaus,
" Audite nunc & me: maximè enim *hac* molestia incessit
" Animum meum, censeo autem diremptum iri jam
" Argivos & Trojanos; quoniam mala multa passi estis,
" Propter meam contentionem, & propter Alexandrum, qui
" autor fuit. 100
" Nostrûm verò utri mors & fatum paratum est,
" Moriatur: cæterísque dirimamini citissimè.
" Adferte igitur agnos, alterum album, alteram vero nigram,
" Terræque, & Soli: Jovísque nos adferemus alium.
" Adducite autem Priami vim, ut fœdus feriat 105
" Ipse, quoniam ejus filii fœdifragi *sunt* & infidi;
" Ne quis transgressione Jovis fœdera violet.
" Semper enim juniorum virorum animi instabiles-sunt:
" Quibus verò senex interfuerit, simul præterita & futura
" Prospicit; ut quàm optimè inter utrósque transigatur. 110
Sic dixit: illi autem gavisi sunt tum Achivi tum Trojani,
Sperantes *se* finem facturos ærumnosi belli.

Et

Et equos quidem coërcuerunt in ordines, & ab iis descenderunt ipsi,
Armáque exuerunt, quæ quidem deposuerunt in terrâ
Prope se invicem: exiguum autem erat hinc inde solum. 115
Hector verò ad urbem duos præcones misit
Festinantèr, qui agnósque adferrent, Priamúmque vocarent.
Talthybium verò misit Rex Agamemnon,
Naves ad cavas ut iret, & agnum jussit [bili.
Adferre: ille verò haud immorigerus fuit Agamemnoni no-
Porrò Iris Helenæ candidas ulnas habenti nuncia venit, 121
Assimilata glori, Antenoridæ uxori,
Quam Antenorides habebat Rex Helicaon,
Laodicen, Priami filiarum formâ præstantissimam.
Hanc igitur invenit in domo: ea verò magnam telam texebat,
Duplicem, splendidam: multósque intexebat labores 126
Trojanorúmque equûm-domitorum, & Achivorum ære-lori-
Quos sui caussâ sustinebant à Martis manibus. [catorum,
Propè autem stans allocuta est pedibus velox Iris,
"Eja veni, nympha cara, ut admiranda facta spectes 130
"Trojanorúmque equûm-domitorum, & Archivorum ære-lo-
"ricatorum:
"Qui prius sibi invicem inferebant lachrymosum bellum
"In campo, perniciosæ cupidi pugnæ:
"Hi jam sedent taciti, (bellum verò cessat,)
"Scutis innixi, juxtáque hastæ longæ fixæ sunt: 135
"Sed Alexander & bellicosus Menelaus
"Longis hastis pugnabunt de te:
"Ei verò, qui vicerit, chara vocaberis uxor.
Sic locuta dea, dulce desiderium injecit animo
Virique prioris, & urbis, atque parentum. 140
Protinùs igitur candidis operta velis,
Properavit ex gynæceo, teneram lachrymam defundens:
Non sola, quippe quam famulæ duæ sequebantur,
Æthra Pitthei filia, Clymenéque bovinis oculis.
Confestim deinde pervenerunt, ubi Scææ portæ erant. 145
Priamus autem & Panthous & Thymoetes,
Lampúsque, Clytiúsque, Hicetaónque, ramus Martis,
Ucalegónque & Antenor, prudentes ambo,
Sedebant populi-seniores in Scæis portis,
Ob senectutem jam à bello cessantes: verùm concionatores
Boni, cicadis similes, quæ in sylva 151
Arbori insidentes vocem suavem emittunt:
Tales scilicet Trojanorum proceres sedebant in turri.
Hi ut viderunt Helenam ad turrim venientem,

Submissè inter se, verbis alatis collocuti sunt, 155
" Non est indignè-ferendum, Trojanos & benè ocreatos
" Achivos
" Tali de muliere longum tempus dolores pati:
" Omnino immortalibus deabus vultu similis est.
" Sed & sic, talis quamvis sit, in navibus redeat,
" Neque nobis liberísque in posterum detrimentum relinquatur. 160
Sic dixerunt: Priamus autem Helenam vocavit voce,
" Huc coram veniens, cara filia, sede mecum,
" Ut videas priorémque maritum, affinésque, amicósque.
" Non mihi in causâ es; dii utique mihi in causâ sunt,
" Qui mihi immiserunt bellum lachrymosum Achivorum: 165
" Ut mihi quoque istum virum ingentem nomines,
" Quisnam iste sit Achivus vir amplúsque magnúsque.
" Certè quidem capite etiam altiores alii sunt:
" Pulchrum autem adeò ego nondum vidi oculis,
" Nec adeò venerabilem: regi etenim viro similis est. 170
Huic Helena verbis respondit, nobilissima mulierum,
" Reverendus es mihi, dilecte socer, timendúsque:
" Utinam mors mihi placuisset mala, quando huc
" Filium tuum secuta sum, thalamo fratribúsque relictis,
" Filiâque charissimâ, cœtúque æqualium amabili. 175
" Sed hæc non facta sunt: quamobrem & lachrymis liquesco.
" Illud autem tibi dicam, quod ex me quæris atque perconstaris:
" Ille quidem, Atrides latè imperans Agamemnon,
" Utrunque, Rexque bonus fortisque pugnator:
" Levir item meus erat inverecundæ, si unquam fui. 180
Sic dixit: hunc verò senex admiratus est, dixítque,
" O beate Atrida, læto-fato-nate, fortunate,
" Certè multi sub tuo imperio sunt juvenes Achivorum.
" Olim etiam Phrygiam ingressus sum vitiferam,
" Ubi vidi plurimos Phrygas, viros equos agitandi peritos,
" Copias Otrei & Mygdonis Deo-similis, 185
" Qui quidem tunc castra-habebant apud ripas Sangarii.
" Etenim ego socius existens cum illis numerabar
" Die illo, quando venerunt Amazones viragines.
" Sed ne ii quidem tot erant, quot nigris oculis Achivi. 190
Secundò rursus, Ulyssem conspicatus, interrogavit senex,
" Dic age mihi & hunc, dilecta filia, quisnam est:
" Minor quidem capite Agamemnone Atridâ,
" Latior verò humeris & pectoribus visu.
" Arma quidem ei jacent super terram almam, 195
" Ipse verò, ceu gregis dux, obit ordines virorum:
" Arieti ipsum ego assimilo albi velleris,

" Qui

" Qui ovium gregem magnum oberrat candidarum.
Huic respondit deinde Helena Jove nata,
" Iste porrò, Laërtiades consultus Ulysses, 200
" Qui nutritus est in civitate Ithacæ, asperæ licet existentis,
" Sciens omnimodos dolos & consilia prudentia.
Hanc Antenor prudens contra locutus est,
" O mulier profectò valdè hoc verbum verum es locuta.
" Jam etenim huc olim venit nobilis Ulysses, 205
" Tui caussa legatus, cum Menelao bellicoso:
" Hos ego hospitio accepi, & in ædibus humaniter-tractavi:
" Amborum etiam indolem didici & consilia prudentia:
" Sed cùm jam Trojanis congregatis misti essent,
" Stantibus quidem, Menelaus eminebat latis humeris, 210
" Ambobus autem sedentibus, augustior erat Ulysses:
" Sed cum jam verba & consilia omnibus texebant,
" Certè quidem Menelaus succinctè concionabatur,
" Pauca quidem, sed valde argutè: quoniam non multiloquus,
" Neque verbis errans; quamvis ætate posterior erat: 215
" Sed cum jam consultus surrexisset Ulysses,
" Stabat, subtúsque aspiciebat in terram oculis defixis,
" Sceptrum verò neque retrorsum, neque in anteriorem-partem movebat,
" Sed immobile tenebat, imperito viro similis:
" Dixisses iracundum aliquem esse, stultúmque temerè: 220
" At cum jam vocémque magnam ex pectore mittebat,
" Et verba, imbribus nivalibus similia hybernis,
" Non deinde cum Ulysse contendisset mortalis alius:
" Non tunc adeo Ulyssis mirabamur speciem videntes.
Tertio rursus Ajacem conspicatus interrogabat senex, 225
" Quisnam item iste alius Achivus vir latúsque magnúsque,
" Procerissimus Argivorum tum capite tum latis humeris?
Huic Helena sinuoso-peplo-induta respondit, nobilissima mulierum,
" Hic verò, Ajax est ingens propugnaculum Achivorum: 229
" Idomeneus autem ab altera-parte inter Cretenses, Deus veluti,
" Stat: circum verò ipsum Cretensium duces congregabantur:
" Sæpe ipsum hospitio accepit bellicosus Menelaus
" In domo nostrâ, quoties ex Cretâ veniret.
" Nunc vero alios quidem omnes video nigris-oculis Achivos,
" Quos facile cognoscerem, noménque proferrem: 235
" Duos vero non possum conspicere principes populorum,
" Castorémque equorum domitorem, & pugilatu strenuum Pollucem,
" Germanos-fratres, quos mihi una peperit mater.

"An

" An non secuti sunt Lacedæmone ex amabili: 235
" Sive huc illi quidem secuti sunt in navibus pontum transe-
" Nunc vero nolunt pugnam inire virorum, [untibus,
" Dedecora veriti & probra multa, quæ mihi sunt?
Sic dixit: hos autem jam continebat alma tellus
In Lacedæmone ipsâ, dilectâ in patriâ terrâ.
Præcones autem per urbem, deorum ferebant res necessa-
rias ad fœdera firma, 245
Agnos duos, & vinum lætum, fructum telluris,
Utre in caprino: ferebat etiam cratera lucidum
Præco Idæus, & aurea pocula:
Excitabátque senem astans *his* verbis,
" Surge, Laomedontiade: vocant optimates 250
" Trojanorúmque equûm-domitorum & Achivorum ære-lori-
catorum,
" In campum descendere, ut fœdera firma feriantur;
" Verum Alexander & bellicosus Menelaus
" Longis hastis dimicabunt pro muliere:
" Victorem etenim mulier & opes sequentur: 255
" Cæteri verò amicitiâ & fœderibus firmis percussis,
" Incolemus *nos* Trojam glebosam; at illi revertentur
" In Argos aptum equis & in Achaiam pulchras-mulieres-
habentem.
Sic dixit: cohorruit autem senex; jussit tamen socios
Equos jungere. Illi verò studiosè paruerunt: 260
Ascendit itáque Priamus, ac lora traxit retrorsum;
Juxtáque eum Antenor perpulchrum ascendit currum.
Illi per Scæas [*portas*] in campum dirigebant veloces equos.
Ubi vero jam venerunt ad Trojanos & Achivos,
Ex equis descendentes in terram almam, 265
In medium Trojanorum & Achivorum processerunt.
Surrexit autem statim deinde rex virorum Agamemnon,
Surrexit etiam Ulysses consultus: sed præcones conspicui
Res necessarias ad fœdera fida Deorum cogebant, cratere ve-
rò vinum
Miscebant: regibúsque aquam supra manus fuderunt. 270
Atrides vero, districto manibus cultro,
Qui ei ad ensis magnam vaginam semper pendebat,
Agnorum ex capitibus abscidit pilos: sed *eos* postea
Præcones Trojanorum & Achivorum distribuerunt principibus.
Illis vero Atrides alta-voce precabatur, manibus sublatis, 275
" Jupiter Pater, qui inde ab Idâ imperas, gloriosissime,
" Solque, qui omnia adspicis, & omnia audis, [maxime,
" Et Flumina, & Tellus, & qui sub terra mortuos

" Ho-

" Homines punitis, quicunque perjurium juraverit,
" Vos testes sitis, conservate verò fœdera fida : 280
" Si quidem Menelaum Alexander interfecerit,
" Ipse post illa Helenam retineat, & opes omnes,
" Nos verò in navibus redeamus pontum-transeuntibus :
" Sin autem Alexandrum interfecerit flavus Menelaus,
" Trojani post illa Helenam & opes omnes reddunto, 285
" Mulctam verò Argivis pendunto, quam convenit,
" Quæque etiam inter posteros memoretur.
" Sin autem mihi mulctam Priamus Priamíque filii
" Pendere noluerint, Alexandro prostrato,
" Tum ego etiam deinde pugnabo, gratiâ mulctæ, 290
" Hic manens, quousque finem belli invenero.
Dixit, & jugulos agnorum abscidit sævo ferro.
Et hos quidem deposuit super terram palpitantes,
Anima carentes: robur enim ademerat ferrum :
Vinum insuper ex cratere haustum poculis 295
Effundebant, & vota faciebant diis immortalibus :
Sic autem aliquis dicebat Achivorúmque Trojanorúmque,
" Jupiter gloriosissime, maxime, & immortales dii ceteri,
" Utri priores præter fœdera offenderint,
" Sic ipsorum cerebrum humi fluat ; sicut hoc vinum, 300
" Ipsorum, & liberorum : uxores verò aliis misceantur.
Sic dicebant : necdum ipsis ratum faciebat Saturnius.
Inter eos Dardanides Priamus verba fecit,
" Audite me, Trojani, & benè ocreati Achivi :
" Equidem ego abeo ad Ilium ventosum 305
" Retrò; quia nullo modo sustinebo oculis videre
" Pugnantem dilectum filium cum bellicoso Menelao.
" Jupiter nimirum hoc scit & immortales dii reliqui,
" Utri mortis finis fato-destinatus sit.
Dixit, & in currum agnos posuit vir diis par : 310
Et ascendit ipse, ac lora traxit retrorsum;
Juxtáque eum Antenor perpulchrum ascendit currum.
Hi quidem iter revolventes ad Ilium redierunt.
Hector vero Priami filius & nobilis Ulysses
Locum quidem primùm dimensi sunt : deinde verò 315
Sortes in galeâ æreâ quassarunt ducturi,
Uter nempe prior emitteret æream hastam.
Populi interim supplicabant, diísque manus elevabant;
Sic & aliquis dicebat Achivorúmque, Trojanorúmque,
" Jupiter pater, qui inde ab Idâ imperas, gloriosissime, maxime, 320
" Uter horum factorum inter utrósque author-fuit,

" Hunc

" Hunc da interemptum descendere in domum Orci;
" Nobis verò rursus amicitiam & fœdera rata fieri.
Sic quidem dixerunt: concutiebat verò ingens, expedit-pugnam-ciens Hector,
Retrò aspiciens: Paridis autem citò sors exiliit. 325
Illi deinde consederunt secundùm ordines, ubi unicuique
Equi veloces, & varia arma jacebant.
Hic verò circa humeros induit arma pulchra
Nobilis Alexander, Helenæ maritus pulchras-comas-habentis.
Ocreas quidem primum circa tibias posuit 330
Pulchras, argenteis fibulis aptè junctas:
Tum posteà thoracem circa pectora induebat
Sui fratris Lycaonis; quadravit etenim ipsi: [ctum,
Porro circa humeros suspendit ensem argenteis-clavis-distin-
Æreum; at postea scutum magnúmque solidúmque: 335
Capiti verò forti galeam affabre-factam imposuit, [bat:
Setis equinis comantem; terribilitèr verò crista desuper nuta-
Sumpsit etiam robustam hastam, quæ ipsius manibus quadra-
. . bat.
Eodem utique modo Menelaus Mavortius arma induebat.
Illi postquam ex-utrâque acie armati sunt, 340
In medium Trojanorum & Achivorum processerunt,
Atrociter intuentes: stupor autem occupabat aspicientes
Tum Trojanos equorum-domitores, tum benè-ocreatos Achi-
Et propiùs steterunt dimenso in loco, [vos.
Quassantes hastas, sibi invicem irati. 345
Prior igitur Alexander emisit longam hastam,
Et feriit Atridæ scutum undique æquale,
Neque perrupit æs, reflexa est enim ei cuspis
In robusto scuto. At secundus impetum fecit ferro
Atrides Menelaus, precatus Jovem patrem, 350
" Jupiter rex, da ulcisci, qui me prior injuriâ affecit,
" Scelestum Alexandrum, & meis sub manibus doma;
" Ut quisque horrescat etiam posterorum hominum,
" Hospitem injuriâ afficere, qui benignitatem exhibuerit:
Dixit, & vibratam emisit longam hastam, 355
Et feriit Priamidæ scutum undique æquale.
Per scutum sanè penetravit lucidum rapida hasta,
Et per thoracem affabrè-factum infixa est:
E regione igitur juxta ile discidit tunicam 359
Hasta: ille verò inclinatus est, & evitavit mortem nigram.
Atrides autem educto ense argenteis-clavis-distincto,
Percussit attollens galeæ conum: super eo verò
In triáque & quatuor frusta disruptus excidit manu.

Atri-

Atrides igitur ejulavit, in latum cœlum suspiciens,
"Jupiter pater, nullus te deorum perniciosior alius: 365
"Certè speraveram me ulturum Alexandrum de injuriâ:
"Nunc autem mihi in manibus fractus est ensis; mihíque hasta
"Emissa est manibus irrita, neque sum assecutus ipsum.
Dixit, & irruens eum prehendit galeâ setis-equinis-densâ,
Trahebátque conversus ad benè ocreatos Achivos: 370
Præfocabat autem ipsum acu-pictum ligamen teneram sub gulam,
Quod ipsi sub mento lorum adstringebatur galeæ.
Et forte pertraxisset, & immensam tulisset gloriam,
Nisi citò sensisset Jovis filia Venus,
Quæ ipsi rupit lorum bovis vi occisi: 375
Inanis igitur galea simul sequebatur manum crassam.
Hanc tum heros ad bene ocreatos Achivos
Projecit contorquens, sustulerúntque amabiles socii.
Ille verò iterum irruit interficere cupiens
Hastâ æreâ: at hunc eripuit Venus 380
Facilè valdè, utpote dea: cooperuítque caligine multâ,
Collocavit etiam in thalamo suaveolenti, fragrante suffimentis,
Ipsaque Helenam vocatura abiit: hanc autem invenit
Turri in altâ; circumque Troades abunde erant:
Manu verò odorâ veste concussit prehensam: 385
Anui autem similis facta grandævæ allocuta est
Lanas-carpenti, quæ ipsi Lacedæmone habitanti
Concinnabat lanas pulchras, maximéque ipsam diligebat.
Huic se cum assimilaverat allocuta est Diva Venus,
"Huc veni: Alexander te vocat domum redire. 390
"Ille ipse in thalamo & tornatis lectis,
"Tum pulchritudine splendens, tum vestibus: neque dixeris
"Cum viro congressum-armis illum rediisse, sed ad choream
"Iturum, vel à choreâ modò cessantem sedere.
Sic dixit: huic utique animum in pectoribus commovit:
Veruntamen ut vidit deæ prepulchrum collum 396
Pectoráque desiderabilia, & oculos vibranti splendore coruscantes,
Expavit inde, verbaque fecit, dixítque,
"Improba, quid me his cupis decipere?
"An in aliquam me interius urbium bene habitatarum 400
"Abduces, vel Phrygiæ, vel Mæoniæ amabilis?
"Si quis tibi & illic amicus articulatè loquentium hominum.
"An quia nunc nobili Alexandro Menelaus
"Victo vult odiosam me domum abducere,

"Ideo

" Ideo jam nunc huc dolos struens advenisti? 405
" Sede apud ipsum profecta; deorum vero abrenuncia vias:
" Neque unquam tuis pedibus revertaris in Coelum,
" Sed semper juxta illum ærumnas perfer, & ipsum serva,
" Donec te vel uxorem fecerit, vel saltem ancillam.
" Illuc autem ego non ibo, reprehensu dignum enim esset, 410
" Illius ornatura lectum: enimvero Troades me post illa
" Omnes vituperabunt: sustineo verè dolores immensos animo.
Hanc irata allocuta est diva Venus,
" Ne me irrites, misera; nè irata te deseram,
" Tantum verò te odio habeam, quantùm jam mirificè amavi:
" In medióque utrorúmque struam odia perniciosa 415
" Trojanorum & Danaorum: tu verò malo fato pereas.
Sic dixit: timuit verò Helena Jove prognata;
Et ivit cooperta velo candido splendido
Tacitè: omnésque Troadas latuit: præibat enim Dea. 420
Hæ verò ubi in Alexandri domum pulchram venerunt,
Ancillæ deindè velocitèr ad munera convertebantur,
Ipsa autem in altum thalamum ascendit nobilissima mulierum,
Huic sellam prehensam amans-risum Venus,
Ex adverso Alexandri dea deposuit ferens: 425
Ibi sedit Helena, filia Jovis Ægiochi,
Oculis aversis: virúmque objurgavit *hac* oratione,
" Venisti ex bello: utinam illic periisses,
" A viro interfectus forti, qui meus prior maritus erat.
" Certè quidem anteà gloriabaris bellicoso Menelao, 430
" Viribus tuis & manibus, & hastâ, *te* præstantiorem esse:
" Sed vade nunc provoca bellicosum Menelaum
" Rursus pugnare contrà. Sed ego te
" Cessare moneo, neque flavum Menelaum
" Contrà bellum bellare, & pugnare 435
" Temerè; nè forte ab ipso hastâ interfectus sis.
Hanc Paris verbis respondens est allocutus,
" Nè meum, mulier, acerbis opprobriis animum incessas.
" Nunc etenim Menelaus vicit cum Minervâ:
" Illum vicissim ego; nam Dii adsunt & nobis. 440
" Sed age in gratiam redeamus concumbentes:
" Non enim unquam me sic amor mentem complexus est,
" Nè tunc quidem, quando te pridem Lacedæmone ex amabili
" Navigabam raptâ in transeuntibus pontum navibus,
" Insulâ vero in Cranaë mistus sum amore & concubitu: 445
" Sicut te nunc amo, & me dulce desiderium capit.
Dixit, & præibat in lectum ascendens, simúlq; sequebatur uxor:
Hi quidem in perforatis cubuerunt lectis.
Atrides verò per turbam vagabatur, feræ similis, 450
Sicubi

Sicubi conspicaretur Alexandrum divinâ formâ præditum.
Verùm nullus poterat Trojanorum inclytorúmque auxiliatorum
Ostendere Alexandrum tunc bellicoso Menelao.
Nec enim propter amicitiam abscondissent, si quis vidisset:
Æquè enim ipsis omnibus odio erat atque mors nigra.
Inter hos autem locutus est rex virorum Agamemnon, 455
Audite me, Trojani, & Dardani, & auxiliatores;
" Victoria quidem manifesta est bellicosi Menelai:
" Vos igitur Argivam Helenam & opes cum ipsâ
" Reddite, & mulctam persolvite, quam oportet,
" Quæque & futuris hominibus memoretur. 460
Sic dixit Atrides: comprobabant autem ceteri Achivi.

ILIADIS LIB. IV.

DII interim apud Jovem sedentes consultabant
Aureo in pavimento; inter hos verò veneranda Hebe
Nectar ministrabat; illique aureis poculis
Excipiebant alter alterum, Trojanorum urbem aspicientes.
Continuo conabatur Saturnius irritare Junonem, 5
Mordacibus verbis per comparationem verba faciens,
" Duæ quidem Menelao adjutrices sunt dearum,
" Junóque Argiva, & auxiliatrix potens Minerva:
" Sed enim ipsæ seorsum sedentes, aspicientes
" Oblectantur: illi verò risum amans Venus 10
" Semper adest, & ab ipso fata repellit:
" Et nunc conservavit putantem *se* moriturum.
" Sed victoria quidem bellicosi Menelai:
" Nos igitur consultemus, quem statum habituræ sint hæ res:
" An rursus bellumque perniciosum & certamen grave 15
" Excitemus, vel amicitiam inter utrosque conciliemus.
" Quod si æquè hoc omnibus gratum & jucundum sit,
" Omninò utique habitetur urbs Priami Regis,
" Retrò autem Argivam Helenam Menelaus abducat,
Sic dixit: Compressis verò labris gemebant Minervaque & [Juno:
Propinquæ hæ sedebant, maláque Trojanis cogitabant. 20
Minerva quidem tacita erat, neque quicquam dixit,
Irata Jovi patri, ira etenim ipsam atrox tenebat:
Juno verò non continuit in pectore iram, sed respondit,

" Gravissime Saturnie, quale verbum dixisti? 25
" Quomodo vis vanum reddere laborem, & sine fructu
" Sudorem, quem sudavi cum labore? defatigati sunt & mihi equi
" Copias cogenti, Priamo mala, ejusque filiis.
" Fac: at nequaquam omnes comprobamus dii ceteri.
Huic valde indignatus respondit nubes-cogens Jupiter, 30
" Improba, quæ tibi Priamus Priamíque filii
" Tanta mala faciunt, quòd incessanter cupis
" Illi evertere bene-ædificatam urbem?
" Quod si tu, ingressa portas & muros altos,
" Crudum vores Priamum Priamíque filios, 35
" Ceterósque Trojanos, tunc fortasse iram saturaveris.
" Fac, quomodo vis; nè hæc contentio posthac
" Tibi & mihi magna concertatio inter utrosque sit.
" Aliud autem tibi dicam, tu verò in præcordiis repone tuis;
" Si quando & ego cupiens urbem excindere 40
" Quam volo, ubi tibi dilecti homines nati sunt,
" Nè moreris meam iram, sed me permittas:
" Etenim ego tibi [*urbem*] dedi volens invito animo:
" Quæ enim sub sole & cœlo stellifero
" Habitantur urbes terrestrium hominum, 45
" Harum à me maximè ex animo honorabatur Ilium sacrum
" Et Priamus & populus hastæ-fraxineæ-periti Priami.
" Non enim mihi unquam altare carebat epulis convenientibus,
" Libationéque, nidoréque: hunc enim sortiti sumus honorem
Huic respondit deinde bovinis oculis veneranda Juno, [nos.
" Certè mihi tres quidem multò dilectissimæ sunt urbes, 50.
" Argósque, Spartáque, & latas-vias-habens Mycene:
" Has excinde, quando tibi invisæ fuerint animo:
" Has non ego propugno, nec invideo *tibi*.
" Quamvis enim inviderem & non sinerem excindere, 55
" Nihil profecerim invidendo: quoniam multò potentior es.
" Sed oportet & meum facere laborem non irritum:
" Nam & ego dea sum, genus autem mihi inde, unde tibi:
" Et me maximè venerandam genuit Saturnus versutus,
" Utrumque, tum quod ad genus, tum quod tua conjunx 60
" Vocor: at tu inter omnes immortales regnas.
" Verum enimvero in his quidem concedemus *nos* inter nos,
" Tibi quidem ego, tu autem mihi: nam sequentur dii ceteri
" Immortales. Tu verò ocyùs Minervæ manda,
" Ire in Trojanorum & Achivorum pugnam gravem, 65
" Conarique, ut Trojani gloriâ elatos Achivos
" Incipiant priores præter fœdera lædere.
Sic dixit, neque non paruit pater hominum & deorum:
Protinùs Minervam verbis alatis allocutus est,

" Citò

:ò admodum ad exercitum vade, ad Trojanos & Achivos,
›nare, ut Trojani gloriâ-elatos Achivos
›iant priores præter fœdera lædere.
fatus, instigavit anteà propensam Minervam:
lit verò ab Olympi verticibus impetu facto.
ı autem stellam mittit Saturni filius versuti, 75
ıtis portentum, aut exercitui lato populorum,
dam, unde multæ scintillæ emittuntur:
nilis impetu ferebatur in terram Pallas Minerva,
que in medium: at stupor tenebat aspicientes,
ojanos equorum domitores, quàm benè ocreatos Achivos.
› aliquis loquebatur intuitus in propinquum alium, 80
nè rursus bellum perniciosum & pugna gravis
vel amicitiam inter utrosque statuit
er, qui inter homines arbiter belli est.
ıtique aliquis dicebat Achivorúmque Trojanorúmque. 85
ò viro similis Trojanorum subiit multitudinem,
:o Antenoridæ, forti bellatori,
ım deo-similem quærens, sicubi inveniret.
Lycaonis filium laudatúmque fortémque
n: circáque ipsum fortes ordines clypeatorum 90
n, qui ipsum secuti fuerant ab Æsepi fluentis:
gitur stans verbis alatis allocuta est,
unquid mihi parueris, Lycaonis fili bellicose?
:res utique Menelao immittere velocem sagittam?
ımnibus utique Trojanis gratiam & gloriam ferres, 95
omnes verò maximè ab Alexandro rege:
ıo profectò imprimis splendida dona ferres,
derit Menelaum, Mavortium Atrei filium,
telo domitum, rogum conscendentem tristem.
age sagitta-pete Menelaum gloriâ sublimem; 100
: autem Apollini genito in Lyciâ, arcu-inclyto, [ben,
ɔrum primogenitorum sacrificaturum inclytam hecatom-
ıum reversum sacræ in urbem Zeleæ.
ixit Minerva, & huic animo dementi persuasit.
eduxit arcum perpolitum, [*factum ex*] salaci capro 105
, quem quondam ipse, sub pectore consecutus,
exeuntem excipiens in insidiis,
erat in pectus: hic itaque supinus cecidit in petram.
cornua ex capite sexdecim-palmorum nata erant: 109
hæc quidem elaborans-cornuum politor aptaverat faber,
ıque cùm recte levigâsset, aureum imposuit apicem:
c quidem scitè deposuit, cùm tetendisset, ad terram
.ns: antè autem scuta tenebant strenui socii,

Nè prius consurgerent in eum Mavortii filii Achivorum,
Quàm percussus esset Menelaus Mavortius, propugnator Achivorum. 115
Ille itaque detraxit operculum pharetræ; exemítque sagittam
Nondum-in-quenquam-conjectam, pennatam, profundorum fulcrum dolorum;
Statímque ad nervum aptavit acerbam sagittam,
Vovítque Apollini in-Lycia-genito, arcu-inclyto, 119
Agnorum primogenitorum *se* sacrificaturum inclytam hecatombem,
Domum reversum sacræ in urbem Zeleæ.
Traxit igitur simul crenas sagittæ prehensas & nervos bovinos:
Nervum quidem mammæ admovit, arcui autem ferrum.
Sed postquam rotundum magnum arcum tetendit,
Stridorem dedit arcus, nervus autem valde sonuit, salitque sagitta
Acutam-habens-cuspidem, in turbam advolare cupiens: 126
Neque tui, Menelaë, dii beati obliti sunt
Immortales, primáque Jovis filia prædatrix,
Quæ ante stans, sagittam mortiferam repressit:
Hæc verò tantum inhibuit à corpore, ut cùm mater 130
A filio prohibet muscam, quandò dulci sopitus est somno.
Ipsa verò *eò* direxit, ubi baltei annuli
Aurei constringebant *id*, & duplex occurrebat thorax:
Incidit itaque in balteum benè-aptatum acerba sagitta.
Et per balteum quidem adacta est affabrè-factum, 135
Et per thoracem artificiosè-factum infixa est,
Laminámque, quam portabat tutamen corporis, septum telorum,
Quæ ipsum plurimum juvit, perforavit tamen & ipsam:
Summam insupèr sagitta perstrinxit cutem viri;
Statímque fluxit sanguis purpureus ex vulnere. 140
Veluti quando aliqua ebur mulier purpurâ tinxerit
Mæonia, vel Caria, maxillare ut sit equorum:
Jacet autem in thalamo, multíque ipsum optârunt
Equites gestare: Regi verò est repositum ornamento,
Utrunque, ornatúsque equo, equitísque gloria: 145
Talia tibi, Menelaë, infecta sunt cruore femora
Speciosa, suræque, & malleoli pulchri inferius.
Cohorruit deindè rex virorum Agamemnon,
Ut vidit atrum sanguinem defluentem ex vulnere:
Cohorruit autem & ipse bellicosus Menelaus. 150
Ut autem vidit nervúmque & *sagitta* hamos extra existentes,
Iterum ei animus in pectoribus collectus est.
Inter hos graviter suspirans locutus est rex Agamemnon,
Manu tenens Menelaum; adgemebántque Socii.
" Chare frater, in mortem ergo tibi fœdera percussi,

" Solum

" Solum cum objeci pro Achivis cum Trojanis pugnare:
" Atque ita te vulnerârunt Trojani, & fœdera firma conculcârunt.
" At nullo modo irritum erit fœdus, sanguísque agnorum,
" Libaminaque mero-facta, & dextræ, quibus fisi sumus.
" Nam etiamsi non protinus Olympius perfecerit,
" Attamen tandem aliquando perficiet; & magno luent,
" Cum propriis capitibus, uxoribúsque & filiis.
" Benè enim ego hoc scio mente & animo,
" Erit dies, cum aliquando peribit Ilium sacrum,
" Et Priamus, & populus hastæ-fraxineæ-periti Priami. 165
" Jupiter etenim ipsis Saturnius, in excelso sedens, *in* æthere [habitans,
" Ipse incutiet nigrantem Ægida omnibus,
" Ob hanc fraudem iratus. Hæc quidem erunt non irrita:
" Sed mihi gravis dolor tui causâ erit, Menelae,
" Si moriaris, & fatum adimpleveris vitæ: 170
" Et summâ tum ignominiâ notatus charum Argos repetam.
" Statim enim recordabuntur Achivi patriæ terræ,
" Gloriam verò Priamo & Trojanis relinquemus,
" Argivam Helenam: tuî autem ossa putrefaciet terra
" Jacentis in Troja, super bello non ad finem perducto: 175
" Et aliquis sic dicet Trojanorum ferocientium,
" Sepulchro insultans Menelai gloriâ sublimis,
" Utinam sic in omnibus iram expleat Agamemnon,
" Sicut & nunc incassùm exercitum duxit huc Achivorum:
" Et jam rediit domum dilectam in patriam terram, 180
" Cum vacuis navibus, relicto strenuo Menelao:
" Sic aliquando aliquis dicet; tunc mihi dehiscat latùm [terra.
Hunc confirmans allocutus est flavus Menelaus,
" Bono sis animo, neque dum terrefacias copias Achivorum:
" Non in lethali [*loco*] fixa est sagitta, sed antè 185
" Tutatus est balteus varius, & subter
" Cinctúsque & lamina, quam ærarii fecerunt fabri.
Hunc respondens allocutus est rex Agamemnon,
" Utinam verò ita sit, dilecte ô Menelae:
" Vulnus autem medicus tractabit, & adhibebit 190
" Medicamina, quæ sedent profundos dolores.
Dixit, & Talthybium, divinum præconem, allocutus est,
" Talthybi, quàm citissimè Machaonem huc accerse
" Virum, Æsculapii filium laudatissimi medici,
" Ut videat Menelaum mavortium, ducem Achivorum, 195
" Quem aliquis missâ sagittâ vulneravit, arcuum peritus,
" E Trojanis, seu Lyciis: *quod* illi quidem gloria, nobis verò luctus. [visset:
Sic dixit; neque ei præco immorigerus fuit, quum audi-

Perrexit etenim ire per copias Achivorum ære-loricatorum;
Circumspiciendo-quærens heroem Machaonem: illum verò vidit 200
Stantem; circumque ipsum fortes ordines clypeatorum
Militum, qui ipsum secuti sunt Triccâ ex equorum-altrice.
Propè igitur stans verbis alatis allocutus est,
" Veni age, Æsculapiada; vocat rex Agamemnon,
" Ut videas Menelaum mavortium, Atrei filium, 205
" Quem aliquis sagittâ missâ vulneravit, arcuum peritus,
" E Trojanis, seu Lyciis: *quod* illi quidem gloria, nobis autem luctus.
Sic dixit; huic verò animum in pectoribus commovit:
Perrexerunt igitur ire per turbam & exercitum latum Achivorum:
Sed quum jam pervenissent, ubi flavus Menelaus 210
Vulneratus fuerat, & circum ipsum congregati erant quique præstantissimi,
Coronâ factâ, ille verò in mediis stabat æqualis Deo vir:
Protinus è balteo benè aptato extraxit sagittam:
Ea dum extraheretur, retrò curvati sunt acuti hami:
Solvit itaque ipsi balteum variegatum, & subtus 215
Cinctumque, & laminam, quam ærarii fecerant fabri.
Verùm ubi inspexerat vulnus, quo inciderat acerba sagitta,
Sanguine exucto, lenia medicamenta peritus
Inspersit, quæ suo quondam patri amicus præbuit Chiron.
Dum hi occupati erant circa bello strenuum Menelaum,
Interim Trojanorum ordines irruerunt clypeatorum: 221
Hi etenim rursus arma induerunt, & revocârunt-desiderium pugnæ.
Tunc non dormitantem vidisses Agamemnona nobilem,
Neque trepidantem, neque detrectantem pugnare;
Sed valde properantem in pugnam viros nobilitantem. 225
Equos quidem dimisit & currus varios ære:
Et hos quidem minister seorsum tenebat anhelantes
Eurymedon, filius Ptolemæi Piraidæ:
Huic plurimùm mandavit prope se [*currus*] tenere, si quando ipsum
Per membra occuparet defatigatio, multos obeuntem & imperitantem: 230
Ipse verò pedester existens obiens lustrabat ordines virorum:
Et quos quidem properantes videret Danaorum pernicium equitum,
His apprimè animum addebat astans verbis,
" Argivi, ne quid remittatis de impetuosâ fortitudine:
" Non enim mendacibus pater Jupiter erit auxiliator: 235

" Sed

" Sed qui priores præter fœdera damno affecerunt,
" Horum certe ipsorum tenera corpora vultures vorabunt:
" Nos verò uxorésque dilectas, & infantes liberos
" Ducemus in navibus, postquam urbem ceperimus.
Quos verò detrectantes videret triste bellum, 240
Eos valde objurgabat iratis verbis,
" Argivi, sagittis destinati, probro digni, nonne vos pudet?
" Curnam sic statis stupidi, sicut hinnuli?
" Qui postquam fessi sunt, per magnum campum currentes,
" Stant, nec aliquod ipsis in præcordiis est robur: 245
" Sic vos statis stupidi, neque pugnatis.
" An expectatis Trojanos propiùs venire, ubi naves
" Subductæ sunt pulchras-puppes-habentes, cani in littore maris,
" Ut cognoscatis, an vos manu protegat Saturnius?
Sic is imperitans obibat ordines virorum. 250
Venit igitur ad Cretenses, iens per catervas virorum:
Et hi circum Idomeneum bellicosum armabantur:
Idomeneus quidem, in primâ acie *erat* apro similis robore,
At Meriones ei extremas incitabat phalangas.
Hos ergò conspicatus lætatus est rex virorum Agamemnon,
Ac protinus Idomeneum sic allocutus est blandis *verbis*,
" Idomeneu, te quidem honoro præ Danais pernicibus-equitibus,
" Tum in bello, tum alio quolibet in opere,
" Tum etiam in convivio, quando honorarium nigrum vinum
" Argivorum proceres in crateribus miscent. 260
" Nam etsi cæteri comantes Achivi semper
" Portionibus certis bibunt, tuum tamen plenum poculum
" Stat, sicut mihi meum; ut, bibas, quando animus jusserit.
" Sed propera in bellum; qualis anteà gloriabaris esse.
Hunc porro Idomeneus, Cretensium dux, contrà *sic* est allocutus, 265
" Atrida, valde quidem tibi ego charus socius
" Ero, sicut primùm promisi & annui:
" Verùm alios hortare comantes Achivos;
" Ut quamprimùm pugnemus: quoniam fœdera confuderunt
" Trojani; his utique mors & dolores in futurum 270
" Erunt, quoniam priores contra fœdera damnum intulerunt.
Sic dixit, Atrides verò præteribat lætus corde.
Venitque ad Ajaces iens per catervas virorum:
Hi verò armabantur; simúlque nimbus sequebatur peditum.
Sicut autem quando à speculâ vidit nubem pastorius vir 275
Venientem per mare à Zephyri flatu,
Eíque, stanti procul, nigra, ceu pix,

Apparet veniens per mare, ducítque multum turbinis-procel-
Cohorrétque visâ, subque speluncam cogit pecudes: [losi:
Tales simul cum Ajacibus velocium-in-bello juvenum 280
Hostile in prœlium densæ movebantur phalanges,
Fuscæ, scutísque & hastis horrentes.
Eisque lætatus est visis rex Agamemnon,
Et ipsos conceptâ voce verbis alatis est allocutus,
" Ajaces, Argivorum duces ære-loricatorum, 285
" Vobis equidem, nec enim convenit, populos incitare, non
præcipio:
" Nam vos ipsi valde populum instigatis ad fortitèr pugnandum.
" Utinam enim, ô Jupitérque pater, & Minerva, & Apollo,
" Talis omnibus animus in pectoribus esset:
" Sic citò caderet urbs Priami regis, 290
" Manibus nostris captáque excisáque.
Sic fatus, hos quidem reliquit illic, ivit autem ad alios:
Ubi ille Nestorem invenit, argutum Pyliorum oratorem,
Suos socios ordinantem, & hortantem ad pugnandum;
Circa magnum Pelagonta, Alastoráque, Chromiúmque, 295
Hæmonáque principem, Biantémque, pastorem populorum:
Equites quidem primùm cum equis & curribus;
Pedites autem à tergo constituit multósque strenuósque,
Vallum ut essent belli: ignavos vero in medium coëgit;
Ut etiam non volens quis necessitate pugnaret. 300
Equitibus quidem primùm mandata dabat: hos enim jussit
Suos equos continere, neque turbatis ordinibus versari in
" Neve quis equitandi-peritiâ & robore fretus, [turbâ.
" Solus ante alios sit nimis cupidus cum Trojanis pugnandi,
" Neque retrocedat: imbecilliores enim eritis. 305
" Quicunque autem vir à suo curru ad alium currum venerit,
" Hastam porrectam extendat: quoniam multo melius sic.
" Sic & veteres urbes & muros evertebant,
" Hanc mentem & animum in pectoribus habentes. 309
Ita senex adhortabatur, dudum rei militaris benè peritus:
Et eum quidem lætatus est cùm vidisset rex Agamemnon,
Et ipsum voce conceptâ verbis alatis est allocutus,
" O senex, utinam, sicut animus *est* in pectoribus tuis,
" Sic te genua sequerentur, robúrque tibi firmum esset.
" Verum te senectus atterit omnibus æque molesta: utinam
quis 315
" Virorum alius *eam* haberet, túque in numero juvenum esses.
Huic respondit deinde Gerenius eques Nestor,
" Atrida, valde quidem ego vellem & ipse
" Sic esse, ut quando nobilem Ereuthalionem interfeci:

" Verum

" Verum nunquam simul omnia dii dederunt hominibus: 320
" Si tunc juvenis eram, nunc vice versâ me senectus invadit.
" Verumtamen & sic equitibus interero, & adhortabor
" Consilio & verbis: hoc enim munus est senum.
" Hastas autem vibrabunt juniores, qui me
" Minores natu sunt, confidúntque robore. 325
Sic dixit: Atrides verò præteribat, lætus corde.
Invenit filium Petei Menestheum equitandi peritum
Stantem; circúmque Athenienses belli periti:
Verum propè stabat consultus Ulysses;
Juxtáque, Cephallenûm circùm ordines non imbecilli 330
Stabant: nondum enim horum audierat multitudo prælii sonum.
Sed nuper concitatæ movebantur phalanges
Trojanorúmque equûm domitorum & Achivorum: hi vero expectantes
Stabant, quando phalanx Achivorum alia in *hostes* vadens,
In Trojanos impetum faceret, & inciperent prœlium. 335
Hos itaque conspicatus objurgavit rex virorum Agamemnon,
Et ipsos voce conceptâ verbis alatis est allocutus,
" O fili Petei, Jovis alumni regis,
" Et tu, malis dolis instructe, astute,
" Cur trepidantes absistitis, & expectatis alios? 340
" Vos quidem conveniebat inter primos existentes
" Consistere, & pugnæ ardenti occurrere.
" Etenim primi ad convivium vocamini à me,
" Quando convivium proceribus paramus Achivi:
" Ibi juvat assatas carnes edere, & pocula 345
" Vini bibere suavis, quoad usque placuerit:
" Nunc vero libenter videretis, etiam si decem phalanges Achivorum
" Vos ante pugnarent sævo ferro.
Hunc torvè intuitus allocutus est consultus Ulysses,
" Atrida, quale te verbum fugit ex septo dentium? 350
" Quomodo dicis in bello remissos *nos* esse? Quando Achivi
" In Trojanos equorum domitores cieamus acre prœlium,
" Videbis, si volueris, sique tibi hæc curæ fuerint,
" Telemachi dilectum patrem inter primos pugnatores versantem
" Trojanorum equûm domitorum: tu autem hæc ventosè dicis. 355
Hunc subridens allocutus est rex Agamemnon,
Ut sensit iratum, contrarióque ille sumpsit sermonem,
" Generose Laertiade, solertissime Ulysse,
" Neque te objurgo magnoperè, neque hortor.
" Novi enim, quòd tibi animus in pectoribus tuis 360

" Benigna consilia cognita tenet: eadem enim sentis, quæ &
  " ego. [nunc
" Quin abi: hæc autem in posterum componemus, si quid male
" Dictum est: hæc omnia dii irrita faciant.
Sic locutus, hos quidem reliquit illic, ivítque ad alios:
Invenit verò Tydei filium magnanimum Diomedem, 365
Stantem inter equos & currus bene-compactos.
Juxtáque ipsum stabat Sthenelus, Capanei filius.
Et hunc quidem objurgavit conspicatus rex Agamemnon,
Et ipsum voce conceptâ verbis alatis allocutus est,
" Eheu, Tydei fili bellicosi equûm-domitoris, 370
" Cur trepidas? cur & circumspicis belli semitas?
" At non Tydeo ita placebat trepidare,
" Sed longe ante dilectos socios contra hostes dimicare:
" Sicut dixerunt, qui eum viderunt laborantem: non enim ego
" Obvius fui, neque vidi: aliis verò *eum* dicunt præstitisse.
" Certè enim sine bello intravit Mycenas 376
" Hospes, cum deo-pari Polynice, copias cogens,
" Qui tunc castra posituri erant sacra ad mœnia Thebes,
" Et valde supplicabant, ut darent inclytos auxiliatores:
" Illi itaque volebant dare, & probabant, sicut hortabantur.
" Verùm Jupiter avertit, sinistra prodigia ostendens. 381
" Hi ergò postquam abierant, & in viâ progressi fuerant,
" Ad Asopum venerunt juncosum, herbosum:
" Tum utique legatum Tydeum miserunt Achivi.
" Ille verò abiit, multósque invenit Cadméos 385
" Convivantes in domo violentiæ Eteocleæ.
" Tunc non, licet hospes esset, agitator-equûm Tydeus
" Pavebat, solus existens multos inter Cadméos:
" Quin ad certandum provocabat; & quemlibet vincebat
" Facile: talis ei auxiliatrix erat Minerva. 390
" Illi verò irati Cadméi, stimulatores equorum,
" Reverterti ei densas insidias locaverunt ducentes,
" Juvenes quinquaginta; duóque ductores erant,
" Mæon Hæmonides, similis immortalibus,
" Filiúsque Autophoni, in-pugnâ-stabilis Lycophontes, 395
" Tydeus tamen & his duram mortem intulit:
" Omnes interfecit, unum tantùm solum dimisit domum redire:
" Mæonem utique dimisit, Deorum signis parens.
" Talis erat Tydeus Ætolus: sed filium
" Generavit, se ipso inferiorem pugnâ, ac facundiâ præstantiorem. 400
Sic dixit: huic nihil respondit fortis Diomedes,
Reveritus regis increpationem venerandi:
Huic verò filius Capanei respondit inclyti,

" Atri-

" Atrida, nè mentiaris, sciens verè loqui:
" Nos quidem patribus longè fortiores gloriamur esse: 405
" Nos etiam Thebes sedem cepimus septem-portas habentis,
" Paucioribus copiis ductis sub murum Marti-sacrum,
" Freti signis deorum & Jovis auxilio:
" Illi autem suâ vecordiâ perierunt.
" Quare nè mihi patres unquam in simili ponas honore. 410
Hunc torvè intuitus allocutus est fortis Diomedes,
" O mi [*Sthenele,*] tacitus sede, meóque pare sermoni.
" Non ego succenseo Agamemnoni, pastori populorum,
" Cohortanti ad pugnandum benè-ocreatos Achivos:
" Hunc etenim gloria simul sequetur, si Achivi 415
" Trojanos debellârint, ceperíntque Ilium sacrum;
" Huic verò vice versâ ingens luctus, Achivis cæsis:
" Verùm age, & nos cogitemus de impetuosâ fortitudine.
Dixit, & de curru cum armis desiliit in terram:
Terribilitèr autem sonuit æs circa pectora regis, 420
Qui concitus ferebatur: vel fortissimum virum metus corripuisset.
Ut vero quandò in littore multisono fluctus maris
Concitatur unus super alium, Zephyro submovente;
In alto quidem primùm attollitur, sed posteà
Ad terram fractus vehementer fremit, quin & circa promontoria 425
Tumidus fastigiatur, expuítque maris spumam:
Sic tunc confertæ Danaorum movebantur phalanges
Indesinentèr ad pugnam: imperabat autem suis unusquisque
Ducum: cæteri verò taciti ibant, (neque dixisses
Tantas copias sequi habentes in pectoribus vocem) 430
Silentio reveriti ductores: at circum omnes
Arma varia splendebant, quibus induti procedebant ordine.
Verùm Trojani [*erant,*] perinde ac oves locupletis viri in caulâ
Innumeræ stant, dum mulgentur lac album,
Magno sonitu balantes, auditâ voce agnorum: 435
Sic Trojanorum fremitus per exercitum latum est excitatus.
Nec enim omnium erat una vociferatio, nec una vox,
Sed lingua mista erat, è multis nempè locis convocati fuerant homines.
Instigabat verò hos quidem Mars, illos autem cæsiis-oculis Minerva,
Terrórque & Fuga, & Discordia insatiabiliter furens, [nerva,
Martis homicidæ soror, sociáque, 441
Quæ parva quidem primum attollitur, sed postea
Cœlo condit caput, & solo ingreditur:
Quæ ipsis & tunc litem utrinque perniciosam injecit in medium,
Gradiens per turbam, augens gemitum virorum. 445
Hi, quandò jam in locum unum coëuntes venerant,

Com-

Commiserunt scuta, unáque hastas & robora virorum
Æreis-thoracibus-indutorum: clypei verò umbones habentes
Appropinquabant invicem, multúsque tumultus coortus est.
Tum verò simul ejulatus & jactantia erat virorum, 450
Perdentium, & pereuntium: fluebat etenim sanguine terra.
Ut verò quando torrentes fluvii, de montibus fluentes,
In convallem conferunt cum-impetu-delatas aquas,
Scatebris ex magnis, concavum intra alveum voraginis,
Horum utique procul fragorem in montibus audit pastor:
Sic iis commistis oriebatur clamórque timórque, 456
Primus vero Antilochus Trojanorum interfecit virum armatum,
Strenuum in primâ acie, Thalysiadem Echepolum,
Quem quidem percussit primus galeæ in conum setis-equinis-
Inque frontem fixit; penetravit adeòque os intra [densæ,
Cuspis ærea: eum verò tenebræ oculos operuerunt, 461
Cecidítque, sicut quando turris, in forti pugnâ.
Hunc itaque prostratum pedibus prehendit rex Elephenor
Chalcodontiades, magnanimorum princeps Abantum:
Trahebátque extra tela cupidus, ut quamprimùm 465
Arma prædaretur: brevis verò ei fecit *iste* conatus.
Cadaver enim trahentem conspicatus magnanimus Agenor,
Latera, quæ ei inclinato à clypeo, denudabantur,
Vulneravit hastili ærato, solvítque membra.
Itaque eum reliquit animus; super eum verò pugna coorta est
Ardua Trojanorum & Achivorum: hi etenim, lupi sicut, 471
Invicem irruerunt; vírque virum manu occidebat.
Tunc percussit Anthemionis filium Telamonius Ajax
Cœlibem, florentem, Simoisium: quem olim mater
Ab Idâ descendens, ad ripas Simoentis 475
Peperit, cùm parentes simul secuta esset, pecus ut videret:
Propterea ipsum vocabant Simoisium: neque parentibus
Nutritia caris reddidit, brevis enim ei ætas
Fuit, ab Ajace magnanimo lanceâ domito.
Primum enim ipsum venientem percussit in pectore, ad mam-
mam 480
Dexteram: ex adverso autem per humerum ærea hasta
Ivit: hic igitur in pulvere humi decidit, ceu populus,
Quæ in irriguo loco paludis magnæ nata est
Lævis: quin & ei rami in summo [*vertice*] creverunt:
Quam quidem curruum fabricator micanti ferro 485
Excidit, ut curvaturam rotæ flectat ad pulchrum currum,
Et illa quidem arescens jacet fluvii ad ripas:
Talem sanè Anthemidem Simoisium interfectum spoliavit
Ajax generosus. In hunc autem Antiphus indutus-varium-
thoracem

Priami-

les per turbam jaculatus est acutâ hastâ : 490
quidem aberravit; at Leucum, Ulyssis fidum socium,
it in inguine, cadaver aliorsùm trahentem :
: itaque juxta ipsum, cadaver autem ei excidit manu.
ıc Ulysses valdè animo interfectum iratus est :
ergò per primos pugnatores armatus corusco ære : 495
ıe valde propè cum accesserat, & jaculatus est hastâ
splendenti,
e oculis conversis: at Trojani retrocesserunt,
culante : ille tamen non irritum telum misit,
um Priami nothum percussit Democoonta,
Abydo venerat, ab equabus velocibus: 500
Ulysses ob socium iratus, percussit hastâ
pore : alterum verò per tempus penetravit
ærea. Illum adeò tenebræ oculos cooperuerunt :
em verò edidit cadens, & sonitum dedere arma super
ipsum :
rúntque primi pugnatores, & illustris Hector. 505
itaque altum clamârunt, trahebántque cadavera ;
ue proruperunt multò longius : at indignatus est Apollo,
gamo dispiciens ; Trojanósque adhortatus est inclamans,
uite, equûm-domitores Trojani, neque cedite pugnâ
ris ; quoniam non illis lapis *est* corpus, neque ferrum ;
s sustineat incidens corpora percussis : 511
neque Achilles, Thetidis filius pulchras-comas-habentis,
at, verùm ad naves iram cruciantem coquit.
ixit ab urbe terribilis Deus. Sed Achivos
it Jovis filia gloriosissima Tritonia, 515
us per turbam, ubi remittentes [*prælium*] vidisset.
Amaryncidem Diorem fatum implicavit :
i enim saxo percussus est ad malleolum aspero
ı dextrâ : percussit utique Thracum dux virorum
nbrasides, qui ex-Æno venerat. 520
adeò nervos & ossa lapis improbus
confregit : ille itaque supinus in pulvere
, ambabus manibus charis ad socios passis,
n expirans ; ille autem accurrit, qui percusserat,
vulneravítque hastâ ad umbilicum : at verò omnia 525
unt humi intestina : illúmque tenebræ oculos cooperuere.
erò Thoas Ætolus irruentem percussit hastâ
ore super mammam, fixa est autem in pulmone æs :
enim ad illum accessit Thoas, & validam hastam
t pectore, eduxítque ensem acutum : 530
e ventrem percussit medium, abstulítque animum.
ıa non exuit ; circumstabant enim socii,

Thraces

Thraces vertice-summo-comantes, longas hastas manibus tenentes,
Qui ipsum magnum licet existentem, & fortem & praeclarum,
Propulsarunt à se: is verò recedens vi repulsus est. 535
Sic hi duo in pulvere prope invicem extensi sunt,
Hic quidem, Thracum, ille verò, Epeorum aere-loricatorum,
Duces; multíque circum interfecti sunt & alii.
Tunc utique nemo pugnam reprehendisset interveniens,
Quisquis adhuc intactus & invulneratus acuto aere 540
Versaretur in medio, duceretque ipsum Pallas Minerva,
Manu prehensâ, ac telorum averteret impetum.
Multi enim Trojanorum & Achivorum die illo
Proni in pulvere propè inter se extensi sunt.

ILIADIS LIB. V.

TUM verò Tydidae Diomedi Pallas Minerva
Dedit robur & audaciam; ut conspicuus inter omnes
Argivos fieret, & famam bonam auferret.
Accendebat ei ex galeáque & clypeo indefessum ignem,
Stellae autumnali similem, quae maximè 5
Splendidè collucet lota in Oceano:
Talem ei ignem accendebat à capitéque & humeris;
Impulítque eum in medium, ubi plurimi tumultuabantur.
Erat verò quidam inter Trojanos Dares, locuples, inculpatus,
Sacerdos Vulcani; duóque ei filii erant, 10
Phegeus, Idaeúsque, pugnae benè periti omnis:
Hi semoti [*à suis,*] ei obvii proruerunt:
Hi quidem ab equis, ille verò à terrâ pugnam ciebat pedester.
Hi itaque quum jam propè erant in se mutuò vadentes,
Phegeus quidem prior emisit longam hastam, 15
Tydidae verò super humerum sinistrum venit cuspis
Hastae, nec percussit ipsum: posterior verò irruit hastâ
Tydides, hujus autem non irritum telum fugit è manu;
Sed percussit pectus inter mammas: deturbavítque de curru:
Idaeus igitur desiliit, relicto perpulchro curru, 20
Neque sustinuit protegere fratrem interfectum:
Nam nè ipse quidem effugisset mortem nigram:

Verùm

Verùm Vulcanus eripuit, servavítque caligine tectum,
Nè ei penitus senex tristis esset.
Equos igitur abductos magnanimi Tydei filius 25
Dedit sociis ut deducerent cavas ad naves.
Trojani verò magnanimi, ut viderunt filios Daretis,
Alterum quidem elapsum, alterum verò interfectum apud currus,
Omnibus perturbatus est animus. Verùm cæsiis oculis Minerva
Manu prehensum, verbis allocuta est impetuosum Martem, 30
" Mars, Mars, pernicies hominum, inquinate-cæde, muro-
" rum-eversor,
" An non jam Trojanos quidem sinemus & Achivos
" Pugnare, utris pater Jupiter gloriam præbuerit;
" Nos autem cedamus, & Jovis evitemus iram?
Sic fata, prœlio eduxit impetuosum Martem: 35
Hunc quidem postea sedere fecit in riposo Scamandro.
Trojanos interim in fugam-verterunt Danai; interfecítque virum quilibet
Ductorum: primus enim Rex virorum Agamemnon
Ducem Halizonum Hodium magnum ejecit è curru:
Primo enim verso-in-fugam in tergum hastam infixit 40
Humeros inter, pérque pectora trajecit:
Fragorem itaque edidit cadens, & sonitum dedere arma super ipsum.
Idomeneus autem Phæstum interfecit, Mæonii filium
Bori, qui ex Tarne glebosâ venerat:
Hunc quidem Idomeneus hastâ-inclytus longâ hastâ 45
Vulneravit, currum adscendentem, ad dextrum humerum:
Decidit ergò de curru, horrendáque ipsum caligo invasit:
Hunc quidem Idomenei spoliârunt famuli.
Filium autem Strophii Scamandrium, peritum venationis,
Atrides Menelaus interfecit hastâ acutâ, 50
Bonum venatorem: docuit enim Diana ipsa
Jaculari ferarum omne genus, quas nutrit in montibus sylva.
Verùm non ei tunc profuit Diana sagittis-gaudens,
Neque peritia-jaculandi-eminùs, quâ antea instructus erat:
Sed ipsum Atrides hastâ inclytus Menelaus 55
Ante se fugientem, in dorso vulneravit hastâ,
Humeros inter, pérque pectora trajecit.
Cecidit itaque pronus, sonitúmque dederunt arma super ipsum.
Meriones verò Phereclum interfecit, fabri filium
Harmonidæ, qui manibus sciebat artificiosa omnia 60
Fabricari; egregiè enim ipsum diligebat Pallas Minerva;
Qui etiam Alexandro fabricatas fuerat naves æquales,
Autores-malorum, quæ omnibus exitium Trojanis fuerunt,

Sibi-

Sibique ipsi: quoniam non deorum oracula intellexerat:
Hunc quidem Meriones, cum assecutus jam esset insequens, 65
Feriit clunem ad dextrum: illa verò penitùs
E regione juxta vesicam sub osse venit cuspis:
In genua itaque cecidit ejulans, mors enim ipsum circumtexit.
Pedæum verò interfecit Meges, Antenoris filium,
Qui nothus quidem erat, accuratè tamen educavit nobilis
Theano, 70
Æquè dilectis liberis, gratificans marito suo:
Hunc quidem Phylides hastâ-inclytus, prope cum venisset,
Feriit capitis ad occipitium acutâ hastâ:
E regione verò per dentes linguam subsecuit æs;
Cecidítque in pulvere, frigidúmque prehendit æs dentibus. 75
Eurypylus verò Euæmonides Hypsenora nobilem,
Filium magnanimi Dolopionis, qui Scamandri
Sacerdos factus fuerat, deíque instar honorabatur à populo:
Hunc quidem Eurypylus, Euæmonis præclarus filius,
Ante se fugientem cursu insecutus percussit in humero, 80
Ense impetu facto: abscidítque manum gravem,
Sanguinolenta verò manus in campo cecidit: hunc autem ocu-
Occupavit purpurea mors & fatum violentum. [los
Sic hi quidem laborabant per acre prœlium.
Tydidem intereà non agnovisses, utris interesset, 85
An cum Trojanis versaretur, an cum Achivis:
Furibundus enim ferebatur per campum, fluvio inundanti similis,
Torrenti, qui velocitèr fluens dissipat pontes:
Quem neque pontes muniti reprimunt,
Neque septa retinent camporum perquàm virentium, 90
Venientem derepentè, quandò ingruerit Jovis imber:
Multæ itaque ab ipso segetes dejectæ sunt lætæ juvenum.
Sic à Tydide densæ turbabantur phalanges
Trojanorum, nec ipsum sustinebant, multi licèt existentes.
Hunc igitur postquam vidit Lycaonis præclarus filius 95
Furibundè ruentem per campum, ante se turbantem phalangas,
Illicò contra Tydidem intendebat incurvos arcus,
Et percussit irruentem, assecutus ad dextrum humerum
Thoracis cavitatem: pervolavit autem acerba sagitta,
Atque in oppositam partem perrupit: fœdabatur itaque san-
guine thorax: 100
Super hoc altum clamavit Lycaonis clarus filius,
"Ingruite, Trojani magnanimi, stimulatores equorum:
"Vulneratus est enim fortissimus Achivorum: nec ipsum au-
"Diù toleraturum acrem sagittam, si verè me [tumo
"Movit rex, Jovis filius, proficiscentem ex-Lyciâ. 105
Sic dixit jactabundus. Hunc verò non sagitta velox interfecit,

Sed

o pede ante equos & currus
: Sthenelum allocutus est, Capaneïum filium,
›era, suavissime Capaneïade, descende de curru;
hi ex humero trahas acerbam sagittam. 110
tit; Sthenelúsque de curru desiliit in terram; [ro:
ns, sagittam velocem penitùs-trajectam extraxit hume-
autem ejaculabatur *se* per tortilem annulis tunicam.
rò vota concepit pugnâ strenuus Diomedes,
i me, Jovis Ægiochi filia, indomita: 115
uam mihi & patri favens astitisti,
ti in pugnâ, nunc rursus mihi fave, Minerva:
da me virum in manibus habere, & *eum* intra impe-
m hastæ venire,
e percussit præveniens, & gloriatur, neque me dicit
mpliùs visurum splendidum lumen Solis. 120
it precans; eum verò exaudivit Pallas Minerva,
ıbra fecit levia, pedes, & manus desuper:
è stans verbis alatis est allocuta,
ıfidens jam, ô Diomedes, contra Trojanos pugna:
tibi in pectoribus robur paternum misi 125
idum, quale habuit vibrator-scuti eques Tydeus.
nem verò tibi ab oculis abstuli, quæ priùs inerat,
ne dignoscas tum deum, tum etiam hominem.
: nunc si numen tentans te huc venerit,
ıquam tu immortales deos contrà pugna 130
: Verùm si Jovis filia Venus
it in pugnam, hanc vulnera acuto ære.
ıidem locuta discessit cæsiis oculis Minerva:
verò reversus primis pugnatoribus mixtus est.
anteà quoque animo paratus adversus Trojanos pug-
e: 135
tamen illum ter tantum occupavit robur, instar leonis,
pilio in-agro ad lanigeras oves
it quidem caulam transilientem, nec tamen interfecit;
idem vires commovit: posteà verò non ampliùs repellit,
ula subit, [*oves*]que desertæ fugantur, 140
dem confertæ aliæ super alias sternuntur,
b alacer ex alto exilit ovili:
r Trojanis mixtus est fortis Diomedes.
interfecit Astynoum, & Hypenora, pastorem populo-
uidem super mammam percusso æratâ hastâ, [rum:
autem ense magno in jugulo ad humerum 146
: ab cervice verò humerum abscidit & à dorso.
dem omisit; Abantem verò petebat & Polyidum,
ury damantis, somniorum-interpretis filios:

Quibus

Quibus ad bellum proficiscentibus senex non - interpretatus est somnia, 150
Verùm ipsos fortis Diomedes interfectos spoliavit.
Perrexit igitur ad Xanthum, Thoonáque, Phænopis filios,
Ambos provectâ-ætate-genitos: ipse verò conficiebatur senectâ tristi,
Filium vero non generaverat alium, quem hæredem relinqueret.
Tum ille hos interfecit, eorúmque eripuit animam
Amborum, patri verò luctum & curas tristes
Reliquit, quoniam non vivos ex pugnâ reversos
Accepit; executores verò hæreditatem partiti sunt.
Tunc filios Priami duos corripuit Dardanidæ
In uno curru existentes, Echemonáque, Chromiúmque. 160
Ut vero leo in boves insiliens cervicem fregit
Juvencæ, vel bovis, fruticetum depascentium;
Sic hos ambos de curru Tydei filius
Deturbavit asperè invitos, posteáque armis spoliavit:
Equos vero suis sociis dedit ad naves agendos. 165
Hunc vidit Æneas dissipantem ordines virorum,
Perrexítque ire pérque pugnam & per strepitum hastarum,
Pandarum deo parem quærens, sicubi inveniret.
Invenit Lycaonis filium laudatúmque, fortémque:
Stetit igitur ante ipsum, verbúmque eum contra locutus est,
" Pandare, ubi tibi arcus & pennatæ sagittæ?
" Et gloria? quâ nullus tecum contendit hic quidem vir,
" Neque quisquam in Lyciâ te gloriatur esse præstantior:
" Sed age huic immitte viro sagittam, Jovi manibus elevatis;
" Quisquis is *sit*, qui vincit, & jam malis multis afficit 175
" Trojanos: quoniam multorúmque & fortium genua solvit.
" Nisi quis deus est, iratus Trojanis,
" Ob sacrificia succensens: Difficilis etenim dei est ira.
Huic respondit Lycaonis clarus filius,
" Ænea, Trojanorum princeps ære-loricatorum, 180
" Tydidæ eum ego bellicoso in-omnibus assimilo,
" Clypeo agnoscens, oblongáque galeâ,
" Equósque inspiciens: certè verò non scio, an deus sit.
" Quod si hic homo, quem dico, bellicosus sit Tydei filius,
" Non hic sine deo ista furens-facit, sed aliquis prope 185
" Stat immortalium, nebulâ involutus humeros.
" Qui ab isto sagittam velocitèr jactam avertit alio.
" Jam enim ei immisi telum, & ipsum percussi in humero
" Dextro, è regione per thoracis cavitatem:
" Et ipsum ego putavi ad Plutonem demissum iri, 190
" Attamen non occidi. Deus sane aliquis est iratus.
" Equi autem non adsunt, & currus, quos ascendam:

" Sed

"Sed alicubi in ædibus Lycaonis undecim currus
"Pulchri, novi, recèns-facti; circúmque vela
"Expansa sunt: apúdque eorum unumquemque bijuges equi
"Adstant, hordeum album comedentes, & arincam 196
"Atque mihi valde multa senex bellator Lycaon
"Proficiscenti mandata dabat in ædibus affabre factis:
"In equis me jubebat & curribus exaltatum
"Præesse Trojanis in acribus pugnis: 200
"Sed ego non parui, (profectò multo satius fuisset)
"Equis parcens; nè mihi indigerent pabulo,
"Viris [*in urbe*] inclusis, soliti comedere largitèr.
"Sic reliqui; & pedester ad Ilium veni,
"Arcubus fretus: qui tamen mihi non erant profuturi. 205
"Jam enim duobus principibus immisi,
"Tydidǽque & Atridæ; etiam ex ambobus
"Verum sanguinem elicui percussis: irritavi tamen magis.
"Ideò malo fato de paxillo curvos arcus
"Die illo detraxi, cùm Ilium ad amabile 210
"Dux fui Trojanis, gratificans Hectori nobili:
"Quòd si rediero, & adspexero oculis
"Patriam meam, uxorémque, & altam magnam domum,
"Illico post à me caput abscindat hostilis vir,
"Si non ego hos arcus splendido in igne posuero, 215
"Manibus confractos: inutiles enim mihi sunt-comites:
Hunc vicissim Æneas, Trojanorum dux, contra allocutus [est,
"Nè sic loquere: priùs verò non erit alitèr,
"Quàm uterque adversùs hunc virum, cum equis & curribus,
"Obviàm invecti, cum armis, experti fuerimus. 220
"Verùm age, meos currus ascende; ut videas,
"Quales Troii equi, [*Trois equis originem trahentes,*] periti [*per*] campum
"Rapidè valdè huc & illuc insequi, & fugere:
"Qui & nos ad-civitatem salvos-perducent, si denuò
"Jupiter Tydidæ Diomedi gloriam præbuerit. 225
"Verùm age, nunc scuticam, & habenas miro-artificio-factas
"Accipe, ego verò de curru descendam, ut pugnem:
"Vel tu hunc excipe, curǽque erunt mihi equi.
Hunc vicissim allocutus est Lycaonis clarus filius,
"Ænea, tu quidem ipse tene habenas & tuos equos: 230
"Melius sub aurigâ consueto curvum currum
"Ferent, si retrò fugerimus Tydei filium.
"Nè hi si expaverint, segnitèr agant, neque velint
"Efferre prœlio, tuam vocem desiderantes:
"Nos autem impetu insecutus magnanimi Tydei filius, 235
"Ipsósque interficiat, & abigat solidis ungulis equos.

"Sed

" Sed tu ipse age tuos currus & tuos equos,
" Hunc autem ego contravenientem excipiam acutâ hastâ.
Sic locuti, curribus variis conscensis,
Impetu concitati contra Tydidem dirigebant veloces equos.
Hos vidit Sthenelus, Capaneïus præclarus filius, 241
Confestim verò Tydidem verbis alatis allocutus est,
" Tydide Diomedes, meo carissime animo,
" Duos viros video fortes contra te paratos animo pugnare,
" Vires immensas habentes: alter quidem, arcuum peritus
" *Est* Pandarus, filius verò Lycaonis gloriatur esse: 246
" Æneásque filius magnanimi Anchisæ
" Gloriatur natus esse, matérque ipsi est Venus.
" Verùm age jam retrocedamus ad currum, neque mihi sic
" Discurrito, furens per primos pugnatores, nè quò dilectum
cor perdas. 250
Hunc torve intuitus allocutus est fortis Diomedes,
" Nequaquam ad-fugam hortare, quoniam non te persuasurum puto:
" Non enim mihi naturale *est* fugitanti pugnare,
" Neque pavitare: adhuc mihi vires integræ sunt.
" Piget etiam equos ascendere; quin & sic 255
" Obviàm ibo ipsis: trepidare me non sinit Pallas Minerva.
" Hos autem non iterum retrò auferent veloces equi
" Ambos à nobis, si saltem alteruter-effugerit.
" Aliud verò tibi dicam, tu autem in animo reconde tuo:
" Si mihi consultissima Minerva gloriam præbuerit 260
" Ambos interficiendi, tu hos quidem veloces equos
" Hic detine, à semicirculo-ad-sellam-fixo habenis suspensis,
" Ad Æneæ verò irrue memor equos,
" Abigéque à Trojanis ad benè ocreatos Achivos.
" Ejus enim stirpis *sunt*, è quâ Troi latè-sonans Jupiter 265
" Dedit pro filio compensationem Ganymede: quoniam optimi
" Equorum, quicumque sunt sub Aurorâque, Soléque.
" Ex hâc stirpe furatus est rex virorum Anchises,
" Clam Laomedonte submissis fœminis equabus:
" Horum ei sex nati sunt in ædibus à stirpe, 270
" Quatuor quidem ipse retinens saginavit ad præsepe,
" Hos autem duos Æneæ dedit, aptos bello:
" Si hos ceperimus, retulerimus sanè gloriam magnam.
Sic hi quidem talia inter se dicebant:
Illi verò citò propè accesserunt, impellentes veloces equos.
Hunc prior allocutus est Lycaonis præclarus filius, 276
" Pertinax, bellicose, illustris Tydei fili,
" Profectò te non telum velox interfecit, acerba sagitta:
" Nunc rursus hastâ experiar, an assequi valeam.

Dixit,

Dixit, & vibratam emisit longam hastam, 280
Et feriit Tydidæ clypeum: per hoc autem penitus
Cuspis ærea volans thoraci admota est.
Super hoc igitur altum clamavit Lycaonis præclarus filius,
" Vulneratus es ad ile penitùs, neque te puto
" Diù ampliùs toleraturum: mihi autem magnam gloriam
" dedisti. 285
Hunc non expavefactus allocutus est fortis Diomedes,
" Errâsti, nec es assecutus: at non *ita* vos puto
" Ante cessaturos, quàm saltem alteruter stratus
" Sanguine satiârit Martem invictum bellatorem.
Sic fatus jaculatus est, telúmque direxit Minerva 290
In nasum ad oculum; albos autem trajecit dentes.
Hujus igitur linguam extremam abscidit æs rigidum,
Cuspis verò effusa est ad extremum mentum.
Cecidit adeò de curru, & sonitum dedere arma super ipsum
Varia, collucentia: tremefacti verò resiliebant ejus equi 295
Pedibus celeres: ejúsque ibi soluta est animáque, robúrque.
Tum verò Æneas irruit cum clypeo hastáque longâ,
Veritus, nè quà ad se traherent cadaver Achivi:
Illicò circumiens propugnabat, tanquam leo, robori confisus:
Prætendítque sibi hastámque, & clypeum undique æqualem,
Eum interficere paratus, quicúnque huic obvius veniret, 301
Horribiliter vociferans. Saxum verò prehendit manu
Tydides, magni ponderis, quod non duo viri ferrent,
Quales nunc homines sunt: hic verò ipsum facilè agitabat e-
tiam solus.
Eo percussit Æneæ coxendicem, ubi femur 305
In coxâ vertitur; acetabulúmque ipsum vocant:
Confregit igitur ipsi acetabulum, & insuper ambos disrupit
Detraxítque cutem asper lapis. Ipse verò heros [nervos:
Constitit in genua lapsus, & sustentabat se nixus manu robustâ
In terram; oculos verò nigra nox co-operuit. 310
Atque adeò ibi periisset rex virorum Æneas,
Nisi citò animadvertisset Jovis filia Venus,
Mater, quæ ipsum ex Anchisâ peperit boves-pascente:
Circum igitur suum dilectum filium fudit lacertos candidos:
Antéque ipsum pepli nitidi plicaturam obtendit, 315
Septum ut esset telorum; nè quis Danaorum pernicum-equi-
Ære in pectora conjecto, animam eriperet: [tum
Illa quidem suum dilectum filium subducebat è prœlio.
Neque filius Capanei oblitus est mandatorum
Eorum, quæ dederat pugnâ strenuus Diomedes: 320
Sed hic suos quidem inhibuit solidos-ungulis equos

Seorsim

Seorsim à strepitu [*bellico*,] à semicirculo-ad-sellam-fixo habenis suspensis;
Æneæ verò, irruens, jubis-pulchris comantes equos
Abegit à Trojanis, ad benè ocreatos Achivos,
Deditque Deïpylo, socio dilecto, quem supra omnem 325
Honorabat æqualium cœtum, quòd sibi mente consentaneè affectus erat,
Naves ad cavas ut ageret: ipse verò heros
Curru suo conscenso sumpsit habenas miro artificio factas.
Statim verò Tydidem sequi-fecit validos-ungulis equos,
Alacer. Is verò Venerem persequebatur crudeli ære, 330
Cognoscens, quòd imbellis erat dea, neque dearum
Earum, quæ virorum bellum imperio administrant,
Neque Minerva, neque urbium-vastatrix Bellona:
Sed cum jam assecutus est frequentem per turbam persequens,
Tum protensâ manu magnanimi Tydei filius, 335
Summam vulneravit manum insiliens acuto ære
Imbecillam: statim verò hasta cutem perfodit,
Divinum per peplum, quem ei Charites elaborârunt ipsæ,
Extremam supra volam. Fluebat igitur immortalis sanguis deæ,
Ichor, qualis nempe fluit beatis diis. 340
Non enim panem edunt, neque bibunt nigrum vinum:
Ideò exangues sunt, & immortales appellantur:
Illa verò altum clamans abs se dejecit filium.
Et hunc quidem manibus eripuit Phœbus Apollo
Cyaneâ nebulâ, ne quis Danaorum pernicum equitum 345
Ære in pectora conjecto, animam eriperet.
Illam verò altùm inclamavit pugnâ strenuus Diomedes,
"Cede, Jovis filia, bello & pugnâ:
"An non satis, quòd mulieres imbelles decipis?
"Quòd si tu in bello versabere, certè te puto 350
"Reformidaturam bellum, etiam si vel alibi [*nomen ejus*] audieris.
Sic dixit: illa verò mente errabunda abiit; affligebatur enim graviter.
Eam verò Iris prehensam pedes-ventosa duxit extra turbam,
Oppressam doloribus: livebat verò cutem pulchram.
Invenit deinde pugnæ ad-sinistram impetuosum Martem 355
Sedentem: caligine autem hasta erat abdita, & veloces equi:
Illa verò, in-genua prolapsa, fratris chari,
Multis illum supplicans, auro frœnatos poscebat equos,
"Dilecte frater, curámque mei gere, déque mihi equos,
"Ut Olympum perveniam, ubi immortalium sedes est. 360
"Valdè doleo vulnere, quo me mortalis vulneravit homo
"Tydides, qui jam & adversus Jovem patrem pugnaverit.
Sic dixit: ei Mars dedit aureis-frœnis-ornatos equos:

Hæc utique in currum ascendit, mœrens suo corde,
Juxtáque ipsam Iris ascendit, & habenas cepit manibus: 365
Flagellavítque, ut irent; illi verò non inviti volabant:
Statim itáque deinde pervenerunt deorum sedem, excelsum Olympum.
Ibi equos sistebat pedes-ventosa velox Iris,
Solutos ex curru: atque immortale apposuit pabulum.
In genua verò cecidit Diones diva Venus, 370
Matris suæ: hæc autem ulnis complectebatur filiam suam,
Manúque ipsam demulcebat, verbáque fecit, dixítque,
" Quisnam tibi talia fecit, dilecta filia, Cœlicolarum
" Temeré; ut si quid flagitii patrâsses palàm?
Huic respondit deinde risum-amans Venus, 375
" Vulneravit me Tydei filius, superbus Diomedes,
" Eo quòd ego dilectum filium subducebam è prœlio,
" Æneam, qui mihi omnium longè dilectissimus est.
" Non enim jam Trojanorum & Achivorum pugna gravis est,
" Sed nunc Danai etiam cum immortalibus pugnant. 380
Huic respondit deinde Dione, diva dearum,
" Perfer, filia mea, & tolera, mœsta licet:
" Multi enim jam pertulimus cœlicolæ
" Ab hominibus, graves dolores invicem facessentes.
" Pertulit quidem Mars, quandò ipsum Otus, fortísque Ephialtes,
" Filii Aloei, ligaverunt duris vinculis: 386
" Æreo autem in carcere ligatus erat tredecim menses:
" Et fortassis ibi periisset Mars, insatiabilis belli,
" Nisi noverca, perpulchra Eribœa,
" Mercurio indicâsset: ille verò furtim subduxit Martem 390
" Jam confectum: dura enim ipsum vincula affixerant.
" Pertulit etiam Juno, quando illam fortis filius Amphitryonis,
" Dextram ad mammam sagittâ tres-hamos-habente
" Percussit: tunc ipsam gravissimus occupavit dolor.
" Pertulit & Pluto inter hos ingens velocem sagittam, 395
" Quandò ipsum idem vir, filius Jovis Ægiochi,
" Ad portam apud inferos vulneratum, doloribus tradidit:
" Verum is ivit ad domum Jovis & excelsum Olympum,
" Corde dolens, doloribus confectus: nempe sagitta
" Humerum per crassum adacta erat, & torquebat ei animum:
" In hunc igitur Pæon dolores-pellentia pharmaca spargens,
" Curavit: non enim omninò mortalis erat.
" Audax, facinorosus, qui pro nihilo duxit nefaria patrare,
" Qui arcu violabat deos, qui Olympum habitabant.
" In te autem hunc incitavit dea cæsiis oculis Minerva: 405
" Demens, neque hoc scit mente Tydei filius,

" Quòd

" Quòd omninò non longævus *sit*, qui cum immortalibus
" pugnaverit,
" Neque omninò ipsum filii genibus impositi pappa vocant,
" Reversum ex bello & gravi prœlio.
" Itáque nunc Tydides, etsi valdè fortis est, 410
" Cogitet, ne quis secum fortior te pugnet:
" Nè continuò Ægialéa, cordata Adrasti-filia,
" Ex somno lugens suos domesticos excitet,
" Qui virginem-duxit, desiderans maritum, fortissimum Achivorum,
" Generosa uxor Diomedis equûm-domitoris. 415
Dixit, & ambabus ichora à manu abstergebat:
Sanata est manus, ac dolores mitigati sunt graves.
Illæ verò inspicientes Minerva & Juno,
Mordacibus verbis Jovem Saturnium irritaverunt:
Inter hos igitur sermonem orsa est Dea cæsiis-oculis Minerva,
" Jupiter pater, num quid mihi succensebis ob id, quod
" dixero? 421
" Procul dubio jam aliquam Venus Achivarum stimulans,
" Trojanos ut simul sequeretur, quos nunc vehementèr diligit,
" Earum aliquam demulcens Achivarum pulchris-peplis-indu-
" tarum,
" Ad auream fibulam perstrinxit manum mollem. 425
Sic dixit; subrisit verò pater hominúmque deorúmque,
Et advocatam allocutus est auream Venerem,
" Non tibi, filia mea, commissa sunt bellica opera:
" Quin tu desiderabilia obi munera nuptiarum;
" Hæc verò Marti veloci & Minervæ omnia curæ erunt. 430
Sic isti quidem talia inter se colloquebantur.
In Æneam autem irruit pugnâ strenuus Diomedes,
Cognoscens, quòd eum ipse tegebat manibus Apollo:
Sed hic nè deum quidem magnum reverebatur; cupiebat etenim semper
Æneam interficere, & inclytis armis exuere. 435
Ter quidem dehinc irruit, interficere cupiens,
Ter autem illi incussit fulgentem clypeum Apollo:
Sed cum jam quartum impetum faceret, deo par,
Minaciter tunc increpitans allocutus est longè-jaculans Apollo,
" Perpende, Tydide, & recede, neque diis 440
" Par velis sapere: quoniam nequaquam genus simile
" Immortaliúmque deorum, humi incedentiúmque hominum.
Sic dixit: Tydides igitur recessit paululum retrò,
Iram evitans è-longinquo-ferientis Apollinis.
Æneam verò seorsùm à turbâ posuit Apollo, 445
Pergamo in sacrâ, ubi ipsi templum erat:

Illum quidem Latonáque & Diana sagittis-gaudens,
In magno adyto curabantque gloriâque decorabant.
Verum imaginem fecit argenteum-arcum-gerens Apollo,
Ipsique Æneæ similem & armis talem: 45
Circúmque imaginem Trojani & nobiles Achivi
Cædebant invicem circa pectora bovinos
Clypeos pulchrè orbiculatos, & parmulas leves.
Tunc utique impetuosum Martem allocutus est Phœbus Apoll(
" Mars, Mars hominum-pernicies, inquinate-cæde, murc
" rum-eversor, 45
" Nonne jam istum virum prœlio extraxeris vindictâ persecuti
" Tydidem, qui jamjam vel Jovi patri pugnaret?
" Venerem quidem primùm cominùs vulneravit manu ad ca
" At posteà in meipsum irruit, deo par. [pum
Sic locutus, ipse quidem resedit in Pergamo excelsâ: 4(
Trojanorum verò ordines perniciosus Mars concitavit obeund
Assimilatus Acamanti, strenuo ductori Thracum.
Filios igitur Priami Jovis-alumnos adhortatus est,
" O filii Priami, Jovis-alumni regis,
" Quousque interfici sinetis populum ab-Achivis? 46
" An donec circa portas benè structas pugnent?
" Jacet vir, quem æqualitèr honorabamus Hectori nobili,
" Æneas, filius magnanimi Anchisæ:
" Verùm agite, ex tumultu eripiamus strenuum socium.
Sic locutus, excitavit robur & animum uniuscujusque. 4
Tunc vero Sarpedon valdè objurgavit Hectora nobilem,
" Hector, quo jam tibi robur abiit, quod prius habebas?
" Dixisti quondam sine copiis urbem defensurum, & auxili
" Solum, cum affinibus, fratribúsque tuis:
" Horum nunc nullum ego videre possum, neque anima
vertere, 4
" Sed trepidant, canes tanquam circa leonem:
" Nos vero pugnamus, qui socii adsumus.
" Etenim ego, auxiliator existens, admodùm e-longinquo v
" Procul enim Lycia Xanthum ad vorticosum; [ni
" Ubi uxorémque dilectam reliqui & infantem filium, 4
" Et possessiones multas, quas cupit, quicunque pauper:
" Et tamen etiam sic, Lycios adhortor, & promptus sum i
" Cum viro [*quovis*] pugnare: tametsi nihil mihi hic tale,
" Quale vel ferant Achivi, vel agant:
" Tu vero stas; sed ne alias quidem hortaris 4
" Copias sustinere [*hostem*,] & opem-ferre uxoribus:
" [*Cave*;] ne fortè veluti nexibus lini capti omnia-trahenti
" Hostibus captura & præda sitis:
" Illi verò citò excindent benè habitatam urbem vestram

" At tibi convenit hæc omnia curæ habere noctésque, diésque,
" Principibus supplicanti longè-vocatorum sociorum, 491
" Ut incessantèr [*hosti*] obsistant; asperámque deponere increpationem.

Sic dixit Sarpedon: momordit autem præcordia Hectori ser- [mo
Et statim de curru cum armis saliit ad terram,
Vibrans itaque acutas hastas, per exercitum ibat undique, 495
Adhortans ad-pugnandum; excitavítque pugnam gravem:
Illi verò conversi sunt [*a fugâ,*] & adversi steterunt Achivis.
Argivi tamen sustinebant conferti, neque in fugam versi sunt.
Sicut autem paleas ventus differt sacras per areas,
Viris ventilantibus, quandò flava Ceres 500
Secernit urgentibus ventis fructúmque, & paleas:
Subalbicant utique palearum receptacula: sic tunc Achivi
Albi supernè facti sunt pulvere, quem inter ipsos
Cœlum adusque solidum excitârunt pedes equorum,
Conversâ acie confligentium: suscitabant nempè aurigæ. 505
Hi verò robur manuum rectà tulerunt; circúmque caliginem
Impetuosus Mars offudit prœlio, Trojanis opem-ferens,
Omnem aciem obiens. Effecta etenim dedit mandata
Phœbi Apollinis aureum-ensem-gestantis, qui ipsum jusserat
Trojanis animum excitare; postquàm vidit Pallada Minervam
Abeuntem: hæc enim erat Danais auxiliatrix. 511
Ipse autem Æneam valde pingui ex adyto
Emisit; & pectoribus robur indidit pastori populorum.
Æneas igitur inter socios stetit: hi verò gavisi sunt,
Ut viderunt vivúmque & incolumem advenientem, 515
Et animum bonum habentem; percontati sunt tamen nihil:
Non enim sinebat labor alius, quem argenteum-arcum-gerens excitabat,
Már'que hominum pernicies, Discordiáque insatiabilitèr furens.
Ajaces autem duo & Ulysses & Diomedes
Concitabant Danaos ad-pugnandum: ii verò etiam per se
Neque vires Trojanorum timebant, neque clamores, 521
Sed expectabant [*eorum impetum,*] nubibus similes: quas Saturnius, [tibus,
Tranquillitatis-tempore, sistit in pertingentibus-ad-cœlum mon-
Quietè, quando dormit vis Boreæ, & aliorum
Impetuosarum ventorum, qui nube opacas 525
Flatibus stridulis dissipant flantes:
Sic Danai Trojanos expectabant stabilitèr, neque fugiebant.
Atrides autem per turbam discurrebat, multa mandans,
" O amici, Viri estote, & fortem animum sumite,
" Et alius alium verecundantes observate per acres pugnas:

Ve-

" Verecundantium enim virorum plures salvi, quàm interfecti
" sunt: 531
" Fugientium verò neque gloria exurgit, nec ullum auxilium.
Dixit, & jaculatus est hastâ impigrè; percussitque principem virum,
Æneæ socium magnanimi, Deicoontem
Pergasidem, quem Trojani æquè ac Priami filios 535
Honorabant; quoniam impiger erat inter primos pugnare:
Hunc in scutum hastâ percussit rex Agamemnon:
Illud verò non hastam inhibuit, transiit enim penitus etiam æs:
Imúmque in ventrem per balteum trajecit:
Fragorem igitur edidit cadens, & sonitum dedere arma super ipsum. 540
Tum verò Æneas Danaorum interfecit viros fortissimos,
Filios Dioclis, Crethonáque, Orsilochúmque:
Horum pater quidem habitabat benè-ædificatâ in Pherâ,
Dives opum: genus autem erat à fluvio
Alpheo, qui latè fluit Pyliorum per terram. 545
Hic genuit Orsilochum multis viris imperatorem:
Orsilochus autem genuit Dioclem magnanimum:
Ex Diocle item gemini filii nati sunt,
Crethon, Orsilochúsque, pugnæ benè scientes omnigenæ.
Hi quidem puberes-facti, nigris in navibus 550
Ad Ilium generosis-equis-fœcundum simul Argivos secuti sunt,
Pœnas pro Atridis, Agamemnone & Menelao,
Expetentes: eos verò ibi finis mortis obtexit.
Quales leones duo montis in verticibus
Nutriti sunt sub matre, profundæ *in* densis recessibus sylvæ:
Hi quidem rapientes boves & pingues oves 556
Stabula hominum vastant, donec tandem & ipsi
Virorum manibus interfecti sunt acuto ære:
Tales hi manibus sub Æneæ domiti
Deciderunt, abietibus similes proceris. 560
Horum verò prostratorum misertus est pugnâ strenuus Menelaus:
Processit itaque per primos pugnatores, armatus corusco ære,
Quassans hastam. Ejusque excitabat animum Mars,
Ea cogitans, ut manibus sub Æneæ domaretur.
Hunc autem vidit Antilochus magnanimi Nestoris filius; 565
Processítque per primos pugnatores: valde enim timebat pastori populorum, [laboris,
Ne quid pateretur [*humanitus*,] gravitérque ipsos frustraret
Illi quidem jam manúsque, & hastas acutas,
Contra se invicem tenebant, parati pugnare.
Antilochus autem valde propè astitit pastori populorum. 570

Æneas ergò non sustinuit, impiger licet existens bellator,
Ut vidit duos viros propè inter se stantes.
Illi igitur postquam mortuos traxerant ad populum Achivorum,
Eos quidem miseros posuerunt in manibus sociorum:
Ipsi verò conversi, inter primos pugnabant. 575
Tunc Pylæmenem interfecerunt parem Marti,
Principem Paphlagonum magnanimorum clypeatorum.
Hunc enim Atrides hastâ inclytus Menelaus
Stantem hastâ vulneravit ad jugulum assecutus.
Antilochus verò Mydona percussit aurigam *ejus* famulum. 580
Fortem Atymniadem, Ille enim avertebat solidos-ungulis equos,
Saxo cubitum assecutus medium. At ex manibus
Fræna candida ebore humi ceciderunt in pulvere.
Antilochus igitur irruens ense percussit tempus.
Sed is anhelans affabrè facto excidit curru, 585
Præceps in pulvere, in sinciputque & humeros.
Diu valde [*fixus*] stetit, nactus erat enim arenam profundam,
Donec equi percussum humi dejecerunt in pulverem.
Illos scuticâ agitabat Antilochus, & ad exercitum egit Achivorum.
Hos Hector animadvertit inter ordines, irruitque in ipsos
Vociferans: unáque Trojanorum sequebantur phalanges 591
Fortes: dux utique erat ipsis Mars, & veneranda Bellona:
Illa quidem, ferens Tumultum immanem pugnæ:
Mars vero in manibus ingentem hastam quassabat:
Ibátque modò quidem ante Hectorem, modò post. 595
Hunc igitur conspicatus cohorruit pugnâ strenuus Diomedes.
Ut verò cum homo rerum imperitus, emensus ingentem campum,
Constiterit ad rapidum fluvium in-mare profluentem,
Spumâ frementem conspicatus, continuóque recurrit retrorsum:
Sic tunc Tydides recessit, dixítque populo, 600
" O amici, quàm *nos* quidem admiramur Hectora nobilem,
" Hastáque fortem esse & audacem bellatorem!
" Huic semper astat unus deorum, qui mortem arcet:
" Et nunc ei astat ille Mars, mortali viro similis.
" Sed ad Trojanos conversi semper retrò 605
" Cedite, neque adversus-deos prompti-sitis fortitèr pugnare.
Sic dixit. Trojani verò admodùm prope venerunt ipsos:
Tunc Hector duos viros interfecit, scientes pugnæ,
In uno curru existentes, Menesthem, Anchialúmque.
Horum verò prostratorum misertus est magnus Telamonius Ajax: 610
Stetit itaque admodum prope cum accesserat, & jaculatus est hasta fulgenti,
Ac percussit Amphium Selagi filium, qui in Pæso

Ha-

ibat prædives, locuples: sed eum fatum
auxiliaturum ad Priamúmque & filios:
ad balteum percussit Telamonius Ajax, 615
ie in ventre defixa est longa hasta:
:em verò edidit cadens: accurrebat itaque illustris Ajax
detracturus: Trojani verò in eum hastas fuderunt
ı, collucentes; scutúmque excepit multas.
rò calce impresso ex cadavere æream hastam 620
:: non tamen etiam alia potuit arma pulchra
meris auferre: premebatur enim telis:
t itaque circuitionem formidabilem Trojanorum feroci-
ıultíque & strenui instabant hastas tenentes, [um,
sum, magnum licet existentem, & fortem, & præclarum,
sârunt à se: Ille verò, recedens vi repulsus est. 626
ıi quidem occupabantur per acrem pugnam.
epolemum Heraclidem fortémque, magnúmque,
tavit in deo-parem Sarpedonem fatum violentum.
:em cum jam proximi essent in se invicem vadentes,
ıue nepósque Jovis nubes-cogentis, 631
Tlepolemus prior verbis allocutus est,
ırpedon, Lyciorum princeps, quæ tibi necessitas
pidare hîc existenti, pugnæ imperito viro?
ıtientes etenim te dicunt Jovis sobolem Ægiochi 635
:; cùm longè illis inferior sis viris,
Jove prognati sunt, ætate priscorum hominum:
qualem aiunt vim Herculeam
fè, meum patrem animosum, spiritum-leonis-habentem?
quondam huc profectus, causâ equorum Laomedontis,
solis cum navibus & viris paucioribus, 641
vastavit urbem, & desolavit compita.
i autem ignavus quidem animus, intereunt verò copiæ:
ıue te Trojanis credo auxilio fore,
fectum ex Lyciâ, nè quidem si perquam potens es, 645
à me interfectum ad portas orci descensurum.
Tunc Sarpedon, Lyciorum dux, contrà allocutus est,
poleme, sanè ille evertit Ilium sacram,
pra vecordiâ præclari Laomedontis,
ipsum bene meritum malo objurgavit sermone, 650
ıue dedit equos, quorum gratiâ è-longinquo venerat.
i autem ego hic edico cædem & mortem nigram
ne futuram, meáque hastâ domitum
ıriam mihi daturum, animam verò Plutoni insigni-equis.
dixit Sarpedon; elevabat autem fraxineam hastam 655
lemus, & horum quidem eodem-tempore hastæ longæ
nibus evolârunt: percussit quidem cervicem mediam

Sarpedon, cuspísque penitus transiit acerba;
Eúmque circum oculos caliginosa nox operuit.
Tlepolemus autem femur sinistrum hastâ longâ 660
Percusserat: cuspísque pertransiit rapido impetu acta,
Ad os appulsa, pater verò [*Jupiter*] mortem avertit:
Deo quidem parem Sarpedonem nobiles socii
Ferebant è prœlio: gravi autem dolore afficiebat eum hasta
Tracta *unà*; quam nemo notabat, neque advertebat, [longa
Femore extrahere hastam fraxineam, ut incederet, 666
Dum festinarent: tantum enim habebant studium, qui circumsistentes curabant.
Tlepolemum autem ex-alterâ-parte bene-ocreati Achivi
Efferebant prœlio. Animadvertit utique nobilis Ulysses,
Audacem animum habens: commotúmque est violenter suum ipsius cor. 670
Anxiè etenim cogitabat deinde mente & animo,
An ulterius Jovis filium magnùm-sonantis insequeretur,
An ipse plurium Lyciorum animam eriperet:
Sed non Ulyssi magnanimo fatale erat,
Fortem Jovis filium interficere acuto ære. 675
Itaque ad multitudinem Lyciorum vertit *ejus* animum Minerva.
Tunc ille Cœranum interfecit, Alastoráque, Chromiúmque,
Alcandrúmque, Haliúmque, Noëmonáque, Prytanímque.
Et quidem adhuc plures Lyciorum interfecisset nobilis Ulysses,
Nisi statim animadvertisset, ingens expeditè-pugnam ciens Hector. 680
Processit igitur per primos pugnatores armatus corusco ære,
Terrorem inferens Danais: gavisus est utique eo accedente
Sarpedon, Jovis filius, sermonémque lugubrem dixit,
" Priamide, nè me prædam Danais sinas
" Jacere: sed auxiliare, deinde me vel deserat vita 685
" In urbe vestrâ: quoniam non sum ego,
" Reversus domum dilectam in patriam terram,
" Oblectaturus uxorémque dilectam & infantem filium.
Sic dixit; huic nil respondit expedite-pugnam-ciens Hector,
Sed impetu facto præteriit, ardens cupidine, ut quàm citissimè
Repelleret Argivos, multorúmque vitam eriperet. 691
At deo parem Sarpedonem nobiles socii
Collocârunt sub Ægiochi Jovis perpulchrâ fago,
Ex ejus autem femore hastam fraxineam extraxit foras
Fortis Pelagon, qui ejus dilectus erat socius. 695
At hunc deseruit anima, & circum oculos offusa est caligo:
Rursùs tamen spiritum recepit, ac circum aura Boreæ
Recreabat aspirans ægrè spirantem animam.
Argivi verò propter Martem & Hectorem ære-armatum

Nec

Nec unquam versis tergis fugiebant ad nigras naves,
Nec unquam contra-ferebantur in pugnam: sed semper
Cedebant, postquam audierant inter Trojanos Martem
Tum quem primum, quémque ultimum interfecit
Hectórque Priami filius & æreus Mars?
Deo-parem Teuthranta, & insuper equûm-agitatorem Or
Trechúmque hastatum Ætolum, Oenomaúmque,
Oenopidémque Helenum, & Oresbium mitram-habentem
Qui in Hylâ habitabat, valdè divitiarum studiosus,
Lacui vicinus Cephissidi: juxtáque ipsum alii
Habitabant Bœoti, opulentum valde populum habentes
Ut hos igitur animadvertit dea candida-ulnas Juno
Argivos interimentes in acri pugnâ,
Illico Minervam verbis alatis allocuta est,
" Papæ, Ægiochi Jovis filia indomita,
" Certè vanum hoc promissum fecimus Menelao,
" Ilio exciso bene-munito rediturum:
" Si sic furere sinamus perniciosum Martem:
" Sed age jam & nos cogitemus de strenuo auxilio [fo
Sic dixit: neque non obsecuta est dea cæsiis-oculis Mi
Illa quidem discurrens aureis-frœnis-ornatos instruebat
Júno, veneranda dea, filia magni Saturni:
Hebe autem ad currus velocitèr posuit curvos orbes [rot.
Æreos, octo-radios-habentes, ad ferreum axem utrinque
Quorum aurea curvatura perennis, sed desuper
Æreæ laminæ-rotam-munientes adaptatæ, mirabile-visu
Modiolíque ex argento erant rotundi utrinque:
Sella item aureis & argenteis funibus
Exporrecta erat; duóque semicirculi, unde-habenæ-suspe
tur, erant:
Ex hâc utíque argenteus temo procurrebat: ad cujus ex
Ligavit aureum, pulchrum jugum, & lora-jugalia
Pulchra innexuit, aurea: sub jugum verò duxit Juno
Equos pedibus celeres, cupida contentionis & prœlii.
Sed Minerva, filia Jovis Ægiochi
Peplum quidem laxatum defluere sivit pulchrum patris
pavimento
Varium, quod ipsa fecerat & elaborârat manibus:
Ipsa autem, loricam induta Jovis nubes cogentis,
Armis ad bellum armabatur lacrymosum.
Circum humeros itaque posuit ægidem fimbriatam,
Horribilem, cui quidem undíque Timor circundatus era
In eâ Contentio, in eâ Fortitudo, in eâ tristifica Insec
In eâ & Gorgonium caput diri monstri,
Dirúmque, horrendúmque, Jovis portentum Ægiochi,

Capiti verò clavis-undique-ornatam galeam imposuit quatuor-
conos habentem,
Auream, centum urbium peditibus sufficientem.
Inque currum fulgidum pedibus ascendit; sumpsítque hastam
Gravem, magnam, validam, quâ domat ordines virorum 746
Heroum, quibuscunque irascitur præpotenti-patre nata:
Juno igitur scuticâ velocitèr urgebat equos, [ræ,
Sponte autem suâ portæ crepuerunt cœli, quas custodiebant Ho-
Quibus commissum est magnum cœlum Olympúsque, 750
Ut & aperiant densam nubem & claudant.
Hâc *viâ* per eas stimulo-parentes dirigebant equos:
Invenerunt autem Saturnium, à diis seorsùm sedentem aliis,
Summo vertice multa-cacumina-habentis Olympi:
Ibi equos sistens dea candidas-ulnas habens Juno 755
Jovem supremum Saturnium interrogavit, & allocuta est,
" Jupiter pater, annon succenses Marti ob hæc atrocia facta,
" Eò-quòd-tantásque & tales perdidit copias Achivorum
" Temerè, nec ut decuerat? mihi certè dolor: illi verò quieti
" Delectantur Venúsque & argenteo-arcu-decòrus Apollo, 760
" Demente hoc extimulato, qui nulla novit jura.
" Jupiter pater, nunquid mihi irascêris, si Martem
" Graviter percussum pugnâ exegerim?
Hanc respondens allocutus est nubes-cogens Jupiter,
" Agedum adversùs ipsum incita Minervam prædatricem, 765
" Quæ ipsum maximè solita-est in graves dolores conjicere.
Sic dixit; nec non obsecuta est dea candida ulnas Juno:
Sed scuticâ verberavit equos: hi autem non inviti volabant
Per medium terræque & cœli stellati.
Quantum v. aëris-per-horizontem-extensi-spatium homo videt
oculis, 770
Sedens in speculâ, prospectans in nigricantem pontum,
Tantum saltu-conficiunt deorum altisoni equi.
Sed quando jam Trojam pervenerant, fluviósque fluentes,
Quà fluenta Simois commiscent & Scamander,
Ibi equos stitit dea candida-ulnas Juno, 775
Solutos curru; circúmque caliginem multam fudit.
Illis verò ambrosiam Simois summisit ad depascendum.
Illæ itáque iverunt pavidis columbis incessu similes,
Viris Argivis auxiliari properantes.
Sed quandò jam venerant, ubi plurimi & fortissimi 780
Stabant, circum vim Diomedis equûm-domitoris
Conferti, leonibus similes cruda-vorantibus,
Vel suibus apris, quorum robur non imbelle:
Ibi stans clamavit dea candida-ulnas Juno,
Stentori assimilata magnanimo æream-vocem-habenti, 785
Qui tantum vociferabatur, quantum alii quinquaginta,
" Proh

" *Proh* pudor, Argivi, turpia probra, formâ *tantum* admira-
" Quandiu quidem in bello versabatur nobilis Achilles, [biles,
" Nunquam Trojani ante portas Dardanias
" Progrediebantur; illius enim timebant validam hastam: 490
" Nunc vero procul ab urbe cavas apud naves pugnant.
Sic fata, commovit robur & animum uniuscujusque:
Tydidæ autem supervenit dea cæsiis-oculis Minerva:
Reperit enim hunc regem apud equos & currus
Vulnus refrigerantem, quod ei inflixerat Pandarus sagittâ:
Sudor enim ipsum affligebat sub lato loro 796
Clypei pulchrè orbiculati; quo adfligebatur; laborabat etiam
Ac elevans lorum, nigrum sanguinem abstergebat: [manu:
Equinum igitur dea jugum attigit, dixitque,
" Profectò parùm sibi filium similem genuit Tydeus: 800
" Tydeus etenim parvus erat corpore, sed pugnator:
" Etiam quando ipsum ego pugnare non sinebam,
" Neque furentèr irruere, quandò venit seorsim ab Achivis
" Legatus ad Thebas, plures inter Cadmeios;
" Convivari ipsum jussi in ædibus quietum: 805
" Sed is animum retinens suum fortem, sicuti priùs,
" Juvenes Cadmeiorum provocabat: in omnibus autem vin-
" Facilè: talis illi ego adjutrix eram. [cebat
" Tibi vero ego quidem assistóque, & *te* servo, 109
" Et te prompto animo hortor adversus Trojanos pugnare:
" Sed tua vel defatigatio-ex-labore-impetuoso membra subiit,
" Vel te certè timor tenet exanimans: Non sanè tu posthàc
" Tydei soboles es [*reputandus*,] rei militaris-periti Oenidæ.
Hanc respondens allocutus est fortis Diomedes,
" Agnosco te, dea, filia Jovis Ægiochi, 815
" Ideò lubentèr tibi dicam verbum, neque celabo:
" Neque aliquis me timor tenet exanimis, nec ulla ignavia;
" Sed adhuc tuorum recordor mandatorum, quæ dedisti.
" Non me sinebas cum beatis diis exadverso pugnare
" Cæteris; sed si Jovis filia, Venus 820
" Veniret in prœlium, hanc vulnerare acuto ære.
" Quare nunc & ipse recedo, atque ceteros
" Argivos jussi congregari hìc omnes: [tem.
" Agnosco enim Martem prœlium obeuntem & administran-
Huic respondit deinde dea cæsiis-oculis Minerva, 825
" Tydide Diomedes, meo charissime animo,
" Neque tu Martem hunc ullatenùs time, neque quemquam
" Immortalium: talis tibi ego adjutrix sum. [alium
" Verum age in Martem primùm dirige solidos-ungulis equos:
" Ferique cominùs: neque reverere impetuosum Martem 830
D 5 " Hunc

" Hunc insanientem, [*præter-naturam*]-ascitum malum, inconstantem,
" Qui non-ita-pridem mihíque & Junoni promisit dicens,
" Adversùm Trojanos *se* pugnaturum, & Argivis auxiliaturum,
" Nunc tamen cum Trojanis versatur, horúmque est oblitus.
Sic locuta, Sthenelum è curru demovebat in humum, 835
Manu retrorsùm trahens; Ille igitur dicto citiùs desiliit:
Ipsa verò in currum ascendit juxta Diomedem nobilem
Irâ-concitata dea: valdè autem gemuit faginus axis
Sub pondere: gravem enim vehebat deam, virúmque fortissimum.
Corripuit autem scuticam & habenas Pallas Minerva: 840
Statim in Martem primum dirigebat solidos-ungulis equos.
Ille quidem Periphantem ingentem occiderat,
Ætolorum longè fortissimum, Ochesii praeclarum filium,
Hunc quidem Mars occidebat cæde inquinatus: sed Minerva
Induit Orci galeam, nè ipsam videret impetuosus Mars. 845
Postquam verò vidit hominum-pernicies Mars Diomedem nobilem,
Hic quidem Periphantem ingentem illic sivit
Jacere, ubi primùm interficiens abstulerat animam,
Ivítque rectà in Diomedem equûm-domitorem.
Hi vero quum jam propè erant, alter in alterum vadentes, 845
Priùs Mars protentâ-manu-jaculatus-est super jugum, habenásque equorum,
Hastâ æreâ, cupiens animam eripere:
Et hanc manu prehensam dea cæsiis-oculis Minerva
Summovit à curru, ut incassùm præterfugeret.
Secundus tum impetum fecit pugnâ strenuus Diomedes 855
Hastâ æreâ: infixit autem connixa Pallas Minerva
Imum in ile, ubi cingebatur cinctu.
Ea-parte ipsum vulneravit assecutus, cutémque pulchram dilaceravit:
At hastam extraxit rursus: Ille autem boabat æreus Mars,
Quantum novies mille clamant, vel decies-mille. 860
Viri in bello, certamen committentes Martis.
Tremor verò occupavit Achivósque Trojanósque
Territos: adeo boavit Mars, insatiabilis belli.
Qualis autem ex nubibus nigra apparet caligo,
Ab æstu vento graviter-spirante excitato: 865
Talis Tydidæ Diomedi æreus Mars
Apparebat, cum nubibus iens in cœlum latum.
Statim verò venit deorum in sedem excelsum Olympum:
Et apud Jovem Saturnium sedit, animo mœrens,
Ostendítque immortalem sanguinem, defluentem ex vulnere,
Et lamentans verbis alatis allocutus est, 871

" Ju-

" Jupiter pater, non indignaris, videns hæc violenta fa-
' Semper sanè acerbissima dii passi sumus, [cinora?
' Mutuo consilio, gratificantes nempè hominibus.
' Tuâ causâ omnes pugnamus: tu namque peperisti demen-
" tem filiam 875
' Perniciosam, cui semper iniqua opera curæ-sunt.
' Alii enim omnes, quotquot dii sunt in Olympo,
' Tibi obediunt, & subjecti-sumus unusquisque:
' Hanc autem neque verbo coerces, neque facto,
' Sed indulges, quoniam ipse genuisti filiam pestiferam; 880
' Quæ nunc Tydei filium insolentem Diomedem
' Furere extimulavit in immortales deos. [psum:
' Venerem quidem primùm cominùs vulneravit manu ad car-
' Sed postea in me ipsum irruit, deo se-æquans:
' At me subduxerunt veloces pedes: profectò [*alioquin*] diu 885
' Ibi dolores passus-fuissem inter horrendas cadaverum strages,
' Aut vivus viribus fractus fuissem æris ictibus.
Eum torvè intuitus allocutus est nubes cogens Jupiter,
' Neque id mihi, *ô tu* inconstans, assidens quiritare:
' Invisissimus enim mihi es deorum, qui Olympum tenent.
' Semper enim tibi, contentióque grata, belláque, pugnǽque:
' Matris tibi ingenium est intolerandum, cedere nescium,
' Junonis: quam quidem ego vix reprimo verbis,
' Idcircò te puto illius hæc pati consiliis.
' Sed tamen non te amplius diù patiar dolores sustinere: 895
' Nam è me genitus es, mihíque te peperit mater:
' Quòd si aliquo ex alio deorum natus esses ità improbus,
' Sanè jam pridem fuisses inferior Urani-filiis.
Sic dixit. & Pæonem jussit mederi:
Huic igitur Pæon dolorem-pellentia medicamina inspergens,
Sanavit; nequaquam enim mortalis erat: 901
Sicut a. quando fici succus lac album festino-motu in-coagu-
lum-cogit,
Liquidum quòd erat, valde etenim velociter circumagitur à
miscente:
Sic utique celeriter sanavit impetuosum Martem.
Hunc Hebe lavit, elegantésque vestes induit: 905
Juxtáque Jovem Saturnium sedit gloriâ exultans.
Illæ verò rursus ad domum Jovis magni redierunt,
Junóque Argiva & potens-auxiliatrix Minerva,
Postquam repressissent hominum-perniciem Martem à viro-
rum-cædibus.

ILIA-

ILIADIS LIB. VI.

TRojanorum itaque destituitur & Achivorum pugna gravis [*Deorum præsentia* :]
Frequenterque huc & illuc prorupit impetus prœlii per campum,
In se invicem dirigentibus æratas hastas,
Inter Simoëntis, & Xanthi fluenta.
Ajax autem primus Telamonius, murus Achivorum, 5
Trojanorum rupit phalangem, salutémque sociis attulit,
Viro percusso, qui fortissimus inter Thraces erat,
Filium Eüssori, Acamantem, strenuúmque, magnúmque.
Hunc percussit primus in galeæ cono setis-equinis-densæ:
Inque fronte fixit, penetravítque os intra 10
Cuspis ærea: eum verò tenebræ oculos cooperuerunt.
Axylum etiam interfecit pugnâ strenuus Diomedes,
Teuthranidem, qui habitabat bene structâ in Arisbâ,
Dives opum, benignus insuper erat hominibus:
Omnes enim excipiebat-comitèr, ad viam *sitas* ædes habitans.
Sed ab eo nullus horum tunc arcuit tristem mortem, 16
Ante [*eum hosti*] occurrens: sed ambos animâ privavit,
Ipsum & famulum Calesium, qui tunc equorum
Erat auriga: hi utique ambo terram subierunt.
Dresum item Euryalus & Opheltium interfecit: 20
Perrexit etiam ad Æsepum & Pedasum, quos quondam nympha
Nais Abarbarea peperit insigni Bucolioni.
Bucolion utique erat filius clari Laomedontis,
Maximus natu, clandestinum verò ipsum peperit mater:
Pastor itaque cum esset, inter oves mixtus est amore & cubili:
Eáque gravida-facta gemellos peperit filios: 26
Et quidem horum solvit robur & pulchra membra
Mecisteïades, [i. e. *Euryalus*,] & ab humeris arma detraxit.
Astyalum item occidit stabilis-bellator Polypœtes.
Pidytem verò Ulysses Percosium interfecit 30
Hastâ æreâ; Teucer item Aretaonem nobilem.
Antilochus etiam Ablerum interemit hastâ splendenti
Nestorides: Elatum verò rex virorum Agamemnon:
Habitabat ut sque, Satnioëntis pulchrè-fluentis apud ripas,
Pedasum altam. Phylacum etiam interfecit Leïtus heros 35
Fu-

Fugientem; Eurypylus item Melanthium interfecit;
Adrastum verò deinde pugnâ strenuus Menelaus
Vivum cepit: equi enim ipsius pavore-attoniti-[*fugientes*] per-
campum
Ad ramum impediti myricinum, curvum currum
Cùm fregissent ad extremitatem temonis, ipsi quidem con-
tenderunt 40
Versus urbem, quo alii pavore attoniti fugiebant;
Ipse autem de curru juxta rotam devolutus est,
Pronus in pulveribus in os: at propè ipsum stetit
Atrides Menelaus, tenens longam hastam:
Adrastus verò deindè amplexus supplex orabat genua, 45
" Vivum-cape, Atrei fili, túque dignum accipe liberationis
" pretium: [jacent,
" Multæ enim in divitis patris [*domo*] res-pretiosæ-reconditæ
" Æsque, aurúmque, varióque-artificio-elaboratum ferrum:
" Ex quibus certè tibi largietur pater infinita dona liberatio-
nis-ergò,
" Si me vivum *esse* audiverit ad naves Achivorum. 50
Sic dixit: huic utique animum in pectoribus flectebat;
Et jam ipsum mox erat veloces ad naves Achivorum
Daturus suo famulo deducendum: sed Agamemnon
Obvius venit currens, & minacitèr-clamans, verba fecit,
" O mollis, ô Menelaë, cur-nam tu sollicitus es ità [*de servandis*]
" Hominibus? Certe tibi optimè res gesta est domi,
" Per Trojanos: quorum nullus effugiat certum exitium,
" Manúsque nostras: ne-quidem quem-in sinu mater
" Infantem existentem gestet, ne is quidem effugiat: sed si-
" mul omnes
" Ex Ilio funditus-pereant, inhumati & prorsus disperditi. 60
Sic locutus immutavit fratris mentem heros,
Recta admonens. Is autem à se depulit manu
Heroëm Adrastum: hunc utsque rex Agamemnon
Vulneravit ad ile: ille verò resupinatus est. Atrides itaque
Pede pectoribus imposito evulsit fraxineam hastam. 65
Nestor igitur Argivos hortabatur, altum clamans,
" O amici, heroës Danai, famuli Martis,
" Nè quis nunc exuviarum cupidus ponè
" Maneat, ut plurima ferens ad naves redeat;
" Sed viros interficiamus: posteàque & illis otiosi 70
" Corpora per campum spoliabitis mortua.
Sic fatus, concitavit ardorem & animum uniuscujusque.
Tum verò fortasse Trojani bellicosis ab Achivis
Ilium ascendissent, præ ignaviâ *suâ* domiti;
Nisi Æneæque & Hectori dixisset adstans 75
Pria-

Priamides Helenus, augurum longè præstantissimus,
" Æneáque, & Hector, quoniam labor in vos maximè
" Trojanorum & Lyciorum incumbit, quia præstantissimi
" Omnem ad conatum estis, & ad pugnandum, & ad consu-
" lendum,
" State istic, & copias continete ante portas, 80
" Quoquoversum discurrentes; priùs quam in complexu uxorum
" Fugientes cadant, hostibus verò gaudium fiant:
" Verum postquam phalanges cohortati fueritis omnes,
" Nos quidem adversus Danaos pugnabimus hic manentes,
" Quamvis valdè pressi: necessitas enim urget: 85
" Sed, Hector, tu urbem adi; dicitóque demùm
" Matri tuæ & meæ, ut ea congregans honoratas matronas,
" *In* templum Minervæ oculos-cæsiæ, in arce summâ,
" Apertis clave valvis sacræ ædis,
" Peplum, quod sibi videtur elegantissimum & maximum 90
" Esse in domo, & sibi longè charissimum ipsi,
" Ponat Minervæ ad genua pulchræ-comas:
" Et ei voveat *se* duodecim boves in templo,
" Anniculas, jugum-non-passas, sacrificaturum, si miserata fuerit
" Urbémque, & Trojanorum uxores, & infantes liberos; 95
" Si Tydei filium averterit ab Ilio sacrâ,
" Ferocem bellatorem, violentum artificem fugandi [*hostes*;]
" Quem jam ego fortissimum Achivorum arbitror esse;
" Nec Achillem quidem unquam sic timuimus, ducem virorum,
" Quem aiunt è deâ [*natum*] esse: sed hic valdè 100
" Furit, neque quisquam ei potest animis par esse.
Sic dixit: Hectórque nequaquam fratri non-obsecutus est:
Sed statim de curru cum armis desiliit in terram;
Vibránsque acutas hastas, per exercitum ibat quoquoversum,
Concitans ad pugnandum: suscitavit igitur prœlium grave.
Illi itaque conversi sunt *à fugâ*, & adversi steterunt Achivis.
Argivi autem pedem retulerunt, & desierunt à cæde:
Existimabant enim aliquem immortalium de cœlo stellato
Trojanis auxiliaturum descendisse, eò-quòd ita conversi sunt.
Hector autem Trojanos hortabatur, altum inclamans, 110
" Trojani animosi, & è longinquo-vocati socii,
" Viri estote, amici, & revocate strenuam fortitudinem,
" [*Tantisper*,] dum ego ivero ad Ilium, & Senatoribus
" Dixero consiliariis, & nostris uxoribus,
" Deos ut-precentur, voveántque hecatombas. 115
Sic locutus, abiit expeditè-pugnam-ciens Hector; [grum,
Circúmque ipsum malleolos pulsabat & cerviecem corium ni-
Ora, quæ extrema currebat circa scutum umbonem-habens.
Glaucus autem Hippolochi natus & Tydei filius

In medium utriusque aciei coiêrunt animis-prompti ad pugnandum. 120
Hi itaque cum jam proximi erant alter in alterum vadentes,
Illum prior allocutus est pugnâ strenuus Diomedes,
" Quisnam tu es, fortissime, mortalium hominum ?
" Non enim unquam vidi *te* in pugnâ viros illustres-reddente
" Antea: atqui nunc longè antecessisti cunctos 125
" Tuâ confidentiâ, quandò meam longam hastam expectâsti,
" Infelicium sane filii meo robori occurrunt.
" Sin unus immortalium de cœlo venisti,
" Non ego cum diis cœlestibus pugnavero.
" Nam nè Dryantis quidem filius violentus Lycurgus 130
" Diu vixit, qui cum diis cœlestibus contendebat.
" Hic olim furentis Bacchi nutrices [omnes
" Persequebatur per valdè sacrum Nysseium; illæ verò simul
" Thyrsos in terram projecerunt, ab homicidâ Lycurgo
" Percussæ securi: Bacchus verò fugatus 135
" Subiit maris undam; Thetisque excepit sinu
" Timentem: vehemens enim occupaverat tremor ob viri
" comminationem.
" Huic quidem posteà irati sunt dii tranquille viventes,
" Et ipsum cæcum fecit Saturni filius: nec amplius diu
" Vixit: quoniam immortalibus invisus erat omnibus diis.
" Quare non ergo cum beatis diis velim pugnare.
" Si vero quis es mortalium, qui telluris fructu vescuntur,
" Propiùs accede, ut ocyùs mortis ad metas pervenias.
Hunc vicissim Hippolochi allocutus est illustris filius,
" Tydide magnanime, cur genus percontaris ? 145
" Qualis foliorum generatio, talis & hominum.
" Folia hæc quidem ventus humi fundit, alia vero sylva
" Germinans producit; veris etenim succrescunt tempore,
" Sic hominum generatio, hæc quidem nascitur, illa verò desinit.
" Si verò vis & hæc discere, ut bene cognoscas 150
" Nostram stirpem, multi utique ipsam homines nôrunt:
" Est urbs Ephyra, in recessu Argi equis-apti,
" Ibi Sisyphus fuit, qui vaferrimus fuit mortalium,
" Sisyphus Æolides: Is quidem Glaucum genuit filium.
" Verum Glaucus genuit laudatissimum Bellerophontem: 155
" Huic dii pulchritudinémque & virtutem amabilem
" Præbuerunt: sed ei Prœtus mala molitus est animo:
" Qui è civitate expulit, quoniam multò potentissimus erat
" Argivorum: Jupiter enim ejus sub sceptro subdiderat.
" Cum-hoc uxor Prœti furiosè-cupivit, nobilis Antéa,
" Clandestino amore misceri: sed illi neutiquam
" Persuasit bonâ mente-prædito prudenti Bellerophonti.

Illa

" Illa verò mentita Prœtum regem allocuta est,
" *Moriendum tibi statue, ô Prœte, vel interfice Bellerophontem,*
" *Qui mihi voluit amore misceri nolenti.* 165
" Sic dixit; regem verò ira occupavit eo-quod-talia audierat:
" Interficere quidem nolebat, religioni enim habuit id in
" animo,
" Sed misit ipsum in Lyciam, dedítque is literas perniciosas,
" Scriptis in tabellâ complicatâ animæ-exitialibus multis,
" Ostenderéque jussit suo socero, quo periret. 170
" Ille itaque abiit in Lyciam deorum fausto ductu:
" Sed quandò jam ad Lyciam pervenerat, Xanthúmque fluen-
" Propenso animo ipsum honoravit rex Lyciæ latæ: [tem,
" Per-novem-dies hospitalitèr-tractavit, & novem boves sa-
" crificavit:
" Verum ut jam decima apparuit roseis-digitis aurora, 175
" Tum quidem ipsum interrogavit, & petiit literas videre,
" Quas sibi genero à Prœto ferebat.
" At postquam literas exitiales accepit generi,
" Primum quidem Chimæram insuperabilem *eum* jussit
" Interficere: hæc utique erat divinum genus, non hominum,
" Ante leo, post autem draco, mediáque capra, 181
" Terribilem spirans ignis vim ardentis.
" Et hanc quidem interfecit, deorum signis fretus.
" Secundò verò, cum Solymis pugnavit inclytis:
" Acerrimam certè hanc pugnam dicebat *se* iniisse virorum.
" Tertiò verò, interfecit Amazonas viragines. 186
" Huic igitur redeunti callidum dolum alium texuit:
" Delectis ex Lyciâ latâ viris fortissimis,
" Collocavit insidias: ii verò nequaquam rursus domum re-
" dierunt;
" Omnes enim interfecit eximius Bellerophontes. 190
" Sed quandò jam cognôrat *hunc* dei sobolem præclaram esse,
" Illic ipsum detinuit, dedítque is filiam suam:
" Dedit etiam ei honoris regii dimidium totius.
" Quin & ei Lycii portionem agri dederunt separatam, præ-
" stantem cæteris,
" Amœnam & vitiferam & arabilem, ut coleret. 195
" Illa itaque peperit tres liberos strenuo Bellerophonti,
" Isandrúmque & Hippolochum & Laodaméam.
" Cum Laodameâ quidem concubuit providus Jupiter:
" Hæc autem peperit deo-parem Sarpedona bellicosum.
" Sed quando jam etiam ille invisus fuit omnibus diis, 200
" Sane is per campum Aleïum solus errabat,
" Suum animum exedens, vestigia hominum vitans:
" Isandrum vero ejus filium Mars, insatiabilis belli,
" Pugnantem adversùs Solymos interfecit inclytos: 204

Hanc

" Hanc autem irata aureas habenas-tractans Diana occidit.
" Hippolochus verò me genuit, & ex hoc dico *me* natum esse.
" Misit utique *is* me ad Trojam, & mihi valde multa man-
" davit,
" *Ut semper quam optimè me-gererem, & superior virtute essem aliis;*
" *Neque genus patrum dedecorarem*; qui quàm fortissimi
" Inque Ephyrâ extiterunt & in Lyciâ latâ: 210
" Hoc tibi ex generéque & sanguine glorior esse.
Sic dixit; lætatus autem est pugnâ strenuus Diomedes.
Hastam quidem defixit in terram almam,
Ipse verò blandis [*verbis*] allocutus est pastorem populorum,
" Certe mihi hospes paternus es vetus: 215
" Oeneus enim olim nobilis eximium Bellerophontem
" Hospitio excepit in ædibus, viginti dies retentum:
" Hi autem sibi mutuò dederunt xenia pulchra:
" Oeneus quidem balteum dedit puniceo colore fulgentem,
" Bellerophontésque aureum poculum rotundum: 220
" Et id ego reliqui, cùm proficiscerer, in ædibus meis.
" Tydeum verò non memini; quoniam me adhuc parvulum
" existentem
" Reliquit, quando ad Thebas perierunt copiæ Achivorum.
" Quare nunc tibi quidem ego hospes amicus Argo medio
" Sum, tu autem in Lyciâ; siquando eam ad gentem venero.
" Hastis verò alter alterum [*petere*] vitemus & in turbâ: 225
" Multi enim mihi Trojani inclytíque socii,
" [*Quorum*] occidam, quemcunque deus obtulerit, & pedibus
" assequutus fuero:
" Multíque vicissim tibi Achivi, [*quorum*] interficias, quemcun-
" que poteris:
" Arma verò inter-nos permutemus, ut & hi 230
" Cognoscant, quòd hospites paternos profitemur nos esse.
Sic utique loquuti, de curribus desilientes,
Manúsque mutuò prehenderunt, & fidem-dederunt.
Tum vero Glauco Saturnius mentem ademit Jupiter,
Qui cum Tydide Diomede arma permutavit, 235
Aurea æneis, centum boves-valentia novem-boves-valentibus.
Hector autem ut ad Scæásque portas & fagum pervenit,
Circa ipsum Trojanorum uxores currebant & filiæ,
Percontantes *de* filiísque, fratribúsque, amicísque,
Et maritis; ille verò diis supplicare jussit 240
Omnes ordine: multis nempè mala impendebant.
Sed quandò jam Priami domum perpulchram pervenerat,
Fabrefactis porticibus extructam, in eâ autem
Quinquaginta inerant thalami polito lapide,
Propè se invicem ædificatis ubi scilicet filii 245

Cubabant Priami apud legitimas uxores:
Filiarum autem è-regione oppositi intra atrium
Duodecim erant sub-tecto thalami polito lapide,
Prope se invicem ædificati: ubi & generi
Cubabant Priami apud pudicas uxores: 250
Ibi ei mitis obvia venit mater,
Ad Laodicen iens, filiarum formâ præstantissimam;
Inque ejus hæsit manu, verbáque fecit, dixítque,
" Fili, cur relicto prælio audaci venisti?
" An valde jam premunt infausti-nominis filii Achivorum,
" Pugnantes circa urbem? Te autem huc animus impulit 256
" Profectum ex summâ arce Jovi manus attollere?
" Sed mane, donec dulce vinum attulero,
" Ut libes Jovi patri & cæteris immortalibus
" Primùm: deinde ipse quoque reficiaris, si biberis: 260
" Viro enim defatigato robur valde vinum auget,
" Sicut tu defatigatus es, pugnans pro tuis civibus.
Huic respondit deinde ingens pugnam-expedite-ciens He-
" Nè mihi vinum afferas mellitum, veneranda mater, [ctor,
" Nè me enerves, roboris autem viriúmque obliviscar. 265
" Manibus etenim illotis Jovi libare nigrum vinum
" Vereor: nec ullo-modo fas est nubes-atras-cogenti Saturnio
" Sanguine & cruore pulveri-sudorísque-permisto inquinatum
" vota-facere.
" Sed tu quidem ad templum Minervæ prædatricis
" Vade cum suffimentis, congregatis honoratis matronis:
" Peplum autem, quod tibi elegantissimum & maximum 271
" Est in domo, & tibi longe carissimum ipsi,
" Hoc pone Minervæ ad genua pulchræ-comas,
" Et ei vove te duodecim boves in templo,
" Anniculas, jugum-non-passas sacrificaturam; si misertafuerit 275
" Urbémque, & Trojanorum uxores, & infantes liberos;
" Si Tydei *nempè* filium averterit ab Ilio sacrâ,
" Ferocem bellatorem, violentum artificem fugandi [*hostium.*]
" Sed tu quidem ad templum Minervæ prædatricis.
" Vade: ego autem Paridem adibo, ut vocem, 280
" Si velit dicentem audire: utinam illi illic
" Terra dehiscat: magnum enim ipsum Olympius nutrivit
" detrimentum
" Trojanísque, & Priamo magnanimo, ejúsque filiis.
" Si illum viderem descendere in orcum,
" Existimârim animum ingratæ [*meum*] ærumnæ oblitum. 285
Sic dixit, hæc vero profecta ad ædes ancillis
Mandata dedit: & illæ congregârunt per urbem matronas hono-
Ipsa autem in repositorium descendit odoribus-fragrans, [ratas.
Ubi

Ubi erant ei pepla omnigeno-artificio-varia, opera mulierum
Sidoniarum, quas ipse Alexander divinâ-formâ-præditus 290
Abduxerat à Sidone, navigando-permensus latum pontum,
Eâ viâ, quâ Helenam adduxit magno patre natam.
Horum unum susceptum Hecuba tulit dono Minervæ,
Quod pulcherrimum erat ornatu-versicolori, & maximum;
Velútque stella resplendebat: jacebat utique ultimum omnium.
Perrexit igitur ire, multáque properè sequebantur matronæ-
honoratæ. 296
Illæ verò cum ad templum pervenissent Minervæ, in arce summâ,
Eis fores aperuit Theano pulchra-genas,
Cissëis, uxor Antenoris equûm-domitoris:
Illam enim Trojani fecerant Minervæ sacerdotem. 300
Illæ voce altum-sublatâ-precantes omnes Minervæ manus su-
stulerunt.
Peplum autem acceptum Theano pulchra-genas,
Posuit Minervæ ad genua comas-pulchræ;
Vovénsque precabatur Jovis filiam magni,
" Veneranda Minerva, custos-urbis, excellentissima dearum,
" Frange jam hastam Diomedis, atque ipsum 306
" Pronum da cadere Scæas ante portas:
" Ut tibi statim nunc duodecim boves in templo
" Anniculas, jugum-nondum-passas sacrificemus; si miserata
" fueris
" Urbémque, Trojanorúmque uxores, & infantes liberos. 310
Sic dixit vovens; abnuit autem Pallas Minerva.
Ita illæ quidem vota-faciebant Jovis filiæ magni.
Hector vero ad ædes Alexandri ivit
Pulchras, quas ipse ædificârat cum viris, qui tunc peritissimi
Erant in Trojâ glebosâ, Architecti viri, 315
Qui ei fecerant thalamum, & domum, & atrium,
Prope [*ædes*] Priami & Hectoris, in arce summâ.
Illuc Hector intravit Jovi charus; in manúque
Hastam tenebat undecim-cubitorum: præmicabat verò hastæ
Cuspis ærea, circúmque aureus ambibat annulus. 320
Illum itaque invenit in thalamo perpulchra arma curantem,
Clypeum, & thoracem, & curvos arcus tractantem:
Argiváque Helena inter famulas mulieres
Sedebat, & ancillis insignia opera imperabat.
Hunc Hector objurgavit conspicatus, probra objectantibus
verbis, 325
" Bone vir, non sanè opportunè indignationem istam con-
" cepisti animo:
" Copiæ quidem pereunt circa urbem, altáque mœnia
" Pugnantes; tui autem gratiâ pugnáque, bellúmque,

" Urbem

" Urbem hanc circum-ardet: tu verò contenderes etiam cum
" alio, 329
" Si quem ullibi detrectantem videres horrendam pugnam:
" Verum surge, nè fortasse urbs igne ardenti ferveat.
Hunc vicissim alloquutus est Alexander divinâ-formâ-
præditus
" Hector, quoniam me jure increpâsti, non injuriâ,
" Propterea tibi dicam; tu autem animum-adverte, & me audi:
" Non ego tam in Trojanos irâ, neque indignatione, 335
" Sedebam in thalamo, sed volebam dolori dare locum.
" Nunc verò, me suadens uxor mollibus verbis,
" Impulit ad bellum: videtúrque mihi sic & ipsi [nes.
" Melius fore: victoria enim alternis vicibus accedit ad homi-
" Verùm age nunc expecta, [*donec*] martia arma induero: 340
" Vel præi, ego autem sequar; assequuturúmque [*me*] te puto.
Sic dixit; hunc autem non allocutus est pugnam-expedite-
ciens Hector:
Eum verò Helena verbis allocuta est blandis,
" Levir mei, impudentissimæ malorum-autoris, aversandæ,
" Utinam me die illo, quo me primùm peperit mater, 345
" Abreptam tulisset perniciosa venti procella
" In montem, vel in undam multo-strepitu-resonantis maris:
" Ubi me fluctus obrutam-perdidisset, antequam hæc facinora
" patrata forent.
" Sed quoniam hæc ita dii mala perfecerunt,
" Viri saltem debueram melioris esse uxor, 350
" Qui sentiret indignationémque & probra multa hominum.
" Huic autem neque nunc mens solida, neque in futurum
" Erit; idcirco ipsum [*sua stultitia*] fruiturum credo:
" Verum age nunc intra, & sede hâc in sede,
" Levir, quoniam tuam maximè labor mentem invasit, 355
" Gratiâ meî impudentissimæ, & Alexandri gratiâ noxæ:
" Quibus Jupiter imposuit malam sortem; ut etiam in-poste-
" Hominibus simus famosa cantilena futuris. [rum
Huic respondit deinde ingens pugnam-expedite-ciens
Hector,
" Nè me sedere-facias, Helena, officiosa licet, nam nec mihi
" persuadebis. 360
" Jam enim mihi animus incitatus est, ut succurram
" Trojanis, qui valdè mei desiderium absentis habent:
" Verùm tu concites hunc, accelerétque & ipse,
" Ut me intra urbem assequatur existentem.
" Etenim ego domum ibo, ut videam 365
" Domesticósque, uxorémque dilectam, & infantem filium.
" Neque enim scio, an ampliùs ipsis redux veniam rursus,
" An

" An nunc me sub manibus dii domabunt Achivorum.
Sic fatus abiit pugnam-expeditè-ciens Hector:
Statímque postea pervenit ad ædes habitantibus commod
Nec invenit Andromachen candidam-ulnas in ædibus;
Sed illa cum filio & ancillâ eleganti-peplo indutâ
In turri stabat geménsque ploránsque.
Hector verò, ut non intus inculpatam invenit uxorem,
Stetit ad limen profectus, & ancillis dixit,
" Eja agite mihi, ancillæ, vera dicite:
" Quò ivit Andromache candida-ulnas ex ædibus?
" An aliquò ad glorum, an ad fratriarum elegantibus-pe
" indutarum [*ædes*,]
" An ad Minervæ [*templum*] exiit, ubi aliæ
" Trojanæ comas-pulchræ venerandam deam placant?
Hunc vicissim sedula œconoma verbis allocuta est,
" Hector, siquidem valde jussisti vera loqui,
" Nec aliquò ad glorum, neque fratriarum elegantibus
" plis-indutarum [*ædes*]
" Nec ad Minervæ [*templum*] exiit, ubi aliæ
" Trojanæ comas-pulchræ venerandam deam placant:
" Sed ad turrim ivit magnam Ilii; quoniam audivit
" Premi Trojanos, multóque plus posse Achivos.
" Illa quidem dudum ad murum festinans contendit,
" Furenti similis; fert & unà puerum nutrix.
Dixit mulier œconoma; concitúsque exiit domo Hect
Eâdem viâ retrò, bene-structas per plateas.
Quùm ad portas venerat, pertransiens magnam urbem,
Scæas, (hâc enim egrediendum erat illi in-campum)
Tunc uxor, quæ magnam-attulerat-dotem, obvia venit cum
Andromache, filia magnanimi Eëtionis:
Eëtion, qui habitabat in Hypoplaco silvosâ,
Thebe in Hypoplaciâ, Cilicibus viris imperans:
Cujus sanè filia uxor-erat Hectori ære-armato:
Quæ ipsi tunc occurrit, unáque famula ibat cum ipsâ,
Filium in sinu gestans tenellum, infantem adeò,
Hectoridem unicum, similem stellæ pulchræ;
Hunc quidem Hector vocabat Scamandrium; cæterum a
Astyanacta: Solus enim tutabatur Ilium Hector.
Et ille quidem subrisit intuitus filium tacitè.
Andromache verò ipsi propè astabat lacrymans,
Inque ejus hæsit manu, verbáque fecit, dixítque,
" Animose, perdet te tua virtus, neque misereris
" Filii infantis, & meî calamitosæ, quæ mox vidua
" Tuî ero: mox enim te interficient Achivi,
" Omnes simul in te impetu facto: mihi sanè utilius esse

" A te destitutæ, terram subire. Non enim amplius aliud
" Erit solatium, postquam tu mortem secutus attigeris,
" Sed mœrores: neque mihi est pater, nec veneranda mater.
" Nam patrem meum interfecit nobilis Achilles,
" Et urbem devastavit Cilicum bene habitatam, 415
" Theben portis-altam: interemitque Eëtionem,
" Neque ipsum spoliavit: subveritus enim fuit id animo:
" Sed ipsum combussit cum armis artificiosè-factis,
" Et tumulum aggestâ terrâ super eum fecit: circùm a. ul-
" mos plantaverunt
" Nymphæ Oreades, filiæ Jovis Ægiochi. 420
" Qui etiam mihi septem fratres erant domi,
" Hi quidem omnes uno migrârunt die ad orcum:
" Omnes enim interfecit pedibus-celer nobilis Achilles,
" Boves dum pascerent flexipedes & candidas oves.
" Matrem autem, quæ regnabat in Hypoplaco sylvosâ, 425
" Hanc postquam huc duxit cum ceteris opibus,
" Retrò ille eam dimisit-liberatam, accepto infinito pretio:
" Patris autem in ædibus *eam* percussit Diana sagittis-gaudens.
" Hector, tu verò mihi es pater & veneranda mater,
" Et frater, tu etiam mihi floridus maritus; 430
" Sed age nunc miserere, & hìc mane in turre,
" Nè puerum pupillum facias, viduámque uxorem:
" Exercitum autem siste apud caprificum, ubi potissimum
" Ascensu-facilis est urbs, & scandi potest murus.
" Ter enim hàc venientes periculum fecerunt fortissimi, 435
" Ajaces duo, & percelebris Idomeneus;
" Et Atridæ, Tydeíque fortis filius.
" Sive quis ipsis dixit vaticiniorum peritus,
" Sive etiam ipsorum animus impulit & jussit.
Hanc vicissim allocutus est ingens galeam-quatiens Hector,
" Certe & mihi hæc omnia curæ sunt, uxor: sed perquam ve-
" hementèr 441
" Vereor Trojanos & Troadas longa-peplorum-syrmata-tra-
" hentes,
" Si, velut ignavus, eminus *stans* devitem prœlium:
" Neque me animus jubet, quoniam didici esse fortis
" Semper, & primos inter Trojanos pugnare, 445
" Conans-vendicare patris magnam gloriam & meam ipsius.
" Benè etenim hoc scio mente & animo,
" Erit dies, quandò peribit Ilios sacra,
" Et Priamus, & populus hastæ-fraxineæ-periti Priami:
" Sed non mihi Trojanorum tantoperè curæ est dolor in
" posterum, 450
" Neque ipsius Hecubæ, neque Priami regis,

" Né-

" Neque fratrum, qui sanè multíque & fortes
" In pulvere ceciderint sub viris hostibus,
" Quantopere tui; quando aliquis Achivorum ære-loricatorum
" Lachrymabundam abduxerit, liberum diem eripiens, 455
" Et in Argo existens, sub alienæ [*imperio*] telam texueris,
" Et aquam tuleris ex [*fonte*] Messeide, aut Hypereâ,
" Valde invita: dura tamen incumbet necessitas; Item,
Et aliquandò quis dixerit, conspicatus lachrymas funden-
" Hectoris hæc uxor, qui præstantissimus erat ad-pugnandum
" Trojanorum equûm-domitorum, quando Ilium circa-pug-
" nabant. 461
" Sic aliquando quis dicet: tibíque rursus novus erit dolor
" Ex desiderio talis mariti, ad depellendum servilem diem.
" Sed me mortuum aggesta terra obtegat,
" Antequam tuum clamorem, tuámque abreptionem audiero.
Sic fatus filium suum porrectis manibus petiit illustris Hector:
Retrò autem puer ad sinum eleganter-cinctæ nutricis
Inclinatus est clamans, patris amici aspectum exhorrescens,
Timens æsque & cristam setis-equinis-horridam,
Horrendùm à summâ galeâ nutantem visam: 470
Leniter vero arrisit patérque amicus, & veneranda mater,
Statim à capite galeam abstulit illustris Hector,
Et hanc quidem deposuit in terram collucentem:
Sed ille suum dilectum filium ut osculatus fuerat, levitérque
agitârat manu,
Dixit precans Jovémque, cæterósque deos, 475
" Jupiter, alíique dii, date jam & hunc fieri
" Filium meum, ut & ego, eximium inter Trojanos,
" Ità viribúsque fortem, & Ilio potentèr imperitare:
" Et olim quis dicat, Patre verò hic multò fortior,
" Ex pugnâ redeuntem [*conspicatus*]: referat autem spolia cru-
" enta, 480
" Interfecto hoste, gaudeátque animo mater.
Sic fatus, uxoris dilectæ in manibus posuit
Puerum suum: Hæc verò ipsum fragranti excepit sinu,
Lacrymabundum ridens. Vir autem misertus est intuitus,
Manúque ipsam demulsit, verbáque fecit, dixítque, 485
" O bona, ne mihi præter modum tristeris animo:
" Non enim quis me præter fatum vir orco præmaturè-mittet.
" Fatum verò neminem arbitror, qui effugerit, esse hominum,
" Neque ignavum, neque verò fortem postquam primum na-
" tus fuerit,
" Sed in domum profecta tua ipsius opera cura. 490
" Telámque, colúmque, & ancillas jube
" Munus obire: bellum vero viris curæ erit

" Omnibus, mihi verò præcipuè, qui in Ilio nati sunt.
Sic fatus galeam sustulit illustris Hector
Setis-equinis-comantem; uxórque dilecta domum abiit 495
Respectans, uberes lachrymas effundens.
Statim igitur deinde venit ad ædeis habitantibus accommodas
Hectoris homicidæ; invenítque intus multas
Ancillas, his verò luctum omnibus commovit.
Hæ quidem adhuc vivum lugebant Hectorem suâ in domo:
Non enim eum ampliùs putabant reducem ex pugnâ 501
Venturum, elapsum robur ac manus Achivorum.
Neque verò Paris moram-trahebat in altis ædibus:
Sed is, postquam induit inclyta arma varia ære,
Properabat deinde per urbem, pedibus velocibus fretus, 505
Ut verò cùm stabulans equus, hordeo-pastus ad præsepe,
Vinculo rupto currit per campum terram-pedibus-pulsans,
Consuetus lavari in pulchrè-fluenti fluvio
Superbiens; altè verò caput fert, circúmque jubæ
Humeros motantur: ille utique nitore [*corporis*] fretus. 510
Facile ipsum genua ferunt ad loca consueta & pascua equarum:
Sic filius Priami Paris à Pergami arce
Armis collucens, tanquam sol, incedebat [stea
Exultans, veloces autem eum pedes ferebant: statim itaque po-
Hectora nobilem invenit fratrem, quando utique futurus erat
Digredi è loco, ubi cum sua colloquebatur uxore. 516
Hunc prior allocutus est Alexander divinâ-formâ-præditus,
" Venerande frater, certè valde jam te etiam properantem de-
" Remorans, neque veni maturè, ut jussisti. [tineo,
Hunc respondens allocutus est pugnam-expeditè-ciens He-
" O bone, nemo tibi, qui æquus rerum æstimator sit, [ctor,
" Opera vituperaverit bellica; nam fortis es.
" Sed sponte remittísque [*animum*,] & detrectas: meum verò cor
" Tristatur in animo, quandò de te probra audio
" A Trojanis, qui ferunt multum laborem gratiâ tuî. 525
" Sed eamus: hæc autem posteà componemus, si quando Jupiter
" Dederit, cœlestibus diis sempiternis
" Craterem statuere liberum in domibus,
" Quum Trojâ expulerimus bene ocreatos Achivos.

ILIADIS LIB. VII.

ÆC fatus portis erupit nobilis Hector;
Cúmque eo Alexander ivit frater: animo ve-
Ambo ardebant bellare & pugnare. [rò
Sicut autem Deus nautis desiderantibus dat
Ventum-secundum, postquam defatigati fue-
rint, politis remis 5
Pontum agitantes, laboréque membra soluta
sunt:
Sic hi Trojanis desiderantibus apparuerunt.
Tunc interfecerunt, hic quidem [*Paris*] filium Areithoi regis,
In Arnâ habitantem Menesthium, quem claviger
Genuit Areïthous & Philomedusa bovinis-oculis: 10
Hector ex alterâ parte Eïoneum feriit hastâ acutâ
Ad cervicem sub galeâ ære-solidâ; solvítque membra.
Glaucus intereà, Hippolochi filius, Lyciorum dux virorum,
Iphinoum feriit hastâ, in asperâ pugnâ
Dexiadem, equas insilientem veloces, 15
In humero. Hic igitur ex equabus humi cecidit, & soluta sunt
membra.
Hos ergò ut animadvertit Dea glaucis-oculis Minerva
Argivos perimentes, in asperâ pugnâ,
Descendit de Olympi verticibus impetu facto
Ilium ad sacram: huic autem obvius properabat Apollo, 20
Ex Pergamo conspicatus *eam*, Trojanísque cupiebat victoriam:
Sibi invicem hi occurrerunt apud fagum.
Hanc prior allocutus est rex, Jovis filius, Apollo,
" Cur tu verò rursus concitata, o Jovis filia magni,
" Venisti ab Olympo, magnúsque te affectus impulit? 25
" An ut jam Danais pugnæ ancipitem victoriam [reris.
" Des? quandoquidem minimè Trojanorum pereuntium mise-
" Sed si mihi quid obtemperaveris, hoc certè multò satius esset,
" Nunc quidem cessare faciamus bellum & pugnam
" Hodie: posthàc rursus pugnabunt, donec finem 30
" Ilii invenerint: quandoquidem sic gratum est animo,
" Vobis Deabus, evertere hanc urbem.
Hunc vicissim allocuta est dea cæsiis-oculis Minerva,
" Ita sit, o eminùs-jaculans: eadem enim sentiens & ipsa
" Veni ab Olympo, ad Trojanos & Achivos; 35

" Verùm age, quomodo fert animus prœlium sedare virorum?
Hanc rursus allocutus est rex, Jovis filius, Apollo,
" Hectoris excitemus fortem animum equûm-domitoris,
" Si quem fortè Danaorum provocabit, quocum solo solus
" Adversùm pugnet in gravi pugnâ: 40
" Sed & indignati ære-ocreati Achivi
" Solum [*aliquem*] incitent pugnare cum Hectore nobili.
Sic dixit: neque non-obsecuta est dea glaucis-oculis Miner-
Horum Helenus, Priami carus filius, sensit animo [va.
Consilium, quod diis placuit consultantibus: 45
Stetit itaque juxta Hectorem profectus, & eum allocutus est.
" Hector, fili Priami, Jovi consilio par,
" Num mihi quid obsecutus fueris; frater etenim tibi sum?
" Cæteros quidem sedere-fac Trojanos & omnes Achivos:
" Ipse autem provoca Achivorum quicunque fortissimus, 50
" Ut contra te pugnet in gravi pugnâ;
" Nondum enim tibi fatum mori & interitum attingere:
" Sic enim ego vocem audivi deorum immortalium.
Sic dixit: Hector verò gavisus est vehementer, sermone
audito:
Et in medium progressus, Trojanorum coercuit phalangas, 55
Mediâ hastâ prehensâ: illi itaque resederunt omnes.
Sedere etiam Agamemnon fecit bene-ocreatos Achivos,
Et Minerva etiam & argenteum-arcum-gerens Apollo
Desederunt, avibus similes vulturibus,
Fago super altâ patris Jovis Ægiochi, 60
Viris delectati: Horum etenim ordines sedebant densi,
Scutis & galeis & hastis horrentes.
Qualisque Zephyri funditur super pontum horror
Insurgentis recens, nigrescítque pontus sub illo:
Tales quidem ordines sedebant Achivorúmque Trojanorúmque
In campo: Hector autem inter utrosque locutus est, 66
" Audite me, Trojani & bene-ocreati Achivi,
" Ut dicam, quæ me animus in pectoribus jubet.
" Fœdera quidem Saturnius in excelso-sedens non rata-fecit,
" Sed mala cogitans [*aliquid*] molitur utrisque; 70
" Donec vel vos Trojam bene-turritam ceperitis,
" Vel ipsi ad naves domiti fueritis pontum-transeuntes.
" Vobis quandoquidem sunt viri fortissimi omnium-Achivo-
" Eorum nunc quemcunque animus mecum pugnare jubet,[rum,
" Huc prodeat ex omnibus, ut pugnet-ante-alios cum Hectore
" nobili. 75
" Sic verò aio, & Jupiter nobis testis adsit,
" Si quidem fortè me ille occiderit protensam-cuspidem-ha-
" bente hastâ,

" Arma detracta ferat cavas ad naves,
" Corpus verò domum meum remittat, ut ignis me
" Trojani & Trojanorum uxores participem faciant mor-
" tuum. 80
" Sin ego illum interfecero, dederítque mihi gloriam Apollo,
" Arma detracta feram ad Ilium sacram,
" Et suspendam ad templum Apollinis longè-jaculantis:
" Cadaver vero in naves bonis-transtris-instructas remittam;
" Ut ei exequias faciant caput-comantes Achivi: 85
" Tumulúmque ei aggerant ad latum Hellespontum.
" Et aliquando aliquis dicat etiam posterorum,
" Navi multis-transtris-instructâ navigans super nigrum pon-
" Viri quidem hic tumulus jam diu defuncti, [tum,
" Quem olim fortissimè-se gerentem occidit illustris Hector.
" Sic olim aliquis dicet: mea verò gloria nunquam peribit.
Sic dixit. Illi utique omnes obmutuerunt silentio,
Verebantur quidem renuere, timebant autem suscipere.
Tandem verò Menelaus surrexit, & inter *eos* dixit,
Jurgio probra-objectans, graviterque ingemiscebat animo. 95
" Me miserum! jactatores, Achivæ, non amplius Achivi;
" Certe jam dedecus hæc erunt gravissimè graviter,
" Si nullus Danaorum nunc Hectori obvius iverit.
" Sed vos quidem omnes aqua & terra fiatis,
" Sedentes ibi singuli excordes, inglorii pariter: 100
" Adversus istum verò ego ipse armabor: verùm supernè
" Victoriæ termini positi sunt in immortalibus diis.
Sic fatus induebat arma pulchra.
Tunc tibi, Menelaë, apparuisset vitæ finis
Hectoris in manibus, quoniam multo fortior erat: 105
Nisi properè exurgentes prehendissent reges Achivorum,
Ipséque Atrides, late-dominans Agamemnon,
Dextram prehendit manum, verbáque fecit, dixítque, [est
" Insanis, Menelae Jovis-alumne: neque quicquam tibi opus
" Hâc dementiâ: contine verò *te* dolens quamvis, 110
" Neque velis per contentionem te fortiori *cum* viro pugnare,
" Hectore Priamidâ, quem extimescunt & alii:
" Quin & Achilles huic in pugnâ viros illustres-reddente
" Horret occurrere, qui te multò fortior.
" Verum tu quidem nunc, sede profectus ad agmen sociorum:
" Huic autem propugnatorem alium excitabunt Achivi: 116
" Licet intrepidúsque sit, & etiamsi pugnæ sit insatiabilis,
" Existimo eum libenter genu flexurum: si effugerit
" Ardenti ex bello & gravi pugna.
Sic fatus flexit fratris præcordia heros, 120
Recta monens. Ille igitur paruit; illius quidem postea

Læti famuli ab humeris arma detraxerunt.
Nestor autem inter Argivos surrexit & dixit,
" O dii, profectò ingens luctus Achivam terram invadit:
" Certe valdè ploraverit senex equûm-agitator Peleus, 125
" Præstans Myrmidonum consilio-suo-gubernator & concio-
" nator,
" Qui olim me interrogans valdè lætabatur suâ in domo,
" Omnium Achivorum inquirens genúsque sobolémque:
" Quos nunc si metu-consternatos propter Hectorem omnes
" audierit,
" Sæpe immortalibus suas manus sustulerit, 130
" Anima è membris ut descendat domum Plutonis intrò.
" Utinam enim, Jupitérque pater, & Minerva, & Apollo,
" Essem juvenis, sicut quando ad rapidum Celadontem pug-
" nabant
" Congregati Pyliísque & Arcades hastarum-usu-exercitati,
" Pheæ ad muros, Jardani circa fluenta. 135
" Inter illos Ereuthalion in-acie-primus stabat, par-deo vir,
" Arma gerens humeris Areithoi regis:
" Nobilis Areithoi, quem cognomento Clavigerum
" Viri appellabant, elegantérque-cinctæ mulieres,
" Quoniam non sagittis pugnabat hastâque longâ, 140
" Sed ferreâ clavâ rumpebat phalangas:
" Hunc Lycurgus interfecit dolo, non vi utique,
" Angustâ in viâ, ubi clava non ei exitium
" Arcebat ferrea; antè enim Lycurgus præveniens
" Hastâ medium transfodit: is igitur supinus solo allisus est;
" Armísque interfectum spoliavit, quæ ei dederat æreus Mars:
" Et ea quidem ipse posteà gestabat in pugnâ Martis.
" At postquam Lycurgus in ædibus senuerat,
" Dederátque Ereuthalioni, dilecto famulo, gestanda;
" Illius hic arma ferens provocabat omnes fortissimos, 150
" [Contra pugnare in horrido duello.]
" Hi autem valdè tremebant & timebant, neque quisquam
" sustinebat:
" Verùm me animus impulit audax, ut pugnarem
" Confidentiâ suâ: natu tamen minimus eram omnium,
" Et pugnabam cum-eo ego, dedítque mihi gloriam Minerva.
" Hunc quidem procerissimum & fortissimum interfeci virum;
" Multus enim jacebat extensus hinc atque illinc. 156
" Utinam sic pubescerem, viréſque mihi integræ essent,
" Ita citò haberet quicum pugnaret expedite-pugnam-ciens
" Hector.
" Vestrûm autem qui sunt fortissimi omnium Achivorum,

" Nè

" Nè hi quidem alacriter parati estis Hectori obviam ire.
Sic increpavit senex: illi itaque novem omnes surrexerunt.
Surrexit multò primus quidem rex virorum Agamemnon:
Post hunc Tydides surrexit fortis Diomedes:
Post hos Ajaces, impetuosam induti fortitudinem:
Post hos Idomeneus, & Armiger Idomenei. 165
Meriones, par Marti homicidæ:
Post hos Eurypylus, Evæmonis præclarus filius:
Surrexit & Thoas Andræmonides, & nobilis Ulysses.
Omnes hi volebant pugnare cum Hectore nobili.
Hos autem inter ipsos dixit Gerenius eques Nestor, 170
" Sortibus nunc sortimini universi, cui sors obtigerit:
" Ille enim jam juvabit bene-ocreatos Achivos:
" Quin etiam ipse suum animum juvabit, si effugerit
" Ardenti ex bello & gravi pugnâ.
Sic dixit. Ii igitur sortem signaverunt singuli, 175
Et injecerunt galeæ Agamemnonis Atridæ.
Populi interim supplicabant, diisque manus sustulerunt:
Sic autem quis dicebat intuitus in cœlum latum,
" Jupiter pater, [*da*] aut Ajacem sortiri aut Tydei filium,
" Aut ipsum regem divitis-auri Mycenes. 180
Ita dicebant. Concutiebátque Gerenius eques Nestor:
Exiliit autem sors è galeâ, quam volebant ipsi,
Ajacis: præco etenim ferens per cœtum undiquáque,
Ostendit orsus-a-dextrâ omnibus principibus Græcorum,
Hi autem non agnoscentes renuerunt singuli: 185
Sed cum ad eum pervenit ferens per cœtum undiquaque,
Qui ipsam inscriptam galeæ injecerat, illustris Ajax,
Subjecit quidem manum: & is imposuit, prope astans,
Agnovit autem sortis signum conspicatus, & gavisus est animo,
Hanc quidem ad pedem suum humi jecit, dixítque, 190
" O amici, sane sors mea, gaudeóque & ipse
" Animitùs; quoniam puta superaturum me Hectorem nobi-
" Verùm agite, dum ego bellica arma induo, [lem:
" Interim vos supplicate Jovi Saturnio regi,
" Tacitè vobiscum; ut nè Trojani audiant: 195
" Vel etiam palàm, quandoquidem neminem timemus prorsus,
" Non enim quis me vi volens nolentem summovebit,
" Neque propter imperitiam: nam neque me rudem adeo
" Spero in Salamine natum educatúmque fuisse.
Sic dixit: illi igitur supplicabant Jovi Saturnio regi. 200
Sic autem quis dixit, intuitus in cœlum latum,
" Jupiter pater, qui inde ab Idâ imperas, gloriosissime, ma-
" xime,
" Da, ut victoriam Ajax & præclaram gloriam referat:

" Quòd si & Hectorem diligis, & curam geris ejus,
" Æqualem ambobus vim & gloriam præbe. 205
Sic dixerunt. Ajax autem armabatur splendido ære.
Postquam verò omnia circa corpus induerat arma,
Concitus ferebatur deinde, qualis ingens incedit Mars,
Qui it in-bellum ad viros, quos Saturnius
Animum rodentis contentionis vi commisit pugnare: 210
Talis Ajax progressus est ingens, murus Achivorum,
Subridens terribili vultu: infrà autem pedibus
Incedebat, longè gradiens, quassans prælongam hastam.
Hunc autem & Argivi valdè lætabantur aspicientes:
Trojanos autem tremor gravis subiit membra singulos: 215
Hectorique ipsi animus in præcordiis vehementer-palpitabat:
Sed nequaquam jam poterat metu-refugere, neque regredi
Retro copiarum in turbam, quoniam provocârat ad certamen.
Ajax autem propè accessit, ferens scutum instar turris,
Æreum, septem-boum-pellibus-factum, quod ei Tychius elaborârat fabricans, 220
Coriariorum longe præstantissimus, in Hylâ ædes habitans:
Qui ei fecit scutum varium septem-bubulis-pellibus-munitum
Taurorum præpinguium, octavum autem superinduxerat æs.
Hoc ante pectus ferens Telamonius Ajax
Stetit valde Hectorem prope, minabundúsque allocutus est,
" Hector, nunc sanè manifestò scies cum solo solus,
" Quales etiam Danais principes intersunt,
" Etiam præter Achillem hostium-agmina-perrumpentem, animo-leonino-præditum:
" Sed ille quidem in navibus nigris pontum-transeuntibus
" Jacet iram longam-fovens adversus Agamemnonem pastorem-populorum: 230
" Nos tamen sumus tales, qui tibi obviam-ire-possumus,
" Et multi. Sed ordire pugnam & certamen. [Hector,
Hunc vicissim allocutus est ingens pugnam-expeditè-ciens
" Ajax nobilissime, Telamonie, princeps populorum,
" Ne me, tanquam puerum imbecillem, tenta, 235
" Vel mulierem, quæ nescit bellica opera:
" Etenim ego bene scio pugnásque, cædésque;
" Scio ad dextram, scio ad sinistram motare scutum
" Aridum, ita ut possim indefessim bellare:
" Scio quóque, in statariâ-[*pugnâ*] ad sævi sonos gressum componere Martis: 240
" Scio etiam, postquam insiluerim [*currum*,] pugnam in equabus velocibus.
" Sed enim non te volo ferire, talem existentem,
" Clanculum observans, sed apertè, si assequi-potuero.
Dixit, & vibratam emisit prælongam hastam,

Et

Et percussit Ajacis ingens scutum septem-bubulis-pellibus-factum, 245
Ad extremum æs, quod octavum erat in illo.
Sex autem per plicas penetravit dissecans hasta indomita:
In septimâ verò pelle hæsit. Secundus vicissim
Ajax nobilissimus emisit prælongam hastam,
Et feriit Priamidæ clypeum undique æqualem. 250
Per clypeum quidem penetravit lucidum rapida hasta,
Et per thoracem affabre-factum infixa est:
E regione autem juxta ile discidit tunicam
Hasta: Ille verò inclinatus est, & evitavit mortem nigram.
Hi igitur evulsis longis hastis cominus simul ambo 255
Congressi sunt, leonibus similes cruda-vorantibus,
Vel suibus apris, quorum robur non imbecille.
Priamides quidem posteà medium scutum feriit hastâ:
Neque rupit æs, reflexa est autem ei cuspis.
Ajax autem clypeum punctim feriit insiliens, & penitùs 260
Transivit hasta: aspere autem excepit illum irruentem,
Et cæsim super cervicem venit: ater autem subsiliit sanguis.
Verùm ne sic quidem cessavit à pugnâ expedite-pugnam-ciens Hector:
Sed retrocedens lapidem prehendit manu robustâ,
Jacentem in campo, nigrum, asperúmque, magnúmque: 265
Eo percussit Ajacis ingens scutum septem-bubulis-pellibus munitum,
Medium ad umbonem; circumsonuitque æs.
Secundus igitur Ajax, multo majore lapide sublato,
Misit contortum, adhibuítque vires immensas:
Perfregit autem clypeum, percussum quasi-molari saxo; 270
Læsítque ejus genua; is autem supinus extensus est,
Scuto inhærens: sed eum statim erexit Apollo.
Jámque ensibus cominus vulnerâssent [*se invicem*]
Nisi præcones, Jovis nuncii atque hominum,
Advenissent, alter Trojanorum, alter Achivorum ære loricatorum, 275
Talthybiúsque & Idæus, prudentes ambo:
In medio autem amborum sceptra tenuerunt: dixítque sermonem
Præco Idæus prudentium consiliorum peritus,
" Ne amplius, filii dilecti, bellate, neque pugnate;
" Nam ambos vos diligit nubes-cogens Jupiter: 280
" Ambo autem armis-acerrimi; quod quidem scimus & omnes:
" Nox vero jam est; bonum etiam nocti parere.
Hunc respondens allocutus est Telamonius Ajax,
" Idæe, Hectorem hæc jubete loqui:

" Ipse enim ad pugnam provocavit quosque fortissimos: 285
" Incipiat, ego verò omninò parebo, si quidem ille.
Hunc vicissim allocutus est ingens pugnam-expeditè-ciens
Hector, [que,
" Ajax, quandoquidem tibi dedit deus magnitudinémque vim-
" Et prudentiam: hastâ autem Achivorum longè præstantis-
" simus es;
" Nunc quidem cessemus à pugnâ & certamine, 290
" Hodiè; posthàc rursum pugnabimus, donec fatum
" Nos dirimat, det autem alterutri victoriam:
" Nox verò jam est; bonum etiam nocti parere:
" Ut túque lætos facias omnes ad naves Achivos,
" Tuósque maximè amicos, & socios, qui tibi sunt: 295
" At ego per urbem magnam Priami regis
" Trojanos lætos-faciam & Trojanas longa-peplorum-syrma-
" ta trahentes,
" Quæ pro me supplicantes divinum ingredientur templum.
" Dona autem age mutuò inclyta demus ambo,
" Ut quis sic dicat Achivorúmque, Trojanorúmque, 300
" Profectò pugnabant per contentionem animum-rodentem,
" Et iterum in amicitiâ discessere conciliati.
Sic locutus dedit ensem argenteis-clavis-distinctum,
Cum vagináque offerens & scitè-facto balteo:
Ajax vero cingulum dedit puniceo colore splendidum. 305
Hi itaque digressi, alter quidem ad populum Achivorum
Ibat, alter verò ad Trojanorum multitudinem vadebat. Hi
igitur gavisi sunt,
Ut viderunt vivúmque & incolumem venientem,
Ajacis elapsum fortitudinem & manus invictas:
Et deduxerunt ad urbem, desperantes salvum esse. 310
Ajacem verò ex-altera-parte bene ocreati Achivi
Ad Agamemnonem nobilem deduxerunt lætum victoriâ.
Hi autem cum jam in tentoriis Atridæ erant,
Illorum gratiâ bovem sacrificavit Rex virorum Agamemnon
Marem, quinquennem, præpotenti Saturnio: 315
Hunc excoriârunt & curârunt, & ipsum dissecuerunt totum,
Et frusta in parva conciderunt scitè, & verubus transfixerunt,
Et assarunt accuratè, detraxerúntque omnia.
Cæterum ubi cessarant ab opere, apparaveránque convivium,
Epulati sunt, neque quicquam animus indiguit epuli æqualis:
Tergo verò Ajacem perpetuo honoravit 321
Heros Atrides, latè-dominans, Agamemnon.
Sed postquam potûs & cibi appetitum exemerant,
His senex primus-omnium texere cœpit consilium
Nestor, cujus & anteà optimum apparuerat consilium: 325
Qui

Qui ipsis prudens concionatus est, & dixit,
" Atridáque & cæteri, principes Achivorum,
" Multi quidem mortui sunt comantes Achivi,
" Quorum nunc sanguinem atrum pulchre-fluenti in Scama
" Diffudit acer Mars, animæque ad orcum descenderunt:
" Itaque te oportet pugnam quidem primâ luce intermit
" Achivorum,
" Nos verò congregati curribus advehemus huc cadaver
" Bobus & mulis: & comburemus ea
" Prope à navibus, ut ossa filiis quisque
" Domum ferat, quando revertamur in patriam terram:
" Tumulum autem circa pyram unum aggestâ terrâ facia
" egressi,
" Omnibus communem in campo: juxta autem ipsum æ
" cemus cito
" Turres altas, propugnaculum naviúmque & [*nostrûm*] i
" In ipsis autem portas faciamus benè coagmentatas. [1
" Ut per ipsas equestris via sit:
" Exterius autem profundam fodiamus prope fossam
" Quæ equos & viros prohibeat circumducta,
" Ne quando ingravescat bellum Trojanorum superborum
Ita dixit: Omnes autem approbârunt principes.
Trojanorum item concio facta est Ilii in arce summâ,
Trepida, turbulenta, ante Priami fores:
His autem Antenor prudens incepit concionari,
" Audite me, Trojani, & Dardani, & Socii,
" Ut dicam quæ me animus in pectoribus jubet:
" Eja agite, Argivam Helenam & opes cum ipsa
" Reddamus Atridis abducendas: nunc autem fœderibus
" Violatis pugnamus: quare nihil utile nobis
" Autumo effectum iri, nisi fecerimus ita.
Ille quidem sic locutus resedit. Iis autem surrexit
Nobilis Alexander, Helenæ maritus pulchræ-comas,
Qui ipsum respondens verbis allocutus est,
" Antenor, tu quidem non jam mihi grata hæc dicis:
" Nôsti & aliam sententiam meliorem hâc excogitare:
" Si tamen verè jam hanc seriò dicis,
" Certè jam tibi dii mentem ademerunt ipsi.
" Ego vero Trojanos inter equûm-domitores dicam sententi
" Apertè autem profiteor, conjugem quidem non reddam
" Opes verò quascunque abduxi ex Argo nostram domun
" Omnes volo dare, atque etiam de meo alias adjunger
Ille quidem sic locutus consedit. Inter eos autem surr
Dardanides Priamus diis consiliarius par:
Qui ipsis sapiens concionatus est & dixit,

 " Au

" Papæ, terræ-concussor late-potens, [*quale*] id dixisti! 455
" Alius aliquis deorum hoc reformidâsset cogitatum,
" Qui te multò imbecillior, manibúsque animísque:
" Tua verò tibi gloria erit, quàm-latè diffunditur lux.
" Verùm age, cùm retrò comantes Achivi
" Abibunt cum navibus dilectam in patriam terram, 460
" Murum disruptum, hunc quidem in mare totum demergito:
" Posteà autem littus magnum arenâ obtegito,
" Ut ingens murus evanescat Achivorum.
Sic illi quidem talia inter se colloquebantur:
Occidit verò sol, absolutúmque est opus Achivorum. 465
Boves autem mactabant per tentoria, & cœnam sumebant:
Naves etenim è Lemno appulerant, vinum vehentes,
Multæ, quas miserat Iasonides Euneus,
Quem peperit Hypsipyle ex Iasone pastore populorum.
Seorsùm autem Atridis, Agamemnoni & Menelao, 470
Dederat Iasonides ducendas vini mille mensuras.
Inde vinum emebant comantes Achivi,
Alii quidem ære, alii autem splendido ferro,
Alii autem pellibus, alii verò ipsis bobus,
Alii demùm mancipiis: apparabántque convivium lætum. 475
Per-totam quidem noctem deindè comantes Achivi
Epulabantur, Troës verò per urbem & socii:
Pernox autem ipsis mala moliebatur providus Jupiter,
Terribiliter tonans: illos adeò pallidus timor cepit:
Vinum autem ex poculis in terram fundebant, nec ullus sustinuit
Ante bibere, quam libâsset præpotenti Saturnio.
Decubuerunt deinde, & somni donum ceperunt.

ILIA-

ILIADIS LIB. VIII.

Urora quidem croceo-peplo-induta spargeba
totam per terram,
Jupiter verò deorum concionem habuit g
dens-fulmine,
Summo *in* vertice multa-cacumina-habe
Olympi:
Ipse quidem illis concionabatur, dii verò
mul omnes auscultabant,
" Audite me, omnésque dii, omnésque deæ,
" Ut dicam, quæ me animus in pectoribus jubet:
" Nè qua igitur fœmina dea hoc, neque aliquis mas
" Tentet rescindere meum verbum: sed simul omnes
" Assentimini, ut celerrimè perficiam hæc opera.
" Quemcunque vero ego seorsùm deorum volentem intellex
" Profectum, ut vel Trojanis auxilium ferat, vel Danais,
" Sauciatus indecorè redibit in Olympum:
" Aut ipsum correptum projiciam in Tartarum tenebros
" Procul valdè, ubi profundissimum sub terrâ est barathru
" Ferreæque portæ & æreum limen,
" Tantum infra Orcum, quantum cœlum distat à terrâ:
" Cognoscet deinde, quanto sum deorum potentissimus o
" nium.
" Quin agite, periculum-facite, Dii, ut cognoscatis omne
" Catenâ aureâ de cœlo suspensâ,
" Omnes ex eâ pendete, dii, omnésque deæ:
" At non *me* traxeritis de cœlo in terram,
" Jovem summum consiliarium, ne quidem si valde mult
" labore-contenderitis:
" Verùm quando jam & ego lubens voluero trahere,
" Cum ipsâ terrâ traxero ipsóque mari:
" Catenam quidem dein circa-cacumen Olympi
" Alligavero: illa verò sublimia omnia pependerint.
" Tanto ego superque sum deos, superque sum homines.
Sic dixit. Hi utique omnes obmutuerunt silentio,
Orationem admirati: valde enim minaciter concionatus e
Tandem vero interlocuta est dea cæsiis-oculis Minerva,
" O pater noster, Saturnie, summe regum,

" B

" Bene & nos scimus, quòd tibi potentia vinci-nescia :
" Attamen Danaos lugemus bellicosos,
" Qui jam malo fato expleto perierint.
" Verum enimvero bello quidem abstinebimus, si tu jubes: 35
" Consilium verò Argivis suggeremus, quod proderit;
" Ut non omnes pereant, irato te.
Hanc subridens allocutus est nubes-cogens Jupiter,
" Bono esto animo, Tritonia, dilecta filia: neutiquam animo
" Lubenti loquor; volo nihilominùs tibi mitis esse. 40
Sic fatus, sub curribus [*junctos*] parabat æripedes equos
Celeriter-volantes, aureis jubis comantes:
Aurum autem ipse induit circa corpus: accepítque scuticam
Auream, scitè-factam, suúmque ascendit currum.
Scuticâ itaque percussit, ut inirent cursum: ii autem non inviti volabant, 45
In medio inter terrámque & cœlum stellatum.
Idam autem venit fontibus-irriguam, matrem ferarum,
Ad Gargarum, ubi ei ager sacer altaréque odoratum:
Ibi equos stitit pater hominúmque deûmque,
Solutos curru, caliginémque multam circumfudit. 50
Ipse autem in verticibus sedit gloriâ exultans,
Inspiciens Troúmque urbem & naves Achivorum.
Jentaculum interim sumpserunt comantes Achivi
Raptim per tentoria, statímque post id armabantur.
Pauciores: prompti tamen erant etiam sic pugnâ contendere,
Trojani item ex-alterâ-parte per urbem armabantur 55
Necessitate durâ, próque liberis & pro uxoribus.
Omnes itaque aperiebantur portæ, & foras ruebant copiæ,
Peditésque equitésque: ingens adeò tumultus coortus est.
Hi igitur, cum jam in locum unum congredientes convenerant,
Commiserunt scuta, unáque hastas, & robora virorum
Æreis thoracibus-indutorum: clypei verò umbonibus-muniti
Appropinquabant invicem: ingénsque tumultus est coortus.
Ibi simul ejulatus & jactantia erat virorum,
Perdentiúmque & pereuntium: fluebat interim sanguine terra.
Quamdiu quidem tempus matutinum erat, & crescebat sacra dies, 66
Tamdiu valde utrosque tela attingebant, cadebátque populus:
Quum verò sol medium cœlum conscenderat;
Et tum aureas pater attollit lances:
Imposuítque duo fata longum somnum-adferentis mortis,
Troúmque equûm-domitorum & Achivorum ære-loricatorum:
Sustinuítque medias prehensas, & inclinata est fatalis dies Achivorum.
Achivorum quidem fata in terrâ almâ

Con-

Confidebant; Troum verò, ad cœlum latum sublata-erant.
Ipse igitur ex Idâ magnùm tonabat, ardénsque 75
Misit fulgur in exercitum Achivorum: illi itaque conspicati
Obstupuerunt, & omnes pallidus timor cepit.
Tum verò nec Idomeneus ausus est manere, nec Agamemnon,
Neque duo Ajaces manserunt, famuli Martis:
Nestor autem solus mansit Gerenius, custos Achivorum, 80
Minimè volens, sed equus debilitatus erat: quem percusserat sagittâ
Nobilis Alexander, Helenæ vir pulchræ-comas,
Summo in vertice, ubi primi crines equorum
Cranio innascuntur; maximè etenim lethalis est [*locus*.]
Anxius igitur erigebatur, sagitta enim ad cerebrum penetrârat,
Conturbabátque equos, volutans se circa ferrum. 86
Dum senex equi hujus lora abscindebat
Gladio insurgens, interim Hectoris veloces equi
Venerunt per turbam-insequentium, audacem aurigam ferentes
Hectorem: atque tum senex ille vitam perdidisset, 90
Nisi illicò animadvertisset pugnâ strenuus Diomedes:
Horrendum autem clamavit, adhortans Ulyssem,
" Nobilissime Laërtiade, solertiâ-pollens Ulysse,
" Quò fugis, tergo obverso, velut ignavus, in turbâ?
" [*Cave*,] nequis tibi fugienti tergo hastam infigat: 95
" Quin mane; ut à sene propellamus trucem virum.
Sic dixit. At non exaudivit patiens nobilis Ulysses,
Verùm raptim-præteriit cavas ad naves Achivorum.
Tydides autem, solus licèt existens, primis pugnatoribus mixtus est:
Stetítque ante equos Neleidæ senis, 100
Et ipsum editâ voce verbis alatis allocutus est,
" O senex, certe valde jam te juvenes premunt bellatores:
" Tua etenim vis soluta est, gravísque te senecta persequitur:
" Debilis etiam tibi famulus, segnésque tibi equi:
" Verùm age, meos currus ascende; ut videas, 105
" Quales Troïi equi, periti per-campum,
" Rapidè valde huc & illuc insequi & fugere,
" Quos nuper ab Æneâ cepi artifice fugandi [*hostes*.] [nos
" Hos quidem [*tuos*] famuli, [*tuus & meus*] curent: hos verò
" Trojanos in equûm domitores dirigamus, ut & Hector 110
" Sciat, an & mea hasta insaniat in manibus.
Sic dixit: neque non obsecutus est Gerenius eques Nestor.
Nestoreas quidem posteà equas famuli curabant
Fortes Sthenelúsque & Eurymedon virtutis-amans:
Hi autem ambo Diomedis currus ascenderunt. 115
Nestor itaque in manus sumpsit habenas miro-artificio factas:
Per-

Percussítque scuticâ equas, celeritérque Hectorem propè fue-
Hunc rectà irruentem telo petiit Tydei filius: [runt:
Et ab hoc equidem aberravit: sed aurigam famulum,
Filium magnanimi Thebæi Eniopeum, 120
Equorum habenas tenentem, percussit pectus juxta mammam:
Decidit autem de curru, retrocesserúntque ejus equi
Veloces: hujus autem ibi soluta est animáque robúrque.
Hectorem verò gravis dolor operuit animum propter aurigam:
Hunc quidem dein sivit, tametsi dolens sodalis [*gratiâ*,] 125
Jacere: aurigam verò quærebat audacem, neque sanè diutius
Equi desiderârunt rectorem; statim enim invenit
Iphitidem Archeptolemum audacem, quem tunc equos
Pedibus-veloces ascendere-fecit, dedítque ei habenas in manus.
Tum verò ingens-clades fuisset, & exitialia facinora edita fu-
issent: 130
Et conclusi fuissent-ut-in-stabulo [*Trojani*] in Ilium, ceu agni;
Nisi citò animadvertisset pater hominúmque deûmque:
Tonans igitur graviter, emisit candens fulmen,
Et ante equos Diomedis dejecit in-terram:
Terribilis autem flamma exorta est sulphuris ardentis; 135
Et equi territi consternabantur, sub curru;
Nestoris etiam è manibus fugerunt habenæ miro-artificio-factæ:
Timuítque ille animo, Diomedémque allocutus est,
" Tydide, age jam in fugam dirige solidos-ungulis equos.
" An non sentis, quòd tibi à Jove non sequitur victoria? 140
" Nunc enim huic Saturnius Jupiter gloriam præbet
" Hodie; posteà rursus etiam nobis, si voluerit,
" Dabit: homo enim nequaquam Jovis mentem impedierit,
" Nè quidem fortissimus; quoniam longè potentissimus est.
Huic respondit deinde pugnâ strenuus Diomedes, 145
" Profectò hæc omnia, senex, rectè dixisti:
" Sed ille gravis dolor cor & animum incessit:
" Hector enim aliquando dicet, inter Trojanos concionans,
" Tydides à me fugatus se recepit ad naves:
" Sic aliquando gloriabitur; tunc mihi dehiscat latùm terra.
Huic respondit deinde Gerenius eques Nestor, 151
" Hei mihi, Tydei fili bellicosi, quòd ita dixisti.
" Etsi enim te Hector ignavum & imbellem dixerit,
" Tamen non credent Trojani & Dardanidæ,
" Et Trojanorum uxores magnanimorum clypeatorum, 155
" Quarum in pulveres dejecisti juvenes maritos.
Sic locutus in fugam vertit solidos-ungulis equos,
Retrò in turbam-fugientium: in *eos* autem Trojaníque & He-
ctor clamore ingenti tela tristia fundebant. [ctor
Super eum altùm clamavit ingens pugnam expeditè ciens Hector,
" Ty-

" *Nos* ipsos saltem permitte effugere & evadere,
" Neque sic à Trojanis sinas interimi Achivos.
Sic dixit. Hujus autem [*Deorum*] pater misertus est lacrymantis : 245
Annuit itaque ei exercitum salvum fore, neque periturum.
Statim verò aquilam misit, certissimum-augurium-facientem ex volucribus,
Hinnulum tenentem unguibus, sobolem cervæ velocis:
Juxta autem Jovis altare perpulchrum dejecit hinnulum,
Ubi Panomphæo Jovi sacrificabant Achivi. 250
Hi postquam viderunt, quòd à Jove venisset avis,
Alacriùs in Trojanos erumpebant, recordabantúrque pugnæ.
Tum nemo ex Danais, licet multi essent,
Gloriatus est, Tydidem ante, agitâsse veloces equos,
Extráque fossam egisse, & contrà pugnâsse: 255
Sed longè primus *ille* Trojanorum interemit virum armatum,
Phradmonidem Agelaum : is quidem in-fugam verterat equos,
Illi autem converso, dorso hastam infixit,
Humeros inter, perque pectora egit:
Decidit adeò de curribus, sonitúmque dederunt arma super ipsum. 260
Post hunc Atridæ, Agememnon & Menelaus ;
Post hos Ajaces, impetuosam induti fortitudinem ;
Post hos Idomeneus, & armiger Idomenei
Meriones, par Marti homicidæ ;
Post hos Eurypylus, Euæmonis præclarus filius. 265
Teucer autem nonus venit, renitentes arcus tendens ;
Stetítque sub Ajacis scuto Telamonii.
Ibi Ajax quidem ante eum tenebat scutum, ille verò heros
Circumspiciens, posteaquam aliquem jaculatus in turbâ
Vulneraverat, ille quidem ibi delapsus animam amittebat, 270
Ipse verò retrò se recipiens, puer tanquam ad matrem, submittebat se
Ad Ajacem: ille verò eum scuto tegebat splendido.
Tum quem primum Trojanorum interfecit Teucer eximius?
Orsilochum quidem primum, & Ormenum, & Opheleftem,
Datoráque, Chromiúmque, & deo-parem Lycophontem, 275
Et Polyæmonidem Hamopaonem, & Melanippum,
Omnes alium-super-alium dejecit in terram almam.
Eum igitur conspicatus lætatus est rex virorum Agamemnon,
Arcu è forti Trojanorum perdentem phalangas:
Stetit autem ad eum profectus, & ipsum allocutus est, 280
" Teucer, carum caput, Telamonie, princeps populorum,
" Jaculare sic ; si forte quid lumen Danais fias,
" Patrique tuo Telamoni, qui te educavit parvulum existentem,

" Et

" Et te, spurium licèt existentem, studiosè-aluit suâ in domo:
" Hunc, etiamsi procul absit, in gloriam ascendere-fac. 285
" Tibi autem ego edico, ut & perfectum erit,
" Si mihi dederit Jupiter Ægiochus & Minerva
" Ilii evertere benè-ædificatam urbem,
" Primo tibi post me præmium-honorarium in manu ponam,
" Vel tripodem, vel duos equos cum ipsis curribus. 290
" Vel mulierem, quæ tecum eundem lectum ascendat.
Hunc respondens allocutus est Teucer eximius,
" Atrida illustrissime, cur me properantem & ipsum
" Incitas? neque enim, quantum in me est,
" Cesso; sed ex quo Ilium versùs repulimus ipsos, 295
" Ex eo jam sagittis exceptos viros interficio:
" Octo jam emisi longos hamos-habentes sagittas,
" Omnes autem in corpore fixæ sunt bellicosorum juvenum:
" Hunc verò nequeo percutere canem rabidum.
Dixit, & aliam sagittam à nervo misit 300
Hectorem contra, percutere autem ipsum cupiebat animus:
Et ab eo quidem aberravit; sed eximium Gorgythionem,
Filium fortem percussit Priami ad pectus sagittâ:
Quem ab Æsymâ compressa peperit-mater,
Pulchra Castianira, corpore similis deabus: 305
Papaver autem veluti, in-alteram-partem caput inflexit, quod in horto
Fructu *fit* gravatum, humoréque verno,
Sic in alteram-partem inclinavit caput casside gravatum.
Teucer verò aliam sagittam à nervo misit
Hectorem contra, percutere autem ipsum cupiebat animus.
Sed etiam tunc aberravit: avertit enim Apollo: 311
Sed Archeptolemum, audacem Hectoris aurigam,
Ruentem ad pugnam, percussit in pectore juxta mammam:
Decidit autem de curru, retrocesserúntque ejus equi
Veloces: hujus verò ibi soluta est animáque robúrque. 315
Hectoris interim gravis dolor contexit mentem *ob* aurigam:
Hunc tamen demùm reliquit, tristis licet sodalis gratiâ;
Cebrionem autem jussit fratrem, propè existentem,
Equorum habenas capere. Hic utique non immorigerus-fuit, ut audivit:
Ipse autem de curru in humum desiliit collucenti, 320
Horribilitèr vociferans: & saxum prehendit manu.
Perrexit itaque rectà in Teucrum, ac ferire ipsum animus jubebat;
Ille quidem pharetrâ exemerat amaram sagittam,
Posueratque ad nervum: Illum verò pugnam-expeditè cieus Hector 324

Retrò

Retrò ducentem [*nervum*,] ad humerum, ubi jugulum dirimit
Cervicémque pectúsque, maximè autem lethalis locus est,
Ea-parte in se ardentem percussit lapide aspero.
Rupit autem ei nervum: obtorpuit adeò manus ad juncturam;
Constitítque in genua lapsus, arcus verò ejus excidit de manu.
Ajax autem non neglexit fratrem collapsum, 330
Sed accurrens protexit, & ei scutum prætendit.
Hunc quidem postea subeuntes duo chari socii,
Mecisteus, Echii filius, & nobilis Alastor,
Naves ad cavas portârunt graviter gementem:
Rursus itaque Trojanis Olympius animos excitavit; 335
Illíque rectà ad fossam profundam repulerunt Achivos:
Hector autem inter primos ibat, præ ferociâ oculos-truces-circumferens.
Ut verò cum aliquis canis aprum sylvestrem, vel leonem,
Apprendat à tergo, pedibus velocibus fretus,
Coxásque clunésque, convertentémque *se* observat: 340
Sic Hector persequebatur comantes Achivos,
Semper occidens postremum [*quemque*:] hi verò fugiebant.
Sed postquam pérque vallos & fossam transierant
Fugientes, multíque domiti sunt Trojanorum sub manibus,
Hi quidem jam apud naves continebantur manentes, 345
Invicémque hortantes, & omnibus diis
Manus attollentes, altâ voce precabantur unusquisque.
Hector verò undique circumagebat pulchras-jubas-habentes equos,
Gorgonis oculos habens & hominum-perniciei Martis.
Hos igitur conspicata, miserta est dea candida-ulnis Juno, 350
Statímque Minervam verbis alatis allocuta est,
" Eheu! Ægiochi Jovis filia, nonne jam nos
" Pereuntes Danaos curabimus, extremo saltem [*in eorum casu*?]
" Qui jam malo fato expleto perierint
" Viri unius impetu: hic etenim furit non amplius tolerabi-
" liter 355
" Hector Priamides, & jam mala multa fecit.
Hanc vicissim allocuta est dea cæsiis-oculis Minerva,
" Et omnino hic quidem ferociam animámque perdidisset,
" Manibus Argivorum perditus in patriâ terrâ:
" Sed pater ille meus mente furit non sanâ, 360
" Durus, semper iniquus, mei animi impetûs impeditor.
" Nec quicquam horum recordatur, quòd ei valde sæpe filium
" Pressum servavi sub Eurysthei laboribus.
" Certè is quidem flebat ad cœlum: sed me Jupiter
" Huic auxiliaturam de cœlo demisit. 365
" At si ego hæc scivissem mente prudenti,

" Cùm

" Cùm eum ad orcum validas-portas-habentem misit,
" Ex Erebo ducturum canem horrendi Plutonis,
" Non utique effugisset Stygis aquæ profunda fluenta.
" Nunc autem me quidem odit, Thetidis vero perficit con-
" silia, 370
" Quæ ei genua osculata est, & prehendit manu barbam,
" Supplicans, ut honoraret Achillem urbium-eversorem.
" Erit tamen, cùm iterùm dilectam Glaucopida dicet.
" Quin tu quidem nunc nobis appara solidos ungulis equos;
" Dum ego, ingressa Jovis domum Ægiochi, 375
" Armis ad bellum armer, ut videam,
" An nobis Priami filius pugnam-expeditè-ciens Hector
" Lætabitur, apparentibus per belli semitas:
" Certè aliquis & Trojanorum saturabit canes & alites
" Pinguedine & carnibus, stratus ad naves Achivorum. 380
Sic dixit: Neque non obsecuta-est dea candida-ulnas Juno.
Hæc quidem accingens *se* auro-phaleratos paravit equos
Juno, veneranda dea, filia magni Saturni:
Sed Minerva, filia Jovis Ægiochi,
Peplum quidem laxatum-defluere-sivit pulchrum patris super
pavimento, 385
Varium, quod ipsa fecerat & eleborârat manibus.
Ipsa verò loricam induta Jovis nubes-cogentis,
Armis ad bellum armabatur lachrymosum.
In currus autem fulgidos pedibus ascendit, sumpsítque hastam
Gravem, magnam, validam, quâ domat ordines virorum 390
Heroum, quibuscunque irascitur præpotenti-patre-nata.
Juno itaque scuticâ velociter-urgebat equos:
Sponte etenim suâ portæ crepuerunt cœli, quas custodiebant
Horæ,
Quibus commissum est magnum cœlum, Olympúsque,
Ut & aperiant densam nubem, & claudant. 395
Hâc *viâ* per eas stimulo-parentes dirigebant equos.
Jupiter autem pater ab Idâ ut vidit, iratus est graviter:
Irim itaque excitavit aureas-alas-habentem nunciaturam,
" Vade age, Iri velox, retrò verte, neque sine adversus me
" Venire: non enim commodè congrediemur in prœlium. 400
" Sic enim edico, quod & perfectum erit,
" Claudos reddam quidem ipsis sub curribus veloces equos;
" Ipsasque de curru dejiciam, & currus confringam:
" Nec decem vertentibus annis
" Vulnera perfectè-sanari-poterunt, quæ deprehensis impresse-
" rit fulmen: 405
" Ut sciat Minerva, quando cum suo patre pugnaverit.
" Junoni autem non tantùm succenseo, neque irascor;
" Sem-

" Semper enim mihi solet infringere, quicquid in animum
" induxero.
Sic dixit. Festinabat igitur Iris cursu-procellas-æquans nunciatura:
Descenditque de Idæis montibus, [*ut iret*] ad magnum Olympum.
Primis itaque in portis multas-convalles habentis Olympi
Occurrens detinuit: Jovisque ipsis exposuit sermonem,
" Quo tenditis? cur vobis in præcordiis furit cor?
" Non sinit Saturnius auxilium ferre Argivis.
" Sic enim minatus est Saturni filius, si quidem perficiet, 415
" Claudos redditurum quidem vobis sub curribus veloces e-
" quos,
" Vosque ipsas de curru dejecturum, & currus confracturum:
" Neque decem vertentibus annis
" Vulnera perfectè-sanabimini, quæ deprehensis-impresserit
" fulmen:
" Ut scias, Minerva, quando cum tuo patre pugnaveris. 420
" Junoni autem non tantum succenset, neque irascitur:
" Semper enim ei solet infringere, quicquid in animum indu-
" Sed tu, teterrima, canis inverecunda, si reverà [xerit.
" Audebis Jovem contrà ingentem hastam attollere.
Hæc quidem sic locuta, abiit pedibus velox Iris: 425
Sed Minervam Juno allocuta est.
" Eheu, Ægiochi Jovis filia, non amplius ego
" Nobis permitto Jovem contrà, mortalium caussâ pugnare;
" Quorum alius quidem intereat, alius autem vivat,
" Ut cuique sors fuerit: ille verò sua volens animo, 430
" Trojanisque & Danais adjudicet, ut æquum.
Sic fata, retrò vertit solidos-ungulis equos.
His itaque Horæ quidem solverunt pulchros-jubis equos:
Et hos quidem alligârunt ad ambrosia præsepia:
Currus autem inclinârunt ad parietes collucentes: 435
Ipsæ autem aureis in sellis-recubitoriis sederunt
Mixtim cum aliis diis, suo mœstæ corde.
Jupiter autem pater ab-Ida pulchras-rotas-habentem currum
& equos
Ad Olympum egit, deorum autem pervenit ad sedes.
Huic etiam equos quidem solvit inclytus terræ-quassator, 440
Currus verò ad altaria posuit, linteo circumdato:
Ipse autem aureum in thronum latè-sonans Jupiter
Consedit, eique sub pedibus magnus concutiebatur Olympus.
Istæ autem solæ a Jove seorsum Minerváque & Juno
Sedebant, nec omninò ipsum alloquebantur, neque interro-
gabant: 445
Sed ille cognovit suâ mente, dixitque
" Cur

" Cur ità moestæ estis, Minerváque & Juno?
" Non sanè diu laborâstis pugnâ in gloriosâ
" Perdendo Trojanos, contra quos odium acerbum reposuistis.
" Omninò, cùm tales meæ vires & manus invictæ, 450
" Non me verterint, quotquot dii sunt in Olympo.
" Vobis autem prius tremor cepit pulchros artus,
" Quàm pugnámque videretis, pugnæque magna facinora.
" Sic enim edico, quod & perfectum fuisset:
" Haud sanè in vestris curribus, percussæ fulmine, 455
" In Olympum rediissetis, ubi immortalium sedes est.
Sic dixit: compressis verò labris gemebant Minerváque & Juno;
Propinquæ hæ sedebant, maláque Trojanis cogitabant.
Minerva quidem tacita erat, neque quicquam dixit,
Irata Jovi patri, ira etenim ipsam atrox tenebat: 460
Juno verò non continuit in pectore iram, sed allocuta est,
" Gravissime Saturnie, quale verbum dixisti?
" Benè & nos scimus, quòd tibi potentia vinci-nescia:
" Attamen Danaos lugemus bellicosos,
" Qui jam malo fato expleto perierint: 465
" Sed bello quidem abstinebimus, si tu jubes:
" Consilium verò Argivis suggeremus, quod proderit,
" Ut non omnes pereant, irato Deo.
Hanc respondens allocutus est nubes-cogens Jupiter,
" Cras-mane etiam magis præpotentem Saturnium 470
" Videbis, si velis, bovinos-oculos-habens veneranda Juno,
" Perdentem Argivorum ingentem exercitum bellicosorum.
" Non enim priùs à bello cessabit impetuosus Hector,
" Quàm excitetur ad naves velox pedibus Pelides,
" Die illo, quandò hi quidem ad puppes pugnaverint 475
" Angustiâ in gravissimâ, pro Patroclo occiso:
" Sic enim fatale est. Tuî verò ego non rationem-habeo
" Iratæ, neque si ultimos fines adieris
" Terræ & maris, ubi Iapetúsque Saturnúsque
" Sedentes, neque splendore supragradientis solis 480
" Oblectantur, neque ventis: profundus enim tartarus circum:
" Nè quidem si illuc perveneris errabunda, tuî ego
" Iratæ rationem-habeo; quoniam non te impudentius aliud.
Sic dixit. Ei autem nihil respondit candida-ulnis Juno.
Incidit verò in Oceanum splendidum lumen solis, 485
Trahens noctem nigram super almam terram.
Trojanis quidem invitis occidit lux: sed Achivis
Grata, ter-exoptata supervenit nox tenebrosa.
Trojanorum verò concionem habuit illustris Hector,
Seorsim à navibus quùm duxisset, fluvium ad vorticosum, 490

In

ubi inter cadaverum-ſtrages apparebat ſpatium.
verò cum deſcenderant in terram, orationem au-
›ant,
ſtor dicebat, Jovi carus: in manu utſque
nebat undecim-cubitorum: prænitebat utique haſtæ
:a, circúmque aureus ambibat annulus: 495
ixus verba alata locutus eſt,
e me, Trojani, & Dardani, & Socii;
redidi, navibus perditis & omnibus Achivis,
editurum ad Ilium ventoſam:
us caligo ſupervenit, quæ nunc ſervavit maximè
& naves in littore maris. 501
nunc quidem obſequamur noĉti nigræ,
ue inſtruamus: ſed pulchris-jubis-ornatos equos
ex curribus, ipſis verò apponite pabulum:
: item ducite boves & pingues oves 505
, vinúmque ſuave emitote,
ue ex domibus: inſupérque ligna multa colligite,
:otam-noĉtem, úſque-ad auroram manè-genitam,
ımus ignes multos, ſplendórque cœlum perveniat:
è etiam per noĉtem comantes Achivi 510
aggrediantur ſupra lata dorſa maris.
eſn ſine-malo naves aſcendant quieti;
qûis eorum vulnus etiam domi curet,
s vel ſagittâ, vel haſtâ acutâ,
inſiliens: ut quis horreat etiam alius 515
s equûm-domitoribus inferre lamentabile bellum.
:s autem per urbem Jovi cari nuncient,
pubeſcentes, & temporibus-canos ſenes
ıs agere circum urbem, à-Diis-ædificatis in turribus:
e verò in ſuis ædibus quæque 520
magnum accendant; cuſtodiáque aliqua firma ſit,
ınus-hoſtium per inſidias ingrediatur urbem, copiis
bſentibus.
›, Trojani magnanimi, ut dico:
autem nunc quidem ſanus, diĉtus eſto:
manè Trojanos inter equûm-domitores dicam; 525
:a facientem ſpero Jovíque, cæteríſque diis,
ırum hinc canes funeſtis-fatis-adduĉtos,
ıra adduxerunt nigris in navibus.
enimvero per noĉtem cuſtodiamus nos ipſos:
iè ſub auroram armis armati, 530
ad cavas excitemus acrem martem.
, an me Tydides fortis Diomedes
bus ad murum repellet, an ego illum

" Ære cùm occidero, spolia cruenta auferam.
" Cras suam virtutem declarabit, si meam hastam 535
" Sustinuerit irruentem: sed in primis puto
" Jacebit vulneratus, multíque circa ipsum socii
" Sole orto cras. Utinam enim ego ità
" Sim immortalis & expers-senectutis per dies omnes,
" Et honorer, sicut honoratur Minerva & Apollo, 540
" Ut jam dies hic malum feret Argivis.
Sic Hector concionatus est: Trojani autem acclamârunt.
Illi equos quidem solverunt jugo sudantes,
Ligaverúntque capistris apud currus suos unusquisque:
Et ex urbe adduxerunt boves & pingues oves 545
Properè: vinúmque suave emerunt,
Panémque ex domibus: & insuper ligna multa collegerunt.
Obtulerunt verò Immortalibus perfectas Hecatombas.
Nidorem itáque ex campo venti sustulerunt ad Cœlum
Suavem: at illius minimè Dii beati participes erant, 550
Nequidem volebant; valde enim iis invisa erat [*Ilium*] sacrum,
Et Priamus, & populus bellicosi Priami.
Illi tamen, elati animis, secundùm bellicos ordines
Sedebant per-totam-noctem; ignésque eis ardebant multi.
Sicut autem quando in cœlo stellæ lucidam circa lunam 555
Apparent perdecoræ, quando est sine vento æther,
Apparéntque omnes speculæ, & cacumina summa,
Et saltus: cœlitus etenim aperitur immensa æthra,
Et omnia conspiciuntur astra; gaudétque [*ideo*] animo pastor:
Tot, inter naves & Xanthi fluenta, 560
Trojanorum accendentium ignes apparebant ante Ilium.
Mille in campo ignes ardebant: apud autem singulos
Sedebant quinquaginta [*viri, ad*] lumen ignis ardentis.
Equi verò hordeum album comedentes & arincam,
Stantes apud currus, pulchro-sedentem-in-solio auroram expectabant. 565

ILIADIS LIB. IX.

ITA quidem Trojani custodias agebant: sed Achivos
Divinitùs-immissa agebat Fuga, Metûs frigidi socia:
Luctu verò intolerando sauciati erant omnes fortissimi.
Sicut autem venti duo Pontum commovent piscosum,
Boreas & Zephyrus; qui è Thraciâ spirant, 5
Adventu repentino: simul itáque & unda nigra
In acervum attollitur, multámque extra mare algam fundunt:
Sic scindebatur animus in pectoribus Achivorum.
Atrides autem dolore magno sauciatus cor,
Obibat, præconibus canoris jubens, *ut* 10
Nominatim ad concionem vocarent virum unumquemque;
Minimè autem clamarent: ipséque inter primos laborabat.
Sedèbant igitur in concione tristes: Agamemnon autem
Surrexit lachrymas-fundens, ceu fons aquis-niger,
Qui ab excelsâ petrâ obscuram fundit aquam: 15
Sic ille gravitèr suspirans verba inter Argivos fecit,
" O amici, Argivorum ductores, & principes,
" Jupiter me valdè Saturnius detrimento irretivit gravi:
" Infestus, qui antea quidem mihi promisit & annuit,
" Ilio exciso benè-munito, rediturum; 20
" Nunc verò malam fraudem struxit, & me jubet
" Inglorium, Argos redire, postquam multum perdidi populum.
" Ita scilicet Jovi præpotenti placitum est,
" Qui jam multarum urbium demolitus est vertices,
" Ac adhuc demolietur: hujus etenim potentia est maxima.
" Sed agite, ut ego dixero, pareamus omnes, 26
" Fugiamus cum navibus dilectam in patriam terram:
" Non enim jam Trojam capiemus latas-vias-habentem.
Sic dixit; Illi verò omnes taciti facti sunt silentio,
Diu autem muti erant tristes filii Achivorum: 30
Tandem vero inter eos locutus est pugnâ strenuus Diomedes,
" Atrida, tibi primùm adversabor inconsultè-loquenti,
" Quà fas est, ô rex, *in* concione: tu vero nè irascaris.

" De fortitudine quidem mihi primus convitium fecisti inter Danaos,
" Dicens *me* esse imbellem & fortitudinis-expertem. Hæc autem omnia 35
" Sciunt Argivorum & juvenes & senes.
" Tibi verò ex-duobus-alterum dedit Saturni filius versuti;
" Sceptro quidem tibi dedit honorari supra omnes:
" Virtutem autem non dedit, quod quidem imperium est maximum.
" Bone vir, itáne planè speras filios Achivorum 40
" Imbellésque esse & fortitudinis-expertes, ut dicis?
" Quòd si tibi ipsi animus properat ad redeundum,
" Abi: patet tibi via, naves etiam tibi prope mare
" Stant, quæ te secutæ sunt à-Mycenis valdè multæ:
" At alii manebunt comantes Achivi, 45
" Donec Trojam everterimus. Quòd si & ipsi [*volunt*,]
" Fugiant cum navibus dilectam in patriam terram.
" Nos vero, ego, Sthenelúsque, pugnabimus; donec finem
" Ilii invenerimus: favente enim Deo venimus.
Sic dixit: illi verò omnes acclamârunt filii Achivorum, 50
Orationem admirati Diomedis equûm-domitoris.
Inter eos autem surgens locutus est eques Nestor,
" Tydide, eximiè quidem in pugnâ fortis es,
" Et consilio inter omnes æquales es optimus:
" Nemo tibi hanc sententiam vituperaverit, quotquot Achivi,
" Neque contrà dixerit: sed non ad finem pervenisti consiliorum. 55
" Et sanè juvenis es, meus verò etiam filius esse posses
" Minimus natu; & tamen prudentia loqueris
" Argivorum regibus, quoniam rectè dixisti.
" Sed age, ego, qui te senior glorior esse, 60
" Eloquar, & omnia persequar: neque aliquis mihi
" Sermonem improbaverit, nè quidem rex Agamemnon.
" Incivilis, injustus, inhumanus est ille,
" Qui bellum amat intestinum, horrendum.
" Verùm enimvero nunc quidem pareamus nocti nigræ, 65
" Cœnásque instruamus: custodes autem quique
" Incubent ad fossam depressam, murum extra.
" Juvenibus quidem hæc præcipio; deinde verò,
" Atrida, tu quidem eis imperium da: nam tu supremus es.
" Præbe convivium senibus: decet te, nequaquàm indecorum,
" Plena tibi vino tentoria, quod naves Achivorum 71
" Quotidianæ ex-Thraciâ per latum pontum advehunt:
" Omnis tibi adest ad excipiendum-apparatus; multis etiam imperas.

" Multis

" Multis autem congregatis, illi obsequeris, qui optimum
" Consilium dederit: valde etenim opus est omnibus Græcis
[consilio] 75
" Bono & prudenti; quoniam hostes prope naves
" Accendunt ignes multos. Quis in his lætetur?
" Nox autem hæc vel disperdet exercitum, vel servabit.
Sic dixit; Illi verò eum libenter & audierunt & obsecuti
Custodes verò cum armis properè-exierunt, (sunt:
Nestoridésque Thrasymedes, pastor populorum, 81
Et Ascalaphus, & Ialmenus, filii Martis,
Merionésque, Aphareúsque, Deipyrúsque,
Et Creontis filius, Lycomedes nobilis:
Septem erant duces custodum, centum verò cum quolibet 85
Juvenes ordine-ibant, longas hastas manibus tenentes:
In medióque fossæ & muri sedebant profecti:
Ibi ignem accenderunt, apposuerúntque cœnam unusquisque.
Atrides interim proceres frequens duxit Achivorum
In tentorium, ipsísque apposuit gratum-animo convivium: 90
Hi igitur ad cibos paratos appositos manus extenderunt.
Sed postquam potûs & cibi desiderium exemerant,
Illis senex omnium primus texere cœpit consilium
Nestor, cujus & anteà optimum apparuerat consilium:
Qui ipsis benevolus concionatus est & dixit, 95
" Atrida gloriosissime, rex virorum, Agamemnon,
" In te quidem finiam, à te autem incipiam; quoniam mul-
" Populorum es rex, & tibi Jupiter in manus-dedit [torum
" Sceptrúmque, & jura; ut ipsis consulas.
" Ideò te oportet supra [omnes] & dicere sententiam, & audire.
" Perficere etiam alterius [consilium,] quum aliquem animus
" jusserit 101
" Dicere in bonum: à te etenim pendebit, quidquid prior
" [quis] dixerit:
" At ego dicam, ut mihi videtur esse optimum.
" Non enim quis sententiam alius meliorem hâc excogitaverit,
" Qualem ego sentio, & olim, & etiam nunc, 105
" Ex eo tempore, quo, generose, Briseida puellam
" Irati Achillis à tentorio abstulisti:
" Nequaquam secundùm nostram quidem sententiam: valde
" enim tibi ego
" Multis dissuadebam: tu autem tuo magno animo
" Cedens, virum fortissimum, quem etiam immortales hono-
" rârunt, 110
" Contumeliâ-affecisti; ereptum enim habes præmium: ve-
" rum etiam nunc
" Deliberemus, quomodo ipsum placatum flectamus
" Donísque placidis, verbísque blandis.

Hunc allocutus est rex virorum Agamemnon,
" O senex, neutiquam mentitus mea errata enumerâsti: 115
" Peccavi, neque ipse nego; nempe multarum instar
" Copiarum est vir, quem Jupiter ex animo dilexerit:
" Sicut nunc hunc honoravit, domuítque populum Achivorum.
" Verùm quoniam peccavi, animo maligno obsecutus,
" Iterum volo placare, daréque infinita dona: 120
" Vobis etiam coram omnibus inclyta dona nominabo,
" Septem igni-nunquam-admotos tripodas, decémque auri
" talenta,
" Splendidósque lebetas viginti, duodecímque equos
" Validos, in-cursu-victores, qui præmia pedibus reportârunt.
" Non sane pauper esset vir, cui tot contingerent, 125
" Neque inops valde-preciosi auri,
" Quot mihi attulerunt præmia solidi-ungulis equi.
" Dabo item septem mulieres formâ præstante, operum scientes,
" Lesbidas, quas quando Lesbum bene-habitatam cepit ipse,
" Delegi, quæ pulchritudine vincebant genus mulierum. 130
" Has quidem ei dabo, intérque *eas* erit, quam tunc abstuli
" Filiam Brisei; & magnum jusjurandum addam,
" Nunquam ejus cubile ascendisse, vel mistum me fuisse,
" Quà mos hominum est virorum & mulierum.
" Hæc quidem statim omnia aderunt: si verò 135
" Urbem magnam Priami dii dederint evertere,
" Naves abundè auro & ære congesto impleat,
" Ingressus, cùm dividemus prædam Achivi.
" Trojanas insuper mulieres viginti ipse deligat,
" Quæ post Argivam Helenam pulcherrimæ sint. 140
" Si vero Argos pervenerimus Achaicum, uber agri,
" Gener mihi sit: honorabo verò ipsum æqualitèr Oresti,
" Qui mihi unicus nutritur, rerum copiâ in magnâ.
" Tres autem mihi sunt filiæ in domo bene-constructâ,
" Chrysothemis, & Laodice, & Iphianassa: 145
" Harum, quam velit, dilectam sine-sponsalibus ducat
" Ad domum Pelei: ego verò dotalia dona dabo
" Multa valdè, quot adhuc nemo suæ dedit filiæ.
" Septem etenim ei dabo bene-habitatas urbes,
" Cardamylen, Enopénque, & Hiran herbosam, 150
" Pherásque religiosas, & Antheam profunda-habentem-prata,
" Pulchrámque Æpeam, & Pedasum vitiferam.
" Omnes autem prope mare [*ultima versus*] Pylum arenosam:
" Virísque *eas* incolunt pedibus & bobus abundantes,
" Qui ipsum donis, tanquam deum, honorabunt, 155.
" Et ejus sub sceptro opulenta solvent tributa.
" Hæc ei præstabo, si cessaverit ab irâ.

" Uni-

" Vincatur: Pluto quidem implacabilis, & indomitus;
" Propterea etiam hominibus deorum maximè-invisus om-
" Et mihi cedat, quatenus major imperio sum, [nium:
" Et quatenus natu major glorior esse. 161
Huic respondit deinde Gerenius eques Nestor,
" Atridà gloriosissime, rex virorum Agamemnon,
" Dona quidem neutiquam aspernanda das Achilli regi:
" Sed agite delectos urgeamus, qui celerrimè 165
" Eant ad tentorium Pelidæ Achillis.
" Eja age, hos ego legam; ii autem pareant.
" Phœnix quidem primum, Jovi dilectus, sit-dux,
" Deinde verò Ajax magnus & nobilis Ulysses:
" Præconum etiam Hodiúsque & Eurybates simul sequantur.
" Ferte autem manibus aquam, & linguis-favere jubete, 171
" Ut Jovi Saturnio supplicemus, si fortè misereatur.
Sic dixit: his autem omnibus gratam sententiam dixit.
Illicò præcones quidem aquam in manus fuderunt,
Juvenes autem crateras coronaverunt vino: 175
Distribuerúntque omnibus, auspicantes-poculis.
Sed postquam libaverant, biberántque, quantum voluit animus,
Properabant ex tentorio Agamemnonis Atridæ.
Illis autem multa mandàta dedit Gerenius eques Nestor,
Oculos in unumquemque vertens, Ulyssi autem maximè, 180
Eniti, ut flecterent eximium Pelidem.
Hi igitur iverunt juxta littus multùm-strepentis maris,
Permulta vota facientes terram-cingenti Neptuno,
Ut facile flecteret magnos animos Æacidæ.
Myrmidonum verò ad tentoriáque & naves pervenerunt: 185
Illum itaque invenerunt animum oblectantem citharâ argutâ,
Pulchrâ, affabrè-factâ, (supernè etenim argenteum jugum erat)
Quam ceperat è spoliis, urbe Eëtionis eversâ:
Hâc is animum oblectabat, canebátque præclara facinora vi-
rorum.
Patroclus autem ei solus è regione sedebat tacitus, 190
Expectans Æacidem, quando desineret canere.
Hi verò progressi sunt ulteriùs, præibat utique nobilis Ulysses:
Steterúntque ante ipsum: attonitus autem exiliit Achilles,
Ipsâ cum citharâ, relictâ sede, in quâ sedebat.
Eodem modo etiam Patroclus, postquam vidit viros, surrexit:
Hos etiam dextras-prehendens compellavit pedibus velox A-
chilles, 196
" Salvete, sanè amici viri venistis; certe aliqua magna
" necessitas [*urget*,]
" Qui mihi, quamvis irato Achivorum gratissimi estis.
Sic fatus ulteriùs duxit nobilis Achilles;

Et sedere fecit in sellis-recubitoriis, tapetibúsque purpureis:
Dein statim Patroclum allocutus est propè existentem,
" Majorem jam craterem, Menœtii fili, statue,
" Meraciúsque misce, poculúmque para unicuíque:
" Hi enim carissimi viri meo sunt sub tecto.
Sic dixit. Patroclus igitur dilecto obsecutus est socio. 205
Sed ipse vas carnarium dejecit in ignis splendore,
Et in illo tergum posuit ovis & pinguis capræ,
Imposuit etiam porci saginati tergum lætum pinguedine:
Huic autem tenebat [*carnes*] Automedon, secabátque nobilis
Achilles: 209
Eas quidem scitè in minuta-dividebat, & verubus transigebat:
Ignem intereà Menœtiades accenderat magnum, deo-similis vir.
Verùm postquam ignis deflagraverat, & flamma elanguerat,
Prunis stratis, verua desuper extendit:
Inspersítque sale sacro, & fulcris-elevatis.
Sed postquam assaverat, & in mensâ-culinariâ fuderat, 215
Patroclus quidem panem acceptum distribuit in mensâ,
Pulchris in canistris: Sed carnes distribuit Achilles.
Ipse autem è-regione sedit Ulyssis divini,
Ad parietem alterum: diis autem sacrificare jussit
Patroclum, suum socium: is vero in ignem jecit primitias. 220
Hi igitur in cibos paratos appositos manus extenderunt:
Sed postquam potûs & cibi desiderium exemerant,
Innuit Ajax Phœnici: animadvertítque divinus Ulysses,
Impletóque vino poculo propinavit Achilli,
" Salve, Achille, epulis quidem æqualibus non indigemus,
" Et in tentorio Agamemnonis Atridæ, 226
" Et etiam hîc nunc: adsunt enim [*utrobíque*] animo grata
" multa
" Ad epulandum. Sed non convivii amabilis opera sunt curæ:
" At valde magnam cladem, Jovis-alumne, inspicientes,
" Timemus; in dubio etenim, an servabimus, an pereant 230
" Naves bonis transtris-instructæ, nî tu indueris fortitudinem.
" Prope enim naves & murum castra posuerunt
" Trojani superbi & è-longinquo-vocati socii,
" Accensis ignibus multis per exercitum; néque amplius aiunt
" Sustineri posse, quin in naves nigras invadant. 235
" Jupiter autem ipsis Saturnius fausta signa ostendens
" Fulgurat: Hector verò valdè fortitudine oculos-truces-cir-
" cumferens,
" Furit terribiliter, fretus Jove, nec quicquam honorat
" Homines, neque deos: ingens etenim ipsum rabies subiit.
" Precatur autem, ut citissimè appareat aurora divina: 240
" Affirmat enim navium *se* abscissurum summa rostra,
" Ipsásque incensurum pernicioso igne; etiam Achivos
" In-

" Interfectum ad ipsas attonitos in fumo.
" Hæc graviter timeo in mente; nè ei minas
" Perficiant dii; nobisque jam fatale sit
" Perire in Trojâ, longè ab Argo equis-apto.
" Verum surge, si in animo tibi est, quamvis serò, filio
" chivorum
" Afflictos defendere à Trojanorum tumultu.
" Ipsi tibi postea dolor erit, neque ullo modo est
" Acceptæ jam cladis remedium invenire: sed longè a
" Considera, ut Danais arceas funestum diem.
" O amice, profectò tibi pater præcipiebat Peleus
" Die illo, cùm te ex Phthiâ Agamemnoni misit,
" Fili mi, fortitudinem quidem Minervaque & Juno
" Dabunt, si voluerint; tu verò magnanimos spiritus
" Contine in pectoribus: humanitas enim melior.
" Desine itaque à contentione malorum-effectrici; ut te m
" Honorent Argivorum & juvenes & senes.
" Sic præcipiebat senex; tu vero oblivisceris: verùm etiam n
" Cessa, mittéque iram tristem. Tibi verò Agamemnon
" Digna dona dat, si desieris ab irâ.
" Quod si *vis*, tu quidem me audi, egóque tibi recensel
" Quot tibi in tentoriis promisit dona Agamemnon,
" Septem igni-nunquam-admotos tripodas, decémque
" talenta,
" Splendidósque lebetas viginti duodecímque equos,
" Validos, in-cursu-victores, qui præmia pedibus reportân
" Non sanè pauper esset vir, cui tot contingerent,
" Neque inops valde-pretiosi auri,
" Quot Agamemnonis equi præmia pedibus reportârunt:
" Dabit item septem mulieres formâ præstantes, ope
" scientes,
" Lesbidas, quas, quando Lesbum bene habitatam cepisti i
" Delegit, quæ tunc pulchritudine vincebant genus mulier
" Has quidem tibi dabit, intérque *eas* erit, quam tunc abst
" Filiam Brisei: & magnum jusjurandum addet,
" Nunquam ejus cubile ascendisse, vel mistum fuisse,
" Quà mos est, Rex, & virorum, & mulierum.
" Hæc quidem statim omnia aderunt: si verò
" Urbem magnam Priami dii dederint evertere,
" Naves abunde auro & ære congesto impleas
" Ingressus, quando dividemus prædam Achivi,
" Trojanas etiam mulieres viginti ipse deligas,
" Quæ post Argivam Helenam pulcherrimæ fuerint.
" Sin Argos pervenerimus Achaïcum, uber agri,
" Gener ei sis; honorabit verò te æqualiter Oresti,

" Qui ei unicus nutritur rerum copiâ in magnâ: 285
" Tres autem ei sunt filiæ in domo bene-constructâ,
" Chrysothemis, & Laodice, & Iphianassa:
" Harum, quam velis, dilectam, sine-sponsalibus, ducas
" Ad domum Pelei: ille autem dotalia dona dabit
" Multa valde, quot antehàc nemo suæ dedit filiæ. 290
" Septem igitur tibi dabit bene-habitatas urbes,
" Cardamylen, Enopénque, & Hiran herbosam,
" Pherásque religiosas, & Antheam profunda-habentem-prata,
" Pulchrámque Æpeam, & Pedasum vitiferam:
" Omnes utique prope mare [*sunt*] extimæ ad Pylen are-
" nosam: 295
" Viri autem [*eas*] incolunt pecudibus & bobus abundantes,
" Qui te donis, tanquam Deum, honorabunt,
" Et tuo sub sceptro opulenta solvent tributa:
" Hæc tibi præstabit, si desieris ab irâ.
" Quòd si tibi Atrides invisus est ex animo magis, 300
" Ipse, & ejus dona: tu verò alios tamen universos Achivos
" Afflictos miserere in castris, qui te, velut deum,
" Honorabunt: certe enim apud ipsos magnam gloriam tuleris.
" Nunc enim Hectorem interfeceris, quippe valde tibi propè
" venerit,
" Rabiem habens perniciosam: nam neminem putat similem
" Sibi esse Danaorum, quos huc naves vexerunt. 306
Hunc respondens allocutus est pedibus-velox Achilles,
" Nobilissime Laertiade, solertiâ-pollens Ulysses,
" Oportet sanè hanc orationem apertè dicere,
" Quemadmodum sentióque, & quemadmodum perfectum
" erit, 310
" Ut non mihi obstrepatis assidentes aliunde alius.
" Inimicus enim mihi ille, æque ac inferni portæ,
" Qui aliud quidem occultat in animo, aliud vero dicit.
" Sed ego dicam, ut mihi videtur esse optimum;
" Neque mihi Atridem Agamemnona persuasurum puto, 315
" Nec alios Danaos; quoniam nulla gratia erat
" Pugnare hostibus cum viris assiduè semper:
" Æqua pars cessanti, & si acriter quis pugnet:
" Inque eodem honore tum ignavus, tum fortis:
" Occumbit æquè & otiosus vir, & qui multum laboravit: 320
" Nec aliquid mihi eximium est, postquam pertuli malo animo,
" Semper meam animam objectans ad-pugnandum.
" Sicut etenim avis implumibus pullis affert
" Escam, postquam ceperit, malè interim ei est ipsi:
" Sic ego multas quidem insomnes noctes duxi, 325
" Dies etiam cruentos exegi pugnans,

" Cum

"Cum-viris prælians, uxorum gratiâ-istorum.
" Duodecim autem classe urbes vastavi hominum,
" Pedester item undecim aio per Troïcum-agrum glebosum:
" His ex omnibus supellectilem multam & pretiosam 330
" Abstuli, & omnia ferens Agamemnoni dabam
" Atridæ: is verò remanens apud naves veloces,
" Accipiens, pauca dividebat, pleráque autem retinebat:
" Alia verò optimatibus dabat munera & regibus:
" Istis quidem firma manent; à me verò solo Achivorum 335
" Abstulit: Habétque uxorem animo gratam, quam prop-
" ter dormiens
" Oblectetur. Quid autem oportet bellare cum Trojanis
" Argivos? Quid verò exercitum adduxit huc congregatum
" Atrides? an non Helenæ causâ pulchræ-comis:
" An soli diligunt uxores articulatâ-voce-loquentium homi-
" num 340
" Atridæ? Veruntamen quisquis bonus & prudens,
" Suam ipsius amat & curat: ut & ego hanc
" Ex animo amabam, captivam licèt existentem.
" Nunc autem, postquam è manibus præmium eripuit & me
" fraudavit,
" Nè me tentet probè-gnarum, neque enim mihi persuadebit.
" Verum, ô Ulysses, tecum & aliis regibus, 345
" Cogitet, quomodo à navibus propellat hostilem ignem.
" Sanè quidem jam permulta fecit sine me,
" Et jam murum ædificavit, & duxit fossam prope ipsum
" Latam, magnam; inque *eâ* vallos defixit: 350
" Sed ne sic quidem potest vim Hectoris homicidæ
" Sustinere. Dum autem ego inter Achivos pugnabam,
" Non voluit pugnam procul à mœnibus ciere Hector,
" Sed quantum ad Scæásque portas & fagum progrediebatur:
" Ibi olim *me* semel mansit, vix autem meum effugit impe-
" tum. 355
" Nunc vero quoniam nolo pugnare cum Hectore nobili,
" Cras, sacris Jovi factis & omnibus diis,
" Oneratas benè naves postquam in-mare deduxero,
" Videbis, si volueris, & si tibi hæc curæ-fuerint,
" Benè mane Hellespontum super piscosum navigantes 360
" Naves meas, inque *ipsis* viros remigandi cupidos.
" Si autem prosperam-navigationem dederit inclytus Neptunus,
" Die sanè tertio Phthiam glebosam pervenero.
" Sunt utique mihi permulta, quæ reliqui huc malo-fato
" veniens:
" Aliud verò hinc aurum & æs rubrum, 365
" Et fœminas eleganter-cinctas, splendidúmque ferrum
" Ab-

" Abducam, quæ quidem sortitus sum. Præmium autem mihi,
" qui dedit,
" Ipse per-injuriam abstulit rex Agamemnon
" Atrides: ei omnia referto, ut mando,
" Palam : ut & alii indignentur Achivi, 370
" Si quem Danaorum adhuc sperat se fraudaturum,
" Semper impudentiâ indutus: non tamen mihi
" Ausit, proterve audax licet sit, faciem intueri:
" Neque ampliùs cum eo consilia communicabo, neque factum.
" Nam jam me decepit & offendit, neque adhuc rursus 375
" Fallet verbis, satis autem ei *sit*: sed quietus
" Pereat: Nam ei mentem ademit providus Jupiter.
" Invisa autem mihi ejus dona, honoróque eum æque atque
" Carem:
" Neque si mihi deciésque & vicies tot daret,
" Quot ei nunc sunt, & si alicunde alia accederent: 380
" Nec quot Orchomenon adveniunt, nec quot Thebas
" Ægyptias, ubi plurimæ in domibus opes reconditæ jacent,
" Quæ centum habent portas; duceni autem per unamquamque
" Viri egrediuntur cum equis & curribus:
" Neque si mihi tot daret, quot arenáque pulvísque, 385
" Nè sic quidem jam animum meum flexerit Agamemnon,
" Antequam totius mihi pœnas persolvat acerbæ contumeliæ.
" Filiam autem non ducam Agamemnonis Atridæ:
" Nè quidem si cum aureâ Venere pulchritudine certaret,
" Operibúsque Minervæ oculis-cæsiæ par-esset, 390
" Nè sic quidem ipsam ducam: ipse verò Achivorum alium
" Qui ei conveniat, & qui major imperio sit. [eligat,
" Si enim jam me servârint dii, & domum venero,
" Peleus mihi tunc uxorem desponsabit ipse.
" Multæ Achivæ sunt in Hellade Phthiâque, 395
" Filiæ principum, qui urbes tuentur;
" Harum quam voluero, dilectam faciam uxorem:
" Illic mihi plurimùm appetit animus generosus,
" Ductâ legitimâ uxore, aptâ conjuge,
" Possessionibus delectari, quas senex quæsivit Peleus. 400
" Non enim mihi vitæ æquiparandum, nè quidem quantas [opes]
" Ilium possedisse, bene-habitatam urbem, [aiunt,
" Antehac tempore-pacis; priusquàm advenerunt filii Achi-
" vorum:
" Nec quantas lapideum limen jaculatoris intùs continet
" Phœbi Apollinis, Pytho in saxosâ. 405
" Prædando enim parabiles bovésque & pingues oves,
" Parabiles autem tripodésque, & equorum flava capita:
" Hominis verò anima adeò ut redeat, neque parabilis,

" Ne-

Neque prensabilis, postquam transiverit septum dentium.
"Mater enim me dicit dea, Thetis argenteos-pedes-habens,
" Duo fata ferre mortis ad finem: 411
" Siquidem hic manens Trojanorum urbem circa pugnavero,
" Periit quidem mihi reditus, sed gloria immortalis erit:
" Quòd si domum reversus fuero, dilectam in patriam terram,
" Periit mihi gloria bona; diù verò mihi ævum 415
" Manebit, neque me celeritèr finis mortis deprehendet.
" Quin aliis quoque ego suaserim,
" Domum navigare: quia jam non invenietis finem
" Ilii excelsæ: valdè enim ipsam latè-sonans Jupiter
" Manu suâ protegit, & animo-confirmatæ-sunt copiæ. 420
" Sed vos quidem profecti principibus Achivorum
" Nuncium renunciate, hoc enim munus est legatorum;
" Ut aliud excogitent mentibus consilium melius,
" Quod ipsis navésque servet, & populum Achivorum
" Navibus in cavis: quoniam non ipsis hoc expeditum, 425
" Quod nunc excogitârunt, me iram-fovente.
" Phœnix autem hic apud nos manens cubet;
" Ut me in navibus dilectam in patriam sequatur
" Cras, si voluerit: vi autem neutiquam eum abducam.
Sic dixit. Illi autem omnes obmutuerunt silentio, 430
Sermonem admirati: admodum enim asperè recusaverat.
Tandem verò inter eos locutus est senex equûm-agitator Phœnix,
Luctus incendens, valdè enim timebat navibus Achivorum,
" Si quidem jam reditum animo, illustris Achilles,
" Cogitas, neque omnino defendere à navibus velocibus 435
" Ignem vis pestiferum; quoniam ira incidit in animum:
" Quomodò postea à te, care fili, hìc relinquar
" Solus? tecum verò me misit senex equûm-agitator Peleus
" Die illo, quando te ex Phthiâ Agamemnoni misit,
" Puerum; nondum peritum omnibus-æquè-gravis belli, 440
" Neque concionum, ubi viri præclari fiunt:
" Propterea me misit, ut docerem ista omnia;
" Verborúmque orator ut essem, actórque rerum.
" Propterea à te, dilecte fili, nolim
" Relinqui; nè quidem si mihi promitteret Deus ipse, 445
" Senectute abrasâ, facturum me juvenem pubescentem:
" Qualis [eram,] cum primum liqui Hellada pulchris mulieribus-abundantem,
" Fugiens jurgia patris Amyntoris Ormenidæ:
" Qui mihi de pellice irascebatur pulchrâ-comas,
" Quam ipse diligebat, & ignominiâ-afficiebat uxorem, 450
" Matrem meam: hæc autem semper me supplex-orabat [prehensis] genibus,

" Ut pellici miscerer, ut odio haberet senem :
" Huic parui, & feci. Pater autem meus, statim suspicatus,
" Multa imprecatus est, horrendásque invocabat diras,
" Nè unquam genibus suis imponeretur dilectus filius, 455
" Ex me genitus. Dii autem ratas fecerunt imprecationes,
" Jupitérque infernus, & horrenda Proserpina.
[" Hunc quidem ego deliberabam occidere acuto ære;
" Verùm aliquis Deorum leniit iram; qui utique in animo,
" Populi rumorem posuit, & opprobria multa hominum:
" Ut nè parricida inter Græcos vocarer.]
" Tunc mihi non ampliùs omninò detinebatur in præcordiis animus,
" Patre irato, in domo versari.
" Certe quidem multùm familiares & cognati circum-stantes
" Ibi orantes retinebant in ædibus : 461
" Multásque pingues oves & flexipedes nigros boves
" Jugulabant, multi etiam sues florentes pinguedine
" Assandi extendebantur per flammam Vulcani :
" Multum etiam ex doliis vinum bibebatur ipsius senis. 465
" Per novem noctes itaque me circa ipsum dormiebant:
" Hi quidem per-vices custodias habebant; neque unquam extinguebatur
" Ignis, alter quidem in porticu bene-munitæ aulæ,
" Alter etiam in vestibulo, ante thalami fores.
" Sed quando jam decima mihi advenit nox tenebrosa, 470
" Tunc ego thalami foribus solertèr-junctis
" Effractis exivi, & transilii septum aulæ
" Facilè, latens custodésque viros famulásque mulieres:
" Fugi deinde procul, per Hellada spatiosam,
" Phthiámque perveni glebosam, matrem ovium, 475
" Ad Peleum regem: is utique me lubens suscepit,
" Et me dilexit, ut pater suum filium dilexerit
" Unicum, extremâ-ætate-natum, amplis in possessionibus;
" Et me divitem fecit, multúmque mihi dedit populum:
" Incolebam etenim extremam oram Phthiæ, Dolopibus imperans: 480
" Et te tantum feci, ô diis-par Achille,
" Ex animo diligens; non enim volebas cum alio
" Neque ad convivium ire, neque in ædibus cibum sumere:
" Ante quàm te meis ego genibus impositum,
" Opsonio satiavi secato-anteà, & vinum admovens. 485
" Sæpè mihi rigâsti ad pectora vestem
" Vino, ejectans in infantiâ difficili :
" Ita tui causâ permulta passus sum, & multa sustinui,

Hæc

" Hæc cogitans, quoniam mihi nequaquam dii prolem perfi-
ciebant
" Ex me; te saltem filium, diis-par Achille, 490
" Adoptarem, ut à me aliquando indignum fatum propulsares.
" Sed, Achille, doma animum magnum: neque te oportet
" Immisericordem esse: flecti enim solent & dii ipsi,
" Quorum tamen major virtus, honórque, potentiáque.
" Et hos enim sacrificiis & votis placidis, 495
" Libaminéque, nidoréque, avertunt [*ab irâ*] homines
" Supplicantes, cùm quis transgressus fuerit & peccârit.
" Etenim Preces sunt Jovis filiæ magni,
" Claudǽque, rugosǽque, strabǽque oculis:
" Quæ & Noxam licèt à tergo sequentes curant. 500
" Noxa verò robustáque & pedibus-integra; ideò omnes
" Longè præcurrit, & antevertit omnem per terram,
" Lædens homines: hæ verò medentur postmodó.
" Qui quidem reverebitur filias Jovis, propiùs accedentes,
" Hunc valde juvant, & exaudiunt precantem: 505
" Qui verò renuerit, & obstinatè recusaverit,
" Precantur tum quidem hæ Jovem Saturnium adeuntes,
" Hunc ut Noxa simul sequatur, quò læsus pœnas-luat.
" Sed, Achille, da & tu, Jovis filias qui sequatur,
" Honorem, qui & aliorum flectit mentes fortium. 510
" Si enim minimè dona ferret, & alia in futurum nominaret
" Atrides, sed semper pertinacitèr iratus esset,
" Non equidem te irâ abjectâ hortarer
" Argivis auxiliari, quantumvis indigentibus:
" At nunc simul in præsenti multa dat, aliaque in posterum
pollicetur; 515
" Viros etiam, qui supplicarent, ad te misit præstantissimos,
" Electos per exercitum Achaicum, quique tibi ipsi
" Amicissimi Argivorum: horum nè tu orationem asperneris,
" Neque pedes, *i. e.* iter [*frustres*:] At priùs haud indignum,
te irâ-arsisse.
" Sic & priscorum audivimus laudes virorum 520
" Heroum, quandò aliquem vehemens ira occupâsset,
" Donísque placabiles erant, exorabilésque verbis.
" Memini hoc factum ego vetus, neutiquam recens,
" Quale fuerat; inter vos itaque dicam omnes amicos:
" Curetésque pugnabant & Ætoli fortiter-prælium-sustinentes,
" Circa urbem Calydona, & se-mutuò interficiebant: 526
" Ætoli quidem, defendentes Calydona amœnam;
" Curetes autem, vastare ardentes Marte:
" Etenim inter hos malum aureo-solio sedens Diana excitavit
" Ira-

" Irata; quòd sibi non sacra post-fruges-comportatas in fœcundo-loco agri- 530
" Oeneus fecerat; alii enim dii epulati-erant hecatombas:
" Soli verò non fecit Jovis filiæ magni,
" Sive oblitus est, sive non advertit: læsus est certè multùm animo.
" Illa etenim irata, Jovis genus, sagittis-gaudens,
" Immisit sylvestrem Aprum, ferum candidis-dentibus, 535
" Qui damna multa patravit, frequentans Oenei agrum:
" Multas utique ille alias super-alias humi prostravit arbores altas
" *Cum* ipsis radicibus, & ipsis floribus pomorum.
" Hunc filius Oenei occidit Meleager,
" Multis ex urbibus venatoribus viris congregatis, 540
" Et canibus; non enim domitus fuisset paucis hominibus:
" Tantus erat, multósque adeò rogum ascendere fecit tristem.
" Illa verò circa ipsum fecit magnum tumultum & bellum,
" Pro suis capite & tergore hirsuto,
" Curetásque inter & Ætolos magnanimos. 545
" Quamdiu igitur Meleager bellicosus pugnabat,
" Tamdiu Curetibus malè erat; neque poterant.
" Extrà mœnia manere, multi quamvis essent.
" At quando jam Meleagrum subiit ira, quæ & aliorum
" Inflat in pectoribus mentem, probe licèt sapientium, 550
" Ille quidem, matri suæ Althææ iratus corde,
" Jacebat apud legitimam uxorem, pulchram Cleopatram,
" Filiam Marpissæ, pedibus-elegantis Euenines,
" Idǽque, qui fortissimus inter terrestres fuit viros,
" Eorum, qui tunc erant; contra etenim regem sumpsit arcum
" Phœbum Apollinem, pedibus-elegantis gratiâ nymphæ. 556
" Hanc tunc in ædibus pater & veneranda mater
" Alcyonen vocabant cognomine, quòd ipsius
" Mater, Alcyonis luctuosæ fatum habens,
" Flebat, quando ipsam longè-jaculans rapuit Phœbus Apollo.
" Huic is accubabat, iram tristem coquens, 561
" Propter diras matris iratus, quæ diis
" Multùm dolens supplicabat, fraternæ cædis [*gratiâ* :]
" Multùm autem & Terram almam manibus verberabat,
" Invocans Plutonem & horrendam Proserpinam, 565
" In-genua considens, (rigabantur autem lachrymis sinus,)
" Ut filio darent mortem: hanc per-tenebras-vagans Erinnys
" Exaudivit ex Erebo, implacabile cor habens.
" Horum intereà confestim ad portas tumultus & strepitus excitabatur,
" Turribus percussis: hunc autem supplices orabant senes 570

" Æto-

" Ætolorum, mittebántque deorum sacerdotes lectissimos,
" Ut-exiret & propulsaret [*hostes*,] polliciti magnum donum:
" Ubi pinguissimus ager Calydonis amœnæ;
" Ibi eum jusserunt prædium perpulchrum eligere,
" Quinquaginta-jugerum: dimidium quidem, vitiferi-soli, 575
" Dimidium autem, non consiti arabilis agri separatum accipere.
" Multùm item eum obsecrabat senex equûm-agitator Oeneus,
" Limine conscenso altum-tectum habentis thalami,
" Quatiens glutinatos asseres, suppliciter-orans filium:
" Multùm etiam eum sorores & veneranda mater, 580
" Orabant; ille autem magis recusabat: multùm & socii,
" Qui ei charissimi & amicissimi erant omnium.
" Sed nè sic quidem ejus animum in pectoribus flectebant;
" Antequam jam thalamus frequenter percuteretur, ipsique turres
" Conscenderent Curetes, & incenderent magnam urbem:
" Tum verò Meleagrum eleganter-cincta uxor 586
" Orabat lugens, & ei recensuit omnia [ta-fuerit:
" Mala, quæcunque hominibus contingunt, quorum urbs cap-
" Viros quidem occidunt, urbem etiam ignis in cineres-redigit:
" Liberos item alii abducunt, & profundè-succinctas mulieres.
" Hujus igitur motus est animus audientis sæva facta:
" Perrexit itaque ire, corporéque arma induit collucentia.
" Sic ille quidem ab Ætolis propulsavit malum diem,
" Obsecutus suo animo: ei autem non ampliùs dona præstiterunt 594
" Multáque & pulchra: malum tamen depulit etiam gratis.
" Sed tu nè mihi ista cogites in animo, neque te dæmon
" Huc vertat, amice: pejus autem esset
" Navibus incensis te ferre auxilium: Sed acceptâ conditione donorum
" Veni: æquè enim te ac deum honorabunt Achivi.
" Quòd si sine donis pugnam viros-perdentem inieris, 600
" Non tum æquè in honore eris, bellum quamvis propulsaveris.

Hunc respondens allocutus est pedibus velox Achilles,
" Phœnix tu, senex, Jovis alumne, minimè mihi hoc
" Opus est honore: puto enim me honoratum esse Jovis voluntate,
" Quæ me consequetur apud naves nigras, dum spiritus 605
" In pectoribus maneat, & mea genua moveantur.
" Aliud autem tibi dicam, tu verò in animo recondito tuo:
" Nè mihi turba animum flens & mœrens,
" Atridæ heroi gratificans: neutiquam te convenit

" Istum amare, ut nè mihi odio sis [te nunc] amanti: 610
" Decet te mecum eum lædere, qui me læserit:
" Æqualitèr mecum regna, & dimidium sortire honorem.
" Isti utique renunciabunt; tu verò hîc cubato remanens
" Lecto in molli: simul autem atque aurora illuxerit
" Consultabimus, an redeamus ad nostra, an maneamus. 615
Dixit, & Patroclo hic superciliis annuit tacitè,
Phœnici ut sterneret densum lectum, ut citissimè
E tentorio de reditu cogitarent. Inter hos igitur Ajax
Deo-par Telamonius verba fecit,
" Nobilissime Laërtiade, solertiâ-pollens Ulysses, 620
" Abeamus: non enim mihi videtur sermonis [nostri] exitus
" Hâc quidem viâ perficiendus; renunciare autem citissimè
" Oportet responsum Danais, etiamsi non lætum sit,
" Qui forte nunc sedent expectantes: sed Achilles
" Trucem in pectoribus reposuit superbum animum, 625
" Durus, neque rationem-habet amicitiæ sodalium,
" Illius, quâ eum apud naves honorabamus supra cæteros:
" Immisericors. Atqui aliquis etiam pro fratris cæde
" Pretium, vel pro suo filio accepit occiso:
" Et is quidem in civitate manet ibi, multis persolutis, 630
" Et alterius reprimitur cor & animus elatus,
" Pretio accepto: tibi verò implacabilémque, durúmque
" Animum in pectoribus dii posuerunt, gratiâ puellæ
" Unius: nunc verò tibi septem præbemus eximiè præstantissimas,
" Aliáque multa præter has. Tu vero propitium inde [tibi] animum, 635
" Reverere etiam [tuam] domum: sub tecto enim tuo sumus
" Ex cœtu Danaorum, studemúsque tibi supra alios
" Charissimíque esse & amicissimi, quotquot Achivi.
Hunc respondens allocutus est pedibus velox Achilles,
" Ajax nobilissime, Telamonie, princeps populorum, 640
" Omnia quodammodò mihi ex animo visus es dixisse:
" Sed mihi tumet cor irâ, quoties illius
" Recordor, qui me inhonorum inter Argivos fecit
" Atrides, tanquam aliquem contemptibilem inquilinum:
" Sed vos abite, & nuncium renunciate: 645
" Non enim antè de pugnâ cogitabo sanguinolentâ,
" Quàm filius Priami bellicosi, Hector nobilis,
" Myrmidonum ad tentoriáque & naves venerit,
" Interficiens Argivos, incenderítque igne naves:
" Circa verò meum tentorium & navem nigram 650
" Hectorem quantumvis ardentem à pugnâ destiturum puto.
Sic dixit. Illi vero unusquisque, accepto poculo rotundo,
Li-

Libatione facta versùs naves redierunt: præibat autem Ulysses.
Patroclus verò sociis & ancillis imperavit,
Phœnici sternere densum lectum quàm celerrimè: 655
Illæ itaque obedientes straverunt lectum, ut imperavit,
Pellésque ovinas, stragulámque tinctam, linique subtilem florem:
Ibi senex cubuit, & auroram divinam expectavit.
Sed Achilles dormiit in recessu tentorii benè-compacti,
Huic autem accubuit mulier, quam è-Lesbo duxerat, 660
Phorbantis filia, Diomede pulchra-genas.
Patroclus etiam ex-alterâ parte cubuit: juxta item & ipsum
Iphis eleganter-cincta, quam ei dederat nobilis Achilles,
Scyron cum-cepit altam, Enyei urbem.
Illi verò postquam ad tentoria Atridæ venerant, 665
Eos quidem aureis poculis Achivorum
Excipiebant aliunde alius assurgentes, interrogabántque,
Primus autem interrogavit rex virorum Agamemnon,] rum
" Dic age mihi, laudatissime Ulysses, ingens gloria Achivo-
" Utrum vult à navibus propulsare hostilem ignem, 670
" An recusavit, iráque occupat superbum animum?
Hunc allocutus est laboriosus nobilis Ulysses,
" Atrida gloriosissime, rex virorum, Agamemnon,
" Ille quidem non vult restinguere iram, sed adhuc magis
" Impletur furore: te autem aspernatur & tua dona. 675
" Ipsum te consultare unà cum Argivis jussit,
" Quomodo naves serves & exercitum Achivorum:
" Ipse verò minatus est, simul atque aurora illuxerit,
" Naves bonis-transtris-instructas in mare deducturum utrin-
que-remis-actas:
" Atque etiam alios dixit se suadere, 680
" Domum navigare: quia jam non invenietis finem
" Ilii excelsæ: valdè enim ipsam latè-sonans Jupiter
" Manu suâ protegit, & animo confirmatæ sunt copiæ.
" Sic dixit. Adsunt & hi, ut hæc dicant, qui me secuti sunt
" Ajax, & præcones duo, prudentes ambo: 685
" Phœnix verò illic senex cubavit: sic enim jussit,
" Ut se in navibus dilectam in patriam sequatur
" Cras, si voluerit: vi enim neutiquam eum abducet.
Sic dixit. Illi autem omnes obmutuerunt silentio,
Sermonem admirati: admodùm enim aspere dixerat. 690
Diu autem muti erant tristes filii Achivorum:
Tandem verò inter eos locutus est pugnâ-strenuus Diomedes,
" Atrida, gloriosissime rex virorum, Agamemnon,
" Utinam non orâsses eximium Pelidem,
" Infinita dona dans: is enim insolens est etiam alioqui, 695
" Nunc verò eum multò majorem in insolentiam conjecisti.

" Sed

" Sed illum quidem missum-faciamus, sive abeat,
" Sive maneat: tunc verò rursum pugnabit, quando ipsum
" Animus in pectoribus jusserit, & deus excitaverit.
" Sed agite, sicut ego dixero, obsequamur omnes: 700
" Nunc quidem cubitum ite refecti vestrum cor
" Cibo & vino; hoc enim, robur est & vis;
" At postquam illuxerit pulchra rosea-digitos Aurora,
" Ocyus ante naves siste copiásque pedestres & equestres
" Adhortans; quin & ipse inter primos pugna. 705

Sic dixit. Omnes autem assensi sunt reges,
Orationem admirati Diomedis equûm-domitoris.
Et tunc libatione factâ iverunt ad suum tentorium unusquisque:
Ibi cubuerunt, & somni donum ceperunt.

ILIADIS LIB. X.

CÆteri quidem ad naves principes universorum Achivorum
Dormiebant per totam noctem, molli domiti somno:
Verùm non Atridem Agamemnonem, pastorem populorum,
Somnus tenebat dulcis, multa animo volventem.
Ut verò cùm fulgurat maritus Junonis pulchræ-comæ, 5
Parans vel multum imbrem immensum, vel grandinem,
Vel nives, quando nix alba-reddit arva,
Vel alicubi belli magnum os amari:
Sic crebro in pectoribus suspirabat Agamemnon,
Imo ex corde: tremebant etenim ei præcordia intus. 10
Nempe quoties in campum Trojanum aspiceret,
Mirabatur ignes multos, qui ardebant ante Ilium,
Tibiarum, fistularúmque sonum, tumultúmque hominum:
Verùm quoties in navésque aspiceret & exercitum Achivorum,
Multos ex capite radicitus vellebat capillos 15
Supernè existenti Jovi: valde autem gemebat generosum cor.
Illa verò ei in animo optima visa est sententia,
Nestorem primum Neleïum adire virorum,
Si quod cum eo consilium bonum strueret posset,
Quod malum depelleret ab omnibus Danais. 20
Erectus igitur induit circa pectora tunicam,
Pedibúsque sub nitidis ligavit pulchros calceos:

Deinde

Deinde autem sanguine-infectam circundedit [*sibi*] pellem leo-
Fulvi, magni, talarem: sumpsítque hastam. [nis
Eodem autem modo Menelaum tenebat tremor; Nam ne ipsi
quidem 25
Somnus in palpebris insidebat, ne quid paterentur [*humanitùs*]
Argivi, qui sui gratiâ longum per mare
Venerant ad Trojam, bellum audax molientes:
Pelle pardi quidem primùm tergum latum texit
Variâ, at galeam capiti sublatam 30
Imposuit æream: hastámque cepit manu robustâ.
Perrexit autem ire excitaturus suum fratrem, qui summum
cunctos
In Argivos imperium habebat, tanquam deus a. honorabatur
à populo.
Hunc invenit circum humeros ponentem arma pulchra,
Navis ad puppim: huic autem gratus fuit veniens. 35
Hunc prior allocutus est pugnâ-strenuus Menelaus,
" Quid ità, venerande frater, arma induis? an aliquem so-
ciorum
" Hortari-vis, qui Trojanos exploret? sed perquam vehementer
" Timeo, nè nullus tibi promittat hoc officium,
" Ut hostes speculetur solus accedens 40
" Noctem per dulcem: aliquis admodum audax-animo fuerit.
Hunc respondens allocutus est rex Agamemnon,
" Opus-*est* consilio mihi & tibi, Jovis-alumne ô Menelaë,
" Prudenti, quod eximat periculo & servet
" Argivos & naves: quandoquidem Jovis mutatus est animus.
" Hectoreis sanè magis animum adjecit sacris: 46
" Nondum enim vidi, nec audivi, qui diceret,
" Virum unum tot ardua uno die molitum esse,
" Quot Hector fecit Jovi carus *in* filios Achivorum,
" Gratis; cum sit neque deæ filius dilectus, neque dei. 50
" Facinora etenim gessit, quæ puto curæ-fore Argivis
" Diu & *in* longum [*tempus*.] Tot enim mala struxit Achivis.
" Sed i nunc, Ajacem & Idomeneum voca,
" Citò currens ad naves: ego verò ad Nestorem nobilem
" Vado, & hortabor, ut surgat; si velit 55
" Venire ad custodum sacrum agmen, & consilium dare.
" Illum enim potissimùm audient: hujus enim filius
" Præest custodibus, & Idomenei armiger,
" Meriones: his enim commisimus maximè.
Huic respondit deinde pugnâ-strenuus Menelaus, 60
" Quonam modo mihi verbis mandas & jubes?
" Ibíne maneam cum illis, præstolans donec veneris,
" An recurram ad te, quum diligenter illis mandavero?
Hunc

Hunc rursus allocutus est rex virorum Agamemnon,
" Ibi mane, ne fortè aberremus alter ab altero 65
" Euntes, multæ enim per castra sunt viæ.
" Clama autem, quà iveris, & vigilare jube,
" A-patre & stirpe compellans virum quemque,
" Omnes honorificè nominans ; neque superbias animo:
" Immo nos etiam ipsi laboremus : ita nimirùm nobis 70
" Jupiter nascentibus injecit calamitatem gravem.
Sic fatus, dimisit fratrem, postquam diligenter mandaverat.
Sed ipse perrexit ire ad Nestorem, pastorem populorum.
Hunc autem invenit apud tentorium & navem nigram,
Lecto in molli : juxta autem arma varia jacebant, 75
Scutum, & duæ hastæ, splendidáque galea:
Propè etiam balteus jacebat artificio-multùm-vario factus, quo senex
Cingebatur, quando ad prœlium viros perdens armaretur,
Copias ducens: quoniam nondum indulgebat senectuti tristi.
Erectus autem in cubitum, capitéque levato, 80
Atridem allocutus est, & interrogabat verbis,
" Quisnam ita propter naves per castra is solus,
" Noctem per tenebrósam, quando dormiunt mortales cæteri?
" An aliquem custodum quærens, an aliquem sodalium?
" Loquere, neque tacitus ad me accede: quid tibi opus est?
Huic respondit deinde rex virorum Agamemnon, 86
" O Nestor Nelide, ingens gloria Achivorum,
" Agnosces Atridem Agamemnonem, quem supra omnes
" Jupiter conjecit in labores perpetuò, quoad spiritus
" In pectoribus maneat, & mea genua moveantur. 90
" Erro ita, quoniam non mihi in oculis dulcis somnus
" Insidet, sed curæ-est bellum & clades Achivorum.
" Vehementer enim de Danais timeo, neque mihi cor
" Firmum, sed mentis-sum-attonitæ: cor etenim mihi extra
" Pectora exilit, tremunt verò subtùs pulchra membra. 95
" Enimvero siquid agere-cogitas, nam ne te quidem somnus capit,
" Age ad custodes descendamus, ut videamus;
" Nè illi labore defessi, & vigiliâ,
" Se somno dederint, & excubiarum prorsùs obliti fuerint:
" Hostes enim propè sedent, neque scimus, 100
" An fortè etiam per noctem in animo habeant pugnare.
Huic respondit deinde Gerenius eques Nestor,
" Atrida gloriosissime, rex virorum, Agamemnon,
" Non sanè Hectori omnia cogitata providus Jupiter
" Perficiet, quæ fortè nunc sperat: sed ipsum credo 105
" Curis laboraturum & pluribus, si modò Achilles

" Ab

" Ab irâ gravi converterit suum cor.
" Te verò libenter sequar ego: insuper & excitemus alios,
" Et Tydidem hastâ-inclytum, & Ulyssem,
" Et Ajacem Oilei velocem, & Phylei fortem filium. 110
" Quin si quis & hos adiens vocaret,
" Deóque parem Ajacem [*Telamon.*] & Idomeneum regem:
" Horum enim naves absunt longissimè, neque valde propé.
" At charum licèt existentem & venerandum Menelaum,
" Objurgabo, etiamsi mihi succenseas, neque celabo; 115
" Cum ita dormit, tibíque soli permisit laborare:
" Nunc debuerat circa omnes principes laborare
" Suppliciter-orans: necessitas enim urget non-jam tolerabilis.
Hunc rursùs allocutus est rex virorum Agamemnon,
" O senex, aliàs quidem te vel accusare hortor; 120
" Sæpe enim cessat, nec vult laborare,
" Neque pigritiæ cedens, neque insipientiæ mentis;
" Sed me respiciens, & expectans, dum ego incipiam:
" Nunc autem me prior multò surrexit, & mihi adstitit:
" Hunc quidem ego præmisi vocatum, quos tu quæris. 125
" Verùm eamus: illos etenim inveniemus ante portas
" Inter custodes: ibi enim eos monui, ut congregarentur.
Huic respondit deinde Gerenius eques Nestor,
" Ita nemo ei succensebit, neque non-obsequetur
" Argivorum, quando aliquem hortetur & jubeat. 130
Sic locutus, induit circa pectora tunicam,
Pedibúsque sub nitidis ligavit pulchros calceos,
Circum item lænam fibulâ connexuit puniceam,
Duplicem, amplam; crispa autem super eam-florescebat lanugo:
Sumpsit etiam validam hastam præfixam acuto ære. 135
Perrexítque ire propter naves Achivorum ære-loricatorum
Primum; deinde Ulyssem, Jovi consilio parem,
E somno excitavit Gerenius eques Nestor
Vociferans. Illi autem continuò ad animum accessit vox,
Exivítque è tentorio, & ipsos sermone allocutus est, 140
" Cur sic propter naves per castra soli erratis,
" Noctem per dulcem? *an* quòd jam necessitas adeò urget?
Huic respondit deinde Gerenius eques Nestor,
" Nobilissime Laertiade, solertiâ-pollens Ulysse,
" Nè indigneris: tantus etenim dolor oppressit Achivos. 145
" Sed sequere, ut & alium excitemus, quem convenit
" Consilia agitare, vel fugiendi, vel pugnandi.
Sic dixit. In tentorium verò reversus consilio-abundans Ulysses,
Varium circa humeros scutum posuit, secutúsque est eos.
Iverunt itaque ad Tydidem Diomedem; eúmque invenerunt
Extrà

Extrà pro tentorio cum armis; circúmque socii
Dormiebant: sub capitibus autem habebant clypeos: hastæ
  verò ipsis
Erectæ in cuspide-posteriore fixæ erant: longè utique æs
Splendebat, velut fulgur patris Jovis; verùm ipse heros
Dormiebat; substerniebatúrque pellis bovis agrestis: 155
At sub capite tapes extensus erat splendidus.
Hunc juxta stans excitavit Gerenius eques Nestor,
Calce pedis movens, ursitque, objurgavitque coram,
" Surge, Tydei fili: cur per-totam noctem somnum suavem
  carpis?
" Non audis, ut Trojani in tumulo campi 160
" Sedeant prope naves, exiguum autem jam spatium distinet?
Sic dixit. Ille vero è somno valde celeriter exiliit,
Et ipsum editâ voce verbis alatis allocutus est,
" Patiens nimiùm es, senex: Tu quidem à labore nunquam
  cessas:
" An non & alii sunt juniores filii Achivorum, 165
" Qui quidem unumquemque excitent regum
" Quaquaversum obeuntes? tu verò nullâ arte-à-labore-revo-
  cabilis es, senex.
Hunc rursus allocutus est Gerenius eques Nestor,
" Sane hæc omnia, amice, rectè dixisti:
" Sunt quidem mihi filii eximii, sunt & populi 170
" Etiam multi, quorum aliquis obiens vocare posset:
" Verum valde magna necessitas oppressit Achivos:
" Nunc enim jam res omnibus in novaculæ sitæ sunt acie;
" Sanè valde triste exitium Achivis, vel vita.
" Verum i nunc, Ajacem [*Oileos*] velocem, & Phylei filium,
" Excita, tu enim es junior; si mei misereris. 176
Sic dixit: Ille verò circum humeros induit pellem leonis
Fulvi, magni, talarem; cepitque hastam,
Perrexitque ire: illos etiam illinc excitatos adduxit heros.
Hi itaque cùm jam ad custodes congregatos pervenissent,
Nequaquam dormientes custodum duces invenerant; 181
Sed vigilanter cum armis sedebant omnes.
Sicut enim canes circum oves difficultèr-custodiunt in caulâ,
Feram audientes ferocem, quæ per sylvam
Veniat de montibus; multus etenim strepitus super ipsam 185
Virorum atque canum, atque ipsis somnus periit:
Sic horum suavis somnus à palpebris periérat,
Noctem excubias-agentibus tristem: ad campum enim semper
Conversi erat, quandocunque Trojanos audirent euntes.
Hos senex gavisus est conspicatus, confirmavitque oratione,
Et ipsos editâ voce, verbis alatis allocutus est, 191

" Ita nunc, chari filii, excubias-agite; neque aliquem somnus
" Capiat; nè gaudium fiamus hostibus.
Sic locutus, fossam transiit: illisque simul sequebantur
Argivorum reges, quotquot vocati-erant ad concilium. 195
Cum his Meriones, & Nestoris clarus filius,
Iverunt: ipsi enim vocabant, ut simul consultarent.
Fossam igitur transgressi depressam, consederunt
In puro, ubi inter cadaverum strages apparebat spatium
Occisorum: unde rursus conversus fuerat impetuosus Hector,
Quando perdidit Argivos, cùm tandem nox circumtexerat.
Ibi considentes, sermones invicem dicebant;
His etenim loqui cœpit Gerenius eques Nestor,
" O amici, an non jam aliquis vir confisus erit suo ipsius
" Animo audaci, ut ad Trojanos magnanimos 205
" Eat? si quem fortè hostium capiat in-extremis-castris-errantem,
" Vel aliquem fortè etiam sermonem inter Trojanos audiat,
" Quæ consultent inter se: an in-animo-habent
" Istic manere apud naves procul, an ad urbem 209
" Retrò reversuri sunt, quandoquidem domuerunt scilicet A-
" Hæc omnia fortasse audiat, & retrò ad nos redeat [chivos.
" Incolumis, magna utique ei sub cœlo gloria esset
" Universos apud homines; & ei præmium erit egregium.
" Quotquot enim navibus imperant principes,
" Horum omnium ei singuli ovem dabunt nigram, 215
" Fœminam, agnum-ubere-alentem; cui quidem possessio nulla
" Semperque in conviviis & epulis aderit. [similis:
Sic dixit: Illi verò omnes obmutuerunt silentio.
Inter hos & locutus est pugnâ-strenuus Diomedes,
" Nestor, me movet cor & animus generosus 220
" Virorum hostium ingredi castra, propè existentia,
" Trojanorum: sed si quis me vir simul sequatur & alius,
" Major fiducia, & plus audaciæ erit. [vertit,
" Duobus enim simul euntibus, etiam alter ante alterum animad-
" Quomodò commodum sit: solus verò etiamsi quid animadver-
" Tamen ei tardiórque animus, tenuéque consilium. [terit,
Sic dixit. Hi autem volebant Diomedem multi sequi:
Volebant Ajaces duo, famuli Martis;
Volebat & Atrides, hastâ-inclytus Menelaus; 229
Volebat Meriones; valde autem volebat Nestoris filius;
Volebat & fortis Ulysses penetrare in castra
Trojanorum: semper enim ei in præcordiis animus audebat.
Inter hos etiam locutus est rex virorum Agamemnon,
" Tydide Diomedes, meo carissime animo,

" Horum quidem socium eliges, quem volueris, 235
" Eorum qui adsunt, fortissimum, quandoquidem prompti-sunt
" Neque tu reveritus tuo animo, fortiorem quidem [multi:
" Relinquas; deteriorem autem tu comitem-eligas pudori ce-
" Ad genus respiciens; nè quidem si imperio major sit. [dens,
Sic dixit. Timuit etenim de flavo Menelao. 240
Inter eos rursus locutus est pugnâ-strenuus Diomedes,
" Si quidem jam socium jubetis me ipsum eligere,
" Quomodo tunc Ulyssis ego divini oblivisci-potuero,
" Cujus eximiè quidem benevolum [*in me*] cor & animus fortis
" In omnibus laboribus, amátque ipsum Pallas Minerva? 245
" Eo certè comitante, etiam ex igne ardenti
" Ambo redierimus, quoniam est admodum peritus consilii.
Hunc vicissim allocutus est laboriosus nobilis Ulysses,
" Tydide, neque me admodum lauda, neque quicquam vitu-
" Scientes enim hæc inter Argivos loqueris. [pera:
" Sed eamus; valde enim nox ad finem properat, propéque
aurora: [ponio
" Stellæ vero jam processerunt: præteriítque major noctis
" Duarum partium, tertia autem adhuc pars reliqua est.
Sic locuti, armis horrendis induerunt *se*.
Tydidæ quidem dedit bellator-stabilis Thrasymedes 255
Ensem ancipitem, suus enim apud naves relictus erat,
Et scutum: circumque illi galeam caput posuit
Taurinam, nec clavis insignem, nec cristâ; quæ καταῖτυξ
Vocatur: tuetur autem caput pubescentium juvenum.
Meriones etiam Ulyssi dedit arcum, atque pharetram, 260
Et ensem; circumque ei galeam caput posuit,
Ex pelle factam; multis autem intùs loris
Illigata erat firmiter: extrinsecus etiam candidi dentes
Albos-dentes-habentis apri frequentes muniebant hinc atque
Benè & scitè; in media autem pileus aptatus erat: [illinc,
Hanc [*galeam*] quondam ex Eleone Amyntoris Hormenidæ
Ademerat Autolycus, solidam domum quum perfregisset [*&*
perfodisset:]
In Scandia autem dedit Cytherio Amphidamanti.
Amphidamas verò Molo dedit hospitale-munus ut esset;
Hic verò Merioni dedit suo filio gestandam: 270
Tunc demùm Ulyssis texit caput circumposita.
Hi itaque, postquam armis horrendis induerant *se*,
Perrexerunt ire; reliquerunt verò illic omnes optimates:
Illis utique dextram misit ardeolam prope viam
Pallas Minerva: illi tamen non viderunt oculis 275
Noctem propter tenebrosam, sed clangentem audierunt.
Gavisus est autem super Ave Ulysses, & precatus est Minervam,

" Audi

" Audi me, Ægiochi Jovis filia, quæ mihi semper 279
" In omnibus laboribus adstas, neque te lateo,
" Quum moveor: nunc rursus maximè me dilige, Minerva:
" Da autem rursus ad naves [*nos*] gloriâ-onustos reverti,
" Patrato magno facinore, quod quidem Trojanis curæ-fuerit.
Secundus deinde precatus est pugnâ strenuus Diomedes,
" Audi nunc & me, Jovis filia, indomita,
" Sequere me, sicut quum patrem sequebaris Tydeum nobilem
" Ad Thebas, quando pro Achivis legatus ivit: 286
" Illos quidem ad Asopum reliquerat ære-loricatos Achivos;
" At ipse placidam orationem ferebat Cadmeis
" Illuc: sed rediens valdè ardua edidit facinora,
" Te favente, Jove-edita dea, quando ei benevola adstitisti.
" Sic nunc mihi lubens adsta, & me serva: 291
" Tibi verò ego sacrificabo juvencam anniculam, latâ-fronte,
" Indomitam, quam nondum sub jugum duxit vir:
" Hanc tibi ego sacrificabo, auro cornibus circumfuso.
Sic dixerunt precantes: hos autem audivit Pallas Minerva.
Hi postquam precati sunt Jovis filiam magni, 296
Perrexerunt ire, veluti leones duo, per noctem nigram,
Per cædes, per cadavera, pérque arma, & nigrum sanguinem.
Nec verò Trojanos fortes sivit Hector
Dormire, sed simul convocavit omnes optimates, 300
Quot erant Trojanorum ductores, atque principes:
His ille convocatis, solers struebat consilium,
" Quis mihi hoc opus pollicitus perfecerit,
" Præmium ob magnum? merces etenim ei sufficiens erit:
" Dabo enim currúmque, duósque arduos-cervicibus equos,
" Qui quidem præstantissimi sint veloces apud naves Achivorum:
" Quicunque *hoc* ausus fuerit, sibi etiam ipsi gloriam reportaverit,
" Naves veloces propè accedere, & cognoscere,
" An custodiantur naves veloces, sicut antea;
" Vel jam, manibus à nostris domiti, 310
" De fugâ consilium agitent inter se, neque velint
" Noctu excubias-agere, labore fatigati gravi.
Sic dixit. Illi verò omnes obmutuerunt silentio.
Erat autem quidam inter Trojanos Dolon, Eumedis filius,
Præconis divini, dives-auri, dives-æris; 315
Qui specie quidem erat turpis, sed pedibus velox;
Is verò solus erat inter quinque sorores:
Qui tunc Trojanísque & Hectori dixit adstans,
" Hector, me impellit cor & animus fortis
" Ad naves veloces propè accedere, atque cognoscere. 320
" Verum age, mihi sceptrum attolle, & mihi jura:
 " Certè

" Certè ipsos equósque, & currus varios ære,
" Daturum, qui ferunt eximium Pelidem:
" Tibi a. ego non vanus speculator ero, neque [*tuam de me*]
frustrabor opinionem.
" Eousque enim in castra penetrabo, dum venero 325
" *Ad* navem Agamemnoniam, ubi fortè erunt principes
" Consilia agitantes, vel fugiendi, vel pugnandi.
Sic dixit. Ille verò in manibus sceptrum sumpsit, & ei juravit,
" Sciat nunc Jupiter ipse, altitonans maritus Junonis,
" Non sanè his equis vir vehetur alius 330
" Trojanorum: sed te assero perpetuò *iis* gavisurum.
Sic dixit, & sanè perjurium juravit: eum nihilominus incitavit.
Protinus verò circa humeros posuit curvos arcus:
Induitque exteriùs pellem cani lupi,
Capiti demùm imposuit viverræ pelle-munitam galeam; cepitque acutum jaculum. 335
Perrexit itaque ire ad naves ab exercitu: neque erat
Venturus à navibus retrò, ut Hectori nuntium referret.
Ubi verò jam equorúmque & virorum reliquit cœtum,
Ibat per viam acer. Hunc autem animadvertit accedentem
Nobilis Ulysses, Diomedémque allocutus est, 340
" Iste tibi, ô Diomedes, à castris venit vir,
" Haud scio, an navibus explorator nostris,
" An aliquod spoliaturus cadaverum mortuorum.
" Verùm sinamus ipsum primùm præterire *nos* per campum
" Paululum: deinde verò ipsum insecuti capiemus 345
" Celeriter: sin nos præcurrerit pedibus,
" Semper ipsum naves versùs à castris compelle
" Hastâ impetens, nè fortè versus urbem effugiat.
Sic loquuti, extra viam inter cadavera
Reclinati sunt: ille verò celeritèr prætercurrit præ imprudentiâ.
Sed cùm jam aberat, quantum sulci sunt 351
Mularum; hæ enim bobus præstantiores sunt
Ad trahendum in novali alto compactile aratrum:
Illi quidem accurrebant, hic verò constitit strepitu audito:
Sperabat enim animo, qui revocarent, socios 355
Ex Trojanis venire, rursus Hectore jubente.
Sed quando jam aberant hastæ jactum, vel etiam minus,
Agnovit viros hostiles, velociáque genua movit
Ut-fugeret: illi autem confestim insequi festinârunt.
Ut verò quum asperis dentibus duo canes periti venationis,
Aut hinnulum, aut leporem, urgent constanter semper 361
Locum per sylvosum: ille autem præcurrit clamans:
Sic hunc Tydides, atque urbium-vastator Ulysses,
A suis cùm interclusissent, persequebantur constanter semper:
Sed

Sed quando jam mox esset permixturus-se custodibus 365
Fugiens ad naves, jam tum robur injecit Minerva
Tydidæ; ut nè aliquis Achivorum ære-loricatorum
Prior gloriaretur vulnerâsse, ille verò secundus veniret:
Hastâ itaque impetens allocutus est [*eum*] fortis Diomedes,
" Vel mane, vel te hastâ assequar; neque te puto 370
" Diu meâ à manu effugiturum certam mortem.
Dixit, & hastam emisit; Volens autem aberravit ab homine:
Dexterum enim supra humerum bene-politæ hastæ cuspis
In terrâ fixa est; hic itaque constitit, trepidavítque,
Crepitans dentibus (stridor enim per os fiebat dentium) 375
Pallidus præ timore: illi verò anhelantes assecuti sunt;
Manúsque prehenderunt: ille autem lacrymans dixit,
" Vivum me capite, at ego me redimam: est enim mihi intus
" Æsque, aurúmque, & artificio-multo-elaboratum ferrum:
" Ex his vobis donabit pater infinita dona ob-liberationem,
" Si me vivum [*esse*] audiverit apud naves Achivorum. 381
Hunc respondens allocutus est consilio-abundans Ulysses,
" Confide, neque omnino tibi mors obversetur animo:
" Sed age mihi hoc dic, & verè narra,
" Quonam sic naves versùs à castris vadis solus, 385
" Noctem per tenebrosam, quando dormiunt mortales cæteri?
" An aliquod spoliaturus cadaverum mortuorum?
" An te Hector præmisit speculatum singula
" Naves ad cavas; an te ipsum animus impulit? [bra,
Huic respondit deinde Dolon, subtùs autem tremebant mem-
" Multo me *meo* cum damno, præter voluntatem induxit He-
" Qui mihi Pelidæ præclari solidos-ungulis equos [ctor,
" Daturum annuit, & currus varios ære:
" Jussit itaque me euntem, celerem per noctem nigram,
" Ad hostes propè accedere, & cognoscere, 395
" An custodiantur naves veloces, sicut antea,
" Vel jam manibus à nostris domiti,
" *De* fugâ consilium agitaretis inter vos, neque velletis
" Noctu excubias agere, labore fatigati gravi.
Hunc subridens allocutus est consiliis-abundans Ulysses,
" Sanè tibi magna dona appetebat animus, 401
" Equos Æacidæ bellicosi: hi verò difficiles [*sunt*]
" Viris mortalibus domitu, & equitatu,
" Alii saltem, quàm Achilli: quem immortalis peperit mater.
" Sed age mihi hoc dic, & verè narra, [rum?
" Ubi nunc huc profectus reliquisti Hectora, pastorem popule-
" Ubi verò ei arma jacent Martia? ubi verò ei equi?
" Quomodò item aliorum Troum excubiǽque & contubernia?
" Quæque consultent inter se: an in animo habeant
" Illic manere secus naves procul, an ad urbem 410

" Redituri sunt, quandoquidem domuerunt scilicet Achivos?
Hunc rursus allocutus est Dolon, Eumedis filius,
" Ego verò tibi hæc valde verè narrabo;
" Hector quidem inter eos qui consiliarii sunt,
" Consilia agitat divini ad sepulchrum Ili, 415
" Seorsim à strepitu; excubias verò quas quæris, heròs,
" Nullæ certæ tuentur castra, neque custodiunt.
" Quotquot enim Trojanorum ignis foci, quibus necesse,
" Hi vigilant, excubiásque agere jubentur
" Inter-se: at contrà è-multis-locis-convocati socii 420
" Dormiunt; Trojanis enim committunt custodias;
" Non enim ipsis liberi propè sedent, neque uxores.
Hunc respondens allocutus est consiliis-abundans Ulysses,
" Quonam modo nunc Trojanis permisti equûm-domitoribus
" Dormiunt, an seorsim? expone mihi, ut sciam. 425
Huic respondit deinde Dolon, Eumedis filius,
" Ego verò tibi etiam hæc valde verè narrabo,
" Ad mare quidem Cares & Pæones curvis-arcubus-armati,
" Et Leleges, & Caucones, nobiléfque Pelasgi:
" Ad Thymbram verò obtinent Lycii, Mysique superbi, 430
" Et Phryges equûm-domitores, & Mæones bellatores-eque-
" Sed cur me hæc percontamini singula? [stres.
" Si enim jam cupitis Trojanorum penetrare in castra,
" Thraces hi seorsum [*sunt*] novi-advenæ, extremi omnium:
" Cum ipsis autem Rhesus rex, filius Eionei. 435
" Hujus certè pulcherrimos equos vidi, atque maximos:
" Candidiores [*sunt*] nive, cursu autem ventis pares.
" Currus verò ei auróque & argento scitè elaboratus est:
" Arma etiam aurea, suspicienda, mirabile visu,
" Venit habens: quæ quidem neutiquam mortalibus convenit
" Viris ferre, sed immortalibus diis. 441
" Sed me nunc quidem navibus admovete velocibus,
" Aut me ligatum relinquite hìc rigido *in* vinculo,
" Donec redieritis, & experti-fueritis de me,
" An secundùm veritatem dixi vobis, sive etiam non. 445
Illum torvè intuitus allocutus est fortis Diomedes,
" Ne jam mihi effugium, Dolon, injicias animo,
" Bona quamvis nuntiâsti, quum venisti manus in nostras:
" Si enim te nunc pretio-liberabimus, aut dimiserimus,
" Certe & posthac venies celeres ad naves Achivorum, 450
" Aut speculaturus, aut apertè pugnans:
" Si vero meis manibus domitus vitam amiseris,
" Non ampliùs posthac tu nocumentum unquam eris Argivis.
Dixit, & is quidem eum erat mento manu crassâ
Prehenso supplex precaturus: is autem cervicem mediam per-
cussit, Ense

Ense insurgens, & ambos incidit nervos: 456
Loquentis adeò illius caput pulveribus mistum est.
Ejus viverræ pelle-munitam galeam à capite detraxerunt,
Et pellem-lupinam, & arcus renitentes, & hastam longam:
Et hæc quidem Minervæ prædatrici nobilis Ulysses 460
In altum sustulit manu, & precans verbum dixit.
" Gaude dea, hisce: te enim primam in Olympo
" Omnium immortalium invocabimus: sed & insuper
" Deduc [*nos*] ad Thracum virorum equósque & contubernia!
Sic dixit, & à se in-altum sublata, 465
Posuit super myricam: conspicuúmque signum apposuit,
Convellens arundines, myricǽque latè-frondentes ramos,
Nè lateret redeuntes, celerem per noctem nigram. [nem:
Illi itaque progressi sunt ulterius pérque arma, & nigrum sangui-
Statímque ad Thracum virorum ordines pervenerunt euntes:
Illi dormiebant labore fatigati; armaque illis 470
Pulchra juxta ipsos humi jacebant, scitè & decorè
Triplici-ordine: & ad eorum singulos bijuges equi.
Rhesus autem in medio dormiebat, juxtáque ipsum veloces equi
A semicirculo-ad-sellam-fixo extremo, loris ligati erant. 475
Hunc Ulysses prior conspicatus Diomedi ostendit,
" Is tibi, Diomedes, vir; ii verò tibi equi,
" Quos nobis significavit Dolon, quem occidimus nos.
" Verùm agè profer validum robur; neque omnino te oportet
" Stare otiosè cum armis; sed solve equos, 480
" Aut tu viros occide; erúntque curæ mihi equi.
Sic dixit. Illi autem inspiravit robur cæsia-oculis Minerva:
Interficiebátque circumquaque, horúmque gemitus ortus est fœ-
Ense percussorum: rubescebat verò sanguine terra. [dus
Veluti autem leo pecudibus incustoditis superveniens, 485
Capris, vel ovibus, mala machinans irruit:
Sic quidem Thracas viros invadebat Tydei filius,
Donec duodecim interfecerat. At abundans consiliis Ulysses,
Quemcunque Tydides ense perculeret adstans,
Hunc Ulysses ponè prehensum pede extrahebat, 490
Hæc cogitans animo, ut pulchri-jubis equi
Facile transirent, neque tremerent animo
Supra cadavera gradientes: insueti erant enim adhuc eorum.
Sed quando jam regem adeptus est Tydei filius,
Hunc decimum tertium dulci animo privavit, 495
Suspirantem: malum enim somnium capiti adstitit
Illâ nocte, Oenidæ filius, per consilium Minervæ.
Interea fortis Ulysses solvebat solidos ungulis equos:
Simulque tulit cum phaleris, & eduxit è turbâ,
Arcu percutiens; quia non scuticam splendidam 500

Variâ ex sellâ cogitârat manibus sumere:
Sibilavit autem, significans Diomedi nobili.
Sed is anxiè cogitabat, manens, quid audacius patraret:
An ipse currum prehensum, ubi varia arma jacebant,
Temone extraheret, aut exportaret in-altum sublatum, 505
An adhuc plurium Thracum animam eriperet.
Dum ille hæc volvebat mente, interim Minerva
Prope adstans allocuta est Diomedem nobilem,
"Reditûs jam memento, magnanimi Tydei fili,
"Naves ad cavas, nè & fugatus venias; 510
"Nè forte quis etiam Trojanos excitet deus alius.
Sic dixit. Ille verò sensit deæ vocem locutæ:
"Confestímque equos ascendit: Verberabat autem Ulysses
"Arcu; hi itaque volabant celeres ad naves Achivorum.
"Neque cæcam speculationem habebat argenteum-arcum-gerens Apollo; 515
Ut vidit Minervam Tydei filium sequentem,
Huic irascens Trojanorum ingressus est ingentem exercitum:
Excitavit autem Thracum consiliarium Hippocoontem,
Rhesi consobrinum fortem. Ille verò è somno exiliens,
Ut vidit locum vacuum, ubi steterant veloces equi, 520
Virósque palpitantes in fœdo stragis loco,
Tum vero ejulavítque, charúmque voce ciebat sodalem:
Troum itaque clangórque & immensus ortus est tumultus
Concursantium simul; spectabant etenim admirabundi ardua [facinora,
Quibus viri patratis redierant cavas ad naves.
Illi verò cùm pervenerant, ubi speculatorem Hectoris occide- [rant,
Tunc Ulysses quidem inhibuit, Jovi carus, veloces equos:
Tydides verò in-terram desiliens spolia cruenta
In manibus Ulyssi posuit; ascendítque equos:
Percussit utique equos, ii autem non inviti volabant 530
Naves ad cavas: eò enim gratum erat animo.
Nestor autem primus sonitum audiit, dixítque,
"O amici, Argivorum ductores & principes,
"Mentiar, aut verum dicam? jubet autem me animus: 535
"Equorum me pedibus-velocium circum sonitus aures ferit:
"Utinam jam Ulysséque & fortissimus Diomedes
"Huc protinùs à Trojanis agant solidos-ungulis equos.
"Sed graviter timeo mente, nè quid passi fuerint [*humanitùs*]
"Argivorum illi fortissimi à Trojanorum turbâ.
Nondum totus dictus erat sermo, quùm advenerunt ipsi. 540
Et illi quidem descenderunt in terram: hi verò, gavisi
Dextris salutabant: verbísque blandis.
Primus igitur interrogabat Gerenius eques Nestor,
"Dic agè mihi, ô laudatissime Ulysse, ingens gloria Achivorum,
"Quo-

" Quomodo hos equos cepistis: *an* quum penetrâssetis in castra
" Trojanorum? an aliquis illos præbuit deus obvius? 546
" Perquam radiis similes [*sunt*] solis.
" Semper quidem Trojanis immisceor, neque omnino aio
" Manere *me* apud naves, senex licet sim bellator:
" Verùm nondum tales equos vidi, neque animadverti; 550
" Sed aliquem vobis puto dedisse deum obvium factum:
" Ambos enim vos diligit nubes-cogens Jupiter,
" Filiáque Ægiochi Jovis, cæsia-oculis Minerva.
Hunc respondens allocutus est consiliis-abundans Ulysses,
" O Nestor Neleide, ingens gloria Achivorum, 555
" Facilè deus volens quidem etiam meliores, quàm hi,
" Equos donaverit, quoniam multo potentior est:
" Equi autem hi, senex, nuper-advenerunt, de-quibus quæris,
" Threicii: at ipsorum regem strenuus Diomedes
" Occidit, juxtaque socios duodecim omnes principes: 560
" Decimum tertium speculatorem interfecimus prope naves,
" Quem ut explorator exercitûs esset nostri
" Hector miserat & alii Trojani illustres.
Sic fatus, fossam transcendere-fecit solidos-ungulis equos,
Gaudio-exultans; unáque cæteri ibant gaudentes Achivi. 565
Illi igitur ut Tydidæ tentorium benè structum pervenerunt,
Equos quidem alligârunt scitè-sectis loris
Præsepe ad equinum; ubi Diomedis equi
Stabant veloces-pedibus, dulce triticum edentes:
Navis autem in puppi spolia cruenta Dolonis 570
Posuit Ulysses, dum sacrum parare possent Minervæ.
Ipsi intereà sudorem multum abluebant mari
Ingressi cruráque, & cervicem, circúmque femora.
Verùm postquam ipsis unda maris sudorem multum
Abluerat à corpore, & recreati sunt suo corde, 575
In solia-balneatoria ingressi bene-polita lavabant.
Hi igitur cum laverant & unxerant se pingui oleo,
Jentaculo assidebant; à cratere verò Minervæ
Pleno haustum, libabant dulce vinum.

ILIADIS LIB. XI.

AUrora autem è lectis, à pulchro Tithono,
Surgebat, ut immortalibus lucem ferret atque mortalibus:
Jupiter interim Discordiam misit celeres ad naves Achivorum
Luctuosam, belli signum in manibus gestantem:
Stetit itaque in Ulyssis ingenti navi nigrâ, 5
Quæ in medio erat, ut vox exaudiri posset in utramque partem,
Et ad Ajacis tentoria Telamonii,
Et ad Achillis: qui *duo* ad extremas-partes naves æquales
Subduxerant, virtute freti & robore manuum.
Illic stans clamavit dea altúmque horrendúmque, 10
Intentissimâ voce Achivis, magnúmque robur immisit cuique
In cor, ut incessantèr bellarent & pugnarent:
His statim bellum dulcius factum est, quàm redire
In navibus cavis dilectam in patriam terram:
Atrides etiam clamavit, & accingi jussit 15
Argivos; ipse quoque induit splendidum æs.
Ocreas quidem primùm circa tibias posuit
Pulchras, argenteis fibulis aptè-junctas:
Tum posteà, thoracem circa pectora induebat,
Quem olim ei Cinyras dedit, hospitale munus ut esset. 20
Audiebatur enim ad-Cyprum-usque magna fama, quòd Achivi
Ad Trojam navibus navigaturi essent:
Quamobrem ei hunc dedit, gratificans regi.
Hujus quidem decem virgæ erant nigri cyani,
Duodecim etiam auri, & viginti stanni: 25
Cærulei item dracones surgebant ad collum
Tres, ab utraque parte iridibus similes, quas Saturnius
In nube fixit, signum articulatè-loquentibus hominibus.
Circa humeros quoque posuit ensem: in eo verò clavi
Aurei collucebant: sed circum vagina erat 30
Argentea, aureis loris aptata.
Sustulit autem hominem-operiens varium scutum, validum,
Pulchrum, quod circum orbes decem ærei erant,
Inque eo umbones erant viginti, ex stanno
Candidi, & in mediis erat [*unus*] ex nigro cyano. 35
In eo Gorgon trux-oculis adornata-erat

Hor-

Horrendum aspiciens, circùm etiam Terrórque, & Fuga.
Ex eo argenteum lorum erat: & supra istud
Cæruleus sinuebatur draco, capitáque ei erant
Tria in-orbem curvata, unâ cervice enata. 40
Capiti verò clavis-utrimque-ornatam galeam imposuit, quatuor conos-habentem, [tabat.
Setis-equinis-comantem: horrendum autem crista desuper nu-
Sumpsit etiam validas hastas duas, munitas ære,
Acutas: longè autem æs ab ipsis cœlum usque
Splendebat. Insuper etiam sonitum ediderunt Minerváque & Juno, 45
Honorantes regem divitis-auri Mycenes.
Aurigæ deinde suo præcipiebat unusquisque
Equos benè in ordine tenere illic ad fossam:
Ipsi verò pedites cum armis armati 49
Alacres-ruebant: immensus verò clamor ortus est auroram ante.
Priores autem longè equitibus ad fossam instructi sunt;
Equites verò paululum pòst sequebantur; inter eos autem tumultum
Concitavit perniciosum Saturnius, & ex-alto demisit rores
Sanguine madidos ex æthere, quòd erat
Multa fortia capita orco præmaturè-missurus. 55
Troës vero ex-alterâ-parte [*erant*] super tumulo campi,
Hectorémque circa magnum, & eximium Polydamantem,
Æneámque, qui inter Trojanos, ceu deus, honorabatur à populo:
Trésque Antenoridas, Polybum, & Agenora nobilem,
Cœlibémque Acamanta, similem immortalibus: 60
Hector verò inter primos ferebat clypeum undique æqualem.
Qualis autem ex nubibus apparet exitialis stella,
[*Aliquandò*] collucens, interdum verò subit nubes opacas:
Sic Hector modò quidem inter primos apparebat,
Quandóque verò inter extremos, imperans. Totus verò ære
Splendebat, veluti fulgur patris Jovis Ægiochi. 66
Hi itaque perinde ac messores hinc illinc
Segetes metendo transeunt, viri locupletis per arvum
Tritici, vel hordei; manipuli verò crebri cadunt:
Sic Trojani & Achivi in se invicem insilientes 70
Cædebant: neutri verò recordabantur perniciosæ fugæ:
Æqualia etenim in pugnâ capita ferebant: illi autem, lupi veluti,
Ruebant. Discordia itaque gaudebat luctuosa aspiciens:
Sola enim deorum aderat pugnantibus;
At alii non ipsis aderant dii, sed quieti 75
Suis in ædibus sedebant; ubi singulis
Domus pulchræ ædificatæ erant, per juga Olympi.
Omnes autem accusabant atras-nubes-cogentem Saturnium,
Eo-

Eo-quòd Trojanis malebat gloriam præbere:
Eorum sane nullam-habebat rationem pater: sed, secedens,
Ab aliis seorsim sedebat, gloriâ exultans, 81
Inspiciens Trojanorúmque urbem & naves Achivorum,
Ærísque fulgorem, interimentésque, intereuntésque.
Quamdiu quidem tempus matutinum erat, & crescebat sacra dies,
Tamdiu valde utrosque tela attingebant, cadebátque populus:
Cum verò lignator apparat prandium 86
Montis in saltibus, postquam satiavit manus
Cædendo arbores altas, satietásque ejus cepit animum,
Cibísque dulcis circum præcordia desiderium occupat:
Tunc suâ virtute Danai perfregerunt phalangas, 90
Adhortatione factâ sociis per ordines: Agamemnon verò
Primus exiliit; interfecítque virum Bianorem, pastorem populorum,
Ipsum, deinde vero socium Oileum agitatorem-equorum.
Ille quidem ab equis in eum desiliens adversus stetit;
Quem rectâ irruentem in fronte acutâ hastâ 95
Percussit, neque galea hastam ei morata est ære-gravis,
Sed per ipsam penetravit & os, cerebrúmque
Intus totum fœdatum est: domuit verò ipsum ruentem.
Et hos quidem reliquit illic rex virorum Agamemnon
Pectora nudatos, siquidem exutas abstulit tunicas: 100
Ipse verò ivit Isúmque & Antiphum interfecturus,
Filios duos Priami, nothum & legitimum, ambos
In uno curru existentes: nothus quidem aurigabatur,
Antiphus autem pugnabat inclytus: quos olim Achilles
Idæ in jugis ligavit teneris viminibus, 105
Pascentes apud oves nactus; & *demùm* liberavit pretio.
Horum tunc Atrides latè-imperans Agamemnon
Alterum quidem supra mammam ad pectus percussit hastâ:
Antiphum autem ad aurem feriit ense, dejecítque ab equis.
Festinans verò ab iis detrahebat arma pulchra 110
Agnoscens: etenim ipsos anteà apud naves celeres
Viderat, quando ex Idâ duxerat pedibus velox Achilles.
Sicut autem leo cervæ velocis parvulam sobolem
Facilè confringit, correptos validis dentibus,
Veniens ad lustrum, tenerámque ipsis animam aufert: 115
Illa verò quamvis adsit valde propè, non potest ipsis
Opitulari; illam enim ipsam tremor vehemens subit:
Confestim itaque ruit per querceta densa & sylvam
Festinans, sudans violentæ feræ propter impetum:
Sic illis nemo potuit arcere perniciem 120
Ex Trojanis, sed & ipsi ab Argivis percellebantur.

Sed

Sed ille Pisandrúmque & Hippolochum prœlio-infractum,
Filios Antimachi bellicosi, qui potissimum,
Auro ab Alexandro accepto, splendidis donis,
Non sinebat [*Trojanos*] Helenam reddere flavo Menelao, 125
Hujus tunc duos filios cepit rex Agamemnon,
In uno curru existentes, simul enim sistebant veloces equos:
Nam ex eorum manibus fugerant habenæ miro artificio-factæ,
Atque adeò turbati sunt: ille itaque contrà ruit, ceu leo,
Atrides: ii verò à curru supplices orabant, 130
" Vivos-cape, Atrei fili, túque digna accipe pretia liberationis:
" Multa enim in Antimachi ædibus opes reconditæ-jacent,
" Æsque, aurúmque, varióque-artificio elaboratum ferrum:
" Ex his tibi donaverit pater infinita dona,
" Si nos vivos audierit apud naves Achivorum. 135
Sic hi flentes allocuti sunt regem
Blandis verbis: non blandam verò vocem audiverunt,
" Si ergo Antimachi bellicosi filii estis,
" Qui quondam in Trojanorum concione Menelaum jubebat
" Legatum profectum, cum divino Ulysse, 140
" Illic interficere, neque dimittere rursum ad Achivos:
" Nunc patris certè luetis indignam injuriam.
Dixit, & Pisandrum quidem ab equis dejecit in-humum,
Hastâ percussum ad pectus; ille itaque supinus solo allisus est.
Hippolochus autem desiliit, quem & humi interfecit, 145
Manibus gladio abscissis, & cervice amputatâ;
Mortariúmque tanquam, projecit volvendum per turbam.
Hos quidem reliquit; ipse verò, ubi plurimæ turbabantur phalanges,
Illuc irruebat, simúlque alii bene-ocreati Achivi. 149
Pedites quidem pedites interficiebant, fugientes necessitate,
Equites verò equites, (ab ipsis autem excitatus est pulvis
E campo, quem excitârunt grave-strepentes pedes equorum)
Ære verberantes. Sed rex Agamemnon
Semper interficiens insequebatur, Argivos adhortans.
Ut verò cùm ignis edax in incæduam inciderit sylvam, 155
Et quoquoversùs contorquens ventus differt, rami autem
Cum stirpibus cadunt impulsi ignis impetu:
Sic sub Atridâ Agamemnone cadebant capita
Trojanorum fugientium, multíque arduis cervicibus equi
Vacuos currus cum-strepitu-rapiebant per aciei ordines, 160
Aurigas desiderantes eximios: illi verò in terrâ
Jacebant, vulturibus longè gratiores, quàm uxoribus.
Hectorem verò extrà tela subduxit Jupiter, extráque pulverem,
Extráque cædem, extráque sanguinem, extráque tumultum.

Atrides interim insequebatur, vehementer Danaos adhortans.
Illi etenim, [*Troes*,] ad Ili sepulchrum veteris Dardanidæ,
Medium per-campum ad caprificum ruebant,
Cupidi urbis: ille verò clamans sequebatur usque
Atrides, cruore autem pulverulento fœdabatur manus invictas.
Sed cum jam ad Scæásque portas & fagum venerunt, 170
Ibi tandem constiterunt, & alii alios expectabant.
Alii verò adhuc per-medium campum fugabantur boves tan-
Quas leo territas fugavit, aggressus nocte intempestâ, [quam,
Omnes; uni autem apparet certum exitium:
Hujus etenim cervicem frangit, correptam validis dentibus
Primum: deinde etiam & sanguinem & viscera omnia haurit:
Sic hos Atrides insequebatur rex Agamemnon,
Semper occidens postremum: illi etenim fugiebant.
Multi itaque pronique & supini excidebant curribus
Atridæ sub manibus: supra modum enim ante alios hastâ
furebat. 180
Sed cum jam forte esset ad urbem altúmque murum
Perventurus, tum verò pater hominúmque deûmque
Idæ in cacuminibus resedit abundantis-scatebris,
De cœlo delapsus; tenebátque fulgur in manibus;
Irin autem excitavit aureas-alas-habentem nunciaturam, 185
" Vade age, Iri velox, hoc Hectori verbum dic:
" Quamdiu quidem videat Agamemnonem, pastorem popu-
lorum,
" Furibundè ruentem inter primos pugnatores, perdentem or-
dines virorum,
" Tamdiu pedem-referat, cæteras tamen copias hortetur
" Pugnare cum hostibus per asperum prœlium. 190
" Sed postquam, vel hastâ percussus, vel ictus sagittâ,
" In currum saliet: tunc ei victoriam dabo,
" Ut cædat; donec ad naves bonis-transtris-instructas per-
venerit,
" Occiderítque sol, & tenebræ sacræ supervenerint.
Sic dixit. Nec non obsecuta est pedibus ventosa velox Iris:
Descendit etenim de Idæis montibus Ilium versùs sacram;
Invenit filium Priami bellicosi Hectorem nobilem,
Stantem inque equis & curribus bene-compactis;
Propè itaque adstans allocuta est pedibus velox Iris,
" Hector, fili Priami, Jovi consilio par, 200
" Jupiter me pater misit tibi, ut hæc loquerer:
" Quamdiu quidem videas Agamemnona, pastorem populorum,
" Furibundè ruentem inter primos-pugnatores, perdentem
ordines virorum,

" Tam-

" Tamdiu cede pugnâ, cæteras autem copias hortare
" Pugnare cum hostibus per asperum prœlium: 205
" Sed postquam, vel hastâ percussus, vel ictus sagittâ,
" In currum saliet, tunc tibi victoriam dabit
" Ut cædas; donec ad naves bonis-transtris-instructas perve-
" Occiderítque sol, & tenebræ sacræ supervenerint. [neris,
Illa quidem sic locuta abiit pedibus velox Iris: 210
Hector autem de curribus cum armis desiliit in terram,
Vibránsque acutas hastas per exercitum ibat quoquoversùm,
Concitans ad pugnandum: suscitavit itaque prœlium grave.
Illi verò conversi sunt [*à fugâ*,] & adversi steterunt Achivis:
Argivi etiam ex altera-parte corroborârunt phalangas: 215
Restitutum igitur prœlium; steterúntque adversi: ibi Agamemnon
Primus irruit; placuit enim longè pugnare ante omnes.
Dicite nunc mihi, Musæ, cœlestes domos tenentes,
Quisnam tum primus Agamemnoni obvius venit,
Seu ipsorum Trojanorum, seu inclytorum sociorum. 220
Iphidamas Antenorides fortísque, magnúsque,
Qui fuit educatus in Thraciâ glebosâ, matre ovium:
Cisseus hunc educavit domi parvulum existentem
Avus-maternus, qui genuit Theano genis-pulchram.
Sed postquam pubertatis gloriosæ pervenit ad mensuram 225
Illic eum detinuit; dedítque ipse filiam suam:
Ut duxerat autem, ex ipso statim thalamo famam secutus est Achivorum,
Cum duodecim navibus nigris, quæ sequebantur eum.
Has quidem deinde in Percope reliquit naves æquales:
At ipse pedestri itinere profectus, ad Ilium venerat. 230
Qui tunc Atridæ Agamemnoni obvius venit.
Hi quando jam propè erant alter in alterum vadentes,
Atrides quidem aberravit, ei etenim aversa est hasta:
Iphidamas autem ad zonam, thoracem subter,
Percussit; & ipse valide-connixus-imprimebat, robustâ manu fretus: 235
Neque perforavit balteum omni-artificio varium, sed longe antè
Argento occurrens, plumbum tanquam, retusa est cuspis.
Et hanc manu prehensam latè-dominans Agamemnon
Trahebat ad se, præsenti animo, veluti leo; & ex manu
Evulsit: eúmque ense percussit cervicem, solvítque membra.
Sic is quidem illic lapsus dormivit æreum somnum, 241
Miserandus, procul à legitimâ uxore, civibus auxilians,
Quam-virginem duxerat, cujus nondum gratiam perceperat, multa autem dederat:
Primum centum boves dedit, deinde autem mille promisit,

Capras

Capras simul & oves, quæ ei multæ-admodum pascebantur:
Tum sanè Atrides Agamemnon interfectum spoliavit;
Abiítque ferens per turbam Achivorum arma pulchra.
Eum ut vidit Coon, clarissimus hominum,
Major-natu Antenorides, vehemens eum dolor
Oculos cooperuit, ob fratrem prostratum: 250
Stetit itaque à latere cum hastâ, latens Agamemnona nobilem:
Percussítque ipsum brachium medium, cubitum infra,
In contrariam verò partem perrupit splendidæ hastæ cuspis.
Tum verò cohorruit rex virorum Agamemnon:
Verùm ne sic quidem cessavit à pugnâ, atque prœlio; 255
Sed irruit in Coonem, tenens ventis-auctam-&-firmatam-hastam.
Ille quidem Iphidamanta fratrem & eodem-patre-natum
Trahebat pede festinans, & inclamabat quosque fortissimos:
Illum autem trahentem per turbam, sub clypeo umbone-munito,
Vulneravit hastili ærato, solvítque membra; 260
Ejus etiam super Iphidamante caput abscidit astans:
Illic Antenoris filii sub Atridâ rege
Fato expleto, descenderunt in domum Orci:
Sed hic aliorum obibat ordines virorum,
Hastáque, enséque magnísque saxis, 265
Quamdiù ei sanguis adhuc calidus exiliebat è vulnere:
Sed postquam vulnus quidem siccatum est, cessavítque sanguis,
Acuti dolores subierunt robur Atridæ.
Ut verò cum parturientem tenet telum [*doloris*] acutum mulie-
Acerbum, quod immittunt partuum præsides Ilithyæ, [rem,
Junonis filiæ, amarorum dolorum arbitræ: 271
Sic acuti dolores subierunt robur Atridæ.
In currum igitur exiliit, & aurigæ præcepit
Naves ad cavas currum agere; cruciabatur enim corde:
Clamavit autem intentissimâ voce Danais vociferans, 275
" O amici, Argivorum ductores, & principes,
" Vos quidem nunc à navibus arcete pontum-transeuntibus
" Prœlium grave; quandò non me providus Jupiter
" Permisit cum Trojanis per totum-diem pugnare.
Sic dixit: Auriga autem flagellabat jubis-pulchros-equos
Naves versus cavas; ii igitur non inviti volabant;
Spumabántque pectoribus; aspergebantúrque subtus pulvere,
Laborantem regem à prœlio seorsim ferentes.
Hector verò, ut vidit Agamemnonem abeuntem,
Trojanos & Lycios hortabatur, altè vociferatus, 285
" Trojani, & Lycii, & Dardani cominus-pugnantes,
" Viri estote, amici, mementote etiam impetuosæ fortitudinis:
" Abiit vir ille fortissimus; mihíque magnam gloriam dedit
" Jupiter Saturnius: sed rectà impellite solidos-ungulis equos
" In

" In fortes Danaos; ut ampliorem gloriam referatis. 290
Sic loquutus, concitavit robur & animum cujusque.
Ut verò cum aliquis venator canes candidis dentibus
Instiget in sylvestrem suem aprum, vel leonem:
Sic in Achivos instigabat Trojanos magnanimos
Hector Priamides, hominum-perniciei par Marti: 295
Ipse etiam inter primos magnos spiritus gerens gradiebatur:
Irruebat etenim in prœlium, desuper-flanti similis procellæ,
Quæ desiliens ferrugineum pontum concitat.
Tunc quem primum, quem verò ultimum interfecit
Hector Priamides, quandò ei Jupiter gloriam dedit? 300
Assæum quidem primum, & Autonoum, & Opitem,
Et Dolopem Clytidem, & Opheltium, & Agelaum,
Æsymnúmque, Orúmque, & Hipponoum fortiter-prœlium-sustinentem:
Hos quidem, ille principes Danaorum interfecit; at deinde
Plebem: veluti quum Zephyrus nubes agitârit, 305
Velocis Noti ingenti vortice-imbrifero verberans:
Creber autem tumidus fluctus volvitur, in altum verò spuma
Spargitur venti multivago flatu:
Sic crebra capita ab Hectore domabantur plebis:
Tum exitium fuisset, & ineluctabile-malum-afferentia facinora edita fuissent, 310
Et sanè navibus cecidissent fugientes Achivi,
Nisi Tydidem Diomedem hortatus fuisset Ulysses.
" Tydide, quid passi obliviscimur impetuosæ fortitudinis?
" Verum agè huc adsis amice, prope me sta: jam enim probrum
" Erit, si quidem naves ceperit pugnam-expeditè-ciens Hector.
Eum respondens allocutus est fortis Diomedes, 316
" Certè ego manebo & sustinebo: sed parum
" Nostrî erit usus; quoniam nubes-cogens Jupiter
" Trojanis jam mavult dare victoriam, quam nobis.
Dixit, & Thymbræum quidem ab equis dejecit in terram,
Hastâ percussum mammam sinistram: Ulysses vero 321
Deo-parem famulum Moliona ipsius regis:
Quos quidem deinde missos-fecerunt, quoniam à pugnâ cessare-fecerant.
Illi per turbam euntes turbabant, sicut quando apri duo
In canes venaticos magnanimi irruunt: 325
Sic perdebant Trojanos cum impetu conversi à fugâ: Sed Achivi
Libentèr à fugiendo respirabant Hectorem nobilem:
Tunc ceperunt currúmque & viros, plebis fortissimos,
Filios duos Meropis Percosii, qui supra omnes
Nôrat vaticinandi artes, neque suos filios sinebat 330
Proficisci ad bellum viros perdens: illi vero ei neutiquam
Pa-

Paruerunt: fata enim ducebant nigræ mortis.
Hos quidem Tydides hastâ-inclytus Diomedes,
Animâ & vitâ privatos, inclytis armis spoliavit:
Hippodamum verò Ulysses & Hyperochum interfectos spoliavit.
Tunc illis æquatam pugnam extendit Saturnius, 336
Ex-Idâ despiciens: hi vero sese-invicem occidebant.
Tydei quidem filius Agastrophum vulneravit hastâ
Pæonidem, heroëm ad coxam. Non enim ei equi
Propè erant ad effugiendum: læsus utique est multum animo;
Hos enim famulus seorsum tenebat, sed ille, pedestris 341
Ruebat per primos pugnatores, donec suam perdidit animam.
Hector vero illicò animadvertit per ordines, concitúsque ferebatur in ipsos
Cum clangore; simúlque Trojanorum sequebantur phalanges:
Illum conspicatus cohorruit pugnâ-strenuus Diomedes, 345
Statímque Ulyssem allocutus est propè existentem,
" In nos jam ista pernicies volvitur, furibundus Hector:
" Verùm age jam stemus, & arceamus sustinentes.
Dixit, & vibratam emisit prælongam hastam,
Et percussit; neque aberravit collimans in caput 350
Summam juxta galeam: excussum autem est ab ære æs,
Neque pervenit ad cutem pulchram: prohibuit enim galea
Triplex, oblonga, quam ei dedit Phœbus Apollo.
Hector vero velocitèr procul recurrit, immistúsque est turbæ;
Constitit autem in genua lapsus, & sustentabat se manu robustâ 355
Terra: oculos verò nigra nox cooperuit.
Dum vero Tydides ad petendam hastam ibat, quam emiserat,
Longè per primos pugnatores, ubi ei defixa fuerat in terram:
Interea Hector rediit ad se, & rursus in currum saliens,
Egit in turbam, & evitavit mortem nigram. 360
Hastâ autem irruens allocutus est fortis Diomedes,
" Iterum nunc effugisti mortem, canis. Certè tibi propè
" Venit malum: jam denuo te eripuit Phœbus Apollo,
" Cui scilicet vota facis cùm proficisceris in stridorem jaculorum.
" Utique te conficiam quum in posterum occurrero,
" Si forte aliquis & mihi deorum adjutor est: 366
" Nunc verò alios persequar, quemcunque deprehendere potuero.
Dixit, & Pæonidem hasta-inclytum [priùs-casum] spoliabat.
At Alexander, Helenæ maritus comas-pulchræ,
In Tydidem arcus tendebat pastorem populorum, 370
Columnam prætensam-habens viri defuncti in sepulchro,
Ili Dardanidæ, prisci senis honorati.
Ille quidem thoracem Agastrophi fortis

De-

Detrahebat à pectore ornatu-multùm-vario-insignem, clypeúmque ab humeris,
Et cassidem gravem: hic verò arcum sinuatum traxit, 375
Et percussit, nec illi irritum [prorsus] telum effugit manu,
Plantam dextri pedis: penitus verò sagitta
In terram defixa est. Hic igitur valde suaviter ridens,
Ab insidiis exiliit, & glorians verbum dixit,
"Vulneratus es, nec irritum telum effugit: utinam tibi,
"Imum in ile jaculatus, vitam eripuissem: 381
"Sic enim Trojani respirâssent à peste,
"Qui te horrent, leonem velut balantes capræ.
Hunc non expavefactus allocutus est fortis Diomedes,
"Sagittarie-flagitiose, cornu clare, puellarum-observator-callidus: 385
"Siquidem jam apertè contra cum armis periculum feceris,
"Non utique tibi profuturus esset arcus & crebræ sagittæ:
"Nunc v. postquam me perstrinxeris plantam pedis, gloriaris inanitér. [insipiens:
"Non curo, perinde ac si me mulier percussisset, aut puer
"Doloris enim sensum non affert telum viri imbellis, nullius pretii. 390
"Certè aliter à me, etiam si vel paululum attigerit,
"Acutum telum volat, & exanimem statim reddit:
"Illius uxoris quidem ambæ laceratæ sunt genæ,
"Liberi verò orbi; ipse etenim sanguine terram rubefaciens
"Putrescit: alites verò circùm plures, quàm mulieres. 395
Sic dixit. Hunc autem Ulysses hastâ-inclytus propè veniens
Stetit ante; is igitur à-tergo desidens telum velox
Ex pede traxit: dolor autem per corpus venit gravis.
In currum ergò ascendit, & aurigæ præcepit
Naves versùs cavas agere [currum:] dolebat enim corde, 400
Solus igitur relictus est Ulysses hastâ-inclytus, neque quisquam apud ipsum
Argivorum manebat, quoniam fuga ceperat omnes:
Ingemiscens itaque dixit ad suum magnum animum,
"Hei mihi! ego quid agam? ingens quidem malum, si fugero, 404
"Multitudinem metuens; illud autem pejus, si interceptus fuero
"Solus: cæteros enim Danaos in fugam vertit Saturnius.
"Sed cur mihi hæc mens disserit animus?
"Novi enim, quòd ignavi quidem recedunt à pugnâ:
"Qui verò strenuus-est in prœlio, hunc omninò oportet
"Stare constanter, sive feriatur, sive feriat alium. 410
Dum is hæc versabat in mente & in animo,
Interim Troum ordines supervenerant clypeatorum:

Con-

Concluseréntque in medio, intra se pestem collocantes.
Ut verò cùm in aprum undique canes florentésque-ætate juvenes
Incitatè feruntur, ille verò prodit alto ex fruticeto, 415
Acuens album dentem in incurvis malis;
Undique verò in eum impetum faciunt; stridor verò dentium
Suboritur: ii tamen sustinent facilè horrendum licèt existentem:
Sic sanè tum undique in Ulyssem, Jovi charum, incitatè ferebantur
Trojani: ille verò primum quidem egregium Deiopitem 420
Vulneravit super humerum, insiliens acutâ hastâ:
Deinde verò Thoonem, & Ennomum interfecit,
Chersidamanta verò deinceps, ab equis desilientem,
Hastâ, ad umbilicum, sub clypeo umbone-munito,
Vulneravit. Ille verò in pulverem lapsus, prehendit terram palmâ: 425
Hos quidem missos-fecit: Hippasidem verò Charopa vulneravit hastâ,
Germanum-fratrem generosi Soci.
Huic itaque auxiliaturus Socus venit, par-deo vir:
Stetítque valde propè cùm accesserat, & eum sermone allocutus est,
" O Ulysse clarissime, dolorum insatiabilis, atque laboris,
" Hodiè vel duobus gloriabere super Hippasidis, 430
" Talibus viris interfectis, & armis spoliatis;
" Vel *tu* meâ hastâ percussus animam perdes.
Sic locutus, percussit ad clypeum undique æquale:
Per clypeum quidem penetravit lucidum rapida hasta, 435
Et per thoracem affabrè-factum urgebatur:
Omnem etiam à costis cutem abstulit, neque tamen sivit
Pallas Minerva misceri visceribus viri.
Sensit autem Ulysses, quòd sibi nequaquam telum lethale venerat;
Retróque cedens Socum sermone allocutus est,
" Vah! miser, certè omnino jam te assequitur grave exitium:
" *Tu* quidem me cessare fecisti à pugnando in Troas,
" Tibi vero ego hìc aio cædem & mortem nigram
" Die hoc fore: meâque hastâ domitum, 444
" Gloriam mihi daturum, animam verò Plutoni equis-insigni.
Dixit: & ille quidem in-fugam retro converso gradu abibat,
Huic autem converso tergo hastam infixit
Humerorum in medio, pérque pectora trajecit.
Fragorem igitur edidit cadens: insultavítque illi nobilis Ulysses,
" O Soce, Hippasi fili bellicosi equûm-domitoris, 450
" Occupavit te finis mortis deprehensum, nec effugisti.
" Vah! miser, non quidem tibi pater & veneranda mater
" Oculos compriment mortuo licèt, sed alites

" Cruda

" Cruda vorantes te eruent, circum alis crebris verberatum:
" Sed ubi *ego* mortuus fuero, justa facient mihi generosi Achivi.
Sic fatus, Soci bellicosi rapidam hastam 456
Eque cute [*suâ*] traxit, & clypeo umbone munito:
Sanguis igitur ei extractâ [*hastâ*] erumpebat, angebátque illi animum.
Trojani vero magnanimi postquam viderunt sanguinem Ulyssis:
Cohortantes per turbam in ipsum omnes iverunt. 460
Verùm is retrocedebat, inclamabátque socios:
Ter quidem tum clamavit, quantum caput capiebat viri,
Ter autem audivit clamantem bellicosus Menelaus:
Confestímque Ajacem allocutus est propè existentem,
" Ajax nobilissime, Telamonie, princeps populorum, 465
" Circa me Ulyssis animum-infracti venit clamor,
" Ei similis, ac si eum violentèr-urgerent solum existentem
" Trojani interclusum in acri pugnâ.
" Quare eamus per turbam; opitulari enim melius.
" Timeo, nè quid patiatur [*humanitùs*] inter Trojanos solus relictus, 470
" Strenuus cum sit: magnum autem desiderium Danaos subeat.
Sic fatus, ipse quidem præibat, ille verò unà sequebatur par deo vir.
Invenerunt deinde Ulyssem Jovi charum; circa verò ipsum
Trojani simul ibant, sicut perquàm avidi-cædis thoës in montibus
Circa cervum cornutum vulneratum, quem quidem vulneravit vir 475
Sagitta à nervo [*missâ*:] illum quidem evadit pedibus
Fugiens, quamdiu sanguis tepidus, & genua moventur:
Sed postquam hunc domuerit velox sagitta
Cruda-vorantes eum thoës in montibus dilaniando-vorant.
In nemore umbroso: leonem autem adducit fortuna 480
Exitialem: tum thoës quidem diffugiunt, sed ille vescitur:
Sic tunc circa Ulyssem bellicosum versutum
Trojani simul-ibant multíque & fortes: sed ille heros
Ruens suâ hastâ propulsabat crudelem diem.
Ajax verò propè accessit, ferens scutum, velut turrim; 485
Stetítque juxta. Trojani autem perterrefacti diffugerunt aliò alius.
Hunc quidem Menelaus Mavortius eduxit turbâ
Manu tenens, donec famulus prope egerat equos.
Ajax interim Trojanis insiliens interfecit Doryclum
Priamidem, nothum filium; deinde verò Pandocum vulneravit;
Vulneravit & Lysandrum, & Pyrasum, & Pylartem. 491
Ut vero cùm inundans flumen in campum decurrit

Torrens de montibus urgente Jovis imbre,
Multas verò quercus aridas, multásque larices
In se rapit, multúmque limum in mare projicit: 495
Sic insequebatur turbans per campum tunc illustris Ajax,
Concidens equosque & viros: neque dum Hector
Audierat; nam pugnæ in sinistrâ parte præliabatur totius,
Ripas juxta fluvii Scamandri: ubi maximè
Virorum cadebant capita, clamor verò immensus exortus erat,
Nestoráque circa magnum & Mavortium Idomeneum. 501
Hector quidem inter hos versabatur, ardua patrans
Hastâque, equestríque virtute; juvenúmque vastabat phalanges.
Neque dum cessissent de viâ nobiles Achivi,
Nisi Alexander, Helenæ maritus comas-pulchræ, 505
Cessare-fecisset à strenuè-pugnando Machaonem pastorem populorum,
Sagittâ tres-hamos-habente percussum ad dextrum-humerum.
De hoc pertimuerunt robur spirantes Achivi,
Ne quà illum, pugnâ inclinatâ, interficerent.
Statim autem Idomeneus allocutus est Nestora nobilem, 510
" O Nestor Neleïde, magna gloria Achivorum,
" Age, tuos currus conscende; juxtáque Machaon
" Ascendat: adque naves celerrimè dirige solidos-ungulis equos
" Medicus enim vir multis æquiparandus aliis,
" Missilibúsque excidendis, mitibúsque pharmacis inspergendis.
Sic dixit, neque non-obsecutus est Gerenius eques Nestor;
Statim itaque suos currus conscendit; Juxtáque Machaon
Ascendit, Æsculapii filius eximii medici:
Scuticâ autem verberabat equos, hi verò non inviti volabant
Naves versus cavas: eò enim gratum erat animo. 520
Cebriones intereà Trojanos turbatos animadvertit,
Juxta Hectorem in curru-sedens, & ipsum verbis affatus est,
" Hector, nos quidem hic versamur inter Danaos,
" In extremitate pugnæ horrisonæ: cæteri vero jam
" Trojani turbantur promiscuè equíque & ipsi. 525
" Ajax etenim turbat eos Telamonius. Bene enim ipsum novi:
" Latum enim circa humeros gerit scutum. Sed & nos
" Illuc equósque & currum dirigamus, ubi maximè
" Equites peditésque pernicioso certamine strenuè-exerto,
" Mutuo-se occidunt; clamor autem immensus exortus est.
Sic fatus verberavit jubis pulchros equos 531
Scuticâ argutâ: illi itaque verbera sentientes,
Velocitèr agebant celerem currum inter Trojanos & Achivos,
Calcantes cadaveráque; & scuta. Sanguine autem axis
Subtus totus fœdabatur, & ambitus qui circa sellam curulem
Quos ab equinis ungulis guttæ aspergebant, 536

Et

Et illæ à canthis. Ille etenim cupiebat ingredi turbam
Virorum, perrumperéque insiliens: tumultum igitur
Immisit malum Danais, paululum enim subduxerat se à pugnâ.
Sed ille aliorum obibat ordines virorum 540
Hastáque, enséque, magnísque saxis:
Ajacis tamen vitabat pugnam Telamonii.
Jupiter autem pater Ajaci in-alto-sedens metum incussit:
Stetit vero attonitus, in tergum autem rejecit scutum septem
bubulis-pellibus-munitum;
Pavefactus autem recedebat circum-spectans in turbâ, feræ
similis, 545
Subinde-se convertens, paulùm genua alternans.
Ut verò fervidum leonem boum à stabulo
Abigunt canésque & viri rustici,
Qui ipsum non sinunt boum pinguedinem eripere,
Totam-noctem vigilantes: ille autem carnium cupidus 550
Rectà-irruit: sed nihil proficit: frequentia enim jacula
Adversa volant audacibus à manibus,
Incensǽque faces, quas quidem horrens-recedit, incitatus licet:
Manè autem seorsum discedit mœsto animo:
Sic Ajax tum à Trojanis tristis corde 555
Abiit admodùm invitus. Valdè enim timebat navibus Achi-
vorum.
Ut verò cùm asinus in arvum ingressus prævalet pueros
Tardus, in quem jam multi baculi circumfracti sunt,
Tondétque ingressus altam segetem: pueri verò
Verberant baculis; at vis infirma ipsorum, 560
Vixque expellunt, nec nisi postquàm saturatus est pabulo:
Sic tunc Ajacem magnum Telamonium filium
Trojani magnanimi gloriosíque socii,
Percutientes hastilibus medium scutum, continentèr sequebantur.
Ajax verò nunc quidem recordabatur impetuosæ fortitudinis,
Retrò conversus, & cohibebat phalangas 566
Trojanorum equûm-domitorum, nunc verò vertebat se ad fu-
Omnes autem prohibuit celeres ad naves ire. [gam;
Ipse verò Trojanorum & Achivorum furebat in-medio
Stans: at jacula audacibus à manibus, 570
Alia quidem in scuto magno figebantur, impetu-acta ante se,
Multa verò & in medio spatio, antequam corpus candidum
attingerent,
In terrâ stabant, cupientia corpore se saturare.
Hunc ut vidit Euæmonis præclarus filius,
Eurypylus, crebris oppressum jaculis, 575
Stetit juxta eum profectus, & jaculatus est hastâ splendidâ,
Et percussit Phausiadem Apisaonem, pastorem populorum,

Hepar

Hepar subter præcordia; continuóque genua solvit:
Eurypylus autem insiliit, & auferebat arma ab humeris.
Hunc ut animadvertit Alexander divinâ-formâ-præditus 580
Arma auferentem Apisaonis; statim arcum
Adduxit in Eurypylum, & ipsum percussit femur sagittâ
Dextrum: fracta est autem arundo, & gravi dolore affecit
femur.
Retro autem sociorum ad agmen recedebat, mortem evitans,
Vociferatus tamen est altâ voce Danaos inclamans, 585
" O amici, Argivorum ductores, & principes,
" Consistite conversi, & arcete sævum diem
" Ab Ajace, qui telis obruitur: nec ipsum opinor
" Evasurum ex pugnâ horrisonâ: sed omnino contrà
" Consistite circum Ajacem magnum Telamonium filium.
Sic dixit Eurypylus vulneratus: Illi autem ad ipsum 591
Propinqui constiterunt scuta humeris inclinantes,
Hastas elevantes. His etiam obvius venit Ajax:
Stetítque conversus, ut venit ad agmen sociorum:
Sic hi quidem pugnabant instar ignis ardentis. 595
Nestorem verò è prœlio ferebant Neleïæ equæ
Sudantes; ducebántque Machaonem pastorem populorum.
Hunc autem intuitus agnovit pedibus-celer nobilis Achilles:
Stabat enim in extremâ ingenti navi,
Inspiciens laborem gravem, fugámque lachrymosam: 600
Statim verò socium suum Patroclum allocutus est,
Clamore-vocatum è navi. Ille autem à tentorio ut-audivit,
Prodiit par Marti: Mali autem ei fuit principium.
Hunc prior allocutus est Menœtii fortis filius,
" Cur me vocas, Achille, quid autem tibi opus est me? 605
Hunc respondens allocutus est pedibus velox Achilles,
" Nobilis Menœtiade, meo carissime animo,
" Nunc puto circa genua mea futuros Achivos
" Supplicantes: necessitas enim urget non jam tolerabilis.
" Sed i nunc, Patrocle, Jovi chare, Nestorem interroga, 610
" Quemnam hunc ducit vulneratum è prœlio:
" Certe quidem à tergo Machaoni omnia similis videtur
" Asclepiadæ, sed non vidi faciem viri:
" Equi enim me prætererunt, ulterius properantes.
Sic dixit. Patroclus verò dilecto obsecutus est socio: 615
Perrexit itaque currere prætérque tentoria & naves Achivorum.
Illi intereà cùm jam ad tentorium Neleidæ pervenerant,
Ipsi quidem descenderunt in terram almam:
Equas autem Eurymedon famulus solvit senis

curru: illi itaque se reficiebant à calore, sudorem exiccando à tunicis, 620
Stantes ad ventum ad littus maris. Sed deindè
In tentorium profecti, in sellis-recubitoriis sederunt.
Iis parabat potionem-miscellaneam comas-pulchra Hecamede,
Quam abduxit à Tenedo senex, quando *eam* diripuit Achilles,
Filiam Arsinoi magnanimi; quam ei Achivi 625
Electam-dederunt, quoniam consilio præstabat omnibus!
Hæc juxta eos primùm quidem protendit mensam
Pulchram, pedes cyanos habentem, politam: at super eam
Æream lancem; & in *eâ*, cepam potioni aptum opsonium,
Atque mel recens, juxtáque farinæ sacræ fructum: 630
Juxtà etiam poculum perpulchrum, quod domo attulerat senex,
Aureis clavis transfixum, ansæ autem ejus
Quatuor erant; binæ etiam columbæ circum singulas
Aureæ pascebantur, duóque infra fundi erant, 634
Alius quidem [*senex*] non sine labore submovisset à mensâ,
Plenum existens: Nestor verò senex sine-labore tollebat.
In hoc ipsis miscuit mulier, similis deabus,
Vino Pramnio, insuper autem caprinum rasit caseum
Radulâ æreâ, supérque farinas albas inspersit:
Bibere itaque jussit, postquàm apparaverat potionem miscellaneam: 640
Illi postquàm bibentes exemerant per-aridam sitim,
Sermonibus delectabantur inter se colloquentes:
Patroclus verò foribus astitit, par-deo vir.
Hunc conspicatus senex à sede surrexit splendidâ,
Introque duxit manu prehensum, & considere jussit: 645
Patroclus autem contrà renuebat, dixítque sermonem,
" Non est sedendi tempus, senex Jovis-alumne, neque enim mihi persuadebis;
" Reverendus, stomachosus, qui me misit sciscitatum,
" Quemnam hunc ducis vulneratum: quin & ipse
" Agnosco; video enim Machaonem, pastorem populorum:
" Nunc igitur rem dicturus, nuncius redeo Achilli. 651
" Benè etenim tu nôsti, senex Jovis-alumne, qualis ille
" Verendus vir: facilè vel insontem culpaverit.
Huic respondit deinde Gerenius eques Nestor,
" Cur verò sic Achilles miseratur filios Achivorum, 655
" Qui jam telis vulnerati sunt? neque scit,
" Luctûs quantum excitatum est per exercitum? fortissimi enim
" In navibus jacent eminùs, cominúsque vulnerati.
" Percussus est quidem [*sagittâ*] Tydides fortis Diomedes;
" Vulneratus est etiam Ulysses hastâ-inclytus, & Agamemnon:

" Percussus item Eurypylus ad femur sagittâ: 661
" Hunc etiam alium ego modò abduxi è prœlio
" Sagittâ à nervo percussum: at Achilles,
" Strenuus cùm sit, Danaorum nullam curam gerit, neque miseretur.
" An expectat, donec jam naves veloces propè mare, 665
" Argivis [*frustra*] invitis, igne hostili comburantur,
" Ipsique interficiamur alii super alios? non enim mea vis
" Est, qualis antea fuit in agilibus membris.
" Utinam sic pubescerem, robúrque mihi firmum esset,
" Sicut quando inter Eléos & nos certamen ortum est, 670
" De boum-abactione, quando ego interfeci Itymoneum,
" Fortem Hypirochidem, qui in Elide habitabat,
" Pignora abigens: ille verò vim-propulsans à suis bobus,
" Percussus est inter primos meâ à manu jaculo:
" Concidit autem, copiæque undiquaque-trepidæ-aufugerunt agrestes: 675
" Prædam igitur ex campo coegimus valde multam,
" Quinquaginta boum armenta, totidem greges ovium,
" Tot suum greges, tot greges magnos caprarum:
" Equásque flavas centum & quinquaginta,
" Omnes fœminas: multis etiam pulli suberant. 680
" Et hæc quidem abegimus Pylum Neleïum intra,
" Nocturni in urbem: lætatus est igitur animo Neleus,
" Quòd mihi contigissent multa juveni ad bellum profecto,
" Præcones autem canorè-edixerunt, simul ac aurora apparuit,
" Illos adesse, quibus debitum debebatur in Elide amplâ:
" Congregati itaque Pyliorum principes viri 686
" Dividebant: multis enim Epéi debitum debebant:
" Ex quo nos pauci malis-fracti in Pylo eramus.
" Veniens enim afflixerat vis Herculea,
" Superioribus annis: interfecti autem sunt quotquot optimi.
" Duodecim enim Nelei eximii filii eramus, 691
" Quorum solus relictus sum; alii etenim omnes perierunt.
" Ob hæc animo-elati Epéi ære-loricati,
" Nos insultantes, iniqua moliebantur.
" Senex autem armentumque boum & gregem magnum ovium
" Exemit electis trecentis, atque pastoribus. 696
" Etenim, illi debitum magnum debebatur in Elide amplâ,
" Quatuor in-cursu-victores equi cum ipsis curribus,
" Qui ierant ad præmia reportanda: de tripode enim erant
" Cursu-certaturi: eos tamen illic rex virorum Augéas 700
" Detinuit; aurigámque demisit tristem equorum [*causâ*.]
" Ob hæc senex dicta iratus atque facta,
" Exemit [*sibi*] admodum multa, reliqua autem populo dedit

" Di-

" Dividenda, nè quis suâ fraudatus abiret æquali-[*portione.*]
" Nos quidem, hæc singula administrabamus, pérque urbem
" Faciebamus sacra diis: illi verò tertio die omnes 706
" Venerunt simul ipsique multi & solidi-ungulis equi
" Cum universis copiis: cúmque ipsis Moliones *duo* arma induerant,
" Pueri adhuc existentes, nondum perquam periti impetuosæ in pugnâ fortitudinis.
" Est utique quædam nomine Thryoëssa urbs, arduo-loco sita,
" Procul ad Alpheum, extrema Pyli arenosi: 711
" Hanc obsidebant, evertere cupidi:
" Sed cùm totum campum transierant, nobis Minerva
" Nuntia venit currens ab Olympo, ut armaremur,
" Nocturna, nec invitum per Pylum populum congregavit, 715
" Sed valde incitatos-cupiditate pugnandi; neque me Neleus
" Sinebat armari; abscondit autem mihi equos;
" Nondum enim omnino me existimabat peritum esse bellicorum operum:
" Sed & sic inter equites insignis eram nostros,
" Pedes licèt existens, quandoquidem sic *me* duxit ad pugnam Minerva. 720
" Est autem quidam fluvius Minyeïus in mare *se* projiciens,
" Prope Arenam, ubi expectabamus auroram pulchram
" Equites Pyliorum; affluebant intereà agmina peditum.
" Inde cum universis copiis armis armati,
" Meridiani pervenimus ad sacrum fluentum Alphei: 725
" Ibi Jovi præpotenti cùm litâssemus,
" Taurúmque Alpheo, taurum & Neptuno sacrificâssemus,
" Sed Minervæ oculos-cæsiæ bovem indomitam;
" Cœnam deinde sumpsimus per exercitum turmatim:
" Et dormivimus in armis suis quisque 730
" Circum fluenta fluvii. Sed magnanimi Epei
" Circumstabant jam, urbem vastare cupidi:
" Sed ipsis ante apparuit magnum opus Martis,
" Cùm enim sol lucidus eminuit supra terram,
" Congressi sumus pugnâ, Jovíque supplicantes & Minervæ:
" Sed quando jam Pyliorum & Epeorum commissum erat certamen, 736
" Primus ego occìdi virum, abstulíque solidos-ungulis equos,
" Mulium bellatorem: gener verò erat Augeæ,
" Maximámque natu filiam habebat flavam Agameden,
" Quæ tot pharmaca nôrat, quot alit lata terra. 740
" Hunc quidem ego accedentem percussi æratâ hastâ:
" Prolapsus est igitur in pulverem; ego verò in currum insiliens,

 " Steti

" Steti inter primos pugnatores: sed magnanimi Epéi
" Territi-fugerunt aliorsum alius, ut viderunt virum lapsum,
" Ductorem equitum, qui fortissimus erat in præliando. 745
" At ego irrui, atræ procellæ par:
" Quinquaginta autem cepi currus, duo verò in unoquoque
" Viri mordicùs prehenderunt solum, meâ hastâ domiti.
" Et sane Actorionas Molionas pueros perdidissem,
" Nisi ipsos pater latè-dominans Neptunus 750
" Ex pugnâ ereptos servâsset, tectos caligne multâ.
" Tum Jupiter Pyliis magnam victoriam dedit:
" Tantisper enim insecuti sumus per stratum-clypeis campum,
" Interficientésque ipsos, armáque pulchra colligentes;
" Donec ad Buprasium tritici ferax egimus equos, 755
" Petrámque Oleniam & Alesium; ubi Colone
" Vocatur: unde rursum avertit copias Minerva.
" Ibi viro interfecto extremo reliqui; sed Achivi
" Retrò à Buprasio Pylum versus agebant veloces equos:
" Omnes itaque gratias agebant ex diis Jovi, Nestorísque ex hominibus. 760
" Talis fui, si quandò eram inter viros: sed Achilles
" Solus virtute suâ fruetur: certè ipsum credo
" Multùm pòst doliturum, ubi exercitus perierit.
" O amice, sanè quidem tibi Menœtius sic præcepit
" Die illo, quo te ex Phthiâ ad Agamemnonem misit: 765
" Nos autem intus existentes, ego & nobilis Ulysses,
" Omnia sanè in ædibus audiebamus, sicut præcipiebat:
" Pelei enim venimus domos habitantibus commodas,
" Copias cogentes per Achæida feracem:
" Ibíque tum heroëm Menœtium invenimus intùs, 770
" Atque te, juxta & Achillem: senex autem equûm-agitator Peleus
" Pinguia femora adolebat bovis Jovi gaudenti fulmine,
" Aulæ in septo: tenebátque aureum poculum,
" Libans nigrum vinum super ardentia sacra.
" Vos quidem bovis apparabatis carnes, nos verò tum 775
" Stetimus in vestibulo. Attonitus autem exiliit Achilles:
" Intróque duxit manu prehensos, atque considere jussit,
" Dapésque hospitales abundè apposuit, quas hospitibus fas est.
" Sed postquam saturati fuimus cibo & potu,
" Ordiebar ego sermonem, hortans vos simul sequi: 780
" Vos autem omninò volebatis, hi verò ambo multa præceperunt:
" Peleus quidem suo filio senex præcepit Achilli,
" Semper fortissimè se gerere, & virtute superiorem esse aliis:
" Tibi vero sic præcepit Menœtius, Actoris filius.

" Fili

" *Fili mi, genere quidem superior est Achilles,*
" *Major natu verò tu es: viribus tamen ille multo præstantior:*
" *Sed bene illi dato prudens consilium, & admone,*
" *Et ei præcipe: ille etiam obsequetur in bonum saltem.*
" Sic præcepit senex, tu verò oblivisceris: sed vel nunc
" Hæc dicas Achilli bellicoso, si fortè obsecutus fuerit: 790
" Quis verò scit, an ei, favente deo, animum commoveris,
" Admonitum? bona etenim adminitio est amici.
" Si verò aliquod mentibus suis vaticinium evitat,
" Et aliquod ei à Jove dixit veneranda mater,
" Saltem te mittat: simul etiam cæteræ copiæ sequantur 795
" Myrmidonum; si fortè quid lumen Danais fias:
" Et tibi arma pulchra det ad prœlium gerenda,
" Si fortè te illum ob-similitudinem-credentes abstinuerint pugnâ
" Trojani, respirârintque Mavortii filii Achivorum 799
" Afflicti [*jam*]: exigua etenim respiratio in bello [*profuerit*:]
" Facilè verò integri defessos viros [*vel*] clamore
" Repuleritis ad urbem, à navibus & tentoriis.
Sic dixit. Eique animum in pectoribus commovit:
Perrexit itaque currere præter naves ad Æacidem Achillem.
Sed cùm jam è regione navium Ulyssis divini 805
Pervenit currens Patroclus, ubi eis forúmque erat & jus dicebatur,
Ubi etiam eis deorum facta erant altaria;
Illic ei Eurypylus percussus occurrit,
Generosus Euæmonides, femore sagittâ,
Claudicans è pugnâ; humidúsque defluebat sudor 810
Ex humeris & capite: éque vulnere gravi
Sanguis niger scaturiebat: mens tamen firma erat,
Hunc intuitus miseratus est Menœtii fortis filius,
Et [*vicem Græcorum*] dolens verbis alatis [*eum*] allocutus est,
" Ah miseri, Danaorum ductores & principes: 815
" Siccine eratis procul ab amicis & patriâ terrâ
" Satiaturi in Trojâ veloces canes albâ pinguedine?
" Sed agè mihi hoc dic, Jovis-alumne Eurypyle heros,
" An adhuc omninò sustinebunt immanem Hectorem Achivi,
" An jam conficientur ab ipso hastâ domiti? 820
Huic Eurypylus prudens respondit,
" Nullum amplius, nobilissime Patrocle, præsidium Achivis
" Erit, sed in navibus nigris cadent.
" Illi enim jam omnes, quotquot antè erant fortissimi,
" In navibus jacent eminùs cominúsque vulnerati 825
" Manibus Trojanorum: eorum verò robur augescit perpetuò.
" At me quidem tu serva, ducens ad navem nigram;

" Femoréque excinde sagittam, ab eóque sanguinem nigrum
" Ablue aquâ tepidâ; & lenia medicamenta insperge,
" Salubria; quæ te aiunt ab Achille doctum esse, 830
" Quem Chiron docuit, justissimus Centaurorum.
" Medici enim Podalirius & Machaon,
" Hunc quidem in tentoriis puto vulnus habentem,
" Indigentem & ipsum eximii medici,
" Jacere: alter autem in campo Trojanorum sustinet acrem
Martem. 835
Hunc vicissim allocutus est Menœtii fortis filius,
" Quomodò esse poterunt hæc opera? quid agemus, Eurypyle
heros?
" Eo, ut Achilli bellicoso nuncium referam
" Quem Nestor mandavit Gerenius, custos Achivorum:
" Attamen nè sic quidem te dimittam afflictum. 840
Dixit, & in sinu susceptum ferebat pastorem populorum
In tentorium: famulus autem ut vidit, substravit pelles bovinas.
Ibi illo porrecto, è femore excidit cultro
Acutum telum peramarum: ab ipso etiam sanguinem atrum,
Abluit aquâ tepidâ; & radicem immisit amaram, 845
Manibus contritam, dolores abolentem, quæ ei cunctos
Sedavit dolores. Vulnus quidem siccatum est, cessavítque
sanguis.

ILI-

ILIADIS LIB. XII.

SIC quidem in tentoriis [*Patroclus*] Me
fortis filius
Curabat Eurypylum vulneratum: illi
pugnabant
Argivi & Trojani catervatim mifti, 1
jam erat
Fossa amplius prohibitura Danaorum
que murus suprà
Latus, quem fecerant ad defendendas naves: circum ei
fossam
Duxerant, neque diis dederant inclytas hecatombas,
Ut sibi navésque veloces & prædam multam
Intùs continens tueretur: Diis itaque invitis structus fu
Immortalibus; quocircà etiam nequaquam longo tempo
teger mansit.
Quamdiu quidem Hector vivus erat, & irascebatur Achi
Et Priami regis non eversa urbs erat,
Tamdiu & magnus murus Achivorum integer stetit:
At postquam Trojanorum quidem mortui sunt, quotquot
tissimi,
Multíque Argivorum, partim quidem domiti sunt, parti
tem superstites,
Et eversa est Priami urbs decimo anno,
Et Argivi in navibus dilectam in patriam redierunt,
Tum tandem inierunt consilium Neptunus & Apollo
Murum abolere, fluviorum vi immissâ,
Quotquot ab Idæis montibus in mare profluunt,
Rhesúsque, Heptaporúsque, Caresúsque, Rhodiúsque,
Granicúsque, & Æsepus, diviniúsque Scamander,
Et Simois, ubi multa scuta & galeæ
Deciderant in arenas, & semideorum genus virorum:
Horum omnium simul ostia convertit Phœbus Apollo;
Per novem itaque dies in murum immisit cursum: pl
interim Jupiter
Continuò, ut citiùs mari-submersa mœnia redderet.
Ipse etiam Neptunus tenens manibus tridentem,
Præibat; Omniáque fundamenta undis amovit
Stipitum & lapidum, quæ jecerant laborantes Achivi:

Planáque fecit usque ad rapidum Hellespontum. 30
Rursusque littus magnum arenis cooperuit,
Muro abolito: fluvios autem permisit, ut-redirent
In suum quisque alveum, quà antè demittebant pulchrè-fluentem aquam.
Sic sanè erant in posterum Neptunus & Apollo
Facturi: tum vero circa pugna clamórque exarserat 35
Murum bene-structum; sonitúmque reddebant compages turrium
Percussæ: Argivi verò Jovis flagello domiti,
Naves ad cavas conclusi tenebantur,
Hectorem timentes, violentum artificem fugandi [hostes:]
Ille verò, sicut anteà, pugnabat par turbini. 40
Ut verò quando intérque canes & viros venatores,
Aper, sive leo vertitur, præ robore truces-oculos-volvens,
Illi verò quadratis agminibus cùm seipsos instruxerunt,
Adversi stant, & jaculantur crebra
Spicula de manibus: ejus autem nunquam generosum cor 45
Pavet, neque fugam capessit: fortitudo verò ipsum occidit:
Crebróque vertitur ordines virorum tentans,
Quáque fecerit impetum, ibi cedunt ordines virorum:
Sic Hector turbam obiens vertebatur socios
Fossam adhortans transcendere: neque tamen ei equi 50
Audebant pedibus veloces: valde autem hinniebant in summo
Labro stantes: absterrebat enim fossa
Lata, neque transultu in promptu erat, neque transitu
Facilis. Præcipitia enim declivia circa totam
Stabant utrinque: desuper etiam vallis 55
Acutis munita erat, quos defixerant filii Achivorum
Densos & magnos, adversus hostes munimentum.
Illuc non sanè facilè equus volubilem currum trahens
Intrâsset, pedites verò animo-incitato-cupiebant, si perficere possent.
Tum verò Polydamas audaci Hectori dixit astans, 60
" Hectórque, & alii, Trojanorum duces, atque sociorum,
" Imprudenter per fossam impellimus veloces equos:
" Ea enim admodum difficilis transitu: valli enim in illâ
" Acuti stant, & ad ipsos [vallos] murus Achivorum:
" Hinc nullo modo licet descendere, neque pugnare 65
" Equitibus. Angustiæ enim, ubi sauciatos iri puto:
" Si sane jam omninò animo-inimico [Græcos] perdit
" Jupiter altitonans, Trojanísque vult auxiliari,
" Sanè equidem ego vellem vel statim hoc effectum,
" Inglorios perire procul ab Argis hîc Achivos: 70

" Si

" Si verò conversi fuerint, & repulsio facta sit
" Ex navibus, & fossæ impegerimus profundæ,
" Nè nuncium quidem puto posteà reversurum
" Retrò ad urbem, [*elapsum*,] iterum-ad-pugnam-conversis ab Achivis.
" Verum agite, sicut ego dixero, obsequamur omnes: 75
" Equos quidem famuli contineant propè fossam,
" Ipsi verò pedites armis induti,
" Hectorem omnes sequamur conferti: at Achivi
" Non sustinebunt, si jam ipsis exitii fines impendent.
Sic dixit Polydamas; placebátque Hectori consilium tutum,
Statim itaque de curribus cum armis desiliit in terram: 81
Ac ne cæteri quidem Trojani in equis sublimes permanserunt,
Sed desilierunt, ut viderunt Hectorem nobilem.
Aurigæ quidem deinde suo præcepit quisque,
Ut equos bene in ordine coërcerent illic ad fossam. 85
Ipsi verò in ordines-digesti, se ipsos instruentes,
In-quinque-agmina distributi, simul duces sequebantur.
Alii quidem cum Hectore iverunt & eximio Polydamante,
Qui plurimi & fortissimi erant, cupiebántque maximè
Muro rupto cavas ad naves pugnare: 90
Et ipsos Cebriones tertius sequebatur; apud currus autem
Alium, Cebrione deteriorem, reliquit Hector.
Aliis verò Paris præfuit, & Alcathous, & Agenor:
Tertiis autem Helenus & Deiphobus divinâ-formâ-præditus,
Filii duo Priami; tertiúsque erat Asius heros, 95
Asius Hyrtacides, quem ab-Arisbâ vexerant equi
Rutili, magni, fluvio à Selleente.
At quartorum ductor erat strenuus filius Anchisæ
Æneas: cúmque eo duo Antenoris filii,
Archilochúsque Acamásque, pugnæ periti omnigenæ. 100
Sarpedon verò dux-erat inclytorum sociorum;
Assumpsítque Glaucum & Mavortium Asteropæum;
Hi enim ei visi sunt eximiè esse fortissimi
Cæterorum post se ipsum quidem; hic enim antecellebat etiam omnes.
Hi igitur postquam se firmè conjunxerant affabrè-factis boum tergoribus, 105
Iverunt rectà in Danaos prompti, neque amplius putabant
Sustenturos, sed in navibus nigris casuros.
Tum cæteri Trojani, & longè-vocati socii,
Consilio Polydamantis inculpati paruerunt:
Sed non Hyrtacides voluit Asius princeps virorum 110
Illic relinquere equos & aurigam famulum;

Sed

Sed unà-cum ipsis accedebat ad naves veloces,
Demens, neque enim erat, malo fato evitato,
Equis & curribus exultans à navibus
Retrò reversurus ad Ilium ventosam: 115
Prius enim ipsum fatum infaustum circumtexit
Ab hastâ Idomenei præclari Deucalionidæ.
Irruit enim navium ad sinistram-partem, quà Achivi
Ex campo redibant cum equis & curribus.
Hàc equósque & currum egit, neque in portis 120
Invenit occlusas januas & longum vectem [*oppessulatum*:]
Sed apertas tenebant viri, si quem sociorum
E bello fugientem salvum-reciperent ad naves.
Hâc rectà animo elato equos dirigebat; & illi simul sequebantur
Acutum clamantes. Putabant enim non ampliùs Achivos 125
Sustenturos esse, sed in navibus nigris casuros,
Dementes: in portis enim duos viros invenerunt fortissimos,
Filios animosos Lapitharum bellicosorum,
Alterum quidem, Pirithoi filium strenuum Polypœtem,
Alterum verò, Leonteum, hominum-perniciei parem Marti:
Hi quidem ante portas altas 131
Stabant, ut quandò quercus in montibus sublimes-verticibus,
Quæ quidem ventum sustinent & pluviam dies omnes,
Radicibus magnis-latè-pertingentibus hærentes:
Sic illi manibus freti atque viribus, 135
Manebant advenientem magnum Asium, neque fugiebant.
Illi itaque rectà ad murum bene-structum tergora boum arida
In altum elevantes, ibant magno fremitu,
Asium circa-regem, & Iamenum, & Orestem,
Asiadémque Acamanta, Thoönáque, Oenomaúmque. 140
Hi sanè hactenùs quidem benè-ocreatos Achivos
Hortabantur, intùs existentes, pugnare pro navibus:
Sed postquam ad murum ruentes animadverterunt
Trojanos, Danaorúmque ortus est clamórque fugáque,
Tum tandem duo erumpentes, portas ante pugnabant, 145
Agrestibus apris similes: qui in montibus
Virorum atque canum excipiunt tumultum advenientem,
Obliquóque impetu-ruentes, circa se frangunt sylvam,
Ad radices usque excindentes, subtúsque stridor dentium
Oritur, donec aliquis jaculatus vitam eripuerit: 150
Sic horum resonabat æs in pectoribus lucidum,
Hinc illinc percussorum. Valde enim fortitèr prœliabantur,
Copiis supernè freti, atque [*propriis*] viribus:
Illi enim saxis missilibus benè-ædificatis à turribus

Ja-

Jaculabantur, propugnantes sibíque ipsis & tentoriis, 155
Navibúsque velocibus: nivium autem instar, cadebant in terram,
Quas ventus vehemens, nubes opacas agitans,
Crebras è sublimi effundit in terram almam:
Sic horum è manibus tela fluebant, tam Achivorum,
Quam etiam ex Trojanorum: galeæ autem circum raucum
sonabant, 160
Percussæ ingentibus saxis, & clypei umbonibus-muniti.
Tum vero ingemuítque & sua percussit femora
Asius Hyrtacides, & indignatus verbum dixit,
"Jupiter pater, igitur & tu fallax factus es
"Omnino. Non enim ego putabam heroas Achivos 165
"Sustenturos nostrum robur & manus invictas.
"Illi vero, ut vespæ medio maculosæ, aut apes,
"Nidos faciunt viam ad asperam,
"Neque relinquunt concavam domum, sed manentes
"Viros venatores, pugnant pro natis: 170
"Sic hi nolunt à portis, [*tantùm*] duo licet existentes,
"Recedere, antequam vel interficiantur, vel capiantur.
Sic dixit, neque Jovis flexit mentem hæc dicens:
Hectori enim ejus animus volebat gloriam præbere.
Alii interim circa alias pugnam pugnabant portas: 175
Difficile vero me hæc, deum tanquam, omnia proloqui;
Undiquaque enim circa murum excitatus est immane-ardens
ignis,
Lapideum: Argivi autem, mœsti licet, necessitate
Pro navibus pugnabant: dii vero tristes-erant animo
Omnes, quotquot Danais in prœliis favebant. 180
Commiserunt igitur Lapithæ pugnam & prœlium:
Tum utique Pirithoï filius, fortis Polypœtes,
Hastâ percussit Damasum per galeam æreis-munitam-malis:
Neque ærea galea prohibuit; sed penitus
Cuspis ærea perrupit os; cerebrúmque 185
Intus totum fœdatum est: domuítque ipsum ardentem:
Deinde vero Pylonem & Ormenum interfecit.
Filius item Antimachi Leonteus, ramus Martis,
Hippomachum percussit hastâ, ad balteum assecutus.
Rursúmque ex vaginâ extracto ense acuto, 190
Antiphatem quidem primùm impetu facto per turbam,
Percussit cominus; at is supinus solo allisus est:
Sed deinde Menonem, & Iamenum, & Orestem,
Omnes alios super alios admovit terræ almæ.
Dum ii hos interfectos spoliabant armis coruscis, 195
Interea Polydamantem & Hectorem juvenes sequebantur,

Qui

Qui plurimi & fortissimi erant; ardebant autem maximè
Murúmque perrumpere, & incendere igne naves.
Hi tamen adhuc anxiè-deliberabant stantes ad fossam:
Augurium enim ipsis supervenerat transire cupientibus, 200
Aquila altivolans, ad sinistram copias dividens,
Cruentatum serpentem gestans unguibus immanem,
Vivum, adhuc palpitantem: & nec dum oblitus erat pugnæ;
Percussit enim ipsam tenentem ad pectus, prope collum,
Contortus retró. Illa autem à se demisit in terram, 205
Dolens angoribus, mediúmque dejecit in agmen:
Ipsáque clangens avolavit flatibus venti.
Trojani itaque cohorruerunt, ut viderunt maculosum serpentem
Jacentem in mediis, Jovis portentum Ægiochi. 209
Tum verò Polydamas audacem Hectorem allocutus est astans,
" Hector, semper quidem ferè me increpas in concionibus
" Rectè monentem: quandoquidem nequaquam par est,
" Civis qui sit, præter [rectum] dicere, neque in concilio,
" Neque unquam in bello, tuam verò potentiam semper augere. 214
" Nunc autem rursus proloquar, ut mihi videntur esse optima;
" Nè eamus cum Danais pugnaturi de navibus:
" Sic enim eventurum puto, si quidem verè
" Trojanis hoc augurium advenit transire cupientibus,
" Aquila altivolans, ad sinistram copias dividens,
" Cruentatum serpentem portans unguibus immanem 220
" Vivum: citóque demisit, antequam ad caros nidos pervenisset,
" Neque effecit portans ut daret pullis suis:
" Sic nos etiamsi portas & murum Achivorum
" Perruperimus robore magno, cesserintque Achivi,
" Non rectè à navibus revertemur per easdem vias: 225
" Multos enim Trojanorum relinquemus, quos quidem Achivi
" Ære interficient pugnantes pro navibus.
" Hâc certè interpretatione responderit augur, qui verè animo
" Peritus sit prodigiorum, & ei paruerint populi.
Hunc torvè intuitus allocutus est pugnam expeditè-ciens Hector, 230
" Polydama, tu quidem non jam mihi grata hæc dicis:
" Nôsti & aliam sententiam meliorem hâc excogitare.
" Si tamen verè jam hanc seriò dicis,
" Certè jam tibi dii mentem ademerunt ipsi:
" Qui jubes Jovis quidem altitonantis oblivisci 235
" Consiliorum, quæ mihi ipse promisit & annuit:
" Tu verò alitibus alas-patulis jubes

" Pa-

"Parere; quos minimè moror, neque curo,
" Sive ad dextram vadant, ad aurorámque solémque,
" Sive ad sinistram isti, ad occasum obscurum. 240
" Nos demùm magni Jovis pareamus consilio,
" Qui omnibus mortalibus & immortalibus imperat.
" Unum augurium præstantissimum pugnare pro patriâ.
" Cur tu times pugnam & prœlium?
" Etsi enim alii circum-occidamur omnes 245
" Naves ad Argivorum, tibi tamen non timor est pereundi:
" Non enim tibi cor impetus-hostium-manens, neque pugnax.
" Si verò tu à pugnâ abstinebis, vel aliquem alium
" Dehortatione deceptum verborum avertes à prœlio,
" Statim meâ hastâ percussus animam amittes. 250
Ita fatus præcessit; hi itaque unà sequebantur,
Clamore immenso; insupérque Jupiter gaudens-fulmine
Excitavit ab Idæis montibus venti procellam,
Quæ rectà naves versùs pulverem ferebat: & Achivorum
Molliebat animum, Trojanis verò & Hectori gloriam dabat:
Hujus jam prodigiis confisi atque robore *suo*, 256
Perfringere magnum murum Achivorum tentabant.
Pinnas quidem turrium convellebant, & demoliebantur propugnacula,
Crepidinésque prominentes vectibus-moliebantur, quas Achivi
Primas in terrâ posuerant, ut essent stabilimina turrium. 260
Has illi convellebant, sperabántque murum Achivorum
Se perrupturos. Nondum tamen Danai cedebant de viâ;
Sed illi scutis bovinis præmunientes propugnacula,
Percutiebant ab ipsis hostes murum subeuntes.
Ambo intereà Ajaces hortantes in turribus 265
Quaquaversùm itabant, robur excitantes Achivorum:
Alium blandis, alium duris verbis
Increpabant, quemcunque omninò pugnam-remittentem vidissent.
" O amici, Argivorum, quísque eximius, quísque mediocris,
" Quísque deterior; quandoquidem non omnes similes 270
" Viri in bello, nunc est opus omnibus:
" Et verò ipsi hoc nimirum cognoscitis, nè quis retrò
" Vertatur ad naves [*Hectori*] minitanti auscultans:
" Sed ulteriùs procedite, & invicem hortamini,
" Si forsan Jupiter det Olympius fulgurator, 275
" Pugnam cum-repulerimus, hostes ad urbem persequi.
Sic illi ante alios clamantes pugnam excitabant Achivorum.
Horum autem, sicut nives cadunt crebræ
Die hyberno, quando orsus est providus Jupiter
Ningere hominibus, ostentans sua tela, 280

.opitis vero ventis fundit constanter, donec operuerit
Celsiorum montium vertices & cacumina summa,
Et campos florentes, & hominum pinguia culta;
Et super maris cani funduntur portubusque & littoribus,
Fluctus autem ipsas adveniens prohibet, aliaque omnia
Operiuntur desuper, quum ingruat Jovis imber:
Sic horum utrinque lapides volitabant crebri,
Hi quidem in Trojanos, illi autem à Trojanis in Achivos
Jaculantibus: Murum autem supra totum strepitus ortus est.
Haudquaquam tamen tunc Trojani & illustris Hector
Muri perrupissent portas & longum vectem,
Nisi filium suum Sarpedona providus Jupiter
Excitasset in Argivos, ut leonem in boves nigros.
Statim itaque clypeum quidem ante se ferebat undiquequaque
Pulchrum, æneum, laminâ ductili tectum: quod faber
Ductili artificio fecerat, intus verò pelles bovinas consuerat
spissas,
Aureis virgis perpetuis circa orbem:
Hoc ille ante se objecto, duas hastas vibrans
Perrexit ire, sicut leo in-montibus-nutritus, qui indiget
Diu fuerit carnium, jubet igitur ipsum animus magnus,
Oves tentaturum, etiam ad benè-munitam caulam ire.
Etsi enim invenerit apud ipsam pastores viros
Cum canibus & fustibus custodiam-agentes circa oves,
Haud tamen re-non-tentatâ sustinet à stabulo pelli:
Sed is aut rapuit insiliens, aut & ipse
Vulneratus est inter primos veloci à manu jaculo:
Sic tunc divinum Sarpedonem animus impulit
Murum invadere, perque rumpere propugnacula.
Statim itaque Glaucum allocutus est, filium Hippolochi,
" Glauce, cur nam nos honoribus-affecti-sumus maximè
" Sedeque, carnibusque, & plenis poculis,
" In Lyciâ, omnes autem, deos tanquam, nos aspiciunt,
" Et agri-portionem colimus magnam Xanthi ad ripas,
" Amœnam, vitifero solo & frugifero?
" Quare nunc oportet Lycios inter primos existentes,
" Stare, & pugnæ ardenti interesse;
" Ut aliquis sic dicat Lyciorum benè-armatorum,
" Nequaquam inglorii Lyciam administrant
" Nostri reges, eduntque pingues oves,
" Vinúmque eximium, dulce; sed & robur iis
" Præstans, qui Lycios inter primos pugnant.
" O amice, si quidem bello hoc evitato,
" Perpetuo jam essemus expertésque senii immortalésque
" F

"Futuri, nec ipse quidem inter primos pugnarem,
"Neque te mitterem pugnam in gloriosam: 325
"Nunc verò, quandoquidem utcunque fata instant mortis
"Plurima, quæ non licet effugere hominem, neque evitare,
"Eamus; vel alicui gloriam dabimus, vel aliquis nobis.
Sic dixit: neque Glaucus aversus est, neque non obsecutus est.
Hi igitur rectà ibant Lyciorum magnam-gentem ducentes. 330
Hos conspicatus cohorruit filius Petei Menestheus:
Hujus enim jam ad turrim ibant malum ferentes.
Circumspexit itaque per agmen Achivorum, si quem videre possiet
Ductorum, qui suis malum à sociis arceret:
Animadvertit autem Ajaces duos prœlii insatiabiles 335
Stantes, Teucrúmque modo è tentorio profectum
Prope: sed nullo-modò licebat ei, si clamaret, exaudiri:
Tantus enim strepitus erat; sonitúsque ad cœlum perveniebat,
Percussorum scutorúmque & setis-equinis comantium galearum,
Et portarum. Omnes enim accesserant: illique ad ipsas 340
Stantes nitebantur vi perruptas ingredi.
Statim itaque ad Ajacem misit præconem Thootem,
"I, nobilis Thoota, curreas Ajaces voca,
"Ambos quidem magis: hoc enim longè optimum omnium
"Esset, nam mox hìc fiet gravis cædes: 345
"Huc enim magnâ-mole-feruntur Lyciorum ductores, qui & anteà
"Magno impetu irruunt in acribus pugnis:
"Si verò ipsis etiam illic labor & certamen ortum est,
"At saltem solus veniat Telamonius fortis Ajax,
"Et eum Teucer simul sequatur, arcuum peritus. 350
Sic dixit; neque ei præco non obsecutus est, ut audivit,
Perrexit autem currere præter murum Achivorum ære-loricatorum:
Stetítque juxta Ajaces profectus, statímque allocutus est,
"Ajaces, Argivorum ductores ære-loricatorum,
"Efflagitat Peteï Jovis-alumni charus filius 355
"Illuc adesse, ut laboris vel paululum participes sitis:
"Ambo quidem magis: hoc enim longè optimum omnium
"Esset, nam mox ibi fiet gravis cædes:
"Illuc enim magnâ-mole-feruntur Lyciorum ductores, qui & anteà
"Magno impetu irruunt in acribus pugnis: 360
"Si verò hìc etiam bellum & certamen ortum est,
"At saltem solus veniat Telamonius fortis Ajax,
"Et eum Teucer simul sequatur, arcuum peritus.

Sic dixit: neque non obsecutus est magnus Telamonius Ajax.
Statim Oïlidem verbis alatis allocutus est, 365
" Ajax, vos quidem hìc, tu & fortis Lycomedes,
" Stantes Danaos excitate ad fortitèr pugnandum:
" Sed ego illuc ibo, & interero pugnæ:
" Protinùs autem revertar, postquam benè ipsis auxiliatus fuero.
Sic utique fatus abiit Telamonius Ajax, 370
Et cum eo Teucer ibat frater & eodem-patre-natus:
Unà-cum istis verò Pandion Teucri ferebat curvos arcus.
Quando Menesthei magnanimi ad turrim venerunt,
Murum intrà euntes, laborantibus autem supervenerunt.
Illi ad pinnas ascendebant, obscuro turbini similes, 375
Fortes Lyciorum ductores atque principes:
Congressi sunt autem ad pugnandum ex-adverso, ortúsque est clamor.
Ajax igitur primus Telamonius virum interfecit
Sarpedonis socium, Epiclem magnanimum,
Saxo aspero percussum, quod murum intra 380
Jacebat magnum ad pinnam summum: neque id facilè
Manibus ambabus sustulisset vir, nè ætate quidem maximè florens,
Quales nunc homines sunt: ille verò ex alto immisit sublatum:
Perruptísque quatuor-conos-habentem galeam, ossáque confregit
Omnia simul capitis: is itaque urinatori similis, 385
Decidit ab excelsâ turri, liquítque ossa anima.
Teucer item Glaucum, fortem filium Hippolochi,
Sagittâ, irruentem, percussit à muro alto,
Quâ vidit nudatum brachium: cessaréque fecit à pugnâ.
Retro itaque à muro desiliit latens; ut nè quis Achivorum
Vulneratum videret, & insultaret verbis. 390
Sarpedoni autem dolor fuit, propter Glaucum abeuntem:
Protinùs ut animadvertit, attamen non oblitus est pugnæ;
Sed is Thestoridem Alcmaonem hastâ assequutus
Vulneravit, extraxítque hastam: ille autem secutus hastam cecidit 395
Pronus, circáque ipsum sonitum-dedere arma varia ære.
Sarpedon verò pinnam prehensam manibus robustis,
Trahebat, illa autem secuta est tota prorsus; & desuper
Murus nudatus est, multísque fecit viam.
Illum Ajax & Teucer simul assecuti, hic quidem sagittâ 400
Percussit lorum circa pectora splendidum
Clypei ingentis: sed Jupiter fata arcuit
A filio suo, nè navium ad puppes interficeretur;
Ajax autem clypeum percussit insiliens; atque penitùs

Tan-

Transiit hasta, asperéque repulit ipsum ardentem. 405
Cessit itaque paululum à propugnaculo, neque tamen usquequaque
Recessit, quoniam ei animus sperabat gloriam reportare.
Adhortatus est autem divinos conversus Lycios,
" O Lycii, quid ita remittitis impetuosam fortitudinem?
" Difficile autem mihi est, etiam fortissimo existenti, 410
" Soli, cum *murum* perruperim, facere ad naves aditum:
" Sed una sequimini. Multorum etenim opus melius.
Sic dixit. Illi autem regis reveriti adhortationem;
Validiùs incubuerunt consiliarium circa regem.
Argivi autem ex-alterâ-parte corroborabant phalangas 415
Murum intrà, magnum etenim ipsis apparebat opus.
Neque enim fortissimi Lycii Danaorum poterant
Muro rupto facere ad naves viam:
Neque unquam bellatores Danai Lycios poterant
A muro retrò repellere, postquam primum accesserant. 420
Sed sicut de finibus duo viri contendunt,
Mensuras in manibus tenentes, communi in arvo,
Quíque exiguo in loco litigant de suo jure:
Sic quidem hos distinebant pinnæ: ii autem super ipsis
Vastabant alii-aliorum circa pectora bovinâ-pelle-factos 425
Clypeos rotundos, parmásque leves.
Multi autem vulnerabantur corpore sævo ære,
Et præcipuè si cui verso terga nudarentur
Pugnantium, multi item penitùs per clypeum ipsum:
Ubique verò turres & pinnæ sanguine virorum 430
Perfusæ-erant utrinque à Trojanis & Achivis.
Sed nè sic quidem poterant fugam facere Achivorum:
Sed se ità habebant, ut lances mulier lanificio-victum-quæritans justa,
Quæ pondus tenens & lanam seorsim elevans appendit
Exæquans, ut liberis tenuem mercedem ferat. 435
Sic quidem horum æqualitèr pugna intendebatur bellúmque:
Usque dum jam Jupiter gloriam superiorem Hectori daret
Priamidæ, qui primus irrupit murum Achivorum.
Clamavit etenim intentissimâ-voce Trojanis vociferans,
" Ingruite, equûm-domitores Troës, perrumpite autem murum 440
" Argivorum, & navibus immittite immane-ardentem ignem.
Sic dixit incitans: illi autem auribus omnes audiverunt,
Rectáque irruebant in murum frequentes. Iíque deinde
Pinnas ascendebant, acutas hastas tenentes.
Hector verò correptum lapidem ferebat, qui portas 445
Stabat

Stabat ante, extremus, crassus, & desuper
Acutus erat: eum nè duo quidem viri populi fortissimi
Facilè in plaustrum à solo movere possent.
Quales nunc homines sunt: ille verò facilè ipsum vibrabat etiam solus:
Hunc ei levem reddiderat Saturni filius versuti. 450
Sicut autem quando opilio facilè portat vellus arietis,
Manu-prehensum alterâ, exiguúmque ipsum pondus urget:
Sic Hector rectà in tabulas ferebat lapidem sublatum,
Quæ portas muniebant valde spisse coagmentatas,
Bifores, altas: duo autem intùs vectes 455
Firmabant invicem-transversi, una verò clavis accommodata erat.
Stetit igitur valdè propè profectus, & adnixus percussit medias,
Firmiter divaricatis cruribus-stans; nè ei imbelle telum esset.
Rupit itaque ambos cardines: cecidit etiam lapis intra
Magno pondere, immane verò circà portæ crepuerunt: neque vectes 460
Sustinuerunt, tabulæ verò disruptæ sunt aliò alia
Lapidis missi impetu. Insiliit autem illustris Hector,
Nocti veloci similis aspectu: fulgebat etenim ære
Aspectu terribili, quo indutus erat circa corpus; duas etiam manibus 464
Hastas tenebat. Haud quis illum inhibere-potuisset occurrens,
Præter deos, quando insiliit in portas; igne vero oculi ardebant:
Hortabatur autem Trojanos conversus ad agmen,
Murum transcendere. Illi hortanti paruerunt:
Protinus itaque alii quidem murum transcenderunt, alii verò per ipsas 469
Affabrè-factas infundebantur portas: Danai autem diffugerunt
Naves ad cavas: tumultus adeò vehemens consecutus est.

Libri excusi pro J. TONSON, & J. WATTS.

ΤΗΣ ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ ΑΠΑΝΤΑ. Novum Teſtamentum. Græcè.

P. Virgilii Maronis Opera.

Q. Horatii Flacci Opera.

Catulli, Tibulli, & Propertii Opera.

P. Ovidii Naſonis Opera, tribus tomis comprehenſa.

Publii Terentii Carthaginienſis Afri Comœdiæ Sex.

Titi Lucretii de Rerum Naturâ Libri Sex.

M. Annæi Lucani Pharſalia: Sive de Bello Civili inter Cæſarem & Pompeium Libri Decem.

Phædri Aug. Liberti Fabularum Æſopicarum Libri Quinque; item Fabulæ quædam ex MS. veteri à Marquardo Guido deſcriptæ; cum Indice Vocum & Locutionum. Appendicis loco adjiciuntur Fabulæ Græcæ quædam & Latinæ ex variis Authoribus collectæ; quas claudit Avieni Æſopicarum Fabularum Liber Unicus.

D. Junii Juvenalis & Auli Perſii Flacci Satyræ.

M. Valerii Martialis Epigrammata.

Cornelii Nepotis excellentium Imperatorum Vitæ.

Lucius Annæus Florus. Cui ſubjungitur Lucii Ampelii Liber Memorialis.

Caii Salluſtii quæ extant.

Velleii Paterculi Hiſtoriæ Romanæ quæ ſuperſunt.

Juſtini Hiſtoriarum ex Trogo Pompeio Libri XLIV.

Q. Curtius Rufus de Rebus Geſtis Alexandri Magni.

C. Julii Cæſaris & A. Hirtii de Rebus à C. Julio Cæſare geſtis Commentarii: Cum C. Jul. Cæſaris fragmentis.

Chriſtus Patiens. Rapini Carmen Heroicum.

C. Julii Cæſaris qui extant, accuratiſſime cum Libris Editis & MSS optimis Collata, Recognita & Correcta. Acceſſerunt Annotationes Samuelis Clarke, S. T. P. Item Indices Locorum, Rerumque & Verborum, Utiliſſimi. 8vo.

Muſarum Anglicanarum analecta: ſive Poëmata quædam melioris notæ, ſeu hactenus Inedita, ſeu ſparſim Edita, in duo Volumina congeſta. Editio Quarta, Prioribus auctior.

Acton His Book
March ye 2^d 1739/40

6
877
449
544
909
529
481
565

79

471

1811
9971